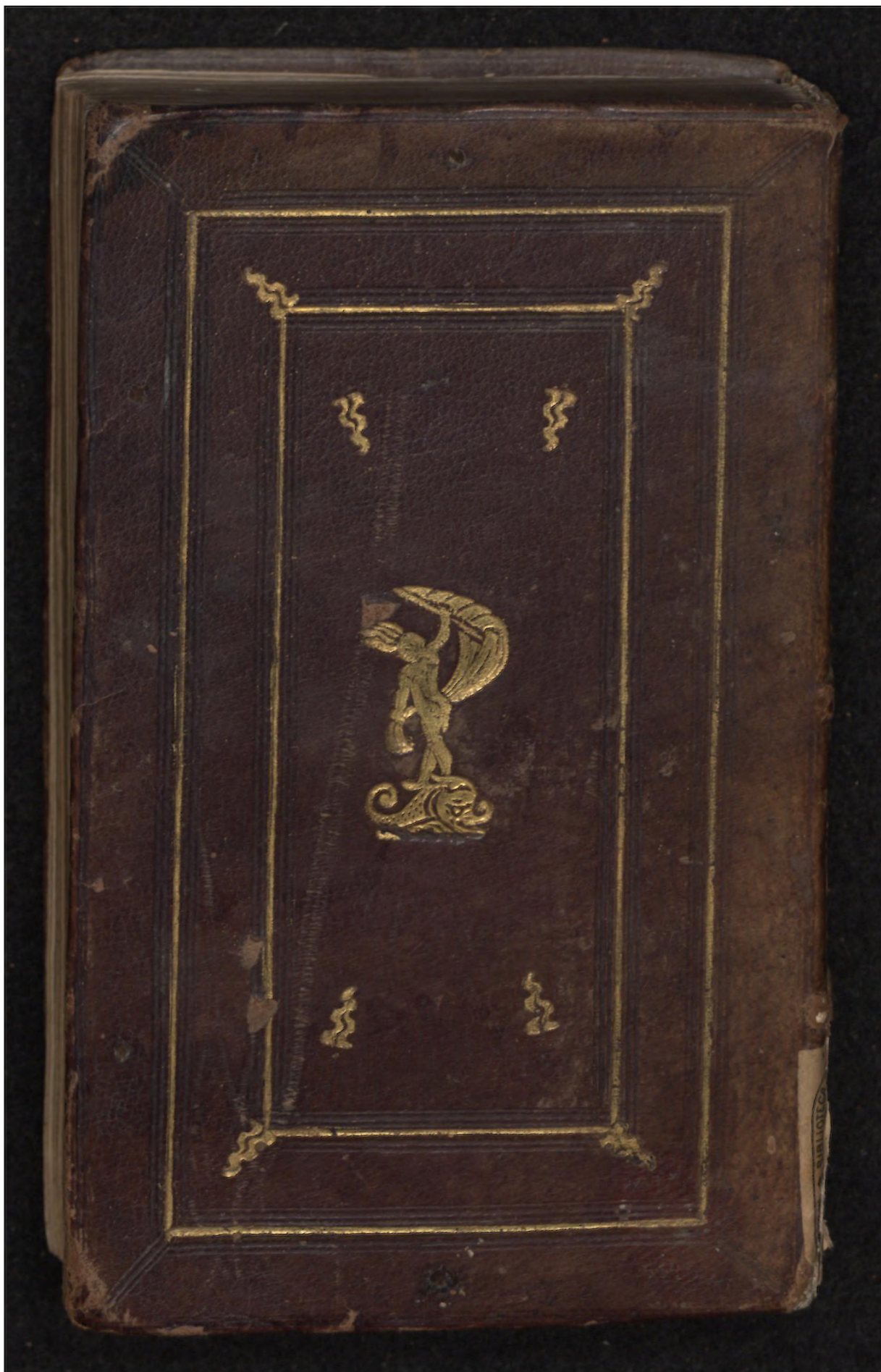

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.1

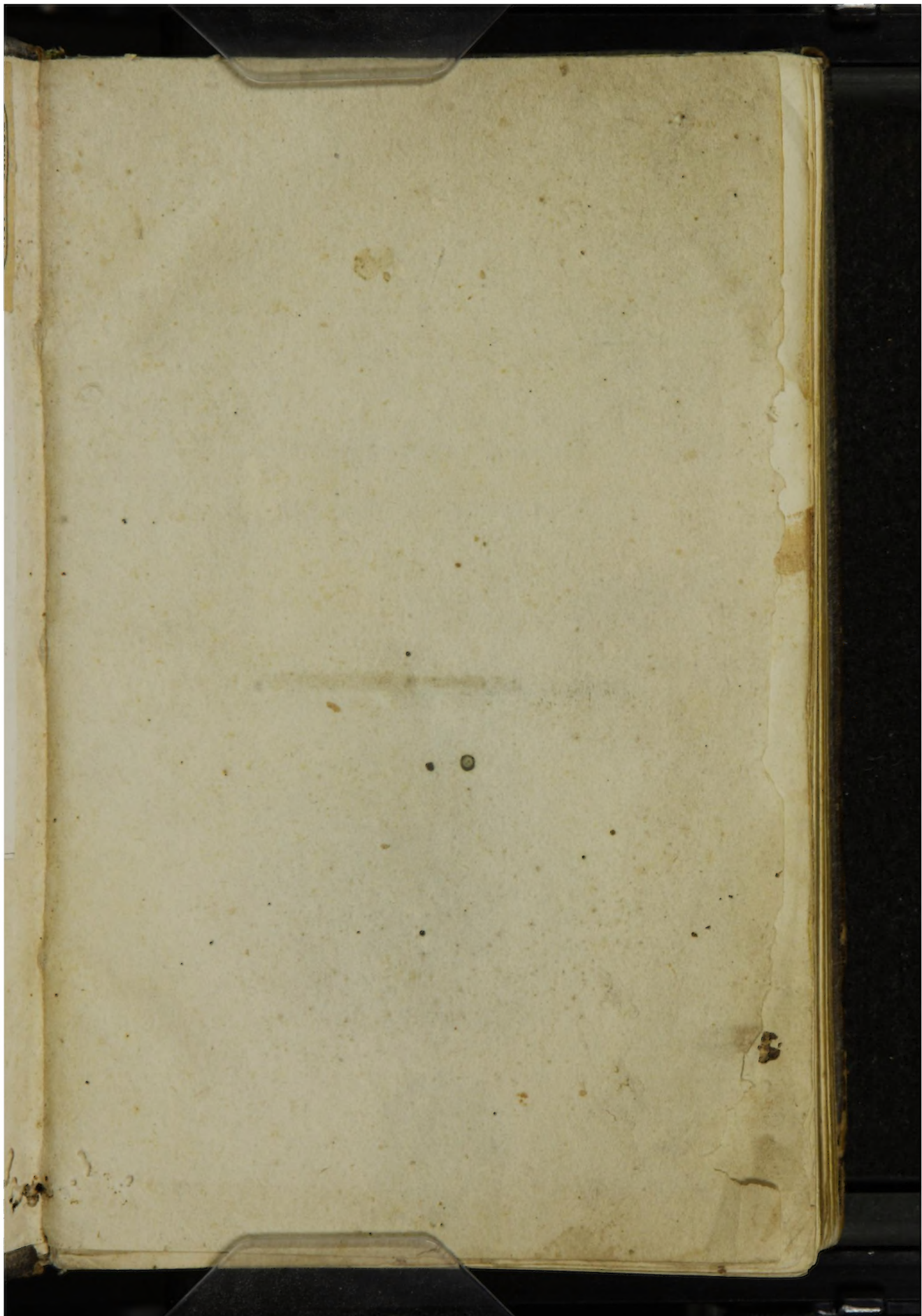

Ad. 3/3

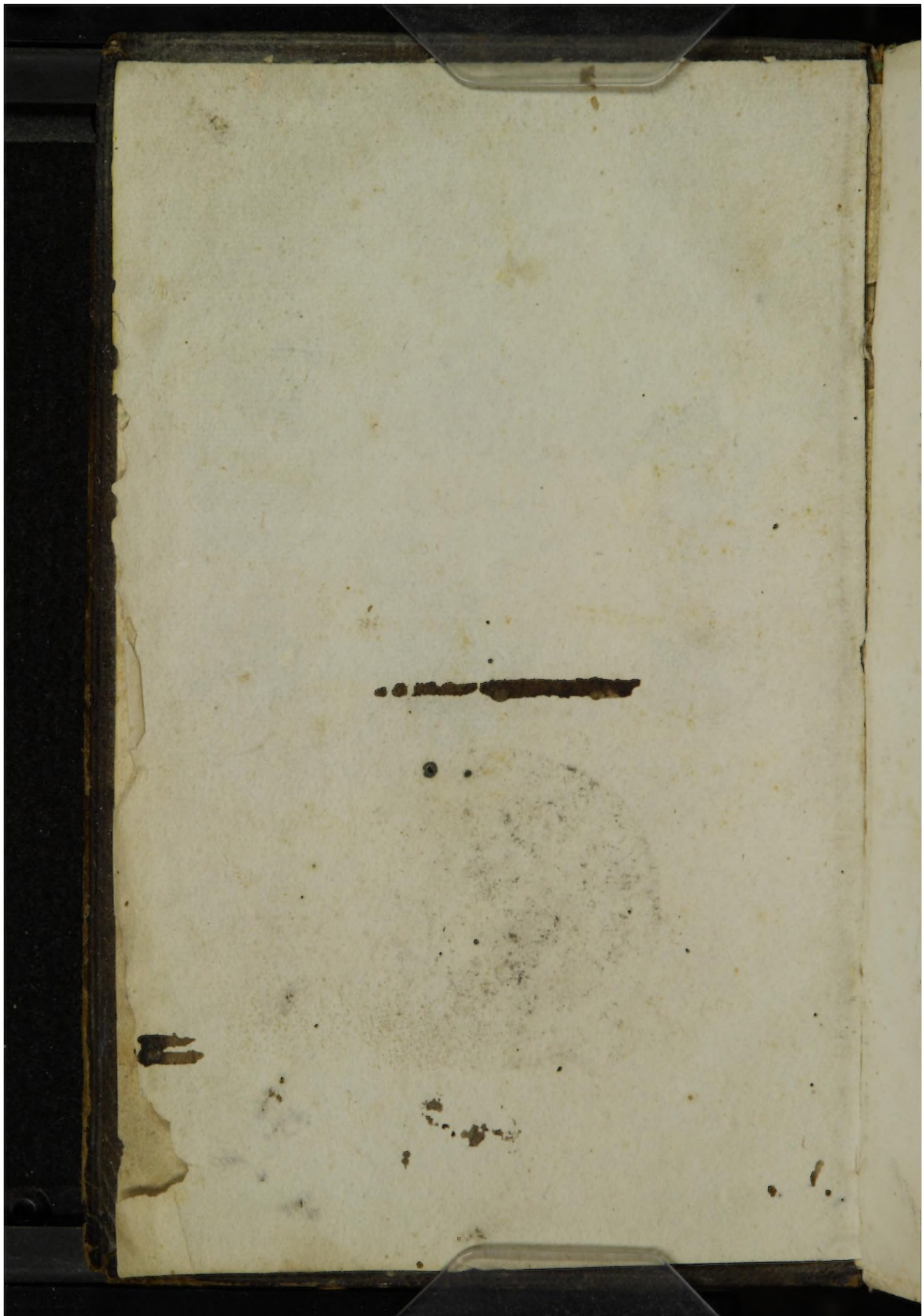

Ex Libris Joannis Nenoni
1874

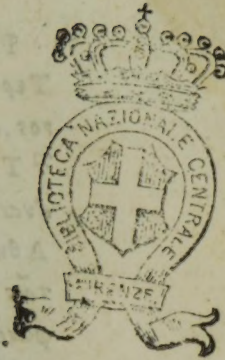

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΡΗΣΟΣ.

EVRIPIDIS RHESVS.

Josephus Billi

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΡΗΣΟΥ.

Ρῆσος, παῖς αὐτῆς Στρυμόνος τῆς ποταμῆς, καὶ
 Τερψιχόρης, μισῶν μίας. Θρακῶν δὲ ἡγεύμε-
 νος, εἰς Ἴλιον παρὰ χίγνεται νυκτὸς, στρατομένων
 τῇ Τρώων παρὰ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. τῆτον Ο-
 δυσσεὺς καὶ Διομήδης κατὰ σκοποὶ ὄντες, ἀναιρῶσιν,
 Ἀθηναῖς αὐτοῖς ὑποθεμένης, ὥς μέγαν ἐσόμενον
 τοῖς Ἑλλησι κίνδυνον ἐκ τῆς. Τερψιχόρη δὲ ἐπι-
 φανέσας, καὶ τῆς παιδὸς σῶμα ἀνέλετο. Τὸ δὲ δρᾶ-
 μα ἐνίοι νόθον ὑπένευσαν, ὥς ἔκ δὲ Εὐριπίδου. ὅτι
 γὰρ σοφώκετον μᾶλλον ὑποφαίνει χαρακτήρα. ἐν
 μέντοι ταῖς διδασκαλίαις, ὥς γνήσιον ἐπιγέγρα-
 πται. καὶ ἡ περὶ τὰ μετάρσια δὲ ἐν αὐτῷ πολυ-
 τραχυσύνη, ὅτι Εὐριπίδην ὁμολο-
 γεῖ. ἡ σκηνὴ τῆς δράματος ἐν
 Τροίᾳ. ἡ χορὸς, συνέση-
 κεν ἐκ σπουδαίων Τρω-
 κῶν, οἱ καὶ προλογί-
 σι. περιέχει δὲ
 νυκτερε-
 σίαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Χορός φυλάκων.

Εκτωρ.

Οδυσσεύς.

Αινείας.

Διομήδης.

Δόλων.

Αθηνᾶ.

Αγγελος.

Γάρις.

Γοιμήν.

Μῦσα.

Ρήσος.

Ρήσος ἡνίοχος.

Προλογίζει δὲ ὁ Χορός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΡΗΣΟΣ.

Αθι πρὸς ἀνὰς τὰς
 β ἐκτορέας
 τίς ὑπασιπῶν ἄγρυπνος
 βασιλέων,
 ἢ ταυχοφόρων δέξατο νέων
 κληδὸνα μύθων,
 οἱ τετράμοιρον νυκτὸς φρερὰν
 πάσης στρατίας,
 πόλεως Τροίας προκάθηνται.
 αὔσον βαλεφάρων γοργωπὸν ἔδραν,
 λείπε χαμῖνας φυλλοσρώτας
 Εκτορ· καίρῳ δ' αἰκῶσαι.
 ἐκ τίς ἔδ' ὦ φίλος; φθέγγῃ τίς ἀνὴρ.
 τί τ' ὀσῆμα θροῆ.
 τίνες ἐκ νυκτὸς τὰς ἡμετέρας
 κοίτας πλάσσω, ἐνέπειν χρή.
 χε φύλακες στρατίας· Εκτ. τί φέρῃ θορύβῳ;
 χο θάρσει. Εκ. θαρσῶ· μὲν τίς δόλος ἐκ νυκτῶν;
 χε ὅκέτι.
 ἐκ τί σὺ δ' φυλακὰς προλιπὼν ἦδη,
 κινῆς στρατίαν, ἢ μὴ τιν' ἔχων
 νυκτηγορίαν· ὅκ' οἶδα δόρυς
 πέλας ἀργεῖα, νυχίαν ἡμᾶς
 κοίταν πανόπλους κατέχοντας;
 χο ὀπλίξ' ἔρχεσθ' ὁπλίσσον· Εκτορ.
 βᾶθι πρὸς ἀνὰς.
 τρυγ' ἔλχος αἰερεῖν· ἀφύπνισον.

πέμπε

ΡΗΣΟΣ.

πέμπε φίλως ἵέναι ποτὶ σὸν λόγον.

ἄρμόσσετε φαλίαις τῆς ἵππου.

τίς δ' ἔσ' ἐπὶ Πανθείδαν, ἢ τὸν

Εὐρώπας Λυκίων ἀγὼν ἀνδρῶν;

πῶσφα γίων ἔφοροι,

πῶσ' ἡ γυμνητῶν μύναρχοι;

τοξοφόροι τε Φρυγῶν,

ξυγγίνετε κερόδετα τέξαι ναυραῖς.

ακ τὰ μὲν, ἀγγέλλεις δέ μοι ἀκύνειν.

τὰ δ' ἡ θρασύνεις· κῦδ' ἐν καθαρώς,

ἀλλ' ἢ κρονίῳ Πανὸς τρομερᾷ

μάστιγι φοβῇ· φυλακὰς δ' ἐλιπῶν,

κινῆς στρατίαν· τί θροῆς; τί σε φῶ

νέον ἀγγέλλειν; πολλὰ δ' εἰπὼν,

ἔδεν γε τρανώς ἀπέδειξας.

χθ πυρκαῖαι στρατὸς ἀργόλας Εκτορ

πᾶσαν ἀν' ὄρφναν.

δι' ἵππετ' ἡ νεῶν πυρσοὶ σπασμά.

παῖς δ' ἄγα με μνονείαν προσέβα στρατὸς

ἐννύχιος σὺν θορύβῳ σκηνάν,

νέαν τίν' ἐφίε μνοι βάξιν.

ἔγάρ πω πάρος ὦδ' ἐφοβήθη

ταυσιπόρος στρατός.

σοὶ δ' ὑποπλάων γε τὸ μέλλον

ἤλυθον ἄγγελος, ὥσ' ἂν μή ποτε

τινα μέμψιν ἐς ἡμᾶς ἔπης.

εμ Εἰς καιρὸν ἦλθες, καί περ ἀγγέλλων φόβον.

ἄνδρες δ' ἐκ γῆς τῆς δ' ἐν νυκτέρῳ πλάτῃ

λαθόντες ὅμμα τὸ μὲν αἶρεσθαι, φυγεῖν

μέλλουσι· σαίνει μ' ἐννυχὸς φρυκτωρία.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὦ δαίμον, ὅστις μ' αὐτὸν ἐνόησας
 θοίνης λείοντα, πρὶν ἔν Αργείων στρατὸν
 σύρδιν ἅπαντα τῷ δ' ἀναλῶσαι δορί.
 εἰ κ' φαεινοὶ μὴ ξυνέχον ἡλίε
 λαμπήρες, ἔκ' ἂν ἔχον αὐτὸν δόρυ,
 πρὶν ναῦς πυρῶσαι, καὶ διὰ σκηνῶν μολῇ,
 κτήνων Αχαιὸς τῆδε πολυφόνῳ χερὶ.
 καὶ γὰρ ἔκ' ἦν πρόθυμος ἰέναι δόρυ
 ἐν νυκτὶ, χρῆσθαι τ' αὐτὸν ῥύμῃ θεῷ.
 ἀλλ' οἱ σοφοὶ με, καὶ τὸ θῆον ἔδότες
 μάντης, ἔπεισαν ἡμέρας μῆναι φάος,
 καὶ περὶ Αχαιῶν μηδ' ἐν ἐν χέρσῳ λιπῇ.
 οἷδ' ἔμ' ἐμὲνσι τ' ἐμῶν θυσοκόπων
 βολὰς ἐν ὄρῃ δραπετίης μέγα θένει.
 ἀλλ' ὡς τάχιστα χερὶ παρὰ γέλην στρατῷ,
 τύχῃ προχείρα λαμβάνειν, λῆξαι θ' ὕπνῳ,
 ὡς ἂν τις αὐτ' ἐκ νεῶς θρώσκων ἐπι,
 τῶτον χαρὰ χεῖς, κλίμακας ῥάνη φόνῳ.
 οἷδ' ἐν βρόχοισι δέσμοις λεησμένοι,
 Φρυγῶν ἀνδράς ἐκ μάθωσι γηπονεῖν.
 Ζεῦ, ταχύνεις πρὶν μαθῇ τὸ δρώμενον.
 ἄνδρες κ' ἔφ' ὄνυσιν, ἔκ' ἴσμεν τορῶς.
 τίς κ' πυραΐθην πρόρρασις Αργείων στρατὸν;
 Ζεῦ, οἷδ' ὑποπτον δ' ἐστὶ κάρτ' ἐμοὶ φρενί.
 ἐκ πάντ' ἂν φοβηθῇς, ἴσθι δειμαίνων τόδε.
 Ζεῦ, ἔγω πρὶν ἦσαν πολέμιοι τοσόνδε φῶς.
 ἐκ ὅδ' ὠδ' ἐγ' ἀχρῶς ἔπεσον ἐν τροπῇ δόρος.
 Ζεῦ, σὺ ταῦτ' ἐπραξας, καὶ τὰ λοιπὰ νῦν σκόπει.
 ἐκ Ἀπλῶς ἐπ' ἐχθροῖς μῦθος ὅπλ' ἔξην χεῖρα.
 Ζεῦ, καὶ μὴν οἷδ' Αἰνείας καὶ μάλα σπουδῇ ποδῶς
 εἰχθρῶς,

ΡΗΣΟΣ.

σείχει, νέον τι πρᾶμ' ἔχων φίλοις φράσαι.
 αἰνέει Εκτορ, τί χρεῖμα νύκτεροι κατὰ στρατὸν
 τὰς σὰς πρὸς ἀνὰς φύλακας ἐλθόντες φόβω,
 νυκτιγοῦσι, καὶ κενίηται στρατός;
 ἔκ. Αἰνέα, πύκαξε τάχεσιν δέμας ὅσον.
 αἰνέει τίδ' ἐστὶ; μῶν τις πολεμίων ἀγγέλλεται
 δ' ἄλως κρυφαῖος ἐστάναι κατ' αὐφρόνην;
 ἔκ. φάγασιν ἄνδρες, καὶ τιβαίνουσιν νεῶν.
 αἰνέει τί τῶδ' ἂν ἔποις ἀσφαλὲς τεκμήριον;
 ἔκ. αἴθεσι πᾶσιν νύκτα λαμπράδας πυρὸς,
 καὶ μοι δοκῶσιν ὅτι μένιν ἐσαύριον,
 ἀλλ' ἐκκαίαντες πύρσ' ἐπ' αὐσέμων νεῶν,
 φυγῇ πρὸς οἶκον τῆσδ' ἀφορμῶσι χθονός.
 αἰνέει σύδ' ὡς τί δράσων πρὸς τὰ δ' ὀπίξῃ χεῖρα;
 ἔκ. φάγοντας αὐτὰς, καὶ τιθρώσκοντας νεῶν,
 λόγχῃ καθέξω, καὶ πικρὸν μοι βαρὺς.
 αἰχρὸν ἢ ἢ μῖν καὶ πρὸς αἰχρύνῃ κακὸν,
 θεὸς δίδοντας, πολέμιους ἄνδρ' μάχῃς
 φάγειν ἴασαι, πολλὰ δρᾶσαντας κακὰ.
 αἰνέει ἥθ' ἢ ἂν ἄνδρ' ἄβυλος ὡς δρᾶσαι χερί.
 » Αλλ' ὅτι ὡς πάντ' ἐπίσταται βροτῶν
 » Γέφυκεν, ἄλλω δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας,
 σὲ καὶ μάχεσθαι, τὸς δ' ἢ βυλάνειν καλῶς,
 ὅστις πυρὸς λαμπήρας ἐξήρθῃς κλύων
 φάγειν Ἀχαιῶς, καὶ στρατὸν μέλλεις ἄγειν,
 τάφρους ὑπερβάς νυκτὸς ἐν καταστάσει.
 καί τοι περάσας κοῖλον αὐλώνων βάθος,
 εἰ μὴ κυρήσεις πολέμιους ἀπὸ χθονὸς
 φάγοντας, ἀλλὰ σὸν βλέποντας εἰς δόρυ,
 νικῶμενος καὶ τήνδε μὴ μόλης πόλιν.

Λ Λ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πῶς ἂν περάσει σκόλοπας ἐν τροπῇ στρατός,
 πῶς δ' αὖ γεφύρας διαβαλῆσ' ἵππηλάται;
 ἦν ἄρα μὴ θραύσαντες ἀντύγων χνόας,
 νικῶν δ' ἐφ' ἑδρον παῖδ' ἔχεις τὸν Γηλέως,
 ὅς σ' ἔκ' ἐάσει ναυσὶν ἐμβαλεῖν φλέγα,
 ἔδ' ὦδ' Ἀχαιὸς ὥς δοκεῖς ἀναρπάσαι.
 αἰθῶν ἂν ἄνθρωπος, καὶ πέπυργεται χερί.
 ἀλλὰ στρατὸν καὶ ἥσυχον παρ' ἀσπίδας
 εὐδὲν ἐῷμεν ἐν κόπῳ ἀρειφάτων,
 κατὰ σκοπον δὲ πολέμιων, ὅς ἂν θέλῃ
 πέμπῃν δοκῇ μοι· καὶ καὶ ἄρῳνται φυγῇ,
 σείχοντες ἐμπέσωμεν Ἀργείων στρατῷ.
 εἰ δ' εἰς δόλον τὴν ἥδ' ἄγει φρυκτωρία,
 μαθόντες ἐχθρῶν μηχανὰς κατὰ σκοπὸν,
 βυλυσόμεθα· τὴν δ' ἔχω γνώμην ἀνάξ.
 τὰ δὲ δοκεῖ τάδε μετατιθέμενος νοεῖ.
 σφαλερὰ δ' ὅφρα φιλῶ στρατιῶν κράτη.
 τί ἂν ὄμεινον, ἢ
 ταχυβάταν νεῶν κατόπῃν μολεῖν
 πέλας, ὅτι πότε ἄρα δαίμοις
 πυρὰ κατ' ἀντίπρωραν ναυσάθμων δαίεται.
 ἐν νικᾷ, ἐπειδὴ πᾶσιν ἀνδάνει τάδε.
 σείχων δὲ νόσμει συμμάχους· τάχ' ἂν στρατός
 κινεῖτ' ἀκῆσας νυκτέρος ἐκκλησίας.
 ἐγὼ δ' ἐπέμψω πολέμιων κατὰ σκοπον.
 καὶ μὲν τιν' ἐχθρῶν μηχανὴν πυθώμεθα,
 σὺ πάντ' ἀκῆσῃ, καὶ παρὼν εἴσῃ λόγον.
 εἰ δ' ἀπαίρωσ' εἰς φυγὴν ὁρμώμενοι,
 σάλπιγξ αὖδ' ἡν προσδοκῶν παραδίδωκε,
 ὥς ἂν μὲν ὅντά μ', ἀλλὰ προσμίξων νεῶν
 ὀλοοῖσι

ΤΗΣΟΣ.

ὀλησῶσι νυκτὸς τῆσδ' ἐπ' Ἀργείων στρατόν.
 αὖν πέμψ' ὥς τάχιστα νῦν ἢ ἀσφαλῶς φρονήσ.
 σὺν σοὶ δέ μ' ὄφει καρτερεῖν θ' ὅταν δέμ.
 ἔκ τις δῆτα Τρώων, οἱ πάρῃσιν ἐν λέγῳ,
 θέλει κατόπῃς ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῇ;
 τίς ἂν γένοιτο τῆσδε γῆς ἀεργέτης;
 τίς φησιν; ὅτοι πάντ' ἐγὼ δυνήσομαι
 πόλει πατρῴᾳ, συμμάχοις θ' ὑπηρετήν.
 δ' ὁ ἐγὼ πρὸ γαίης τόνδε κίνδυνον θέλω
 ῥίψας, κατόπῃς ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῇ.
 καὶ πάντ' Ἀχαιῶν ἐκ μαθὼν βυλάμματα,
 ἥξω πὶ τούτοις· τίνδ' ὑφίσταμαι πόνον.
 ἔκ ἐπώνυμος ἢ κάρτα, καὶ φιλόπολις
 Δόλων· πατρός ἢ καὶ πρὶν ἀνκλεῖα δόμον,
 νῦν δ' ἴς τοσῦτ' ἐθῆκας ἀκλεέστερον.
 δ' ὁ ὕκῃν πονῇν με χρεὶ· πονῶντα δ' ἄξιον
 = μισθὸν φέρεσθαι. Γαντὶ ἢ προσήμενον
 = Κέρδος πρὸς ἔργῳ, τὴν χάριν τίπτει διπλῆν.
 ἔκ ναί, καὶ δίκαια ταῦτα, καὶ ἄλλως λέγω,
 τάξαι ἢ μισθὸν πλὴν ἐμῆς τυραννίδος.
 δ' ὁ ὅ σῆς ἐρῶμεν πολυόχῳ τυραννίδος.
 ἔκ σὺ δ' ἀλλὰ γήμας, Γριαμιδῶν γαμβρὸς γένῃ.
 δ' ὁ ὕκ' ἐξ ἐμαυτῶν μεγόνων γαμῆν θέλω.
 ἔκ χρυσὸς γάρ ἐστιν, εἰ τόδ' αἰτήσεις γέρας.
 δ' ὁ ἀλλ' ἐς ἐν οἴκοις· ὅ βίῃ σπανίζομεν.
 ἔκ τί δῆτα χρήξεις, ὧν κέκουθεν Ἰλῖος;
 δ' ὁ ἐλὼν Ἀχαιῶς, δῶρά μοι ξυνάνεσον.
 ἔκ δώσω· σὺ δ' αἶται· πλὴν στρατηλάτας νεῶν.
 δ' ὁ κτεῖν', ὅσ' ἀπαιτῶ Μενέλεω χεῖσθαι χέρας.
 ἔκ ὅ μιν τὸν Οἰλέως παῖδά μ' ἐξαίτης λαβῇ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Δ'ο κακὰ γεωργῆν χεῖρες αὖ τεθραμμέναι.
 ἔκ τιν' ἔν Αἰαίων ξώντ' ἀποιναῖσθαι θέλεις;
 Δ'ο κ' πρόθεν ἔπον, ἔστι χρυσὸς ἐν δόμοις.
 ἔκ κ' μὴν λαφύρων αὐτὸς αἰρήσῃ παρών;
 Δ'ο θεοῖσιν αὐτὰ πασάλανε πρὸς δόμοις.
 ἔκ τί δ' ἦτα μείζον τῶνδ' ἐμ' αἰτήσεις γέρας;
 Δ'ο ἴππυς Αἰχιδεύς· χρηρὶ δ' ἐπ' ἀξίοις πονῆν,
 ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δάμονος.
 ἔκ κ' μὴν ἐρῶντί γ' ἀντερᾶς ἴππων ἐμοί.
 ἐξ ἀφθίτων ἢ ἀφθιτοὶ πεφυκότες,
 τὸν Πηλέως φέρουσι θύριον γόνον.
 Δίδωσι δ' αὐτὸς πωλοδ' ἀμνήσας ἀνάξ
 Πηλεὶ Προσειδῶν, ὥς λέγουσι πόντιος.
 ἀλλ' ὅ σ' ἐπ' ἄρας ψύσομαι· δώσω δέ σοι
 κάλλισον οἴκοις κτήμ', Αἰχιδεύς ὄχον.
 Δ'ο αἰνῶ· λαβὼν δέ φημι κάλλιστον Φρυγῶν
 δῶρον δέχεσθαι τῆς ἐμῆς ἀσπασχινίας.
 σέ δ' ὅ φρονεῖν χρηρὶ· μυρὶ ἔστιν ἄλλα σοι,
 ἐφ' οἷσι τέρετ' ἡ τῆσδ' ἀριστέων χθονός.
 20 μέγας ἀγών· μεγάλα δ' ἐπινοεῖς ἐλθῆν.
 μακάριος γε μὴν κυρήσας ἔσῃ,
 πόντος δ' ἀνκλής.
 μέγχι δ' ἐκοιράνοισι γαμβρὸν πέλειν.
 τάδε θεόθεν ἐπιδέτω δίκη.
 τὰ γὰρ παρ' ἀνδράσι, τέλειά σοι φαίνεται.
 Δ'ο σείχοι μ' ἄν· ἐλθὼν δ' ἦς δόμος ἐφύστος,
 σκευὴν πρεπόντως σῶμ' ἐμὸν καβάφομαι.
 κῆθεν δ' ἐφήσω ναῦς ἐπ' Ἀργείων πόδα.
 20 ἐπὶ τίν' ἄλλην ἀντὶ τῆσδ' ἐξείεις σελήν;
 Δ'ο πρέπυσαν ἔργω, κλεπτικαῖς τε βήμασι.

ΡΗΣΟΣ.

- 20 Σοφὺ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφὸν τι μανθάνειν.
 λέξον τίς ἔστι τῷδε σώματος σφαγή.
 20 λύνειον ἄμφι νῶτα θήσομαι δοράν,
 καὶ γῆμαθιρὸς ἄμφ' ἐμῷ θήσω κάρα,
 βασίν τε χερσὶ προδρίαν καθαρμόσας,
 καὶ κῶλα κώλοισι, τετράπεν μιμήσομαι,
 λύνε κέλευθον πολεμίοις δυσάρετον,
 τάφροισι πελάξων, καὶ νεῶν προβλήμασιν.
 ὅταν δ' ἔρημον χώρον ἐμβαίτω ποδὶ,
 δίβαμός ἐμι· τῇδε σύγκειται δόλος.
 20 ἀλλ' αὖ σ' Ὀμαίης παῖς, ἐκῆσε, καὶ πάλιν
 πέμψειν Ἑρμῆς, ὅς γε Φηλητῶν ἀναξ.
 ἔχεις ἢ τῦρρον· αὐτυχῆν μόνον σε δεῖ.
 20 σωθήσομαι τε, καὶ κτανὼν Ὀδυσεύς,
 οἶσω κάρα σοι· σύμβολον δ' ἔχω σαφές.
 φήσεις Δόλωνα ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῆν,
 ἢ παῖδα Τυδείως· ὃ δ' ἀναίμακτον χερὶ
 ἤξω πρὸς οἶκός, πρὶν φάος μολῆν χθόνα.
 20 Ουμβραῖε, καὶ Δάλιε, καὶ Λυκίαις
 νηὸν ἐμβατάων
 Ἀπολλον, ᾧ δία κεφαλὰ μόλε τὸ
 ξήρης, ἵκε δ' ἐννύχιος
 ἄγε μὼν, σωτήριος
 ἀνέρι πομπᾶς
 καὶ γενῶ, καὶ ξύλλαβε Δαρδανίδαις.
 ὦ παγυρατές, ὦ Τροίαις,
 τείχε παλαιὰ δῆμας.
 μόλοι ἢ ναυκληρίᾳ, καὶ στρατίᾳς
 Ἑλλάδος Διόπτᾳς
 ἵκοιτο, καὶ κἀμψγε πάλιν θυμέλας,

ΕΥΡΙΦΙΔΟΥ

οἰκῶν πάτεραις Ἰλιάδος·
 Φθιάδων δ' ἵππων ἐπὶ
 ἄντυγα βαῖη,
 δευπότῃ πέρσαντος Ἀχαιῶν ἄρα,
 τὰς, πόντιος ἀγκίδρα
 Γηλῆ δ' ἰδῶσι δαίμων.
 ἐπὶ πρότ' οἰκῶν,
 πρότε γὰρ ἔτλα μόνος,
 θαύσασθαι βᾶς κατισθῆν.
 ἄρα μαι λήματος ἥσπας
 τῶν ἀγαθῶν· ὅταν ἦ
 δυσάλιος ἐν πελάγει,
 καὶ σαλῶει πόλις,
 ἔστι φρυγῶν τις ἔστιν ἄλκιμος.
 ἐνὶ ῥ' ἄρσος ἐν αἰχμαῖς ποτὶ Μυσῶν,
 ὅς ἐμ' ἀν συμμαχίαν αἰτίξει.
 τίν' ἀνδρ' Ἀχαιῶν
 ὁ πεδοσπιβὴς σφαγὰς
 ἠτάσει ἐν κλισίαις,
 τετράπτην μῖμον ἔχων ἐπὶ
 θηρὸς, ἔλοι Μενέλαν.
 κτανὼν δ' Ἀγαμέμνονειον
 κρᾶτ' ἐνέγκοι Εὐεῖ
 ναὶ κακὸν ἀμβρον ἐς χέρας γούον.
 ὅς ἐπὶ πῶλον,
 ὅς ἐπὶ τὰν Τροίαν χι
 λίοναυν ἥλυθ' ἔχων σφατίαν.
 ἄγ' ἄναξ, τοιῶτων δευπόταισιν ἄγγελος
 ῥῆν τολοιπὸν· οἶά σοι φέρω μαθεῖν.
 ἢ πόλλ' ἀγρώσας σκαυὰ πρόσκειται φρενί·

ΡΗΣΟΣ.

κῆ δ' οὐ ποίμνας δεσπόταις τανχεσφόροις
 ἦκεν ἑοικας ἀγγελῶν, ἵν' ὅπρεται.
 ἔκδοιθα δῶμα τῶ μόν, ἢ θρόνος πατρός,
 οἷς χρὴ γεγωνῆν αὐτυχεῖντα ποίμνια;
 ἄλλ' σπαιοὶ βοτῆρες ἐσμέν· ἔκ ἄλλως λέγω.
 ἀλλ' ὅδ' ἐν ἡσόν σοι φέρω κεδνὸς λόγος.
 εἴη παῦσαι λέγων μοι τὰς προσκυλῆς τύχας.
 μάχας πρὸ χειρῶν κῆ δόρη βασιάζομαι;
 ἄλλ' τοιαῦτα καὶ γὰρ σημανῶν ἐλήλυθα.
 ἀνὴρ δ' ἀλκῆς μυρίας στρατηλατῶν,
 εἰλε φίλος σοι, σύμμαχος τε τῇ σῇ γῇ.
 εἴη ποίας πατρώας γῆς ἐρημώσας πέδον;
 ἄλλ' ὀρήκῃς· πατρός δ' ἐστρυμῶνος κικλήσκειται.
 εἴη Ρῆσον τιθέντ' ἐλεξας ἐν Τροίᾳ πόδα;
 ἄλλ' ἔγνω· λόγος ἢ δὲ τόσον μ' ἐκνέφισας.
 εἴη κῆ πῶς πρὸς Ἰδης Ὀργάδας πορεύεται,
 πλαγχθεὶς πλατείᾳς πεδίαδος τ' ἀμαξιτῶ;
 ἄλλ' ἔκδοιθα κριβῶς· εἰκάσαι γε μὴν πάρα.
 νυκτὸς δ' ὅτι φαῦλον ἐμβαλεῖν στρατὸν,
 κλύοντα πλήρη πεδία πολεμίας χερὸς.
 φόβον δ' ἀγρώσας, οἱ κατ' ἰδαῖον λέπας
 οἰκῶμεν, αὐτόριξον ἐστὶν χθονὸς
 παρέχε δρυμὸν νυκτὸς ἐνθηρον μολῶν.
 πολλῇ δ' ἡχῇ θρήκῃος ῥέων στρατός,
 ἔσειχε· θάμβει δ' ἐκπλαγέντες, ἵεμεν
 ποίμνας ἐς ἄκρας, μή τις Ἀργείων μολῇ
 λεηλατήσων, καὶ σὰ πορθήσων σταθμά.
 πρὶν δ' ἡδ' ἰώτων γῆρυν ἔχ' ἐλληνικὴν
 εἰδεξάμεσθα, καὶ μετέστημεν φόβος.
 πεύχων δ' ἀνάκτος πρὸ ξερωνητὰς στρατῶ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀνίσταρσθα θρηκίοις προσφθέγμασι,
 τίς ὁ στρατηγός, ἢ τίς κεκλημένος,
 εἶχει πρὸς ἅσιν, Πριάμίδαισι σύμμαχος.
 ἢ πάντ' ἀκύνσας, ὧν ἐφίεμιν μαθῆν,
 ἔσθην· ὁρῶ ἢ Γῆσον ὥστε δαίμονα
 ἔσθ' ἐν ἵπποισι, θρηκίοις τ' ὀχήμασιν.
 χρυσῇ ἢ πλαστῇ αὐχένα ξυνηφόρων
 πώλων ἐκλήε, χιόνος ἐξαυγέσρων.
 πέλτι δ' ἐπ' ὤμων χρυσοκολλήτοις τύποις
 ἔλαμπε. Γοργῶ δ' ὡς ἐπ' αἰγίδος θεᾶς
 χαλκῇ μετώποις ἵππικοῖσι πρόσδετος,
 πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.
 στρατῷ ἢ πλῆθος ὅδ' ἂν ἐν ψήφολόγῳ
 θέσθαι δυνάμην, ὡς ἀπλάσων ἦν ἰδῆν.
 πολλοὶ ἢ ἵππῃς, πολλὰ πελτασῶν τέλη,
 πολλοὶ τ' ἀτράκτων τοξόται, πολὺς δ' ὄχλος
 θυμῆς ὁ μαρτῆς, θρηκίαν ἔχων σολήν.
 τοιοῦδε Τροίᾳ σύμμαχος πάρες ἀνὴρ,
 ὃν ἔτε φάινων, ἔθ' ὑποσταθὲς δορί,
 ὁ Γηλέως παῖς ἐκφυγεῖν δυνήσεται.
 ὅταν πολίταις ὅσα θῶσι δαίμονες,
 ἔρπει κατάντης συμφορὰ πρὸς ταῖα θόν.
 πολλὰς, ἐπεὶ δὴ τὸ μὲν εὐτυχὲς δόρυ,
 ἢ Ζεὺς πρὸς ἡμῶν ἐστίν, ἀρῆσω φίλος.
 ἀλλ' ὅδ' ἐν αὐτῷ δέομεσθ', οἵτινες πάλα
 μὴ ξυμπονώσιν ἡνίκ' ἐξώσης Ἀρης
 ἐφάυσε λαίφῃ τῆσδε γῆς μέγας πνέων.
 Γῆσος δ' ἔδειξεν ὅιος ἦν Τροίᾳς φίλος.
 ἢ Ηκεῖ ἔς δαῖτ' ὅ παρὼν κυνηγέταις
 ἢ Αἶρσι λήαν, ὅδ' ἐσυναμὼν δορί.

ΡΗΣΟΣ.

- χ^ο ὀρθῶς ἀτίξεις, καὶ τί μοι φέροις φίλοις.
 δέχῃς ἢ τὸς θέλοντας ὠφελῇ πόλιν.
 ἐκ ἀρκῆ μιν οἱ σῶζοντες Ἰλίου πόλιν.
 χ^ο πέποιθας ἤδη πολέμους ἡρηνέναι;
 ἐκ πέποιθα· δείξει τὸ πῶς σέλας θεῶ.
 χ^ι ἔρχετο μέλλον· πολλὰ ἀναστροφήι θεός.
 ἐκ μισῶ φίλοισιν ὕπερον βοηδρομεῖν.
 ἀγγ. ἀναξ, ἀπώθην συμμάχους ἐπίφθονον.
 φόβος γένοιτ' ἂν πολέμοις ὀφθῆς μόνον.
 χ^ο ὅδ' ἂν ἐπὶ περ ἦλθε, σύμμαχος καὶ ὁ,
 ξένος ἢ, πρὸς τράπεζαν ἠκέτω ξένων.
 χάρις δ' αὐτῷ Γριαμιδῶν διώλετο.
 ἐκ σύ τ' αὖ παραινῆς, καὶ σὺν καιρίως σκοπεῖς.
 ὁ χρυσοτοχὴς δ' ἔνευ ἀγγέλου λόγων
 Ρῆσος, παρέτω τῇδε σύμμαχος χθονί.
 χ^ι Ἀδράπεια καὶ ἌΔιός παῖς,
 ἔργοις σωματῶν φθόνον.
 φράσω δ' ἡ ὅσον μοι
 ψυχὰ προσφιλέσστιν εἰπεῖν.
 ἦ κεις ὦ ποταμὸς παῖ,
 ἦ κεις, ἐπλάσθης φιλίας πρὸς αὐλάν.
 ἀσπασὸς ἐπεί σε χρόνῳ
 περὶς μάτηρ, ὅτε καλλιγέφυ
 ρος ποταμὸς πορεύει
 στρυμῶν, ὅς ποτε τὰς μελωδῶ
 μέσας δι' ἀκηράτων
 διττηθεὶς ὕδροφθῆς,
 κόλπων σὰν ἐφύττανεν ἥβαν.
 σὺ μοι Ζεὺς ὀφαναῖος
 ἦ κεις διφρέυσων βασιλεύσι πῶλοις.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οὐν ὦ πατρίς, ὦ Φρυγία,
 ξὺν θεῷ οὐν σοὶ τὸν ἐλευθέριον
 Ζῆνα πάρεστιν ἡ πῆν.
 αἶρά ποτ' αὐθις ἀπαλαιὰ
 Τροία τὸς προπότας παναμεράσῃ,
 θιάσους ἐρώτων
 ψάλμασι, καὶ κυλίκων οἶνοπλανήτοισι
 ὑποδεξίαις ἀμίλλαις,
 κατὰ πόντον Ατρεΐδαν
 Σπάρταν οἰχομένων Ἰλιάδος παρ' ἀκτῶς.
 ὦ φίλος, ἴδε μοι
 σῶ χερὶ καὶ σῶ δορὶ πρὸς
 ξας τὰς, εἰς οἶκον ἔλθοις.
 ἔλθε, φάνηθι, τὰν ξάχρυσον
 τιλήδα προβαλὼν κατ' ἱμμάπέλταν,
 δοχμίαν πεδαιρών,
 χιτῶν περ' ἀντυγα κώλοισι ἐρεθίσων,
 δίβολόντ' ἄκορτα πάλλων.
 σὲ δ' ἔστις ὑποσᾶς,
 ἀργείας ποτ' ἐν Ἡρας δαπέδοις χοράσῃ,
 ἀλλὰ νιν ἄδε γὰρ
 καταφθίμενον θρηκὶ μύρω
 φίλτατον ἄχθος οἶσεν.
 ἰώ· ἰώ· μέγας ὦ βασιλεῦ, καλὸν ὦ Θρήκη
 σκύμνον ἔθρεψας πολίαρχον ἰδῆν.
 ἴδε χρυσόδετον σώματος ἀλκήν,
 κλύε καὶ κόμπης κωδωνοηρότης,
 παρὰ πορτᾶνων τὸς κελαδ' ὄντας.
 θεὸς ὦ Τροία, θεὸς αὐτὸς Ἀρης
 ὁ στυμόνιος πῶλος αἰεὶ δ' αἰ

μύσος

μέσης ἡνὼν καταπνέει σε.
 ῥῆ χαῖρ' ἐσθλὸς ἐσθλῷ παῖ, τύραννε τῆσδε γῆς
 Εὐτορ· παλαιᾷ σ' ἡμέρᾳ προσενέπω.
 χαίρω δέ σ' οὐτυχῆντα, καὶ προσήμενον
 πύργοισιν ἐχθρῶν· συγκατασκάψων δ' ἐγὼ
 εἰ τείχη πάρεμι, καὶ νεῶν πρήσων σκάφη.
 παῖ τῆς μελωδῆς μητέρος μισῶν μίᾳς,
 θρηικός τε ποταμῷ Στρυμόνος, φιλῶ λείπει
 τάλιθές αἰεὶ, καὶ διπλῆς πέφυκ' ἀνὴρ.
 πάλαι πάλαι χρὴν τῆδε συγνᾶμνεν χθονὶ
 ἐλθόντα, καὶ μὴ τῷ πῖσ' Ἀργείων ὑπο,
 Τροίαν ἐᾶσαι πολέμιων πεσόντοισι.
 ὃ γάρ τι λέξεις ὥς ἄκλητος ὢν φίλοις,
 ὅκ' ἦλθες, ὅδ' ἦμυνας, ὅδ' ἐπεσφάρισ.
 τίς γάρ σε κῆρυξ, ἢ γερυσία Φρυγῶν
 ἐλθῶσ', ἀμύνειν ἔκ' ἐπέσκηψεν πόλει;
 ποίων ἢ δῶρων κόσμον ἔκ' ἐπέμψαμεν;
 σὺ δ' ἐγγενὲς ὢν, βάρβαρος τε, βαρβάρους
 Ἑλλησιν ἡμᾶς πρῶτις τὸ σὸν μέρος.
 καί τοι σε μικρὰς ἐκ τυραννίδος, μέγαν
 Ὀρηκῶν ἀνάντα τῆδ' ἐθὴκ' ἐγὼ χερὶ,
 ὅτ' ἀμφὶ Γαργαῖόν τε, Γαίονων τε γῆν,
 Ὀρηκῶν ἀρίστοις ἐμπεσὼν κατὰ σῶμα,
 ἔρρηξα πέλτην· σοὶ ἢ δουλώσας λεῶν,
 παρέχον· ὢν σὺ λακτίσας πολλὴν χάριν,
 φίλων κοσύντῳ, ὕστερος βοηδρόμῃς.
 οἶδ' ὅδ' ἐν ἡμῖν ἐγγενεῖς πεφυκότες,
 πάλαι παρόντες, οἵ μ', ἐν χλωσὶς τάφοις
 κῆνται πεσόντες, τίς τις ὅσ' μικρὰ πόλει,
 οἶδ' ἐνθάδ' ὅπλοισι, καὶ παρ' ἰππῆσις ὅχοις,

MM

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ψυχρὰν ἄησιν, δίφλ' ὄν τε πῦρ θεῶν
 μένουσι καρτερῶντες, ὅκ' ἐν δ' ἐμνίοις
 πυκνὴν ἄμυσιν, ὥς σὺ δεξιῶμενοι.
 ταῦθ' ὡς ἂν εἰδῆς Εὐκτορ' ὄντ' ἐλεύθερον,
 ἢ μέφομαι σοι, ἢ λέγω κατ' ὅμμασόν.
 τοῖσ' τὸς ἢ μὴ καὶ τοῖς, σὺ θῆκαν λόγων
 τέμνων κέλαιον, καὶ διπλῶς πέφυκ' ἀνὴρ.
 ἐγὼ δ' ἢ μείζον, ἢ σὺ τῆσδ' ἀπὼν χθονός,
 λύπη πρὸς ἥπαρ δυσφορῶν ἐτειρόμην.
 ἀλλ' ἀρχιτέρμων γαῖα μοι σκύβης λεῶς
 μέλλοντι νόσον ἣν πρὸς Ἰλίου περᾶν,
 ξυνῆψε πόλεμον· αὐξέειν δ' ἀφ' ἡνίοκον
 πόντε πρὸς ἀκτὰς, θρήκα πορθέμεναι στρατόν.
 ἐνθ' αἰματηρὸς πέλαγος ἦς γαῖαν σκύβης
 ἦν τλῆτο λόγχῃ, θρήξτε συμμιγῆς φόνω.
 τοιάδ' ἐτοίμ' ἀπείργε συμφορὰ, πέδον
 Τροίας ἱκέσθαι, σύμμαχόν τε σοι μολεῖν.
 ἐπεὶ δ' ἐπερσα, τῶν δ' ὀμιρούσας τέκνα,
 τάξας ἔτειον δασμὸν ἦς δόμους φέρειν,
 ἥκω περάσας ναυσὶ πόντιον σύμα.
 τὰ δ' ἄλλα πεξὸς γῆς περῶν ὀρίσματα,
 ὅχως σὺ νομπεῖς τὰς ἐμὰς ἀμύστας,
 ὅδ' ἐν ξαλγύσοις δώμασιν κοιμώμενος,
 ἀλλ' οἷα πόντον θρήκιον φυσήματα
 κρυσαλλόπηκτα, Γαίονας τ' ἐπεξάτει,
 ξὺν τοῖσδ' ἀόπλοισι, διατλὰς πορπήμασιν.
 ἀλλ' ὕπερον ἢ ἦλθον, ἐν καιρῷ δ' ὅμως.
 σὺ μὲν ἦδη δέκατον αἰχμάξεις ἔτος,
 καὶ δὲν περαινέεις· ἡμέραν δ' ἐξ ἡμέρας
 πίπτεις, κυβάνων ἣν πρὸς Ἀργεὺς Ἀρην.
 ἐμοί

ΤΗΣΟΣ

ἐμοὶ δὲ φῶς ἐν ἡλίῳ καταρτίσει,
 πέρσαντι πύργους ναυσάθμοις ἐπεισσεσθῆν,
 κτῆναί τ' Ἀχαιῶς· θ' ἡτέρα τ' ἅπ' Ἰλίου
 πρὸς οἶκον ἤμι, συντεμὼν τὴν σὺν πόντον.
 ὅ μιν ἢ μή τις ἀσπίδ' αἰρέτω χερσὶ.
 ἐγὼ δ' ἐξω τὴν μέγ' αὐχέντας δορὶ
 πέρσας Ἀχαιῶς, καὶ περὶ ὕπερον μολῶν.
 ἰὼ· ἰὼ· φίλα θροῶς.
 φίλος Διόθεν εἰ μόνος.
 φθόνον ἄμυχον ὕπατος Ζῶς
 θέλοι ἀμφὶ σοῖς λόγοισιν
 ἔρχειν· π' ἢ νῆα Ἀργεῖον δόρυ,
 ὅτε πρὶν, ὅτε νῦν τιν' ἀνδρῶν,
 ἐπόρουσε σέθεν κρείσσων.
 πῶς μοι Ἀχιλλεύς π' σὸν
 ἔχλος ἂν δύναιτο,
 πῶς δ' Αἴας ὑπομῆναι;
 εἰ δ' ἐγὼ τόδ' ἤμαρ εἰ
 σίδοι μ' ἄναξ, ὅπως πολυφόνου
 χερὸς ἀπονάσαιο λόγχῃ.
 ῥ' ἢ τοιαῦτα μὲν σοὶ τῆς μακρᾶς ἀπυσίας
 πρᾶξαι παρέξω. σὺν δ' Ἀδρασεΐα λέγω,
 ἐπειδὴν ἐχθρῶν τήνδ' ἐλευθέραν πόλιν
 θῶμεν, θεοῖσι τ' ἀκροθίνι ἐξέλης,
 ξὺν σοὶ στρατεύειν γῆν ἐπ' Ἀργεῖαν θέλω,
 καὶ πᾶσαν ἐλθὼν Ελλάδα δ' ἐκπέρσαι δορὶ,
 ὥς ἂν μάθωσιν ἐν μέρει πάχειν κακῶς.
 εἴ τ' ὅ παρόντος τῶν ἀπαλλαχθεὶς κακῶ,
 πόλιν νεμὸι μιν ὥς τοπρὶν ποτ' ἀσφαλή,
 ἢ κάρτα πολλοῖς θεοῖς ἂν ἰδέην χάριν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τὰ δ' ἄμφι τ' Ἀργος, καὶ νομόν τῆς Ἑλλάδος,
 ἔχ' ὧδε πορθεῖν ῥά δ' ἰὼς λέγεις δορί.
 ῥῆ ὅτ' ὅσδ' ἄριστεας φασὶν Ἑλλήνων μολῆν;
 ἐκ καὶ μεμφομένοσ' ἄλλ' αὖ δὴν ἐλαύνομεν.
 ῥῆ ὅτ' ἔκ' ἡν ἡτάνεντες τὸςδε, πάντ' ἔργασμεθα.
 ἐκ μὴ νῦν τὰ πόρρω, τὰ γγύθεν μεθεῖς, σκόπει.
 ῥῆ ὅτ' ἄρ' ἔστιν ἔοικέ σοι παθεῖν, δρᾶσαι ἢ μή.
 ἐκ πολλῆς δ' ἄρχω καὶ νῦν θάδ' ὧν τυραννίδος.
 ἀλλ' εἴτε λαὸν, εἴτε δεξιὸν κέρας,
 εἴτ' ἐν μέσοισι συμμάχοις πάρεσί σοι,
 πέλτην ἐρῆσαι, καὶ καταστῆσαι στρατόν.
 ῥῆ ὅτ' ὁ μόνος μάχεσθαι πολέμοις Ἔκτορ θέλω.
 ἔδ' αἰχρὸν ἢ ἢ μὴ συνεμπρῆσαι νεῶν
 πρύμνας, πονήσας ἔν πάρος πολὺν χρόνον,
 τάξον μ' Ἀχιλλέως, καὶ στρατὸν κατὰ στόμα.
 ἐκ ὅτ' ἐκ' ἐκείνῳ θύρον ἐντάξαι δόρυ.
 ῥῆ καὶ μὴν λόγος ἦν ὡς ἔπλυνε π' Ἴλιον.
 ἐκ ἔπλυνε, καὶ πάρεστιν. ἀλλὰ μινίῳ,
 στρατηλάταισιν ὅτ' συναίρεται δόρυ.
 ῥῆ τίς δ' ἡ μετ' αὐτὸν ἄλλος ἀνδοξῆς στρατῶ;
 ἐκ Αἴας ἐμοὶ καὶ ὅτ' ἐν ἡπῶσθαι δοκῆ,
 ἔχ' ὧ Τυδείως παῖς. ἐστ' αἰ μυλῶτατον
 κρότη μ' Ὀδυσσεύς, λῆμάτ' ἀρκεύωντος θρασύς,
 καὶ πλῆσσε χώραν τήνδ' ἀνὴρ καθυβρίσας.
 ὅς ῥ' ὅτ' Ἀθηνᾶς σηκὸν ἐναγχος μολῶν,
 κλέψας ἄγαλμα, ναῦς ἐπ' Ἀργείων φέρεται.
 ἦ δ' ἔσθ' ἀνύρτης, πῶχιν ἔχων σολήν,
 ἔσθ' ἡλθε πύργος. πολλὰ δ' Ἀργεῖος κακὰ
 ἤρατο, πεμφθεὶς Ἴλις κατὰ σκοπὸς.
 ἡτάνων ἢ φρενὺς, καὶ παραστάτας πυλῶν,
 ἐξῆλθεν.

ΡΗΣΟΣ.

- ἔξῃθεν αἰεὶ δ' ἐν λόγοις ἀρίσκεται,
 Οὐμβραῖον ἀμφὶ βωμὸν ἄσπεος πέλας
 θάσων· κακῷ δ' ἡμερμέρῳ παλαίωμεν·
 ρῆ Οὐδ' ἄνδρ' ἀνὴρ ἀνψυχος, ἀξιόσι λάρρα·
 κτῆναι τὸν ἐχθρὸν, ἀλλ' ἰὼν κατὰ σύμα·
 τῦτον δ', ὃν ἴξεν φῆς σὺ κλωπικαῖς ἔδραις,
 καὶ μηχανᾶσθαι, ξῶντα συλλαβὼν ἐγὼ,
 πυλῶν ἐπ' ἐξέδοισιν ἐμπέρας ῥάχιν,
 σῆσω πετῆνοῖς γυφὶ βοινατήριον·
 λησὴν δ' ὄντα, καὶ θεῶν ἀνάντορα
 συλῶντα, δεινὴν τῷδε κατθανεῖν μόρῳ·
 ἔκ νῦν ἔκ καταυλίσθητε· καὶ δ' ἀφρόνη·
 δέξω δ' ἐγὼ σοι χῶρον, ἐνθα χρὴ στρατὸν
 τὸν σὸν νυχθῶσαι τῷ τεταγμένῳ δίχῳ·
 ξύνθημα δ' ἡμῖν Φοῖβος ἦν τι καὶ δέη,
 μέμνησ' ἀνέσας, θρηκί τ' ἄγγελον στρατῷ·
 ὑμᾶς δ' ἰβάντας, χρὴ προταῖνι τάξιων
 φρερεῖν ἐγερτὶ, καὶ νεῶν κατὰ σκοπον
 δέχθαι Σόλωνα· καὶ δ' εἴπέρ ἐστι σῶς,
 ἥδη πελάξῃ στρατοπέδοισι τρωϊνοῖς·
 20 τίνας ἀφυλακὰς; τίς ἀμήβει
 τὰν ἐμὴν πρῶτα;
 δύεται σιμῆα, καὶ ἐπ' ἄποροι
 πλειάδες αἰθέριαι·
 μέσα δ' αἰετὸς ὄρνυ' ποτᾶται·
 ἔγρεσθε, τί μέλλετε, κοιτᾶν;
 ἔγρεσθε πρὸς φυλακᾶν·
 ἔλυσετε μινάδος αἴγλαν;
 αἴως δ' ἡ πέλας, αἴως
 γίγνεται, καὶ τις πρὸ δόμων·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅδε γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ.

ἤμι τις ἐκηρύχθη πρῶτην φυλακὴν;

ἤμι Μυρδόνος υἱὸν φασὶν Κόρυβον.

ἤμι τις ἔῃ αὐτῷ;

ἤμι Κίλικας παίων στρατὸς ἡγήρεν.

ἤμι Μυσοὶ δ' ἡμᾶς.

ἤμι ὅκνη Λυκίους πέμπῃν φυλακὴν

βάντας ἐγείρειν

καὶ ρὸς κλήρη κατὰ μοῖραν.

ἤμι καὶ μὴν αἶψα Σιμόεντος

ἡμίνα κοίτας

φονίας, ὅ μιν ἔπολυχορδοτάτα

γῆρυι παιδολέτωρ

μελοποιὸς ἀηδονὶς μέριμνα.

ἦδ' ἡ νέμεσι κατ' Ἰδαν

ποίμνια νυκτιδρόμα

σύριγγος ἰὼν κατακύνω.

θέλγει δ' ὄμματος ἑδραν

ὑπνος ἄδιστος ἔῃ βα

βλεφάροισι πρὸς αἶψα.

ἤμι τί ποτ' ὅ πελάθει σκοπὸς, ὃν ναῶν

Εκτωρ ὤτρυνε κατόπῃαν.

ἤμι ταρβῶ χρένιος ἔῃ ἀπεσιν.

ἤμι ἀλλ' εἰ κρυπλὸν λόχον ἔσπεσῶν

δίολωλε, τάχ' ἂν εἴη φοβερόν.

ἤμι αὐδῶ Λυκίους πέμπῃν φυλακὴν

βάντας ἐγείρειν

ἡμᾶς, κλήρη κατὰ μοῖραν.

ὅδ' οὐ Διόμηδες, ὅκ' ἡκαστας; ἢ κενὸς φόφος

τάξει δ' ὧτων, τανχέων τινὰ κτύπον;

διο. ὅκ,

ΡΗΣΟΣ.

Διο ἔη, ἀλλὰ δεσμάπωλικῶν ἐξ ἀντύγων
 κλάξει σιδήρε· καὶ μέ τοι, πρὶν ἠδ' ὀμνῆν
 δεσμῶν ἀραγμὸν ἱπτικῶν, ἔδν φόβος·
 ὁδν ὄρα κατ' ὄρφναν, μὴ φύλαξιν ἐντύχης·
 Διο φυλάξο μαι τοι καὶ σκότω τιθῆς πόδα·
 ὁδν ἦν δ' ἔν ἐρείρης, οἶδα σύνθημα στρατῶ;
 Διο Φοῖβον Δόλωνος οἶδα σύμβολον κλύων·
 ὁδν ἔα· ἀνὰς ἐρήμης τάσδε πολεμίων ὄρω·
 Διο ἢ μὴν Δόλωνγε τὰδ' ἐφραξεν Ἐκτορος,
 κοίτας ἐφ' ᾧ περ' ἐγχος ῥέκευται τόδε·
 ὁδν τί δ' ἦτ' ἂν εἴη; μῶν λόχος βέβηκέ πη;
 Διο ἴσως ἐφ' ἡμῖν μηχανὴν σῆσων τίνα·
 ὁδν θρασὺς ἔκτεωρ νῦν, ἐπεὶ κρατῇ θρασύς·
 Διο τί δ' ἦτ' Ὀδυσσεὺς δρῶμεν; ὃ δ' αὖρομεν
 τόνδ' ἄνδρ' ἐν ἀνὰς, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν·
 ὁδν σείχωμεν ὥς τάχιστα ναυσάβμη πέλας·
 σώξει ἔκ αὐτῶν, ὅς περ' αὐτῇ θεῶν,
 τίθησιν· ἡμῖν δ' ὅβια σέον τύχην·
 Διο ὃ καὶν ἐπ' Αἰνείαν, ἢ τὸν ἐχθιστον Φρυγῶν
 Γάρικ μολόντες, χρεὴν καρατομεῖν ξίφει·
 ὁδν πῶς ἔν ἐκ ὄρφνη πολεμίων ἀνὰ στρατῶν,
 ξητῶν δυνήσῃ τὰςδ' ἀκινδύνως κτανῶν;
 Διο αἰχρόν γε μέντοι ναῦς ἐπ' Αἰγέων μολῶν,
 δράσαντε μηδ' ἐν πολεμίους νεώτερον·
 ὁδν πῶς δ' ὃ δέδρακας; ὃ κτανόντε ναυσάβμων
 κατὰ κρονον Δόλωνα σώξομεν τάδε
 σκυλεύματ'· ἢ πᾶν στρατόπεδον πέρσειν δορκῆς·
 πῆθ' ἀπάλιν· σείχωμεν· αὖ δ' ἡ τύχῃν·
 ἀθι ποῖ δ' ἡλιπόντε Τρωϊκῶν ἐκ τάξεων,
 χωρῆτε λύπη καρδίαν διεδηγμένοι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

εἰ μὴ κτανῆν σφῶν Ἑκτορ', ἢ Πάριν θεὸς
 δίδωσιν. ἄνδρα δ' ὃ πέπυσε σύμμαχον
 Τροίᾳ μολόντα, Ῥῆσον ὃ φαύλῳ τρόπῳ.
 ὃς εἰ δίοισι νύκτα τ' ἐς αὐρίον,
 ὅτε σφ' Ἀχιλλέως, ὅτ' ἂν Αἴαντος δόρυ,
 μὴ πάντα πέρσαι ναῦσ' αὖ μ' Ἀργείων, χέθοι,
 τήχῃ κατασκάψαντα, καὶ πυλῶν ἔσω
 λόγχῃ πλατῆαν εἰς δρομὴν ποιεῖμενον.
 τῶτον κατακτάς, πάντ' ἔχεις. τὰς δ' Ἑκτορος
 αἰνὰς ἔκσον, καὶ κατατόμης σφαγὰς.
 ἔστι κ' αὐτῷ θάνατος ἐξ ἄλλης χειρός.
 ἔδω δ' ἑσποιν' Ἀθάνᾳ, φθέρματος κ' ἡσθόμην
 τῷ σὺ, συνήθη γῆρυν ἐν πόνοισι γὰρ
 παρ' ὃ σ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀήποτε,
 τὸν ἄνδρα δ' ἡμῖν πῦ κατάνασαι φράσον,
 πόθεν τέτακται βαρβάρῳ στρατοῦματος.
 ἄθῃ ὅδ' ἐγγὺς ἦσαι, καὶ συνήθροισαι στρατῷ,
 ἀλλ' ἐκτὸς αὐτὸν τάξεων κατάνασεν
 Ἑκτωρ, ἕως ἂν νύξ ἀμείψῃται φάος.
 πέλας ὃ πῶλοι Θρηκίων ἐξ ἄρμάτων,
 λαυκαὶ δ' ἐδένται διαπρεπῆς ἐν ἀφρόνῃ.
 σίλβῃσι δ' ὥστε ποταμὶς κύκνῃσι πέρων.
 ταύτας, κτανόντες δεσπότην, κομίζετε.
 κάλλιστον οἴκοις σκύλον. ὃ γὰρ ἐδ' ὅπῃ
 τοῖόν δ' ὄχημα χθὼν κέκλυθε πωλικόν.
 ἔδω Διομήδης, ἢ σὺ κτῆνε θρηκίον λεῶν,
 ἢ μοὶ πάρες γε· σοὶ ὃ χρὴ πῶλων μέλειν.
 Διο ἐγὼ φονάσω, πωλοδαμνήσῃς δὲ σὺ.
 τρίβων κ' ἦ τὰ κομψὰ, καὶ νοῆν σοφός.
 χρὴ δ' ἄνδρα τάσσειν, ὃ μάλισ' ἂν ὠφελοῖ.
 ἄθῃ. καὶ

ΡΗΣΟΣ.

ἄθι κ' μὴν καθ' ἡμᾶς τόνδ' Ἀλέξανδρον βλέπω
 σείχοντα, φυλάκων ἐκ τινος πεπυσμένον.
 δόξας ἀσήμες, πολέμιων μεμβλωκότων.
 διο πότερα, σὺν ἄλλοις, ἢ μόνος πορεύεται;
 ἄθι μόνος πρὸς ἀνδρῶς ὅς τοι Εὐκτορος
 χωρεῖ· κατόπ' αὖ σιμάνων ἥκει στρατῷ.
 διο ἔκ' ἔν' ὑπάρχειν τόνδε κατθανόντα χρή.
 ἄθι ἔκ' ἂν δύναιο τῷ πεπρωμένῳ πλέον.
 τῷτον δὲ πρὸς σῆς ἔθ' ἐμὶς χερὸς θανεῖν,
 ἀλλ' ὧπερ ἥκης μορσίμης φέρων σφραγῆς,
 τάχυν'· ἐγὼ δ' ἐγὼ δὲ σύμμαχος Κύπρις
 δοκῶσ' ἄρωχός ἐν πόνοις περὶ στατῆν,
 σαρκοῖς ἀ' γοισιν ἐχθρόν· ἀνδρ' ἀμείβομαι.
 κ' ταῦτ' ἐγὼ δ' ἔχον· ἔν' δὲ χρή παθεῖν,
 ἔκ' οἶδεν, ἔδ' ἤκησεν ἐγὼς ὧν λόγῳ.
 πά σέ τ' ἔν' στρατηγόν, κ' κασίγνητον λέγω,
 Εὐκτορ καθύδεις; ἔκ' ἐγὼ φρεσὶ σε χρή;
 ἐχθρῶν τις ἢ μὴν χρή μῆται στρατοῦματι,
 ἢ κλῶπες ἄνδρες, ἢ κατὰ σκοποῖτινες.
 ἄθι θάρσει· φυλάσσει σ' ἡ δὲ προμηνὴς Κύπρις.
 μέλει δ' ὅσος μοι πόλεμος, ἔδ' ἀμνημονῶ
 τιμῆς, ἐπαινώ δ' αὖ παθῶσαι πρὸς σέθεν.
 κ' νῦν ἐπ' αὐτὴν τρωϊκῷ στρατῷ
 ἥκω, πορεύσ' ἄνδρα σοὶ μέγαν φίλον,
 τῆς ὑμνοποιῶν παῖδα θρήνιον θεῶς
 μύσσης· πατὴρ δ' ὅς Στρυμόνος κικλήσκειται.
 πά ἀγ' ποτ' αὖ φρονῶσα τυχεύης πόλει.
 καὶ μοι μέγιστον ἐν βίῳ καὶ μῆλιον
 κρίνας σε φημι, τῇ δὲ προδ' εἶδαι πόλει.
 ἥκω δ' ἀκύνσας ὑτορῶς· φήμη δ' ἐτις

Λ Λ Λ Λ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φύλαξιν ἐμπέπωνκεν, ὡς κατὰ σῆμα
 ἦκεσ' Ἀχαιῶν· χ' ὦ κ', ὅκ' ἔδωκε λέγει·
 ὅδ' ἔσιδ' ὡν μολόντας, ὅκ' ἔχει φράσαι,
 ὧν ἔνεκ' ἀνὰς ἤλυθον πρὸς Ἑκτορος·
 ἀθι μηδ' ἐν φοβηθῆς· ὅδ' ἐν ἐν στρατῷ νέον·
 Ἑκτωρ ἢ φρῶτος, θρήνα κοσμήσων στρατόν·
 πά σύ τοι μετ' ἔθεις, σοί τε πισεύω λόγοις·
 τάξιν φυλάξων εἴ μ' ἐλεύθερος φόβος·
 ἀθι χώρει· μέλειν κ' πάντ' ἐμοὶ δοκεῖ τάδε,
 ὡς αὐτυχῆντας συμμάχους ἐμὸς ὄραν·
 γνώσῃ ἢ κ' σὺ τ' ἐμὴν προθυμίαν·
 ὅ μ' αὖς δ' αὐτῷ τῆς ἀγαν' ἔρω μένους,
 Λαερτιάδῃ παῖθι κτὰ κοιμίσαι ξίφει·
 ἡγήται κ' ἡμῖν θρήνιος στρατηλάτης,
 ἵπποι τ' ἔχονται· πολέμιοι δ' ἡδὴ μένοι,
 χωρῶσ' ἐφ' ἡμᾶς· ἀλλ' ὅσον τάχ' ἔχρην
 φύρην πρὸς ἑλκὺς ναυσάθμων· τί μέλλετε
 σκηπῆδ' ἰόντος πολέμιων, σῶσαι βίον;
 χο ἔα· ἔα· βάλλε· βάλλε· βάλλε· βάλλε·
 θῆνε· θείνε· τίς δ' ἀνὴρ;
 λούατε τῦτον αὐδῶ
 κλῶπετ, οἵτινες κατ' ὄρφναν
 τόνδε κινῶσι στρατόν·
 δῶρο δῶρο πᾶς·
 τῦσδ' ἔχω, τῦσδ' ἐμαρφα·
 τίς ὁ λόγος; πόθεν ἔβας πόδα; τίς εἶ;
 ὀδυ ὅ κ' ἔχρ' σ' εἰδέναι· θανῇ κ' σήμερον δράσας κακῶς·
 χο ὅ κ' ἔρεῖς σύνθεμα, λόγῃν πρὶν διατέρων μολῆν;
 ὀδυ ἴσω· θάρσος· Χ· πέλ τις ἴθι· παῖε· παῖε πᾶς τις ἄν·
 ἡμι ἢ σὺ δὴ Ρῆσον κατέκτας; ἀλλὰ τὸν κτανῶντά σε·
 ὀδυ ἴχε πᾶς τις· Χ· ὅ μιν ὦ·
 ἡμι γὰρ ἄφ' ἰλον ἄνδρα μὴ θένης·

ΤΗΣΟΣ.

ἡμι κ'τὶ δὴ τὸ σῆμα; Οδυ. Φοῖβος.
 ἡμι ἔμαθον· ἴχε πᾶς δόρυ.
 ἡμι οἷσ' ὅποι βεβᾶσιν ἄνδρες; Η ὕ δέπῃ κατέδοματ.
 ἡμι ἔρπε πᾶς κατ' ἴχνος αὐτ', ἡ βοὴν ἐχερτέον.
 ἡμι ἀλλὰ συμάχους τάρανειν δεινὸν ἐκ νυκτ' φόβῳ.
 ἡμι τίς ἀνδρῶν ἱβάς;

τίς, ἴς μέγα θράσος ἐπώξεται,
 χεῖρα φυγῶν ἐμάν;
 πόθεν νιν κυρήσω;
 τίνι προσεικάσω,
 ὅστις δ' ἰόρφνας ἤλθ' ἀδελμάντῳ ποδὶ,
 δία τε τῆξεων, κ' φυλάκων ἔδρας.
 θεακλὸς, ἡ
 παραλίαν Λοκρῶν νεμόμενος πέλιν,
 ἡ νησιώτην ἀποράδῃ κέκνηται βίον.
 τίς, ἡ πόθεν, ἡ ποίᾳς πάτρας,
 ὅποιον ἄχεται τὸν ὕπατον θεῶν;

χό. ἄρ' ἐς Οδυσεὺς τῆρρον, ἡ τίνος τόδε;
 ἡμι ὃ τοῖς πάροιθε χρὴ τεκμαίρεσθαι, τί μή;
 ἡμι δοκῆς γάρ. Ημι. τί μὲν ὕ;
 ἡμι θρασὺς γὰρ ἐς ἡμᾶς.
 ἡμι τίν' ἀλκὴν; τίν' ἀνείς; Ημι. Οδυσεῖ.
 ἡμι μὴ κλωπὸς ἀνείφωτος ἀμύλον δόρυ.

χό. ἔβα κ' πάρος
 κατὰ πόλιν ὕπαφρον ὁ μὲν ἔχων,
 ῥακοδύτῳ πολῇ
 πυκασθεὶς ξιφίρης,
 κρυφαῖος ἐν πέπλοις.
 βίον δ' ἐπατῶν, ἔρπ' ἀγύρτης τις λάτρης,
 φαφρόχρον κᾶρα πηλυπίνητ' ἔχων.
 πολλὰ τὴν
 βασιλίδ' ἐσίαν Ατρεΐδων κακῶς

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔβαξε δ' ἦθ' ἐν, ἐχθρὸς ὦν στρατιλάταις·
 ὅλοιτο δ' ὅλοιτο πανδίκως,
 πρὶν ἐπὶ γὰρ Φρυγῶν ποδὸς ἵχθος βαλεῖν·
 ἦ μὲν ἤτ' ἔν Οδυσεύς, ἥτε μὴ, φόβος μ' ἔχει·
 Ἐκτωρ δ' ἡμῖν τοῖς φύλαξι μέμψεται·
 ἦ μὲν τί λᾶσκων; Ἡ μὲν· δυσσοίξων·
 ἦ μὲν τί δρᾶς δ' ἡ; τί ταρβῆς;
 ἦ μὲν καθ' ἡμᾶς περᾶσαι· Ἡ μὲν· τὴν ἀνδρῶν;
 ἦ μὲν οἱ τῆσδε νυκτὸς ἦλθον ἄς Φρυγῶν στρατόν·
 οἶκ' ἰὼ· δαίμονος τύχα βαρεῖα· φῶν· φῶν·
 ἦ μὲν ἔα· σίγα πάς·
 ἦ μὲν ὕβρις; ἴσως δ' εἰς βόλον τις ἔρχεται·
 οἶκ' ὦ συμφορὰ βαρεῖα Θρηκῶν συμμάχων·
 ἦ μὲν τίς ὁ σένων;
 οἶκ' ἰὼ· δύσηνος ἐγὼ, σὺ τ' ἀναξ Θρηκῶν·
 ὦ συγνοτάτην Τροίαν ἐσιδὼν,
 οἶόν σε βίη τέλος εἶλεν·
 χθ' τίς εἴ ποτ' ἀνδρῶν συμμάχων· κατ' ἀφρόνην,
 ἀμβλώπεις αὐγὰ, καὶ σε γινώσκω γ' ὅλως·
 οἶκ' πᾶν τιν' ἀνάκτων Τρωϊκῶν ἄρῳ;
 πᾶν δ' ἦθ' Ἐκτωρ
 ἄν ὑπασπίδιον κοῖτον ἰαύει;
 τίνι σιμῆνω διοκῶν στρατίας;
 οἶα πεπ' νθαμεν· οἶα τις ἡμᾶς
 δράσας ἀφανῆ, φρεσὶδος, φανερόν
 Θρηξὶν πένθος πολυτάσας·
 χθ' κακὸν κυρεῖν τι θρηκίῳ στρατόματι
 εἰοικεν, οἶα τῆδε γινώσκω κλύων·
 οἶκ' ἔρρεθ' στρατία· πέπλωκεν ἀναξ
 δολίῳ πληγῇ·
 οἶα μ' ὀδύνη τήρει φογίῃ

ΡΗΣΟΣ.

τρώματος εἶσω· πῶς δ' ἂν ὀλοίμην,
τοῖς Θρηξίν πένθος τολυπύσσας;
χρὴν γάρ μ' ἀκλεῶς, Ῥῆσόν τε θανῆν,
Τροίαν κέλσαντ' ἐπίκυρον.

χο τάδ' ὅν ἐν αἰνιγμοῖσι σημαίνει κακά.
σαφῶς ἢ αὐδ' ἄσυμμάχως ὀλώλονται.
οικ κακῶς πέπρακται· καπὶ τοῖς κακοῖσι πρὸς,
ἀγχιστὰ· καί τοι δις τόσον κακὸν τόδε.
Θανῆν ἢ ἀκλεῶς ἢ, ἢ θανεῖν χρεὼν,
Λυπρὸν ἢ οἷμα τῷ θανόντι, πῶς ἢ ὅ;
Τοῖς ξῶσι δ' ὄγκος, καὶ δόμων ἀδοξία.
ἢ μῆς δ' ἀβύλως, κακλεῶς ὀλώλαμεν.
ἐπεὶ γὰρ ἡμᾶς ὄνασ' ἐκτορεία χάρ,
ξύνθημα λέξας, ἀδομεν πεδοστβῆς,
κόπῳ δαμέντες, ὅδ' ἐφρῆτο στρατός.
φυλακᾶσιν νυκτέροισιν, ὅδ' ἐν τάξεισιν
ἐκείτο τάχι, πληκτράτ' ὅν ἐπὶ ξυχοῖς
ἵππων καθήρμοσθ', ὥς ἀναξ' ἐπαύθετο,
κρατύντας ὑμᾶς, καφειδρύνοντας νεῶν
πρύμνασι· φαύλως δ' ἀδομεν πεπῶκότες.
καὶ γὰρ μελέσῃ καρδίᾳ λήξας ὕπνῳ,
πώλοισι χόρτον προσδοκῶν ἰωθινὴν
ξάνειν πρὸς ἀλινὴν ἀφθόνῳ μέτρῳ χερὶ,
λάνω ἢ φῶτε περιπολὺν θ' ἡμῶν στρατὸν
πυκνῆς δ' ὀρφνης· ὥς δ' ἐκινήθην ἐγὼ,
ἐπὶ ἡξάτην τε, καὶ νεχωρείτην πάλιν.
ἦ πῦτα δ' αὐτοῖς μὴ πελάζεσθαι στρατῷ,
κλώπας δοκήσας συμμάχων πλάθειν τινάς.
οἳ δ' ὅδ' ἐν· ὅ μὴν οἳ δ' ἐγὼ τὰ πλῆθονα.
ἔσθον δ' ἀπελθὼν αὖθις εἰς κόιτην πάλιν.
καί μοι καθ' ὕπνον δόξα τις παρίσταται.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἵππους κ' αἷς ἔθρεψα, καὶ διφρηλάτων,
 Τήσῃ παρεώς, ἔδον ὡς ὄναρ δοκῶν,
 λύκους ἐπεμβεβώτας ἐδράϊαν ῥάχιν.
 θήνοντες δ' ὕρ' αἰ πωλικῆς ῥινὸς τρίχα,
 ἤλαυνον· αἰδ' ἔρεγκον ἐξ ἀντηρίδων,
 θυμὸν πνέουσαι, καὶ νεχάτιζον φόβῳ.
 ἐγὼ δ' αἰ μύνων θήρας ἐξεγέρομαι
 πώλοισιν· ἐννυχὸς κ' ἐξ ὥρμα φόβος.
 κλύω δ' ἐπ' ἄρας κρᾶτα μυχθισμῶν νεκρῶν.
 θερμὸς ἢ κρυὸς δεσπότης παρὰ σφαγαῖς
 βάλλει με δυνάμνησκοντος αἵματος νέε.
 ὀρθὸς δ' ἀναΐτω χειρὶ σὺν κενῇ δορὸς,
 καὶ μ' ἔγχος αὐγάξοντα, καὶ θηρώμενον,
 παίει παρασὰς νείεραν ἥς πλουρὰν ξίφει,
 ἀνὴρ αἰ μάζων· φασγάνῃ κ' ἠσθόμην,
 πληγῆς βαθῆαν ἀλοκατραύματος λαβών.
 πίπῳ ἢ πρηνής· οἶδ' ὅχημα πωλικὸν
 λαβόντες ἵππων, ἴεσαν φυγῇ πόδα.
 ᾠ· ᾠ· ὀδύνη με τέρει, καὶ κ' ἐτ' ὀρθῆμαι τάλας.
 καὶ συμφορὰν καὶ οἶδ' ὀρῶν· τρόπῳ δ' ὅτῳ
 τεθνήσκουσιν οἱ θανόντες, καὶ ἔχω φράσαι,
 καὶ δ' ἐξ ὁποίας χερὸς· θῆκάσαι δέ μοι
 πάρεστι λυπρὰ πρὸς φίλων πεπονθέναι.
 ἦνίοχε θρηνηὸς τῷ κακῶς πεπραγόντος,
 μηδ' ἐν δυσσίξῃ πολέμους δρᾶσαι τάδε.
 Εὐκτωρ δ' ἐκ αὐτὸς συμφορᾶς πεπυσμένος,
 χῶρεϊ· συναλγεί δ' ὡς εἴοικε τοῖς κακοῖς.
 ἔκ· πῶς ὦ μέγιστα πῆματ' ἐξείργασμένοι,
 μολόντες ὑμᾶς πολέμιων κατὰ σκοποὺς
 λήθουσιν αἰχρῶς, καὶ κατεσφάγη στρατὸς,
 καὶ τ' εἰσιόντας στρατόπεδ' ἐξαπώσατε,

ΡΗΣΟΣ.

ἔτ' ἐξιόντας; τῶνδε τίς τίσει δ' ἴκην,
πλὴν σὺ; σὲ κ' δὴ φύλακά φημι εἶναι στρατῷ.
φρῆδοι δ' ἄπληκτοι, τῇ Φρυγῶν καὶ κενδρίᾳ.
πόλλ' ἐγγελῶντες τῷ στρατηλάτῃ τ' ἐμοί.
οὐ νῦν τόδ' ἴσε· Ζεὺς ὡμόμοσται πατὴρ,
ἦτοι μαράναν, ἢ καρανισὺς μόρος,
μενεῖ σε δρῶντα τοιάδ', ἢ τὸν Ἑκτορα
τομῆδ' ἐν γῆναι, κ' κακὸν νομίζετε.

χο

ἰὼ· ἰὼ· μέγας ἐμοὶ μέγας
ὦ πολὺ ἔχον κράτος
τότ' ἄρ' ἐμολ', ὅτε σοὶ ἄγγελος ἦλθον,
ἀμφὶ ναυσὶ πυραΐθην Ἀργείων στρατὸν,
ἐπ' ἄγρυπνον ὄμμι ἐν ὑφρόνῃ
ἔτ' ἐκοίμισ', ἔτ' ἐβρίξεν.
ὦ μάταις σιμοεντίδας
πηνάς, μή μοι νότον ὦ ἄνα θεῶν.
ἀνάετος κ' ἐρωγε πάντων.
εἰ δὲ χρόνῳ παρὰ καιρὸν
ἔργ', ἢ λόγον πύθη,
κατὰ με γὰρ ζῶντα πόρουσσι.
ὦ παραιτῶμαι.

θικ

τί τοῖσδ' ἀπῆλθες; βάρβαρός τε βαρβάρῃ
γνώμην ὑφαίρητ' ἐμὴν, πλέκων λόγους.
σὺ ταῦτ' ἐδρασας· ὅδ' ἐν ἄνδρ' ἀνδραγαθία
ἔθ' οἱ μαθόντες, ἔτ' ἂν οἱ τετρωμένοι,
ἄλλον· μακρὸν γὰρ σε, κ' σοφὸν λόγον,
ὅτῳ με πείσεις μὴ φίλους κατακτανέην,
ἵππων ἐραθῆς, ὧν ἕνατι συμμάχους
τὺς σὺς φονάεις, πόλλ' ἐπισκήπτων μολεῖν.
ἦλθον· τεθνῶσιν· οὐ πρεπέερον Ἰάρις
ξενίαν κατήχυν', ἢ σὺ συμμάχους κτανῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μὴ γάρ τι λέξης, ὥς τις Ἀργείων μολῶν,
 διώλεσ' ἡμᾶς. τίς δ' ὑπερβαλὼν λόχους.
 Τρώων ἐφ' ἡμᾶς ἦλθεν, ὥστε καὶ λαθεῖν;
 σὺ πρόσθεν ἡμῶν ἦσο, καὶ Φρυγῶν στρατός.
 τίς ἔν τετρώται; τίς τέθνηκε συμμάχων
 τῶν σῶν μολόντων, ὥς σὺ πολέμιων λέγεις;
 ἡμῆς ἢ καὶ τετρώμεθ'. οἱ ἢ μείζονας
 παθόντες, ὅχ' ὀρώσιν ἡλίεφ' ἄος.
 ἄλλως δ' Ἀχαιῶν ἔδεν αἰτιώμεθα.
 τίς δ' ἂν χαμόνας πολέμιων κατ' ἄφρόνην,
 Τήσιν μολῶν ἐξοῦρεν, ἢ μή τις θεῶν
 ἐφραξε τοῖς κτανῦσιν; οἳ δ' ἀφιγμένοι
 τὸ πάμπαν ἦσαν. ἀλλὰ μηχανᾶτάδε.
εἰκ χρόνον ἤ ἤδη συμμάχοισι χρώμεθα,
 ὅσον περ ἐν γῇ τῇ δ' ἀχαιῆς ἡρώς.
 καὶ δὲν πρὸς αὐτ' οἶδα, πλημελὲς κλύων.
 ἐν σοὶ δ' ἂν ἀρχοίμεθα. μὴ μ' ἔρως ἔλοι
 τοιῦτος ἵππων, ὥς τ' ἀποκτείνειν φίλους.
 καὶ ταῦτ' Ὀδυσσεύς. τίς ἔἄλλος ἂν ποτε
 ἔδρασεν, ἢ βύβλουσεν Ἀργείων ἀνὴρ;
 δέδοικα γ' αὐτόν. καὶ τι μὲν θράσος φρένας,
 μὴ καὶ Δολῶνα συντυχῶν κατακτάνῃ.
 χρόνον ἔἤδη φρεσὶ δόσων, ὅ φαινεται.
οἰκ ὅκ' οἶδα τὸς σὺς, ὅς λέγεις Ὀδυσεύς.
 ἡμῆς δ' ὑπ' ἐχθρῶν ἔδενος πεπλήγμεθα.
εἰκ σὺ δ' ἔν ν' ὀμιξε ταῦτ', ἐπεὶ περ σοὶ δοκεῖ.
οἰκ ὦ γαῖα πατρίς, πῶς ἂν ἐνθά νοιμί σοι;
εἰκ μὴ θνήσχ'. ἄλλ' ἔτ' τεθνηκότων ὄχλος.
οἰκ ποῖ δ' ἐτράπωμαι δεαποτῶν μονῦ μένος;
εἰκ οἶκός σε κἀθὼν οὐ μὸς, ἐξιδάσεται.
οἰκ καὶ πῶς με κηδύσασιν αὐθεντῶν χεῖρες;

ΡΗΣΟΣ.

ἐκ ὅδ' αὖ τ' ἐν αὐτ' μῦθον ἔλκει λέγων·
 οἷε ὅλοιθ' ὀδράσας· ὃ κ' ἦς σὲ τήνεται
 γλῶσ', ὥς σὺ κομπῆς· ἡ δ' ἴκη δ' ἐπίσεται·
 ἐκ λάξιοιθ' ἄγοντες αὐτ' ἦς δόμας ἐμῶς,
 ἔτως, ὅπως ἂν μὴ γκαλῇ πορσύνετε·
 ὑμῶς δ' ἰόντας, τοῖσιν ἐν τείχεσσι χρεῶν,
 Πριάμω τε, καὶ γέρονσι σιμῆναι νεκρῶς
 θάπην κελεύειν λαοφόρος πρὸς ἐκτροπᾶς·
 χο τί ποτ' οὐτυχίας ἐκ τῆς μεγάλης,
 Τροίαν ἄγει πάλιν εἰς πένθη
 δαίμων, ἀλλότι φυτάνων;
 ἔα· ἔα ᾧ· ᾧ·
 τίς ὑπὲρ κεφαλῆς θεὸς ᾧ βασιλῶν,
 τὸν νεόκητον νεκρὸν ἐν χερσὶν
 φορέειν πέμπῃ;
 ταρβῶ λάνσων τόδε πῆμα·
 μὲ ὅραν πάρεστι Τρῶες· ἡ κ' ἐν σοφοῖς
 τι μᾶς ἔχουσα μῦσα, συγγόνων μίᾳ
 πάργμι, παῖδα τὸν δ' ὀρῶσ' οἰκτρῶς φίλον,
 θανόνθ' ὑπ' ἐχθρῶν· ὅν ποθ' οὐκ ἔγνωσ' χρόνῳ
 δόλιος Οδυσσεύς, ἀξίαν τίσει δ' ἴκην·
 ἰαλέμω αὐθιγενῇ,
 τέκνον σ' ὀλοφύρομ' ᾧ·
 ματρὸς ἄλγος, οἷαν
 ἔκελσας ὁδὸν ποτὶ Τροίαν·
 ἦ δυσδαίμονα, κὲ μελέαν
 ἀπομεμψαμένας ἐμῶ πορευθῆς,
 ἀπὸ δ' ἄντο μένῃ πατρὸς βιαιῶς·
 ὦ μοι ἐγὼ σέθεν· ὦ φίλῃα
 φίλῃα κεφαλᾷ· τέκνον, ὦ μοι·
 χο ὅσον προσήκει μὴ γένεσ' κοινωγίαν

ΕΥΡΙΓΓΙΔΟΥ

ἔχοντι λύπη τὸν σὸν οἰκτῆρῳ γόνον.

μη ὅλοιτο καὶ Οἰνείδης,
 ὅλοιτο ἡ Λαερτιάδης,
 ὅς μ' ἄπαυδα γέννας
 ἔθηκεν ἀριστοκόμοιο,
 ἃ, θ' Ἐλὲν, ἃ προλιπύσσα δόμον,
 Φρυγίων λεχέων ἐπλουσε, πλαθῆ
 σ' ὑπ' ἱλίσσῳ· ὤλεσε μὲν σε κατὰ Τροίαν
 φίλτατε, μυριάδας τε πόλεις
 ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν.

μὴ ἢ πολλὰ καὶ ξῶν, πολλὰ δ' εἰς ἄδου μολῶν,
 Φιλάμμονος παῖ, τῆς ἐμῆς ἡψωφρενός.
 ὕβρις ἅ, ἥ σ' ἐσθλη, καὶ μισῶν ἔρις
 τέκεῖν μ' ἐβηκε, τὸν δὲ δύστηνον γόνον.
 περῶσα ἅ δ' ἡ ποταμίους διαρ' ῥοὰς,
 λέκτροις ἐπλάσθην στρυμόνος φυταλμίσις,
 ὅτ' ἦλθομεν γῆς χρυσόβωλον εἰς λέπας
 Πάγκαλον, ὀργάνοισιν ἐξισκημέναι,
 μῦσαι μερίσιν ἥς ἔριν μελωδίας,
 κείνῳ σοφιστῇ θρηκί, καὶ κυτρωλώσαμεν
 Θάμυριν, ὃς ἡμῶν πόλλ' ἐδέσσατο τέχνην.
 καὶ πᾶς σε τίκτω, συγγόνους αἰδ' ἔμηνι,
 καὶ παρθενίαν, ἥν' ἐς αὐτοῦ πατρὸς
 δίνας· τρέφειν δέ σ' ὅ βροτείαν ἐχάραν
 στρυμῶν δίδωσιν, ἀλλὰ τιχαίαις κόραις.
 ἐνθ' ἐκτραφῆς κάλλιπα παρθένων ὕπο,
 Θρήκης ἀγάσων, πρῶτος ἡστ' ἀνδρῶν τέκνον.
 καὶ σ' ἀμφὶ γῆν καὶ πατρίαν φιλαμάτης
 αἰκάς κορύσσοντ', ὅν' ἐδείκναινον θανεῖν.
 Τροίης δ' ἀπηνύδων ἄστρ' μὴ κέλσαι ποτὲ,
 ἧδ' ἡμᾶς τὸν σὸν πότμον, ἀλλὰ σ' Ἐκτορος

ΡΗΣΟΣ.

πρεσβύμαθ', ἥ τε μυρία γερυσία
 ἔπεισ' ἀνελθεῖν, καὶ πικρῆσαι φίλοις.
 καὶ τῷδ' Ἀθάνᾳ παντὸς αἰτία μόρου.
 ὅδ' ἐν δ' Ὀδυσσεύς, ὅδ' ὁ Τυδείδης τόκος
 ἔδρασε· δράσας, μὴ δ' ὅπως λεληθέναι.
 καὶ τοὶ πόλιν σὴν σύγγονοι πρεσβύομεν
 μῦσαι μάλιστα, καὶ πικρῶ μεθαχθονί,
 μυστηρίων τε τ' ἀπορρήτων φάνας
 ἔδειξεν Ὀρφεύς, αὐτὰν ἐφίος νεκρῷ
 τῷδ' ὕνεκα κτείνασα, Μυσαῖόν τε σὸν
 σεμνὸν πολίτην, καὶ πὶ πλῆσιν ἀνδρ' ἔνα
 ἐλθόντα, Φοῖβος, σύγγονοί τ' ἠσκήσαμεν.
 καὶ τῶνδε μισθὸν παῖδ' ἔχουσ' ἐν ἀγκάλας,
 θρηνῶ· σοφιστὴν δ' ἄλλον ὅκ' ἐπάξομαι.
 χο μάστιγ' ἄρ' ἡ μᾶς θρήνιος στρατηλάτης
 ἔδ' ἐννέσ' Ἑκτορ, τῷδε βυλῶσαι φόνον.
 εκ ἦδ' ἐν τὰδ'· ὅδ' ἐν μάντεως ἔδει φράσαι,
 Ὀδυσσεύς τέχνασι τόνδ' ὀλωλότα.
 ἐγὼ δ' ἤγης ἐφ' ἐδρον Ἑλλήνων στρατὸν
 λύσων, τί μὲν ἐμελλον ὅ περ μῦθ' ἐφίλοις
 κήρυκας ἐλθόν, καὶ πικρῆσαι χθονί.
 ἐπεμψ'· ὀφείλων δ' ἦλθε συμπονεῖν ἐμοί.
 ὅ μὲν θανόντι γ', ὅδ' αὖ μῶς συνήδομαι.
 καὶ νῦν ἔτοιμος τῷδε καὶ ταῦτα τάφον,
 καὶ συμπτύσσει μυρίων πέπλων χλιδήν.
 φίλος δ' ἐλθὼν, δυστυχῶς ἀπέρχεται.
 μὲν ὅκ' ἔσι γάλας ὅς μελαγχρόμον πέδον.
 τοσόνδε νύμφην τ' ἐνερθ' αἰτήσομαι,
 τῆς καρποποιῶν παῖδα Διὶ μητροσθεῖας,
 φυχὴν ἀνείναι τῷδ'· ὀφειλέτης δ' ἐμοί
 τῶν Ὀρφέως τι μῶσα φαίνεσθαι φίλος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ μοι αἰὼς θανόν τε, καὶ λούων φάος,
 ἔσται τοιοῦτον· ὃ καὶ ἐτ' αὐτόν ποτε
 ἔτ' ἔσιν, ὅτε μητρὸς ὄφεται δέμας.
 κρυπτός δ' ἐν ἀντροῖς τῆσδ' ὑπαργύρεον χθονός,
 ἀνθρωποδάμων κήσεται βλέπων φάος,
 Βάκχῃ προφήτης, ὅς τε Γαργαῖον πέτραν
 ὤκησε σεμνὸς τοῖσιν ἡδούσιν θεός.
 βαῖον ἢ πένθος τῆς θαλασσίας θεῆς,
 οἶσω· θανόν καὶ ἐκ κήνης χρεών.
 θρήνοις δ' ἀδελφαί, πρῶτα μὲν σ' ὑμνήσομεν,
 ἔπειτ' Ἀχιλλεῖα Θέτιδος ἐν πένθει ποτὲ,
 ὃ ρύσεται νιν Γαλλὰς, ἢ σ' ἀπέκτανε.
 τοῖον φάρετρα Λοξίη σώξει βέλος.
 ὦ παιδοποιὸν συμφορὰ πόνος βροτῶν,
 ὡς ὅστις ὑμᾶς μὴ κακῶς λογίζεται,
 ἅπαις διόισι, καὶ τέκνων βάψι τέκνα.
 ὅτος αἰὲρ καὶ μητρὶ κηδεύειν μέλει.
 σὺ δ' εἴ τι πράσῃς τ' προκειμένων θέλεις,
 Εὐτορ πάρεσι· φῶς καὶ ἡμέρας τίςδε.
 ἔκχωρεῖτε· συμμάχους δ' ὀπλίζεσθαι τάχος,
 ἀνωχθε· πληρῶτ' αὐχένους ξυνωρίδων.
 πόνους δ' ἔχοντας, χρὴ μένειν τυρσηνικῆς
 σάλπιγγος αὐδῆν, ὡς ὑπερβάλλων στρατὸν,
 τήχῃ τ' Ἀχαιῶν ναυσὶν Αἴθον ἐμβαλόν
 πέποιθα, Τρωσὶ θ' ἡμέραν ἐλευθέραν
 ἀκτῖνα τ' εἰσέχουσιν ἡλίου φέρειν.
 πῆθε βασιλεῖ· σείχωμεν ὅπλοισι
 κοσμησάμενοι· καὶ ξυμμαχίᾳ
 τάδε φράξωμεν· τάχα δ' ἀννίκαν
 δαίδη δαίμων ὁ μεθ' ἡμῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΡΗΣΟΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΩΑΔΕΣ.

EVRIPIDISTROADES.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΤΡΩΑΔΩΝ.

Μετὰ τῇ Ἰλίου πόρῃσιν, ἔδοξεν Ἀθιναῖ τε, καὶ Πό-
σιδῶνι τὸ τῷ Ἀχιλλῶν φράτῳ μα διαφθεῖραι. τῷ μὲν
ἀννοῶντος τῇ πόλῃ, διὰ τῇ κτίσιν. τῆς ἡμισυσάσης
τῆς Ἑλλήν, διὰ τῇ Ἀΐαντος ἡς Κασάνδραν ὕβριν.
οἱ ἡ Ἕλληνες ἐκληρώσαντο τὰς ἀχμαλωτίδας τῶν
γυναικῶν. τοῖς δὲ ἐν ἀξιώματιν ἔδωκαν. Ἀγαμέ-
μνονι μὲν Κασάνδραν. Ἀνδρομάχην ἡ, Νεοπτόλε-
μῳ. Πολυξένην ἡ, τῷ Ἀχιλλῷ. ταύτην μὲν ἔν ἐπὶ
τῷ τάφῳ αὐτῷ ἐσφάξαν. Ἀσύνανκτα ἡ, ἀπὸ τῇ τει-
χῶν ἐρρίψαν. Ἑλένην ἡ, ὡς ἀποκτενῶν Μενέλεως
ἤγαγεν. Ἀγαμέμνων ἡ, τῇ χρησμῶδὸν ἐνυμφα-
γῶνησεν. Ἑκάβη ἡ, τῆς μὲν Ἑλένης κατηγορή-
σασα, τοὺς ἀναιρεθέντας δὲ κατοδυ-
ρομένη τε, καὶ θρηνήσασα, καὶ
κηδεύσασα, πρὸς τὰς τοῦ
Ὀδυσσεὺς ἤχθη σκη-
νὰς, τούτῳ λα-
τράσιν δὲ
θῆσα.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ποσειδών.	Ταλθύβιος.
Αθηνᾶ.	Κασάνδρα.
Εκάβη.	Ανδρομάχη.
Χορὸς αἰχμαλῶ	Μενέλαος.
τίδων Τρῳάδων.	Ελένη.

Προλογίζει ὁ Ποσειδών.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΤΡΩΑΔΕΣ.

Κωλιπὼν Αἰγαῖον ἀλμυρὸν

βάθος

πόντι Ποσειδῶν, ἐνθα Νη

ρήδων χορὸς

μάλλιστον ἵχθους ἐξελιάουσιν ποδῶς.

ἔξ' ἃ ἂν ἀμφὶ τήνδε Τρωϊκὴν χθόνα

Φοῖβός τε, καὶ γὰρ λαῖνας πύργους πέριξ

ἄρβοσις ἐθέμεν κανόσιν, ὅποτ' ἐκ φρενῶν

οἶνοι ἀπέστη ἡμῶν Φρυγῶν πόλει,

ἢ νῦν καπνίζεται, καὶ πρὸς Ἀργεὺς διορὸς

ὁλώλε πορθηθεῖσ'· ὃ δ' ἀπαρνάσιος

φωκὸς Ἐπειὸς, μηχαναῖσι Παλλάδος

ἐγκύμον' ἵππον τοῦ χέων ξυναρμόσας,

πύργων ἔτεμψεν ἐν τῷ ἐλέθριον βάρος.

ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑτέρων κληθήσεται

δύρειος ἵππος, κρυπτὸν ἀμπίχων δόρυ.

ἔρημα δ' ἄλσιν, καὶ θεῶν ἀνάκτορα

φόνῳ καταρρήξ'· πρὸς ἣ κρηπίδων βάθροισι,

πέπλωκε Γρίαμος, Ζηνὸς ἐρκίει θανάων.

πολὺς ἢ χρυσὸς, φρύγιά τε σκυλάνματα

πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν πέμπεται· μένῃσι ἢ

πρύμνηθεν ἔρον, ὥς δεκασσέρω χρόνῳ

ἀλόχους τε, καὶ τέκν' εἰσίδωσιν ἄσμενοι,

οἱ τήνδ' ἐπεσφάτανσαν Ἕλληνες πόλιν.

ἐγὼ ἢ, νικῶμαι ἢ ἀργείας θεῶν

Ἡρας, Ἀθάνας θ', αἱ συνεξήλον Φρύγας,

λήπω τ' κλεινὸν Ἴλιον, βωμὸς τ' ἐμὸς.

ἢ Ἐρημία

ΤΡΩΑΔΕΣ

- Ερημία ἅ πόλιν ὅταν λάβῃ κακὴ,
 ■ Νοσεῖ τὰ τ' θεῶν, ὅδε τι μάθαι θέλει.
 πολλοῖς ἢ κωκυτοῖσιν αἰχμαλωτῖδων,
 βοᾷ Σκάμανδρος, δεσποτὰς κληρὸν μένων.
 καὶ τὰς μὲν ἀρῆας, τὰς δ' ἢ θεαλὸς λεῶς
 εἴληχ', Ἀθηνάων ἢ Οἰσεῖδαι πρόμοι.
 ἔσαι δ' αἰκληροὶ Τρῳάδων, ὑπὸ σέβας
 ταῖσδ' ἔσι, τοῖς πρώτοισιν ἐξηριμέναι
 στρατῷ· σὺν αὐταῖς ἡ λάκαινα τυνδαρίς
 Ελένη, κομιθεῖσ' αἰχμαλωτος ἐνδίκως.
 τήνδ' ἀθλίαν, τήνδ' ἔτις ἔσορᾶν θέλει,
 πάρεισιν Εκάβῃ, καὶ μένι πυλῶν πάρος,
 δακρυχέεσσα πολλὰ, καὶ πολλῶν ὑπερ.
 ἢ παῖς μὲν ἀμφὶ μνήμ' Ἀχιλλεὺς τάφῳ,
 οἰκτρὰ τέθνηκετλημόνως Πολυξένη.
 φρεσὶ δ' ἢ Πρίαμος, καὶ τέκν'· ἦν ἢ πάροιθεν
 μεθ' ἡν' Ἀπόλλων δρομάδα Κασάνδραν, ἄναξ
 τὸ τῷ θεῷ παραλιπὼν τότ' αὖτε βέες,
 γὰρ μὲν βιάως σκότιον Ἀγαμέμνωνος λείχος.
 ἀλλ' ὦ ποτ' αὖτις ἔσχα χαῖρέ μοι πόλις.
 ξεῖσόν τε πύργῳ μὲν, ἔσέ μὴ διώλεσεν
 Παλλὰς Δίος παῖς, ἥδ' ἂν ἐν βάθροισι ἔτι.
 αἶθ' ἔξεστι γένει μὲν ἀρχίσον πατὴρ,
 μέγαν τε δαίμον', ἐν θεοῖς τε τίμιον,
 λύσασαν ἔχθραν τὴν πάρος, προσεννέπει;
 πο' ἔξεστιν· Αἴετ' συγγενεῖς ὁμιλῖαι
 ■ Ἀνασ' Ἀθάνᾳ, φίλτρον ὅ μικρὸν φρενῶν.
 αἶθ' ἐπ' ἡνέσ' ὄργας ἡπίους· φέρω δέ σοι
 κοινὸς ἐμαυτῇ τ' εἰς μέσον λόγος ἄναξ.
 πο' μῶν ἐκ θεῶν τε, κοινὸν ἀγγέλεις ἔπος,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἢ Ζηνός, ἢ κ' δαίμονων τινὸς πάρα;
 αἰθ' ἔκ, ἀλλὰ Τροίας ἔνεκ', ἐνθα βαίνομεν,
 πρὸς σὴν ἀφίγμαι δύναιμι, ὥς κοινὴν λάβω.
 πο' ἦ πῃ δὴ ἔχθραν τ' πρὶν ἐκβαλῶσα νῦν,
 εἰς οἶκτον ἦλθες πυρὶ κατιθαλωμένης;
 αἰθ' ἐκέσσε πρῶτ' ἀνελθε· κοινῶς ἡ λόγος,
 κ' συμπονήσεις, ἂν ἐγὼ πρᾶξαι θέλω.
 πο' μάλισ'· ἀτὰρ δὴ κ' τὸ σὸν θέλω μαθῆναι,
 πότερον, Ἀχαιῶν ἔνεκ' ἦλθες, ἢ Φρυγῶν.
 αἰθ' τὴς κ' πρὶν ἐχθρὸς Τρῶας ἀφράναι θέλω,
 στρατῷ δ' Ἀχαιῶν νόσον ἐμβαλεῖν πικρόν.
 πο' τί δ' ὧδε πηδᾷς ἄλλοτ' ἢς ἄλλος τρόπος,
 μισθὸς τε λίαν, κ' φιλῆς ἐν ἀντύχῃ;
 αἰθ' ἔκ οἷο' ὑβριοῦσάν με, καὶ ναῦς ἐμὴς;
 πο' οἷδ' ἡνίκα Αἴας ἦλκε Κασάνδραν βίβη.
 αἰθ' καὶ δὲν γ' Ἀχαιῶν ἔπαθεν, ὃ δ' ἦκεσ' ὑπό.
 πο' κ' μὴν ἔπερσάν τ' Ἴλιον τῷ σῶσθ' ἐνθ'·
 αἰθ' τοιγάρ σφ' ἐσὺν σοὶ βύλομαι δράσαι κακῶς.
 πο' ἔτοιμ' ἂν βύλῃ τὰ π' ἐμὴ· δράσθ' ἢ τί;
 αἰθ' δύσνοσον αὐτοῖς νόσον ἐμβαλῆν θέλω.
 πο' ἐν γῇ μένουσιν, ἢ καθ' ἄλμυράν ἄλα;
 αἰθ' ὅταν πρὸς οἶκος ναυσολῶσ' ἀπ' Ἰλίου,
 κ' Ζ. οὐς κ' ὄμβρον, κ' χάλκxαν ἄσπετον
 πέμψῃ, γνοφῶδ' ἢ τ' αἰθέρος φυσήματα,
 ἐμοὶ δὲ δώσῃ φησὶ πῦρ κεραύνιον,
 βάλλειν Ἀχαιῶς, ναῦς τε πιμπράναι πυρὶ.
 σύ δ' αὖ τ' ὅν παράχες, Αἰζαῖον πόρον
 τρικυμίσαις βρέμοντα, κ' δ' ἰναὶς ἄλος.
 πλησον δὲ νεκρῶν κοῖλον Εὐβοίας μυχόν,
 ὥς ἂν τολοιπὸν τὰ μ' ἀνάητορ' εὐσεβῆν

εἰδῶ

ΤΡΩΑΔΕΣ.

ἦ δ' ὦσ' Ἀχαιοὶ, θεὸς τε τὸς ἄλλος σέβειν.
 πρὸ ἔσσι τάδ'· ἡ χάρις ἔσ' μακρῶν λόγων
 δέηται· τὰρ ἄξω πέλαγος Ἀἰγαίης ἁλός.
 αἰκτὰ δ' ἢ Μυκόνος, Δήλιοί τε χοιράδες,
 Σκυῖρος τε, Λημνός θ', αἰ Καφίρειοί τ' ἄκραι,
 πολλῶν θανόντων σῶμαθ' ἔξυσιν νεκρῶν.
 ἀλλ' ἔρπ' Ὀλυμπον· κ' κερανίης βοᾶς
 λαβῶσα πατρός, ἐκ χειρῶν καρὰ δόκει,
 ὅταν σφάτου μ' Ἀργείων ἐξίη κάλως.
 μῶρος ἢ θνητῶν ὅστις ἐκπορθεῖ πόλεις,
 νῆας τε, τύμβους θ', ἱερὰ τ' ἐκ κμηότων,
 Ερμιόνας δ' αὖτ' ὧλεθ' ὕστερον.
 χρὸς ἄνα δύσδαιμον, τε δ' ὅθεν κεφαλὴν
 ἐπάειρε δέριν· ὅκ' ἐτι Τροίᾳ
 τάδε, κ' βασιλεῖς ἐσμέν Τροίης.
 μεταβαλλομένους δαίμονος ἀνέχῃ.
 πλεῖ κατὰ πορθμὸν, πλεῖ κατὰ δαίμονα.
 μὴ ἢ προσίσῃ πρῶταν βίοντα,
 πρὸς κῆμα πλέυσσά τ' ὑχαισιν.
 ἐκὰς αἰ· αἰ· αἰ· αἰ.
 τί ἔσ' πᾶρα μοι μελέα σενάχειν;
 ἢ πατρίδ' ἔρρει, καὶ τέκνα, κ' πόσις,
 ὧ πολλὸς ὄγκος συσελλομένων
 προγόνων, ὥς ὅδ' ἐν ἡσυχίᾳ.
 τί με χρεῖσι γὰρ; τί ἢ μὴ σιγᾶν;
 τί ἢ θρηνῆσαι; δύσηνος ἐγὼ τῆς βαρυδαίμονος
 ἄρθρων κλίσιος, ὥς δ' ἰάκειμαι,
 νῦν τ' ἐν σέρνοισι λέκτροισι ταθῆσ'.
 οἵ μοι κεφαλῆς, οἵ μοι κροτάφων,
 πλουρῶν θ', ὥς μοι πόθος ἑλίξαι,

NN IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ διαδέναι νῶτον, ἄκανθάν
 τ' εἰς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων,
 ἐπὶ τὴν αἰὲ δακρύων ἐλέγχους.
 μῦσα δέχ' αὐτὴ τοῖς δυσήνοισ,
 ἅτας κελαδὴν ἀχορεύτους.
 πρῶραι ναῶν ὠκῆσαι,
 Ἰλιον ἱερὰν, αἰ κῶπαις
 δι' ἄλλα πορφυροειδέα, καὶ
 λιμένας Ελλάδος ἄνδρες
 αὐλῶν παῖσιν συγνῶ,
 συνρίγγων τ' ἀφθόγγων φωνᾶ
 βαίνουσαι, πλεκτὰν Αἰγυπία
 παιδείαν ἐξηρτήσαθε.
 αἶ· αἶ· Τροίας ἐν κόλποις,
 τὰν Μενελάου μετανιασόμεναι
 συγνὰν ἄλοχον, Κάστορι λῶβαν,
 τῷ τ' Εὐρώπῃ Δύσικλειαν, ἀσφάξει καὶ
 ὃν πεντήκοντ' ἀροτῆρα τέκνων,
 Γρίαμον, ἐμὲ τε μελέαν Εὐάβην
 εἰς τὰνδ' ἐξώκειλ' ἄταν.
 ὦ μοι θάκευς, ὅς θάσω,
 σκηνάεις ἐφεδρος ἀγαγε μνηστήρας.
 δῦλα δ' ἄγομαι γράυς ἐξ οἴκων
 κερᾶ ξυρηνεῖ πινθήρει
 κερᾶτ' ἐκπορθηθεῖσ' οἰκτρῶς.
 ἀλλ' ὦ τῶν χαλκίχέων Τρώων
 ἄλοχοι μέλειαι, καὶ κῆραι, καὶ δύνσυμφοι,
 τύφεται Ἰλιον· αἰάξω μιν.
 μάτηρ δ' ὥς τις πῆνός τις κλαγγὰν
 ὄρνισιν ὅπως ἐξάρξω γῶ

μολπὰν,

ΤΡΩΑΔΕΣ

μολπῶν, ὅταν αὐτῶν, οἷαν ποτὲ δὴ
σκήπτρῳ Πριάμῳ διερεδομένα
ποδὸς ἀρχιχόρῳ πληγαῖς Φρυγίαις
ἀνκόμοις ἐξήρχον θεῶς.

20 Ἐκάβη, τί θροεῖς; τί ἠθωῦαίς;
διὰ κ' μελάρων, τῆς, ὅς οἱ κτίξῃ,
διὰ ἠ' σέρνων, φόβος αἴσῃ
Τρῳάσιν, αἰ τῶνδ' οἴκων ἦσιν
δολεῖαν αἰάζουσιν.

Ἐκά ὦ τέκν', Ἀργείων πρὸς νῆας ἦ
δὴ κινῆται κωπῆρης χεῖρ.
οἱ γὰρ τλάμων· τί θέλῃς; ἦ πῃ δὴ με τάλαιναν
ναυαγλώσασσι πατρώας ἀπὸ γᾶς;

20 ἦ κ' οἶδ'· ἤκασω δ' ἄταν.
ἰὼ· ἰὼ· μέλαια μόχθων, ἔπακυσώμεθα.
Τρῳάδες ἔξω κομίσασθ' οἴκων.
σέλλῃσ' Ἀργῆσιν ὅσον.

Ἐκά ἔ· ἔ· μὴ νῦν μοι τὰν βακχύνουσιν
Κασάνδραν πέμψας ἔξω,
αἰχμύνην Ἀργῆσιν μαυνάδ'· ἐπ' ἄλγεσι δ' ἀλγυνθῶ.
ἰὼ· Τροίᾳ Τροίᾳ δύσαν', ἔρρεις.
δύσανοι δ' οἱ σέλιπόντες,
ἡξῶντες, ἡδ' μαθέντες.

20 οἱ μοι· τρομερὰ σκηνὰς ἔλιπον
τάσδ' Ἀγαμέμνονος, ἔπακυσσόμενα
Βασίλειᾳ σέθεν, μὴ με κτείνῃ
δ' ὅξ' Ἀργείων κεῖται μελέαν.
ἦ κατὰ πρύμνας ἦδη νῆαται
σέλλονται κινεῖν κώπας.

Ἐκά ὦ τέκνον, ὀρθρύνουσιν ψυχὰν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐκπληχθῆσ' ἦλθον φρίκα·
 ἦδ' ἡ τις ἔβα Δαναῶν κῆρυξ,
 τῷ, πρόσκημαι δ' ἄλα τλάμων·
 χ^ο ἐγγύς πῃ κῆσαι κλήρη· Εἰκά· ἰώ· ἰώ·
 χ^ο τίς μ' Ἀργείων, ἢ Φθιωτῶν,
 ἢ νησαίαν ἤξει χώραν
 δύσανον πόρρ' ὦ Τροίας· φῶ· φῶ·
 εἰκά τῷ, δ' ἄ τλάμων, πῶ πῶ γαίης
 δυλύνσω γράυς, ὥς κηφὴν ἄ
 δειλαία νεκρῷ μορφῇ
 νεκρῶν ἀμενηνὰ παρὰ προθύροις·
 ἢ παίδων θρέψεiras
 ἀρχαγὺς εἶχον τιμάς·
 χ^ο αἰ· αἰ· ποίοισιν δ' οἴκτοισι
 τὰν σὰν λύμαν ἐξετάσῃς;
 εἰκά ἔκ' ἰδαίοις ἰσῶις κερκίδα
 δινύουσ' ἐξαλλάξω,
 νέατοι τεκνέων σώματα λύνω,
 νέατοι μόχθους ἔξω κρείωνος,
 ἢ λεύτροις πλασθῆσ' Ἑλλάνων·
 ἔρρεινὺξ αὐτὰ, κ' ἰδαίων,
 ἢ πειρήνας ὑδρὸν σομένα,
 πρόσπολος οἰκτρὰ
 Ἵσμενῶν ὑδάτων ἴσομαι·
 χ^ο τὰν κλεινὰν εἴθ' ἔλθοιμεν
 Θησέως ἀνδράμονα χώραν·
 εἰκά μήδ' ἐν δίνῃ γ' Εὐρώπῃ
 τὰν ἐχθίστην θεράπην Ελένας,
 ἐνθ' ἀντάσω Μενέλα δ' ἄλαν
 τῷ τῆς Τροίας πορθητῇ·

ΤΡΩΑΔΕΣ

τὰν Γῆνει᾽ σιμὴν χώραν,
 κρητὶ δ' οὐ μὲν καλλίσαν
 ὄλβον βρῖθειν φάματ' ἦκε
 σ' οὐθαλῆ τ' οὐκαρτίη.
 τὰ δὲ δυντερά μοι μετὰ τὰν ἱερὰν
 Θησέως ξαθέαν χώραν,
 καὶ τὰν αἰτναίαν Ἡφαίστου
 Φοινίκας ἀντήρη χώραν,
 Σικελῶν ὀρέων ματέρ' αἰκῶ
 κηρύσσεται, στεφάνοις τ' ἀριστὰς,
 τὰν τ' ἀγχισεύσαν γαῖαν,
 Ἰονίῳ νῶται πόντῳ,
 ἀνδράνι καλλισεύων
 ὅξανθ' αἶψα πυρσύνων
 Κράνθις, ξαθείαις πηγαῖσι τρέφων,
 εὐανδρὸν τ' ὀλβίαν γαῖαν.

χ^ο καὶ μὴν Δαναῶν ὅδ' ἀπὸ στρατῶς
 κῆρυξ νεοχμῶν μύθων ταμίης,
 ἐξανύων.
 δῶλαι δὲ δὴ
 χθονὸς ἦδη.

ταλ Εὐκλῆβι, πυκνὰς δὲ διατὰ μ' εἰς Τροίαν ἔδδ' εἰς
 ἔλθοντα κῆρυξ ἐξ Ἀχαιῶν στρατῶ.
 ἐγνωσμένως ἢ καὶ παροίθε σοι γύναι,
 Ταλθύβιος ἦκω, κοινὸν ἀγγέλων λόγον.

ἐκὰ τόδε τόδε φίλαι Τρῳάδες, ὁ φόβος ἦν μοι πάλα.

ταλ ἦδη κεκλήρωθ', ἢ τόδ' ἦν ὑμῖν φόβος.

ἐκὰ αἰ· αἰ· τίνα γ' ἢ Θεσσαλίας πόλιν, ἢ Φθι
 ἄσος εἴπασθ', ἢ Καδμείας χθονέας.

ταλ κατ' ἀνδρ' ἐκαστῇ, καὶ χ' ὁμῶς λελότχατε.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐκὰ τίς ἄρα, τίς ἔλαχον; τίνα πότμος αὐτῆς,
τῇ Ἰλιάδων μιν;

ταλ' οἶδ' ἄλλ' ἐκαστα πυνθάνη, μὴ πάνθ' ἱμῶν.

ἐκὰ τὸ μὲν ἢ τίς ἄρ' ἔλαχε τέκος
ἐννεπε, τλάμονα Κασάνδραν;

ταλ' ἐξ αἵρετόν νιν ἔλαβεν Ἀγκυμένων ἀναξ.

ἐκὰ ἢ τᾶ λακεδαίμονιά νύμφα δῶλαν;
ἰώ μοι μοι.

ταλ' ἦν, ἀλλὰ λέκτρων σκότια νυμφουτήρια.

ἐκὰ ἢ τὰν Φοῖβου παρθένον, ᾧ γέρας ὁ χρυσοκόμας
δῶκεν ἄλεκτρον ξωάν;

ταλ' ἔρως ἐτόξεν αὐτ' ἐνθέου κόρης.

ἐκὰ ῥίπτε τέκνον ξαθέως
κλήϊδας, καὶ πόχρ' ὅς ἐν
δουτῶν σφύρων ἱερὸς σολμῶς.

ταλ' ὅτ' ἐμὲν αὐτῇ βασιλικῶν λέκτρων τυχεῖν;

ἐκὰ τίς ἢ νεοχμὸν ἀπ' ἐμέθεν
ἐλάβετε; τέκος πῶ μοι;

ταλ' Ἰοδυξένην ἔλεξας, ἢ τίς ἴσους;

ἐκὰ ταύταν, τῷ, παλὸς ἐξέσεν.

ταλ' τύμβῳ τέτακται προσολῆν Ἀχιλλέως.

ἐκὰ ὧ μοι ἐγὼ τάφῳ πρὸς πόλον ἐτεκόμαν.

ἀτὰρ τίς ὁδ' ἦν νόμος, ἢ
τὶ θέσμιον ὠφίλος Ἑλλάνων;

ταλ' αὖδαι μὲν ἔτι παῖδα σὴν ἔχει καλῶς.

ἐκὰ τίς τὸ δ' ἔλακας; ἄρα μοι αἴλιον λάναι;

ταλ' ἔχει πότμος νιν, ὥστ' ἀπὸ πηλῶν κακῶν.

ἐκὰ τίς ἢ τῷ χαλκεομίτορος

Ἐκτορος δάμαρ Ἀνδρομάχη τάλαινα,
τίν' ἔχει τύχην;

ΤΡΩΑΔΕΣ

ταλ κ' τήνδ' Ἀχιλλείως ἔλαβε παῖς ἐξ αἵρετον.

ἔκ' ἐγὼ ἤ, τῷ, πρόσπολος, ἅ ποιο βάμονος

χερὶ δ' αὖ μὲν βάκτρο

γεραιῷ κάρα;

ταλ Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς ἔλαχ' ἄναξ δ' ἔλιν' ἔχειν.

ἔκ' ἐ· ἔ· ἄρα σκε κῆρα κῆρι μόν.

ἔλκ' οὐ χέαι δ' ἰππύχον παρῶν.

ἰώ μοι μοι· μυσκῶ, δολίῳ τε λέλογχα

φωτὶ δ' ἑλάνειν

πολεμίῳ, δίκας

παρὰ νίμῳ δ' αἰκεῖ.

ὅς πάντα τὰ κῆρ' ἐνθάδ' ἀντίπαλ', αὖθις ἐ

κῆρσε, δ' ἰππύχῳ γλώσσῃ,

ἅ φιλατὰ πρότερα φίλα

τιθέμενος πάντων.

γοῶ δ' ὦ Τρῳάδες μεν

βέβαια δύσσοτος· οἶχομαι

ἅ τάλαιν', ἅ δ' αὖτε σὺν ἑσέτῳ προσέπεισα κλήρῳ.

χο ὃ ἄσ' οὐδ' αὖτε πόντα· τὰς δ' ἐμὰς τύχας,

τίς ἄρ' Ἀχαιῶν, ἢ τίς Ἑλλήνων ἔχει;

ταλ ἴτ' ἐκ κομίζειν δ' αὖτο Κασάνδραν χρεῖωσ,

ὅσον τάχιστα δ' αὖτε, ὡς σρατηλάτῃ

εἰς χεῖρα δ' ὤνιν· ἦ τα τὰς ἡλεχμένας

κ' τοῖσιν ἄλλοις ἀχμαλώτιδας λέγω.

ἔα· τί πόνησ' ἐνδον αἰθεταί σέλας;

πιμπρᾶσιν, ἢ τ' ἰδρῶσι Τρῳάδες μυχῶς,

ὡς ἐξάγεσθαι τῆσδε μέλλουσαι χθονὸς,

πρὸς Ἀργος αὖτ' ἐκ πυρῶσι σώματα

θανεῖν θέλῃσαι; κάρτα τοι τῷ λούθερον

ἔν τοῖς τοῖντοῖς δυσλόφως φέρει κακὰ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀνοιγ' ἀνοιγε, μὴ τ' αἰσδε πρόσφορον,
 ἐχθρόν δ' Ἀχαιοὺς ᾗς ἐμ' αἰτίαν βάλη·
 ἐκὰς ἔστιν· ἔπιμπράσιν· ἀλλὰ παῖς ἐμὴ
 μαινὰς θάσσει δῶρο Κασάνδρα δρόμῳ·
 καὶ ἀνεχε· παρέχε φῶς·
 φέρω· σέβω· φλέγω
 λαμπάτι τόδ' ἱερὸν·
 ὦ ὑμέναι' ἀναξ,
 ἰδ'· ἰδ'· μακάριος ὁ γάμοις,
 μακαρία δ' ἐγὼ κατ' Ἀργος ἀγαμέμνεα·
 ὑμὴν, ὑμέναι' ἀναξ·
 ἐπεὶ σὺ μάτερ, ἐπὶ δάκρυσι, καὶ
 γόοισι τὸν θανόντα
 πατέρα, πατρίδα τε
 φίλαν κατασένεσ' ἔχης,
 ἐγὼ δ' ἐπὶ γάμοις ἐμοῖς
 ἀναφλέγω πυρὸς φῶς
 εἰς αὐτὰν, ᾗς αἴγλαν·
 ὦ ὑμέναι' εἰ παρθένων ἐπὶ λέκτροις
 διδῶς, ὦ Ἐκάτα φάος·
 παρθένων ἐπὶ λέκτροις, ἅν' ὁμῶς ἔχει
 πάλαι πόδ' αἰθέριον·
 ἀναχε χορὸν, ἀνὰ, ἀνὰ,
 ὡς ἐπὶ πατρός ἐμ' μακαριωτάταις τύχαις
 ὁ χορὸς ὅστις· ἄγε σὺ Φοῖβε νῦν,
 κατὰ σὸν ἐν δάφναις
 ἀνάκτορον θυηπολῶ·
 ὑμὴν· ὦ ὑμὴν· ὑμὴν·
 χοροῖε μάτερ, χοροῖε· ἀναχε πόδας σόν·
 ἔλινε τάδ' ἐκείσε μετ' ἐμέθεν παδῶν,

ΤΡΩΑΔΕΣ

φίρσα φιλάταν βάσιν.
βοάσατ' ὅν ὕμναιον, ὦ
μακαρίαις αἰδαῖς,
ἰαχὰς τε νύμφαν.

ἴτ' ὦ καλλίπεπλοι Φρυγῶν
κόραι· μέλπετ' ἐμὸν γάμον,
ὅν περωμένον ἄνᾱ, πόσιν ἐμέθεν.

20 βασίλεια, βακχάουσαν ὅλην κόρην,
μὴ κῦφον αἶρη βῆμ' ἐς Ἀργείων σπράτον.

30 ἦ καὶ Ἡφαιστε, δαδουχεῖς ἅν γάμοις βροτῶν,
ἀτὰρ πικράνγε τήνδ' ἀναιδύατος φλόγα,
ἔξωτε μέγαλων ἐλπίδων· οἱ μοι τέκνον,
ὥς ὅχ' ὑπ' ἀχμῆς, ὅδ' ὑπ' Ἀργείου δορός,
γάμους γαμήσθαι τύσθ' ἐδόξαζον ποτέ.
παράδος ἐμοὶ φῶς· ὅτ' ὀρθὰ πυρφορῆς
μαινὰς θαάξῃς, ὅδε σ' αἰτύχαι τέκνον
ἰσωφρονήσασιν, ἀλλ' ἔτ' ἐν ταυτῷ μένεις.
ῥσφύρεται πάντας, δάκρυά τ' ἀνταλλάσσετε
τοῖς τῆσδε μέλεσι Τρωάδες γαμηλίοις.

40 μάτερ, πύκαξε κρᾶτ' ἐμὸν νικηφόρον,
ἢ χαῖρε τοῖς ἐμοῖσι βασιλικοῖς γάμοις,
ἢ πέμπέ τε· καὶ μὴ τὰ μάσοι πρόθυμά γ' ἦ,
ᾧ θει βιάως· ὅτ' ἀρέστ' Λοξίας.

Ἐλένης γαμῆ με δυσυχέστερον γάμον,
ὅτ' Ἀχαιῶν κλεινὸς Ἀγαμέμνων ἀναξ.
ἡτνῶ ἢ αὐτὴν, καὶ αντιπορθήσω δόμους,
ποιναὶς ἀδελφῶν, καὶ πατρὸς λαβῶν ἐμῶν.
ἀλλὰ τ' ἐκσω· πέλεκεν ὅχ' ὑμνήσομαι,
ὅς ῥ' ἐστράχηλον ὅν ἐμὸν ῥ' ἰσὶ, χ' αἰτέρων.
μητροκτόνος τ' ἀγῶνας, ὅς ὅτ' μοι γάμοι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θήσυσιν, οἰκῶν τ' Ἀτρέως ἀνάσσειν.
 πόλιν τε δ' ἔξω τήνδ' εὖ μακαριωτέραν,
 ἢ τὴν Ἀχαιῶν· σῆσομαι βασιλὸν μᾶλλον,
 οἷ δ' ἰὰ μίαν γυναῖκα, καὶ μίαν πόλιν
 θηρῶντες Ἑλένην, μυρίους ἀπώλεσαν.
 ὃς ἢ στρατηγὸς ὁ σοφὸς ἐχθίστων ὑπέρ,
 τὰ φίλτατ' ὤλεσ', ἠδονὰς τὰς οἰκοθεν
 τέκνων ἀδελφῶ δ' ὅς γ' ἀναικὸς ἔνεκα.
 καὶ ταῦθ' ἐκύσσει, καὶ βίᾳ λεησμένης.
 ἐπεὶ δ' ἐπ' αὐτὰς ἦλυθον Σκαμανδρίους,
 ἔθνησκον, ὃ γῆς ὅρι' ἀποσερμένον,
 εὖ δ' ὑφ' ἰπύργῳ πατρίδος· ὅς δ' Ἀρης ἔλοι,
 ὃ παῖδες ἔδον, ὃ δ' ἀμαρτος ἐν χερσίν,
 πέπλοις συνετάλησαν, ἐν ξένη δ' ἐγὼ
 κείνται· τὰ δ' οἴκοι, τοῖσδ' ὅμοι' ἐγίνετο.
 χηραὶ τ' ἔθνησκον· οἳ δ' ἀπαίδες ἐν δόμοις,
 ἄλλοις τέκν' ἐκθρέφαντες· ὃ δ' ἐπὶ τὰ φοῖβος
 ἔατ' ὅστις αὐτ' αἶμα γῆ δωρήσεται.
 ἢ τῷ δ' ἐπαίνῳ τ' ὀφείλου μ' ἐπάξιον.
 Σιγᾶν ἄμεινον τὰ χρά· μὴ ἢ μῦσά μοι
 γένοιτ' αἰοιδός, ἥ τις ὑμνήσει κηκᾶ.
 Ἦ Τρῶες ἢ, πρῶτον μὲν καλλίστην κλέος,
 ὑπὲρ πάτρης ἔθνησκον· ὅς δ' ἔλοι δέον,
 νεκροὶ γ' ἐς οἴκους φερόμενοι φίλων ὑπο,
 ἐν γῇ πατρώᾳ περιβολὰς ἔχον χθονὸς,
 χερσὶν περισαλόντες, ὧν ἐχρῆν ὑπο.
 ὅσοι ἢ μὴ θάνοιεν ἐν μάχῃ Φρυγῶν,
 αἳ κατ' ἡμᾶρ σὺν δ' ἀμαρτι, καὶ τέκνοις
 ὦκον Ἀχαιοῖς, ὧν ὑπῆσαν ἠδοναί.
 τὰ δ' Ἐκτορός σοι λύπρ', ἀκυσσον ὥς ἔχει.

δόξας

ΤΡΩΑΔΕΣ

δ' ὄξας ἀνὴρ ἄριστος, οἷχεται θανάων.
 καὶ τῆς Ἀχαιῶν ἴξις ἐξεργάζεται.
 ἥ δ' ἦσαν οἵ μοι, χρηστὸς ὢν, ἐλάνθανεν.
 Γάρις δ' ἔγχευε τὸ Διὸς· γήμας ἢ μὴ,
 σιγῶμενον τὸ κῆδος ἦχεν ἐν δόμοις.
 Φάριν ἔδ' ἔνχρ' ἰκέμεν, ὅστις αὐφρονῆ.
 Εἰδ' εἰς τόδ' ἔλθοι, σέφανος ὕψα χρός πόλει,
 Καλῶς ὀλέσθαι· μὴ καλῶς ἢ δυσκλέες.
 ὢν ἔνευ' ὅχρ' ἢ μήτερ οἰκτείρειν σε γῆν,
 ἢ τὰ μάλ' ἐκτρα· τὸς ἔχθιστος ἐμοί,
 καὶ σοὶ, γάμοισι τοῖς ἐμοῖς διαφθερῶ.
 ὡς ἡδέως κακοῖσιν οἰκείοις γελᾶς,
 μέλπειθ, ἃ μέλπεσ', ὅσα φηδ' ἔξεις ἴσως.
 εἰ μὴ σ' Ἀπόλλων ἐξεβάλεον σε φρένας,
 ἔκιν' ἀμιατὶ τὸς ἐμὸς στρατηλάτας
 τοιαῖσδε φήμας ἐξέπεμπε ἀνχθονός.
 ἀτὰρ τὰ σε μὲν, καὶ δοκήμασιν σοφᾶ,
 ὅθεν τι κρείων τὸ τομίδ' ἐν ἦν ἄρα.
 ὅτ' ἐμίσους τ' Πανελλήνων ἀναξ
 Ἀτρείως φίλος παῖς, τῆς δ' ἔρωτ' ἐξαίρετον
 μαινάδος ὑπέστη· καὶ πένης καὶ ἐμ' ἐγὼ,
 ἀτὰρ λέχος γε τῆς δ' ἂν ἐκ ἐκτισάμην.
 καὶ σοὶ καὶ ὅτ' ἀρτίως ἔχεις φρένας,
 ἀργῆ' ὀνήσῃ, καὶ Φρυγῶν ἐπαιέσεις,
 ἀνέμοις φέρεσθαι παραδίδωμι· ἔπει δέ μοι
 πρὸς ναῦς· καλὸν νύ μοι μα τῷ στρατηλάτῃ.
 σὺ δ' ἡνίκα ἂν σε Λαρτίῳ χρήσοι τόπος,
 ἄγειν φέρεσθαι· σάφρονος δ' ἴση λάτρης
 γυναῖκος, ὡς φασ' οἱ μολόντες Ἴλιον.
 ἢ δεινὸς ὁ λάτρης· τί ποτ' ἔχουσι τῆνομα

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ

κήρυκες ἔν; ἀπέχθημα πάγκοινον βροτοῖς,
 οἱ περὶ τυράννης, καὶ πόλεις ὑπηρεταί.
 σὺ δ' ἔμην φῆς μητέρ' ἤς Οδυσσεύς
 ἤξεν μέλαθρα· πῦρ δ' Ἀπόλλωνος λόγοι,
 οἵ φασιν αὐτ' εἰς ἔμ' ἤρμηνυμένοι,
 αὐτὰ θανεῖσθαι; τὰλλα δ' ἔκ' ὀνειδίζω.
 δύσηνος· ἔκ' οἶδ' οἶάνιν μένει παθεῖν.
 ὥς χρυσὸς αὐτῷ τὰ μὰ καὶ Φρυγῶν κακὰ
 δόξε' εἶναι· δέκα δ' ἀντλήσας ἔτη
 πρὸς τοῖσιν ἐνθάδ', ἵξεται μόνος πάτρην.
 ἔδῃ σενὸν δ' ἰαυλον ὥκισται πέρας,
 δεινὴ Χάρυβδις, ὡμοβροτορῆβάτης
 Κύκλωψ, λίγυσις θ' ἡ συνὼν μορφάτριά
 Κίρκη· θαλάσσης δ' ἄλμυρ' ἀνανάγια,
 λωτὲς τ' ἔρωτες, ἡλὶς θ' ἀγναὶ βόες,
 αἱ σάρκα φωνήσαντες ἥσυσιν ποτὲ,
 πικρὰν Οδυσσεὶ γῆρυν· ὥς δ' ἡ συντεμῶ,
 ξῶν, ἥς ἔς ἄδ'· καὶ Φρυγῶν λίμνης ὕδωρ,
 καὶ ἐν δόμοισι μυρὶ δὴρήσει μολῶν.
 ἀλλὰ τί τὸς Οδυσσεύς ἐξακοντίζω πόνους;
 εἴχ', ὅπως τάχιστα ἔς ἄδ' νυμφίῳ γημώμεθα.
 ἢ κακὸς κακῶς ταφῆσιν νυκτὸς, ἔκ' ἐν ἡμέρᾳ,
 ὠδοκῶν τι σε μὲν πρᾶττειν Δαναΐδων στρατιλᾶτα.
 καὶ μέτοι νεκρὸν φάραγγες, θυμὸν θ' ἐκβεβλημένον,
 ὕδατι χεῖμαρ' ῥέεσσαι νυμφίῳ πέλας τάφου,
 θηρσὶ δώσουσιν δάσασθαι τὴν Ἀπόλλωνος λάτριν.
 ὦ σέφιν τῶν φιλτάτων μοι θεῶν, ἀγάματ' αἰῶνα,
 χαίρειτ'· ἐκλέλοιπ' εορτὰς, αἷς πάροιθ' ἡγαλλόμην.
 ἵτ' ἂν ἔμ' ἡρώς σπαρχμοῖς, ὥς ἔτ' ἔσ' ἀγνή χροῖα
 δῶ θοᾶς αὐραὶς φέρεσθαι σοι· τὰ δ' ὦ μαντῆ' ἀνάξ.

35

ΤΡΩΑΔΕΣ

πῶ σκάφος ἢ τῷ στρατηγῷ ποτ' ἐμβαλὲν μεχρή;
 ἔκ' ἐτ' ἂν φθάνοις ἂν αὐρὰν ἰστοῖς καραδοκῶν,
 ὥς μίαν τριῶν ἐριννῦν τῆσδ' ἐμ' ἐξάξων χθονός.
 χαῖρέ μοι μήτερ· διακρύψης μηδ' ἐν ὧ φίλῃ πατρὶς
 οἵτε γῆς ἐνερθ' ἀδελφοί, χ' ὧ τέκνων ἡμᾶς πατήρ,
 ἢ μακρὰν δέξεσθ' ἐμ'· ἥξω δ' ἄγε νεκρὸς νικηφόρος,
 ἢ δόμους πέρσας Ἀτρεΐδων, ὧν ἀπώλωμεσθ' ὕπο.

20 Εὐκλείδης γεραίᾳς φύλακες, ἢ δεδόρκατε
 δέσποιναν ὥς ἀναυδὸς εἰς ἄδην πινυῖ;
 ἢ ἀντιλήψεσθ' ἢ μεθήσεσθ' ὧ ἡκάκῃ,
 γράϊαν πεσῶσαν ἄρετ' εἰς ὄρθον πάλιν.

ἡκά ἐστέ μ', ἔτσι φίλα τὰ μὴ φίλ' ὧ κ' ὄραι,
 κῆσθαι πεσῶσαν· πῶ μάτων ἢ ἄξια
 πάχω τε, ἢ πέπονθα, ἡκάτι πῆσομαι.

■ Ω θεοί, κακὸς καὶ ἀναιδέως τὸς συμμάχους,

■ Ο μως δ' ἔχει τι χῆμα κικλήσκην θεὸς,

■ Ο ταν τις ἡμῶν δυστυχὴ λάβη τύχην.

πρῶτον καὶ ἂν μοι τὰ γὰρ ἐξῆσαι φίλον.

τοῖς ἢ κακοῖσι, πλὴν οἶκτον ἐμβαλῶ.

ἢ μὲν τύραννοι, κείς τ' ὅταν ἐν ἡμάμην.

ἡντὰυθ' ἀριστεύοντ' ἐν ἡμάμην τέκνα,

ἢ ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὑπερτάτως Φρυγῶν.

ἢ Τρῶας, ἢ δ' ἑλληνίδες, ἢ δ' ἐβάρβαρος

γυνὴ τέκνα κομπάσειεν ἂν ποτε.

ἡκῆν ἄτ' ἴδον δορὶ πεσόνθ' ἑλληνικῶ.

τρίχας τ' ἐτμήθην τάσδε πρὸς τύμβον νεκρῶν.

ἢ τὸν φυτὸν Γρίαμον, ἢ ἄλλων πάρα

κλύσ' ἐκλαυσα, τοῖσδε δ' ἴδον ὁμμάσιν

αὐτὴ κατὰσφάγν' ἐφ' ἐρκίῳ πυρρῷ

πόλιν θανῶσαν· ὡς δ' ἐθρεψα παρθένους,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

εἰς ἀξίωμα νυμφίων ἐξάρετον
 ἄλλοισι θρέψας, ἐκ χειρῶν ἀφῆρέθην.
 καὶ τ' ἐξ ἐκόντων ἐλπίς ὡς ὀφθήσομαι,
 αὐτὴ τ' ἐκείνας ἐκέτ' ὄψομαι ποτε.
 τὸ λοιπὸν ἠθρὺς ἀθλίων κακῶν,
 δόλη γυνὴ γράως ἣς δόμους ἀρίξομαι.
 ἅδ' ἐστὶ γῆρας τῷδε συμφορώτατα,
 τῆτοισι με προσηύσανσιν, ἢ θυρῶν λάτριν
 κληῖδας φυλάσσειν. τὴν τεύσαν Ἑκτορα,
 ἢ σιτοποιῆν, καὶν πέδω κοίτας ἔχειν,
 ῥυσσοῖσι νώτοις βασιλικῶν ἐκ δεμνίων,
 τρυχηρὰ περὶ τρυχηλὸν ἡ μένη χροῶ
 πέπλων λακίσματ', ἀδ' οἰμὴ ὀλβίοις ἔχειν.
 οἶ γὰρ τάλαίνα. διὰ γὰρ μὲν μίᾳς ἔνα
 γυναικὸς, οἷων ἔτυχον, ὧν τετάνξομαι.
 ὧ τέκνον, ὧ σύ βακχε Κασάνδρα, θεοῖς
 οἷας ἔλυσας συμφορὰς ἀγναιμᾶσόν.
 σὺ τ' ὧτάλαίνα πᾶ ποτ' ἦ Πολυξένη;
 ὡς ὅτε μ' ἄρσιν, ὅτε θήλειά πορὰ,
 πολλῶν γενομένων, τὴν τάλαίναν ὠφελέῃ.
 τί δὴ τὰ μ' ὀρθῶτ' ἐλπίδων ποίων ὕπο
 ἄγετε τὸν ἄβρὸν δὴ ποτ' ἐν Τροίᾳ πόδα,
 νῦν δ' ὄντα δῶλον, στράδα πρὸς χαμαιπετῇ,
 πέτρινά τε κρήδεμν', ὡς πεσὺς ἀποφθαρῶ,
 δακρύοις καταξανθῆσα; τῶν δ' αὖδαιμόνων
 μηδένα νομίζετ' εὐτυχῆν, πρὶν ἀνθάνη.
 ἀμφὶ μοι ἰλίον ὦ
 Μῦσα, καὶ νῶν ὕμνων.
 ἄεισον ἐν δακρύοις
 ὧ δ' αὖ ἐπιτήδειον.

νῦν δ'

ΤΡΩΑΔΕΣ

οὐν ἅ μέλος εἰς Τροίαν ἰαχέσω,
 τετραβάμονος ὡς ὑπ' ἀπῆνης
 Ἀργείων ἐλπίμαν
 τάλαινα δοριάλωτος.
 ὅτ' ἐλίπον ἵππον, ὕρῳα
 βρέμοντα, χρυσεοφάλαρον, ἔνοπλον
 ἐν πύλαις Ἀχαιοί.
 ἀνὰ δ' ἐβόασεν λεῶς
 Τρωάδος ἀπὸ πέτραν σαθῆς,
 ἵτ' ὧπεταυ μένοι πόνων.
 τόδ' ἱερὸν ἀνάγετε ξόονον
 Ἰλιάδῃ Διογενεὶ κέρα.
 τίς ὅκ' ἐβανενανίδων,
 τίς ὅ γεραίος ἐκ δόμων;
 μεχαρ μένοι δ' αἰοιδᾶς,
 δολιον ἔχον ἄταν.
 πᾶσα ἡ γέννα Φρυγῶν
 πρὸς πύλας ὠρμάθη,
 πάντῃ ἐν ὕρῳα
 ξεσὸν λόχον Ἀργείων,
 καὶ δαρδανίαις ἄταν θεῶ δώσων,
 χάριν ἄξυγος ἀμβρότια πώλη.
 κλωσὺ δ' ἀμφιβόλοι
 σι λαῖνοισι νεὼς ὡς,
 σκάφος κελαινὸν εἰς ἔδραν
 αἰῖνα, δ' ἀπεδάτε φόνια πατρίδι
 Παλλάδος θέσαν θεᾶς.
 ἐπὶ ἡ πόνῳ, καὶ χαρᾷ,
 νύχιον ἐπὶ κνέφας παρῆν.
 λίβυς τε λωπὸς ἐκτύπει,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φρύγιάτε μέλεια· παρθένοι
 δ' αἰετὸν ἀνὰ κρότον ποδῶν,
 βοᾶν τ' ἔμελλον ὄφρον'· ἐν
 δόμοις ἢ παμφαῖς σέλας
 πυρὸς μ' αἰνᾶν ἀγλάν
 ἔδωκεν παρ' ὕπνῳ·
 ἐγὼ ἢ τὰν ὀρεσέραν
 τότ' ἄμφι μέλαθρα παρθένοισι,
 Διὸς κόρα·ν Ἀρτεμιῖ
 ἔμελλόμαν χοροῖσι·
 φονία δ' ἀνὰ πόλιν
 βοᾶ κατῆχε περγάμων
 ἔδρας· βρέφη ἢ φίλια περὶ
 πέπλος ἔβαλε ματρὶ χεῖρας,
 ἔπθον μένας· λόχῳ
 δ' ἐξέβαινε·ν Ἀρης,
 κόρας ἔργα Γαλαῶδος·
 σφαγαὶ δ' ἄμφι βωμοῖσι
 Φρυγῶν, ἐν τε δαιμόνιοις
 καρατόμος ἐρημία νεανίδων,
 σέφανον ἔφερεν Ἑλλάδι κηροτρόφῳ,
 Φρυγῶν πατρίδι πένθη·
 20 Ἐκάβη, λούατος τήνδ' Ἀνδρομάχην
 ξενικοῖς ἐπ' ὄχοις πορθημένομεναν·
 παρὰ δ' ἑρεσία μασῶν ἔπεται
 φίλος Ἀσύνναξ Ἑκτορος ἱνίς·
 30 Ἐκά· ποῖ ποτ' ἀπὸ νῆς νῶτοισι φέρῃ
 δύσανε γύναι, πάρεδρος χαλκίοις
 Ἑκτορος ὅπλοισι, σινύλλοις τε Φρυγῶν
 δοριθηράτοισι,

ᾄσιον

ΤΡΩΑΔΕΣ

οἷσιν Ἀχιλῆως παῖς φθιώτας,
 σέφηνάδς ἀπὸ Τροίας;
 ἄν Ἀχαιοὶ δεσπόται μ' ἄρυσιν. Ἐκά. ἰὼ μοι μοι.
 ἄν τί παιᾶν' ἐμὸν σενάξεις; Ἐκά. αἶ· αἶ· αἶ· αἶ.
 ἄν τῶνδ' ἀλγέων. Ἐκά. ἰὼ Ζεῦ.
 ἄν κ' ὑσμφορᾶς. Ἐκά. τέκεα.
 ἴαν πρὶν ποτ' ἦμεν.
 Ἐκά βέβακεν ὄλβος, βέβακε Τροία. Ἀν. τλήμων.
 Ἐκά ἐμῶν τ' ἀγένηια παίδων. Ἀν. φῶ· φῶ.
 Ἐκά φῶ δ' ἦτ' ἐμῶν. Ἀν. κακῶν. Ἐκά. οἰκτρά γε τύχα.
 ἄν πόλεως. Ἐκ. ἀκαπνῆται. Ἀν. μολοῖς ὦ πόσι μοι.
 Ἐκά βοᾷς ἔν παρ' ἄδῃ παῖδ' ἐμὸν. ὦ μελέα.
 ἄν σᾶς δ' ἀμικτος ἄλκαρ. Ἐκά. σὺ τ' ὦ λῦμ' Ἀχαιῶν.
 τέκνων δ' ἐποθ' ἁμῶν πρεσβυγὲς Γρίαμε,
 κόμισαί μ' εἰς ἄδῃ. Χο. οἶδε πόθοι μεγάλοι.
 Ἐκά ἀέτλια τάδ' ἐπάχομεν ἄλγῃ.
 Χο οἰχομένας πόλεως. Ἐκά. ἐπὶ δ' ἄλγεσιν ἄλγεα κείῃ)
 ἀφροσύνασι θεῶν.
 ὃ ἧς τὸς γόνος, ἐκφυγεν ἄδαν,
 ὃς λεχέων συγερῶν χάριν,
 ὤλεσε πέρραμα
 Τροίας. αἵματόεντα ἧ θεῶ
 παρὰ Παλλὰδι σώματα νεκρῶν
 γυφὶ φέρειν τέταται.
 ξυγὰ δ' ἦνυσε δ' ἄλγῃ Τροία.
 Ἐκά ὦ πατρίς, ὦ μελέα,
 καταλειπομέναν σε δακρύω.
 Χο νῦν τέλος οἰκτρὸν ὄρᾳς.
 Ἐκά κατὰ δόμον, ἐνθ' ἐλοχάσθην.
 Χο ὦ τέκν', ἐρημος πόλις. ἀμάτιρ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀπολήπεθ' ὕμῳ.
 ἐκὰ οἷος ἰάλεμος, διὰ τε πένθη,
 δάκρυά τ' ἐκ δακρύων καταλήβεται
 ἀμετέροισι δόμοις· ὁ θανὼν δ' ἐπὶ
 λάθεται ἀλγέων ἀδάκρυτος.
 χο ὡς ἡδὺ δάκρυα τοῖς κακῶς πεπονθόσιν,
 θρήνων τ' ὀδυρμοῖ, Μῆσά θ' ἡλύπας ἔχει.
 ἀν ὦ μήτερ ἀνδρὸς, ὅς ποτ' Ἀργείων δορὶ
 πλῆσους διώλεσ' ἑκτορες, τὰ δ' ἔσορας;
 ἐκὰ ὄρω τὰ τ' θείων· ὡς τὰ μὲν πυργῶσ' ἄνω,
 τὰ μηδὲν ὄντα· τὰ δ' ὀδυρτ' ἀπώλεσαν.
 ἀν ἀγόμεθα λήα σὺν τέκνῳ· τόδ' ἀνενῆς
 εἰς δ' ἔλκον ἡκῆ, μεταβολὰς τοσάσδ' ἔχον.
 ἐκὰ Τὸ τῆς ἀνάγκης, θεινὸν· ἄρτι καὶ π' ἐμὲ
 βέβηκ' ἀποσπαοῖσθα Κασάνδρα βίᾳ.
 ἀν φῶν· φῶν ἄλλός τις Αἴας ὡς εἴοικε δεύτερος
 παῖδος τέρηνεσθης· νοσῆς δὲ χ' ἄτερα.
 ἐκὰ ὦν γ' ὅτε μέτρον, ὅτ' ἀριθμὸς ἐστὶ μοι
 κακῶν κακῶν ἄεὶς ἀμίλλαν ἔρχεται.
 ἀν τέθνηκέ σοι πᾶς πρὸς τάφῳ Πολυξένῃ,
 σφαχθεὶς Ἀχιλλέως δῶρον ἀφύχῳ νεκρῷ.
 ἐκὰ οἱ γὰρ τάλαίνα· τὸτ' ἐκὼν μοι πάλαι
 Ταλθύβιος ἀνιγμὲν σαφῶς εἶπε σαφές.
 ἀν εἰδὼν νιν αὐτὴ· καὶ ποβάτα τ' δ' ὄχων,
 ἐκρυψεν πέπλοις, καὶ τενοφάμην νεκρὸν.
 ἐκὰ αἰ αἰ τέκνον, σὼν ἀνοσίῳ προσφαιμάτων.
 αἰ αἰ μοῖλ' αὖθις· ὡς κακῶς διόλυσαι.
 ἀν ὄλωλεν, ὡς ὄλωλεν· ἀλλ' ὅμως ἐμὲ
 ζώσης γ' ὄλωλεν ἀντιχετέρῳ πότμῳ.
 ἐκὰ Οὐ ταυτὴν ὦ πᾶν βλέπειν, τῷ κατθανόντι.

Τὸ

ΤΡΩΑΔΕΣ

» Τὸ μὲν, ἃ δὲν· τῷ δ' ἐνείσιν ἐλπίδες.
 αὐτὸς ἀκυσσὼς σοι τέρψιν ἐμβαλὼ φρενί.
 » Τὸ μὴ γένεσθαι, τῷ θανεῖν ἴσον λέγω.
 » Τῷ ξὺν δὲ λυτρώς, κρητὸν ἐστὶ κατθανεῖν.
 » Λαγῶν δ' ἐν τῷ κακῶν ἡδὴ μένος.
 » Οὐδ' αὖ τυχέσας, ἃς οὐδ' αὖ τυχέσας πεσών,
 » ὕψην ἀλάττει τῆς πάροιθ' αὐτράχειας.
 » Κεῖν δ' ὁμοίως ὥς περ ὅν ἰδύσα φῶς,
 » Τέθνηκε, καὶ δὲν οἶδε, τ' αὐτῆς κακῶν.
 ἐγὼ δὲ τοξόσασα, τῆς τ' ἀνδραγείας
 λαχῶσα πλεόν, τῆς τύχης ἡ μάρτυρον.
 αὐτὸς καὶ ξὺν σῶφρον' ἐστ' αὐρὴ μένος,
 ταῦτ' ἐξεμύχθην Ἐκτορος κατὰ σέγας.
 πρῶτον μὲν ἐνθα καὶ προσῆ, καὶ μὴ προσῆ
 φόρος γυναιξὶν, αὐτὸ τῷ τ' ἐφέλκεται
 κακῶς ἀκύν, ἥ τις ὅν ἐνδον μένει.
 τῶν παρῆσα πόθον, ἐμὶ μνον ἐν δόμοις,
 ἔσω τε μελάρων· κομψὰ θηλειῶν ἐπὶ
 ἔκαστ' ἐφ' ἑρμῆν· τὸν τῶν δ' ἀτάκταλον
 οἰκοθεν ἔχουσα χρυσόν, ἐξήρκεν ἐμοί.
 γλώσσης τε σιγῇ, ὅμ' αὖ μάλ' ἡσυχον πόσει
 παρῆχον· ἥδ' ἐν δ' ἄμ' ἐχρην νικᾶν πόσιν.
 κείνῳ τε νίκη, ὣν ἐχρην παρίεναι.
 καὶ τῶν δὲ κληδῶν ἃς εἶρατον μ' ἀχαιῶν
 ἐλθόν, ἀπώλεσέν μ'. ἐπεὶ δ' ἡρέθην,
 Ἀχιλλέως με πάντας ἐβλήθη λαβῆν
 δάμαρτα· δαλῶσω δ' ἐν αὐθεντῶν δόμοις.
 καὶ μὲν παρώσας Ἐκτορος φίλον κῆρα,
 πρὸς τὸν παρόντα πόσιν ἀναπύξω φρένα,
 κακὴ φανῶμαι τῷ θανόντι· τὸν δὲ δ' αὖ

ΕΥΡΙΦΙΔΟΥ

συγχο^ν, ἐμαυτῆς Δεσποτάις μισήσομαι.

καὶ οἱ λέγουσιν ὥς μὴ εὐφρόνη χαλὰ

τὸ δυσμενὲς γυναικὸς ἢ ἀνδρὸς λέχος.

• Ἀπέπευσ' αὐτ', ἥτις ἄνδρα τὸν πάρος

Καινοῖσι λέντροις ἀποβαλῶσ', ἄλλον φιλεῖ.

ἀλλ' ὅτι πῶλος, ἥτις ἀν' διαξυγῇ.

τῆς συντροφίης, ῥαδίως ἔλκει ζυγόν.

αὐτοὶ τὸ θηριώδες, ἀφθογγόν τ' ἔφθ,

ξυνέσει τ' ἄχρησον, τῇ φύσει τε λήπεται.

σὲ δ' ὦ φίλ' Ἑκτορ, εἶχον ἄνδρ' ἀρκούντ' αἰμοί,

ξυνέσει, γένει, πλῆτῳ τε, καὶ ἄλλῃ μέγαν.

ἀκήρατον δὲ μὲν πατρός λαβὼν δόμων,

πρῶτος ὁ παρθένειον ἐξούξω λέχος.

ἢ νῦν ὁλωλας καὶ σὺ, ναυαγῶμαι δ' ἐγώ

πρὸς Ἑλλάδ' αἰχμαλώτος ἦς δ' ὅλον θυγόν·

αἰρ' ὅτι ἐλάττω τῶν ἐμῶν ἐχθι κακῶν

Πολυξένος ὁλεθρος, ἦν κατασένης;

Εμοὶ ἂν δ' ὅ πασι λείπεται βροτοῖς,

ΞΥΝΕΣΤΙΝ ΕΛΠΙΣ. ὅτι κλέπτω μακροφρένας

Πράξεν τι κενόν. ἡδὺ δ' ἐστὶ, καὶ δονήν.

χο εἰς ταύτην ἡ κείσ συμφορὰς θρηνῶσα,

ἡ σὸν, διδάσκεις μὲν θαυμαμάτων κυρῶ.

ἐκὰς αὐτῇ μ' ὅπωνάος ἡσέβην σκάφος,

γραφῇ διδύσας, καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι.

Ναὐταις ἃ, ἣν ἡ μέτριος ἡχημῶν φέρει,

20 Προθυμίαν ἔχουσι σωθῆναι πόνων.

Ο ἡ, παρ' οἱ αχ, ὅδ' ἐπὶ λαίφεσιν βεβῶς,

21   ○ δ' ἀντλων εἰργων ναός· ἦν δ' ὑπερβαλή·

Πολύς παραχθῆς πόντος, ἐνδόντες τυχή,

Γαργσαν αὐτῆς κυμάτων ὁρομημασίτ.

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἔτῳ ἢ καὶ πλεονέχουσα πῆματά,
 ἀφθογγὸς εἰμι· καὶ παρῆς, ἐὼ σύμα·
 νικᾷ δ' οὐκ θεῶν μεδύσσης κλύδων·
 ἀλλ' ὦ φίλη παῖ, τὰς δ' ἑκτορος τύχας,
 ἔασον· ἔμην, δάκρυά νιν σώσῃ τὰ σά·
 τίμα δ' ἔκον παρόντα δεσπότην σέθεν,
 φίλον διδύσκον δέλεαρ ἀνδρῶν τρόπων·
 καὶ δρᾷς τὰ δ' εἰς τὸ κοινόν, οὐφρανεὶς φίλος,
 καὶ παῖδα τὸνδε παῖδος, ἐκθρέφεις ἄν,
 Τροίης μέγιστον ὠφέλημ'· ἵν' οἵ ποτε
 ἐξ ἔχοντες γένεσθαι παῖδες, Ἰλίον πάλιν
 κατοικήσειαν, καὶ πόλις γένοιτ' ἔτι·
 ἀλλ' ἐκ λόγου δ' ἄλλος ἐκβαίνει λόγος·
 τίν' αὖ δέδορκα τὸνδ' ἀχαιῶν λότριν
 σείχοντα, κακῶν ἄγγιλον βυλὰν μάτων;
 ταλ' Φρυγῶν ἀρίστου πρὶν ποθ' ἑκτορος δάμαρ,
 μή με συγῆσθαι· ἔχ' ἐκὼν δ' ἄγγελῶ,
 Δαναῶν τε κοινὰ, Πελοπιδῶν τ' ἀγγέλματα·
 ἄν' τίδ' ἐστίν, ὥς μοι φροσύνῃς ἀρχὴ κακῶν;
 ταλ' ἐδοξε τὸνδε παῖδα, πῶς ἔπω λόγον;
 ἄν' μῶν δ' ἔκον αὐτὸν δεσπότην ἢ μὴν ἔχον;
 ταλ' ἔδδ' Ἀχαιῶν τῷδε δεσπόσει ποτέ·
 ἄν' ἀλλ' ἐνθάδ' αὐτὸν λήψανον Φρυγῶν λιπῆν;
 ταλ' ἔκ' οἶδ' ὅπως σοι ῥαδίως ἔπω κακὰ·
 ἄν' ἐπὶ νῆσ' αἰδῶ· πλὴν ἔαν λείψῃς καλὰ·
 ταλ' κτείνῃσι σὸν παῖδ', ὥς πύθη κακὸν μέγα·
 ἄν' οἵ μοι γάμων, τόδ' ὥς κλύω μείζον κακόν·
 ταλ' νικᾷ δ' Ὀδυσσεὺς ἐν Γανέλλησιν λέγων·
 ἄν' αἶα μάλα· ἔκ' ἐμὲ τρία πάχομεν κακὰ·
 ταλ' λέξας ἀρίστου παῖδα μὴ τρέφειν πατρός·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἂν τοιαῦτα νικήσει τ' αὐτ' ἔπειτα.
 ταλ' ῥίψαι ἢ πύργων δ' ἔσφρι τρωϊκῶν ἄπο·
 ἀλλ' ὡς γενέσθαι, ἢ σοφωτέρα φαῖν',
 μήτ' ἀντέχεσθ' ἢ, ὡς γενῶς δ' ἄλλοι κακοῖς.
 μήτε σθένεσσαι, μήδ' ἐν ἰσχύειν δόκει.
 ἔχεις δ' ἀλμὴν ὅσα μὴ σκοπεῖν ἢ χρεῖ·
 πόλις τ' ὅλωλε, καὶ πόσις κρατὴ ἢ σύ.
 ἢ μῆς τε πρὸς γυναῖκα μάρνασθαι μίαν,
 οἴοιτε, τῶντων ἐνὲ ὅ μάχης ἔραν.
 ὅδ' αἰχρὸν ὅδ' ἐν, ὅδ' ἐπὶ φθονὸν σε χρεῖ·
 ὅτ' αὖτ' Ἀχαιοῖς βέλομαι ῥίπῃν ἄρας.
 ἢ γὰρ τι λῆξις ὧν χολώσεται στραῖς,
 ὅτ' ἂν ταφῶν παῖς ὅδ', ὅτ' οἴκῃ τύχοι.
 σιγῶσα δ' ὅτε τὰς τύχας κεκτιμένη,
 τ' τῶδε νεκρὸν ἢ ἀβαπτόν ἀνλίποις,
 αὐτὴ τ' Ἀχαιῶν προμενεσέρων τύχοις.
 ἂν ὧ φίλτατ', ὧ περισάτι μνηστῆς τέκνον,
 θανῇ πρὸς ἐχθρῶν, μητέρ' ἀθλίαν λιπών.
 ἢ τῷ πατρός δ' ἐσ' ἀγένη ἀποκτενῇ,
 ἢ τοῖσιν ἄλλοις γίνετα σωτηρία.
 τόδ' ἐσθλόν, ἢ καὶ καὶ ῥὸν ἦλθέ σοι πατρός.
 ὧλέκτρα τὰ μάδυσυχῆτε, καὶ γὰ μοι.
 οἷς ἦλθον εἰς μέλαθρον Ἐκτορός ποτε,
 ὅχως σφάγιον Δαναΐδας τέξουσ' ἐμὸν,
 ἀλλ' ὡς τύραννον Ἀσιάδος πολυπόρου.
 ὧ παῖ, δακρύεις; αἰσθάνη κακῶν σέθεν;
 τί με δ' ἐδραξα χερσὶ, καὶ ἀντέχε πέπλων,
 νεοαὸς ὡσὲν, πῆρυγας ἢς πιτνῶν ἐμὰς;
 ἢ ἐῖσιν Ἐκτωρ κλεινὸν ἀρπάζας δ' ὄρου,
 γῆς ἐξανελθῶν, σοὶ φέρων σωτηρίαν.

ΤΡΩΑΔΕΣ

ὅσυχ' ἐνὶ πατρὶ, ὅς κ' ἰχὺς Φρυγῶν.
 λυγρὸν ὃ πῆδ' ἔμ' ὅς τ' ἀχλὺν ὑψέθεν
 πτεσὼν ἀνόικτως, πνῦν' ἄπο ῥ' ἡξέεις σέθεν.
 ὦ νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον.
 ὦ χρωτὸς ἡδὺ πνῦμα. Διακινῆς ἄρα
 ἐν σπαραγμοῖς σε μάστις ἐξέθρεψ' ὅδε.
 μάστιγ' ὃ μὸχθεν, ἢ κατεξέσθην πόνοις.
 νῦν δ' ὅτ' αὖθις, μητέρ' ἀπαύξω σέθεν.
 πρίσπιπ' ἔτεκ' ἔσαν. ἄμφ' ὃ ὠλένας,
 ἔλιν' ἔμοις νῶτοισι, ἢ σὺ μ' ἄρμασον.
 ὦ βάρβαρ' ἐξουρόντες Ἕλληνες κακὰ,
 τί τόνδε παῖδα κτείνετ' ὅδ' ἐν αἵτιον;
 Ω τυνδάρηον ἔρνος, ὅτ' ὃ Διός.
 πολλῶν δ' ἐπατέρων φημί σ' ἐκπεφυκέναι.
 ἀλάστορος ἢ πρῶτον. εἴτα ὃ, φθόνος,
 φόνος τε, θανάτος θ', ὅσα γ' ἡτρεφεί κακὰ.
 ὅτ' ὅτ' αὖχ' ὦ. Ζήνων' ἐκφύνασ' ὅτ' ἔγω,
 πολλοῖσι κῆρα βαρβάρους, Ἕλλησιν τε.
 ὅλοιο. καλλίστων δ' ὁμμάτων ἄπο,
 αἰχρῶς τὰ κλεινὰ πεδὶ ἀπώλεσας Φρυγῶν.
 ἄγετε. φέρετε. ῥίπτετ', εἰ ῥίπτεν δοκεῖ.
 δαίννυσθε τῶδε σάρκας. ἔκτε δ' ἐθεῶν
 διολλύμεσθε, παιδὶ τ' ὅτ' ὀδυρμαί μεθα
 θάνατον ἀρῆξαι. κρύπτετ' ἄθλιον δέ μας,
 ἢ ῥίπτετ' εἰς νῆα. ἐπὶ καλὸν δ' ἔρχομαι,
 ὑμέναιον, ἀπολέσασα τῶ μαιωτῆς τέκνον.
 χαλκὸν Τροίαν. μυρίας ἀπώλεσας
 μίαν γυναῖκα, ἢ λέχους συγγ' ἡμέραν.
 ἀν' αἶψ' αἶψ', φίλιον πρόσφθιγμα μεθεῖς
 μητρὸς μοιχεύσας, βαινέ πατρῶων

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πύργων ἐπ' ἄκρας στροφάντας, ὅθι σοι
 πνῦμα μεθῆναι ψῆφος ἐκράνθη.
 λαμβάνετ' αὐτόν· τὰ δ' ἰτοιαῦτα χρὴ
 κηρυκάνειν, ὅστις ἀνοικτος,
 καὶ ἀναιδέας, τῆς ὕμετέρας
 γνώμης μᾶλλον φίλος ἐστίν.
 ἔκ' ἂν ὦ τέκνον, ὦ παῖ παιδὸς μογερεῖ,
 συλῶμεθα σὴν ψυχὴν ἀδίκως
 μήτηρ, καὶ γὰρ τί πάθω; τί σ' ἐγὼ
 δύσμορε δράσω; τάδε σοι δίδομεν
 πλήγματα κρατὸς, σέρνων τε κτύπας.
 τῶνδε κ' ἄρχομεν· οἱ ἐγὼ πόλεως.
 οἱ μοι δ' ἐσέθεν· τί κ' ἔκ' ἔχομεν;
 τίνος ἐνδέομεν, μὴ ὅτ' ἀπανσυνδία
 χωρῆν ὠλέθρου διὰ παντός;
 καὶ μελιαστροφῶ Σαλαμῖνος
 ὦ βασιλῆα Τελαμῶν, νᾶσον
 περικύμονος οἰκήσας ἔδραν,
 τᾶς ἐπικεκλημένας
 ὄχθοις ἱεροῖσιν ἐλαίας
 πρῶτον ἐδείξε κλάδον γλαυκᾶς, Ἀθῆνας
 ἑρᾶνιον σέφρονον,
 λιπαράσι νόσμον Ἀθῆναις,
 ἔβας ἔβας τοξοφόρῳ
 συναριτεύσων ἅμ' Ἀλημῆνης γόνυ,
 Ἰλῖον Ἰλῖον ἐκτέρσων,
 πόλιν ἁμετέραν,
 τοπάρσιθ', ὅτ' ἔβας ἀφ' Ἑλλάδος.
 ὅθ' Ἑλλάδος ἄγαγε πρῶτον

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἄνθος ἀτυζόμενος πώλων.
 Σιμόεντι δ' ἐπ' ὀρείτα πλάταν
 ἔχασε πομποτόρον,
 κ' ἐναυδέτ' ἀνήψατο πρυμνᾶν,
 κ' χερὸς ἀντοχίαν ἐξείλεναῶν,
 Λαομέδοντι φόνον,
 κανόνων τυκίσματα Φοίβη.
 πυρὸς ἢ φοίνικι πνοᾷ
 καθελὼν Τροίαν ἐπόρθησε χθόνα.
 δῖος ἢ θυοῖν πιτύλοιν τέχνη
 περὶ δαρδάνας,
 φονία κατέλυσεν αἰχμά.
 μάταν ἄρ' ὦ χρυσείαις
 ἦν οἶνοχόαις ἀβρὰ βάνων
 Λαομέδοντιε παῖ,
 Ζηνὸς ἔχεις κυλίηνων
 πλήρωμα καλλίστην λατρήαν.
 αἶ ἢ σὲ γηναμένα Τροία,
 πυρὶ δάετα.
 ἦ ἴονες ἄλλαι ἶχον, δῖον οἶ
 ὦνός ὑπὲρ τοκέων βοᾷ.
 αἶ τί, ἀνὰ τορας.
 αἶ ἢ, παῖδας· αἶ ἢ,
 ματέρας γεραίαις.
 τὰ ἢ σὰ δροσόντα λυτρά,
 γυμνασίων τε δρόμοι βεβᾶ
 σιν· σὺ ἢ πρόσωπανεαρά
 χάρισι παρὰ Διὸς θρόνοισ
 καλλιγάλανατρέφεις.
 Γριάμοιο ἢ γαῖαν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἑλλάς ὤλεσ' αἰχμὰν
 ἔρωσ' ἔρωσ', ὅς παρὰ
 δαρδάνια μέλαθρά ποτ' ἦλθες,
 ἕρπιδαισι μέλων.
 ὥς τότε καὶ μεγάλως
 Τροίαν ἐπύργωσας, θεοῖσιν
 κῆδος ἀναψάμενος.
 τὸ καὶ ἔν Διός
 ὄνειδος, ὅν ἐκ' ἔρω,
 τὸ τᾶσδε λυκοπῆρες
 αἰμέρας φίλας βροτοῖς
 φέρως ὀλοὺν,
 ᾗδε γαῖαν· ᾗδε
 περγάμων ὀλεθρον,
 τεκνοποιὸν ἔχουσα τᾶσδε
 γαῖς πόσιν ἐν θαλάμοισιν, ὅν
 ἀστέρων τέτριπτος ἔλαβε
 χρύσεος ὄχλος ἀναρπάσας,
 ἐλπίδα γὰρ πατρίᾳ
 μεγάλην· τὰ θεῶν ἢ
 φίλτρα, φρεσὶ Τροίᾳ.
 με ὦ καλλιφεγγὲς ἡλίου σέλας τόδε,
 ἐν ᾧ δάμαρτα τ' ἐμὴν χερῶσσομαι
 Ἑλένην· ὃ κ' δὴ πολλὰ μοχθήσας ἐγὼ,
 Μενέλαός μ' ἐμὶ, καὶ δρόταν μ' ἀχαιϊκόν.
 ἦλθον ἢ Τροίαν ἔχ' ὅσον δοκῶσί με
 γυναικὸς ἔνεκ', ἀλλ' ἐπ' ἄνδρ', ὅς ἐξ ἐμῶν
 δόμων δάμαρτα ξυναπάτης ἐλήσατο.
 κῆνος καὶ ἔν δίδωκε σὺν θεοῖς δίκην,
 αὐτὸς τε, καὶ γῆ δορὶ πεσὺν ἑλληνικῶν.
 ἦ καὶ

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἦκω ἢ τ' ἀλάναιαν ἢ ἄῃδ' ἔως
 ἄντα δ' ἀμαρτος, ἢ ποτ' ἦν ἐμὴ, λέγω,
 ἄξων· δόμοις ἢ τοῖσδ' ἐν ἀχμαλωτικοῖς,
 κατιρίθμηται Τρωάδων ἄλλων μέτα·
 οἵ περ ἄντ' ἐξεμύχθησαν δορί,
 κτανεῖν ἐμοῖν ἐδοσαν· ἔτε μὴ κτανῶν,
 θέλοι μ' ἀγεσθαι πάλιν ἐς Ἀργεῖαν χθόνα·
 ἐμοὶ δ' ἐδοξε πῶν ἔν Τροίᾳ μόρον
 Ἑλένης ἔασσαι, ναυπόρῳ δ' ἄγειν πλάτῃ
 ἑλληνίδ' ἣς γῆν· κατ' ἐκ δ' ὕναι κτανῆν
 ποιῆς, ὅσοι τεθνήσκουσιν ἐν Ἰλίῳ φίλοι·
 ἀλλ' ἴα χωρεῖτ' ἣς δόμους ὀπάοντες·
 κομίζετ' αὐτ' ἧς μισαιφονωτάτης
 κόμης ἐπισπῶσαντες· ἔρισι δ' ὅταν
 πνοιᾷ μόλωσι, πέμφομέννιν Ἑλλάδα·
 ἐκὰ Νηΐης ὄχημα, κατὰ γῆς ἔχων ἑδραν,
 ὅστις ποτ' εἰς ἐνδοσώματος εἰδέναι
 Ζῆς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεος, εἴτε νῦν βροτῶν,
 Προσηξάμην σε· πάντα ἢ δ' ἀφ' ὅφρ
 βαίνων κελύβη, κατὰ δ' ἵκην τὰ θνήτ' ἄγεις·
 τίδ' ἐστὶν ὄχλος, ὥς ἐκάνισας θεῶν;
 ἐκὰ αἰνῶ σε Μενέλα', ἣ κτανῆς δ' ἀμαρτα σὴν·
 ὁρῶν ἢ τήνδε, φάυε, μή σ' ἔλη πόσῳ·
 αἰρῇ ἢ ὀμματ' ἀνδρῶν· ἐξαίρει πόλεις·
 τίμπρησι δ' οἴκους· ὧδ' ἔχει κηλήματα·
 ἐγὼ νιν οἶδα, καὶ σὺ, χ' οἵ πεπονθότες·
 ἐλὲ Μενέλαε, φροῖμιον καὶ ἄξιον φέβε
 τόδ' ἐστ'· πρὶς ἢ χερσὶ προσπόλων σέθεν,
 βία πρὸ τῶνδε δωμάτων ἐκπέμπομαι·
 ἀτὰρ χεῖδ' ἔν καὶ οἶδά σοι μισυμένη,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅμως δ' ἔρεσθαι βύλομαι· γινώμαι τίνες
 Ἕλλησι, καὶ σοὶ, τῆς ἐμῆς ψυχῆς περὶ;
 με ἔκ' ἄκριβές ἦλθες, ἀλλ' ὅπως στρατὸς
 κτανῆν ἐμοὶ σ' ἔδωκεν, ὅν περ ἠδ' ἴκῃς.
 ἔλε' ἔξεστιν ἔν' πρὸς ταῦτ' ἀμείψασθαι λόγῳ,
 ὥς ὁ δικάϊως, ἢν θάνω, θανέμεθα;
 με ἔκ' ἄλγος ἐλήλυθ', ἀλλὰ σε κτανῶν.
 ἐκ' ἄκυσσον αὐτῆς, μὴ θάνῃ τῆδ' ἐνδεῆς
 Μενέλαε, καὶ δὸς τὸς ἐναντίους λόγους
 ἡμῖν κατ' αὐτῆς. ἥ κ' ἐν Τροίᾳ κακῶν
 ἔδ' ἐν κατόισθα· συντεθεὶς δ' ὁ πᾶς λόγος
 κτενῆνιν ἔτῳς, ὥς τε μηδαμῶς φυγεῖν.
 με χολῆς τὸ δῶρον· εἰ ἢ βύλεται λέγειν,
 ἔξεστι· τῶν δ' ἔνεχ' ὡς μάθῃ λόγων,
 δώσω τόδ' αὐτῇ· τῆσδε δ' ἔδωσω χάριν.
 ἔλε' ἴσως με καὶν ἄν, καὶν κακῶς δόξω λέγειν,
 ἔκ' ἀνταμείψῃ, πολεμίαν ἡγούμενος.
 ἐγὼ δ' ἄσ' οἶδα διὰ λόγων ἰόντ' ἐμῷ
 κατηγορήσειν, ἀντιθῆσ' ἀμείψομαι
 τοῖς σοῖσι τὰ μὰ καὶ τὰ σ' αἰτιάματα.
 πρῶτον καὶ Ἀρχὰς ἔτεκεν ἠδὲ τῶν κακῶν,
 Γάρῃν τεκῆσα· δεύτερον δ' ἀπώλεσεν
 Τροίαν τε, καὶ μὲ πρίσβυς, ἔκτανων βρέφος,
 δαλὺ πικρὸν μίμημ' Ἀλέξανδρον ποτε.
 ἐνθεν δ' ἐταπίλοιπ' ἄκυσσον, ὥς ἔχει.
 ἐκρινε τριαὸν ξυγὸς ὅδε τριαῶν θεῶν.
 καὶ Παλλάδος καὶ ἦν Ἀλεξάνδρῳ δόσις,
 Φρυγῇ στρατηγῶνθ' Ἑλλάδ' ἐξανίσταται.
 Ἡραθ' ὑπέχετ' Ἀσιάδ', Εὐρώπης θ' ὄρος,
 τυραννίδ' ἔξειν, ἥ σφ' ἐκρίνειεν Γάρῃς.

Κύπρις

ΤΡΩΑΔΕΣ.

Κύπρις δὲ τὸ μὲν ἦδος ἐκπαλαμένη,
 δῶσιν ὑπέχετ', ἣ θεὰς ὑπεκδράμοι
 κάλλει, τὸν ἐνθὲν δ' ὡς ἔχει σκέψαι λόγον.
 νικᾷ Κύπρις θεὰς· καὶ τὸ σὸν δ' οὐ μὲς γάμος
 ὤνησεν Ἑλλάδ'. ὅ κ' ἡρατῆσ' ἐν βαρβάρων,
 ὅτ' ἦς δόρυ σθένεσσι, ὅ τυραννίδι.
 αἶδ' αὐτὴν χησεν Ἑλλάς, ὥλ' ἐμην ἐγὼ,
 αὐμορφίᾳ πραθεῖσα, καὶ νειδίξομαι.
 ἐξ ὧν ἐχρῆν με σέφανον ἐπὶ κάρκα λαβῆν.
 ὅπως ἀφώρμησ' ἐν δόμων ἴσων λάβρα.
 ἦλθ' ὅχι μικρὰν θεὸν ἔχων αὐτῷ μέτα,
 ὅτ' ἦσδ' ἀλάστωρ, ὅτ' Ἀλέξανδρον θέλεις
 ἐνόματι προσφωνεῖν νιν, ἥτε καὶ Γόριν,
 ἐν ᾧ κἀκίσε, σοῖσιν ἐν δόμοις λιπὼν,
 Σπάρτης ἀπῆρας νῆι, Κρησίαν χθόνα.
 εἶεν· ὅ σ', ἀλλ' ἐμαυτ' τὸ πῖ τῷ δ' ἐρήσομαι.
 τί δ' ἡ φρονῶσά γ' ἐν δόμων ἅμ' ἐσπόμεν,
 ξένῳ προδῶσα πατρίδα, καὶ δόμους ἐμὰς;
 τὴν θεὸν κέλαξε, καὶ Διὸς κρήνων γενεῶν,
 ὅς τ' ἡ ἄλλων δαιμόνων ἔχει κράτος,
 κήνης ἡ δ' ὅλος ἐστ'· συγγνώμη δ' ἐμοί.
 ἐνθεν δ' ἔχοις ἂν εἰς ἐμὴν ἀπρεπὴ λόγον.
 ἐπὶ θανάων γῆς ἦλθ' Ἀλέξανδρος μυχῆς,
 χρῆν μ' ἡνίκα ὅκ' ἦν θεοπένητά με λέχει,
 λιπῶσαν οἶκός, ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῆν.
 ἔσσαν δ' οὐκ αὐτὸ τῷτο· μάρτυρες δέ μοι
 πύργων πυλωροί, καὶ πότειχέων σκοποί,
 οἱ πολλὰ κίς μ' ἐφῶρον ἐξ ἐπάλξεων
 πλεκταῖσιν εἰς γῆν σῶμα κλέπυσαν τόδε.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

βία δ' ὀκναῖός μ' ἔτος ὀρπάσας πόσις
 Διήροβος, ἄλοχον ἔχεν ἀκόντων Φρυγῶν.
 πῶς ἔν' ἔτ' ἂν ὀνήσῃ μοι ἐν δίκῃς πόσι,
 πρὸς σὺ δικάϊως, ἢν ὁ ἄ. βία γὰρ μεῖ,
 τὰ δ' οἶκοθεν κῆν', ἀντὶ νικητηρίων,
 πικρῶς ἐδύλουσ' ἢ ἢ τ' θεῶν κρατῆν
 βύλει, τὸ χρεῖζεν ἀμαθείς ἐστὶ κ' τόδε.
 20 βασιλεί, ἀμυνον σοῖς τέκνοισι, κ' πατέρα,
 πεθὼ δ' ἀφθόρῃσα τῆσδ', ἐπεὶ λέγει
 καλῶς καὶ ἔργος ἔσα. δεινὸν ἔν' τόδε.
 21 καὶ ταῖς θεαῖσι πρῶτα σύμμαχος γενήσομαι,
 κ' τήνδε δέξω μὴ λέγῃσαν ἑνδίκῃ.
 ἐγὼ δ' Ἡραν, παρθένον τε Γαλλάδα,
 ἔκ' ἢς τοσῦτον ἀμαθείας ἐλθῆν δοκῶ,
 ὥσθ' ἢ ἄ. Ἀργος βαρβάροις ἀπὸ μπόλα,
 Γαλλὰς δ' οὐθύνας Φρυγῇ δαλύνει ποτὲ,
 αἰ παιδίασι, κ' χλιδῇ μορφῆς πέρι,
 ἦλθον πρὸς Ἰδην· τῶ, κ' ἔνεκ' ἂν θεῶ
 Ἡρα, τοσῦτον ἔχεν ἔρωτα καλλονῆς.
 πότερον, ἀμείνον' ὥς λάβῃ Διὸς πόσιν,
 ἢ γάμον Ἀθινᾶ θεῶν τινος περὶ μένῃ,
 ἢ παρθενίαν πατρός ἐξητήσατο,
 φάυσα λέντρα, μὴ μαθεῖς ποιεῖ θεῶς,
 τὸ σὸν κακὸν κοσμεῖσα· μὴ πείσῃς σοφῆς.
 Κύπριν δ' ἐλέξας· ταῦτα δ' ἔλεως πολὺς,
 ἐλθεῖν ἐμῶ ξὺν παιδὶ Μενέλεω δόμους.
 ἔκ' ἂν μένῃσ' ἂν ἡσυχόσ' ἐν ἔρανῳ
 αὐταῖς Ἀμύκλαις ἦγαγε πρὸς Ἰλιον.
 ἢν οὐ μὸς ἦς καλλος ἐκπρεπέστατος,
 ἔσος δ', ἰδὼν νιν νῆς, ἐποίησεν Κύπρις.

τὰ

ΤΡΩΑΔΕΣ

τὰ μῶρα ἅπαντ' ἐστὶν Ἀφροδίτῃ βροτοῖς.
 καὶ τὸν μὲν ἱερῶς ἀφροσύνης ἀρχὴ θεῶς.
 ὃν εἰσίδ' ὅσα βαρβάροισι ἐδήμασι,
 χρυσῶ τε λαμπρὸν, ἐξεμαργώθης φρένας·
 ἐν αὖτ' Ἀργεῖ, μίκρ' ἔχου ἀνέστρεφ·
 Σπάρτης δ' ἀπαλλοχθεῖσα, τ' Φρυγῶν πόλιν
 χρυσῶ ῥέουσιν ἡλπίσας κατακλύσεν
 δαπάναισιν· ὃ δ' ἦν ἱκανὰ σοι τὰ Μενέλεω
 μέλαθρ' αἰσάσας ἐγκαθυβρίξεν τρυφῶς.
 εἶεν βίᾳ ἢ παῖδά φῆς ἄγειν ἐμὸν.
 τίς Σπαρτιατῶν ἦθετ', ἢ ποῖαν βοὴν
 ἀνωλόλυξας Κῆστρος νεανίᾳ,
 τῷ συζύγῳ τ' ἐτ' ὄντος ὃ κατ' ἄσρ' ἄπω;
 ἐπεὶ δ' Τροίαν ἦλθες, Ἀργεῖοι τέ σε
 κατ' ἶχνος, ἦν δ' ὁριπετής ἀγωνία.
 ἢ αὖτ' αὖτ' ἐκ κρήανον ἀγγέλοιτό σοι,
 Μενέλαον ἦνεις, παῖς ὅπως λυποῖτ' ἐμὸς,
 ἔχων ἔρωτος ἀνταγωνιστὴν μέγαν.
 ἢ δ' αὖτ' αὖτ' ἐν Τρῶες, ὃ δ' ἐν ἦν ὅδε.
 ἢς τ' αὖτ' αὖτ' ὀρώσας, τῷτ' ἠσκηῖς, ὅπως
 ἐποί' ἄμ' αὐτῇ, τῇ ρετῇ δ' ὃν ἠθέλεις.
 καὶ πᾶσι πλεκταῖς, σῶμα σὸν κλέπτειν λέγεις,
 πύργων καθιῆς, ὥς μένεις ἀκασίως.
 πῦρ δ' ἦτ' ἐλήφθης, ἢ βρόχος ἀρτωμένη,
 ἢ φάτρανον θήγῃς; ἀγενναῖα γυνὴ
 δράσειεν ἂν, ποθ' ὅσα τὴν πάρος πόσιν.
 καί τοι γ' ἐνουθέτην σε πολλὰ πολλάκις.
 ὦθύγατερ, ἔξελθ'· οἶδ' ἐμοὶ παῖδες, γάμψῃ
 ἄλλος γάμψῃ· σέ δ' ἐπὶ νῆας ἀχαιϊκὰς
 πέμψω συνεκκλέψασα· καὶ παῦσον μάχης

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἑλλήνας, ἡμᾶς τ' ἀλλὰ σοι τόδ' ἦν πικρόν·
 ἐν τοῖς Ἀλεξάνδρῳ ἔϋβριζες δόμοις,
 καὶ προσκυνῆσθαι βαρβάρων ὑπὸ θέλεις·
 μεγάλα δ' ἦν σοι· καὶ πῶς τοῖσδε, σὸν δέμας
 ἐξήλθες ἀτιμήσασα, καὶ βλεψᾶς πόσει
 τὸν αὐτὸν αἰθέρ' ὧ κατὰ πύσσον κῆρα,
 ἣν χρὴν ταπεινὴν ἐν πέπλων ἱερειπίοις
 φρίκη τρέμυσσαν κρᾶτ' ἀπεσκυθισμένην
 εἰλθεῖν, τὸ σῶφρον τῆς ἀναιδείας πλέον
 ἔχουσιν ἐπὶ τοῖς πρόσθεν ἡμαρτημένοισι·
 Μενέλα', ἵν' ἔδῃς δι' τελευτήσω λόγον,
 σιφάνωσον Ἑλλάδ' ἀξίως τῆςδε κτανῶν·
 σπαντὲ νόμον ἢ τόνδε ταῖς ἀλλαισι θῆς
 γυναιξὶ, θνήσκῃν, ἥ τις ἂν προδῶ πόσιν·
 20 Μενέλαε, προγόνων ἀξίως τε, δόμων τε σῶν,
 τίσαι δάμαρτα, καὶ φελῶ πρὸς Ἑλλάδος,
 τὸ θηλύτ' αὐγυνὴς ἐχθροῖς φανῆς·
 30 με εἰ μοὶ σὺ συμπέπῳκας εἰς ταυτὸν λόγον,
 ἐκασίως τήνδ' ἐκ δόμων ἐλθὲν ἐμῶν,
 ξένας ᾗς ἀνᾶς· χ' ἢ Κύπρις νόμῳ χάριν
 λόγοις ἀνῆται· βᾶινε λανθέρων πέλας·
 πόντος δ' Ἀχαιῶν ἀπόδος ἐν μικρῷ μακρῶς
 θανῶσ', ἵν' ἔδῃς μὴ καταιχύνειν ἐμέ·
 40 εἰλέ μὴ, πρὸς σέγονάτων, τ' νόσον τ' τ' θεῶν
 προαθεῖς ἐμοὶ, κτανῆς με· συγγίνωσκε δέ·
 50 ἐκὰ μὴ δ' ὅς ἀπέκτειν', ἥδε συμμάχης προδῶς·
 ἐγὼ πρὸς κείνων, καὶ τέκνων σε λίσσομαι·
 60 με παῦσαι χερσὶ· τῆσδε δ' ἔκ ἐφρόντισα·
 λέγω ἢ προσπόλοισι πρὸς πρύμνας νεῶν,
 τήνδ' ἐκ κομίσῃν, ἐν θανάτῳ συλῆσεται·
 70 ἐκὰ μὲ

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἐκὰ μὴ νυν νεῶς σοι ταυτὸν εἰσβήτω σκάφος.
 με τίδ' ἐστ' μῆξον βριῖθος, ἢ πάρος γ' ἔχθρ'·
 ἐκὰ Οὐκ' ἐς ἑρασπὺς, ὅστις ἔκ' ἀφ' ἰλῆος.
 με ὅπως ἂν ἐκβῇ τ' ἐρωμένων ὄνυσ.
 ἔστα δ' ἂν βύλῃ νῆων ἢ ἔκ' εἰσβήσεται,
 εἰς ἥν περ ἡ μῆς· καὶ ἔκ' ἀκακῶς λέγεις.
 ἐλθῶσα δ' Ἀργος ὥσπερ Ἀχίλλεος, ἀκακῶς
 κακὴ θανέεται. Καὶ γυναιξὶ σωφρονεῖν
 Γάσαισι θήσεται· ῥάδιον γὰρ τὸδε.
 ὅμως δ' ὅτ' ἡσδ' ὀλεθρὰς, εἰς φόβον βαλεῖ.
 τὸ μῶρον αὐτῶν, καὶ ἔτ' ὥτ' ἐχθίοις.
 20 ἔτω δ' ἡτ' ἐν Ἰλίου
 ναὸν, καὶ θυίεντα βωμὸν
 πρὸ δῶκεος Ἀχαιοῖς
 ὦ Ζεῦ, καὶ πελοπιδῶν φλόγα,
 Σμύρνης αἰθερίας τε καπνὸν,
 καὶ Πέργαμον ἱερὰν,
 ἰδῶν ἅτ' ἰδῶν ἀκαιοφώρανά πη,
 χιόνι κατὰ ῥῦτα ποταμῆα,
 τέρμονά τε πρωτόβολον ῥαλῖα,
 τὰν καταλαμπομένην
 ξαθέαν θεράπαιναι.
 φρὲ δ' αἰ σοι θυσίαι, χορῶν
 τ' ὅφη μοι κέλαδοι κατ' ὄρφταν,
 χρυσέων τε ξοάνων τύποι,
 Φρυγῶν τε ξάθεσι σελαῖναι,
 σὺν δῶδε καὶ πλήθει.
 μέλει μέλει μοι τάδ' ἢ φρονεῖς ἄναξ,
 ἔρ' ἄνιον ἔδραν ἐπιβεβηκῶς,
 αἰθέρα τε πόλεως ὀλομένης,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἂν πρὸς αἰθόμεναν
 κατέλυσέ τις ὄρμα·
 ἔπα' ὦ φίλος, ὦ πόσι μοι,
 σὺ ἔφθίμενος, ἀλαϊνὴς
 ἀβασίης, ἀνδρὸς.
 ἔμ' ἤ, πόντιον σκάφος
 αἴαντος, πῆροισι πορεύσει
 ἱππόβοτον Ἀργος, ἵνα τέχεα
 λαΐνα, κυκλώπ' ἔρ' ἀνιάνεμονται.
 τέκνων ἢ πληθὸς ἐν πύλαις
 δάκρυσι κατὰ ὥρα σίνει.
 βοᾷ βοᾷ μήτερ· ὦ μοι.
 μόναν δὴ μ' Ἀχαιοὶ
 κομίσχουσι σέθεν ἀπ' ὀμμάτων,
 κυανέαν ἐπὶ ναῦν
 ἤναλίσσι πλάταις,
 ἢ Σαλαμῖν' ἱερὸν,
 ἢ Δίπορον κορυφαῖν,
 ἴσθμιον ἐνθα πύλαις
 Πέλοπος ἔχουσιν ἔδραι,
 ἐνθ' ἀκάτ' ἐμελέας
 μέσον πέλαγος ἴδσας,
 Δίπαλτον ἱερὸν
 ἀνὰ μέσον πλάταν τέσσι
 Αἰγᾶϊς περαιοφάεσσι τυρ
 Ἰλίοθεν, ὅτι με πολὺ δακρυῖ
 Ἑλλάδι λᾶτρου μαχάρεν ἐξορίξ·
 χρύσεια δ' ἔνοπ' ἱερὰ παρθένων
 χάριτας ἔχουσα τυγχάνει
 Διὸς κόρα· μὴ ἢ γαῖαν

τετ'

1997

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μήδ' εἰς τ' αὐτὸ θάλαμον, ὅνυμφαί σ' ἐταί
μήτηρ νεκρῶ τῷδ' Ἀνδρομάχῃ λυπὰς ὀράτ',
ἀλλ' ἀντὶ κέδρε, περιβόλων τε λαΐνων,
ἐν τῇδε θάψαι παῖδα· σὰς δ' εἰς ὠλένας,
δῶναι πέπλοισιν, ὡς περιτείλῃς νεκρὸν,
σεφανοῖς θ' ὅση σοι δύναμις, ὡς ἔχει τὰ σά·
ἐπεὶ βέβηκε· καὶ τὸ δ' ἀποτὰ τάχος,
ἀφ' ἧλετ' αὐτὴ παῖδα μὴ δῶναι τάφῳ·
ἢ μῆτις ἢ ὅταν σὺ νοσημένης νίκῃν,
γῆν τῷδ' ἐπαμπίχοντες, αἶρ' ἔμεν δ' ὄρου·
σύ δ' ὡς τάχιστα πρᾶσαι τὰ πεσυλμένα·
εἶνός ἢ ὅταν μόχθῃς ἀπαλλάξας ἔχω·
Σηαμανδρίης δ' ἐπ' αὐτῇ διαπερὼν ῥοάς,
ἔλθῃς νεκρὸν, καὶ πένι φάτραυ ματα·
ἀλλ' ἢ μ' ὀρυκτὸν τῷδ' ἀνὰ ῥήξιν τάφον,
ὡς σὺντο μ' ἢ μῖν τὰ π' ἐμὴν τε, καὶ πὸ σ' ὅ
ἢς ἐν ξυνηλθόντ' οἴκαδ' ὀρμίσῃ πλάτην·
εἰ καὶ θεῶν ἀμφίτορνον ἀπείδ' Ἐκτορος πέδῳ,
λυπρὸν θέαμα, καὶ φίλον λῶσασθαι ἐμοί·
ὦ μείζον' ὄγκον δόρυς ἔχοντες, ἢ φρενῶν,
τὶ τὸνδ' Ἀχαιοὶ παῖδα δέισαντες, φόνον
κακὸν διειργάσαθε, μὴ Τροίαν ποτε
πείσῃσιν ὀρθώσῃν; ὅδ' ἐν ἡτ' ἄρα·
ὅθ' Ἐκτορος καὶ ἀτυχεύοντος ἢς δ' ὄρου
διωλλύμεσθαι, μυρίας τ' ἄλλης χειρὸς,
πόλεως δ' ἀλυσσῆς, καὶ Φρυγῶν ἐφθαρμένων,
βρέφος τοσόνδ' ἐδέξατ'· ὅ καὶ νῦν φάβον,
ὅστις φοβῆται μὴ διεξιθῶν λόγῳ·
ὦ φίλταθ', ὡς σοι θάνατος ἦλθε δυστυχίης·
εἰ καὶ ἢ ἔθανες πρὸ πόλεως ἥβης τυχῶν,

ΤΡΩΑΔΕΣ

γάμων τε, καὶ τῆς ἰσοθέου τυραννίδος,
 μακάριοι δ' ἦσαν, ἥ τι τῶνδε μακάριον·
 οὐν αὐτ' ἰδὼν αἰ, γνῆς τε σὴ ψυχῇ τέκνον,
 ἐκ δ' οἷο' ἐχρήσω δ' ἔδεν ἐν δόμοις ἔχων·
 δύσθινε κρυπτός, ὥς σ' ἐκέρειν ἀθλίως
 τύχη πατρώα Λοξίου πυργώματα.
 ὃν πολλὰ ἐκῆπνυς ἢ τεκῆσαι βόσρυν,·
 φιλήμασιν τ' ἔδωκεν· ἐνθεν ἐκγελαῖ,
 ὅσων ῥα γέντων φόνος, ἵν' αἰχρὰ μὴ λίσσῃ.
 ὦ χεῖρες, ὥς ἔκυσ' αἰ ἠδ' ἔκας πατρός
 κέκτιντο ἐν ἄθροισ, ἐκλυτοὶ πρόκειοθέ μοι·
 ὦ πολλὰ κόμπυς ἐκβαλὼν φίλον σύμα,
 ὀλωλας· ἐφύσσω μ' ὅτ' ἐσπείπων πέπλυν
 ὦ μήτερ, ἠνδ' ἔκας· ἢ πολύν σοι βοσρύνων
 πλ' ἅκμον κερῆμαι· πρὸς τάφον δ' ὀμηλίων
 κώμυς ἀπάξω, φίλα δίδυς προσφθέγματα·
 σὺ δ' ἔκ' ἐμ', ἀλλ' ἐγώ σε τ' νεώτερον,
 γράυς, ἄπολις, ἄτεκνος, ἄθλιον θάπῳ νεκρόν·
 οἱ μοι τὰ πολλὰ ἀσπασμαθ', αἱ τ' ἐμὰ τροφαί,
 ὕπνοι τ' ἐκῆνοι, φρεσὶ δ' αἰ μοι· τὶ καί ποτε
 γράψαιεν ἂν σε μεσοποιός ἐν τάφῳ;
 τ' παῖδά τόνδ' ἐκτέταναν Ἀργεῖοι ποτὲ,
 δέισαντες; αἰχρὸν τὲ πύγμα μ' ἐν Ἑλλάδι·
 ἀλλ' ὦ πατρώων ὕλαχων, ἔξεῖς ὅμως
 ἐν ἡ ταφίση χαλκόνωτον ἰτέαν·
 ὦ καλλίπηνυν Εὐκτορος βραχίονα
 σώξουσ' ἄριστον φύλακ', ἀπώλεσας σέβειν,
 ὥς ἠδ' οὖς ἐν πόρπακι σὸς κείται τύπος,
 ἵτυός τ' ἐν ἀτόργοισι περὶ δρόμοις ἰδρῶς,
 ὃν ἐκ μετώπῳ πολλὰ κίς πόνυς ἔχων,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔσταζεν Εκτωρ, προστιθεὶς γενεάδι·
 φέρετε· κομίζετ' ἀβλίῳ κόσμον νεκρῷ·
 ἐκ τ' παρόντων· ὃ δ' εἰς κάλλος τύχας
 δαίμων δίδωσιν· ὧν δ' ἔχω, λήψητάδε·
 = Ονητῶν ἢ μῶρος, ὅστις αὖ πράσῃν δοκῶν,
 = Εμπληκτος ὡς ἄνθρωπος ἄλλοτ' ἄλλοσε,
 = Βέβαια χαίρει· τοῖς τρόποις δ' αἰ τύχαι
 = Γινώσκει, καὶ δαῖς αὖτ' ἀντυχῇ ποτε·
 20 καὶ μὲν πρὸ χειρῶν αἰδέσσοι σκυλαμάτων
 Φρυγίων φέρουσι κόσμον ἐξ ἀπῆν νεκρῷ·
 αἰκά ὦ τέκνον, ὃ χ' ἵπποισι νικῆσαντά σε,
 ὃ δ' ἡλικίᾳ τέξουσιν, ὃς Φρύγες νόμους
 τιμῶσιν, ὃν εἰς πλησμονὰς θηρώμενοι·
 μήτηρ πατὴρ σοι προσίθης ἀγάλματα,
 τῶν ποτ' ὄντων· νῦν δέ σ' ἡ θεοσυγῆς
 ἀφάλεθ' Ελένη· πρὸς ἣ, καὶ φυγὴν σέθεν
 ἔκτεινε, καὶ πάντ' οἶκον ἐξαπώλεσεν·
 20 εἰ δ' ὀφρυνῶν ἔθιγες ἔθιγες·
 ὦ μέγας ἐμοὶ ποτ' ὧν ἀνάκτωρ πόλεως·
 αἰκά ἄδ' ἐν γάμοις ἐχρῆν σε προαδίδαλ' χροῖ,
 Ἀσιατίδων γήμαντα τ' ὑπερτάτην,
 Φρύγια πέπλων ἀγάλματ' ἐξ ἀπῶ χρόος·
 σὺ τ' ὦ ποτ' ὅσα καλλίνικε μυρίων
 μήτερ τροπαίων Εκτορος, φίλον σάκεθ
 σεφάν· θανῇ δ' ὃ θανῶσα σύν νεκρῷ·
 ἐπὶ σε πολλῷ μᾶλλον, ἢ τὰ τῷ σοφῷ
 κακῷ τ' ὀδυρίως ἄξιον τι μᾶν ὅπλα·
 20 αἰ· αἰ· αἰ· αἰ·
 πικρὸν δ' ὕρμα γαῖά σ' ὦ τέκνον,
 δέξεται· σέναζε μήτηρ·

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἐκὰς αἶ·αἶ· Χο· νεκρῶν ἰάχον·

ἐκὰς ἰὼ μοι μοι·

χο οἱ μοι δῆτα σῶν ἀλάστων κακῶν·

ἐκὰς τελαμῶσιν ἔλκη, τὰ μὲν ἐγὼ σ' ἰάσομαι,
τλήμων ἰατρὸς ὄνο μ' ἔχουσα, τάρχα δ' ὕ·
τὰ δ' ἐν νεκροῖσι, φροντίσθ' πατὴρ σέθεν·

χο ἄρχατ' ἄρχατε χερὶ κρῶτα, πιτύλους
διδῶσα χεῖρος ἰὼ μοι μοι·

ἐκὰς ὦ φίλταται γυναῖκες·

χο Ἐκάβη, σὰς ἐννεπε·

τίνα θροῆς αὐδάν;

ἐκὰς ὅκ' ἦν ἄρ' ἐν θεοῖσι, πλὴν ἐὺ μοι πόνοι,
Τροία τε, πόλεων ἑκκρίτον μισθμένη·
μάστιν δ' ἐβυθυτῶμεν· ἧ δ' ἡμᾶς θεὸς
ἔσρετ' ἄνω περιβελών κατω χθονός,
ἀφανῆς ἄν' ὄντες, ὅκ' ἂν ὑμνήθῃμεν ἄν',
μύσαις αἰοιδᾶς δόντες ὑπεροῖς βροτῶν·
χωρεῖτε, θάπτετ' ἀθλίῳ τύμβον νεκρῶ·
ἔχει δ' οἶα δῆγε νερτέρων σέφη·

Δοκῶ ἢ τοῖς θανῶσι διαφέρειν βραχὺ,

Εἰ πλασίων τις τάνξεται κτερισμάτων·

Κενὸν ἢ γαῦρω μ' ἐστὶ τῶντων τόδε·

χο ἰὼ· ἰὼ· μελέα μάτερ', ἢ τὰς μεγάλας
ἐλπίδας ἐπὶ σοὶ κατέγνωφε βίη,
μέγα δ' ὀλβιαθῆς, ὥς ἐκ πατέρων
ἀγαθῶν ἐγένεθ', δεινῷ θανάτῳ δίκλωλας·

ἐκὰς ἑα· ἑα· τίνας Ἰλιάσιν ταῖσδ' ἐν κορυφαῖς
λάνσω, φλογέας δαλοῖσι χέρας
διερέοντας· μέλλει Τροία
κακὸν ὄν τι κακὸν προσέσειδαι·

ΕΥΡΙΦΙΔΟΥ

ΤΑΛ αὐδ' ὦ λοχαγχοῖς, οἱ τέταρτε πιμπράναι
 Γριά μιν τὰς ἄστυ, μηκέτ' ἀργῆσαν φλόγα
 ἐν χειρὶ σώξαι, ἀλλὰ πῦρ ἐνείναι,
 ὥς αὖ κατασκάψαντες Ἰλίου πόλιν,
 σελῶ μεθ' οἰκαδ' ἄσμενοι Τροίας ἄπο.
 ὕμῃς δ' ἴν' ὠπὸς λόγος ἔχη μορφᾶς δύο,
 χωρεῖτε Τρώων παῖδες, ὀρθίαν ὅταν
 σάλπιγξος ἡχώ δῶσιν ἀρχηγοὶ στρατῷ
 πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν, ὥς ἀποσέλλησθε γῆς.
 σὺ τ' ὦ γεραιὰ δυσυχέσστη γύναι,
 ἔπνυ μεθ' ἡκαστὸν Ὀδυσσεὺς πάρα
 οἶδ' ὅτε δούλιν κλῆρος ἐκπέμπει πάτρας.
 ἔκαστ' οἱ γὰρ τάλανα· τῷτο δὴ τὸ λείσθιον,
 καὶ τέρμα πάντων ἦδη τ' ἐμῶν κακῶν.
 ἔξειμι πατρίδος πόλιν ὅφρα πέται πυρὶ·
 ἀλλ' ὦ γεραιὰ πῦρ, ἐπίσσωσον μόλις,
 ὥς ἀσπᾶσωμαι τὴν ταλαίπωρον πόλιν.
 ὦ μεγάλα δὴ ποτ' ἀμπνέουσ' ἐν βαρβάρους
 Τροία, καὶ κλεινὸν ὄνομα ἀφαιρήσῃ τάχα.
 πιμπρά σὺ, καὶ ἡμᾶς ἐξάγῃς ἦδη χθονὸς
 δόλως. ἰὼ θεοί, τί τὲς θεὸς καλῶ;
 καὶ πρὶν ἢ οὐκ ἦκυσαν ἀνακαλόμενοι.
 φέρ' ὅς πυρὰν δράμωμεν, ὥς κάλλιπ' αἰμοὶ
 σὺν τῇδε πατρίδι κατθανεῖν πυρὸς μένῃ.
 ΤΑΛ ἐνθουσιᾶς δύσινε τοῖς σαυτῆς κακοῖς;
 ἀλλ' ἄχετε, μὴ φρίδεσθ'. Ὀδυσσεὺς γὰρ ἤρη
 ὅς χεῖρα δύναι τήνδε, καὶ πέμπειν γέρας.
 ἔκαστ' ἰπποτο το το το τοῖσι.
 κρόνιε πρύτανι, φρύγι γενέτα
 πάτερ, ἀνάξια τῆς Δαρδανίης

ΤΡΩΑΔΕΣ

- γοῦνς τὰ δ' οἶα πάχομεν, δέδορκας.
 χοι δέδορμεν ὡς ἡ μεγαλόπολις,
 ἃ πόλις ὤλωλεν,
 ὅδ' ἐστ' ἐστὶ Τροία.
 ἐκὰ ὅπαστο το το ποῖ.
 λέλαμπεν Ἰλιος περ
 γάμων πυρὶ καταίβεται
 τέρεμνα, καὶ πόλις, ἅκρα τε τειχέων.
 χοι πῆρυγι ἡ καπνός, ὥς τις ὅ
 ρανία πεσῶσα δορὶ καταφθίνει γὰ.
 μαλερὰ μέλαθρα, πυρὶ κατάδρομα,
 δαῖψ τε λόγχῃ.
 ἐκὰ ἰὼ γὰ τρόφι μετ' ἐμῶν τέκνων. χο. ἔ. ἔ.
 ἐκὰ ὦ τέκνα, κλύετε. μάθετε ματρὸς αὐδάν.
 χοι ἰαλέμῳ τὸς θανόντας ἀπύεις,
 γεραίά τ' εἰς πέδον τιθῆσαι μέλεια,
 καὶ χερσὶ γαῖαν κρύπῃσσι διασῆς,
 διαδοχὸν σοι γόνυ τίθημι
 γαῖα τὸς ἐμὸς
 καλῶσα νέρθην ἀβλήεις ἀκούσας.
 ἐκὰ ἀγόμεθα· φερόμεθα. χο. ἄλγος ἄλγος βοῶς.
 ἐκὰ δ' ἄλειον ὑπὸ μέλαθρον. χο. ἐκ πάτρας γ' ἐμᾶς.
 ἐκὰ ἰὼ Πρίαμε, Πρίαμε· σὺ καὶ ἔσθ' ὀλόμενος,
 ἄταφος, ἀφιλος ἄτας ἐμᾶς, αἵ σὺς εἶ.
 μέλας καὶ δ' ὅσπερ κατακαλύφει
 θάνατος, ὅσιον ἀνοσίαις σφαγαῖς.
 ἰὼ θεῶν μέλαθρα, καὶ πόλις φίλα.
 χοι ἔ. ἔ. τὰν φόνιον ἔχετε
 φλόγα, δορός τε λόγχαν.
 τάχ' εἰς φίλαν γαῖαν ἐμπεσῶθ' ἀνώνυμοι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κόνις δ' ἴσα καπνῷ πτέρυγι πρὸς αἰθέρα,
 αἶσιν οἰκῶν ἐμῶν μεθήσθ',
 ὅνομα ἡ γὰρ ἀφανὲς ἔστιν.
 ἄλλα δ' ἄλλο φρεσὶν.
 ὅδ' ἐπ' ἐστὶν ἀτάλαινά Τροία.
 ἐκὰ ἐμάθετ' ἐκλύετε
 περγάμων κτύπον.
 ἔνοσις ἄπασαν, ἔνοσις
 ἐπικλύσει πόλιν.
 ἰὼ τρομερά, τρομερά μέλαι,
 φέρετ' ἐμὸν ἵχνος.
 ταλ' ἴτ' ἐπὶ τάλαιναν
 δ' ἄλκον ἀμέραν βίη.
 ἰὼ τάλαινα πόλις. ὅμως ἡ,
 πρόφερε πόδας ὄν
 ἐπὶ πλάτας Ἀχαιῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΡΩΑΔΕΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΒΑΚΧΑΙ.

EVRIPIDIS BACCHAE.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΒΑΚΧΩΝ.

Διώνυσος ἀποβιωθεὶς, μὴ βυλομένην Πενθείας τὰ
ἔργα αὐτῆς ἀναλαμβάνειν, ἥς μακρίαν ἀγαγὼν τὰς τῆς
μητρὸς ἀδελφάς, ἠνάγκασε Πενθεία διασπᾶσαι.
Ἡ μυθοποιῖα κηῖται παρ' Αἰχύλῳ ἐν Πενθεί.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Διώνυσος.	Τειρεσίης.
Πενθείς.	Ἄγγελος.
Χορὸς βακχ	Κάδμος.
μῶν.	Ἐτερος ἄγγελος.
Θεράπων.	Γυνή.

Προλογίσει ὁ Διώνυσος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΒΑΚΧΑΙ.

Κω Διὸς παῖς τήνδε Θη
βαίων χθίνα
Διόνυσος, ὃν τίηται πόθ' ἢ
Κάδμω κόρη

Σε μέλι λοχυνθῆσ' ἄσπραπιφίρῳ πυρί-
μορφῇ δ' ἀμείψας ἐκ θεῶν βροτησίαν,
πάρημι Δίρκης νάματ', Ἰσμινὲ θ' ὕδωρ.
ἔρῳ ἢ μητρὶς μνήμα τῆς κεραυνίας
τόδ', ἐγγὺς οἰκῶν, ἢ δόμων ἐρείπια
τυφόμενα, δῖα τε πυρὸς ἐτι ξῶσαν φλόγα,
ἀθάνατον Ἡρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.
αἰνῶ ἢ Κάδμον ἄβατον, ὃς πέδον τόδε
τίθεισι θυγατρὶς σικνόν· ἀμπέλαι δ' ἐνιν
πέριξ ἐγὼ κάλυφα βοτρυνώδει χλόη.
λιπὼν ἢ Λυδῶν τὰς πολυχρύσας γῆας,
Φρυγῶν τε, Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας,
Βάκτρυνά τε τήχη, τήν τε δύχει μον χθίνα
Μήδων ἐπελθὼν, Αραβίαν τ' αὐδαίμονα,
Ἀσίαν τε πᾶσαν, ἢ παρ' ἄλμυρὰν ἄλα
κεῖται, μιγάσιν Ἑλλήσι, βαρβάροις θ' ὅμῃ,
πλήρεις ἔχουσα καλλιπυργίους πόλεις,
εἰς τήνδε πρῶτον ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν.
καὶ ἢ χοράσας, ἢ καταστήσας ἐμὰς
τελετάς, ἵν' ᾗν ἐμφανὲς δαίμων βροτοῖς.
πρώτας ἢ Θήβας τῆσδε γῆς Ἑλληνίδος
ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξάψας χροῶς,
θύρσον τε δὲ εἰς χεῖρα κίαινον μέλος,

Γ Γ 11

ΕΥΡΥΓΙΔΟΥ

θίεσος

ΒΑΚΧΑΙ

θίᾱσος ἐμὸς γυναικὶς, ὧς ἐκ βαρβάρων
 ἐκόμισα παρέδρως, κῆρυκε πόρος ἐμοί,
 αἶρεσθε τὰ πυχῶρι ἐν πόλει Φρυγῶν
 τύμπανα, ῥέας τε μητρὸς, ἐμὰ θ' αὐρήματα.
 βασίλειά τ' ἄμφι δώματ' ἐλθῶσαι τάδε,
 κτυπήτε Γενθίως, ὥς ὄρε' Κάλυκ πόλις.
 ἐγὼ δ' ἑβάμχαις ἤς Κιθαίρωνος πύχαις
 ἐλθὼν, ἴν' ἤστ', συμμεταλήσω χορῶν.
 20 Ἀσίαις ἀπὸ γᾶς ἱερὸν Τμῶλον
 ἀμείψασα, θαῶξω βρομίῳ
 πόνον ἡδύν, καμάτην τ' ἀνιάματον,
 ἄν βαμχίον ἀναξομένα θεόν.
 τίς δ' ὦ; τίς δ' ὦ;
 τίς δ' ἢ μελᾶθροισ' ἐκτοπος ἔσω;
 εὖ μάτ' ἄφημον ἅπας ὀσιόσσω.
 τὰ νομιθέντα δ',
 αἰδ' Διόνυσον ὑμνήσω.
 ὦ μάκαρ, ἔστις ἀνδράων τελετὰς θεῶν
 εἰδὼς, βιοτὰν ἀγιστεύει,
 κῆθιασύνεται ψυχὰν
 ἐν ἔρεσι βαμχῶν
 ὀσίοισι καθαρμοῖς.
 τά τε ματρὸς μεγάλας
 ὄργια Κυβέλης θεμισάων,
 αἰνὰ θύρσον τε τινάσων,
 κιαῶ τε σεφανωθεῖς,
 Διόνυσον θεραπύει.
 ἄτε βάμχαι, ἴτε βάμχαι,
 βρόμιον παῖδα θεὸν θεῶν
 Διόνυσον κατὰ γῆσσι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Φρυγίων ἐξ ὀρέων
 Ελλάδος ἧς ἀρυχώρης ἀρχὴς,
 τὸ βρόμιον.
 ὅν ποτ' ἔχουσ' ἐν ὠδίνων λοχίαις ἀνάσσει,
 πᾶσιν ἀμείνας Δίος βροντᾶς,
 τιθύος ἐκβολὸν μάτηρ
 ἔτεκε, λιπῶσ' αἰῶ
 καὶ κεραυνίῳ πλάγῃ.
 λοχίοις δ' αὐτίκ' αἶνιν
 δέξατο θαλάμοις κρονίδ' αὖ Ζεύς.
 κατὰ μηρῶ δ' ἐκαλύψας,
 χρυσέαισιν συνερέθει
 πέροναις κρυπτόν αἶψ' Ἡρας.
 ἔτεκεν δ' ἀνίκα μοῖραι
 τέλεσαν ταυρόκερων θεὸν,
 σφάνωσέν τε δρακόντων
 σφάνοις· ἐνθεν ἄγρην
 θηροτρόφαι μαινάδες ἀμφιβάλλον
 ται πλοκάμους.
 ὦ Σιμέλ' αἰσ τροφοὶ Θῆβαι,
 σφαιρῶσθε κισῶ.
 βρύετε, βρύετε χλοηρᾷ
 σμίλ' αἰ καλλιῆάρπῳ,
 καὶ καταβαλὼσθε δρυὸς
 ἢ ἐλάτης κλάδοισι.
 στικτῶν τ' ἐνδυτὰν νεβρίδων
 σέφετε λυκοτρίχων πλοκάμων
 μαλλοῖς· ἀμφὶ ἵν' ἀρθῇ καὶ ὑβριστὴς
 ὅσι' ἔσθ'· αὐτίκα γὰρ πᾶσα χορεύσει.
 βρόμιος ὅστις ἀγῆθ' αἶσας,

εἰς

ΒΑΚΧΑΙ

εἰς ὄρος, ᾗς ὄρος, ἐνθα μένει,
 θηλυγενὲς ὄχλος
 ἄφ' ἰσὺν, παρὰ κρηίδων
 τοῖσ' ἔρηθ' Διονύσω.
 ὦ θαλάμου μακρῶν,
 ξάθεοί τε Κρήτες,
 Διογενέτορες ἑναυλοί,
 τρικέρυθές τ' ἐν ἄντροις,
 βυστότονον κήκλωμα τόδ' εἰ
 μοι κορύβαντες ἄντρον.
 ἀνὰ ἡ βακχία συντόνω
 κέρσαν ἡδυβόα Φρυγίων
 αὐλῶν πνέματι, ματρὶς τε Πέας ᾗς
 χεῖρα θῆκαν, κτύπον ἐν τ' ἄσμασι βακχῶν.
 παρὰ ἡ μαινόμενοι σάτυροι,
 ματέρος ἐξανύσαντο θεᾶς.
 ᾗς ἡ χορεύματα,
 συνῆψαν τριετηρίδων,
 αἷς χαίρει Διόνυσος,
 ἡδύς ἐν ὄρεσιν, ὅταν
 ἐκ θιάσων δρομαίων
 πέση πέδ' ὅσε, νεβρίδος ἔχων
 ἱερὸν ἐνδυτὸν, ἀγρούων
 αἷμα τραχυντόνον, ὡμοφάγον χάριν,
 ἰέμενος ᾗς ὄρεα φρύγια, λύδρια.
 ὅδ' ἔξαρχος βρέμιος, οὐοί.
 ῥᾗ ἡ γάλακτι πέδον,
 ῥᾗ δ' οἶνον, ῥᾗ ἡ μελιῶν
 νέκταρι, συρίας δ' ὡς λιβάνου καπνός.
 ὅβρηχ' ὅς δ' ἔχων

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πυρσώδῃ φλόγῃ πάντας,
 ἐκ νάρθηκος αἶσθαι,
 δρόμῳ καὶ χοροῖς ἐρεθίζων πλανήτας,
 ἰαχὰς τ' ἀναπάλλων,
 τρυφερὸν πλόκαμον ᾗς αἰθέρα ῥίπτω.
 ἅμα δ' ἐπ' ἀσμάσιν ἐπιβρέμει
 τοιάδ' ὥϊτε βάνχαι,
 ὥϊτε βάνχαι,
 τῶν χρυσορὸν χλιδᾶ
 μέλπετε τὸν Διόνυσον,
 βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων
 εὐία τὸν εὐιον
 ἀγαλλόμεναι θεὸν,
 ἐν φρυγίαισι βοᾷς, ἐνοπαῖσί τε,
 λωὸς ὅταν ἀνέλαδος
 ἱερὸς ἱερὰ
 πάντα βρέμῃ
 σύνοχα φοιτᾶτιν
 ᾗς ὄρος, ᾗς ὄρος.
 ἡδομένα δ' ἄρα
 πῶλος, ὅπως ἅμα
 ματέρι φορβάδι
 κῶλον ἀγει ταχύπουν,
 σκιρτήμασι βάνχῃ.
 τίς ἐν πύλαισι Κάδμον ἐκκαλᾷ δόμων,
 Ἀγένορος παῖδ' ὃς πόλιν Σιδωνίαν
 λιπὼν, ἐπύργωσ' ἄστυ Οἰβαίων τόδε.
 ἴτω τίς, εἰσαγγέλλε, Τηρεσίας ὅτι
 ζητεῖ νιν· οἶδε δ' αὐτὸς, ὧν ἥκω πέρι,
 ἅ, τε ξυνηθέμην πρέσβυς ὧν γερατῆρ',
 θύρους

ΒΑΚΧΑΙ

θύρσος ἀνάπην, κ' νεβρῶν δ' ὀράς ἔχειν,
 σεφάνῃν τε κρᾶτα κισίνοις βλαστήμασιν.
 καὶ ὦ φίλταθ', ὡς σὴν γῆρυν ἠοδόμην κλύων,
 σοφὴν σοφῆ παρ' ἀνδρὸς ἐν δόμοισιν ὦν.
 ἥκω δ' ἔτοίμος, τήνδ' ἔχων σκάνην θεῶ.
 δῆ γάρ νιν ὄντα παῖδα θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς
 Διόνυσον, ὃς πέφην' ἀνθρώποις θεὸς,
 ὅσον καὶ ἡμᾶς δυνάτῃν, αὐξέσθαι μέγα.
 ποῖ δ' ἄρ' χορεύειν, ποῖ καθίσταται πόδα,
 κ' κρᾶτα σείσαι πολὺν, ἐξηγῆ σύ μοι,
 γέρον γέροντι Τειρεσίᾳ. σὺ δ' ἄρ' ἔσθ' ὅς,
 ὡς ἔκαστος μ' αὖ ἔτε νύκτ', ἔθ' ἡμέραν
 θύρσῳ κροτῶν γῆν. ἐπιλελήσμεθ' ἠδ' ἑών,
 γέροντες ὄντες. Τει. ταῦτά μοι πάχης ἄρα.
 καὶ καὶ γὰρ ἔκ' ἡβῶ, καὶ πειρηρήσω κακῶς.
 τει. ἔκ' ἡβῶν ὄχοισιν εἰς ὄρος περάσομεν.
 καὶ ἀλλ' ἔχ' ὁμοίως ἀν' ὁ θεὸς τιμὴν ἔχοι.
 τει. γέρον γέροντα παιδαγωγῆσω σ' ἰγώ.
 καὶ ὁ θεὸς ἀμοχθεῖ κ' σενῶν ἡγήσεται.
 τει. μόνοι ἢ πόλεως βακχίῳ χορεύσομεν;
 καὶ μόνοι δ' αὖ φρονέμεν. οἱ δ' ἄλλοι, κακῶς.
 τει. μακρὸν τὸ μέλλειν. ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερός.
 καὶ ἰδὲ ξύναπτε, κ' ξυνωρίξτε χερά.
 τει. ἔκ' καταφρονῶ γὰρ τ' θεῶν, θνητὸς γεγώς.
 καὶ ἔδ' ἐν σοφίᾳ ὁμιέσθαι τοῖσι δαίμοσιν.
 πατρὸς παραδοχὰς, ἃς θ' ἐμήλικας χρόνῳ
 κεντήμεθ', ἔδ' ἄρ' αὐτὰ καταβάλλει λόγος,
 ἔδ' εἰ δ' ἄκρων τὸ σοφὸν ἄριται φρενῶν.
 ἐρῆ τις ὡς τὸ γῆρας ἔκ' αἰχύνομαι,
 μέλλων χορεύειν κρᾶτα κισίνους ἐμὸν;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἢ δὴ ῥηχ' ὁ θεὸς, ἢ τε τ' νέον
 ἔχρην χορεύειν, ἢ τε τ' γεραίτερον,
 ἀλλ' ἐξ ἀπάντων βύλεται τι μὰς ἔχειν
 κοινὰς· δ' ἄριθμῶν δ' ἔδ' ἐν αὐξέσθαι θέλει·
 ἐπεὶ σὺ φέγγος Τειρεσία τόδ' ἔχ' ὄρας,
 ἐγὼ προφήτης σοι λόγων γενήσομαι.
 Γενθὰς πρὸς οἶκός ὅδε διὰ σπονδῆς περὰ
 Ἐχίονος παῖς, ὃ κράτος δίδωμι γῆς,
 ὡς ἐπ' ἔσται· τί ποτ' ἐρῶ νεώτερον;
ΤΙΝ ἔκδημος ὢν ἤ, τῆσδ' ἐτύχχανον χθονός·
 κλύω ἡνεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πόλιν κακὰ,
 γυναικῶν ἡμῖν δώματ' ἐκλελοιπέναι,
 πλατῦσι βακχίαισιν· ἐν ἡδαισίοις
 ὄρεσι θαάειν τ' νεωστὶ δαίμονα
 Διόνυσον, ὅστις ἐστὶ τιμώσας χοροῖς·
 πλήρης ἡ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἐστάναι
 κρατήρας· ἄλλην δ' ἄλλος εἰς ἐρημίαν
 πῶπασαν ἀνὰ ἄρσένων ὑπηρετῆν,
 πρόφασιν ἢ ὡς δὴ μαινάδας θυοσκῶς,
 τὴν δ' Ἀφροδίτην πρὶ ὧν ἄγειν τῷ βακχίῳ·
 ὅσας ἢ ἐν εἰληφαιδεσμίῃς χέρας,
 σώξουσιν πᾶν δόμοις πρόσπολοι σέχαις·
 ὅσας δ' ἄπεισιν, ἐξ ὅρας θηράσομαι.
 ἰνὼ τ', Ἀγκυρὴν θ', ἢ μ' ἐτικτ' Ἐχίονι,
 Ἀκταϊονός τε μητίρ', αὐτονόην λέγω·
 κ' σφᾶς σιδεραῖς ἀρμόσας ἐν ἄρκυσι,
 παύσω κακῆργον τῆσδε βακχίης τάχα·
 λέγῃσι δ' ὧς τις εἰσελήλυθε ξένος
 γόης, ἐπὶ δὸς, Λυδίας ἀπὸ χθονός,
 ξανθοῖσι βοστρύχοισιν ὄνοσμον κόμην,

ΒΑΚΧΑΙ

οἶνω πάντας ὅσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχωτο
 ὅς ἡμέρας τε, καὶ φρένας συγγίγνεται,
 τελετὰς προτείνων αἰὲς νεάνισιν.
 ἧ δ' αὖτ' ἔσω τῆσδε λήφομαι πένης,
 πᾶσι κτυπῶντα θύρσον, ἀνασφόντά τε
 νόμας, τράχηλον σώματος χωρὶς τεμῶν.
 ἐκείνος εἰνάφῃσι Διόνυσον θεῖν.
 ἐκείνος ἐν μηρῷ ποτ' ἔρ' ἄρῃ Διός,
 ἔς ἐκ πυρᾶται λαμπάσι κεραυνίαις
 σὺν μητρὶ, δίδως ὅτι γὰρ μὲς ἐφύσατο.
 ταῦτ' ἔχ' ἰδενὴς ἀγχιόνης ἐς ἄξια,
 ὕβρεις ὕβριξεν, ὅστις ἐστὶν ὀξένος;
 ἀτὰρ τόδ' ἄλλο θαῦμα, τ' τερασνόπον
 ἐν ποιήλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὄρω,
 πατέρα τε μητρὸς τῆς ἐμῆς πολὺν γέλων,
 νάρθηκι βακχίζοντ' ἀνάνομαι πάτερ,
 τὸ γῆρας ὕμῶν ἡσορῶν, νῦν ἔκ' ἔχον.
 ἔκ' ἀποτινάξεις κιαλὴν; ἔκ' ἐλευθέραν
 θύρσῳ μεθήσεις χερ' ἐμῆς μητρὸς πάτερ;
 σὺ ταῦτ' ἐπείσας Τειρεσία; τίνδ' αὖ θέλεις
 τὸ δαίμον' ἀνθρώποισιν ἡσφέρων νέον,
 σκοπῆν πτέρωτός, καὶ μπύρων μισθὸν φέρει;
 ἧ μή σε γῆρας πολὺν ἐξερρύετο,
 καὶ θησ' ἂν ἐν βάκχαισι δέσμιος μέσας,
 τελετὰς πονηρὰς ἡσάων. γυναιξὶ δ'
 ὅπως βότρυος ἐν δαυτὶ γίγνεται γάμος,
 ἔχ' ὕμνους ἔδ' ἐν ἔτι λέγω τ' ὀργίῳ.
 τῆς αὖ σε βείας ὤξεν, ἔκ' ἀδ' ἡθεύς.
 Κάλμον τε τ' ἀσείραντα γηγενῆ σάχυν.
 Ἐχίονος δ' ὦν πάντας, καταιχύνει γένος;

20

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΗ Οταν λάβῃ τις τ' λόγων ἀνὴρ σοφός
 » Καλὰς ἀφορμὰς, ὅς μὲν ἔργον ἀνέλεειν.
 σὺ δ' αὐτὸν ἔχον ἡ γλῶσσαν ὡς φρονῶν ἔχῃς,
 ἐν τοῖς λόγοισι δ' ἔκ' ἐνείσι σοι φρένες.
 » Οἰκὸς ἡ δυνάμει, καὶ λέγειν οἷός τ' ἀνὴρ,
 » Κακὸς πολίτης γίγνεται, ὅν ἔκ' ἔχων.
 ὅτος δ' ὁ δαίμων ὁ νέος, ὃν σὺ διαγέλας,
 ἔκ' ἀνδραγαθὴν μέγεθος ἐξεπείν' ὅσος
 καθ' Ἑλλάδ' ἔσται· δύο ἂν ὦνεανία,
 τὰ πρῶτ' ἐν ἀνθρώποισι, Διὶ μῆτιρ θεῶν,
 γῆ δ' ἐστίν, ὁ πόμα δ' ὁ πότερον βύλη, κἀλη.
 αὐτὴ καὶ ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτῶν,
 ὅδ' ἤλθ' ἐπὶ τὰν τίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος.
 βότρυς ὑγρὴν πόμ' αὔρε, καὶ σπινθήκατο
 » θνητοῖς, ἐκ παύει τὴν ταλαπύργος βροτῶν
 » λύπης, ὅταν πληθῶσιν ἀμπέλας ῥοῆς.
 » ὕπνῳ τε λήθην τ' καθεμέραν κακῶν
 » δίδωσιν, ὅδ' ἔς' ἄλλο φάρμακον πόνων.
 ὅτος θεοῖσι σπένδεται, θεὸς γέγως.
 ὥστε διὰ τῆτον τὰ γὰρ ἀνθρώπων ἔχειν.
 καὶ καταγέλας νιν ὡς ἐν ἑρῶν Διὸς
 μηρῶν· διδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
 ἐπὶ νιν ἦρπας' ἐκ πυρὸς κεραυνίῳ
 Ζεὺς δ' ὅλνυμπον βρέφος ἀνήγαγεν νέον,
 Ἥρην νιν ἠθέλ' ἐκβαλεῖν ἀπ' ὕραν.
 Ζεὺς δ' ἄντε μηχανήσασθ' οἷα δὴ θεός,
 ῥήξας μέρος τι τῆς χθονὸς ἐκκυκλόμενον
 αἰθέρος, ἔθηκε, τὸν δ' Ὀμηρον ἐκδιδῶν
 Διόνυσον Ἥρας νεκρῶν χρόνῳ δ' ἐν νιν
 βροτοὶ τραφῆναι φασιν ἐν μηρῶν Διὸς,

ΒΑΚΧΑΙ

ὄνομα μετασήσαντες, ὅτι θεῶν θεός
 Ἡρὰ ποθ' ὠμύρυσσε, συνθέντες λόγον·
 μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε· τὸ δὲ βακχάνσιμον,
 καὶ τὸ μανιῶδες, μαντικὴν πολλὴν ἔχει·
 ὅταν δὲ ὁ θεὸς εἰς τὸ σῶμα ἔλθῃ πολὺς,
 λέγειν τὸ μέλλον τὰς μεμνηότας ποιεῖ,
 Ἀρεῶς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχῃ τινά·
 στρατὸν δὲ ἐν ὅπλοις ὄντα, καὶ πῖ τάξεσιν,
 φόβος διεπλήσῃ πρὶν λόγχης θίγειν·
 μανία δὲ καὶ τῶτ' ἐστὶ Διονύσου πάρα·
 εἴτ' αὐτ' ὅφει καὶ πῖ δελφίσι πετρῶν
 πιθῶντα σὺν πύλαισι δινόρυπον πλάκα,
 βάλλοντα, καὶ σφόντα βάκχιον κλάδον,
 μέγαν τ' ἂν Ἑλλάδι· ἀλλ' ἐμοὶ Πενθῶπιθῶ,
 μή τὸ κράτος αὖχαι δύναιμι ἀνθρώποις ἔχειν,
 μή δ' ἦν δοκῆς μοι, ἢ ἡ δόξα σεννοῆ,
 φρονεῖν δόκει τι· τὸ θεὸν δ' ἦς γῆν δέχῃ,
 καὶ σπένδε, καὶ βάκχευε, καὶ σέφῃ κάρα·
 ἔχ' ὁ Διόνυσος μὴ σωφρονεῖν ἀναγκάσει
 γυναικάς ἐς τὴν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσῃ
 τὸ σωφρονεῖν ἐνεσιν ἦς τὰ πάντ' αἶ·
 τῶτο σκοπὴν δὲ χρὴ· καὶ δὲ ἐν βακχάνμασιν
 ὅσ' ἦγε σῶφρων, ὃ διαφθαρήσεται·
 ὄρεας; σὺ χάρεις ὅταν ἐφεσῶσιν πύλαις
 πολλοί, τὸ Πενθῆως δ' ὄνομα μεγαλύνῃ πόλιν·
 καὶ κείνος οἶμαι τέρεπται τι μώμενος·
 ἐγὼ μὲν, καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾶς,
 κιαῶ τ' ἐρεφόμεθα, καὶ χοροῖσομεν,
 πολιὰ ξυνωρίς· ἀλλ' ὅμως χοροῦτέον·
 καὶ θεομαχίῃ σῶν λόγων πρῶτος ὕπο·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μάνη κ' ὡς ἄλγιστα· κῆτε φαρμάκοις.
 ἄκη λάβοις ἂν, ἥτ' ἄν' αὖ τῶν νοσῶν.
 χα ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ' ἔκ καταχύνεις λόγοις,
 τιμῶν τε βρόμιον σωφρονεῖς μέγαν θεόν.
 καὶ ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίας παρήνεσεν.
 οἴκη μεθ' ἡμῶν, μὴ θύραζε τ' νύκτων.
 νῦν κ' πέτητε, κ' φρονῶν ἔδ' ἐν φρονῶν.
 κ' μὴ γὰρ ἐστὶν ὁ θεὸς ἔστος, ὡς σὺ φῆς,
 παρὰ σοὶ λεγέσθω· κ' καταφύδῃ καλῶς,
 ὡς ἐστὶ Σεμέλης ἵνα δοῖη θεὸν τεκῆν,
 ἡ μὲν τετιμῆ, παντὶ τῷ γένει προσῆ.
 ὄρας τὸν Αἰκταίωνος ἄθλιον μόρον,
 ὃν ὠμόσιτοι σκῦλακες, ἄς ἐθρέφατο,
 διεσπασάντο κρείσσον' ἐν κυνηγίαις
 Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ', ἐν ὀργαῖσιν;
 ὃ μὴ πάθῃς σὺ, δ' αὖρόσσε σέφω κάρα
 κισσῷ· μεθ' ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδου.
 πεν ἔκ μὴ προσοίσεις χεῖρα· βακχεύσεις δ' ἰών.
 μήδ' ἐξομόρξῃ μωρίαν τ' σὴν ἐμοί·
 τῆς σῆς ἀνοίας τόνδε τὸν διδάσκαλον,
 δίκη μέτειμι· σείχεται τις ὡς τάχος.
 ἐλθὼν ἢ θάκῃς τῶσδ', ἵν' οἶωνοσκοπῇ,
 μοχλοῖς τριάντης κ' ἀνὰ τρεφόν' ἐμπαλιν,
 ἄνω κατὰ τὰ πάντα συγχέας ὁ μῦθ.
 κ' σέμματ' ἀνέμοις, κ' θνέλαισι μέθεις.
 μάλιστ' ἄρ' νιν δῆξομαι δράσας τάδε.
 οἶδ' ἄν' ἀπ' ἡν σείχοντες, ἐξίχνουσατε
 τὸν θηλύμορφον ξένον, ὃς εἰσφέρει νόσον
 κακὴν γυναιξὶ, κ' λέχη λυμάνεται.
 ἢ ἂν περ λάβῃτε, δέσμιον πορεύσατε

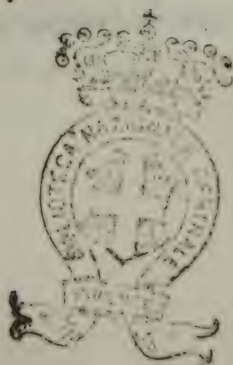
ΒΑΚΧΑΙ

δ' αὖρ αὐτὸν, ὡς αὖ λουσί μου δίκης τυχών,
 θάμην, τι κρᾶν βάκχουσιν ἐν Θήβαις ἰδών.
 τῇ ὦ χέτλι, ὡς ἔκ δ' ἴστα πᾶ ποτ' εἰ λόγων.
 μέμνηας ἦδη, ἐκ πρὶν ἐξέστης φρενῶν.
 εἴχω μιν ἡμεῖς Κρόδ' με, καὶ ξαυώ μεθ' οὖ
 ὑπέρ τε τῶνδε, καὶ περ ὄντος ἀγρίου,
 ὑπέρ τε πόλεως τὸν θεὸν, μηδ' ἐν νέον
 δρᾶν· ἀλλ' ἔπε μοι κιαίνου βάκτρα μέτα.
 περὶ δ' ἀνορθῶν σῶμ' ἐμὸν, καὶ γὰρ σόν.
 ■ Γέροντε δ' αἰχρὸν δ' ὕο πεσεῖν· ἴτω δ' ὅμως.
 τῷ βακχίῳ ἢ τῷ Διὸς δαλυντέον.
 Πενθὰς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσίοισι δόμοις
 τοῖς σοῖσι Κρόδ' με, μαντικῇ καὶ ἔλεγω,
 ■ τοῖς πράγμασιν δέ· μῶρα ἢ μῶρος λέγῃ.
 20 ὅσια πότνα θεῶν.
 ὅσια δ' αὖ κατὰ γᾶν
 χρύσεα πτέρυγ' ἀφ' ἑρῆς,
 τάδε Πενθέως αἶψαι.
 αἶψαι δ' ὅσιαν ὕβριν
 εἰς τὸν βρόμιον τ' Σεμέλας,
 τ' παρὰ καλλιπείαν οὐφροσύναις
 δαίμονα πρῶτον μακάρων· ὅς τ' ἀδ' ἔχῃ,
 θιασάμεν τε χοροῖς,
 μετὰ τ' αὐτῇ γελάσαι,
 ἀποπαῦσαι τε μερίμνας,
 ὅπότεν βότρυος ἔλθῃ
 γάνος ἐν δαυτὶ θεῶν.
 κιαοφόροις δ' ἐν θαλίαις
 ἀνδράσι κρατὴρ ὕπνον ἀμφιβάλλῃ.

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ

» Αχαλίνων σωματων,
 » Ἀνόμυτ' ἀφροσύνας,
 » Τὸ τέλος δυσυχία.
 » Ο ἵ τ' αὖς ἡσυχίας
 » Βίοςτος, καὶ τὸ φρονεῖν, ἀσά
 » Λαυτον μένει, καὶ συνέχει
 » Δῶμα· πρόσω δ', ἀλλ' ὅμως αἰθέρα καὶ
 » Οντες, ἐρῶσιν τὰ βροτῶν ὑρανίδα.
 » Τὸ σοφὸν δ' ὅ σοφία.
 » Τό, τε μὴ θνητὰ φρονεῖν,
 » Βραχὺς αἰὼν· ἐπὶ τύτῳ
 » Δέ τις ἂν μεγάλα διώκων,
 » Τὰ παρόντ' ὕχ' ἰφέρει.
 » Μαυνομένων οἶδε τρόποι,
 » Καὶ κακοβύλων παρ' ἑμοιγε φωτῶν.
 ἱκοίμαν ποτὶ τὰν Κύπριν,
 νῆσον τὰς Ἀφροδίτας,
 ἵνα θελξίφρονες νέμονταε
 θνατοῖσιν ἔρωτες.
 Γάφον θ', ἂν ἐκαστόσ μοι
 βαρβάρη ποταμῶ ῥοαί,
 καρπίξουσιν ἄνομβροι.
 ὅπ' καλλιγενομένα
 περὶ αὐτῶν μύσσης ἔδρα,
 σεμνὰ κλητὺς Ολύμπου,
 ἐκείσ' ἄγε με
 βρόμιε, βρόμιε,
 προβαλὼν χηρὴν δαΐμον.
 ἐκείσ' ἄγε με
 ἐκείσ' ἄγε με
 ἐκείσ' ἄγε με.

ἐκεί

ΒΑΚΧΑΙ

ἔκῃ ἡ βάκχαισι
 θέμις ὀργιάζειν.
 ἱδάρμων ὁ Διὸς παῖς,
 χαίρει τῇ θηκλίαισιν,
 φιλεῖ δ' ὀλβόδοτειραν ἑρῆ-
 ναν, καροτρόφον θιάν.
 ἴσαν δ' ἤς τε τ' ὀλβιον,
 τὸν τε χέρον αἰὼν ἔχειν
 οἶνον τέρψιν ἄλυπον.
 μισεῖ δ' ὧ μὴ ταῦτα μέλει
 κατὰ φάος, νύκτας τε φίλας
 αἰαίωνα διαξῆν.
 σφρόν δ' ἀπέχειν
 τραπίδα, φρένα τε
 περιαιὼν παρὰ φωτῶν.
 ὃ πλῆθος ὅτι

τε φανώτερον
 ἐνόμισε, χρηταί τε.
 τόδ' ἐτοίμασι μ' ἄν.

Πενθῶν, παρέσμεν τήνδ' ἄγρην ἡρηνότες,
 ἐφ' ἣν ἐπέμψας. ὅδ' ἄκραν θ' ὠρμήσαμεν.
 ὁ θῆρ δ' ὅδ' ἡμῖν πρῶτος. ὅδ' ὑπέσπασε
 φυγῇ πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν ὅκ' ἄκων χέρας,
 ὅδ' ὠχρὸς, ὅδ' ἥλλαξεν οἶνω πόν γένυν.
 θελῶν ἦ, κῆδ' ἦν, καὶ πάγειν ἐφίετο.
 ἔμενέτε, τὸ μὲν οὐκ ἀπρεπὲς ποιεῖ μένος.
 καὶ γὰρ δὴ αἰδοῦς ἦτον, ὧ ξέν', ὅχ' ἐκὼν
 ἐγώ σε, Πενθέως δ', ὅς μ' ἐπέμψεν ἐπισυλαῖς.
 ἄς δ' αὖ σὺ βάκχας εἶρξας, ἄς συνήρπασας,
 καὶ δ' ἦσας ἐν δέσμοισι πανδ' ἡμῶν σέγης.

Ρ Ρ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φρὺ δ' αὖτ' ἐκείναι λευμέναι πρὸς ὀργάδας,
 σκιρτῶσι, βρόμιον ἀνακαλέμεναι θεῶν.
 αὐτόματα δ' αὐτοῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν,
 κλῆδὲς τ' ἀνῆκαν θυρετρ' ἀνυθιτῆς χερὸς.
 πολλῶν δ' ὁδ' ἀνῆρθαν μασίων ἥκη πλέως
 εἰς τὰςδε Θήβας· σοὶ ἢ τὰλλα χρὴ μέλειν.
 πέν λάξυθε χειρῶν τῶνδ' ἐν ἄρκυσιν ἑὼν,
 ὅκ' ἐστὶν ὅπως ὠκὺς, ὥς τέ μ' ἐκφυγῆν.
 αἰτάρ τ' οὐ σῶμ', ὅκ' ἀμορφος ἤξευε,
 ὥς ἤς γυναικας ἐφ' ὅπερ ἤς Θήβας πάρει.
 πλὴκα μ' ὅς τε ἑσὺ ταναός, ὅς πάλης ὑπὸ
 γένυν παρ' αὐτ' κεχυμένος, πόθεν πλέως.
 λουκὴν ἢ χροῖαν εἰς παρασκευὴν ἔχης,
 ὅχ' ἡλὶς βολαῖσιν, ἀλλ' ὑπὸ σκίᾳ
 τ' Ἀφροδίτην καλλονὴν θηρώμενος.
 πρῶτον ἔκ' ἐν μοι λέξον, ὅστις εἴ γένος
 Διὸς ὅκ' ἰόμπος ὅδ' ἤς ῥάδιον δ' εἰπεῖν τόδε.
 τ' ἀνθεμῶνδ' ἢ μῶλον διαθὰ πακλύων;
 πέν οἶδ', ὅς τ' ὁ Σάρδεων ἄστυ περιβάλλῃ κύνῃ.
 Διὸς ἐνταῦθεν εἰμί· Λυδία δέ μοι πατρίς.
 πέν πόθεν ἢ τελετὰς τὰςδ' ἄχρῃς ἤς Ελλάδα;
 Διὸς Διόνυσος ἡμᾶς ἀσέβησ', ὅτ' ἔκ' Διὸς.
 πέν Ζεὺς δ' ἔς' ἐκεί τις, ὅς νέος τί κτειθεὺς;
 Διὸς ὅκ', ἀλλ' ὅς Σεμέλης ἐνθάδ' ἐξουξεν γάμοις.
 πέν πότερά ἢ νύκτωρ σ', ἢ κατ' ὄμματ' ἠγάγεσεν;
 Διὸς ὄρων ὄρωντα, ἢ δίδωσιν ὄρνια.
 πέν τὰ δ' ὄρνια ἐστὶν, τίν' ἰδέαν ἔχοντά σοι;
 Διὸς ἄρρητ', ἀβακχούτοισιν εἰδέναι βροτῶν.
 πέν ἔχει δ' ὄνησιν τοῖσι θύουσιν τινά;
 Διὸς ὅκ' ἐθέμις ἀκῆσαι σ', ἔστ' ἂν εἰδέναι.

πέν. δν

ΒΑΚΧΑΙ

ΠΙΝ ἄν τῷτ' ἐκίβδηλυσας, ἵν' ἀκῆσαι θέλων.
 ΔΙΟ ἄσεβες ἄσκηντ' ὄργι' ἐχθαίρει θεῶν.
 ΠΙΝ τ' θεὸν ἔ'ορᾶν σὺ φῆς σαφῶς, ποῖός τις ἦ;
 ΔΙΟ ὁποῖός ἦθελ', ἔκ ἐγὼ τάλαν τόδε.
 ΠΙΝ ταῦτ' ἔν παρωχέουσας αἶ, κ' ἐν λέγων.
 ΔΙΕ Δ' ὅξει τις ἀμαθεί σοφά λέγων, ἔκ ἄν φρονεῖν.
 ΠΙΝ ἦλθες ἧ πρώτα δ' αἶρ', ἄγων τ' δαίμονα;
 ΔΙΟ πᾶς ἀναχορεύει βαρβάρων τὰ δ' ὄργια.
 ΠΙΝ φρονέσι ἢ κἄκιοι Ἑλλήνων πολὺ.
 ΔΙΟ τὰ δ' αἶνε μᾶλλον. οἱ νόμοι τε διάφοροι.
 ΠΙΝ τὰ δ' ἱερὰ, νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν τελέεις;
 ΔΙΟ Νύκτωρ τὰ πολλὰ σε μνότητ' ἔχει σκότος.
 ΠΙΝ τῷτ' ἔς γυναικας δολιὸν ἔστι, κ' σαθρόν.
 ΔΙΟ Κἄν ἡμέρα τό γ' αἰχρὸν ἐξείροι τις ἄν.
 ΠΙΝ δ' ἴκην σε δ' ἔναι δ' ἄσπορισματων κακῶν.
 ΔΙΟ σὲ δ' ἀμαθείας, ἄσεβεντ' ἔς τ' θεόν.
 ΠΙΝ ὥς θρασὺς ὁ βάκχος, κ' κ' ἀγύμναστος λόγων.
 ΔΙΟ ἦ φ' ὅ, τι παθεῖν δ' ἔ. τί με τ' δεινὸν ἐργάσῃ;
 ΠΙΝ πρῶτον κ' αἶβρόν βόσχυρον τε μῶσέθεν.
 ΔΙΟ ἱερὸς ὁ πλόκαμος. τῷ θεῷ δ' αὐτ' τρέφω.
 ΠΙΝ ἔπειτα θύρσον τόνδε παράδος ἐκ χειρὸς.
 ΔΙΟ αὐτὸς μ' ἀραιρ' τόνδε Διονύσου φορῶ.
 ΠΙΝ ἔρηταῖσ' ἵ' ἐνθ' ὄν σῶμασ' ὄν φυλάξομεν.
 ΔΙΟ λύσει μ' ὁ δαίμων αὐτ'ς, ὅταν ἐγὼ θέλω.
 ΠΙΝ ὅταν γε καλέσης αὐτ' ἐν βάκχαις σαθῆς.
 ΔΙΟ ἐννῦν ἂ πάχῳ, πηυσίον παρὼν ὄρε.
 ΠΙΝ κ' πῦσιν. ὃ δ' ἔφανερὸς ὁμμασίγγ' ἐμοῖς.
 ΔΙ' παρ' ἐμοί. σὺ δ' ἄσεβης αὐτ'ς ὦν, ἔκ ἐισορᾶς.
 ΠΙΝ λάξυθε. κατὰ φρονεῖ με, κ' Θήβας ὁδε.
 ΔΙΟ αὐδῶ με μὴ δεινὸν σωφρονῶν, ὃ σῶφροσιν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΠΕΝ ἐγὼ δ' αἶν γε, κυριώτερος σέθεν.
 ΔΙΟ ἔκ διοθ' ὅτι ξῆς, ἔδ' ὄρας, ἔθ' ὅστις εἶ.
 ΠΕΝ Γενεῖς, Αἰγυῖος παῖς, πατὴρ δ' Ἐχίονος.
 ΔΙΟ ἐνδυσυχῆσαι τέννο μ' ἐπιτήδεος εἶ.
 ΠΕΝ χώρει· καθάρξαι τ' αὐτ' ἱππικαῖς πέλας
 φάτναισιν, ὥς ἂν σκότιον εἴσορ' ἀνέφας.
 ἐκεῖ χόραε τάδε δ' αἶς ἄγων πάρει,
 κακῶν συνερχὸς, ἢ διεμπολήσομεν,
 ἢ χῆρα δ' ἔπε τῷδε, ἐβύρσις κτύπε
 παύσας, ἐφ' ἱστῖς δ' μωῖδας κεντήσομαι.
 ΔΙΟ σείχοι μ' ἂν ὅ, τι κ' μὴ χρεῶν, ἔτι χρεῶν
 παθεῖν· ἀτάρτοι γὼν δ' ἀποπ' ὕβρισμάτων
 μέτεσι Διόνυσός σ', ὃν ἐκ ἤναι λέγεις.
 ἡμῶς κ' ἀδίκων, ἡγνον ἥς δ' εὐμὲς ἄγεις.
 20 ἔχελ' ὅσον θυγατερ,
 πότνι, ἀπάρθενε Δίρκα.
 σὺ κ' ἐνσαῖς ποτε παλαις,
 ὃ Διὸς βρέφος ἔλαβες.
 ὅ, τε μηρῷ πυρὸς ἐξ ἀθανάτων Ζεύς
 ἔτεκ' ὅσον ἥρπασένιν,
 τάδ' ἀπαβοήσας,
 ἰθὺς διθύραμβ', ἐμὴν
 ἄρσενά τ' αὖτε βαθὶ νηδύν.
 ἀναφανώσε τόδ' ὦ
 βάκχιε Θήβαις ὄνομάξαι.
 σὺ δέ μ' ὦ μάκαιρα Δίρκα,
 στεφανιφόρος ἀπωθῇ
 θιάσας ἔχουσιν ἐν σοί.
 τί μ' ἀνάνη; τί με φάγεις;
 ἔτι ναιτάν βοτρυνώδην

Διόνυσος

ΒΑΚΧΑΙ

Διόνυσον χάριν δῖνας,
 ἔτι σοι τῷ βρομίῳ μελήσει.
 οἶαν οἶαν ὄργαν
 ἀναφαίνει χθόνιον,
 γένος ἐκφύς τε δράκοντος
 ποτὲ Πενθλὺς, ὃν Ἐχίων
 ἐφύτανσε χθόνιος,
 ἀγριωπὸν τέρας,
 ὃ φῶτα βρότειον,
 φόνιον δ' ὥστε γίγαν-
 τ' ἀντίπαλον θεῶι
 σιν· ὅς με βρόχοισι τὰν
 τῷ βρομίῳ τάχει συνάψει.
 τ' ἐμὸν ἐντὸς ἔχει
 δώματος ἤδη θιασώταν,
 σκοτίαις κρυπτὸν ἐν ἱερταῖς.
 ἐσορᾷς τὰ δ' ὦ Διὸς παῖ
 Διόνυσε, σὰς προφήτας
 ἐν ἀμίλλαισιν ἀνάγκας;
 μόλε χρυσῶπα, τινάων
 ἀνὰ θυρσὸν κατ' Ὀλυμπον.
 φονίη δ' ἀνδρὸς ὕβριν κατὰχευ.
 πόθι Νύκτες ἄραι θη
 ροτρόφου θυρσοφορῆς,
 θιάσους ὦ Διόνυσ', ἢ
 κορυφαῖς κωρυκίαις.
 τάχα δ' ἐν ταῖς πολυδένδρεσσιν Ὀλύμπῳ
 θαλάμοις, ἐνθά ποτ' Ὀρ
 φὺς καθαρίζων,
 σύνχευε δένδρεα μὲν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

σαις, σύναγε θῆρας ἀγρώτας.
 μάκαιρ' ὦ Γιερία,
 σέβεται σ' αἴϊος.
 ἤξει τε χορεύων
 ἅμα βακχούμασι.
 τὸν τ' ὠκυρόαν
 διαβάς Ἀξιόν,
 εἰλιαομένας τε μαινάδας ἄξει,
 Λυδ' ἴαν τε, τ' ταῖς Ἀδαιμονίας
 βροτοῖς ὀλοβοδόναν, πατέρα τε,
 τ' ἐκλυον ἀνιπτον χώραν ὕδασι
 καλλίσουσι λιπαίνεν.
 Διό ἰὼ, κλύετ' ἐμᾶς, κλύετ' αὐδᾶς.
 ἰὼ βάκχαι, ἰὼ βάκχαι.
 Χο τὶς ὄδε; τίς, πόθεν ἐκέλευσε
 ἀνά μ' ἐκάλεισεν αἴϊς;
 Διό ἰὼ πάλιν αὐδῶ,
 ὁ Σεμέλας, ὁ Διὸς παῖς.
 Χο ἰὼ ἰὼ δέσποτα, δέσποτα,
 μόλεν ὤν ἡμέτερον ζεθίασον.
 ὦ βρόμιε, βρόμιε,
 πέδον χθοῖς ἐνοσι πότνια.
 ἄ. ἄ. τάχα τὰ Γενθίως μέλαθρα
 διατινάσσεται πεσήμασιν
 ὁ Διόνυσος ἀνὰ μέλαθρα.
 σέβετέ νιν.
 ἡμι σέβομεν ὦ.
 ἴδετε λαῖνα κίοσιν ἐμβολα
 διάδρομα τάδε.
 βρόμιος ἀλαλάσσεται σέλας ἥσω.

ἡμι. ἄπθ

ΒΑΚΧΑΙ

ἡμι ἅπτε κεράνιον αὐτοπαλαμπάδα,
 σύμφλεγε σύμφλεγε δώματα Γενθίως.
 ἡμι ἅ· ἅ· πῦρ ὕλαιναις, ἔδ' αὐγάη.
 Σεμέλας ἱερὸν ἄμφι τάφον,
 ἂν ποτε κεραυνοβόλος
 ἔλιπε φλόγα Διὸς βροντᾶς.
 Δίκετε πεδύσε τρομερὰ δώματα,
 Δίκετε μαινάδες.
 ὃ ἅναξ, ἄνω καὶ ἄνω τιθῆς, ἔπεισι
 μέλαθρα τάδε, Διὸς γένος Διόνυσος.
 Διό βάρβαροι γυναικες, ὅπως ἐκτεπληγμένοι φόβῳ,
 πρὸς πέδῳ πεπλώκαθ' ἡσθηδὺς ὅσκιε βανχίῃ
 διατινάξαντος δῶμα Γενθίως. ἀλλ' ἐξανίστατε
 σῶμα, καὶ θαρσείτε σάρκας, ἐξαμείψασαι τρόμον.
 χο ὦ φάος μέγιστον ἡμῖν οὖν βανχούματος,
 ὡς ἐσθλὸν ἀσμένησε, μονάδ' ἔχουσ' ἐρημίαν.
 Διό ῥε ἄθυμίαν ἀφίκεσθ' ἡνίκ' ῥε πεμπόμην
 Γενθίως ὡς ῥε σκοτεινὰς ὀρκίνας πεισμένους.
 χο πῶς ἂ· ὅστις μοι φύλαξ ἦν, εἰ σὺ συμφορᾶς τύχῃς.
 ἀλλὰ πῶς ἐλευθερώθης, ἀνδρὸς ἀνοσίσττυχῶν;
 Διό αὐτὸς ἐξέσωσ' ἐμαυτὸν ῥαδίως, ἄνδρ' ἰόντα.
 χο ὅδε σὺ συνῆψε χεῖρα δεσμίοισιν ἐν βρόχοις;
 Διό ταῦτα καὶ καθύβρις αὐτόν, ὅτι με δεσμάνειν δοκῶν,
 ὅτ' ἐθίγεν, ὅτ' ἠψαθ' ἡμῶν, ἐλπίσι δ' ἐβόσκετο.
 πρὸς φάναις ἢ ταῦρον εὐρὼν, ἢ καθάρξ' ὕμᾶς ἄγ',
 τῷδε περιβρόχῳ ἔβαλε γόνασι, καὶ χιλαῖς ποδῶν,
 θυμὸν ἐκπνέων, ἰδρῶτα σώματος σάξων ἅπο,
 χεῖρεσι διδύς ὀδόντας· πλησίον δ' ἐγὼ παρῶν,
 ἡσυχος θάλαμον, ἔλυσον· ἐν ἢ τῷδε τῷ χρόνῳ,
 ἀνέτιναξ' ἐλθὼν ὁ βάνχος δῶμα, καὶ μητρὸς τάφῳ

Γ Γ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πῦρ ἀνῆλ'· ὅδ' ὥς ἐσείδε δῶματ' ἀθροῖσαι θακῶν,
 ἥϊα' ἐκείσε, καὶ τ' ἐκείσε, δ' μωσὶν Ἀχελῷον φέρειν
 ἐννέπων· ἅπας δ' ἐν ἔργῳ δ' ὅλος ἦν, μάτην πονῶν.
 διαμεθεὶς ἧτόνδε μόχθον, ὥς ἐμὲ πεφουγῶτος,
 ἵεται ξίφος κελευνὸν ἀρπάσας δόμων ἔσω.
 καὶ θ' ὁ βρόμιος ὥς ἐμοίγε φαίνεται δόξαν λέγων,
 φῶς ἐποίησε κατ' αὐλήν· ὅδ' ἐπὶ τῷ ὄρμη μένος,
 ἥϊασι, καὶ μέντοι φαεννὸν, ὥς σφάζων ἐμέ.
 πρὸς ἧτοῖσδ' αὐτῷ· τὰ δ' ἄλλα βῆχυς λυμάνετα,
 δῶμά τ' ἐρ' ῥηξε χαμάζε· συντεθράνεται δ' ἅπαν
 πικροτάτης ἰδόντι δεισμὸς τὸς ἐμὸς· κόπη δ' ὕπο
 διαμεθὲς ξίφος, παρεῖται· πρὸς θεὸν ἔ, ὦν ἀνὴρ,
 ἃς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμ'· ἥσυχος δ' ἐν βῆχυς ἄγων
 δῶμάτων, ἥκω πρὸς ὑμᾶς, Πενθέως ὄφροντίσας·
 ὥς δέ μοι δοκῇ, φοφῇ γὰρ ἀρβύλη δόμων ἔσω.
 ἃς προνώπι αὐτίχ' ἤξει· τί ποτ' ἄρ' ἐκ τούτων· ἐρῇ;
 ῥῥ' ἰδὼς ἔ, αὐτ' οἶσω, καὶ πνέων ἐλθὼ μέγα.
 = Γ' ρὸς σοφῆς ἔ, ἀνδρὸς ἀσκήν σῶφρον ἄοργησίαν.
 πιν πείπονθα δεινὰ· διαπέφονγέ μ' ὀξένης,
 ὅς ἄρτι δεισμῶς ἦν κατηναχασμένος·
 ἔα· ἔα· ὅδ' ἐστὶν ἀνὴρ· τί τάδε; πῶς προνώπιος
 φαίνη πρὸς οἴκοις τοῖς ἐμοῖς, ἔξω βεβῶς;
 διό σῆσον πόδι· ὀργῇ δ' ὑπόθεσις ἥσυχον πόδα·
 πιν πόθεν σὺ δεισμὰ διαφυγὼν ἔξω περᾶς;
 διό τί γ' ἔπον; ὅκ' ἤκυσας ὅτι λύσει μέτις;
 πιν τίς; τὸς λόγους ἔ, εἰσφέρεις καὶ νῦν ἄγ·
 διό ὅς τ' πολὺ βοτρυν ἄμπελον φνέει βροτοῖς·
 πιν ὠνείδισας δὴ τῷτο Διονύσῳ καλόν.
 διό κλείειν κελῶν πάντα πύργον ἐν κύκλῳ·
 πιν τί δ' ὅχ' ὑπερβαίνεσι καὶ τάχῃ θεοί;
 διό· σοφὸς

ΒΑΚΧΑΙ

Διὸ σοφὸς, σοφὸς ἦ· πλὴν ἂν δέῃ σ' εἶναι σοφόν·
 πέν ἂν δέῃ μάλιστα, ταῦτ' ἐγὼ γ' ἔφην σοφός·
 κήνυσθ' ἀνέσσαις, πρῶτα τὴν λόγος μάθε·
 ὃς ἐξ ὄρου παρέστιν ἀγγέλων τί σοι·
 ἡμεῖς δέ σοι μὲν ἔμεν, ὅφρα ξύμεθα·
 ἄλλ' Γενθῶν, κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονός,
 ἥκω κιθαριῶν ἐκλιπὼν, ἵν' ἔποτε
 λαυηὴς χιόνος ἀνῆσαν ἀναγῆς βολαί·
 πέν ἥκεις δ' ὅποιαν προστιθῆς ἀνδρὶν λόγος;
 ἄλλ' βακχίας ποτνιαίας ἑσιδὼν, αἰ τῆσδε γῆς
 οἷσσι λαυὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,
 ἥκω φράσαι σοι καὶ πόλει, χρήτων ἀνάξ,
 ὥς δὴν ἀδρῶσι, θαυμάτων τε κρείσσονα·
 θέλω δ' ἀνέσσαι, πότερά σοι παρ' ῥησὶα
 φράσω τὰ κῆθεν, ἢ λόγον σπειλώμεθα;
 τὸ δὲ τάχος σε τ' φρενῶν δέδοικ' ἀνάξ,
 καὶ τὸ ξύθυμον, καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν·
 πέν λέγ' ὡς ἀθῶος ἐξ ἑμὲ πάντως ἔση·
 » Τοῖς δὲ δικάοις ἔχ' ἐθυμῶσθαι χρεῶν·
 ὅσῳ δ' ἂν ἔποις δεινότερα βακχῶν πέρι,
 τοσῶδε μᾶλλον τ' ὑποθέντα τέχνας
 γυναιξὶ τόνδε, τῇ δ' ἰκὴ προθήσομεν·
 ἄλλ' ἀγελαῖα καὶ βασκὴ ματ' ἄρτι πρὸς λέπας
 μόχων ὑπεξήκρυσον, ἡνίχ' ἥλιος
 ἀκτῖνας ἐξίησι, θερμαίνων χθόνα·
 ὄρω καὶ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
 ὧν ἡρξ', ἐνὸς καὶ Αὐτονόη· τῷ δ' ἀντέρῃ,
 μήτηρ Ἀγχιμή· τρίτη δ' Ἰνὸ χορῷ·
 εὐδὸν καὶ πᾶσαι, σώμασι παρειμέναι·
 αἰμὲν, πρὸς ἐλάτης ἔωτ' ἐρῆσσαι φόβην,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰδ' ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδον κάρῃ
 ἢ κῆ βκλῦσαι σωφρόνως, ἔχ' ὡς σὺ φῆς
 εἰνωμένας κρατῆρι, καὶ λωτῷ φόρῳ,
 θηρᾶν καθ' ὕλην Κύπριν ἡρενωμένας.
 ἢ σὴ δὲ μήτηρ, ὠλόλυξεν ἐν μέσσαις,
 σταθεῖσα βάμχαις, ἐξ ὕπνου κινῆν δέμας,
 μυκήμαθ' ὡς ἦκεσε κερφόρων βοῶν.
 αἰδ' ἀποβαλῦται θαλερὸν ὁμμάτων ὕπνον,
 αἰνῆξαν ὀρθαί, θαῦμ' ἰδὲν ἀνοσμίας,
 νέαι, παλαιαί, παρθένοι τε, καὶ ἄνδρες.
 καὶ πρῶτα καὶ καθῆσαν εἰς ὦμους κόμας,
 νεβρίδας τ' ἀνεσεύλανθ', ὅσαισιν ἁμμάτων
 σύνδεσμός ἐλέλυτο, καὶ καταστήκτες δοράς
 ἔφρετι κατεξώσαντο λιχμῶσαν γένυν.
 αἰδ' ἀγκάλασι δορῆαδ', ἢ σκυῖ μιν λυκῶν
 ἀγρίους ἐχέουσαι, λυκὸν ἐδίδοσαν γάλα,
 ὅσαις νεοτόκοις μαζὸς ἦν, σπαργῶν ἔτι
 βρέφη λιπύσαις. ἐπὶ δ' ἔθεντο κιαίνους
 στεφάνους, δρυὸς τε, μίλακός τ' ἀνθεσφόρους.
 θύρσους δὲ τις λαβῦσ', ἔπαισεν ἄς πέτραις,
 ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτὶς.
 ἄλλη ἢ νάρθηκ' εἰς πέδον καθῆκε γῆς,
 καὶ τῇδε κρήνην ἐξανῆκε ὄνυχ' ἑός.
 ὅσαις ἢ λυκῆ πόματος πόθος παρῆν,
 ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα,
 γάλακτος ἐσμὸς ἔχον· ἐκ ἢ κιαίνων
 θύρσων γλυκεῖαι μέλιτος ἔσασον ῥοαί.
 ὥστ' ἢ παρῆσθαι τ' θεὸν, τ' ἔνν' ἔλγης,
 εὐχαῖσιν αἶν μετῆλθες, εἰσὶ δὲ τὰδε.
 ξυνήλομεν ἢ βυκόλοι, καὶ ποιμένες,

ΒΑΚΧΑΙ

παίων λόγων δώσαντες ἀλλήλοισι ἔριν,
 ὥς δ' ἔγ' αὖ δ' ὦσι, θαυμάτων τ' ἐτάξια.
 καὶ τις πλάνης κατ' ἄστυ, κητρίβων λόγῳ,
 ἔλεξεν ἡσάπ' αὖτας, ὥς τε μὲν πλάνης
 ναύοντες ὀρέων, θέλετε θηρατῶμεθα
 Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ' ἐκ βακχονμάτων,
 χάριν τ' ἀνκτιθῶμεν; οὐδ' ἡμῖν λέγειν
 ἔδοξε· βάμνων δ' ἐλλοχίσομεν φόβους,
 κρύφοντες αὐτὸς αἰδέεσθαι τεταγμένην
 ὕρην ἐκίνευ θύρσον ἡς βακχούματα,
 ἰακχὸν ἀθρόω σόματι, τὸ Διὸς γόνον
 βρομῖον καλῶσαι· πᾶν ἡ συνεβάκχουσ' ὄρος,
 κηθῆρες· ὅθεν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμον·
 κῦρε δ' Ἀγαυὴ πηυσίον θρώσκουσά μιν·
 καὶ γὰρ ξυνεπήδησ', ὥς συναρπάσαι θέλων
 λόχμην κενώσας, ἐνθ' ἐκρύπτομεν δέμας·
 ἡ δ' ἀνεβόησεν, ὥς δρομάδες ἐμαὶ κύνες,
 θηρώμεθ' ἀνδρῶν τῶνδ'· ὑπ' ἄλλ' ἐπεσθ' ἐμοί,
 ἐπεσθε, θύρσοις διὰ χειρῶν ὠπλισμέναι·
 ἡ μὲν γὰρ ὅν φάροντες, ἐξηλύξαμεν
 βακχῶν παρὰ γένον· αἰδέεσθαι, νενομέναις χλόην
 μόχοις ἐπὶ λθον χειρὸς ἀσιδήρου μέτα·
 κητ' ἡμῶν προσσθδεις ἀνθηλον πόριν
 μυκωμένην ἔχουσιν ἐν χερσὶν δέμας·
 ἀλλὰ ἡ δαμάλας διεφόρον παρὰ γένον·
 ἡ δ' αὖτ' ἀνὴρ πλουρὰν, ἡ δ' αὖτ' ἐμβασιν
 ῥιπτόμεν ἄνω, κηκῶτω· κρημασθ' ἡ
 ἔσας ὑπ' ἐλάταις ἀναπεφυρμέν' αἶματι·
 ταῦροι δ' ὑβρίσας, κηκῶτας θυμῶμενοι
 τοπρῶθεν, ἐσφάλλοντο πρὸς γαῖαν δέμας;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μυριάτι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων.
 θάλασιν ἢ διεφορῶντο σαρκὸς ἐνδύτα,
 ἢ σὺ ξυνάφαις βλέφαρα βασιλήοις κόραις.
 χωρῶσι δ' ὥστ' ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμῳ
 πεδίῳ ὑπὸ τάσιν, αἱ παρ' Αἰσωπῶ ῥοαῖο
 ἀνάρπτον ἐκβάλλουσι θηβαῖον σάχυν,
 Ὑσίας τ' ἐρυθραί, αἱ Κιθαριῶνος λέπας
 νέρθεν κατὰ κήκασιν· ὥστε πολέμιοι
 ἐπὶ πᾶσι σῶσαι, πάντ' ἀνω τε, καὶ κάτω
 διέφερον· ἥρπασον δὲ ἐκ δόμων τέκνα·
 ἐπὶ πᾶσι δ' ἐπ' ὤμοις ἐθεσαν, ὅδε σμῶν ὑπὸ
 προσείχετ', ὅδ' ἐπιπῆν ἄς μέλαν πέδον,
 ὅδε χαλκός, ὅδε σίδηρος, ἐπὶ ἢ βοσφύχοις
 πυρρὸν ἔφερον, ὅδ' ἐκ αἰθέ· οἳ δ' ὄργης ὑπο,
 εἰς ὅπλ' ἐχώρην, φερόμενοι βασιλῶν ὑπὸ.
 ὅπερ τ' εἰδὼν ἦν θέα μ' ἰδεῖν ἀνάξ.
 τὸς δὲ καὶ ὅδε ἤματι λοχῶν βέλος.
 κῆραι ἢ θύρας ἐξανίστασι χειρῶν,
 ἐτραυμάτιζον, καὶ πενῶτιζον φυγῇ
 γυναικὲς ἀνδράς, ὅδε ἀνὰ θεῶν τινος.
 πάλιν δ' ἐχώρην ὅθεν ἐκίνησαν πόδα
 κρήναις ἐπ' αὐταῖς, αἳ ἀνῆκ' αὐταῖς θεός.
 νύφαντο δ' αἶμα· σάγονα δ' ἐκ παρηΐδων
 γλώσση δράκοντος ἐξεφάιδρυνον χροός.
 τὸ δαίμον' ἦν τὸν δ', ὅστις ἐς ὧδ' ἐσποτα,
 δέχεται πόλιν τῇδ'· ὥς τὰ τ' ἄλλ' ἐστὶν μέγας,
 καὶ κῆν' ὀφασιν αὐτ', ὥς ἐγὼ κλύω,
 τὸ παυσίλυπον ἄμπελον δῆναι βροτοῖς.
 Οἶνον ἢ μιν κέτ' ὄντας, ὅδε ἐστὶν Κύπρις,
 Οὐδ' ἄλλο τερπνὸν ὅδ' ἐν ἀνθρώποις ἔτι.

ΒΑΚΧΑΙ

χο ταρβῶ μὲν εἰπὴν τὸς λόγους ἐλευθέρους
 ἐς τὸν τύραννον· ἀλλ' ὅμως ῥήσεται·
 Δίονυσος ἥκων ὑδένος θεῶν ἔφν·
 πει ἤδη τόδ' ἐγγὺς ὥστε πυρὶ ἐφάπτεται
 ὑβρισμὰ βακχῶν, φόρος ἐς Ἑλλήνας μέγας·
 ἀλλ' ὅκ' ὀκνεῖν δ' ἔ· σείχ' ἐπ' Ἡλέκτρας ἰὼν
 πύλας· κέλευε πάντας ἀσπίδι φόρους,
 ἵππων τ' ἄπκντ' ἀνταχυπόδων ἐπεμβάτας,
 πέλτας θ', ὅσοι πάλλουσι, καὶ τόξων χερὶ
 φάλαγγιν αὐράς, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
 βάκχαισιν· ὅτ' ἀλλ' ὑπερβάλλει τάδε,
 εἰ πρὸς γυναικῶν πεισόμειδ' ἀπάχομεν·
 αἶγ' πείθῃ μὲν ὅτ' ἐμῶν λόγων κλύων·
 Πενθῶ· κακῶς ἢ πρὸς σέθεν πάχων, ὅμως
 ὅφρ' ἐμι χρῆναι σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθαι θεῶν,
 ἀλλ' ἡσυχάζειν· βρόμιος ὅκ' ἀνέξεται,
 κινῶντι βάκχας αὐτῶν ὀρῶν ἅπο·
 πει ὅ μ' ἡφρενώσεις μ', ἀλλὰ δέσμιος φυγῶν,
 σώσει τόδ', ἢ σοὶ πάλιν ἀναστρέφω δίκην·
 αἶγ' θύοι μ' ἂν αὐτῷ μᾶλλον, ἢ θυμὸς μένος,
 πρὸς κέντρα λακτίξοιμι θνητὸς ὢν, θεῶν·
 πει θύσω φόνον γε θῆλυν ὥς περ ἄξιαι,
 πολὺν ταραξέας ἐν Κιθαιρῶνος πύλαις·
 φονεῖσθαι πάντες· καὶ τόδ' ἀχρὸν, ἀσπίδας
 θύρτοισι βακχῶν ἐκτρέπειν χαλκὴν ἡλάντος·
 αἶγ' ἀπόρρωγε τῷδε συμπεπλεγμένθα ξένω,
 ὡς ὅτε πάχων, ὅτε δρῶν σιγήσεται,
 ὅταν ἔτ' ἔσιν αὖ καταστῆσαι τάδε·
 πει τί δρῶντα, δαλνόντα δαλείας ἐμαῖς;
 αἶγ' ἐγὼ γυναικας δ' αὖρ' ὅπλων ἄξω δίχα·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΠΕΝ οἱ μοι τόδ' ἤδη δόλιον ἦς με μηχανῶν·
 ΑἶΓΓ ποῖόν τι; σῶσαι σ' εἰ θέλω τέχναις ἐμοῖς.
 ΠΕΝ ξυνέθεσθε κοινῇ τάδ', ἵνα βακχύνῃτ' ἀγ·
 ΑἶΓΓ κ' μὴν ξυνεθέμην, τῷτ' ὃν ἐστ', τῷ θεῷ.
 ΠΕΝ ἐκφέρετέ μοι δ' αὖρ' ὅπλα· σὺ γ', παύσαι λέγων.
 ΑἶΓΓ ἄβῃ σφ' ἐν ἵεσι συγκαθήμενας ἰδῶν;
 ΠΕΝ μάλιστα μυρίονγε δὺς χρυσῶν σταθμόν.
 ΑἶΓΓ τίδ' εἰς ἔρωτα τῷδε πέπλωνας μέγαν;
 ΠΕΝ λυπρῶς νιν εἰσίδοιμ' αὖτ' ἐξοινωμένους.
 ΑἶΓΓ ὅμως δ' ἰδοῖς ἂν ἡδέως ἄσοι πιπρά;
 ΠΕΝ σάφ' ἴδω, σιγῇ γ' ὑπ' ἐλάταις καθήμενος.
 ΑἶΓΓ ἀλλ' ἐξιχνύσσεσ' ἵ σε καὶν θέλῃς λάβρα.
 ΠΕΝ ἀλλ' ἐμφανῶς· καλῶς κ' ἐξῆπας τάδε.
 ΑἶΓΓ ἄγω μὲν ἔν σε, καὶ πειρήσεις ἐδῶ.
 ΠΕΝ ἄγ' ὡς τάχιστα· τῷ χρόνῳ δέ σ' ὄφθονῶ.
 ΑἶΓΓ σείλαίνιν ἀμφὶ χρωτὶ βυαίνους πέπλους.
 ΠΕΝ τί δ' ἡ τόδ' εἰς γυναικας ἐξ ἀνδρὸς τελεῶ;
 ΑἶΓΓ μή σε κτάνωσιν, ἦν ἀνὴρ ἰφθῆς ἐκεί·
 ΠΕΝ οὐ γ' ἔπας αὐτό· καὶ τις ἔπαλαι σοφός.
 ΑἶΓΓ Διόνυσος ἡμᾶς ἐξεμύσσωσεν τάδε.
 ΠΕΝ πῶς ἔν γένοιτ' ἂν ἃ σὺ μενυθετῆς καλῶς;
 ΑἶΓΓ ἐγὼ σελεῶ σε δωμάτων εἴσω μολῶν.
 ΠΕΝ τίνα σολήν; ἢ θήλυ; ἀλλ' αἰδώς μ' ἔχει.
 ΑἶΓΓ ὅκ' ἐτι θεατὴς μαινάδων πρόθυμος εἰ.
 ΠΕΝ σολήν δ' ἐτίνα φῆς ἀμφὶ χρωτὶ ἐμὸν βαλῆν;
 ΑἶΓΓ κόμην μ' ἐπὶ σφικρατὶ ταναόν ἐκτενῶ.
 ΠΕΝ τὸ δεύτερον ἡχῆμα τῷ κόσμῳ, τί μοι;
 ΑἶΓΓ πέπλοι ποδήρης· ἐπὶ κάρα δ' ἔσαι μίτρα.
 ΠΕΝ ἢ κ' τί πρὸς τοῖσδ' ἄλλο προαθήσῃς ἐμοί;
 ΑἶΓΓ θύρσον τε χειρὶ, καὶ νεβρῶ σικτ' ἰέρας.

ΒΑΚΧΑΙ

Πεν ἔκ' αὖ δυνάμην θῆλυν ἐνδύνασθην.
 ἄλλ' αἶμα θήσεις, συμβαλὼν βαίχχας μάχην.
 Πεν ὀρθῶς μολῶν χρεὶ πρῶτον ἧς κατασκοπήν.
 ἄλλ' σφοδρὸν γυν, ἢ κακοῖς θηρῶν κακῶ.
 Πεν ἢ πῶς δ' ἴσσεος ἦμι, Κασμῆς λαθῶν;
 ἄλλ' ἰδὼς ἐρήμους ἵμεν· ἐγὼ δ' ἠγήσομαι.
 Πεν πᾶν κρῖνον, ὥστε μὴ γέλων βαίχχας, ἐμοί.
 ἄλλ' ἐλθόντ' ἐς οἶκους, αὖ δ' οὐκ ἔβηλυσσόμεν.
 Πεν ἔξεστι πάντῃ· τὸν ἐμὸν ἀντρέπεις πάρα.
 ἄλλ' σείχοι μ' αὖ· ἢ ἢ ὅπλ' ἔχων πορεύσομαι,
 ἢ τοῖσι σοῖσι πῆσομαι βολύμασιν.
 Διὸ ἤξει ἡ βαίχχας· ἔθανων, δώσει δίκην.
 γυναικες, ἀνὴρ εἰς βόλον καθίσταται.
 Διόνυσε, νῦν σὺν ἔργον, ἢ ἢ εἴ πρόσω,
 τισὼ μεθ' αὐτόν· πρῶτα δ' ἔκτισσον φρενῶν,
 ἐν εἰς ἐλαφρὰν λύσιν· ὥς φρονῶν μ' αὖ,
 ἢ μὴ θελήσῃ θῆλυν ἐνδύνασθην.
 ἔξω δ' ἐλάνων τ' ἔφρονεῖν, ἐνδύσεται.
 Χρήζω δ' ἐν γέλωτα Θηβαίοις ὄφλειν,
 γυναικὸς μορφοῦ ἀγόμενον δ' ἴσσεος,
 ἐκ τ' ἀπῆλόν τ' πρὶν, αἰσι δεινὸς ἦν.
 ἀλλ' εἴμι, κόσμον ὅν περ εἰς ἄλ' λαβῶν,
 ἀπεισι μητρὸς ἐκ χερσὶν κατασφαγείς,
 Πενθ' προσάψων· γγώσεται ἢ τ' Διὸς
 Διόνυσον, ὃς πέφυκεν ἐν τίλει θεὸς
 δεινότατος, ἀνθρώποισι δ' ἠπιώτατος.
 20 ἄρ' ἐν παννυχίοις χοροῖς
 θήσω ποτὲ λυκὸν
 πόδ' ἀναβαλόντα,
 δέρην ἧς αἰθέρα δροσιρὸν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ῥίπυσ', ὥς νεβρὸς χλοεραῖς
 ἔμπ᾽ ἔνθα λείμας ἡδοναῖς,
 ἢ νίη' ἀνφοβερόν φύγῃ
 θήρα μ' ἐξωφυλακᾶς,
 ἀπλέκτων ὑπὲρ ἀρκύων.
 θωύων ἢ κυναγέτας,
 συντήνῃ δρόμη μακυνῶν,
 μόχθοις τ', ὠκυδρόμοις τ' ἀέλλαις
 θρώσκῃ πέδιον παρὰ ποτάμιον, ἡδομένα
 βροτῶν ἐριμίαις,
 σκιαροκόμας τ' ἐν ἔρνεσιν ὕλας.
 = Τί τ' σοφὸν, ἢ τί τ' κάλλιον
 = παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
 = ἢ χεῖρ' ὑπὲρ κορυφαῖς
 = τ' ἐχθρῶν κρήσας κατέχειν;
 = ὅ, τι καλὸν, φίλον ἀή.
 ὁρμάται μόλις· ἀλλ' ὁ μὲν
 πιστὸν τόγῃ θῆον
 θένος· ἀπαιθύνει ἢ
 βροτῶν τῆς τ' ἀγνωμοσύνης
 τιμῶντας, καὶ μὴ τὰ θεῶν
 αὔξαντας, συμμεινομένα δόξα.
 κρυπταῖσι ἢ ποικίλως
 δαρόν χρόνου πόδα, καὶ
 θηρῶσιν τ' ἄσεπτον· ἢ
 ἢ κρείσσον ποτε τ' νόμων
 γινώσκων χρεὶ, καὶ μελετᾶν.
 κῆρα ἢ δαπάναν ομίξιν,
 ἰχὺν τ' ἐχθρὸν, ὅτι ποτ' ἄρα τ' δαίμονιον.
 τὸτ' ἐν χρόνῳ μακρῷ

νόμιμος

ΒΑΚΧΑΙ

νόμιμον, αἰφύσει τε πεφυκός.
 Τὶ τ' σοφὸν, ἢ τὶ τ' κάλλιον
 παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
 ἢ χεῖρ' ὑπὲρ κορυφᾶς
 τ' ἐχθρῶν κρῖνω κατέχον;
 τί καλὸν, φίλον αἰεί.
 Εὐδαίμων μὲν, ὃς ἐκ θαλάσσης
 ἔφυγε κῦμα, λιμένα δ' ἐκίχεν.
 εὐδαίμων δ', ὃς ὑπερθε μόχθων
 ἐγίνεθ'· ἑτέρα δ' ἑτερος ἑτερον
 ὀλβω, κλιδυάμην παρήλθεν.
 μυρία μυρίοισιν
 ἔτ' εἰσὶν ἐλπίδες· αἶ μὲν,
 τελευτῶσιν ἐν ὀλβῳ
 βροτοῖς, αἱ δ' ἀπέβησαν· τὸ δ' κατ' ἡμᾶρ,
 ὅτ' ὀβίος εὐδαίμων, μάκαρ ἰξω.
 δίο σέ τ' πρόθυμον ὄνθ', αἰ μὴ χρεῶν ὄραν,
 ἀνδρῶν τὰ τ' ἀπὸν δαῖτα, Γενθέα λέγω,
 ἔξιθι πάροιθε δωμάτων, ὄφθητί μοι,
 σκυλὴν γυναικὸς μαινάδος βάκχης ἔχων,
 μητρός τε τῆς σῆς, κὶ λόχου κατὰ σκοπὸς.
 πρέπης δ' ἢ Κάδμω θυγατέρων μορφῇ μίαν.
 πιν κὶ μὴν ὄραν μοι δύο καὶ ἑλίας δοκῶ,
 διαὰς δ' ἢ Θήβας, κὶ πόλιν ἐπ' ἄστυμον.
 κὶ ταῦρος ἢ μῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς.
 κὶ σὺ κέρει κέραι' προσπεφυκέναι.
 ἀλλ' ἢ ποτ' ἦσθαι θῆρ, τεταύρωσαι δ' ἔν,
 ὅθ' ὁσ' ὁ μαρτεῖ πρόσθεν, ὧν ὅκ' εὐμενής.
 δίο ἔνασπονδος ἢ μῖν· νῦν δ' ὄρας, ἀχρή σ' ὄραν.

Σ Σ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΠΕΝ τί φαίνομαι δ' ἤτ' ἔχ' ἢ τ' Ἰνὸς σάσιν,
 ἢ τ' Ἀγαυῆς ἐσάναι μητρός γ' ἐμῆς;
 ΔΙΟ αὐτὰς ἐκόντας ἔσθ' ἄνδρα σ' ἐρῶν.
 ἀλλ' ἐξ ἑδρας σοι πλόκαμος ἐξέστη ὅδε.
 ἔχ' ὡς ἐγὼ νιν ὑπὸ μίτρα καθήρμισα.
 ΠΕΝ ἐνδον προσείων αὐτ', ἀνασείων τ' ἐγὼ,
 ἢ βακχιάων, ἐξ ἑδρας μεθώρμισα.
 ΔΙΟ ἀλλ' αὐτ' ἡμῶν, οἷς σὲ θεραπεύειν μέλει,
 πάλιν κατασελῶ μεν. ἀλλ' ὄρθην κάρα.
 ΠΕΝ ἰδὲ, σὺ κόσμει· σοὶ δ' ἀνακείμεθα δῆ.
 ΔΙΟ ζῶναι τέ σοι χαλῶσι, καὶ χ' ἐξ ἡς πέπλων,
 σολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τήνυσσι σέθεν.
 ΠΕΝ καὶ μοὶ δοκῶσι παράγει δεξιὸν πόδα.
 τὰνθ' ἐνδε δ' ὀρθῶς παρὰ τένοντ' ἔχει πέπλος.
 ΔΙΟ ἦπερ μετ' ὧν πρῶτον ἠγήσῃ φίλων,
 ὅταν παρὰ λόγον σώφρονας βάκχας ἴδῃς;
 ΠΕΝ πότερα δέ, θύρσον δεξιᾷ λαβὼν χερί,
 ἢ τῇδε βάκχῃ μᾶλλον εἰκαδῆσομαι;
 ΔΙΟ ἐν δεξιᾷ χερί, χ' ἅμα δεξιῇ ποδὶ
 αἶρειν νιν· αἰνῶ δ' ὅτι μεθέστηκας φρενῶν.
 ΠΕΝ ἄρ' ἂν δυνάμην τὰς Κιθαϊρῶνος πύχας
 αὐταῖσι βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὧμοις φέρειν;
 ΔΙΟ δύναι' ἂν, ἢ βύλοιο· τὰς ἢ πρὶν φρένας,
 ἔκ' εἶχες ὑγίαι· νῦν δ' ἔχεις οἷας σε δεῖ.
 ΠΕΝ μοχλὺς φέρωμεν, ἢ χερσὶν ἀνασπάσω,
 κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὧμον, ἢ βραχίονα.
 ΔΙΟ μὴ σύγε τὰν νυμφῶν διολέσης ἰδρύματα,
 ἢ καπνὸς ἑδρας ἐνθ' ἔχει συρίγματα.
 ΠΕΝ καλῶς ἐλέξας· οὐ δένει νικητέον.
 » γυναικας.

ΒΑΚΧΑΙ

γυναῖκας· ἐλάττωσι δ' ἔμὸν κρύφω δέμας.
 ΔΙΟ κρύψῃ σὺ κρύψιν, ἣν σε κρυφθῆναι χρεὼν,
 ἐλθόντα δόλιον μαινάδων κατὰ σκοπον.
 ΠΕΝ ἢ μὴν δοκῶ σφᾶς ἐν λόχοις ὄρνιθας ὥς,
 λέκτρων ἔχεσθαι φιλτάτοις ἐν ἔρκεσιν.
 ΔΙΟ ὕμῃν ἐπ' αὐτὸ τὸτ' ἀποστείλῃ φύλαξ.
 λήψῃ δ' ἴσως σφᾶς, ἣν σὺ μὴ ληφθῆς πάρος.
 ΠΕΝ κόμιξε διὰ μέσης με Θηβαίης χθονός.
 μόνος γάρ εἰ μ' αὐτ' ἀνὴρ τολμῶν τόδε.
 ΔΙΟ μόνος σὺ πόλεως τῆς δ' ὑπερκάμνεις μόνος.
 τοιγάρ σ' ἀγῶνες ἀναμένουσιν, ὅς ἐχρῆν.
 ἔπευ δ' ἐπομπὸς δ' ἤμ' ἐγὼ σωτήριος.
 κείθεν δ' ἀπάξει σ' ἄλλος. ΠΕΝ. ἤ τε κ' ὀσάγε.
 ΔΙΟ ἐπίσημον ὄντα πᾶσιν. ΠΕΝ. ἐπὶ τόδ' ἔρχομαι.
 ΔΙΟ φερόμενος ἤξεις. ΠΕΝ. ἀβρότητ' ἐμὴν λέγεις.
 ΔΙΟ ἐν χερσὶ μητρός. ΠΕΝ. ἢ τρυφᾷν μ' ἀναγκάσεις.
 ΔΙΟ τρυφᾶς γε τοιάδε. ΠΕΝ. ἀξίων ἢ ἀπῶμαι.
 ΔΙΟ δεινὸς σὺ, δεινός, καὶ τὶ δ' ἐν ἔρχῃ πάθῃ.
 ὥστ' ὕραν ὧσπρίξον ἀνρήσεις κλέος.
 ἔκτειν' Ἀγαυὴ χθρᾶς, αἱ θ' ὁμόσποροι
 Κρόμμυ θυγατέρες. τ' νεανίαν ἄγω
 τόνδ' ὅς ἀγῶνα μέγαν. ἐνι νήσων δ' ἐγὼ,
 καὶ βρόμιος ἔσμι. τᾶλλα δ' αὐτὸ σημαίνει.
 ΖΟ ἴτε θαλ' ἰλύσης κύνας, ἴτ' ὅς ὕρος,
 θίασον ἐνθ' ἔχουσιν Κρόμμυ κόραι.
 ἀνοιγρήσατέ νιν,
 ἐπὶ τ' ἐν γυναικομίμῳ σολᾷ,
 μαινάδων κατὰ σκοπον λυαῶδῃ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μήτηρ πρῶτάνιν λυρᾶς ἀπὸ πέτρας,
 ἢ σκύλοπος ὄφεται,
 θαλόνοντα· μαινάσιν δ' ἀπύσῃ.
 τίς δ' ὅδε Κασμείων μάτηρ ὕριδρόμων,
 εἰς ὅρος εἰς ὅρος ἐμολένω βάκχαι;
 τίς ἄρα νιν ἔτεκεν;
 ὃ δ' ἐξ αἵματος
 γυναικῶν ἔφυ.
 λεαίνας δ' ἔγε τινὸς, ἢ γοργόνων
 λιβυσᾶν, γένος.
 ἴτω δ' ἴκα φανερός,
 ἴτω ξιφηφόρος,
 φονύσσα δαίμων διαμπᾶξ
 τ' ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
 Ἐχίονος γένον γηγενή.
 ὅς ἀδίκη γνώμα, παρὰ νόμῳ τ' ὄργᾳ
 περὶ τὰ βάκχ' ὄργια, ματρός τε σᾶς
 μανῆσα πρᾶπίδι;
 παρὰ νότῳ τελήματι σέλλεται,
 τ' ἀνίκατον ὥς κρατήσων βία
 γνώμαν σῶφρονά, θάνατος ἀπροφάσις;
 εἴ τ' αὖτε θεῶν ἔφυ,
 βροτῇ τ' ἔχειν ἄλυτος βίος.
 τ' σοφὸν ὃ φθόνῳ χαίρω θιράσσει,
 τὰ δ' ἑτέρα μεγάλα, φανερά τ' αἰὲ
 ἐπὶ τὰ καλὰ βίον
 ἢ μαρ ῥ' νύκτα τ' ὄν
 ἄγοντ' ὄσεβῃν.
 τὰ δ' ἐξ νόμιμα δίκης ἐκβαλόν

τα

ΒΑΚΧΑΙ

τα τιμᾶν θεύς·
 ἴτω δίκη φανερός,
 ἴτω ξιφηφόρος,
 φονεύσας δαίμων διαμπάξ
 τ' ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
 Ἐχίονος τόκον γηγενῆ.
 φάνηθι ταῦρος, ἢ πολὺ κρανός, ἢ δῖον
 δράκων, ἢ πυριφλέγων
 ὁράσθαι λίων.
 ἴθ' ὦ βάκχε, θηραγρέτα, βακχαῖ
 γελῶντι προσώπῳ
 περίβαλε βρόχον,
 ἐπὶ θανάσιμον ἀγέλαν
 πεσόντα τὰν μαινάδων.
 αἶγ' ὦ δῶμ', ὃ πρὶν ποτ' εὐτύχεις ἀν' Ἑλλάδα
 σιδῶν ἰσχυρόντος, ὃς τ' ἰσχυρὸς
 δράκοντος ἑσπερ' ὄφεις ἐν γαίᾳ θέρος,
 ὥς σε σενάξω, δῖλος ὢν κῆ, ἀλλ' ὁμῶς.
 Χρηστῶσι δούλοισι συμφορὰ τὰ δεσποτῶν.
 χ^ο τί δ' ἐστίν; ἐκ βακχῶν τὶ μηνύεις νέον;
 αἶγ' Πενθελὲς ὀλωλε, παῖς Ἐχίονος πατρός.
 χ^ο ὦ νᾶξ βρόμιε· κῆ δ' ὡς φαίνῃ μέγας.
 αἶγ' πῶς φῆς; τί τῶτ' ἐλέξας; ἢ πὶ τοῖς ἐμοῖς
 χαίρεις κακῶς πράσσουσι δεσπόταις γύναι;
 χ^ο οὐδ' ἔτι ξένα μέλεσι βαρβάροισι.
 ἐκέτι δ' ἐσμὴν ὑπὸ φόβῳ πῆσαι.
 αἶγ' Οἰβάς δ' ἀνάνδρους ὦδ' ἀγῆς.
 χ^ο ὁ Διώνυσος, ὁ Διώνυσος, ὁ Οἰβακράτορ
 -ἐχέσθ' ἐμὸν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄλλ' συγγνωσὰ μέν σοι· Γλήν' ἐπ' ἐξείργασ' μένοις
 κακοῖσι χάριν ὦ γυναικες, ὦ καλόν·
 ἔννεπέ μοι· φράσον τίνι μὲν ὠθήσκει,
 αἰδῖκος, αἰδῖκά τ' ἐκπορίζων ἀνὴρ·
 ἄλλ' ἐπὶ θεράπντας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς
 λιπόντες, ἐξέβημεν Ἀσωπὺ ροάς,
 λίπας Κιθαρώνειον ἥσε βάλλομεν,
 Γενθῶς τε, καὶ γὰρ, διαπότη κ' ἐπόμην,
 ξένος θ', ὅς μιν πομπὸς ἦν θεωρίας,
 πρῶτον κ' ἔν ποιηρὸν ἵξομεν νάπος,
 τά τ' ἐκποδὼν σιγηλὰ, καὶ γλώσσης ἀπο,
 σώζοντες ὡς ὁρῶμεν, ὦ χόρῳ μενοι·
 ἦν δ' ἄρκος ἀμφίερη μνον ὕδασι διάβροχον,
 πόνταισι συσκιάζον, ἔνθα μαινάδες
 κἀθηντ', ἔχουσαι χθῆρας ἐν τερπνοῖς πόνοισ·
 αἰεὶ, κ' αὐτ' θύρσον ἐκλελοιπότεα
 κισσῷ κομήτην αὖθις ἐξανέσφυον·
 αἰδ' ἐκλιπῆσαι ποικίλ' ὡς πῶλοι ξυγὰ,
 βακχῶν ἀντέκλαζον ἀλλήλαις μέλος·
 Γενθῶς δ' ὁ τλήμων, θῆλυν ὦχ' ὁρῶν ὄχλον,
 ἔλεξε τοιάδ', ὦ ξέν', ὦ κ' ἔσταμεν,
 ὦ ἐξικνῦμαι μαινάδων ὅσοι νόθων·
 ὄχλον δ' ἐπεμβὰς εἰς ἐλάτην ὑψαύχενά,
 ἴδοι μ' ἂν ὀρθῶς μαινάδων ἀγχεργίαν·
 τὴν τ' αὖθις ἦδη τῷ ξένῳ τι θαῦμα ὁρῶ·
 λαβὼν κ' ἐλάτης ὑράνιον ἄκρον κλάδον,
 κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν ὅς μέλαν πέδον·
 κυκλῦτο δ' ὥστε τόξον, ἢ κυρτὸς τροχός,
 τὸρνω γραφόμενος, περὶ φορὰν ἔλκη δρόμον,
 ὡς κλῶν ὄρειον ὁ ξένος χερσὶν ἄγων,
 ἐκαμπῆεν ὅς γ' ἦν ἔργματ' ὦχ' ἰθνητὰ δρῶν·

Γενθεῖα

ΒΑΚΧΑΙ

Πενθέα δ' ἰδρύσας ἐλατίνων ὄρων ἔπι,
 ὄρθον μεθίει διάχερῶν βλάστη μ' ἄνω,
 αἰτρέμα φυλάσσων μὴ νάχαιτίσῃ ἐνιν.
 ὄρθῃ δ' εἰς ὄρθον αἰθέρ' ἐσηρίξετο,
 ἔχυσαν ὧτοισι δεσπότην ἐφήμενον.
 ὦφθη ἢ μάλλον, ἢ κατὰ δὲ μαινάδας.
 ὅσον ἅ' ἔπω, δῆλος ἦν θάλαυν' ἄνω·
 καὶ τ' ξένον καὶ ἑκείτ' εἰσορᾶν παρῆν.
 ἐκ δ' αἰθέρος φωνή τις, ὥς καὶ εἰκάσαι
 Διόνυσος ἀνέβησεν, ὦνέανιδες,
 ἄνω τ' ὕμῃς, καὶ μὲ, τὰ μὰ τ' ὄργια
 γέλων τίθεμενον· ἀλλὰ τι μωρεῖσθ' ἐνιν.
 καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρασε, καὶ πρὸς ὕραν,
 καὶ γαῖαν ἐσηρίξε φῶς σε μὲν πυρός·
 σίγησε δ' αἰθήρ· σίγα δ' αὖλ' ἡμος νάπη
 φύλλ' ἔειχε· θηρῶν δ' ἔκ' ἂν ἦκυσας βοήν.
 αἰδ' ὥσιν ἡχὴν ὕσαφῶς δεδεδυμέναι,
 ἔστησαν ἔρθαι, καὶ διήνεγκαν κόρας·
 δ' αὖθις ἐπεκέλευσεν· ὥς δ' ἐγνώρισαν
 σαφῇ κελευσμον βακχίῳ· Κάδμ' οὐκ ὀραί,
 ἦξαν πελῆας ὠκύτητ' ἔχ' ἡσόνες,
 ποδῶν ἔχουσαι συντόνοισι δρομήμασιν,
 μήτηρ Ἀγλαΐη, σύγγονοι δ' ὁμόσποροι,
 πᾶσαι τε βάκχαι· διὰ ἣ χειμάρρ' οὐκ ἔστις,
 αἰμῶν τ', ἐπήδων θεῶν πνοαῖσιν ἐμμανῆς.
 ὥς δ' εἶδον ἐλάτῃ δεσπότην ἐφήμενον,
 πρῶτον καὶ αὐτὴν χερμάδας ἡραταβόας
 ἔρριπτον, ἀντίπυρρον ἐπιβάσαι πέτραν·
 ὄξοισι δ' ἐλατίνοισιν ἠκοντίξετο.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄλλοι δὲ θύρας ἴσαν δ' αἰθέρος,
 Γενθίως τ' ὄχον δύνων· ἀλλ' ἔκ' ἡνυτο·
 πρῶτον ἂν ὕψος τῆς προθυμίας ἔχων,
 καθήστο τλήμων ἀπορίᾳ λησμένος·
 τέλος ἧ, δρυῖν δὲ συγκεραυνῶσαι κλάδους,
 ῥίξας ἀνεσπάρκατον ἀσιδήροισι μοχλοῖς·
 ἔπει' ἧ μόχθων τέρματ' ἔκ' ἐξήνυτον,
 ἔλεξ' Ἀγαθή, φέρε περιστάσαι κύκλῳ,
 πῶς ὅθι λάβετε μαινάδες, τ' ἀμβάτην
 θῆρ' ὥς ἔλωμεν· μήδ' ἀπαγγέλη θεῶ
 χορὸς κρυφαῖς· αἰδ' ἐ, μυρίαν χεῖρα
 προσέθεσαν ἐλάτῃ, καὶ ἀνέσπασαν χθονός·
 ὕψ' ἧ θάλασσαν, ὕψ' ὅθεν χαμαιπετὴς
 πίπῃ πρὸς ἔδρας μυρίοις οἰμώμασι
 Γενθούς· καὶ ἔκ' ἐγγὺς ὦν, ἐμάνθανεν·
 πρῶτη ἧ μήτηρ ἦρξεν ἰέρα φόνος,
 καὶ προσπιτνεῖ νιν· ὁδὲ, μίτραν κόμας ἀπὸ
 ἔρριπεν, ὥς νιν γνωρίσασα μὴ κτάνῃ
 τλήμων Ἀγαθή· καὶ λέγει παρηΐδος
 φαύων, ἐγώ τοι μήτερ ἐμὶ παῖς σέθεν
 Γενθούς, ὃν ἔτεκες ἐν δόμοις Εὐχίονος·
 οἴκτειρε δ' ὦ μήτέρ με, μὴ ἧ ταῖς ἐμαῖς
 ἀμαρτίαισι, παῖδά σ' ἐν κατακτάνῃς·
 ἧ δ' ἀφρὸν ἐξίῃσα, καὶ διασρόφους
 κόρας ἐλίπυσ', ὅφρον' ὅσ' ἀχρὶ φρονεῖν,
 ἐκ βακχίῳ κατέχευ', ὅδ' ἔπειθέ νιν·
 λαβῶσα δ' ὠλένας ἀριστερὰν χεῖρα,
 πληρᾷσιν ἀντιβάσας τῷ δυσδαίμονος,
 ἀπεσπάραξεν ὦμον ὅχ' ὑπὸ δένους,

ἀλλ'

ΒΑΚΧΑΙ

ἀλλ' ὅθ' ὅς σ' ὑμάρειαν ἐπεδίδ' οὐ χερσίν.
 Ἰνὼ ἢ τὰ πὶ θάτερ ἐξερράξετο,
 ῥηγνύσα σάρκας. Αὐτόν οἱ τ' ὄχλος τε πᾶς
 ἐπείχε βακχῶν. ἦν ἢ πᾶς ὁ μὲν βοή.
 ὅμ', σενάξων ὅσον ἐτύγχανε πνέων.
 αἰδ' ἠλάλαξον. ἀνέφερε δ' ἡ Ἰὼ, ὠλένην,
 ἥ δ' ἶχνος αὐταῖς ἀρβύλαις. γυμνῶντο ἢ
 πλυνραὶ σπαργμοῖς. πᾶσα δ' ἡ ματωμένη
 χεῖρας, διεσφαίριζε σάρκας Γενθείως.
 κῆται ἢ χωρὶς σῶμα, τὸ μὲν, ὑπὸ τυφλοῖς
 πέτραις, τόδ' ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῳ.
 ὃ ῥα δῖον ξήτημα. κρᾶτα δ' ἄθλιον
 ὅπερ λαβῶσα τυγχάνει μήτηρ χερσίν,
 πῆξας ἐπ' ἄκρον θύρσον, ὡς ὀρεσέρχ
 φέρει λείοντος διὰ Κισαιρῶνος μέσση,
 λιπῶσ' ἀδελφὰς ἐν χοροῖσι μαινάδων.
 χωρὶς ἢ θήρ' οὐκ ὀτμω γαυρὰ μένη,
 τειχεῶν ἔσω τὸν δ' ἀνακαλῶσα βάκχιον,
 τ' ξυγκύνανον, τ' ξυνεργάτην ἄγρας,
 τ' καλλίνικον, ἢ δ' ἀκρυχ νικηφορεῖ.
 ἐγὼ μὲν ἐκποδῶν τῇ ξυμφορᾷ
 ἄπειμ', Ἀχαιὴν πρὶν μολεῖν πρὸς δώματα.
 » Τὸ σωφρονεῖν ἢ, ἐςέβειν τὰ τ' θεῶν,
 » Κάλιστον οἶμαί γ' αὐτὸ, ἐς σοφώτατον
 » Θνητοῖσιν εἶναι χρῆμα, τοῖσι χρωμένοις.
 χ' ἀναχορεύσωμεν βακχῶν.
 ἀναβοάσωμεν ξυμφορὰν
 τὰν τῷ δράκοντος ἐκγυνέτα τῷ Γενθείως.
 ὃς τὰν θηλυγενῆ σολάν,
 νάρθηκά τε πῖσόν αἰδ' ἔδην

Σ Σ 11111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔλαβεν, αὐθυσσον,
 ταῦρον προηγητῆρα συμφορᾶς ἔχων.
 βάκχαι καδ' ἔμψαι,
 τ' καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατο
 εἰς γόνον, ᾗς δ' ἄκρυα.
 καλὸς ἄγων ἐν αἵ
 ματι σάξουσιν χεῖρα,
 περιβαλεῖν τέκνα.
 ἀλλ', ἥσορ' ἢ εἰς δρόμους ὀρμωμένην
 Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ', ἐν διασφύροις
 ὄσσοις, δέχεσθε κῶμον αὖτις θεῶ.
 ἀγ. Ἀσιόδεις βάκχαι. Χο. τί με δὴ ὀρθεῖς ὦ.
 ἀγ. φέρομεν ἐξ ὀρέων ἑλίκα
 νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
 μακάριον θήραμα. =
 χο. ὀρώγε, καί σε δέξομαι σύγκωμον. ὦ.
 ἀγ. ἔμαρφατόνδ' ἄνν βρόχων
 νέον νιν ὡς ἔραν πάρα. Χο. πόθεν ἐρημίας;
 ἀγ. Κιθαिरῶν. Χο. τί κιθαिरῶν; =
 ἀγ. κατεφρόνυσέ νιν.
 χο. τίς ἀβαλῦσα πρῶτά γε;
 ἀγ. ἐμὸν ἐμὸν τ' γέρας. Χο. μάκαιρ' Ἀγαυή.
 ἀγ. κληῖξ' ὁ μεθ' ἐν θιάσοις.
 τίς ἄλλα τὰ Κάδμυ, Χο. τί Κάδμυ;
 ἀγ. γένεθλα, γένεθλα, μετ' ἐμὲ, μετ' ἐμὲ, τῷ
 δ' ἔθιγε θηρὲς; Χο. αὐτυχεῖς τὰ δ' ἄγρᾳ.
 ἀγ. μέτεχε νῦν θοίνας. Χο. τί μετέχω τλάμων;
 ἀγ. νέος ὁ μόχος, ἀρτιγένυν
 ὑπὸ κόρυθ' ἀπαλότριχα

κατάκθ

ΒΑΚΧΑΙ

κατάνομον βάλλει.
 πρέπει ἥ ὥστε θηρὸς ἀγραίης φόβῳ
 ὁ βάκχιος κυναγέας.
 σοφὸς σοφὸς ἀνέπηλεν
 ἐπὶ θήρα τόνδε μαινάδας. Χο. ὁ ἄναξ ἀγρός.
 ἀγ. ἐπαινῆς. Χο. τίδ' ἐπαινῶ;
 ἀγ. τάχα ὃ Κασμῆοι
 καὶ παῖς γε Γενθῆς ματέρα
 ἐπαινέσεται, λαβῶσαν ἄγρην
 τάνδε λεοντοφυῆ
 περιὰς περιὰς. Αγ. ἀγάλη.
 Χο. γένηθα, μεγάλα, μεγάλα, φανερά καὶ
 τὰδ' ἔργα κατειργασμένα.
 δῆξ' ὅν νυν ὦ τάλαινα σὴν νικηφόρον
 ἀποῖσιν ἄγρην, ἣν φέρῃς ἑλήλυθας.
 ἀγ. ὦ καλλίπυργον ἄστὺ Θηβαίας χθονὸς
 ναῖοντες, ἔλθεθ', ὥς ἴδῃτε τήνδ' ἄγρην,
 Κασμὲ θυγατέρις θηρὸς, ἣν ἠγρούσαμεν.
 ἢ ἀγκυλωτοῖς Θεσσαλῶν σοχάσασιν,
 ἢ διητύοισιν, ἀλλὰ λανητοπήχεσιν
 χειρῶν ἀκμῆσι. καὶ τακομπάξεν χρεῶν,
 καὶ λογχοποιῶν ἔργα κατὰ δαίματιν.
 ἢ μῆς ὃ ταύτη χειρὶ τόνδ' ἐθ' ἔλομεν.
 χωρίς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
 πῦ μοι πατὴρ ὁ πρῆσβυς; ἐλθέτω πέλας.
 Γενθῆς τ' ἐμὸς παῖς πῦ σιν; αἰρίδω λαβῶν
 πλεκτῶν πρὸς οἴκων κλιμάκων προσαμβάσεις,
 ὥς παραλάσῃ κρᾶτα τριγλύφοις τόδ' αἶ
 αἰθνος, εἴτ' πάρειμι θηράσας ἐγώ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ δ' ἔπειθέ μοι φέροντες ἄθλιον βάρος,
 Γενθίως ἔπειθε πρόπολοι δόμων πάρος,
 ἔσῳμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασι
 φέρω τόδ' αὐρῶν ἐν Κιβαιῶνος πυχᾶς,
 διασπαρακτ', καὶ δ' ἐν ἐν ταυτῷ πέσω,
 λαβῶν ἐν ὕλῃ κήμενον δυσουρέτω.
 ἤκυσσα γάρ τε θυγατέρων τολμήματα
 ἤδη κατ' ἄστυ τειχέων ἔσω βεβῶς,
 σὺν τῷ γέροντι Τηρεσίᾳ βακχῶν πέρι.
 πάλιν ἢ καμψας ἤς ὅρος, κομίξομαι
 τ' κατθανόντα παῖδα μαινάδων ὑπο.
 καὶ τ' αὖ Αἰνταίων ἀρίστει ποτὲ
 τεκῆσαν εἶδον Αὐτονόην, Ἰνώ θ' ἅμα.
 ἔτ' ἀμφὶ δρυμοῖς οἷστροπλήγας ἀθλίας
 τήνδ' ἔπει τίς μοι δαῦρο βακχεῖω ποδὶ
 σείχειν Αἰγυήν. ὅδ' ἄκραν τ' ἠκύνσαμεν.
 λούσσω καὶ αὐτῆς ὄψιν ὕκ' αὐδαίμονα.
 αὖ πάλιν, μέγιστον κομπάσαι πάρεσί σοι,
 πάντων ἀρίστας θυγατέρας σπείραι μακρῷ.
 θνητῶν ἀπάσας εἶπον. ἐξόχως δ' ἐμὲ,
 ἢ τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῆσαι κερκίδας,
 εἰς μέξον ἤκω θῆρας ἀγρόην χερσὶν.
 φέρω δ' ἐν ὠλέναισιν ὥς ὄρας τάδε,
 λαβῆσα τὰρισεῖα σοῖσι πρὸς δόμοις,
 ὥς ἂν κρεμασθῇ. σὺ ἢ πάτερ, δέξαι χερσὶν.
 γυρρῦμενος ἢ τοῖς ἐμοῖς ἀγρόμασι,
 κάλει φίλος εἰς δαῖτα. μακάριος καὶ ἔγώ,
 μακάριος, ἢ μῶν τοιᾶδ' ἐχειρασμένων.
 καὶ δ' ὦ πένθος καὶ μετρητὸν, καὶ δ' οἶον τ' ἰδῆν,

φόνον

ΒΑΚΧΑΙ

φόνον τολαίνας χερσὶν ἔχειρασμένον·
 καλὸν τὸ θυμὰ καταβαλῦσαι δαίμοσιν,
 ἐπὶ δαῖτα Θήβας τάσδε, καὶ μὲ παρακαλέεις·
 οἱ μοι, κακῶν καὶ πρώτα σῶν, ἔπειτ' ἐμῶν·
 ὡς οὐθεὸς ἡ μᾶς ἐνδίκως καὶ, ἀλλ' ἄγαν
 βρόμιος ἀναξ ἀπώλει σ' οἰκῆος γηγῆς·
 αὖ γ' ὧς δύσκολον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἔφυ,
 ἐν τ' ὁμῶσι σκυθρωπὸν· εἴθε πάντες ἐμὸς
 αἴθερος φίλῃ, μητρὸς ἢ κατὰς τράποις,
 ὅτ' ἐν νεανίασι Θηβαίοις ἄμα
 θηρῶν ὀριγῶντ'· ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
 οἷός τ' ἐκῆνος· νεοτιτίος πατέρ,
 σοί τ' ἐστὶ καὶ μοι, μὴ σοφοῖς χαίρειν κακοῖς·
 πῦσιν; τίς αὖτ' ἀνρ' ἂν ὄφιν εἰς ἐμὴν
 καλέσειεν, ὡς ἴδῃ μετ' ἀνδράμονα;
 καὶ δ' φῶν· φῶν· φρονήσασαι καὶ, οἳ ἐδράσατε,
 ἀλγήσετ' ἄλγος θεινόν· ἢ δὲ διατέλεις
 ἐν τῷ δ' αἰὲν μενῆτ', ἐν ᾧ καθέστατε,
 ἢ καὶ ἀτυχεῖσαι δόξετ', ἢ χὶ δυσυχεῖν·
 ἀγα τὶ δ' ἔκκαλῶς τῶνδ', ἢ τὶ λυπηρῶς ἔχει;
 καὶ δ' πρῶτον καὶ ἢ τὸν δ' αἰθέρ' ὁμῶς σὺν μέθῃς·
 ἀγὰ ἴδ'· τί μοι τῶνδ' ἐξυπῆπας ἢ σορᾶν;
 καὶ δ' ἐθ' ὧν τὸς, ἢ σοι μεταβολὰς ἔχειν δοκῇ·
 ἀγὰ λαμπρότερος ἢ πρὶν, καὶ δι' ἰπτετέστερος·
 καὶ δ' τὸ ἢ πλοῦθ' ἐν τῷ δ' ἐτι σὴ ψυχῇ πάρα·
 ἀγὰ ἢ καὶ οἶδα τῷ ποτ' ἔττο· γίνομαι δέ πως
 ἐν νῦν, μετασταθεῖσα τ' πάρος φρενῶν·
 καὶ δ' κλύοις ἂν ἔν τι, καὶ ποικίλιναι ἂν σοφῶς;
 ἀγὰ ὡς ἐκλέλυσμαι γ', ἢ πάρος ἢ πομὲν πατέρ·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κἀδ' ὅς ποιν' ἦλθες οἶκον ὑμεναίων μέτα·
 ἀγὰ σπαρτῶ μ' ἔδωκας ὡς λέγ' ἔχ' ἰόνι·
 κἀδ' τίς ὄν' ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σὺ πόσῃ;
 ἀγὰ Γενθὺς ἐμῇ τε, καὶ πατρός κοινῶνίᾳ·
 κἀδ' τίνος πρόσωπον δῆτ' ἐν ἀγκάλας ἔχεις;
 ἀγὰ λείοντος, ὡς γ' ἔφασκον αἰθρῶμεναι·
 κἀδ' σκέψαι νυν ὀρθῶς· βραχὺς ὁ μόχθος ὅσιδ' ἔν·
 ἀγὰ ἔχ'· τί λάνσω; τί φέρομαι τόδ' ἐν χερσίν;
 κἀδ' ἀβρησον αὐτὸν, ἢ σαφέστερον μάθῃ·
 ἀγὰ ὀρῶ μέγιστον ἄλγος ἢ τάλαιν' ἐγὼ·
 κἀδ' μῶν σοι λείοντι φαίνεται προσέοικέναι;
 ἀγὰ ὄχι, ἀλλὰ Γενθείως ἢ τάλαιν' ἔχω κάρα·
 κἀδ' οἱ μωγμένον γε πρίασθαι, ἢ σὲ γνωρίσαι·
 ἀγὰ τίς ἐκτανέν νιν; πῶς ἐμὰς ἦλθ' ὅς χέρας;
 κἀδ' δύστην ἀλήθει', ὡς ἐν ὕμνῳ παρῶ παρῶ·
 ἀγὰ λέγ', ὡς τὸ μέλλον καρδίᾳ πῆδ' ἔχει·
 κἀδ' σύ νιν κατέκτας, ἢ κασιγνήτη σέθεν·
 ἀγὰ πῦρ δ' ὤλετ', ἢ κατ' οἶκον, ἢ ποίοις τόποις;
 κἀδ' ὅπερ πρὶν Αἰτῶνα διέλαχον κύνες·
 ἀγὰ τί δ' εἰς Κιθαριῶν ἦλθε δυσδαίμων ὅδε;
 κἀδ' ἐκέρτομαι θεὸν, σᾶς τε βακχίδας, μολῶν·
 ἀγὰ ἢ μῆδ' ἐκῆσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;
 κἀδ' ἐμάνητε, πᾶσά τ' ἐξεβακχύνθη πόλις·
 ἀγὰ Διόνυσος ἢ μᾶς ὤλεσ' ἄρτι μανθάνω·
 κἀδ' ὕβριν ὕβριος ἔστιν ἢ καὶ ἡγήσασθαι νιν·
 ἀγὰ τὸ φίλτατον ἢ σῶμα πῦρ παίδος πατέρ;
 κἀδ' ἐγὼ μολὶς τόδ' ἐξερουήσας φέρω·
 ἀγὰ ἢ πᾶν ἐν ἄρθροισι συγκεκλῆμενον καλῶς·
 Γενθεί ἢ τὴν μένος ἀφροσύνης προσηῆ' ἐμῆς;

ΒΑΚΧΑΙ

καὶ ὅ μιν ἐγένεθ' ὁμοίος, ὅ σέβων θεῖν.
 τοιᾶσιν ἔπειτα πάντα ἄρ' εἰς μίαν βλάβην,
 ὅ μιν τε, τὸν δὲ θ', ὥστε διολέσαι δόμους,
 καὶ μὲν ὅστις ἄτεκνος ἀρσένων παίδων γεγώς,
 τῆς σῆς τόδ' ἔργον ὡτάλαινα νηδύος,
 αἰχίσσῃ καὶ κἀκίστῃ κατθανόνθ' ὄρω.
 ὦ δὲ μὲν ἀνέβλεπεν, ὃς συνῆχες ὡτέκνον,
 τὸ μὲν μέλαθρον, παῖδ' ἔξ' ἐμῆς γεγώς.
 πόλει τε τάρβος ἦσθα. τ' γέροντα ἢ
 ὅδ' εἰς ὑβρίξειν ἤθελ', εἰσορῶν τ' σὸν
 κῆρα. δίκην δ' ἀξίαν ἐλάμβανεν.
 νῦν δ' ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι,
 ὁ Κῆρμος ὁ μέγας, ὃς τ' Ὀηβαίων γένος
 ἔσπειρα, καὶ ξήμησά κ' ἀλλισον θέρος.
 ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, καὶ ἔκ' ἐμῶν, ὅμως
 τῶν φιλτάτων ἐμοὶ γὰρ ἰθὺς ἡσσητέκνων.
 ἔκ' ἐτι γενέσθ' ὅδε θιγγάνω χερί.
 τ' μητρὸς αὐδῶν πατέρα προσπύξῃ τέκνον,
 λέγων, τίς σ' ἀδικεῖ, τίς σ' ἄτιμάξει γέρον,
 τίς σὴν ταράσσει καρδίαν λυπηρὸς ὢν;
 λέγ', ὥς κολάξω τ' ἀδικῶντά σ' ὡπάτερ.
 νῦν δ' ἄθλιος καὶ εἰ μ' ἐγὼ, τλήμων ἢ σὺ,
 οἰκτρὰ ἢ μήτηρ, τλήμονες ἢ σύγγονοι.
 ἃ δ' ἔστιν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,
 ἃς τῶν ἀθρήσας θάνατον ἠγείσθω θεός.
 καὶ τὸν σὸν ἀλγῶ Κῆρμα. σὸς δ' ἔχει δίκην
 πᾶσι παῖδ' ἄξιαν καὶ ἀλγεινὴν ἢ σοί.
 οἷό μ' ὡπάτερ, ὅρα δ' ἔτ' ἄμ' ὅσῳ μετεστράφη,
 ἐκθηριωθῆς, ὅφρα ἀλλάξῃ τύπον,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦν Ἀρεὸς ἔχεις Ἀρμονίαν, θνητὸς γεγώς·
 ὅχον ἢ μίχων χρησμὸς ὡς λέγει Διὸς,
 ἔλας μετ' ἀλόχῳ, βαρβάρων ἡγούμενος·
 πολλὰς ἢ πέρσεις ἀναρίθμῳ στρατόματι
 πόλεις· ὅταν ἢ λοξίῳ χρησθήριον
 διαρπάσωσιν ὅσον ἄθλιον πάλιν,
 χήσῃ σε, δ' Ἀρης Ἀρμονίαν τε ρύσεται,
 μακάρων τ' ἐς αἶανσόν κατιδρύσει βίον,
 ταῦτ' ἔχῃ θνητὸς πατὴρ ἐκγεγώς λέγων·
 Διόνυσος, ἀλλὰ Ζηνός· ᾧ ἢ σωφρονεῖν
 ἔγνωθ' ὅτ' ἔκ' ἠθέλετε, πῶν Διὸς γόνον
 αὐδαίμονοιτ' ἀν' σὺ μ' μάχον κεκτιμένοι·
 καὶ Διόνυσε, λιαρόμεθά σ' ἠδὲ κήκαμεν·
 Διὸ ὅτ' ἐμάθεθ' ἡμᾶς· ὅτε δ' ἐχρῆν, ἔκ' ἠδέτε·
 καὶ ἔγνωκα καὶ ταῦτ'· ἀλλ' ἐπεξέρχῃ λίαν·
 Διὸ καὶ πρὸς ἡμῶν θεὸς γεγώς, ὑβριζόμεν·
 καὶ Οὐρανὸς πρέπει θεὸς ἔχ' ὁμοιοῦσθαι βροτοῖς·
 Διὸ πάλα τάδε Ζεὺς οὐ μὸς ἐπέναισεν πατήρ·
 ἀγ' αἰ· αἰ· δέδοκται πρέσβυ, τλήμονες φυγαῖ·
 καὶ ὧ τέκνον, ὡς εἰς δεινὸν ἦλθομεν κακόν·
 σὺ θ' ἢ τάλαινα, σύγγονοί τε σὰί φίλοι,
 ἐγώ θ' ὅ τλήμων βαρβάρους ἀφίξομαι
 γέρων μέτοικος· ἔτι δέ μοι τ' θέσφατον
 εἰς Ἑλλάδα ἀγαγῆν μιγάδα βάρβαρον στρατόν·
 καὶ τ' Ἀρεὺς παῖδ' Ἀρμονίαν, δάμαρτ' ἐμὴν,
 δράκων δρακῆϊν φύσιν ἔχουσαν ἀγρίαν,
 ἄξω πὶ βωμῶς, καὶ τάφους Ἑλληνικῶς,
 ἡγούμενος λόχαισιν· ἔδ' ἐπαύσομαι
 κακῶν ὅ τλήμων· ἔδ' ἐκαταβάτην

ΒΑΚΧΑΙ

Αχέροντα πλάνσας, ἥσυχος γενήσομαι.
 αἰ ὦ πάτερ, ἐγὼ δέ σε σεσηθῆσα, φάξεομαι.
 καὶ τί μ' ἀμφιβάλλεις χερσὶν ὦ τάλαινα παῖ,
 ὅρνις ὅπως κηφῆνα πολίοχρως κύκνος;
 αἰα τοὶ ἄ τράπωμαι, πατρίδος ἐκβεβλημένη;
 καὶ ἐκ δὶ δα τέκνον· μικρὸς ἐπίκυρος πατήρ.
 αἰ χαῖρ' ὦ μέλαθρον· χαῖρ' ὦ πατρώα
 πόλις· ἐκλήπω σ' ἐπὶ δυσυχίᾳ
 φυγὰς ἐκ θαλάμων.
 καὶ σείχενυν ὦ παῖ τ' Ἀρισαῖς.
 αἰα σέρομαι σε πάτερ. Κάδ· καὶ γὰρ τέκνον,
 καὶ σὰς ἐδάκρυσα κασιγνήτης.
 αἰα δεινῶς ἄ δεινῶς τάνδ' αἰκίαν
 Διόνυσος ἀνάξ
 τὸς σὺς ἢς οἴκῃς ἔφερε.
 δίο καὶ ἄ παχον δεινὰ πρὸς ὕμῶν,
 ἀγέρατον ἔχων ὄνομα ἐν Θήβαις.
 αἰα χαῖρε πάτερ μοι·
 καὶ χαῖρ' ὦ μελέα καὶ σύ γε θυγάτηρ,
 χαλεπῶς εἰς τόδ' ἂν ἦκοις.
 αἰ αἰετ' ὦ πομποίμει κασιγνήτας,
 ἵνα συμφυγάδης λήψω μ' οἰκτρὰς,
 ἔλθοιμι δ' ὅπως
 μήτε Κιθαριῶν μιὰρὸς,
 μήτε Κιθαριῶν ὁμοισιν ἐγὼ,
 μήθ' ὅθι θύρσος μνημ' ἀνάνηται.
 Βάκχαις δ' ἄλλαισι μέλοιεν.
 χο πολλὰ μορφὰ τ' δαιμονίων,
 πολλὰ δ' ἀέλπῳς κραίνουσι θεοί.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ τὰ δοκιθέντ' ἔτι ἐτελέσθι.
τῶνδ' ἀδοκίτων, πόρον εἶρεν θεός.
τοῖονδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΒΑΚΧΑΙ.

15211007
120714

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΚΥ
ΚΛΩΡΟΣ.

Οδυσσεὺς ἀναχθὲς ἐξ Ἰλίου, ἥς Σικελίαν ἀπερρίφη,
ἐνθα ὁ Πολύφημος· οὐρῶν ἢ δαλάνοντας ἐκείτῳ σα-
τύρῃ, οἶνον δὲς, ἄρναις ἤμελλε λαμβάνειν, ἢ γὰρ πα-
ρ' αὐτ'· ἐπιφανὲς δ' ὁ Πολύφημος, ζητῇ τ' αἰτίαν τῆς
τ' ἰδίων ἐκφορήσεως· ὁ Σιληνὸς ἢ, τ' ξένον λησεύον-
τα καταλαβῆν φησι.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Σιληνός.	Οδυσσεύς.
Χορὸς σατύρων.	Κύκλωψ.

Προλογίζει ὁ Σιληνός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΚΥΚΛΩΥ.

ω

Βρόμιε, διὰ σέ μιν
ἔχω πόνας
νυν, χ' ὥτ' ἐν ἡβῇ τ' ἔμιν
ἀνδένει δέμας.

πρῶτον κ' ἡνίκα ἔμμανῆς Ἡρας ὕπο,
νύμφας ὀρείας ἐκλιπὼν ὥχ' τροφάς·
ἔπειτά γ' ἀμφὶ γηγενῇ μάχην δορὶς,
ἐνδέξιος σὺ ποδὶ παρασπίσης γηγώς,
ἐγκέλαδον ἰτέαν ἥς μέσσην θένων, δορὶ
ἔκτεινα· φέρ' ἰδὼ· τὸ τ' ἰδὼν ὄναρ λίγω;
ὃ μὰ Δί', ἐπεὶ κ' σκυλ' ἐδῆξα βακχίῳ,
ἢ νῦν ἐκάνων μείζον' ἐξαντλῶ πόνον.
ἐπεὶ δ' Ἡρα σοὶ γένος τυρσηνικὸν
ληστῶν ἐπώρσεν, ὡς ὁδηθήης μακρὰν,
ἐγὼ πυθόμενος, σὺν τέκνοισι ναυσολῶ,
σέθεν κατὰ ξήτησιν· ἐν πρύμνῃ δ' ἄκρα
αὐτὸς λαβὼν, ἄνθυον ἀμφῆρες δόρυ.
παῖδες τ' ἐρετμοῖς ἡμενοί, γλαυκὴν ἄλα
ροθίοισι λυκαίνοντες, εἰ ἦσαν σ' ἄναξ.
ἦδη δ' Ἰ Μαλέας πλησίον πεπλανηότας,
ἀπὸ πηλιώτης ἄνεμος ἐμπνέσας δορὶ,
ἐξέβαλεν ἡμᾶς τήνδ' ἐς αἰτναίαν πέτραν,
ἵν' οἱ μόνω περ ποντίῃ παῖδες θεῶν,
Κύκλω περ οἰκῶσ' ἀντ' ἴρη μ' ἀνδροκτόνοι.
τῶντων ἐνὸς ληφθέντες, ἐσμέν ἐν δόμοις
δ' ἄλλοι· καλῶσι δ' αὐτ', ὥ λατρεύομεν,
Πολύφημον· ἀντὶ δ' αὐτῶν βακχῶν μάτων,

ΤΤ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ποιμένας Κύκλωπος ἀνοσίῃς ποιμαίνομεν.
 παῖδες μὲν μοι, Κλυτίων ἐν ἐλάτοις
 νέμσσι μῆλ' ἀνεία, νίοι πεφυκότες.
 ἐγὼ δ', πληρὴν πίτρα, καὶ σάειν σέας,
 μένων, τέταγμαί τ' αὖτε, τῷ δὲ δυνάεβ' ἔ
 Κύκλωπι δὲ πῶν ἀνοσίων διάκονος.
 καὶ νῦν τὰ προσελθόντ' ἀναγκάως ἔχει,
 σάειν σιδηρὰ τῇ δὲ μ' ἀρπαγῇ δέμης.
 ὥς τ' ἐν τ' ἀπόντ' ἀσπότην Κύκλωπ' ἔμουν,
 καθαροῖσιν ἀντροῖς, μῆλ' αὖτ' ὅσδε χωμέθα.
 ἤδη δ' παῖδας προσνέμοντας εἰσορῶ
 ποιμένας τί ταῦτα; μῶν κρότος Σικινίδων,
 ὅμοιος ἢ μῖν νῦν τε, χῶτε βακχίῳ
 καὶ μοι συνασπίζοντες ἀλθαίας δόμους,
 προσήτ' αἰοδαῖς βαρβίτων σαυλόμενος;
 παῖδ' ἡ μοι γενναίων καὶ πατέρων,
 γενναίων τ' ἐκτοκάδων;
 παῖδ' ἡ μοι εἴση σκοπέλους;
 ἢ τῷ δ' ὑπὲρ μένος αὔρα,
 καὶ ποιηρὰ βοτάνη,
 δινῶεν θ' ὕδωρ ποταμῶν
 ἐν πίτραις κεῖται, πέλας ἀν
 τρων. ἢ σοὶ βλαχὰ τεκίων
 φύηα. ἢ τὰ δ' ἔθ', ἢ τὰ δὲ νέμῃ.
 ἢ τ' ἐν κλιτύν δροσεράν.
 ὦ ἢ. ῥίψω πέτρον τάχα σε.
 ὑπάγω, ὑπάγω κεράσα,
 μηλοβότα σασίωρον.
 Κύκλωπος ἀγροβότα,
 σπαργῶντάς μοι τὸς μαστὸς χάλασον.

δέξαι

ΚΥΚΛΩΥ

Δί' ἔαι θηλαῖσι πορᾶς,
 ὅς λήπεις ἄρνων θαλάμοις.
 ποθῶσι σ' ἀμερόκοιτοι
 βλαχὰς μικρῶν τεκέων.
 εἰς αὐλὴν ποτ' ἀμφιβάλεῖς
 ποιηρὸς λειπῶσα νομοῦς,
 αἰτναίων ἔσω σκοπέλων.
 ἔτάδε βρόμιος· ἔτάδε χοροί,
 βάνχαι τε θυρσοφόροι·
 ἔτυμπάνων ἀλαλαγμοί,
 κρήναισι παρ' ὕδροχύτοις.
 ἔκ' οἶνε χλωραὶ σαγόνες.
 ἔνύστα μετὰ νυμφῶν,
 ἴακχον, ἴακχον ὦδ' ἄν
 μέλπω πρὸς τὰν Ἀφροδίταν,
 ἄν θηράων πετόμαν,
 βάνχαις σὺν λανκίοποισιν.
 ὦ φίλος, ὦ φίλε βάνχῃε,
 ποῖ οἶοπολῆς,
 ξανθὰν χάεταν σείων;
 ἐγὼ δ' ὅσος πρίαστος,
 θητάω Κύκλωπι
 τῷ μονοδέριτα,
 δῖλος ἀλάνων σὺν τᾷδε
 τράχ' ἡλαίνα μελέα, σᾶς χωρὶς φιλίας.
 σι σιγῆσαι ὧ τέκν', ἄντρα δ' ἄρ' πετρηρεφῆ
 ποίμνας ἀβροῖσαι προαπόλυσ' κελύσατε.
 20 χωρῆτ'· ἀτὰρ δὴ τίνα πάτερ σπυδὴν ἔχεις;
 σι ἐγὼ πρὸς αἰκταῖς ναὸς ἐλλάδος σιᾶρος,
 κώπης τ' ἀνάκτας σὺν στρατηλάτῃ τινὶ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

εἶχοντας ἥς τόδ' ἄντρον· ἀμφὶ δ' αὐχέσιν,
 τάχῃ φέροντας κενὰ, βορᾶς κεχρημένοι,
 κρωαυὲς θ' ὕδρηλ'· ὧ τ' ἀλάτωροι ξένοι,
 τίνες πότ' εἰσὶν; ἔκ' ἴσασι Δεσπότην
 Πολύφῃμον, οἷός ἐστιν, ἄξιον σέβην
 τήνδ' ἐμβεβῶτες, κ' κυκλωπίαν γνάθον
 τήνδ' ἀνδροβρῶτα δυσυχῶς ἀφισμένοι·
 ἀλλ' ἥσυχος γίγνεται, ἴν' ἐκ πυθώμεθα
 πόθεν πάρεσι, σικελὸν αἰτναῖον πάρον·
 ὅδ' ξένοι, φράσαιτ' ἀν' ἄμα ποτάμιον πόθεν
 δίψης ἄκος λάβοιμεν; εἴτε τις θέλει
 βορὰν ὀδῆσαι ναυτίλοις κεχρημένοις;
 τί χρῆμα; βρομίᾳ πόλιν ἐοιγμένον ἑσβαλῆν
 σατύρων πρὸς ἄντροις· τὸν δ' ὅμιλον εἰσορῶ·
 χαίρειν προσῆπα πρῶτα τ' ἐρατάτατον·
 σιλ' χαῖρ' ὧ ξέν', ὅστις δ' εἴφρασον, πάτραι τέ σῃ·
 ὅδ' Ἰθακὸς Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλληνῶν ἀναξ·
 σιλ' οἶδ' ἀνδρακρόταλον, δριμύ Σισύφην ἔχοντα·
 ὅδ' ἐκ γένος ἔσθ' ἐμὶ· λοιδορῶ ἢ μή·
 σιλ' πόθεν Σικελίαν τήνδε ναυσολῶν πάρε;
 ὅδ' ἐξ Ἰλίου γε, καὶ τὸ Τρωϊκῶν πένων·
 σιλ' πῶς; πορθμὸν ἔκ' ἡδιστα πατρώας χθονός;
 ὅδ' ἀνέμων θυελλὰ δ' αὐρὸ μ' ἥρπασαν βίᾳ·
 σιλ' παπαί· τ' αὐτ' δαίμον' ἐξ ἀντλῆς ἐμοί·
 ὅδ' ἢ κ' σὺ δ' αὖρ πρὸς βίαν ἀπεστάλης;
 σιλ' ληστὰς Διώνων· οἱ βρόμιον ἀνῆρπασαν·
 ὅδ' τίς δ' ἡδε χώρα, καὶ τίνες ναῖσ' ἵνιν;
 σιλ' αἰτναῖος ὄχθος Σικελίας ὑπέρτατος·
 ὅδ' τείχε' ἢ πῦρ, κ' πύλεις πυργώματα;
 σιλ' ἔκ' ἡδ' ἐρημοὶ πρῶτες ἀνθρώπων ξένοι·
 ὅδ' τίνες

ΚΥΚΛΩΨ

ὁδὺ τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν, ἢ θηρῶν γένος;
 σιλ Κύνκλωπες, ἀντ' ἔχοντες, ὃ σέλας δόμων.
 ὁδὺ τίνος κλύοντες; ἢ δὲ δὴ μύθαι κρέατος;
 σιλ νομάδες· ἀνέει δ' ὅδ' ἐν ὅδ' ὅδ' ἐνός.
 ὁδὺ πέρουσι δ' ἢ τῷ, ξῶσι, Δῆμιτρος σάχυν;
 σιλ γάλακτι, καὶ τυροῖσι, καὶ μήλων βορέ.
 ὁδὺ βρομίς ἢ πῶμ' ἔχουσιν ἀμπελὸν ῥοαῖς;
 σιλ ἦμισα· τοὶ δ' ἄχρην οἰκῶσι χθονά.
 ὁδὺ φιλόξενοι ἢ χ' ὅσοι περὶ ξένους;
 σιλ γλυκύτατα φασὶ τὰ κρέα τὸς ξένους φορεῖν.
 ὁδὺ τί φῆς; βορέ χαίρουσιν ἀνθρωποκτόνῃ;
 σιλ ὅδ' ὅδ' μολῶν δ' αὖρ', ὅστις ὃ κατεσφάγη.
 ὁδὺ αὐτὸς ἢ Κύνκλωψ, πῦσιν; ἢ δόμων ἔσω;
 σιλ φρέδος πρὸς Αἴτην, θῆρας ἰχνύων κυσίν.
 ὁδὺ διατ' ἢν ὁ δράσας, ὡς ἀπαίρωμεν χθονός;
 σιλ ἢν οἶδ' Ὀδυσσεύ· πᾶν δ' ἐσοὶ δρώμεν ἄν.
 ὁδὺ ὅδ' ὅσον ἢ μῖν σῖτον, ὃ σπανίξομεν.
 σιλ ἢν ἔστιν, ὡς περ ἦπον, ἄλλο πλὴν κρέας.
 ὁδὺ ἀλλ' ἢν δὲ λιμὲν καὶ τόδε χετήριον.
 σιλ καὶ τυρὸς ὅπας ἐστὶ, καὶ βοὸς γάλα.
 ὁδὺ ἐκφέρετε· φῶς δ' ἐμπολήμασι πρέπει.
 σιλ σὺ δ' ἀντιδώσεις ἢ πέ μοι χρυσὸν πόσον;
 ὁδὺ ὃ χρυσὸν, ἀλλὰ πῶμα Διοτύσῃ φέρω.
 σιλ ὃ φίλτατ' ἢ πῶν, ὃ σπανίξομεν πάλα.
 ὁδὺ καὶ μὴν Μάρων μοι πῶμ' ἔδωκε, παῖς θεῶ.
 σιλ ἢν ἐξέθρεψα παῖδ' ἐγὼ ποτ' ἀγκάλας;
 ὁδὺ ὁ βακχίη, παῖς, ὡς σαφέστερον μάθης.
 σιλ ἐν σέλασιν νεῶς ἐστὶν, ἢ φέρεις σὺ νιν;
 ὁδὺ ὅδ' ἄσκηός, ὃς κἀνθὲν νιν ὡς ὄρεας γέρον.
 σιλ ὅτος δ' ἢ, ὃ δ' ἄν τ' ἰθάθον πλησίει μὲν;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὄδῳ ναί· δὲ τὸσον πῶμα, ὅσον ἂν ἐξ ἀσκήρυξ.
 σιλ καλὴν γε κρήνην εἶπας· ἡ δ' ἄν γ' ἐμοί.
 ὄδῳ βύλῃ σε γούσω πρῶτον ἄκρατον μέθυ;
 σιλ δίκαιον· ἡ δ' γούμα τ' ὦν ἡν καλεῖ.
 ὄδῳ κ' μὴν ἐφέλκω κ' ποτήρ', ἀσκή μετὰ.
 σιλ φέρ' ἐκπάταξον, ὥς ἀναμνησθῶ πίων.
 ὄδῳ ἰδὲ. Σιλή· παπαῖαξ, ὥς καλὴν ὅσ' μὴν ἔχει.
 ὄδῳ ῥέει δ' αὐτήν· Σιλή· ὅ μὰ Δί' ἀλλ' ὅσφραϊνομαι.
 ὄδῳ γούσαι νῦν, ὥς ἂν μὴ λόγῳ παίνης μόνον.
 σιλ βαβά· χορεύσαι παρακαλῆ μ' ὁ βάκχιος.
 ᾠ· ᾠ· ᾠ· ὄδῳ· μῶν τ' ἀρύγῃα διεκάνεξέ σε καλῶς;
 σιλ ὥς τ' εἰς ἄκρας γε τὸς ὄνυχας ἀφίκετο.
 ὄδῳ πρὸς τῷδε μέντοι κ' νόμισμα δώσωμεν.
 σιλ χάλα τ' ἀσκήν μένον· ἔα τ' χρυσίον.
 ὄδῳ ἐκφέρετε νῦν τυράματ', ἢ μήλων τόκον.
 σιλ δρᾶσω τάδ', ὀλίγον φροντίσας γε διαποτῶν.
 ὥς ἐκτίειν ἂν κύλινα βυλίομην μίαν,
 πάντων Κυκλώπων ἀντιδὲς βοσκήματα,
 ῥίψαι τ' εἰς ἄλμην λυνκάδος πέτρας ἅπο,
 ἅπαξ μεθυοῦς, καταβαλὼν τε τὰς ἐφρῦς.
 ὥς ὅς γε πίνων, μὴ γένηθε, μάνεται.
 ἵν' ἐστὶ τὰ τὶ τυρβὸν ἐξανίσταται.
 μαστῦ τε δραχμὸς, κ' παρῃ σκουασμέγα,
 φαῦσαι χερσὶν λειμῶνος, ὀρχηστὸς θ' ἅμα.
 κακῶν τε λήστis, ἥ τ' ἐγὼ κινῆσομαι
 τοιόνδε πῶμα, τ' Κύκλωπος ἀμαθίαν,
 κλαίειν κελεύων, κ' τ' ὀφθαλμὸν μέσον.
 ἄκ' ὄδῳ αὖ· διαλαλήσομεν τί σοι.
 ὄδῳ κ' μὴν φίλοιζε προσφέρεσθε πρὸς φίλον.
 σιλ ἐλάβετε Τροίαν, τ' Ἑλένην τε χερσίαν;
 ὄδῳ· κ'

ΚΥΚΛΩΥ

ὁδὺ κ, πάντα γ' οἶκον Γριαμίδων ἐπέσαμεν.

σιλ ἔκιν' ἐπεδὴ τ' νεῖνιν ἔλετε,
ἀπᾶντες αὐτ' διεκροτήσατ' ἐν μέρει;
ἐπὶ γὰρ πολλοῖς ἤδεται γαμομένη.
τ' προσότιν, ἢ τὸς θυλάκας τὸς ποικίλους
περὶ τοῖν σκελοῖν ἰδῶσα, κ, τ' χρύσειον
κλοιὸν φορῶντα περὶ μέσον τ' αὐχένα,
ἐξεπὶ οἴθη, Μενέλειω ἀνθρώπιον

■ λῶσον λιπῶσα. Μηδὰ μὲ γένος ποτὲ
■ Φῦναι γυναικῶν ὦφελ', ἢ μή μοι μόνω.
ἰδὲ τάδ' ὅ μιν ποιμένων βοσκήματα
ἀναξ Οδυσσεύ, μινκάδων ἀρνῶν τροφαί,
πικτὸς γάλακτος τ' ἑσπᾶντα τυράμματα,
φέρεσθε· χωρὶς ὡς τάχιστα ἀντρῶν ἄπο,
βότρυς ἐμοὶ πῶμ' ἀντιδόντες οὔρου.

ὁδὺ οἶ μοι. Κύκλωφ' ὅδ' ἔρχεται· τί δράσομεν;
ἀπολώλαμεν ἢ ὧν ἕτερον· ποῖ χρὴ φυγεῖν;

σιλ ἔσω πέτρας τῆσδ', ἢ περ' ἄν λάθοιτέ γε.

ὁδὺ δεινὸν τόδ' ἔπας ἀρκύων μολεῖν ἴσω.

σιλ ἔδιν' ἐν εἰσὶ καταφυγαὶ πολλάι πέτρας.

ὁδὺ ἔδ' ἔστ', ἐπεὶ τ' ἄν μεγάλα γ' ἢ Τροία σένη,
εἰ φανξόμεσθ' ἐν ἄνδρα· μυρίον δ' ὄχλον
Φρύγῶν ὑπέστην πολλαῖς σὺν Ἀσπίδι.

■ Ἀλλ' εἴ θανεῖν δεῖ, κατθανέ μεθ' ἀγενῶς.

■ ἢ ξῶντες, αἶνον τ' πάρος γ' αὖ σώσομεν.

σιλ ἀνεχε· παριχε· τί τάδε; τίς ἡ ῥαθυμία;

κὺ τί βανχιάξετ'; ἢ Διόνυσος τάδε,
ἢ κροτάλα χαλκῶ, τυμπάνων τ' ἀράγματα.
πῶς μοι κατ' ἀντρανεόρονα βλαστήματα,
ἢ πρόσγε μαστῖς ἔσιν; ἢ χ' ὑπὸ μητέρων

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Πλευρὰς τρέχουσι· χοινίοισι τ' ἐν τάχεσι,
 πλήρω ματυρῶν ἐστὶν ἐξημελγμένον·
 τί φατέ; τί λέγετε; τάχα τις ὑμῶν τῷ ξύλῳ
 δ' ἀκρυα μεθήσει· βλέπετ' ἄνω, καὶ μὴ καίτω·
 σιλ ἰδὲ πρὸς αὐτὸ τὸ Δι' ἀνακεκνύφαμεν,
 καὶ τ' ἄσρα, καὶ τὸ Ωρίωνα δέρομαι·
 καὶ ἄριστον ἐστὶν αὐτῷ παρεσκευασμένον;
 σιλ πάρεστιν· ὁ φάρυγξ ἀνπρεπὴς ἔσω μόνον·
 καὶ ἢ καλῶς κτὸς ἢ σὶ κρατῆρες πλέω;
 σιλ ὥστ' ἐκπῖθ' ἔσ' ἢν θέλῃς ὅλον πίθον·
 καὶ μήλειον, ἢ βόειον, ἢ μεμιγμένον;
 σιλ ἂν ἄν θέλῃς σύ· μή με καταπίης μόνον·
 καὶ ἥκιστα· ἐπεὶ γὰρ ἐν μέσῃ τῇ γαστρί
 πιθῶντες ἀπολέσαι τ' ἂν ὑπὸ τῷ χιμῶντος·
 ἔα, τὴν ὄχλον τόνδ' ὁρῶ πρὸς αὐλίοις;
 λησὶ τινες κατέχον, ἢ κλωπὲς χθόνα·
 ὁρῶ γέ τοι τῶσδ' ἄρνας ἐξ ἀντρῶν ἐμῶν
 σρεπῆαις λύχοισι σῶμα συμπεπλεγμένους,
 τάλχη τὲ τυρῶν συμμιγῆ, γέροντά τε
 πληγαῖς πρόσωπον φαλακρὸν ἐξωδηκότα·
 σιλ ὦ μοι, τυρέω συγκεκομμένος τάλας·
 καὶ ὑπὸ τῶν; τίς εἰς σὸν κρατὶ ἐπύκτασεν γέροντα;
 σιλ ὑπὸ τῶνδε Κύκλωψ· ὅτι τάδ' ἔκ' ἔων φέρειν·
 καὶ ἔκ' ἦσαν ὄντα θεὸν με, καὶ θεῶν ἄπο;
 σιλ ἔλεγον ἐγὼ τάδ'· οἷδ' ἐφίρην τὰ χρήματα·
 καὶ τόν γε τυρὸν, ἔκ' ἐῶντος ἡσθιον·
 τὸς τ' ἄρνας ἐξεφορῶντο δῆσαντες δέσε
 κλωπὶ τριπήχει, κατὰ τὸ ὀφθαλμὸν μέσον,
 τὰ σπλάγχν' ἐφασκον ἐξ ἀμήσασθαι βίαι,
 μάστιγι τ' αὐτὰ νῶτον ἀποθλίψιν σέθεν·

ΚΥΚΛΩΨ

κῆρυγες συνδύσαντες, ὅς τ' αὖδ' ὅλῳ
 τῆς νηὸς ἐμβάλλοντες, ἀποδῶσθ' ἐν τινὶ
 πέτρῃς μοχλῶν, ἢ πυλῶνα καταβαλῶν.
 κὺν ἄληθες· ὅκ' οὐκ ὀπίσθας ὡς τάχ' ἰὼν,
 θήξῃς μυχθαίρας, κ' μέγαν φάκελλον ξύλων
 ἐπιθεῖς ἀνάψῃς· ὡς σφαγέεντες αὐτίκα,
 πλήανσι νηδὺν τ' ἐμὴν ἐπ' ἀνθρώπος
 θερμὴν ἔδαντος δαῖτα τῷ κρεανόμῳ.
 τὰ δ' ἐκ λήβητος ἐφθὰ, καὶ τετηκότα,
 ὡς ἐκ πλεῶς γε δαίτ' ἰμεροσκόου.
 ἄλῃς λεόντων ἔστ' μοι θοινῶ μένῳ,
 ἐλάφων τ' ἐχρὼνιος δ' εἴμ' ἀπ' ἀνθρώπων βορᾶς.
 σιλ τὰ καὶ νῦν ἐκ τ' ἡθάρων ὧ δ' ἐσποτα,
 ἡδίων ἐστίν· ὅκ' αὖ νεώστερ
 ἄλλοι πρὸς ἀντρα τὰ σ' ἀφίκοντο ξένοι.
 ὁδὺ Κύκλωψ, ἄκυσσον ἐν μέρῃ καὶ τ' ξένων.
 ἡμῶς βορᾶς χρῆξοντες ἐμπολὴν λαβῶν,
 σῶν ἄλ' οὐκ ἀντρῶν ἡλθομεν νεῶς ἀπο.
 τὸς δ' ἄρνας ἡμῖν ἔστος, ἀντ' οἶνον σκύφας,
 ἀπὸ μπόλα τε, καὶ δίδυς, πῖπ' ἐν λαβῶν,
 ἐκὼν ἐκῶσι· καὶ δ' ἐν ἡντὶ τῷ βίῳ.
 ἀλλ' οὗτος, ὅστις ἔδ' ἐν ὦν φησιν, λέγει,
 ἐπεὶ κατελήφθησιν λάθρα πωλῶν τὰ σά.
 σιλ ἐγὼ; κακῶς ἂν ἐξέλοι. ὁδὺ· εἰ φάνδομα.
 σιλ μὰ τ' Ποσειδῶν τ' τεκόντα σ' ὧ Κύκλωψ,
 μὰ τ' μέγαν Τρίτωνα, καὶ τ' Νηρέα,
 μὰ τ' Καλυψῶ, τὰς τε Νηρείας κόρας,
 μὰ θ' ἱερὰ κύματ', ἰχθύων τε πᾶν γένος,
 ἀπὸ μὲν σ' ὧ καλλιπάρ, ὧ κυκλώπιον,
 ὧ δ' ἐσποτίσκες, μὴ τὰ δ' ἐξοδῶν ἐγὼ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ξένοι σοι χρήματα· ἢ κακῶς ἔτσι κακῶς
 οἱ παῖδες ἀπόλοιθ', ὅς μάλιστα ἐγὼ φίλῳ.
 αὐτὸς ἔχ', ἔγωγε τοῖς ξένοις τὰ χρήματα
 περ' ἄντα σ' εἶδον· ἦ δ' ἐγὼ φανδ' ἢ λέγω,
 ἀπόλοιθ' ὁ πατήρ με· τὸς ξένος ἢ μὴ ἀδίκη.
 κὺ φάιδεσθ'· ἐγὼ γε τῷδε τῷ Παδαμάνθου
 πολλὰ πέπονθα, καὶ δίκαιότερον λέγω·
 θέλω δ' ἔρεσθαι· πόθεν ἐπλύνσας τ' ὧ ξένοι;
 ποδαποί; τίς ὑμᾶς ἐξεπαίδουσεν πόλιν;
 ὁδὺ Ἰθακήσιοι μὲν τ' γένος· Ἰλίου δ' ἄπο,
 πέρσαντες ἄστυ, πνύμασι θαλααίοις,
 σὴν γαῖαν ἐξωστίντες, ἥκομεν Κύκλωφ.
 κὺ ἥτης κακίσης, οἱ μετήλθεθ' ἄρπαγας,
 Ελένης Σκαμάνδρου γῆτον' Ἰλίου πόλιν;
 ὁδὺ ἔτσι, πίνον τ' δεινὸν ἐξηντληκότες.
 κὺ αἰχρὸν εἶδον μάγ', οἵτινες μίᾳς χάρι
 γυναικὸς, ἐξεπλύνσας ἧς γαῖαν Φρυγῶν.
 ὁδὺ θεῖ τ' πρᾶγμα, μηδέν αἰτίῳ βροτῶν.
 ἦ μῆς δέ σ' ὧ θεῖ ποντίῳ γενναῖε παῖ,
 ἱκετὰ νομίντε, καὶ λέγομεν ἐλευθέρως,
 μὴ τλῆς πρὸς ἄντρα σὺς ἀφιγμένους φίλους
 κτανῆν, βορὰν τε δύνασθ' ἢ θέσθαι γνάθοις.
 οἱ τ' σὸν ὧ νᾶξ πατέρ' ἔχεν νεῶν ἑδρας
 ἄρυσάμεσθαι γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς.
 ἱερὰς τ' ἄβραυτος Ταινάρη μένει λιμὴν,
 Μαλέας τ' ἄκροι καθ' ὧν ἔστι, ἢ τε Σανίε
 δίας Ἀθάνας σῶς ὑπάργυρος πέτρα,
 Γεραίστοι τε καταφυγαί, τὰ θ' Ἑλλάδος
 δύσφορά γ' ἐνείδη Φρυγῆν ἐκ ἐδῶκαμεν,
 ὧν καὶ σὺ κοινοῖ· γῆς δ' Ἑλλάδος μυχοῖς,

ΚΥΚΛΩΥ

οἱ κείνους, ὑπ' Αἴτην τῇ πυρίσκιπῳ πέτρῃ.
νόμοις ἡ θνητοῖς εἰς λόγους ἀποσρέφῃ
ἡκέτας δέχεσθαι ποντίους ἐφθαρμένους,
ξένιά τε δύναι, ἢ πέπλοις ἐπαρθέσαι.
ἢ αὐτοῖς πόροις πηχθέντας μέλη
ἐβελόισι, νηδύν καὶ γνάθον πληῖσαι σέθεν.
ἄλλης ἢ Γριάμυ καὶ ἐχέρωσ' Ἑλλάδα,
πολλῶν νεκρῶν πύσσα δ' οὐρυτετῇ φόνον.
ἀλόχους τ' ἀνάνδρους, γράυς τ' ἀπαιδας ὤλεσεν,
πολίους τε πατέρας· εἰ ἢ τὸς λειψιμμένους,
σὺ συμπυρώσας δ' αὖτ' ἀναλώσῃς πικρὰν,
ποῖ τρέφεται τις; ἀλλ' ἐμοὶ πιθὺ Κύνλωφ.
πάρες τὸ μάρχον σῆς γνάθου· τὸ δ' ἀνσεβὲς
τῆς δουρεβίας ἀνθελῦ· πολλοῖσι κ'
Κέρδη πονηρὰ, ξημίαν ἡμείψατο.
σιλ παραινέσαι σοι βύλομαι· τ' ἢ κρεῶν
μηδὲν λίπῃς τῷ δ', ἦν τε τ' γλῶσσαν δάκνῃς,
κομφὸς γενήσῃ, καὶ λαλίστατος Κύνλωφ.
οὐ Οὐ πλῆτος ἀνθρωπίσινε, τοῖς σοφοῖς θεός.
Τὰ δ' ἄλλα, κόμποι, καὶ λόγων αὐμορφία.
ἄκρας δ' ἐναλίας, αὖς καθίδρυται πατὴρ,
χαίρειν κελεύω. τί τάδε πρὸς σῆσω λόγῳ;
Ζηνὸς δ' ἐγὼ κεραιὸν ὕφρ' ἰσώξενε,
ἔδ' οἶδ' ὅτι Ζεὺς ἐς ἐμὴ κρήσων θεός.
ἔμοι μέλει τὸ λοιπὸν· ὥς δ' ἔμοι μέλει,
ἄκυσσον· ὅταν ἀνωθεν ὀμβρον ἐκχέῃ,
ἐν τῇδε πέτρῃ, σέγ' ἔχω σκηνώματα,
ἢ μόχλον ὀππὸν, ἢ τι θήρειον δάκος,
δαυνύμενος ἐν σέγοντι γαστέρ' ὑπὲρ ἵαν.
ἐπεκτιῶν γάλακτος ἀμφορέα, πέπλον

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέω, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἔριν κτυπῶν.
 ὅταν ἢ βορέας χιόνα θρηϊκίος χέη,
 δοραῖσι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν,
 καὶ πῦρ ἀνάβω, χιόνος ὕδεν μοι μέλα.
 ἢ γὰρ δ' ἀνάγκη, καὶν θέλη, καὶν μὴ θέλη,
 τί κτεσσα ποίαν, τὰ μὰ Πάριον βοτά.
 ἂ ἐγὼ ὅτι νιθύω, πλὴν ἐμοὶ, θεοῖσι δ' ὅ,
 καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῇδε δαιμόνων.
 » Ως τῷ πείν γε, καὶ φάσιν τὸ φῆμίραν,
 » Ζῶς ὅτος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσι,
 » Λυπεῖν ἢ μηδὲν αὐτόν· οἱ δ' ἢ τὸς νόμους
 » ἔθεντο, ποικίλλοντες ἀνθρώπων βίον,
 » Κλαίειν ἄνωγα· τ' ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ,
 » Οὐ παύσομαι δρῶν· αὖ, κατεφίωντέ σε.
 ξένιά τε λήψῃ τοιάδ', ὥς ἄμεμπτος ὦ.
 πῦρ, καὶ πατρῶν τόνδε λέβητά, ὅς ξέσας,
 σὴν σάρκα δυσφόρητον ἀμφέξῃ καλῶς.
 ἀλλ' ἔρπετ' ἔσω, τῷ κατ' αὐλίον θεῷ
 ἵν' ἀμφὶ κῶμον πάντες, σὺν ἡγήμε.
 » αὖ· αἶ· τόνος καὶ τρωϊκὸς ὑπεξέδου,
 θαλααίης τε· νῦν δ' ἐς ἀνδρὸς ἀνοσίχ
 γνώμην κατέχον, ἀλίμενον τε καρδίαν·
 ὦ Γαλλὰς, ὦ Δίασπιννα διογινὲς θεῶ,
 νῦν, νῦν ἄρηξον· κρήσοντας καὶ Ἰλίου
 πόντος ἀφίγμαι, κατὰ κινδύνου βάθρα.
 σύ τ' ὦ φαινήων ἀσέρων οἰκῶν ἔδρας
 Ζεῦ, ξένι ὅρα τάδ'· ἢ καὶ αὐτὰ μὴ βλέπεις,
 ἄλλως νομίξῃ Ζεῦ, ὅ μὴδὲν ὦν θεός.
 » ἀρῆας φάρυγγος ὦ Κύκλωφ,
 ἀνασῶμεν ὅχιλος, ὥς ἔτοιμάσαι

χο

ΚΥΚΛΩΥ

ἐφθά, καὶ ὀππᾶ, καὶ ἀνθρακίᾳς ἀποχυνάειν,
 βρύχην, κρεωκοπέην μέλι ξένων,
 δασυμάλλω ἐν αἰγίδι καινόμενα.
 μὴ μοι, μὴ προδίδῃς.
 μόνος μίνω νόμιξε πορθμίδος σκάφος.
 χαίρετω πᾶσι αὖτις ἦδε,
 χαίρετω ἡ θυμάτων
 ἀποβώμιος ἀν
 ἔχει θυσίαν Κύκλωφ
 αἰτναῖος, ξενικῶν
 κριῶν κεχρημένος βορᾶ.
 νηλὴς ὁ τλάμων, ὅστις
 δωμάτων ἐφείστος,
 ξενικὸς ἱκτῆρας ἐκθύη δόμων,
 νόππων, βρύχων, ἐφθά τε δαιννύμενος,
 μυσαροῖσιν ὀδύσιν
 ἀνθρώπων θέρμ' ἀπ' ἀνθρώπων κρέα.
 ὅδ' ὦ Ζεῦ, τί λέξω, δῖν' ἰδὼν ἀντρων ἔσω,
 καπνιστὰ, μύθοις εἰκότ', ὅδ' ἔργοις βροτῶν;
 χ' τίδ' ἐς Ὀδυσσεῦ; μῶν γέ θοιναῖται σέθεν
 φίλος ἐταῖρος ἀνοσιώτατος Κύκλωφ;
 ὅδ' ὦ διαγὰς γ' ἀβρήσας, καπνιστὰς χερσίν,
 οἱ σαρκὸς εἶχον ἐντρεφέστατον παῖος.
 χ' πῶς ὦ ταλαίπωρ ἦτε πάχοντες τάδε;
 ὅδ' ὦ ἐπεὶ πετραῖαν τήνδ' ἐσήλομεν χθόνα,
 ἀνέκαυσε πᾶσι πῦρ πρῶτον ὑψηλὴς δρυὸς,
 κορμὸς πλατῆας ἐσχάρας βαλὼν ἔπι,
 τριαῶν ἁμαξῶν ὡς ἀγῶγιμον βάρος.
 ἔπειτα φύλλων ἐλατίνων χαμαιπετῇ
 ἔστησεν ἀνὴν πλησίον πυρὸς φλογί.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πρᾶτ' ἤρα δ' ἐξέπλησεν ὥς δ' ἐκὰς ἀμφοροσ
 μέγας ἀμέλγας, λυκὸν ἤχας γάλα·
 σκύφος τε κιαῦ, παρέθετ' ὅς οὔρος τριῶν
 πῆχεων· βάθος ἧ, τεσσάρων ἰφάνετο·
 καὶ χάλκεον λέβητ' ἐπέξεσεν πυρί·
 ὀβελὺς τ' ἄκρος ἧ ἐγκεκωμένους πυρί,
 ξεστὺς ἧ δρεπάνων, ἀλλὰ παλιῦρον κλάδῳ·
 αἰτναῖά τε σφαγῆα πελέκεων γνάθοις·
 ὥς δ' ἦν ἔτοιμα πάντα, τῷ θεοσυγῇ
 δίδω μαγείρῳ· φῶτε συμμάρφας δύω,
 ἔσφαξ' ἐταίρων τ' ἐμῶν ρυθμῷ τινι·
 τ' ἧ, λίβητος εἰς κύτος χαλκήλατον,
 τόνδ' αὖ, τένοντος ἀρπάζας ἄκρυ ποδῖς,
 πάλιν πρὸς ὀξύν γ' ὄνυχ' ἀπετραῖς λίθον,
 ἐγκέφαλον ἐξέρρανε· καὶ καθαρπάζας
 λάβρω μαχαίρᾳ σάρκας, ἐξώπ' αὖ πυρί·
 τάδ' ὅς λέβητ' ἐφῆκεν ἐφέσθαι μέλι·
 ἐγὼ δ' ἐτλήμην δ' ἄκρυ ἅπ' ὀφθαλμῶν χέων,
 ἐχρὶ μπιόμην Κύκλωπι, καὶ δινκόναν·
 ἄλλοι δ' ὅπως ὄρνιθες, ἐν μυχοῖς πέτρης
 πῆξαντες ἔχον· αἶμα δ' ἧκ' ἐνὶ χροῖ·
 ἐπεί δ' ἐταίρων τ' ἐμῶν πλησθὲς βορᾶς,
 ἀνέπεσε φάρυγγος ἀθέρ' ἐξίθ' βαρύν,
 ἧ σῆλθέ μοι τι θῆον· ἐμπλήσας σκύφος
 μάρωνος αὐτῆ, τῷ δ' προσφέρω πίζην,
 λέγων τάδ'· ὦ παῖ ποντίου θεοῦ Κύκλωφ,
 σκέψαι τόδ', οἷον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἀπο,
 θεῖον κομίσῃ πῶμα Διονύσου γένος·
 ὅδ' ἐκπλεως ὦν τῆς ἀναιχύντα βορᾶς,
 ἐδέξατ', ἔσπασεν ἄμυσιν ἐλκυσας,

ΚΥΚΛΩΥ

καὶ πῆνεσ' ἄρας χῆρα φίλτατε ξένων,
 καλὸν ὃ πῶμα δαίτι πρὸς καλῇ δίδωσι.
 ἡσθέντα δ' αὐτ' ὡς ἐπησέμην ἐγὼ,
 ἄλλην ἐδῶκα κύλικα, γινώσκων ὅτι
 τρώσει νιν οἶνος, καὶ δίκην δώσει τάχα.
 καὶ δὴ πρὸς ᾧ δῶς ἔρπ'. ἐγὼ δ' ἐπ' ἐγχείων
 ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ, σπλάγχν' ἐβέρμαινον ποτῶ.
 ἄδει ἢ παρὰ κλαίονσι συνναύταις ἐμοῖς,
 ἄμυσ' ἐπήχει δ' ἄντρον. ἐξελθὼν δ' ἐγὼ,
 σιγῇ σε σῶσαι, καὶ μ' ἐὰν βύλῃ, θέλω.
 ἄλλ' εἴπατ', ἥτε χρήξετ', ἥτ' ὅχρηξετε,
 φύγειν ἄμικτον ἄνδρα, καὶ τὰ βακχίῃς
 γαῖην μέλαθρα, Δαναΐδων νυμφῶν μέτα.
 ὅ μ' ἔ' ἐνδον σὺς πατήρ, τάδ' ἤνεσεν.
 ἀλλ' ἄσθενής ἔ, καὶ ποικερδαίνων ποτῶ,
 ὥσπερ πρὸς ἰξῶ τῇ κύλικι λεημμένος,
 πτέρυγας ἀλύει· σὺ ἢ νεανίας ἔ' εἶ,
 σῶσθι μετ' ἐμῷ, καὶ τ' ἀρχαῖον φίλον
 Δίνυσον ἀναλαβῶ Κύκλωπι προσφερῇ.
 ὦ φίλτατ', ἥ ἔ' τήνδ' ἴδοιμεν ἡμέραν,
 Κύκλωπος ἐκφυγόντες ἀνόσιον κάρα,
 ὡς διὰ μακρῶ γε τ' σίφωνα τ' φίλον
 χιρᾶσμεν, τόδ' ὅν ἐχόμεν καταφραγῆν.
 ὅδ' ἄνε δὴ νῦν, ἣν ἔχω τιμωρίαν,
 θιρὸς πανόργου, σῆς τε δουλείας φυγῆν.
 λέγ', ὡς ἀσιάδος ὕπν' ἠδ' ἰον φόρον
 κιθάρας κλύοιμεν, ἢ Κύκλωπ' ὀλωλότα.
 ἐπὶ κῶμον ἔρπειν πρὸς κασιγνήτης θέλει
 Κύκλωπας, ἡσθεὶς τῶδε βακχίῳ ποτῶ.
 ξυνῆν', ἔρημον ξυλλαβὼν, ῥυθμοῖσιν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

σφάξαι μενδρινάς, ἢ πετρῶν ὥσαι κάτω.

οἶδ' ἔν τοι οὗτον· δόλιος ἢ πῖθυ μία.

πῶς δ' αἶ; σοφὸν τοῖς ὄντ' ἀκρόμεν πάλα.

κῶμα μ' αὐτ' τῷ δ' ἀπαλλάξαι λέγων,

ὡς ὅτ' Κύκλωψι πῶμα χρὴ δέναι τόδε,

μόνον δ' ἔχοντα βίοτον ἡδέως ἄρην.

ὅταν δ' ὑπνώσῃ βακχίῃ νικώμενος,

ἀκρέμων ἐλαίας ἐστὶν ἐν δόμοισί τις,

ὃν φάσγανῳ τῷ δ' ἐξαποξύνας ἄκρον,

εἰς πῦρ καθήσω· καὶ ὅταν κεκαυμένον

ἴδω νιν, ἄρως θερμὸν εἰς μέσῃν βαλὼν

Κύκλωπος ὄψιν, ὁμματ' ἐκτίξω πυρί.

ναυπηγίαν δ' ὡς εἴ τις ἀρμόξων ἀνὴρ

διπλοῖν χαλινῶν, τρύπανον κωπηλατῆ,

ἔτω κυκλώσω δαλὸν ἐν φαισφόρῳ

Κύκλωπος ὅτ' εἴ, ἢ συναυανῶ νόρας.

ἴδ'· ἴδ'.

γένηθα· μαινέμεθα τοῖς ἀρήμασι.

καῖται, ἢ σέ, ἢ φίλος, γέροντά τε,

νεὸς μελαίνης νοῖλον ἐμβήσας σιμόφρος,

διπλαῖσι κώπαις τῆσδ' ἀποσελῶ χθονός.

εἰς ἔν ὅπως ἂν ὥσπερ ἐκ σπονδῆς θεῶ

καὶ γὰρ λαβοίμην τῷ τυφλῆντος ὁμματα

δαλῶ· φόνος δ' τῷ δὲ κοινωνεῖν θέλω.

οἶδ'· εἴ γ' ἔν· μέγας δ' δαλός, ὃν ξυλληπτήεον.

ὡς καὶ ἂν ἀμαξῶν ἐκὰτ' ἀροίμην βάρους,

ἢ τῷ Κύκλωπος τῷ κακῶς ὀλεμένῃ,

ὀφθαλμὸν ὥσπερ σφηκίαν ἐκτρίψομεν.

οἶδ'· σιγάτε νῦν· δόλον δ' ἐξέπισαθε.

χ' ὥταν κελεύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι

πρήθεαθ'· ἐγὼ δ' ἀνδρᾶς ἀπολιπὼν φίλος,

τῷ

ΚΥΚΛΩΥ

τὸς ἐνδον ὄντας, ὃ μόνος σωθήσομαι.
 καί τοι φύγοι μ' ἄν, καὶ βέβηκ' ἄντρ' αὖτις.
 ἀλλ' ὃ δίκαιον ἀπολιπόντ' ἐμὴ φίλος,
 ξὺν οἷς περ ἦλθον δαῦρο, σωθῆναι μόνον.
 20 ἄγε· τίς πρῶτος; τίς δ' ἐπὶ πρώτῳ,
 ταχὺς δαλῶ κώπην ὀχμάτας
 Κύκλωτος ἔσω βλεφάρων ὥσας,
 λαμπρὰν ὅφιν διακνείσῃ; Ἡμι· ὧδ' ἐνδοθεν.
 σίγα· σίγα· καὶ δὴ μεθύων
 ἄχαριν κέλαδον μισιζόμενος
 σκαῖος ἀπὸ δὸς, καὶ κλαυσόμενος,
 χωρῆγε πετρίνων ἔξω μελάρων.
 φέρε νιν κώμοις παιδύτω μιν
 τ' ἀπαίδωντον.
 πάντως μέλλει τυφλὸς εἶναι.
 30 ἦ μὲν, μακάριος, ὅς δ' αἰάξῃ,
 βοτρυῶν φίλαισι πιγναῖς
 ἐπὶ κῶμον ἐκπετασθῆς,
 φίλον ἄνδρ' ὑπ' ἀγκυλίσκων,
 ἐπὶ δὲ μνίστοις τε ξανθὸν
 χλιδανῆς ἔχων ἐτάρας
 μυρόχριστος λιπαρὸς βό
 σρυχον· αὐδ' αἶψ' ἢ θύραν τίς οἴξει μοι;
 40 κῦ· πᾶ· πᾶ· πᾶ· πλέως μὲν οἶνον.
 γάνυμαι ἢ δακρυῖς ἥβης,
 σκάφος ὀλκᾶς ὡς γε μισθῆς,
 ποτὶ σέλμα γαστρὸς ἄκρας.
 ὑπάγει μὲν ὁ χάρτος ἄφρων
 ἐπὶ κῶμον ἥρος ὥρας,
 ἐπὶ Κύκλωτος ἀδελφῆς.

ΥΥ //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φέρε μοι ξείνε, φέρε ἄσκον ἐν δόμοις.
 χα καλὸν ὄμμασι δεδορκώς,
 καλὸν ἐκτερεῖ μελᾶθρων.
 φιλεῖ τις ἡμᾶς.
 λύχνα δ' ἄμ μένχ δαΐα, σὸν
 χροῶ, χ' ὥς τέρην νύμφα
 δροσερῶν ἔσωθεν ἄντρων,
 σεφάνων δ' ὅ μιν χροῶ
 περὶ σὸν κρᾶτ' ἀχ' ἐξομιλήσει.
 ὁδὺ Κύκλωφ, ἄλυσσον, ὡς ἐγὼ τῷ βακχίῳ
 τῶτον τρίβων ἔμ', ὃν πίων ἔδωκά σοι.
 κὺ ὁ βακχίος ἦ, τίς θεὸς νομίζεται;
 ὁδὺ μέγιστος ἀνθρώποισιν ἦς τέρτιν βίου.
 κὺ ἐρυγάνω γὰρ αὐτὸν ἰδέωσ' ἐγώ.
 ὁδὺ τοῖσδ' ὁ δαίμων, ὃ δ' ἐνα βλάπτει βροτῶν.
 κὺ θεὸς δ' ἐν ἄσκη, πῶς γένηθ' οἶνους ἔχων;
 ὁδὺ ὅπως τιθεῖ τις, ἐνθάδ' ἐστὶν ἀπετής.
 κὺ ὃ τὸς θεὸς χρεῖσθ' ἔχειν ἐν δέρμασι.
 ὁδὺ τί δ' εἴ σε τέρτιν ἢ τὸ δέρμα σοὶ πικρόν;
 κὺ μισῶ τ' ἄσκη. τὸ ἦ ποτ' ἐν φιλῶ τόδε.
 ὁδὺ μένων ἔν αὐτῷ, πίνε, καὶ θύμει Κύκλωφ.
 κὺ ὃ χρεῖ μ' ἀδελφοῖς τῷδε προσδ' ἔναι ποτ' ἔ.
 ὁδὺ ἔχων ἂν αὐτὸς, τι μῖώτερος φανῇ.
 κὺ διδύς ἢ τοῖς φίλοισι, χρησιμώτερος.
 ὁδὺ πυγμαῖς ὁ κῶμος, λοῖδορόν τ' ἐρὶν φιλεῖ.
 κὺ μεθύω μεν. ἔμπας δ' ὅ τις ἀν' αὐσείε μου.
 ὁδὺ ὦ τὰν, πεπωκότ' ἐν δόμοιτι χρεῖ μένεν.
 κὺ ἡλίθιος ὅστις μὴ πίων, κῶμον φιλεῖ.
 ὁδὺ ὃς δ' ἂν μεθυθεῖς γ' ἐν δόμοις μένη, σοφός.
 κὺ τί δ' ὦ μεν ὦ Σιληνέ; σοὶ μένειν δοκῇ;
 σιλ δοκῇ.

ΚΥΚΛΩΨ

ΣΙΛ Δοκῆ· τί δ' ἄν συμποτῶν ἄλλων Κύκλωψ;
 ΚΥ κὴ μὴν λαχνῶδες τῷ δας ἀνθιρᾶς χλόης.
 ΣΙΛ κὴ πρόσ γε θάλπος ἡλίου, πίνειν καλόν.
 κλίθιτι νῦν μοι, πλουρὰ θεὸς ἐπὶ χθονός.
 ΚΥ ἰδὺ· τί δ' ἦτα τ' κρατῆρ' ὅπιός μιν τίθης;
 ΣΙΛ ὥς μὴ παρών τις καταλάβῃ. ΚΥ. πίνειν κ' ἔν
 κλέπων σὺ βύλει· κάτθεις αὐτ' ἄς μέσον.
 σὺ δ' ὦ ξέν', ἄπ' ἐτ' νομ', ὅ, τι σε χρὴ καλεῖν.
 Οἶδ' Οὔτιν· χάριν ἢ τίνα λαβὼν σ' ἐπαινέσω;
 ΚΥ πάντων σ' ἐταίρων ὕπερον βοιόασομαι.
 Οἶδ' καλ' ἔν γε γέρας τῷ ξένῳ δίδως Κύκλωψ.
 ΚΥ ἔτος, τί δ' ῥᾶς; τ' οἶνον ἐκπίνεις λάθρα;
 ΣΙΛ ἔκ, ἀλλ' ἔμ' ἔτος ἐμυσεν, ὅτι καλὸν βλέπω.
 ΚΥ κλαύσῃ, φιλῶν τ' οἶνον, ἢ φιλεῖντά σε.
 ΣΙΛ ναὶ μὰ Δί', ἐπ' ἡ μὲν φῆς ἐρᾶν ὄντος καλῷ.
 ΚΥ ἔχει· πλέων ἢ τ' σκύφον δίδου μόνον.
 ΣΙΛ πῶς ἂν κ' κραταίφει διασκεψώμεθα.
 ΚΥ ἀπολῆς· δὸς ἔτω. ΣΙΛ· ναὶ μὰ Δί' ἢ πρὶν ἂν σέ γε
 σέφρανον ἴδω λαβόντα, γούσω μάτ' ἔτι.
 ΚΥ ὦ οἶνοχόος ἄδικος· =
 ΣΙΛ -ναὶ μὰ Δί', ἀλλ' ὦνος γλυκύς.
 ἀπομυκτέον δέ σοι γ', ὅπως λήψῃ πιεῖν.
 ΚΥ ἰδὺ καθερὸν τ' χεῖλος, αἰ τρίχες τέ με.
 ΣΙΛ θεὸς δ' ἢ τ' ἀγκῶν εὐρύθμως· κατ' ἐκπτε,
 ὥς περ' ὄρεας πίνοντα, χ' ὥς περ' ἔκ ἐμέ.
 ΚΥ ᾧ· ᾧ· τί δ' ῥά σεις; ΣΙΛ· ἡδέως ἡ μύστις.
 ΚΥ λαβὼν ξέν' αὐτὸς, οἶνοχόος γέ με γενῶ.
 ἰδὺ γινώσκειται γὰρ ἡ ἄμπελος τῇ μὴ χερὶ.
 ΚΥ φέρ' ἔχειον νῦν. Οἶδ'· ἐχέω· σίγα μόνον.
 ΚΥ χλεπὸν τόδ' ἔπας, ὅστις ἂν πίνῃ παλύν.
 ἰδὺ ἰδὺ λαβὼν ἐκπιθί, κὴ μὴ δ' ἐν λίπης.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

συνειθάνειν ἢ σιγῶντα χρὴ τῷ πῶματι.
 κὺ παπαί. Σοφόν γε τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλης.
 εἶδον ἢν μὲν σπάση γε δαυτὶ πρὸς πολλῇ πολὺν,
 τέξας ἀδελφὸν νηδύν, εἰς ὕπνον βαλῆς.
 ἦν δ' ἐκλίπῃς τι, ξηρανῆς ὁ βόανχιος.
 κὺ ἰὺ· ἰὺ.
 ὡς ἐξένυσσα μόγις, ἄκρατος ἡ χάρις.
 ὁ δ' ἔβανός μοι, συμμεμιγμένους δοκῇ
 τῇ γῇ φέρεσθαι. τῷ Διὸς ἢ τὸ θρόνον
 λούσω. τὸ πάντε δαιμόνων ἀγνὸν σέβας,
 ἢ ἂν φιλήσαι μ' αἰετὶς χαρίτες περὶ σί με.
 αἴλις Γανυμήδην τόνδ' ἔχων ἀναπαύσομαι,
 καλλιπὰ νῆτάς χαρίτας· ἦδομαι δέ πως
 τοῖς παιδικοῖσι μάλλον, ἢ τοῖς θήλεσιν.
 σιλ ἐγὼ δ' ὁ Διὸς γ' ἐμὶ Γανυμήδης Κύκλωφ.
 κὺ νῆα μὰ Δι', ὃν ἀρπάξω γ' ἐγὼ καὶ τῷ Δαρδάνῳ.
 σιλ ἀπόλωλα παῖδες· χέτλια πέσομαι κακὰ.
 χθ' μέμψῃ τ' ἐρασὴν, ἢν τρυφαῖς πεπωκῶτα.
 οἱ μοι πικρότατον ὕπνον ὄψομαι τάχα.
 εἶδον ἄγε δὴ Διονύσου παῖδες, ἀνένη τέκνα,
 ἐνδον μὲν ἀνὴρ τῷ δ' ὕπνῳ παρήμενος,
 τάχ' ἐξ ἀνακλῆς φάρυγγος ὠθήσῃ κρέα.
 δαλὸς δ' ἐσωθεν αὐλίων ὠθῇ καπνόν.
 παρὰντρέπισται δ' ἔδ' ἐν ἄλλο, πλὴν πυρὸν
 Κύκλωπος ὄφιν· ἀλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔσῃ.
 χθ' πέτρας τὸ λῆμα, καὶ δάμαντος ἐξομέν.
 χώρει δ' ἐς οἶκός, πρὶν τι τὸ πατέρα μαθῆν
 ἀπαλλαγμὴν, ὡς σοὶ τὰν θένδ' ἐστὶν ἀπρεπῆ.
 οἶδον Ἥφαιστος ἀναξ ἀντὶ αἰετὶς, γήτονος κακῆς
 λαμπρὴν πυρώσας ὁ μὲν, ἀπαλλάχθῃ δ' ἀπαξ,
 σὺ τ'

ΚΥΚΛΩΥ

σύν τ' ὧ μέλαινης νυκτὸς ἐκπαίδω μ' ὕπνῳ,
 ἄκρως ἐλθέθιρὶ τῷ θεοστυγῇ,
 καὶ μὴ πὶ καλλίσουσιν τρωϊκοῖς πένουσιν,
 αὐτὸν τε, ναύτας τ' ἀπολέσῃ τ' Ὀδυσσεύα,
 ὑπ' ἀνδρὸς, ὧ θεῶν ὕδ' ἐν ἡ βροτῶν μέλῃ.
 ἢ τ' τύχῃν ἢ δαίμον' ἡγήσασθαι χρεῶν,
 τὰ δαίμονων ἢ, τῆς τύχης ἐλάσσονα.

χ^ο λήφεται τ' τράχηλον
 ἐντόνως ὁ καρκίνος
 τῷ ξένων δαιτυμένος.

πυρὶ ἢ τάχα
 φωτὸς ὁλεῖ κόρας.
 ἤδη δ' ἄλλος ἡν βρακὴ μένος
 κρύπτεται εἰς ἀποδιδαν,
 δρυὸς ἄσπετον ἔργος.
 ἀλλ' ἴτω Μάρων.

πρασιέτω μαινόμενος.
 ἐξελέτω βλέφκρον
 Κύκλωπος, ὡς πῆ κακῶς.
 καὶ τὸ φιλονικιοφόρον
 βρόμιον ποθενὸν εἰσιδεῖν θέλω,
 Κύκλωπος λιπὼν ἐρημίαν.
 ἄρ' εἰς τοσὶν δ' ἀφίξομαι;

ιδ^υ σιγάτε πρὸς θεῶν θῆρες, ἡσυχάζετε,
 συνθέντες ἄρθρα σώματος. ὕδ' ἐπνέν ἔω,
 ὕσκαρδα μύσσειν, ὕδ' ἐχρέμπεσθαι τινα,
 ὡς μὴ ξεγερθῇ τὸ κακὸν, ἔστ' ἂν ὁμματος
 ὅφισ Κύκλωπος ἐξαμιλληθῇ πυρὶ.

χ^ο σιγῶμεν ἐγκάφαντες αἰθέρα γάβοις.
 ιδ^υ ἄγε νῦν ὅπως ἀφείθε τῷ δαλῷ χερσίν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔσω μολόντες· διὰ πυρός δ' ἔστι καλῶς.
 ἔκην σὺ τάξεις ὅστινας πρώτους χρεῶν,
 καὶ τὸ μοχλὸν λαβόντας ἐκκαίεν τὸ φῶς
 Κύκλωπος, ὥσ' ἂν τῆς τύχης κοινώμεθα.
 ἡμεῖς μὲν ἔσμεν μακρότεροι πρὸ τῶν θυρῶν
 ἔσῳτες, ὡς γὰρ πρὸς τὸ ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ.
 ἡμεῖς ἡμεῖς ὁ χυλὸς ἀρτίως γεγενημένος.
 ἔδω ταυτ' πεπόνθατ' ἄρ' ἐμοί. Χο. τὴν δ' ἔπειτα
 ἔσῳτες ἐσπάζημεν ἔκ δ' ἔξοτε.
 ἔδω ἔσῳτες ἐσπάζητε; Χο. καὶ τὰς ὀμμάτας
 μέτεσιν ἡμῶν κόνεως ἡ τέφρας ποθέν.
 ἔδω ἄνδρες πονηροί, καὶ δὲν οἶδε ξύμμαχοι.
 ὅτι ἡ τὸ νῶτον, τὸ ῥάχιν τὸ ἰκτεῖρα μὲν,
 καὶ τὰς ὀδόντας ἐκβαλεῖν ἔβλεμα
 τυπόμενος; αὐτὴ γίνεται πονηρία.
 ἀλλ' οἶδ' ἐπὶ δὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
 ὡς αὐτόματον τὸ δαλὸν εἰς τὸ κρανίον
 σείχονθ' ὑφάπην τὸ μονῶπα παῖδά γῆς.
 ἔδω πάλαι μὲν ἦδ' ὄντα τοῖσιν φύσει.
 νῦν δ' οἶδ' ἄμεινον· τοῖσι δ' οἰκείοις φίλοις,
 χρῆσθαι μ' ἀνάγκη· χερσὶ δ' εἰ μὴ δὲν θένειν,
 ἀλλ' ἔν' ἐπεγκέλευν, ὡς ἀψυχίαν
 φίλων κελυσμοῖς τοῖσι σοῖς κτησώμεθα.
 δράσω τάδ'· ἐν τῷ καρὶ κινδυνεύσομεν.
 κελυσμάτων δ' ἑκάτι τυφέτω Κύκλωψ.
 ἰώ· ἰώ· γυναιότατα ὡθήτε, σπύδετε,
 ἐκκαίετε τὸ ὄφρυον
 θηρὸς τῶ ξενοδαίτα.
 τυφέτω καίετω.
 τὸ Αἴτνας μὴλονόμον

ΚΥΚΛΩΥ

τόρνῳ, ἔλκε, μή σ' ἐξοδυνήσῃς,
δράσῃ τι μάταιον.

κὺ ὦ μοι· κατηνθρακῶ μεθ' ὀφθαλμῶν σέλας.

χο καλὸς γ' ὁ παῖς· μέλπε μοι τόνδε Κύκλωφ.

κὺ ὦ μοι μάλ', ὥς ὑβρίσμεθ', ὥς ἰλώλαμεν.

ἀλλ' ὅτι μὴ φύγητε τῆσδ' ἐξω πέτρας,

χαίροντες, ὃ δὲν ὄντες· ἐν τύλαισι ἅ

σαθεῖς φάρμαχος, τάσδ' ἐναρμόσω χέρας.

χο τί χρῆμ' αὐτεῖς ὦ Κύκλωφ; Κὺ· ἀπωλόμην.

χο αἰχρὸς γε φαίνη· Κὺ· καὶ πὶ τοῖσδ' ἐγ' ἄθλιος.

χο μεθύων κατέπεσες εἰς μέσους τῆς ἀνθρακας.

κὺ Οὐτίς μ' ἀπώλεσεν· Χο· ἔκ' ἄρ' ὅδ' ἡ δίκη.

κὺ Οὐτίς με τυφλοῖ βλέφαρον· Χο· ἔκ' ἄρ' ἡ τυφλός;

κὺ ὥς δὴ σὺ· Χο· καὶ πῶς σὺ; τίς σ' ἀνθήει τυφλόν;

κὺ σκώπεις· ὃ δ' Οὐτίς, πᾶσιν; Χ· ὅδα μὲν Κύκλωφ.

κὺ ἔξενος, ἵν' ἐρῶς ἐκμάθῃς, μ' ἀπώλεσεν.

ὁ μιᾶρας· ὅς μοι δὲς τὸ πῶμα, κατέκασε.

δεινὸς ἅ ὄινος, καὶ παλαίεσθαι βαρύν.

πρὸς θεῶν πεφύγας, μένος ἔσω δόμων.

χο ὅτοι σιωπῇ τ' πέτραν ἐπήλυθα

λαβόντες, ἐσηκασί· Κὺ· ποτέρας τῆς χειρός;

χο ἐν δεξιᾷ· Κὺ· πᾶς; Χο· πρὸς αὐτῇ τῇ πέτρᾳ.

ἐχθρῇ; Κὺ· κακόν γε πρὸς κακῷ τὸ κρᾶνιον

πάσας κατέκχα· Χο· καί σε διαφύγασί γε.

κὺ ὅ τῆδ', ἐπεὶ τῆδ' εἶπας· Χο· ὅ τ' αὐτῇ λέγω.

κὺ πῇ γάρ; Χο· περιάγασί σε πρὸς τὰρισερά.

κὺ οἱ μοι· γελῶμαι· κερτομῆτέ μ' ἐν κακοῖς.

χο ἀλλ' ἔκ' ἐτ'· ἀλλὰ πρόσθεν ὅτος ἐστὶ σὺ.

κὺ ὦ παγκάκισε, πᾶ ποτ' ἔγ; Οδυ· τηλὲν σέθεν,

φυλακαῖσι φρερῶ δ' ὦ μ' Οδυσεὺς τόδε.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κὺ πῶς ᾔπας; ὄνομα μεταβαλὼν καὶ νῦν λέγεις;
 ὁδὺ ὅπερ γ' ὀφύσας μ' ὠνόμαξ' Ὀδυαγέα.
 δῶσιν δ' ἔμελλες ἀνοσίου δαΐτ' δίκας.
 κακῶς ἅν Τροίαν γε διεπυρῶσά μιν,
 εἰ μὴ σ' ἐταίρων φόνον ἐτιμωρησάμην.
 κὺ αἶ· αἶ· παλαῖος χρησμός ἐκπεραίνεται.
 τυφλὴν ἅ' ὅφιν ἐκ σέθεν χήσιν μ' ἔφη,
 Τροίης ἀφορμηθέντος· ἀλλὰ καὶ σέ τοι
 δίκας ὑφέξειν ἀντὶ τῶνδ' ἐθέσπισε,
 πολὺν θαλάσῃ χρόνον ἐναιωρῶμενον.
 ὁδὺ κλαίειν σ' ἄνωγα· κ' ἐδ' ὁρᾷ ὅπως λέγω.
 ἐγὼ δ' ἐπ' αὐτὰς εἶμι, κ' νεὺς σκάφος
 ἥσῳ πὶ πόντον σινελόν, ἔσ τ' ἐμὴν πάτραν.
 κὺ ὦ δῆτ', ἐπεὶ σε τῆσδ' ἀπορήξας πέτρας
 αὐτοῖσι σὺν νῆσσι συντρίψω βαλὼν.
 ἄνω δ' ἐπ' ὄχθον ἔμι, καὶ περὶ ὧν τυφλός,
 δι' ἀμφιτρήτος τῆσδε προσβαίνων ποδί.
 χὼ ἡμῆς ὃ συνναῦτά γε τῶδ' Ὀδυαέως
 ὄντες, τοιοῦτον βαρύνω δαλύνσομεν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΩΥ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΕΥΡΙΠΙΔΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑ
ΚΛΕΙΔΩΝ.

Ἰόλαος υἱὸς τοῦ Ἰφικλέους, ἀδελφιδῆς τῆς Ἡρα-
 κλέους. ἐννεότιτι δ' ἐκ γῆς συστρατοῦ σάμενος, ἐν γῆ
 ῥα τοῖς ἐξ ἐκ γῆς βοηθὸς ἄνδρας παρέστη. ἧ δ' αὖτε παίδων
 ἐξ ἀπάτης ἐλαυνόμενων γῆς ὑπ' Εὐρυπείδους, ἐξ αὐ-
 τῶς ἦλθεν ἡς Ἀθῆνας. καὶ κῆϊ προσφυγῶν, τοῖς θεοῖς
 ἔχε τὴν ἀσφάλειαν, Δημοφῶντος τῆς πόλεως κρατῶν
 τος. Κοπρέως δ' τοῦ Εὐρυπείδους κήρυκος ἀποσπᾶν
 θέλοντος τῶς ἰκέτας, ἐκώλυσεν αὐτόν. ὃ δ' ἀπῆλθε,
 πόλεμον ἀπειλήσας προσδέχεσθαι. Δημοφῶν δ' τὸ
 τε καὶ ὠλιγώρει. χρησμῶν δ' αὐτῶν νικηφέρων γεννηθέν-
 των, ἐὰν Δήμητρι τὴν ἀργενεσάτην παρθένων σφάξῃ,
 τοῖς λόγοις βαρέως ἔχον. ὅτε δ' ἰδίαν, ὅτε τῶν πολι-
 τῶν τινος θυχετέρα χάριν τῶν ἰκετῶν ἀποκτῆναι,
 δίκαιον ἡγῆται. τὴν μαντείαν δ' ἐπρογνούσα
 μία τῶν Ἡρακλέους παίδων Μακα-
 ρία, τὸν θάνατον ἐκασίως ὑπέ-
 σκευε. ταύτην καὶ δὲ ἀργενῶς
 ἀποθανοῦσαν, ἐτίμη
 σεν. αὐτοῖς δ' τὴν πο-
 λεμὴν ἐπιγνόν-
 τες παρόντας,
 εἰς τὴν μά-
 χην ὤρμη-
 σαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ιόλαος.	Θεράπαινα.
Κοτρώς.	Αλκμήνη.
Χορός.	Αγγελος.
Δημοφῶν.	Εὐρυθάνης.
Μακαρία.	
Περβένος.	

Προλογίζει ὁ Ιόλαος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑ
ΚΛΕΙΔΑΙ.

Αλαί τοι' ἐστὶ τὸντ' ἐμοὶ
π δειδογμένον,
ὃ καὶ δίκαιος, τοῖς πέλας
πέφυκ' ἀνὴρ.

ὃ δ' εἰς τὸ κέρδος ἤ μ' ἔχων ἀναι μένον,
πόλει τ' ἀχρηστῶς, καὶ συναλλάσσειν βαρὺς,
αὐτῷ δ' ἀρίστως· οἶδα δ' ὅτι λόγῳ μαθὼν.
ἐγὼ καὶ αἰδοῖ καὶ τὸ συγγενὲς σέβων,
ἐξὸν κατ' Ἀργεὺς ἡσυχῶς ναίειν, πόρων
πλήθων μετέχον ὅς ἀνὴρ Ἡρακλεῖ,
ὅτ' ἦν μεθ' ἡμῶν· νῦν δ' ἐπεὶ κατ' ἔρανον
ναίει, τὰ κείνου τέκν' ἔχων ὑπὸ πτεροῖς,
σώξω τάδ', αὐτὸς δειόμενος σωτηρίας.
ἐπεὶ καὶ αὐτῷ γῆς ἀπηλλάχθη πατήρ,
πρῶτον καὶ ἡ μάς ἤθελ' Εὐρυπύδους κτανῆν.
ἀλλ' ἐξέδραμον· καὶ πόλις καὶ οἴχεται,
ψυχὴ δ' ἐσώθη· φάντομεν δ' ἀλώμενοι,
ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν.
πρὸς τοῖς καὶ ἄλλοις καὶ τόδ' Εὐρυπύδους κακοῖς,
ὑβρισμὸς ἐστὶ ὑμῶς ἡξίωσεν ὑβρίσαι,
πέμπων ὅπῃ γῆς πυκνῶνσι θ' ἰδρυμένους
κρήνηας, ἐξαιτῶν τε, καὶ εἰργαίε χθονὸς,
πόλιν προτιμῶν Ἀργεὺς, ὅς σμικρὰν φίλων
ἐχθρὰν γενέσθαι, χ' αὐτὴν ἀντυχῆνθ' ἅμα.
οἱ δ' ἀσθενῆ καὶ τὰ π' ἐμὴ δειδορκότες,
σμικρὸς ἢ τὸ σδε, καὶ πατρὸς τιτωμένους,
τὸς κρήνωνας σέβοντες, ἐξέργησι γῆς.
ἐγὼ γάρ,

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἐγὼ δ' ἔσθ' ἐν φάτῃσι συμφύτῳ τέκνοισι,
 καὶ σὺν κακῶς πράσσουσιν, συμπράσσω κακῶς,
 οὐκ ἔστιν ἐνδοξόν, μή τις ὧδ' εἴπῃ βροτῶν,
 ἴδ' εἶδ' ἔπειδ' ἡ παῖσιν ἔκ' ἐστὶ πατήρ,
 Ἰόλαος ἔκ' ἡμυνε, συγγενὴς γένος.
 πάσης δ' ἡ χώρας Ἑλλάδος τιτῶμενοι,
 Μαραθῶνα, καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθόνα,
 ἐκείναι καθ' ἐξώμεθα βώμιοι θεῶν,
 προσωφελῆσαι· πεδία δ' εἰς τῆσδε χθονὸς
 διαυξέσθαι κατ' οἴκῳ θεῶν παῖδας λόγος,
 κλήρω λαχόντας, ἐκ γένους Πανδίωνος,
 τοῖσδ' ἐγγὺς ὄντας· ὧν ἑκάτι, τέρμονας
 κλεινῶν Ἀθηνῶν τόνδ' ἀφ' ἰκόμεθ' ὄρον·
 δύσιν γέροντοισιν ἡ στρατιῇται φυγή·
 ἐγὼ δ' αὖ μὲν τοῖσδε χηλικαίνω τέκνοισι·
 ἡ δ' αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς Ἀλκμήνη γένος,
 ἔσωθε νῆα τῶνδ' ἀπὸ πηγαλισμένη,
 σώξει· νέας δ' ἐπαρθένας αἰδ' ἔμεθα
 ὄχλῳ πελάξειν, καὶ πτωχὸν μισοῦμεν.
 Ὑλλος δ' ἀδελφοί θ', οἷσι πρὸς βάνει γένος,
 ξητῶσιν ὅπῃ γῆς πύργον οἰκίῃ μεθα,
 ἢν τῆσδ' ἀπὸ πῶμεθα πρὸς βίαν χθονός·
 ὦ τέκνα, τέκνα, δαῦρο λαμβάνεσθ' ἐμῶν
 πέπλων· ἐγὼ κήρυκα τόνδ' Εὐρυπείως,
 εἰσάγοντ' ἐφ' ἡμᾶς· ἔδωκ' ὁμόμεθ' ὕπο,
 πάσης ἀλήτῃ γῆς ἀπεσερμένῃ.
 ὦ μῖσος, εἴθ' ὅλοιο, χ' ὦ πέμψας ἀνὴρ·
 ὥς πολλὰ δὴ καὶ τῶνδ' ἐγενναίω πατρί,
 ἐκ τῶνδ' αὐτῶν σόματος ἡγήλας κακῶ·
 καὶ ἡ πρὸς καθ' ἡμᾶς τήνδ' ἔδραν καλὴν δοικῆς,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πόλιν τ' ἀφ' ἵχθαι σὺ μ' μαχόν, καλῶς φρονῶν;
 ὃ γὰρ τις ἐστὶν ὃς πάροιθ' αἰρήσεται
 τὴν σὴν ἀχρῆσαν δύναιμι ἀντ' Εὐρυθείας.
 χώρει τί μοι χθῆς ταῦτ'; ἀνίστασθαι σε χρὴ
 εἰς Ἀργεὺς, ὃ σε λούσιμος μὲν εἰδίκη.
 10 ὃ δ' ἦτ', ἐπεὶ μοι βωμὸς ἀρξέσει θεῶν,
 ἐλευθέρα τε γαῖ', ἐν ἧ βεβήκαμεν.
 20 βύλει πόνον μοι τῆδε προσηῖναι χερί;
 30 ὅτοι βίᾳ γέ μ' ὅδε τῆσδ' ἄξεις λαβών.
 40 γνώσῃ σὺ· μάντις δ' οἶσθ' ἄρ' ὃ καλὸς, τάδε·
 50 ὃν ἂν γένοιτο τῆτ', ἐμὲ ζῶντος ποτε.
 60 ἄπαιρ'. ἐγὼ ἢ τῆσδε, καὶ σὺ μὴ θέλῃς,
 ἄξω, νομίζων ὃ πέρεϊς' Εὐρυθείας.
 70 ὦ τὰς Ἀθηναίαις δαρὸν οἰκῶντες χρόνον,
 αἰμύνεθ'. ἵκνεται δ' ὄντες ἀγοραίῳ Διὶ,
 βιαζόμεσθα, καὶ σέφη μιδάνεται,
 πόλιν τ' ὄρηδος, καὶ θεῶν ἀτιμία.
 80 ἴα· ἴα· τίς ἢ βοή βωμῷ πέλας
 ἔστηκε; πόσιν συμφορὰν δέξει τάχα;
 90 ἴδετε τὸ γέροντα
 μάλλον ἐπὶ πέδῳ
 χύμενον· ὦ τάλαι.
 100 πρὸς τῷ, ποτ' ἐν γῇ πῶμα δύστηνον πιτνῆς;
 110 ἴδ' ὧξένοι με, σὺς ἀτιμάζων θεῶν,
 ἔλκει βιάως Ζηνὸς ἐκ προβωμίων.
 120 ἴδ' ἐκ τίνος γῆς ὧ γέρον τετράπολιν
 ξύνοικον ἦλθες λαόν;
 ἢ πέραθεν Ἀλφειῷ πλάτῃ,
 κατ' ἰχθὲν ἐκλίποντες
 Εὐβοῖδ' ἀκτάν;

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- ἴο ἔννησιώτην ὦ ξένοι τρίβω βίον,
ἀλλ' ἐκ Μυκηνῶν σὴν ἀφίγμεθα χθόνα.
χο ὄνομα τί σε γέρον μυκηναῖος
ὠνόμαξε λαός;
ἴο τῇ ῥά κλειονίῃ πε παραστάτην
Ἰόλαον; ἢ ἄσω μ' ἀκήρυκτον τόδε.
χο δίδ' ἡσάνεσθαι κ' πρὶν. ἀλλὰ πῦ ποτ' ἐν
χειρὶ σᾶ κομίσεις κόρην νεοτρεφεῖς φράσον.
ἴο Ηρακλῆες οἱ δ' ἡσὶ παῖδες ὦ ξένοι,
ἵκέται σέθεν τε, κ' πόλιος ἀφίγμένοι.
χο τί χρεός; ἢ λόγων πόλεως ἐννεπέ μοι
μελομένω τυχῶν.
ἴο μὴτ' ἐκδοθῆναι, μὴτε πρὸς βίαν θεῶν
τῶν ἀποσπαθέντες εἰς Ἀργεὺς μολῶν.
κο ἀλλ' οὐτι τοῖς σοῖς δεσπόταις τάδ' ἀρνήσει,
οἱ σὺ κ' ρατῶντες, ἐνθάδ' ἄν' ἰσχυροῖσε.
χο εἰκὸς θεῶν ἱκτῆρας αἰδέσθαι ξέने,
κ' μὴ βιάω χειρὶ,
δαμόνων ἀπολήπην σ' ἔδη.
πότνια ἦ δίκη, τάδ' ἔ' πῆσεται.
κο ἔκπε μπερὺν γῆς τῆσδε τὸς Εὐρυαθείως,
κ' δ' ἐν βιάω τῇδε χρήσομαι χειρὶ.
χο ἄθειον, ἵκεσίαν μεθεῖναι πόλει
ξένων πρὸς ὅ πᾶν.
κο Καλὸν δ' ἐγ' ἔω πραγμάτων ἔχειν πόδα,
ὑβουλίας τυχόντα τῆς ἀμύνομος.
χο ἔκ' ἐν τυράννῳ τῆσδε γῆς φράσαντά σε
χρῆν ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βία ξένου
θεῶν ἀφέλκειν. γῆν σέβ' ἔλ' οὐθέραν.
κο τίς δ' ἐστὶ χώρος τῆσδε, καὶ πόλεως ἄναξ;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

20 ἔα λυτὸν πατὸς παῖς Δημοφῶν ὁ Θησέως·
 30 πρὸς τὸν δ' αὖτις τίς ἄρα τῷδε τῷ λόγῳ
 μάλις ἂν εἴη· τὰλλα δ' εἴρηται μάτην·
 40 ἢ μὴν ἔδ' αὖτις ἔρχεται, σπυδαῖν ἔχων,
 Ακάμας τ' ἀδελφὸς, τῶν δ' ἐπήκοοι λόγων·
 50 ἐπεὶ περὶ φθιῆς πρέσβυς ὢν, νεωτέρως
 βοηδρομήσας τήνδ' ἐπ' ἐχάραν Διὸς,
 λείπον τίς ὄχλον τίνδ' ἀθροίζεται τύχη·
 60 ἵκνεται κἀθνήσκει παῖδες οἳ δ' Ἡρακλῆος,
 βωμόν κατασέψαντες, ὡς ὄρεσ' ἀναξ,
 πατέρες τε πύσους Ἰόλεως παραστάτης·
 70 τί δ' ἦτ' ἱνυμῶν ἢ δ' ἰδῆτο συμφορά;
 80 βίαν νιν ἔτος τῆσδ' ἀπ' ἐχάρας ἄγειν
 ζητῶν, βοὴν ἔθηκε, καὶ σφιλεν γόνυ
 γέροντος, ὥστε μοι βαλὼν οἴκῳ δάκρυ·
 90 ἢ μὴν σολὴν γ' ἑλληνα, ἢ ρυθμὸν πέπλων
 ἔχει· τὰ δ' ἄλλα, βαρβάρῳ χερὶς τάδε·
 σὸν δ' ἢ φράξεν ἐπὶ, μὴ μέλλειν τ' ἐμοί,
 ποίως ἀφίξει δαῦρο γῆς ὄρεσι πύων·
 100 ἀργῆός ἐμι· τῷτο κ' θέλεις μαθεῖν·
 ἐφ' οἷσι δ' ἦκω, καί περ ὅ λείπειν θέλων,
 πέμπω Μυκηνῶν δαῦρό μ' Εὐρυπύδους ἀναξ,
 ἄξοντα τῷδε· πολλὰ δ' ἦλθον ὧ ξένοι
 δίκαι' ὁμαρτῇ δρᾶν τε, ἢ λείπειν ἔχων·
 ἀργῆός ὢν κ' αὖτις, Ἀργεῖος ἄγω,
 ἐκ τῆς ἐμαυτῷ τύχης δραπέτας ἔχων,
 τόμοισι τοῖς ἐκείθιν ἐψηφισμένους
 θανόν· δίκαιοι δ' ἐσμέν οἰκῶντες πέλειν,
 αὐτοὶ καθ' αὐτὴν κρήνην κραινέμεν δίκας·
 πολλῶν ἢ κ' ἄλλων ἐστὶς ἀφισμένων,

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἐν τοῖσι δ' αὐτοῖς τοῖσιν ἔσμεν λόγοις,
 καὶ δ' εἰς ἐτόλμησ' ἰδία προαθέσθαι κακὰ.
 ἀλλ' εἴ τι ν' ἦς σὲ μωρίαν ἐσκεμμένοι,
 δ' αὖρ ἦλθεν ἐς κίνδυνον, ἐξ ἀμηχάνων
 ῥιπῆντες, εἴ τ' ἔν, ἥ τε μὴ γνήσεται.
 οὐκ ἐφρηνήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίξασί πε
 μόνον τοσαύτης, ἣν ἐπῆλθον Ἑλλάδος,
 τὰς τῶνδ' ἀβύλῃς ξυμποράς κατοικτίσεις.
 φέρ', ἀντίθεος κ', τὸ σδέ γ' εἰς γαῖαν παρής,
 ἢ μᾶς τ' ἰάσας ἐξάγειν, τί κερδανῆς;
 τὰ κ' παρ' ἡμῶν, τοιάδ' ἐστὶ σοι λαβῆν.
 Ἀργεὺς τοσὴνδε χεῖρα, τήν τ' Εὐρυθείως
 ἰχὺν ἄπασαν τῇδε προαθέσθαι πόλει.
 ἦν δ' ἦς λόγος τε, καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίσματα
 βλέψας πεπανθῆς, ἦς πάλιν καθίσταται
 δορὸς τ' πρᾶγμα. μὴ κ' ὥς μεθύσομεν
 δόξης ἀγῶνα τόνδ' ἄτερ χαλυβικῶ.
 τί δ' ἦτα φήσεις; ποῖα πεδί' ἀφαιρεθεῖς,
 Τιρυνθίοις θῆς πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν;
 ποίοις δ' ἀμύνων συμμάχοις; τίνος δ' ὕπερ
 θάψῃς νεκρὸς πεσόντας; ἢ κακὸν λόγον
 κτήσῃ πρὸς ἀσπῶν, ἢ γέροντος ἕνεκα
 τύμβου τὸ μηδ' ἐν ὄντος ὥς ἢ πείν' ἔπος,
 παίδων τε τῶνδ' εἰς ἀντλον ἐμβήσῃ πόδα.
 εἴ ῥ' εἰς τὸ λῶσθαι ἐλπίδ' αὐρήσειν μόνον;
 καὶ τῶτο πολλῶ τ' ἄ παρόντος ἐνδεῖς.
 κακῶς κ' Ἀργείοισιν οἷδ' ὠπλισμένοι,
 μάχονται ἀνηβήσαντες, ἢ τ' ἔτι σε
 ψυχὴν ἐπαίρει. χ' ὧν μέσσω πολὺς χρόνος,
 εἴ μ' ὧ διεργασθῇ τ' ἄν. ἀλλ' ἐμοὶ πιθῶ,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δὸς μηδέν· ἀλλὰ τὰ μ' ἔων ἄγειν ἐμὲ,
 κτῆσαι Μυκῆνας· μήδ' ὅπερ φιλή τε δρᾶν,
 πάθης σὺ τῦτο, τὺς ἀμείνονας παρὲν
 φίλους ἐλέσθαι, τὺς κακίονας λάβης.
 21 **δη** τίς ἂν δίκην κρίνοιν, ἢ γόοι λόγον,
 πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
 20 **ἰο** ἀνάξ, ὑπάρχει μὲν τόδ' ἐν τῇ σῇ χθονὶ
 εἰπὴν, ἀκῦσαι τ' ἐν μέρει παρέσσι μοι.
 καὶ δὲ μ' ἀπώσσει πρόθεν, ὥς περ ἄλλοθεν.
 ἢ μὲν ἢ καὶ τῷ δ' ὅδ' ἐν ἐστὶν ἐν μέρει.
 ἐπὶ δ' Ἀργεὺς ὅδ' ἐν ἑσθ' ἢ μὲν ἔτι
 ψήφω δοκῆσαν, ἀλλὰ φάνομεν πάτραν,
 πῶς ἂν δικάως ὡς Μυκηνάους ἄγοι,
 ὧδ' ὄντας ἡμᾶς, ὅς ἀπῆλασε χθονὶς;
 ξένοι γάρ ἐσμεν· ἢ τ' Ἑλλήνων ὄρον
 φάνειν δικάωτ', ὅστις ἂν τάργος φύγοι.
 ἔκιν' Ἀθῆνας γ', ἔκιν' Ἀργείων φόβω
 τὺς Ἡρακλῆος παῖδας ἐξελῶσι γῆς.
 ἔγάρ τι τραχὺς ἐστὶν, ἔδ' ἀχαιῶν
 πόλισμ', ὅθεν σὺ τῦτ' εἶπες, τῇ δ' ἴκη μ' ἔσθ',
 τὸ δ' Ἀργεὺς ὀγκῶν οἰάπερ καὶ νῦν λέγεις,
 ἡλαινες ἰκέτας βωμίους καθήμενους.
 εἰ δ' ἐπὶ τόδ' ἔσται, καὶ λείγεις κρίνουσι σὺς,
 ἔκιν' οἱ δ' Ἀθῆνας τάσδ' ἐλευθέρους ἔτι.
 ἀλλ' οἱ δ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα, καὶ φύσιν,
 22 **»** θνήσκειν βελήσας· ἢ δ' αἰχμῇ, βάρος
 23 **»** τῶ ξῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσι νομίζεται.
 24 **»** πόλιν μ' ἀρμεῖ· καὶ δ' ἔν ἐπίφθορον
 25 **»** λίαν γ' ἐπαίνειν ἐστὶ· πολλὰ κίς δ' ἐστὶ
 26 **»** καὶ νῦν βρυγθῆς, οἱ δ' ἄρα γ' αἰνέμενος.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

σοὶ δ' ὥς ἀνάγκη τῶσδε βύλομαι φράσαι
 σῶξεν, ἐπὶ περ τῆσδε προπατὴρ χθονός.
 Πιτθὸς μὲν ἐστὶ Πέλοπος· ἐκ δ' Πιτθίδος,
 Αἰθρα· πατὴρ δ' ἐκ τῆσδε γεννᾶται σείβειν
 Θησεύς· πάλιν δ' ἐκ τῶνδ' ἀνέμι σοι γένος.
 Ἡρακλῆος ἦν Ζηνός, Αἰκμήνης τε παῖς.
 κείνη δ' Πέλοπος θυγατρός· αὐτὰν ἐφίω
 πατὴρ ἂν ᾗ σὸς τε, καὶ τῶν γε γῶς.
 γένος ἔμμενός ῥ' ἔστι τοῖσδε Διμοφῶν.
 αὐτὸς ἐκ τῶνδ' ἦδη τῶν προσήκοντί σε δῖ',
 τίσαι λέγω σοι παῖσι· φημὶ γάρ ποτε
 σύμπλυνε γένεσθαι τῶνδ' ὑπασιζων πατρὶ
 ξωσῆρα Θησέϊ τ' πολυκτόνον μέτα,
 ἔδωκεν ἔρυμνῶν ἐξ ἀνήγαγεν μυχῶν
 πατέρων σόν· Ἑλλὰς πάντα τῆτο μαρτυρεῖ.
 ὧν ἀντιδύναϊ σ' οἶδ' ἀπαντῶσι χάριν,
 μήτ' ἐκδοθῆναι, μήτε πρὸς βίαν θεῶν,
 τῶν ἀποσπαθόντες ἐκπεσεῖν χθονός.
 σοὶ δ' αἰχρὸν χωρὶς, ἐν τε πόλει κακόν,
 ἰκέτας ἀλήτας, συγγενῆς· οἵ μοι κακῶν.
 βλέπον πρὸς αὐτὸς βλέπον, ἔλκεσθαι βίᾳ.
 ἀλλ' ἄντο μὰ σε, καὶ κατασέφω χερσίν.
 καὶ πρὸς γένεθ, μηδαμῶς ἀτιμάσης
 τὸς Ἡρακλῆος παῖδας εἰς χέρας λαβών.
 γένεθ δ' τοῖσδε συγγενῆς· γένεθ φίλος.
 πατὴρ· ἀδελφός· δεσπότης· ἅπαντα δ'
 ταῦτ' ἐστὶ κρείσσων, πλην ὅτ' Ἀρχέοις πεσόν.
 ὅκτιρ' ἀκύνσας τῶσδε συμφορὰς ἀναξ.
 τῶνδ' ἀνένειαν τῆς τύχης νικωμένην,
 οὐκ ἔστι μάλισ' ἐσθλόν· οἶδ' ἔκ πατρὸς

20

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἑσθλῶν γινώτες, δυστυχῶς ἀναξίως.

- δη** τριαυμὶ μ' ἀναγκάζουσι συμφορᾶς ὁδοί
 Ἰόλαε, τὴς σὺς μὴ παρώσασθαι ξένους.
 τὸ μὲν μέγιστον, Ζεὺς, ἐφ' ᾧ σὺ βωμῶν
 θακῆς, νεοσσῶν τήνδ' ἔχων πανήγυριν.
 τὸ συγγενές τε, καὶ τὸ πρὸ φέλειν, καλῶς
 πράσσειν παρ' ἡμῶν τὸςδε πατρῶν χάριν.
 τό, τ' αἰχρὸν, ἔπερ δ' ἡ μάλιστα φροντίσαι.
 εἰ δ' παρήσω τόνδε συλλαῖσθαι βίᾳ
 ξένος πρὸς ἀνδρὸς βωμόν, ἔκ ἐλεύθερον
 οἰκῆν δοκῆσω γαῖαν. Ἀργείοις δ' οὐκ ἔστι
 ἰκέτας προδύναι. καὶ τὰ δ' αἰχρὸν πέλεις.
 ἀλλ' ὦφελος καὶ οὐτυχεστέρον μοι γὰρ.
 ὅμως ἢ καὶ νῦν μὴ τρέσῃς, ὅπως σέ τις
 σὺν πασι βωμῶν τῶνδ' ἀποπάσῃ βίᾳ.
 σὺ δ' Ἀργὸς ἐλθὼν, ταῦτά τ' Εὐρυπύρρῳ φράσον,
 πρὸς τοῖσδ' ἔτ' εἴ τι τοῖσιν ἐγκαλῆ ξένοις,
 δίκης κυρήσει. τὸςδε δ' ἔκ ἄξιος ποτέ.
κο ἔκ ἡν δίκαιον ἢ τι κινικῶ λόγῳ;
δη καὶ πῶς δίκαιον τ' ἰκέτην ἄγῃ βίᾳ;
κο ἔκ ἡν ἐμοὶ τὸ δ' αἰχρὸν, ἀλλὰ σὺ βλάβος.
δη ἐμοί γ', ἐάν σοι τὸςδε ἐφέλκεσθαι μεθῶ.
κο σὺ δ' ἐξέριξε. καὶ τ' ἐκῆθεν ἄξιοι μεν.
δη σκαῖος πέφυκας, τῶν θεῶν πλεῖον φρονῶν.
κο δαῦρ' ὥς ἔοικε τοῖς κακοῖσι φονκτέον.
δη ἅπασιν κοινὸν ῥῦμα δαίμόνων ἔδρα.
κο ταῦτ' ἔδοκῆσθαι τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.
δη ἔκ ἡν ἐγὼ τῶνδ' ἐνθάδ' ἤμι κύριος.
κο βλάπτων ἐκένους μηδ' ἐν, ἀνὴρ σὺ σωφρονῆς.
δη βλάπτει δ' ἐμῶν μὴ μιαινόντος θεός;

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- κ^ο ὃ βύλο μά σε πόλεμον Ἀργείοις ἔχθρ.
 δ^η καὶ γὰρ τοῖσδε τῶνδε δ' ὅ μεθήσομαι.
 κ^ο ἄξω γε μέντοι τῆς ἐμῆς ἐγὼ λαβών.
 δ^η ὅκ' ἄρ' ἐς Ἀργὸς ῥαδίως ἄπει πάλιν;
 κ^ο πειρώμενος δ' ἡ τῶτόγ' αὐτίκ' ἔσομαι.
 δ^η κλαίων ἄρ' ἄτ' ἡ τῶνδε, καὶ ἐς ἀμβολάς.
 χ^ο μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσεις θένειν.
 δ^η ὃ μὴ γ' οὐ κήρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται.
 χ^ο ἄπελθε κ' σὺ, τῷδε μὴ θίγης ἄναξ.
 κ^ο σείχω· μίᾳς δ' ἡ χειρὸς ἀσθενὴς μάχη.
 ἤξεω δ' ἐ πολλὴν Ἀρεὸς ἀργεὺς λαβὼν
 πάνχαλλον αἰχμὴν δ' αὖτο· μυρίοι δ' ἐ με
 μένυσιν ἀσπίστῆρες, Εὐρυπλοῦς τ' ἄναξ
 αὐτὸς στρατηγῶν. Ἀλκίανδ' ἐπ' ἐχάτοισ
 καρὰ δ' οὐκ ὦν τὰνθένδε, τέρμασι μένειν.
 λαμπρὸς δ' ἀκ' ὤσας σὴν ὕβριν, φανήσεται
 σοί, καὶ πολίταις, γῆ τε τῇδε, κ' φυτοῖς.
 μάτην δ' ἤβην ὦ δ' ἐγ' ἂν κεντώμεθα
 πολλὴν ἐν Ἀργεῖ, μή σε τι μωρὸς μένοι.
 δ^η φθόρα· τὸσόν δ' Ἀργὸς, ὃ δέδοικ' ἐγὼ.
 ἐνθένδε δ' ὅκ' ἐ μελλεὶς αἰχύναις ἐμὲ,
 ἄξω βίᾳ τῶσδ'· ὃ δ' Ἀργέων πόλει
 ὑπήκοον τήνδ', ἀλλ' ἐλευθέραν ἔχω.
 χ^ο ὥρα προνοεῖν, πρὶν ὅροις πελάσαι
 στρατὸν Ἀργέων· μάλα δ' ὀξὺς Ἀρης
 ὁ Μυκηναίων· ἐπὶ τοῖσι δ' ἡ μάλλον ἔτ' ἢ πρὶν.
 πάνσι δ' ὅτος κήρυξι νόμος,
 δῖς τόσα πυρρῶν τ' ἰνὸς μένων.
 πόσωνιν λείξει βασιλῶσι δοκεῖς,
 ὧς δ' ἄν' ἐπαθὲν, κ' παρὰ μικρὸν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ψυχὴν ἦλθε διακταῖσαι.

10 Οὐκ ἔστ' ἔτι πασι κάλλιον γέρας,
 11 ἢ πατὴρ ὅς ἐσθλὸν ἀγχιθῶ πεφυκέναι,
 12 γαμειντ' ἀπ' ἐσθλῶν. ὅς ἢ νικηθῆς πρόβω
 13 κακοῖς ἐκοινώνησεν, ὅκ' ἐπαινέσω,
 14 τέκνοις ὄνδρος ἔνεχ' ἡδονῆς λιπεῖν.
 15 τὸ δυσυχὲς δ' ἡνέγει ἀμύνεται
 16 τῆς δυσγενείας μάλλον. ἡμῶς δ' ἀκακῶν
 17 εἰς τ' ἔχατον πεσόντες, ἄρομεν φίλους
 18 καὶ ξυγγενῆς τῶσδ', οἱ τοσῆσδ' οἴκῳ μένης
 19 Ἑλληνίδος γῆς, τῶνδ' ἐπ' ἔστησαν μόνοι.
 20 Διὶ τ' ὦ τέκν' αὐτοῖς χεῖρα δεξιᾶν, δότε
 21 ὑμεῖς τε πασι, καὶ πέλας προσέλθετε.
 22 ὦ παῖδες, ἦς δ' αὖ πῆραν ἔλθωμεν φίλων.
 23 ἦν δ' ἔν ποθ' ἡμῖν ὅσος εἰς πάτρην φωνῇ,
 24 καὶ δώματ' οἰκῆσι τε, καὶ τι μᾶς πατὴρ,
 25 σωτήρας αἰδ' καὶ φίλους νομίζετε,
 26 καὶ μή ποτ' εἰς γῆν ἐχθρὸν αἰρεσθαι δόρυ,
 27 μεμνημένοι τῶνδ'. ἀλλὰ φιλάτην πόλιν
 28 πασῶν νομίζετ'. ἄξιον γ' ὑμῖν σέβειν,
 29 οἱ γῆν τοσὴνδ' ἐκ πελασγικῶν λεῶν,
 30 ἡμῶν ἀπηλλάξαντο πολεμίους ἔχον,
 31 πῶχ' ἀλήτας ἡσορῶντες ἀλλ' ὅμως
 32 ὅκ' ἐξέδωκαν, ὅδ' ἀπῆλασαν χθονός.
 33 ἐγὼ δ' ἐκ ξῶν, καὶ θανῶν ὅταν θάνῃς,
 34 πολλῶ σ' ἐπαίνῳ Θυσέως ὧτ' ἀν πέλας,
 35 ὑψηλὸν αἶρω. καὶ λέγων τὰδ', ἀφρανῶ,
 36 ὥς δ' ἔδ' ἐξω, καὶ τέκνοισιν ἤρκεσας
 37 τοῖς Ἡρακλείοις. ἀγενὴς δ' ἂν Ἑλλάδα
 38 σώξει πατρώων δόξαν. ἐξ ἐσθλῶν ἡ φύς,

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- ἔδ' ἐν κακίῳ τυγχάνεις γεγώς πατρίς,
 παύρων μετ' ἄλλων· ἓνα δ' ἐν πολλοῖς ἴσως
 οὐροῖς ἂν, ὅστις ἐστὶ μὴ χέρων πατρός.
 αἴ ποθ' ἦδε γαῖα τοῖς ἀμυχάνοις
 σὺν τῷ δικαίῳ βύλεται προσωφελῆν.
 τοιγὰρ πένυς δὴ μυρίης ὑπὲρ φίλων,
 ἦνεγκε· κ' νῦν τένδ' ἀγῶν' ὀρῶ πέλας.
 σοὶ τ' οὐδέ λείκεται· κ' τὰ τῶνδ' αὐχῶν γέρον.
 τοιαῦτ' ἐσεσθαι· μνημονόσει δ' ἡ χάρις.
 ἡγῶν δ' αὖτ' ἄστων σύλλογον ποιήσομαι.
 τάξω δ' ὅπως ἂν τ' Μυκηναίων στρατὸν
 πολλῇ δέχωμαι χειρὶ· πρῶτα δ' ἰσχοπέης
 πέμψω πρὸς αὐτ', μὴ λάβῃ με προσπεσών.
 ταχὺς δ' ἔρχεαι πᾶς ἀνὴρ βοηδρόμος.
 μάντις τ' ἀθρήσας, θύτομαι· σὺ δ' εἰς δόμους
 σὺν παισὶ χώρεαι, Ζηνὸς ἐχάραν λιπών.
 εἰσὶν δ' οἱ σὺ, καὶ ἐγὼ θυραῖος ὦ,
 μέριμναν ἔξασ'· ἀλλ' ἴθ' ἔς δόμους γέρον.
 ἔκ' ἂν λίποιμι βωμόν· ἐξέμεσθα δὲ
 ἱκέται μένοντες ἐνθάδ' οὐ πράξει πόλιν.
 ὅταν δ' ἀγῶνος τῷδ' ἀπαλλαχθῇς καλῶς,
 ἵμην πρὸς οἶκός· θεοῖσι δ' ὕψι κακίοισι
 χρώμεσθα συμμάχοισιν Ἀργείων, ἄναξ.
 τ' αὖ δ' Ἡρα προσατῇ Διὸς δάμαρ,
 ἡμῶν δ' Ἀθηνᾶ· φημὶ δ' ἔς ἀπ' ἀξίαν
 κ' τῷδ' ὑπάρχειν, θεῶν ἀμεινόνων τυχεῖν.
 Νικωμένη δ' Ἰσχυρὰς, ἔκ' ἀνέξεσθαι.
 εἰ σὺ μέγ' αὐχῆς, ἕτεροι
 σὺ πλέον ἔκ' μέλονται
 ξέν' Ἀργόθεν ἐπελθών.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μεγαληγορίαισι δ' ἐγὼ μᾶς
 φρένας ὑφοβήσης,
 μή πως ταῖς μεγάλαισιν ὕτω
 καὶ καλλιχόροις Αθάναϊς
 εἴη· σὺ δ' ἄφρων, ὅτ' Ἀργεὶ
 Σθενέει τύραννος,
 ὡς πόλιν ἰλθὼν ἐτέραν
 ὕδ' ἐν ἑλάσσον' Ἀργεὺς
 θεῶν ἱετῆρας ἀλάττας,
 καὶ ἐμᾶς χθονὸς ἀντεχομένους
 ξένους ὦν, βιαίως
 ἔλκεις, ὅ βασιλεύσιν ἔξας,
 ὅκ' ἄλλο δίκαιον ἔπῳ·
 πῶς ταῦτα καλῶς ἀνέη·
 πάρα γ' ἄφρονες σιν·
 εἰρήνη μ' ἐμοὶ γ' ἀρίσκει·
 σὺ δ' ὦ κακόφρων ἀναξ,
 λέγω εἰ πέλιν ἔξεις·
 ὅχ' ὕτως ἀδοκέεις κυρήσεις·
 ὅ σοι μόνῳ ἔχεις, ὅδ' ἴ
 τέα κατὰ χυλὸς ἐστίν,
 ἀλλ' ὅ πολέμων ἱραστὰς,
 μή μοι δορὶ συναράξῃς
 τὰν ἀχαρίστων ἔχουσαν
 πόλιν, ἀλλ' ἀνάγκη·
 ὦ πάϊ, τί μοι σύννοϊαν ὁμμασι φέρων
 ἦκεις, νέον τι πολέμιων λέγεις πέρι;
 μέλλουσιν, ἢ πάρεσιν, ἢ τί πυκνῶν;
 ὅ γάρ τι μὴ φύσῃ γε κήρυκος λόγος·
 ἄτ' στρατηγὸς, ἀντυχὴς τὰ πρὸς θεῶν

ἔστ

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ἐστὶν σὰρ' οἶδα· καὶ μάλ' ὅσμικρόν φρονῶν
 ἦς τὰς Ἀθίνας· ἀλλὰ τ' φρονιμάτων,
 ὁ Ζεὺς κολασὴς τ' ἄγαν ὑπερφρόνων.
 ἦκει δ' ἄρα μ' ἀρτίον, Εὐρυθέλεις τ' ἀνάξ.
 ἐγὼ νιν αὖτ' εἶδον· ἄνδρα ὃ χρεῖαν
 ὅστις δρατὶ γῆν φησὶ ἐπίσταθαι καλῶς,
 ὃν ἀγγέλοισι τὸς ἐγκαντίους ὄραν.
 πεδία μὲν γῆς εἰς τόδ' ὃν ἐφῆκέ πω
 δρατόν· Λεπάραν δ' ὀφρύνην καθήμενος,
 σκοπεῖ· δόκησιν δ' ἡ τόδ' ἄν λέγοιμί σοι.
 ποία προσάξει δρατόπεδον τανῦν δ' ὁρᾷς,
 ἐν ἀσφαλεῖ τε τῇδ' ἰδρύσετε χθονός.
 καὶ τὰ μὲν μέντοι πάντ' ἀρηρ' ἦδη καλῶς.
 πόλις τ' ἐν ὅπλοισι, σφάγια δ' ἡτοίμασμένα.
 ἔσκηκεν, οἷς χρὴ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν.
 θυηπολῆται δ' ἄστυ μάντεων ὑπο,
 τρόπαί τε ἐχθρῶν, καὶ πόλει σωτηρία.
 χρησμῶν δ' αἰοιδὸς πάντας εἰς ἐν ἀλίῃσιν,
 ἡλεχθε, καὶ βέβηλα, καὶ κενρυμμένα
 λόγια παλαιά, τῇδε γῇ σωτήρια.
 καὶ τ' ἄλλων διάφορ' ἐστὶ θεσφάτων
 πόλλ'. ἐν ὃ πάντων γνῶμα ταῦτ' ἐμπρέπει.
 σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον κέρην
 Δήμητρίῳ, ἥ τίς ἐστι πατὴρ ὁ γένεος.
 ἐγὼ δ' ἔχω μὲν ὡς ὄρεας προθυμίαν
 τοσὴν δ' εἰς ὑμᾶς· παῖδά δ' ὅτ' ἐμὴν κτανῶ,
 ὅτ' ἄλλον ἀπὼν τ' ἐμῶν ἀναγκάσω
 ἄκοντ'· ἐκὼν δέ τις κακῶς ὅτω φρονεῖ,
 ὅστις τὰ φίλτατ' ἐκ χερῶν δώσει τέκνα.
 καὶ νῦν πιπρὸν ὄν, συστάσεις ὦν εἰσίδοις,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τ' ἂν, λεγόντων, ὡς δίκαιον ἢ ξένοις
 ἱκέταις ἀρήξην. τ' ἢ, μωρίαν ἐμὴν
 κατηγορεύντων. ἢν ἢ μὴ δράσω τόδε,
 οἰκῆος ἡδὴ πόλεμος ἐξαρτύνεται.
 ταῦτ' ἔν' ὅρα σὺ, καὶ συνεξέριχ', ὅπως
 αὐτοῖτε σωθήσεσθε, καὶ πέδον τόδε,
 καὶ γὰρ πολίταις μὴ διαβληθήσομαι.
 ἔκ' τυραννίδ' ὥστε βαρβάρων ἔχω.
 ἀλλ' ἢν δίκαια δρῶ, δίκαια πῆσομαι.
 20 ἀλλ' ἢ πρόθυμον ἔσκαν, ἔκ' ἐὰν θεὸς
 ξένοις ἀρήξην τήνδε χρήσταν πόλιν.
 21 ὦ τέκν', εἰοῖμεν ναυτίλοισιν, οἵτινες
 χαμῶνος ἐκφυγίντες ἄγριον μένος,
 ἧς χεῖρα γῆ συνῆψαν. εἴτε χερσὸθεν
 πνοιᾶσιν ἠλάθησαν ἧς πόντον πάλιν.
 ἔτω ἢ χ' ἢ μῆς τῆσδ' ἀπωθόμεθα γῆς,
 ἡδὴ πρὸς ἀνταῖς ὄντες ὡς σεσωσμένοι.
 οἱ μοι. τί δ' ἡτ' ἐτέρφας ὦτάλαινά με
 ἐλπὶς τότ', ἔμ' ἐλλασσα διατελῆν χάριν;
 συγγνωστὰ γάρ τοι καὶ τὰ τῶδ', εἰ μὴ θέλοι
 κτείνειν πολιτῶν παῖδας. αἰνέσας δ' ἔχω
 καὶ τὰνθάδ', εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε
 πράσσειν ἐμ'. ἔτοι σοὶ γὰρ ἀπολλυταὶ χάρις.
 ὦ παῖδες, ὑμῖν δ' ἔκ' ἔχω τί χρήσομαι,
 ποῖ τρεφόμεσθα; τίς κ' ἄσπετος θεῶν;
 ποῖον ἢ γαῖας ἔρκος ἔκ' ἀφίγμεθα;
 ὅλ' ἐμὲ ὦ τέκν'. ἐκδοθησόμεσθα δὴ.
 καὶ μὲν ἂν ἔδ' ἐν, εἴ με χρὴ θανῆν, μέλει,
 πλὴν ἢ τι τέρφω τὸς ἐμὸς ἐχθρὸς θανών.
 ὑμᾶς ἢ κλαίω, καὶ κατοικτείρω τέκνα,

καὶ τ'

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

καὶ τὴν γεραιάν μητέρ' Ἀλκμήνην πατρός.
 ὦ δυστάλαινα, τὴν μακρὴν βίαν σέθεν.
 τλήμων ἢ καὶ γὰρ, πολλὰ μοχθήσας μάτην.
 χρὴν χρὴν ἄρ' ἢ μάς ἀνδρὸς ὅς ἐχθρὴν χέρας
 πεσόντας, αἰχρῶς καὶ κακῶς λιπὴν βίον.
 ἀλλ' οἷός τ' ὅμοι σύμπραξον; ὅχ' ἅπασι κ'
 πέφονεν ἐλπίς τῶνδ' ἐμοὶ σωτηρίας.
 ἐμ' ἐκδός Ἀργεῖοισιν ἀντὶ τῶνδ' ἄναξ.
 καὶ μήτε κινδύνου, σωθήτω τέ μοι
 τέκν'. ὅφελ' ἔστι τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἵτω.
 μάλιστ' Εὐρυπύδης με βύλοιτ' ἄν, λαβὼν
 τὴν ἡράκλειον σύμμαχον, καθυβρίσαι.
 » σκαιὸς κ' ἀνὴρ· τοῖς σοφοῖς δ' οὐκ ἔστι, σοφῶ
 » ἐχθρὸν συνάπειν, μὴ μάθῃ φρονήματι.
 » πολλῆς κ' αἰδώς, καὶ τύχης, τίς ἀν' τύχῃ;
 20 ὦ πρέσβυ, μὴ νῦν τήνδ' ἐπατιῶ πόλιν.
 τάχ' ἂν κ' ἡμῖν κέρδος· ἀλλ' ὅμως κακὸν
 γένοιτ' ὄνειδος, ὥς ξένος πρὸ δῶκα μεν.
 30 γενναῖα καὶ τὰ δ' ἔπας, ἀλλ' ἀμήχανα.
 ὅσ' ἔχτιξων, δούρ' ἄναξ στρατηλατῆ.
 τί κ' γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυπύδ' πλέον
 θανόντος; ἀλλὰ τὸ σδε βύλεται κτανῆν.
 » δεινὸν κ' ἐχθροῖς βλασάνοντες ἀγενεῖς,
 » νεανίαί τε, καὶ πατρὸς μεμνημένοι,
 » λύμας· ἃ κείνον πάντα προσκοπῆν χρεῶν.
 ἀλλ' εἴτιν' ἄλλην οἷός τ' αἰριωτέραν
 βυλὴν, ἐτοίμαξ', ὥς ἔγωγ' ἀμήχανος
 χρησμῶν ἀκῶσας ἑμὶ, καὶ φόβῳ πλέως.
 40 ξένοι, θράσος μοι μηδ' ἐξ ὁδοῖς ἐμαῖς
 πρόσθιτε· πρῶτον κ' τόδ' ἐξατήσομαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

= γυναικὶ δὲ σιγῇ τε, καὶ τῷ σωφρονεῖν
 = κάλλιστον· εἴσω δ' ἡσυχον μένειν δόμων.
 τ' σὺν δ' αἰκῦσας ἰολεως σεναγμάτων,
 ἐξῆλθον, ὅτε ταχθεῖσα πρεσβύειν γένος.
 ἀλλ' ἢ καὶ γάρ πως πρόσφορος· μέλει δέ μοι
 μάλις ἀδελφῶν τῶνδε, καὶ μαυτῆς πέρι
 θέλω πυθέσθαι, μὴ π' τοῖς πάλαι κακοῖς
 προσκήμενόν τι πῆμα σὴν δ' ἀκνεί φρένας.
 10 ὦ παῖ, μάλιστά σ', ὅτε νῶστ' ἡ τέκνων
 τ' ἡρακλείων ἐνδίκως ἀνείν' ἔχω.
 ἡμῶν ἡ δόξας αὖ προχωρῆσαι δόμος,
 πάλιν μεθέστην αὖθις ἢς ἀμύχανον.
 χρησμῶν δ' ὡς δ' ὅς φησι σημαίνειν ὅδε,
 ὅτε ταῦρον, ὅτε ἡ μόχον, ἀλλὰ παρθένον
 σφάξει κελεύειν μητρὸς, ἥ τις ἀγενής,
 ἢ χρῆν' ἢ ἡμᾶς, χρῆν' ἢ τήνδ' ἔχει πόλιν.
 ταῦτ' ὅν' ἀμύχαν' ὤμεν· ὅτε δ' τέκνα
 σφάξιν ὅδ' αὐτῶ φησιν, ὅτε ἄλλος τινός.
 καὶ μοὶ ἡ λέγει καὶ ὅσα φῶς, λέγει δέ πως,
 εἰ μὴ τί τῶνδε ἐξαμύχανήσομεν.
 ἡμᾶς δ' ἄλλην γαῖαν ἀρίσκειν τινά,
 αὐτὸς ἡ σωσαι τήνδε βύλεται χθόνα.
 15 μα ἐν τῷδε κελεύομεθα σωθῆναι λόγῳ.
 10 ἐν τῷδε, τὰλλα δ' αὐτυχῶς πεπραγότες.
 μα μὴ νῦν τρέσῃς ἔτ' ἐχθρὸν ἀργεῖον δόρυ.
 ἐγὼ δ' αὐτὴ πρὶν κελευσθῆναι γέρον,
 θνήσκεν ἐτοίμα, καὶ παρίσταται σφαγῇ.
 τί φήσομεν δ', ἢ πόλις καὶ ἀξιοῖ
 κίνδυνον ἡμῶν ὅτε χαίρεινται μέγαν,
 αὐτοὶ ἡ προστιθέντες ἄλλωτιν πένος,
 15 πᾶρ ὅν

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

παρὸν σεσῶσθαι, φανερόμεθα μὴ θανῶν;
 ὃ δ' ἦτ', ἐπεί τοι κ' ἐλῶτος ἄξια,
 σέβειν καὶ ἱκέτας δαίμονων καθήμενος,
 πατρός δ' ἐκείνου φύντες, ὃ πεφύκαμεν,
 κακὸς ἐρᾶσθαι. πῶτά δ' ἐν χρυσοῖς πρέπει;
 ἡλλίον οἶμαι τῆσδ', ἢ μὴ τύχοι ποτὲ
 πόλεως ἀλώσης, χθρὰς δ' ἐχθρῶν πεσεῖν.
 κατὰ ταῦτα δέ τινα πατρός ὄσαν ὀγνεῖς
 παθεῖσαν, ἅδην μηδ' ἐν ἡσὺν ἴσιδεῖν.
 ἀλλ' ἐκπεσῶσα, τῆσδ' ἀλητεύω χθονός,
 καὶ αἰχμὴν μακρὰν δ' ἔαν δῆ τις λέγῃ,
 τί δ' αὖρ ἀφ' ἡμεῶν ἱκεσίοισι σὺν κλαδαῖς;
 αὐτοὶ φιλοφυχῶντες, ἐξίτε χθονός.
 κακὸς δ' ἢ ἡμεῖς ὃ προσωφελήσομεν.
 ἀλλ' ὃ δ' ἐμέντοι τῶνδε καὶ τεθνηκότων,
 αὐτὴ ἢ σωθεῖς, ἐλπίδ' οὐ πράξειν ἔχω.
 πολλοὶ δ' ἦδη τῆδε πρὸς δόσαν φίλος.
 τίς δ' ἡόρην ἔριμον, ἢ δ' ἀμαρτ' ἔχειν,
 ἢ παιδοποιῶν ἐξ ἐμῶν βυλῆσεται;
 ὅκνην θανεῖν ἄμεινον, ἢ τῶνδε τυχεῖν
 ἀταξίαν. ἄλλῃ δ' ἢ κ' πρέπει τινὶ
 μάλλον τάδ', ἢ τις μὴ πίσσιμος, ὥς ἐγώ.
 ἡγεῖσθ' ὅπως δὲ σῶμα κατθανεῖν τίςδε,
 καὶ σε ματῶτε, καὶ κατάρχεσθ', ὃ δ' οὐκ ἔστι.
 νικᾶτε δ' ἐχθρὸς ἢ δ' ἐκ φυγῆς πάρα
 ἐκῶσα, καὶ κ' αἰνῶσα, καὶ ἀγγέλλομαι
 θνήσκειν ἀδελφῶν τῶνδε, καὶ μαυτῆς ὑπέρ.
 οὐρμα γάρ τοι τὸ μὴ φιλοφυχῶν ἐγώ
 κάλλιστον οὐρμῇ, ἀνελῶς λιπεῖν βίον.
 Χο φῶν· φῶν· τί λέξω, παρθένα μέγαν λόγον.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κλύων ἀδελφῶν, ἢ πάρος θέλει θανεῖν;
 τίτων τίς ἂν λείξει γενναίους λόγους
 μᾶλλον; τίς ἂν δράσειεν ἀνθρώπων ἔτι;
 ἴο ὦ τέκνον, ὅκ' ἐτ' ἄλλοθεν ᾧ σὺν κάρᾳ,
 ἀλλ' ἐξ ἐκείνου σπέρμα τῆς θύρας φρενὸς
 πέφυκας Ἡρακλῆος· ὅδ' αἰχλύνομαι
 τοῖς σοῖς λόγοισι, τῇ τύχῃ δ' αἰχλύνομαι.
 ἀλλ' ἢ γένοιτ' ἂν ἐνδίκωτέρως, φράσω·
 πάσας ἀδελφὰς τῆσδε, δῶρο χρὴ καλεῖσθαι.
 καὶ ἡλαχῆσα, θνησκέτω γένος ὕπερ·
 σὲ δ' ὅδ' ἰκαίον κατθανεῖν ἄνδρ' ἄλλο.
 μα ὅκ' ἂν θάνοιμι τῇ τύχῃ λαχῶσ' ἐγώ.
 χάρις κ' ὅτ' πρόσσετ'· μὴ λείξης γέρον·
 ἀλλ' εἰ μὲν ἐνδέχεσθε, καὶ βύλασθ' ἐμοὶ
 χρῆσθαι προθύμως, τὸ ἐμὴν τύχην ἐγὼ
 δίδωμι ἐκῆσά τοι σὺ δ', ἀναγκασθῆσαι δ' ὅ·
 ἴο φῶν· ὅδ' αὖ λόγος σοι τῷ πρὶν ἀγενέστερος·
 καὶ κῆνος ἦν ἄριστος· ἀλλ' ὕπερ φέρεις
 τόλμη τε τόλμαν, καὶ λόγῳ χρησῶ λόγον·
 ὅ μὴν κελεύω γ', ὅ δ' ἀπένεπώ τέκνον
 θνήσκην γ'· ἀδελφὸς ὠφελὴς θανῆσαι σὺς.
 μα σοφῶς κελεύεις· μὴ τρέσης μιάσματος
 τὸ μὲν μεταχθῆν, ἀλλ' ἐλευθέρως θάνω·
 ἔπερ' ἢ πρέσβυ· σὴ κ' ἐνθανεῖν χερὶ
 θέλω· πέπλοις ἢ σῶμ' ἐμὸν κρύψον παρών·
 ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς τὸ δεινὸν εἴμ' ἐγώ,
 ἢ περ' πέφυκα πατρὸς, ὅ περ' αἶχλομαι.
 ἴο ὅκ' ἂν δυνάμην σῶ παρυστῆναι μόρω·
 μα σὺ δ' ἀλλὰ τῷδε χρῆξαι· μή μ' ἐν Ἀρσένων,
 ἀλλ' ἐν γυναικῶν χερσὶν ἐκπνῆσαι βίον.
 ἴο ἔστω

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

10 ἔσται τάδ' ὠτάλαινα παρθένων· ἐπεὶ
 καὶ μοὶ τόδ' αἶχρόν, μὴ σε κοσμήσαι καλῶς,
 πολλῶν ἑκάτι, τῆς τε σῆς ἀνψυχίας,
 καὶ τῆς δικάϊας· τλημονεστάτην δέ σε
 πασῶν γυναικῶν ᾗδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ·
 ἀλλ' ἥ τι βύλει τέσδε, τ' γέροντά τε,
 χώρει προσήτῃσ' ὕστατον πρόσφθεγμά μοι·
 μα ὦ χαῖρε πρέσβυ· χαῖρε, καὶ δίδασκέ μοι
 τοιῦσδε τέσδε παιδας εἰς τ' πᾶν σοφὸς,
 ὥς περ σὺ, μηδὲν μᾶλλον· ἀρέσκουσι γάρ·
 περὶ ᾧ ᾗ σῶται, μὴ θανέιν πρόθυμος ὢν·
 σοὶ παῖδες ἐσμέν· σάιν χερσὶν τεθράμμεθα·
 ὄρας ᾗ καὶ μέ, τ' ἐμὴν ὥραν γάμψ
 διδύσκων ἀντὶ τῶνδε κατθανυμένῃν·
 ὕμῃς τ' ἀδελφῶν ἢ πατρῶσ' ὁμιλία,
 αὐδαίμονοιτε, καὶ γένοιθ' ὕμῃν ὅσων
 ἢ μὴ πάροιθεν καρδίᾳ σφαγῇσεται·
 καὶ τ' γέροντα, τὴν τ' ἔσω γραῖαν δόμων,
 τιμῶ τε πατρὸς μητέρ' Ἀλιμήνην ἐμῇ,
 ξένους τε τέσδε· καὶ ἀπαλλαγὴ πόνων,
 καὶ νόστος ὕμῃν ἀρεθῇ ποτ' ἐκ θεῶν,
 μέμνησθε τ' σῶτῃραν ὥς θάψαι χρεῶν·
 κάλλιστά τοι δίκαον· ὃ δ' ἐνδείης
 ὕμῃν παρέσιν, ἀλλὰ πρῶθανον γένους·
 τάδ' ἀντὶ παίδων ἐσὶ μοι καὶ μήλια,
 καὶ παρθεναίης, εἴ τι δὴ κατὰ χθονὸς
 ᾗγε μέντοι μηδέν· ὃ δ' ἔξομεν
 καὶ ἡμερίμνας οἱ θανόμενοι βροτῶν,
 20 ὅκ' οἶδ' ὅποι τις τρέφεται· τ' δ' ἐκ θανέιν,
 20 κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται·

XX 1111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

10 ἄλλ' ὦ μέγιστον ἐκπρέπασ' αὐτυχίας,
 πασῶν γυναικῶν ἴσθι τιμιωτάτη,
 καὶ ξῶς ὑφ' ἡμῶν, καὶ θανῶς ἔσῃ πολὺ.
 καὶ χαῖρε· δυσφροσύνῃ δ' ἄξομαι θεῶν,
 ἥ σ' ὅν κατῆρκεται σῶμα Διὸς μητρος κ' ὀρήν.
 ὦ παῖδες, οἰχόμεσθα· δύνεται μέλι.
 λυπηλὰ βεῶτε, καὶ δ' ἔδραν μ' ἐρῆσατε,
 αὐτὰς πέπλοισι τοῖσδε κρύψαντες τέκνα.
 ὥς ὅτε τέτοισι ἤδομαι πεπραγμένοις,
 χρησάμεν τε μὴ κραινθέντος, ὅ βιώσιμον.
 μέγνων δ' ἄτη· συμφορὰ δ' ἡ καὶ τάδε·
 20 Οὐ τινά φημι θεῶν ἄτερ, ὀλβιον,
 ὅ βαρύντο μόν' ἄνδρα γενέσθαι,
 ὅ δ' ἐπ' αὐτὸν ἀβιβάναι δόμον
 αὐτυχίᾳ· παρὰ δ' ἄλλον γ' ἄλλα
 μοῖρα διώκει.
 τὴν δ' ἄφ' ὑψηλῶν, βραχύν' ὤκισεν.
 τὸν δ' ἀλήταν, ἀνδράμονα τούχει.
 μέροσι μαδ', ὅτι φυχῇ θέμις· ὅ σοφί
 α τις ἀπώσεται.
 ἀλλὰ μάταιν ὁ πρόθυμος αἰὲ πόνον
 ἔχει γ'· ἀλλὰ σὺ
 μὴ προσπιτνῶν τὰ θεῶν ὕπερ,
 μὴ δ' ὑπεράλχει φροντίδα λύπῃ.
 οὐδ' ὀκνέω μόν' ἔχει θανάτῳ μέρος
 ἅ μελέα πρὸς ἀδελφῶν, καὶ γὰρ.
 ὅ δ' ἀκλεῆς νιν
 δέξαι πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται.
 ἅ δ' ἀρετὰ, βαίνῃ δ' ἰαμόχθων.
 ἀξία δὲ πατρὶς,

ἀξία

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἀξία δ' ἀδελφῶν τάδε γίνεται.
 ἢ ὅσους σὺ γε
 θανάτους, ἀγαθῶν μετέχῃ σοι.
 θε ὦ τέκνα, χαίρετ'. Ἰόλεως ἢ πῶ γέρον;
 μήτηρ ἢ πατὴρ τῆσδ' ἰδρᾶς ἀποσταί.
 ἰό πάρεσμεν, οἷα δὴ γ' ἐμὴ παρυσία.
 θε τί χῆμα κῆσαι, καὶ κατηφές ὅμμ' ἔχεις;
 ἰό φροντίς τις ἦλθεν οἰκείος, ἢ συνεχόμην.
 θε ἔπαρε νῦν σεαυτὸν· ὀρθώσον ἡρά.
 ἰό γέροντές ἐσμεν, κῆδα μῶς ἐρρώμεθα.
 θε ἦ κω γε μέντοι, χάρμα σοι φέρων μέγα.
 ἰό τίς δ' εἶσὺ; πῶ σοι συντυχὼν ἀμνημονῶ;
 θε Ὑλλᾶ πενέσης· ὅμμε γινώσκεις ὄρων;
 ἰό ὦ φίλταθ', ἦ κῆς ἄρα σωτήρων βλάβης;
 θε μάλιστ'· καὶ πρὸς γ' αὐτυχεῖς ταῦν τάδε.
 ἰό ὦ μήτηρ ἐσθλὸν παιδὸς, Ἀλκμήνην λέγω,
 ἐξελθ', ἄκουσον τῶσδε φιλτάτους λόγους.
 πάλαι κ' ὠδίνεσθαι τ' ἀφικμένων,
 ψυχὴν ἐτήκεν, νόστος δ' γενήσεται.
 αλ τί χρεῖμ' αὐτεῖς; πᾶν τόδ' ἐπλήσθη σέρος.
 Ἰόλαε, μῶν τις σ' αὖ βιάζεται παρῶν
 κῆρυξ ἀπ' Ἀργεῖς; ἀθηνῆς κ' ἦ γ' ἐμὴ
 ῥώμη· τὸ σὸν δ' ἰδέναί σ' ἐχρῆν ξένε.
 ὅκ' ἐς ἀγειν σε τῶσδ', ἐμὴ ξώσης ποτέ.
 ἦ τ' ἄρ' ἐκείνη μὴ νομιεοίμην ἐγὼ
 μήτηρ ἔτ'. εἰ δὲ τῶνδε προσηΐξῃς χερσὶ,
 δύσιν γέροντοιν, ὅ καλῶς ἀγωνίῃ.
 ἰό θάρσει γεραιά, μητρέσης· ὅκ' ἀρχόμεν
 κῆρυξ ἀφίπται, πολέμους λόγους ἔχων.
 αλ τί κ' βροτὴν ἐσησας ἄγγελον φέβῃ;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἰό σὲ πρόσθε ναῦ τῷ δ' ὅπως βαίης πέλας·
 ἀλ' ἔκ' ἴσμεν ἢ μής ταῦτα τίς γάρ ἐσθ' ὅδε;
 ἰό ἦκοντα παῖδα παιδὸς ἀγγέλλει σέθεν.
 ἀλ' ὦ χαῖρε καὶ σὺ τοῖσδε τοῖς ἀγγέλλουσιν·
 ἀτὰρ, τί χώρα τῇδε προσβαλὼν πόδα;
 πῶ νῦν ἀπεστὶ; τίς νιν ἔργε συμφορὰ,
 σὺν σοὶ φανέντα δαῦρ' ἐμὴν τέρψας φρένα;
 θεὸς στρατὸν καθίξει, τάσσεται θ', ὃν ἤλθ' ἔχων.
 ἀλ' τῷ δ' ἔκ' ἐθ' ἡμῖν τῷ λόγῳ μίτεσι δῆ;
 ἰό μέτεστιν ἡμῶν δ' ἔργον ἰσορρεῖν τάδε.
 θεὸς τί δῆτα βύλει τ' πεπραγμένων μαθῆν;
 ἰό πόσον τι πλήθος συμμάχων πάρεσ' ἔχων.
 θεὸς πολλὰς ἀριθμὸν δ' ἄλλον ἔκ' ἔχω φράσαι.
 ἰό ἴσασιν οἶμαι ταῦτ' Ἀθηναίων πρόμοι.
 θεὸς ἴσασι· καὶ δὴ λαὸν ἔσκηεν κέρως.
 ἰό ἦδη γὰρ ὥς ἐς ἔργον ὥπλισαι στρατός.
 θεὸς καὶ δὴ περὶ ἡται τὰ σφάγια τάξων ἐκός.
 ἰό πόσον, τί δ' ἐς ἄπωθεν ἀρχῆον δόρυ;
 θεὸς ὥς τ' ἐξορᾶσθαι τ' στρατηγὸν ἐμφανῶς.
 ἰό τί δρώντα; μῶν τάσσοντα πολέμιων σίχας;
 θεὸς ἡκᾶρο μεν ταῦτ'· ἔκ' γὰρ ἐξηκᾶρο μεν.
 ἰό ἀλλ' εἴ μ' ἐρήμης δεσπότας τῷ μὲν μέρες.
 θεὸς ἔκ' ἂν θέλοιμι πολέμοιοις συμβαλεῖν.
 ἰό κἄγωγε σὺν σοὶ· ταῦτα γὰρ φροντίξομεν,
 φίλοις παρόντες, ὥς εἰσὶ μεν ὠφελῆν.
 θεὸς ἡκῖσα πρὸς σὺ· μῶρον ἦν ἡ πᾶν ἔπος.
 ἰό καὶ μὴ μεταχεῖν γ' ἀλκίμῃ μάχῃς φίλοις;
 θεὸς ἔκ' ἐς ἐν ὅτ' ἡ τραῦμα, μὴ δρώσης χερός.
 ἰό τί δ' ἔκ' ἀθένοιμι καὶ ἐγὼ δὴ ἀπιδός;
 θεὸς ἀθένοισι ἂν· ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς ἂν πέσοις.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- ἰό υἱοὶς ἐμὲ χθρῶν προσβλέπων ἀνέξεται.
 θε εἴ ἐστιν ὧ τᾶν ἥτοτ' ἦν ῥώμη σέθεν.
 ἰό ἀλλ' ὅν μαχῶ μ' ἀριθμὸν εἴ ἐλάασσι.
 θε σμικρὸν ὅσον σκῆνωμα προστίθης φίλοις.
 ἰό μή τι μ' ἔρυκε δρᾶν παρεσκευασμένον.
 θε δρᾶν ἢ σύ γ' ἔχ' οἶστέ, βύλασαι δ' ἴσως.
 ἰό ὥς μὴ μενῶντα· τᾶλλ' ἀσσοὶ λήγην πάρα.
 θε πῶς εἴν' ὀπλίταις τανυέων ἄτερ φανῆ;
 ἰό ἔς ἐν δόμοισιν ἐνδον αἰχμάλωθ' ὅπλα
 τοῖσδ', οἷσι χρυσόμειθα, καὶ ποδῶσσο μεν
 ζῶντες· θανόντας δ' ἔκ' ἀπατήσῃ θεός.
 ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω· καὶ πὸ πασσάλων ἐλών,
 ἐνεχ' ὀπλίτην κῆρμον, ὥς τάχιστα μοι.
 αἰχρὸν γὰρ οἰκῆρμα γίνεται τόδε,
 τὺς ἢ, μάχεσθαι· τὺς ἢ, δολίᾳ μένῃ.
 θε λῆμα ἢ ἔπω σῶρνυσι χρόνος
 ὅσον, ἀλλ' ἤβᾳ· σῶμα ἢ φρεσίν.
 τί πονῆς ἄλλως; αἶσέ ἢ βλάβη,
 σμικρὰ δ' ὀνήσῃ πόλιν ὑμετέραν.
 χρὴ γινώσι μαχῶν τ' ἡλικίαν,
 τὰ δ' ἀμύχαν' εἴαν εἴ ἐστιν ὅπως
 ἤβην κτήσῃ πάλιν αὔθις.
 ἀλ τί χρῆμα μέλλῃς σῶν φρενῶν εἴ ἐνδον ὦν,
 λιπὴν μ' ἔρημον σὺν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς;
 ἰό ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή· σοὶ ἢ χρὴ τέτων μέλλῃν.
 ἀλ τί δ' ἦν θάνης σὺ, πῶς ἐγὼ σωθήσομαι;
 ἰό παιδὸς μελήσῃ πᾶσι τοῖς λεληγμένοις.
 ἀλ ἦν δ' ἔν' ὃ μὴ γένοιτο, χρήσονται τύχῃ;
 ἰό οἷδ' ἔ' προδῶσσί σε μὴ τρέσῃς ξένοι.
 ἀλ τοσόνδε γάρ τοι θάρσος εἴ ἐν ἄλλ' ἔχω.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

10 καὶ Ζηνὶ τῶν οἰδ' ἐγὼ μέλει πόνων.
 αλ φῶ.
 Ζὺς ἐξ ἐμῆ καὶ ἔκ ἀνέσεται κακῶς.
 ᾧ δ' ἐστὶν ὅσιος αὐτῶς, οἶδεν εἰς ἐμέ.
 θε ὅπλων καὶ ἤδη τήνδ' ὄρᾳς πανταρχίαν.
 φθάνοις δ' ἂν ἔκ ἂν τοῖσδε συγχερύνων δέμας,
 ὡς ἐγγὺς ἄγων· καὶ μάλιν' Ἀρης συγῆ
 μέλλοντος· ᾧ ἡ ταχέων φοβὴ βάρος,
 νῦν καὶ πορεύεσθαι γυμνός· ἐν ἡ τάξεσιν,
 κόσμῳ πυκνὰς τῶνδ'· ἐγὼ δ' οἴσω τέως.
 10 καλῶς ἐλεξας· ἀλλ' ἐμοὶ πρόχρηρ' ἔχων
 ταύχῃ, νόμιξε· χερὶ δ' ἐνθεν ὀξύην,
 λαίοντ' ἐπαίρει πῆχυν, ἀνύτων πόδα.
 θε ἥ παιδαγωγῶν ἢ τ' ὀπλίτην χρεῶν;
 10 ὄρνιθος ἔνεκ' ἀσφαλῶς πορευτέον.
 θε ᾧ ἡ δαδυνατὸς δρᾶν, ὅσον πρόθυμος ᾧ.
 10 ἐπειγέ· ληφθεὶς, θεινὰ πείσομαι, μάχης.
 θε σύ τοι βραδύνῃς, καὶ ἐγὼ δοκῶ τι δρᾶν.
 10 ἔκ ἂν ὄρᾳς μεκῶλον ὡς ἐπείγεται;
 θε ὄρῳ δοκῶντα μάλλον, ἢ ἀπὸ δοντὰ σε.
 10 σὺ ταῦτα λέξεις; ἡνίκ' ἀνελύσῃς μένει.
 θε τί δρῶντα; βυλόμεν δ' ἂν αὐτὸν χυτάρη.
 10 διὰ πᾶσι δὲ θένοντα πολέμιων τινά.
 θε ἤδη πόθ' ἤξομέν γε· τῆτο ἢ φόβος.
 10 φῶ· ᾧ ὡ βραχίων, οἷον ἡβήσαντά σε
 μεμνήμεθ' ἡμεῖς, ἡνίκα ξύν Ηρακλεῖ
 Σπάρτην ἐπόρθεις, σύ μ' μαχόμενοιό μοι
 τοῖστος, οἷος ἂν τροπὴν Εὐρυπύδους
 θέην· ἐπεὶ τοι κακὸς, μένειν δόρυ.
 ἔστι δ' ἐν ὀλβῳ καὶ τόδ' ἔκ ὀρθῶς ἔχον,

ΗΡΑΚΛΕΪΔΑΙ

20 αὐτυχίας δόκησις· οἷό με εἶδαι ἔ
 ἔ' αὐτὸν ἔχοντα, πάντ' ἐπίσταται καλῶς·
 γὰρ καὶ παννύχιος σιλάνα,
 καὶ λαμπρόταται θεῶ
 φασίμβροτοι αὐγὰι,
 ἀγγελίαν μοι ἐνέγκας·
 ἰαχίσσας δ' ἔβραν',
 καὶ παρὰ θρόνον ἀρχέτας,
 γλαυκὰ τ' ἐν Ἀθήναι·
 μέλλω τὰς πατριώτιδος γὰς,
 μέλλω περὶ τ' ὁμίων,
 ἱκέτας ὑποδεχθεῖς,
 κίνδυνον πολὺν τε μὲν σιδάρω·
 δεινὸν ἢ πόλιν ὡς Μυκῆνας
 εὐδαίμονα, καὶ δορὸς
 πολυαινέτου ἀλκῆ,
 μῆνιν ἐμὲ χθονὶ κούσθην·
 κακὸν δ' ὡ πόλιν ἡ ξένους
 ἱκτῆρας παρὰ δώσομεν,
 καὶ λούσιμον Ἀργός·
 Ζεὺς μοι ξύμμαχος, ἔφοβός με·
 Ζεὺς μοι χάριν ἐνδίκως
 ἔχει· ὅποτε θνατῶν
 ἥσανές ποτ' ἂν, ἥτ' ἐμὲ φανῶνται·
 ἀλλ' ὡ πότνια, σὸν ἔδωκας
 γὰρ σὸν, καὶ πόλιν, ἃς σὺ μήτηρ,
 δέσποινά τε, καὶ φύλαξ
 πόρουσον, ἀλλὰ τ' ἔδινάίης·
 τὰ δ' ἐπάγοντα δορύσσοντα
 στρατ' Ἀργόθεν· ἔκ' ἐμὰ γ' ἀρετὰ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δίκαιός ῥ' ἔμ' ἐκπέσῃν μελάρων,
 ἀλλ' ἐπεὶ σοὶ πολύθυτος αἰὲρ
 τι μὰ κραινέται, ὅδ' ἐκείθει
 μηνῶν φθινὰς αἰμέρα,
 παῶν τ' αἰοιδᾷ, χορῶν τε μολπᾷ.
 ἀνεμένοντι δέ γ' ἐπ' ὄχθῳ,
 ὀλολύγματα παννυχίοις ὑποπαρ-
 θέων ἰαχῇ ποδῶν κρότοισιν.

Θε δέ σποινά, μύθος σοὶ τε συντομωτάτους
 κλύειν, ἐμοὶ τε τῷδε καλλίσους, φέρω.
 σιῶμεν ἐχθρὸς, καὶ τρόπαϊ ἰδρύεται,
 πανταρχίαν ἔχοντα πολεμίων σέθεν.

αἰ ὦ φίλταθ', ἥδ' ἐσ' ἡμέρα διήλασεν
 ἡλυθεῖν ὄσθαι τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασι.
 μίᾱς δέ μ' ἔπω συμφορᾶς ἐλυθεροῖς.
 φόβος ἔ' ῥ' μοι ξῶσιν, ὅς ἐγὼ θέλω.

Θε ξῶσιν. μέγιστόν γ' ἀνελῆξας κατὰ στρατόν.

αἰ ὦ γέρων ὅν ἐστιν Ἰόλεως ὅδε;

Θε μάλιστ'· πράξας δ' ἐκ θεῶν κάλλιστα δὴ.

αἰ τίδ' ἐστὶ; μῶν τι κεδνὸν ἠγωνίξετο;

Θε νῆος μεθέστην ἐκ γέροντος αὐθις αὖ.

αἰ θαυμάς' ἔλεξας· ἀλλὰ σ' αὐτυχὴ φίλων
 μάχης ἀγῶνα πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.

Θε εἰς μὲ λόγος σοὶ πάντα σημαίνει τάδε.

ἐπεὶ ἔ' ἀλλήλοισιν ὀπλίτην στρατὸν
 κατὰ σὺ μ' ἐκτείνοντες ἀντετάξαμεν,
 ἐκβὰς τεθρίππων ὕλλος ἀρμάτων πόδα,
 ἔστι μέσοισιν ἐν μεταρχμίοις δορός.
 κᾶπειτ' ἔλεξεν, ὦ στρατὴρ, ἵς Ἀργείοις
 ἥκεις ἐπὶ τήνδε γαῖαν, ὅν ῥ' ἄσπετος

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

καὶ τὰς Μυκῆνας ὅθεν ἐργάσθη κακὸν
 ἀνδρὸς σερήσας· ἀλλ' ἐμοὶ μόνος μόνῳ
 μάχῃ συνάψας, ἢ κτανῶν, ἢ λαβῶν
 τὸς Ἡρακλῆος παῖδας· ἢ θανῶν, ἐμοὶ
 τιμὰς πατρώας, καὶ δόμους ἐχθρὰς·
 στρατὸς δ' ἐπῆνεσ', ἥς τ' ἀπαλλαγὰς πόνοιο
 καλῶς λελέχθαι μῦθον, ἥς τ' ἀνφυχίαν·
 ὅδ' ὅτε τὸς κλύοντας αἰδεσθεὶς λόγῳ,
 ὅτ' αὐτὸς αὐτῷ δολίαν στρατηγὸς ὦν,
 ἐλθὼν ἐτόλμησ' ἐγγὺς ἀλκίμου δορός·
 ἀλλ' ἦν κἀκίςτος· ἥτα τοιῦτος γεγώς,
 τὸς Ἡρακλῆος ἦλθε δολώσων γόνους·
 ὕλλος μὲν ἀπώχετ' ἥς τάξιν πάλιν·
 μάντεϊ δ' ἐπειδὴ μονομάχῃ δῖασιδῶς
 διαλλαγὰς ἐγνώσαν ὅτε λυμένους,
 ἔσφαξον, ὅκ' ἐμελλον, ἀλλ' ἀφίεσαν
 λαμῶν βροτῶν αὐτοῖς ἕριον φόνον·
 οἳ δ' ἄρματ' εἰσέβαινον· οἳ δ' ὕπ' ἀσπίδων
 πλουραῖς ἐκρυπτον πλῆρ'· Ἀθηναίων δ' ἀναξ
 στρατῷ παρήγγειλ' οἷα χρὴ τ' εὐγενῆ·
 ὧ ξεμπολιταί, τῇ τε βοσκήσῃ χθονὶ,
 καὶ τῇ τεκῆσῃ, νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεῶν·
 ὅδ' αὐτὸ τάρχος μὴ καταιχύναι θέλων,
 καὶ τὰς Μυκῆνας, συμμάχους ἐλίπετο·
 ἐπεὶ δ' ἐσήμεν' ἔρθιον τυρσηνικῇ
 σάλπιγγι, καὶ συνῆψαν ἀλλήλοισι μάχην,
 πόσον τιν' αὐχεῖς πάταγον ἀσπίδων βρέμει,
 πόσον τινὰ τιναγμὸν, οἱ μωγὴν θ' ὁμῶς;
 τὰ πρῶτα μὲν νῦν πίτυλος ἀργεῖος δορός
 ἐρρήξαθ' ἡμᾶς· εἴτ' ἐχώρησαν πάλιν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τὸ δ' αὐτὸν ἦ, πῦρ ἐπαλαχθῆς ποδῖ,
 ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ σὺς, ἐκαρτέρει μάχῃ.
 πολλοὶ δ' ἐπιπῶν ἦν ἢ τῷ κελύσματος.
 ὦ τὰς Αθῆνας, ὦ τὴν Ἀργείων γῆν
 σφάροντες, ὅτι ἀρήξετ' αἰχμὴν πόλιν;
 μόλις ἢ πάντα δρῶντες, ὅτι ἄτερ πόνων,
 ἐτρεψάμεσθ' Ἀργείων ἄς φυγὴν δόρυ;
 μὲν ταῦθ' ὁ πρέσβυς Ὑλλον ἐξορμώμενον
 ἰδὼν, ὀρέξας ἰκέταυσε δεξιᾶν,
 Ἰόλαος ἐμβῆσάνιν ἵππον δίφρον.
 λαβὼν ἢ χερσὶν ἡνίας Εὐρυθέως,
 πύλοισι ἐπέχε· τὰ τὸ τῷ δ' ἦδη κλύων,
 λέγῃ ἢ ἄλλος, δαῦρο δ' αὐτὸς ἰσιδῶν.
 παλιν ἰδὼς ἢ σέ μιν ἐκπερὶ πύλον
 δίας Αθῆνας, ἄρ μ' ἰδὼν Εὐρυθέως,
 ἠράσασθ' ἦβη, Ζηνὶ θ' ἡμέραν μίαν
 νέος γενέσθαι, καὶ ποτίσασθαι δίκην
 ἐχθρὸς· κλύει δ' ἡ θαύματος πάρεστι σοι.
 διαὼν ἢ ἄσπερ ἵππικοῖς ὑπὸ ξυγῶν
 σαθέντ', ἐκρυψαν ἄρμα λυγαίῳ νέφει.
 σὺν δ' ἡ λέγῃσι παῖδά γ' οἱ σοφώτεροι,
 ἦβην θ' ὁ δ' ὄρφνης ἐκδύς αἰθρία, νέων
 βραχιόνων ἐδείξεν ἡβητὴν τύπον.
 αἶρξ' ὁ κληγὸς πόλεως Εὐρυθέως
 τέτρωρον ἄρμα πρὸς πέτραις σκηνῶν ἰσιν.
 δεσμοῖς τε δήσας χεῖρας, ἀκροθίνιον
 κάλλιπον ἦκει τὴν στρατιλάτην ἄγων,
 τὸ ὄλβιον πάροιθεν· τῇ ἢ νῦν τύχῃ,
 βροτοῖς ἄπχσι λαμπρὰ κηρύσει μαθῶν,
 τὸ αὐτὸ χεῖν δοκῶντα μὴ ξηλῶν, πρὶν ἂν
 θάνῃ

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

θανόντ' ἴδῃ τις, ὥς ἐφ' ἡμεροί τ' ἔχαι.
 20 ὦ Ζεῦ τροπαῖε, νῦν ἐμοὶ δαινῶ φόβῳ
 ἐλεύθερον παρέσιν ἡμαρ εἰσίδειν.
 25 ὦ Ζεῦ, χρόνῳ καὶ τὰ μὲν ἐπεσκεύω κακῶς,
 χάριν δ' ὁμῶς σοὶ τ' πεπραγμένων ἔχω.
 καὶ παῖδά τ' ἐμὸν πρέσβην ὅδ' αἰεὶ ἔχω
 θεοῖς ὁμιλῶν, νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
 ὦ τέκνα, νῦν δὴ, νῦν ἐλεύθεροι πόων,
 ἐλεύθεροι ἢ τῷ κακῶς ὄλεσθ' ἔμενον
 Εὐρυθέως ἔσεσθε, καὶ πόλιν πατρίαν
 ὄψεσθε, κλήρεσ δ' ἐμβατεύσεσθε χθονὸς,
 καὶ θεοῖς πατρώοις θύσεθ' ὧν ἀπειργαμένοι
 ξένοι, πλανήτην εἶχετ' ἄβλιον βίον.
 αἰτάρ τι κούρων Ἰόλεως σοφὸν ποτε,
 Εὐρυθέως ἐφύσαθ' ὥστε μὴ κτανῆν,
 λέξον· παρ' ἡμῖν καὶ ἔσ' ὁ σοφὸν τόδε,
 ἐχθρὸς λαβόντα, μὴ ἀποτίσασθαι δίκην.
 35 ὅσον προτιμῶν, ὥς νιν ὀφθαλμοῖς ἴδοις
 κρατύντα, καὶ σῇ διαποτάμενον χερὶ,
 ὅ μιν ἐκόντα γ' αὐτόν· ἀλλὰ πρὸς βίαν
 ἔξυξ' ἀνάγκη· καὶ ἔτι ἐβύλετο
 ξῶν εἰς σὸν ἐλθῆν ὄμμα, καὶ δῶναι δίκην.
 ἀλλ' ὦ γεραιά, χαῖρε, καὶ μὲν νησόμεν,
 ὃ πρῶτον εἶπας ἡνίκ' ἤρχόμην λόγῳ.
 ἐλευθέρωσόν μ'· ἐν ᾗ τοῖς τοιοῖσδε χρεὶ
 ἀφ' αὐδ' ἔσθαι τοῖσι γενναίοις σῶμα.
 40 ἐμοὶ χορὸς καὶ ἡδύς, εἰ
 λίγη αὖτις χάρις ἐνὶ δαί,
 ἣ δ' αὖ χάρις Ἀφροδίτα,
 τεργνόν δέ τι, καὶ φίλων ἅ

Υ Υ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ῥ' ἄντυχίαν ἰδέσθαι
 τ' πάρος ἔδοκύντων.
 πολλὰ κ' τίηται
 μοῖρα τελευτιδῶτη
 ῥ', αἰὼν τε Κρόνη παῖς.
 ἔχεις ὁδὸν τινὰ ὦ πόλις,
 δίκηον ἔχρη ποτε τόδ' ἀφελέσθαι,
 τιμᾶν θεὸς· ὃ μὴ φάσκων,
 ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνει,
 δεικνυμένων ἐλέγχων
 τῶνδ' ἐπίσημα γάρτοι
 θεὸς παραγγέλλει,
 τ' ἀδίκων παραιρῶν
 φρονήματος αἴψ·
 ἔστιν ἐν ἔραν ὦ βεβακώς
 θεὸς γόνος· ὦ γεραίᾶ,
 φαύλει λόγον, ὥς τ' αἶδ' α
 δόμον κατέβα πυρὸς
 δεινὰ φλογὶ σῶμα δαΐδης,
 ἥβας τ' ἐρατ' χροῖξει
 λέχος χρυσεῖαν κατ' αὐλάν.
 ὦ ὑμέναιε, διαγῆς
 παῖδας Διὸς ἡξίωσας.
 συμφέρεται τὰ πολλὰ πολλοῖς.
 κ' πατρὶ τῶνδ' Αἰθάναν
 λέγ' ἐπίκυρον εἶναι.
 κ' τὸ σδ' θεῶς πόλις,
 κ' λαὸς ἔσωσ' ἐκ γένος.
 ἔχε δ' ὕβρεις ἀνδρὸς, ὦ θυ
 μὲς ἦν πρὸ δίκης βιάίως,

μήποτ'

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

μή ποτ' ἐμοὶ φρόνημα,
 Τυχὰς τ' ἀκάρεσσος εἴη.
 αἶγ' δέ σ' οἶν' ὄρας μὲν, ἀλλ' ὅμως ῥήσεται,
 Εὐρυαδέεσσι τόνδ' ἄγοντες ἤκομεν,
 αἰετῶν ὄφιν, τῶνδ' ἐπ' ἔχ' ἥσαν τυχεῖν.
 ὅ γάρ ποτ' ἤνχει χθρὰς ἵξασθαι σέθεν,
 ὅτ' ἐκ Μυκηναίων πολυπύλων σὺν ἀσπίσιν
 ἔσειχε, μείζων τῆς τύχης φρονῶν πολὺ,
 πέρσων Ἀθηνᾶς· ἀλλὰ τ' ἐναντίαν
 δαίμων ἐβηκε, καὶ μετέστησε τύχας.
 Ὑλλος μὲν ὅ, τ' ἐσθλὸς Ἰόλειος, βρέτας
 Διὸς τροπαῖα καλλίνικον ἔσασαν.
 ἐμοὶ δ' ἢ πρὸς σέ τόνδ' ἐπισέλλασ' ἄγειν,
 τέρψαι θέλοντες σὴν φρέν'. ἐκ δ' αὐτυχῆς,
 ἥδισον ἐχθρὸν ἄνδρα δυστυχῆνθ' ἱρᾶν.
 αἶλ' ὦ μῖστος, ἥκεις; εἰλέ σ' ἡ δίκη χρόνῳ;
 πρῶτον μὲν μοι δαῦρ' ἐπίσρεφον κάρα,
 καὶ τληῖθι τὰς σὺς προσβλέπειν ἐναντίους
 ἐχθροὺς· κρατὴ δ' ἐννύγε, καὶ κρατῆς ἔτι.
 ἐκείνος δ' οὐ; βύλομαι δ' εἰδέναι,
 ὅς πολλαὶ μὲν τ' οὐθ' ὅπου σὺ νῦν ἐμὸν
 παῖδ' ἡξίωσας, ὦ πανθ' ῥ' ἐφουβρίσαι.
 τί δ' σὺ κείνον οὐκ ἔτλης ἐφουβρίσαι,
 ὅς καὶ παρ' ἄδην ξωντάινιν κατήγαγες,
 ὕδρας, λέοντάς τ' ἐξαπολλύναι λέγων,
 ἔπεμψες; ἀλλὰ δ' οἷ' ἐμὴ χανὼ κακὰ,
 σιγῶ· μακρὸς δ' μῦθος ἀν' γένοιτό μοι,
 καὶ κ' ἤρκεσέν σοι ταῦτα τοι μῆσαι μένον,
 ἀλλ' ἐξ ἐπαύσης καὶ μὲν, καὶ τέκν' Ἑλλάδος
 ἤλκοντες, ἰκέτας δαίμόνων καθεμένους.
 τὰς μὲν γέροντας, τὰς δ' ἐν νηπίεσσι τί.

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ

ἀλλ' ἄνδρες ἄνδρες, καὶ πόλισμ' ἐλευθεροῦ,
 οἱ σ' ἔκ' ἐδεισαν· δεῖ σε κατθανῆν κακῶς.
 καὶ κερδαίνῃς ἅπαντα· χρὴ δ' ἔχ' ἅπαξ
 θνήσκῃν σε, πολλὰ πῆματ' ἐξείργασμένον.
 καὶ ἐς ἄνυσον, τόνδε σοι κατακτανεῖν.
 ἄλλως ἄρ' αὖτεν αἰχμάλωτον ἔλομεν;
 ἔρχει δὲ τίς τόνδε μὴ θανῆν νόμος;
 τοῖς τῆσδε χώρας προσάτασιν ὕδουκ'·
 τί δὴ τόδ', ἐχθρὸς τοῖσι δ' ὕκαλὸν κτανεῖς;
 ἔχ' ὄντιν' ἀνγεγῶν' ἔλωσιν ἐν μάχῃ.
 καὶ ταῦτα δόξαν θ' Ἰλλος ἐξηνέχετο;
 χρῆν δ' αὖτ' οἷμαι τῇδ' ἀπιστῆσαι χθονί.
 χρῆν τόνδε μήξην, μήδ' ὅραν φάος ἔτι.
 τότ' ἠδὲ μιν πρῶτον, ὕθανὼν ὅδε.
 ὕκ' ἔτ' ἐστὶ ἐν καλῷ δύναι δίκην.
 ὕκ' ἐστὶ τυττον, ὅστις ἂν κατακτανῇ.
 ἔγωγε καὶ τίφην καὶ μείναι τίνα;
 πολλὴν ἄρ' ἔξεις μέμψιν, εἰ δράσεις τόδε.
 φιλῶ πόλιν τήνδ', ὕδ' ἐν ἀντιλεκτέον.
 τυττον δ' ἐπεὶ περ χθρὰς ἦλθεν εἰς ἐμὰς,
 ὕκ' ἐστὶ θνητῶν, ὅστις ἐξαίρησεται.
 πρὸς ταῦτα δ' ἔβρασεῖν ὅστις ἂν θέλοι,
 καὶ δ' φρονέσαν μῆξον ἢ γυναικαχρή,
 λέξει· τόδ' ἔργον τυτ', ἐμοὶ πεπράξεται.
 δεινόν τι, καὶ συγγνωστὸν ὦ γύναι σ' ἔχειν
 νῆκος πρὸς ἄνδρα τόνδε, γινώσκω καλῶς
 γύναι, σάφ' ἴσθι μή με θωπύσσαντά σε,
 μήδ' ἄλλο κινδυνεύειν τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι
 λέξονθ', ὅθεν χρὴ δειλὴν ὄφρα γινάσκειν.
 ἐγὼ δ' ἐν νῆκος ἔχ' ἐκὼν τόδ' ἡράμην,

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΣ

ἦδ' ἴδ' ἔτι καὶ αὐτὰν ἐφ' ἑσπερίῳ,
 τῷ σὺν ἡ παιδὶ συγγενὲς Ἡρακλεῖ.
 ἀλλ' ἔτ' ἐχρηξον, εἴτε μὴ, θεὸς ἢ ἦν,
 Ἡρα με καὶ μνην τήνδ' ἐθήκε τ' νόσον.
 ἐπεὶ δ' ἐκ γυνὸς δυσμένεσθαι ἠράμην,
 καὶ γυνὸν ἀγῶνα τὸνδ' ἀγωνισόμενος,
 πολλῶν σοφιστῶν τιμῶν ἐγινόμην,
 καὶ πόλλ' ἐτίκτον νυκτὶ συνθαπῶν ἄλ',
 ὅπως δηψάσας, καὶ κατακτείνοντας ἐμὸς
 ἐχθρὸς, τοιοῦτον μὴ συνοικοῖν φόβῳ.
 εἰδὼς ὅτι ἔκ' ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐτητύμῳ
 ἄνδρ' ὄντα τὸν σὸν παῖδα καὶ ἐχθρὸς ὦν,
 ἀκύνεταί γ' ἐσθλὰ, χρηστὸς ὦν ἀνὴρ.
 κείνῳ δ' ἀπαλαχθέντος, ὅτε ἐχρὴν μ' ἄρα
 μισθόμενον πρὸς τῶνδε, καὶ ξυνεσθότα
 ἐχθρὰν πατρίαν, πάντα κινῆσαι πέτρον,
 κτείνοντα, καὶ βάλλοντα, καὶ τεχνώμενον.
 τοιαῦτα δ' ὄντι, τὰ μὰ γινέτ' ἀσφαλῆ.
 ὅτε σὺν ἀναλαβῆσαι τὰς ἐμὰς τύχας,
 ἐχθρὸν λέοντος δυσγενὲς βλασφημία,
 ἤλαυνες ἂν κακοῖσιν· ἀλλὰ σωφρόνως
 εἰσάσας οἰκῆν Ἀργεῖ, ὅτιν' ἂν πίθοις.
 νῦν ὅτε ἐπεδὴ μ' ἐδῶλεσαν τότε
 πρόθυμον ὄντα τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις,
 ὅτε γὰρ ἔμ' ἐμὶ τῷ κτανόντι κατθανόν.
 πόλις τ' ἀφῆκε σωφρονέσθαι τὸν θεόν,
 μῆξον τίς τῆς ἐμῆς ἐχθρᾶς πολὺν.
 πρὸς ἅγ' εἶπας, ἀντήκυσας· ἐνταῦθεν ἡ χρεὴ
 τὸν προστρόπαιον, τὸν τε γενναῖον καλῶν.
 ὅτω γὰρ μέντοι τὰ μ' ἐχθρὸν θανέειν μ', ὅτε

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

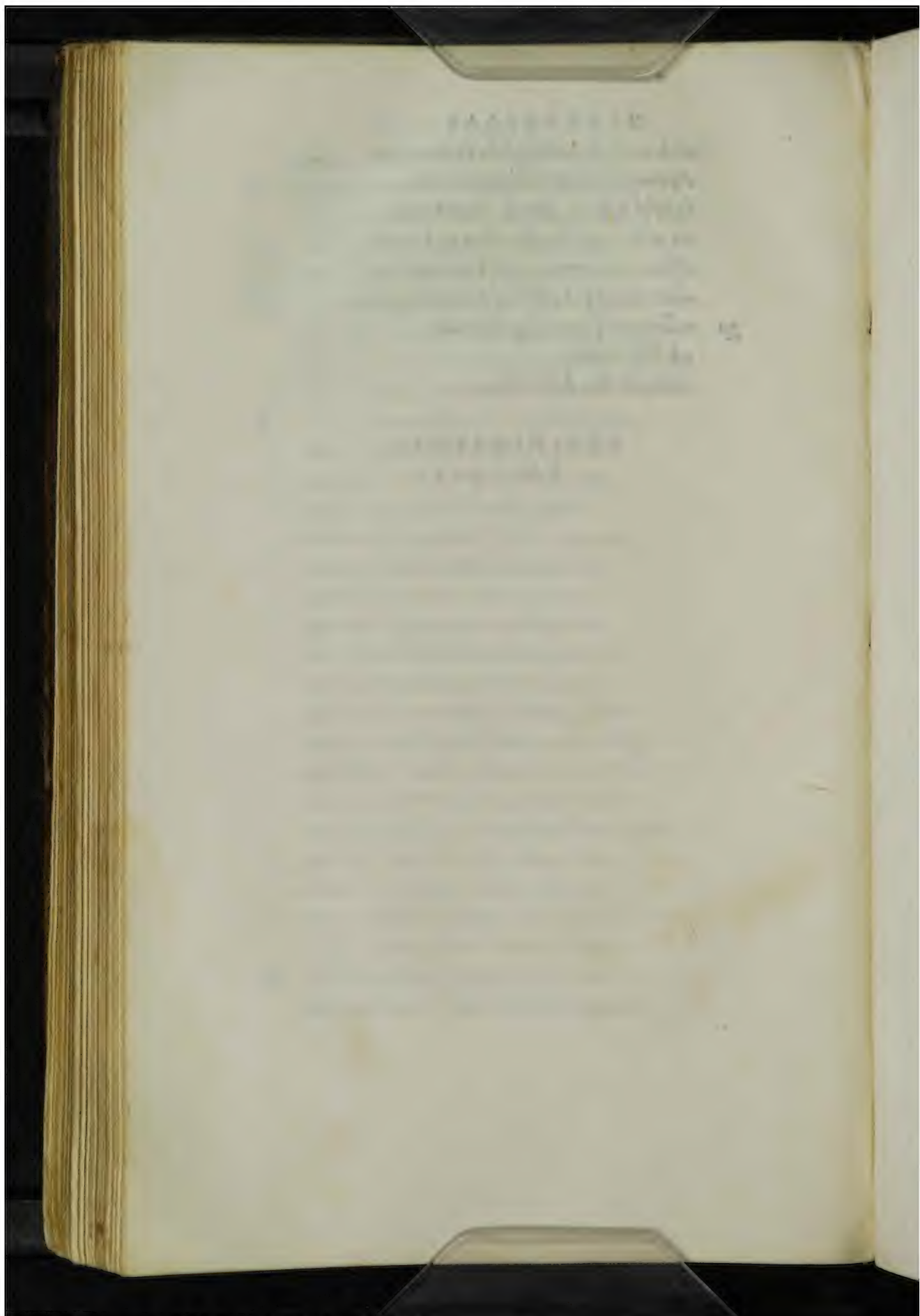
χρέω· λιπὼν δ' ἄν, ὅδ' ἐν ἀχθοῖν βίον·
 20 παραινέσαι σοι μικρὸν Ἀλκμήνῃ θέλω,
 ἦν ἄνδρ' ἀφείναι τόνδ', ἐπεὶ πόλιν δοκῇ·
 25 αἶ τίδ' ἄν θάνητε, καὶ πόλει πρὸς μέθεα;
 30 20 τὰ λῶς ἄν εἴη· πῶς τὰς δ' ἔν γένήσεται;
 αἶ ἐγὼ δὲ δάξω ῥαδίως· κτανῶσα δ'
 τόνδ', εἴτα νεκρὸν τοῖς μετελθῶσιν φίλων,
 δώσω· καὶ σῶμα δ' ἂν ἀπιστήτω χθονί·
 ὅτος ἢ δώσῃ τὴν δίκην θανῶν ἐμοί·
 35 αἶ 25 κτῆν', ὅ παρὰ τῷ μά σε· τήνδε δὲ πόλιν
 ἐπεὶ μ' ἀρῆκε, καὶ κατὰ δέσθῃ κτανῆν,
 χρυσὸν παλαιῶ Λοξίου δωρήσομαι,
 ὅς ὠφελήσῃ μῆξον ἢ δόκειν, χρόνῳ·
 θανόντα γὰρ μεθάψεται, ὅ τὸ μόρσιμον,
 δίκας πάροιθε παρθένε παλαηνίδος·
 καὶ σοὶ καὶ οὖν καὶ πόλει σωτήριος
 μέτοικος ἂν κείσομαι κατὰ χθονός,
 τοῖς τῶνδε δ' ἐκγόνοισι πολέμιώτατος,
 ὅταν μολῶσι δῶρο σὺν πολλῇ χειρὶ,
 χάριν προσδόντες τήνδε· τοιῶτων ξένων
 πρῶτον· πῶς ἔνταυτ' ἐγὼ πεπυσμένος,
 δῶρ ἦλθον, ἀλλ' ὅ χρυσὸν ἠρόμην θεῶ·
 Ἡραν νομίζω θεσφάτων μῆξω πολὺ,
 καὶ ἂν προδῶναι μ'· ἀλλὰ μήτε μοι χόος,
 μήθ' αἰμ' ἐάσης εἰς ἐμὸν σῆμα τόπον·
 κακὸν δ' αὐτοῖς νόσον ἀντὶ τῶνδ' ἐγὼ
 δώσω· διπλὴν ἢ κέρδος ἔξετ' ἐξ ἐμῶ·
 ὑμᾶς τ' ὀνήσω, τὰς δ' ἐτε βλάψω θανῶν·
 40 αἶ 35 τί δ' ἦτα μέλλετ', εἰ πόλει σωτηρίαν
 κατεργάσασθαι· τοῖσι τ' ἐξ ἡμῶν χρεῶν

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

κτήνην τ' ἀνδράτογδ' ἀκύνοντες τάδε·
 δόμνους ἅ κ' ἐλευθον ἀσφαλεσάτην,
 ἔχθρος καὶ ἀνὴρ, ὠφελὲς ἢ κατθανών·
 νομίζετ' αὐτ' ὁμῶς· ἔτα χρεὶ κυτὶν
 δοῦναι κατ' ὄντας· μὴ δ' ἐλπίσης ὅπως
 αὖθις πατρώεσσι ξῶν ἔμ' ἐκβλήεις χιόνος·
 ταῦτα δοκῶ μοι εἶχετ' ὁ παῖς.
 τὰ δ' ἐξ ἡμῶν
 καθαρώς ἔσαι βασιλεύσιν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑ ΚΛΕΙΔΑΙ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ.
EV RIPIDISELENA.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ελένη.
Γάρις.
Ταῦρος.
Χορός.
Μενέλαος.

Γραῦς.
Ἀγγελος.
Θεονόη.
Θεοκλύμενος.
Διάσπηροι.

Προλογίζει δὲ ἡ Ελένη.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΕΛΕΝΗ.

Εἴλου ἔἰς αἶθε καλλιπάρ=
θενοι ῥοαί,
ὅς ἀντὶ Δίης φεικάδος,
Αἰγυπὶς πέδον,

λευκῆς τακείσης χιόνος, ὑγραίης γῆας.
Γρωταὺς δ' ὅτ' ἔξη, τῆσδε γῆς τύραννος ἦν,
Φάρον ἔἰς οἰκῶν νῆσον, Αἰγυπὶς δ' ἄναξ.
ὅς τ' κατ' οἶδμα παρθένων μίαν γαμή
Υαμάθην, ἐπειδὴ λέκτρ' ἀφῆκεν Αἰόλα.
τίκτει ἢ τέκνα διατὰ τοῖσδε δώμασιν,
Θεοκλύμενον ἄρσεν', ὅτι δὴ θεὸς σέβων,
βίον δὴνευκ', ἀνγενὶ τε παρθένον
ῥῆδος, τὸ μητρὸς ἀγλαΐσμι' ὅτ' ἦν βρίφος.
ἐπεὶ δ' ἔς ἡβην ἦλθεν ὠραίων γάμων,
καλῶσιν αὐτὴ Θεονόην· τὰ θῆα ἢ
τὰ τ' ὄντα, ἢ μέλλοντα πάντ' ἠπίστατο,
προγόνους λαβῶσα Νηρέως τιμὰς πάρα.
ἡ μὲν ἢ, γῆ ἢ πατρίς ἢ ἀνώνυμος
Σπάρτι, πατήρ ἢ Τυνδάρεως· ἔστι ἢ δὴ
λόγος τις, ὥς Ζεὺς μητέρ' ἐπ' ἔχ' εἰς ἐμὴν
Λήδην, κύκνον μορφώματ' ὄρνιθος λαβών.
ὅς δ' ὀλίγον ἀνὴν ἐξέπραξ' ὑπ' αἰετῶ,
δίωγμα φύγων, εἰ σαφὴς ἔστος λόγος.
Ελένη δ' ἐκλήθην· ἃ ἢ πεπίνθαμεν κακὰ,
λέγοιμ' ἂν· ἦλθον τρῆς θεαὲ κάλλος πέρι,
Ἰδαῖον εἰς κοῦβωῶν' Ἀλέξανδρον πάρα,
Ἥρα, Κύπρις τε, Διογενὴς τε παρθένος,

ΩΩ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μορφῆς θέλῃσαι διαπεράνασθαι κρίσιν·
 τὸ μὲν ἢ κάλλος, ἢ μαλὸν τὸ δυστυχές,
 Κύπρις προτείνασ' ὥς Αλέξανδρος γαμή,
 νικᾷ· λιπὼν ἢ βύστα μὲν ἰδαῖος Γάρις,
 Σπάρτην ἀφίκεθ', ὥς ἐμὸν γήσων λέχος·
 Ἡρὰ ἢ μέμφῃς ὅτι νενέχ' νικᾷ θεὰς,
 ἐξινέμωσε τὰ μὲν Αλεξάνδρῳ λέχη·
 δίδωσι δ' ἔτι ἐμὲ· ἀλλ' ὁμοιώσας ἐμοὶ
 ἔδωλον ἔμπαν, ὅραν' ἔξινθεῖς ὕπο,
 Γριάμῃ τυράννῃ παιδί· καὶ δοκεῖ μ' ἔχειν,
 κενὴν δόκησιν ἔτι ἔχων· τὰ δ' αὖ Διὸς
 βουλὴ μὰτ', ἄλλα τοῖσδε συμβαίνει κακοῖς·
 πόλεμον ἢ εἰσήμενεν Ἑλλήνων χθονί,
 καὶ Φρυγίᾳ Δυσήνοισιν, ὥς ὄχλος βροτῶν,
 πλήθους τε κηφίσσε μητέρα χθόνα,
 γνωτὸν τε θεῇ τ' κρᾶτισον Ἑλλάδος·
 Φρυγῶν δ' εἰς ἀλκὴν πρὸν θέμιν· ἐγὼ μὲν ἔτι,
 τὸ δ' ὄνομα τὸ μὲν, ἄθλον Ἑλλήσι δορός·
 λαβὼν δέ μ' Ἑρμῆς ἐν πύλαισιν αἰθέρος,
 νεφέλῃ καλύψας, ὅτ' ἢ μέλεισέ με
 Ζεὺς, τὸν δ' εἰς οἶκον Γρωτέως ἰδρύσατο,
 πάντων προκρίνας σωφρονέστατον βροτῶν,
 ἀκέραιον ὥς σῶσαιμι Μενέλεω λέχος·
 καὶ γὰρ μὲν ἐνθάδ' ἔμει· ὁ δ' ἄθλιος πόσις,
 σφάττον μ' ἀθρόοις, τὰς ἐμὰς ἀναρπαγὰς
 θηρᾷ, πορευθεὶς Ἰλίου πυργώματα·
 ψυχὰς δ' ἐπολλὰς δι' ἐμὲ πῖσμα μανδρίοις
 ῥοαῖσιν ἔθανον· ἢ ἢ πάντα τλάσ' ἐγὼ,
 κατάρατος ἔμει, καὶ δοκῶ προδῆσ' ἐμὸν
 πόσιν, συνάψαι πόλεμον Ἑλλήσι μέγαν·
 τί δ' ἦν;

ΕΛΕΝΗ

τί δ' ἤτ' ἐτι ξῶ; θεῦ τόδ' εἰσηύκυσ' ἔπος
 Ἑρμῆ, τὸ κλεινὸν ἐτι κατοικήσεν πέδον
 Σπάρτης, σὺν ἀνδρὶ γνόντος ὥς ἐς Ἴλιον
 ἔκ' ἦλθον, ἵνα μὴ λέκτρ' ὑποσρώσω τινί·
 ἕως μὲν ἔν φῶς ἦλ' ἰς τόδ' ἐβλεπεν
 Πρωτῆος, ἄστυλος ἦν γάμων· ἐπεὶ ἡ γῆς
 σκότῳ κέκρυπται, πάς ο' τῷ τεθνηκότος
 θηρᾶ γαμῶν με· τ' πέλας δ' ἐμὸν πόσιν
 τιμῶσα, Πρωτέως μνήμα προσπιτνῶ τόδε
 ἱκέτις, ἵν' ἀνδρὶ τὰ μὰ διασώσῃ λέχη,
 ὥς εἰ καὶ Ἑλλάδ' ὄνομα δυσκλεῆς φέρω,
 μή μοι τὸ σῶμα γ' ἐνθάδ' αἰχύνῃν ὄφλῃ.
 τῷ τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος;
 πλῆντε κ' οἶκος ἄξιός προσεικάσαι,
 βασιλεία τ' ἀμφιβλήματ', αὐθριγνοὶ θ' ἑδραε·
 ἔα· ὦ θεοί, τίν' ἤδον ὄφιν; ἐχθίστην ὁρῶ
 γυναικὸς φηῶ, φόνιον, ἥ μ' ἀπώλεσεν,
 πάντας τ' Ἀχαιῶν· θεοὶ σ' ὅσον μίσσημι ἔχεις
 Ελένης, ἀποπύσαιεν· εἰ ἡ μὴ νέενη
 γαῖα πότ' ἔχον, τῷδ' ἂν εὐσυχῶ πέτρῳ
 ἀπώλυσ', ἵν' εἰκὺς ἔθανες ἂν, Διὸς κόρης·
 ἔλε τί δ' ὦ ταλαίπωρ, ὅστις ὦν μ' ἀπεσράφης,
 ἢ ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς ἐμὲ συγῆς;
 τῷ ἥμαρτον· ὀργῇ δ' ἤξα μᾶλλον ἥ μ' ἐχρῆν·
 μισθεὶ κ' Ἑλλὰς πᾶσα τὴν Διὸς κόρην·
 σύγγνωθι δ' ἡ μὲν τοῖς λελεγμένοις γύναι·
 ἔλε τίς δ' εἴ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἀπεσράφης πέδον;
 τῷ ἦς τ' Ἀχαιῶν ὦ γύναι τῶν ἀθλίων·
 ἔλε ἔκ' ἄρά σ' Ελένην εἰ συγῆς, θαυμασίον·
 ἀτὰρ τίς ἦ; πόθεν; τίνος; ἐξ αὐδ' ἂν σε χρεή·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τῷ ὄνομα μὴ μῖν, Τῶκρος· ὃ ἡ φύσας πατήρ,
 Τελαμῶν· Σαλαμῖς ἡ πατρίς ἡ θρέψασά με·
 ἔλε τί δῆτα Νήλεα τάδ' ἐπιστρέφῃ γῆας;
 τῷ φυχὰς πατρώας ἐξελήλαμαι χθονός·
 ἔλε τλήμων ἂν ᾔης· τίς δ' ἐσ' ἐμβάλλει πάτρας;
 τῷ Τελαμῶν ὁ φύσας· τίν' ἂν ἔχῃς μᾶλλον φίλον;
 ἔλε ἐν τῷ; ὃ γάρτοι πρᾶγμα, συμφορὰν ἔχει·
 τῷ Αἴας μ' ἀδελφὸς ὦλεσ', ἐν Τροίᾳ θανὼν·
 ἔλε πῶς ἔτι περ σὺ φασγάνῳ βίον σερεῖς;
 τῷ οἰκεῖον αὐτ' ὦλεσ' ἄλμ' ἐπὶ ξίφος·
 ἔλε μανέντ'; ἐπεὶ τίς σωφρονῶν τλαίῃ τάδ' ἂν;
 τῷ τ' Πηλεῖος τίν' οἶσθ' Ἀχιλλεῖα γόνον;
 ἔλε μνηστὴρ ποθ' Ελένης ἦλθεν, ὥς ἀκνέομεν·
 τῷ θανῶν δ' ὅπλων ἔριν ἔθηκε συμμάχοις·
 ἔλε κ' δὴ τί τ' ἔτ' Αἴαντι γίνετα κακίον;
 τῷ ἄλλο λαβ' ἔντος ὅπλ', ἀπηλλάχθῃ βίῳ·
 ἔλε σὺ τοῖς ἐκόντες δῆτα πῆμασι νοσεῖς;
 τῷ ὅθ' ἔνεκ' αὐτῷ γ' ἐξυνωλόμην ὁμῶ·
 ἔλε ἦλθες ἢ ὥξεν' Ἰλίου κληνὴν πόλιν;
 τῷ κ' ξύν γε πέρσας, αὐτὸς ἀνταπωλόμην·
 ἔλε ἦ δὴ ἢ ἦπται, κ' κατείργασαι πυρί;
 τῷ ὥστ' ἔδ' ἔχουσιν τειχεῶν εἶναι σαφεῖς·
 ἔλε ὦ τλήμον Ελένη, δία σ' ἀπώλλυνται Φρύγες·
 τῷ κ' πρὸς γ' Ἀχαιοί· μεγάλα δ' ἔργασαι κακά·
 ἔλε πόσον χρόνον ἢ διαπεπόρθηται πόλις;
 τῷ ἐπὶ ἄχρ' ὅσον τι καρπίμης ἐτῶν κύκλος·
 ἔλε χρόνον δ' ἐμῆνατ' ἄλλον ἐν Τροίᾳ πόσον;
 τῷ πολλὰς σελήνας, δέκα διελθύσας ἔτη·
 ἔλε ἦ κ' γυναῖκα σπαρτιάτιν εἴλετε;
 τῷ Μενέλαος αὐτ' ἦ γ' ἐπισπᾶσας κόμης·
 ἔλε γ' οἶς

ΕΛΕΝΗ

ἔλε ἦδ' εἰς σὺ τὴν Δύσηνον, ἢ κλύων λέγεις;
 τῷ ὥσπερ σέ, ὅδ' ἐν ἥσων ὀρθαλμοῖς ὀρῶ.
 ἔλε σκοπῆτε, μὴ δόκησιν εἴχ' ἐκ θεῶν.
 τῷ ἄλλα λόγῳ μέμνητο, μὴ κείνης ἔτι.
 ἔλε ἔτω δοκῆτε τὴν δόκησιν ἀσφαλῆ;
 τῷ αὐτὸς δ' ὅμοις ἠδ' ὁμῶν, ἢ νῦν ὀρᾷ.
 ἔλε ἦδ' ἐν αἰνοῖς σὺν δάμαρτι Μενέλεως;
 τῷ ἔκην ἐν Ἀργεῖ, ὅδ' ἐπ' Εὐρώτῃ ῥοαῖς.
 ἔλε αἰ· αἰ· κακὸν τόδ' ἦ πάς, οἷς κακὸν λέγεις.
 τῷ ὥς κῆνος ἀφανὴς σὺν δάμαρτι κλήζεται.
 ἔλε ὅτ' ἅπασι πορθμὸς αὐτὸς Ἀργείοισιν ἦν;
 τῷ ἦν· ἀλλὰ χερμὼν ἄλλος ἄλλον ὥρισεν.
 ἔλε ποίοισιν ἐν νώτοις ποντίας ἁλός;
 τῷ μέσον περῶσι πέλαγος Αἰγαῖα πόρου.
 ἔλε καὶ τῷδε Μενέλαον ἔτις διδ' ἀφ' ἡμέρον;
 τῷ ἔδ' ἔς· θανὼν ἢ κλήζεται καὶ Ἑλλάδα.
 ἔλε ἀπώλομεθα, θεστάς δ' ἐστ' ἡ ὁρῆ;
 τῷ Λήδαυ' ἔλεξας; οἴχεται θανέτα δ' ἡ.
 ἔλε ἔτω νιν Ελένης αἶχρὸν ὤλεσε κλέος;
 τῷ φασὶ βρόχῳ ἄψασαν ἀνέκ' ἐλπίδα.
 ἔλε οἱ Τυνδαρεῖς δ' ἦσιν, ἢ ἔκ' εἰσὶ κόροι;
 τῷ τεθῆσιν, καὶ τεθῆσιν· δύο δ' ἐσὶν λόγοι.
 ἔλε πότερος ὁ κρήσων; ὦ τάλαν ἐγὼ κακῶν.
 τῷ ἄστροις σφ' ὁμοιωθέντε, φάτ' ἦναι θεῶ.
 ἔλε καλῶς ἔλεξας τῷτο· θαῦρον δ' ἐτί;
 τῷ σφαχῆς ἀδελφῆς ἔνεκ' ἐκτανῆσαι βίον.
 ἄλλ' ἢ μύθων· ὅδ' ἀπλᾶ χρέεω σέβειν.
 ὦν δ' ἔνεκ' ἦλθον τῷδε βασιλεὺς δ' ἡμῶν,
 τ' θεσπιφθὸν Θεονόην χρέεων ἰδῆν,
 σὺν προξένισιν, ὥς τύχῳ μαντῶν μάτων,

Ω Ω Π Π

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅπῃ νεὼς σείλαι μ' ἂν ἕριον πῆρόν,
 ἥς γῆν ἐναλίαν Κύπρον, ἧ μ' ἐθέσπισεν
 οἰκῆν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικόν
 Σαλαμῖνα θέμενον, τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας.
 ἔλε' πλῆς ὧ ξέν' αὐτὸς σημανεῖ· σὺ δ' ἐκλιπὼν
 γῆν τήνδε φῶγε, πρίν σε παῖδα Πρωτίως
 ἰδῇν, ὅς ἄρχῃ τῆσδε γῆς· ἄπεσι δέ,
 κυσὶ πεποιθὼς ἐν φοναῖς θυροκτόνοις.
 κτείνῃς ἢ ἑλλην', ὄντιν' ἂν λάβῃ ξένον.
 ὅτε δ' ἔκατι, μήτε σὺ ξήτῃ μαθῇ,
 ἐγὼ τε σιγῶ· τί ἢ ἂν ὠφέλοιμί σε;
 τὰν καλῶς ἔλεξας ὧ γύναι· θεοὶ δέ σοι
 ἐσθλῶν ἀμοιβὰς ἀντιδωρησάμετο.
 Ελένη δ' ὅμοιον σῶ μ' ἔχουσ', ἢ τὰς φρένας
 ἔχῃς ὁμοίας, ἀλλὰ διαφόρους πολὺ.
 κακῶς δ' ὁλοῖτο, μήδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοὰς
 ἔλθοι· σὺ δ' ἦς αὐτῆς αἰ γύναι.
 ἔλε' ὧ μεγάλων ἀχέων καταβαλλομένα μέγαν οἶκτον,
 ποῖον ἀμιλλαθῶ γόον; ἢ τίνα μῦσαν ἐπέλθω,
 δάκρυσιν, ἢ θρήνοις, ἢ πένθεσιν; ἔ. ἔ.
 πῆροφόροι νεάνιδες,
 παρθένοι χθονὸς κόραι
 σειρήνες, εἴθ' ἐμοῖς
 μολοῖτ', ἔχουσαι τ' λίβυν
 λωτὸν, ἢ σύριγγας αἰλίνους κακῶς
 τοῖς ἐμοῖσι, σύνοχα δάκρυα,
 πάθεισι πάθει, μέλεσι μέλεα,
 μασσά τε θρηνήμασι ξυνῶδ' αἶ
 πέμψει Φερσέφασα,
 φόνια, φόνια, χάριτας,

ΕΛΕΝΗ

ἴν' ἐπὶ δάκρυσι, παρ' ἐμὲ
θ' ὑπὸ μέλαθρα νύχια παῖ
ἄνας νέκυσιν ὀλομένοις λάβη.

20 κυανοειδὲς ἄμφ' ὕδωρ
ἔτυχον, ἑλικάτ' ἀνὰ χλόαν
φοίνικας ἀλιωπέπλους,
αὐγαῖσιν ἐν ταῖς χρυσαῖς
θάλπυσ', ἄμφι τ' ἐν δέναντος ἔρνεσιν,
ἐνθεν οἰκτρὸν ἀνιβόασεν.
ἔμαδον ἔκλυον ἄλυρον, ἔλεγον
ὅτι ποτ' ἔλακεν αἰάγμασι σένεσσι,
νύμφα τις διὰ ναῖς,
ὄρεσι φυγάδα γάμον ἰ
ῆσα γοερὸν ὑπὸ ἧ
πέτριναι μύχαλα γύαλα
Γανὸς ἀναβοᾷ γάμος.

30 ἴλ' ἰὼ ἰὼ· θήραμα βαρβάρη πλάτας
Ελλανίδες κόραι
ναύτας Ἀχαιῶν
τίς ἔμολεν, ἔμολεν,
δάκρυα δάκρυσι μοι φέρων,
Ιλίου κατασκαφῶν,
πυρὶ μέλλουσιν ἰδῆαι,
δι' ἐμὲ τὰν πολύνεκτον,
δι' ἐμὸν ὄνομα πάλυτονον.
Λήδα δ' ἐν ἀγχόναϊς,
θάνατον ἔλαβεν αἰγυῖ
νας ἡμᾶς ἐπ' ἀλγέων.
ὃ δ' ἐμὸς ἐν ἁλὶ πολυπλανὴς
πόσις, ὀλόμενος οἴχεται,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Κάστρος τε, συγγόνε τε
 διδυμογενές ἀγαλμα πατρίδος,
 ἀφανές, ἀφανές.
 ἱππόκροτα λείλοιπε δάπεδα,
 γυμνάσιά τε δονακίοντος
 Εὐρώτα νεανίαν πόνον.
 10 αἶ· αἶ· αἶ· αἶ· ὦ δαίμονος πολυσύνου,
 μοίρας τε σᾶς γύναι.
 αἰὼν δυσαίων
 τις ἔλαχεν, ἔλαχεν,
 ὅτε σε τέκετο, ματρώθεν
 Ζεὺς πρέπων δῖαυθίρος,
 χιονόχρως κύκνε περὶ.
 τί ἅπερ σοι κακῶν;
 τίνα ἢ βίοτον ἔνι ἔλῃ;
 μήτηρ ἢ οἴχεται,
 δίδυμά τε Διὸς ἔνι αὖ
 δαίμονι τέκεια φίλα.
 χθόνα ἢ πάτριον ἔχ' ὄρας.
 διὰ ἢ πολέας ἔρχεται
 βᾶξις, ἃ σε βαρβάροισι
 λέχεσι πότνια παραδίδωσιν.
 εἴ ἢ σὸς ἐν ἁλὶ,
 κῦμασί τε λείλοιπεν βίοντα.
 εἰδέποτ' ἐτι πάτρια μέλαθρα,
 ἢ τὰν χαλκίοισιν ἐλβίοις.
 φῶ· φῶ· τίς ἦν Φρυγῶν;
 ἢ τίς Ἑλλαντίας ἀπὸ χθονός,
 ἔτε με τὰν δακρυόεσσαν
 Ἰλῖω πάνκαν; ἔνθεν ὀρόμενον

ΕΛΕΝΗ

σκάφος συναρμόσας
 ὅπρια μίδαις,
 ἔπλευσε βαρβάρῳ πλάτῃ
 τὰν ἐμὴν ἐφ' ἑστάν,
 ἐπὶ τῷ δυσυχῆς κάλλος,
 ὥς ἔλοι γάμον ἐμὸν.
 αἱ δὲ δόλιος, αἱ πολύκτενος
 Κύπρις, Δαναΐδαις ἄγασα
 θάνατον, Γριμίδαις τε.
 ὦ τάλαίνα συμφορᾷς.
 ἢ ἢ χρυσέοις θρόνοις
 Διὸς ὑπαγκάλισμα σε μὲν ὃν Ἡρα, τὸ ὠκύπῃν
 ἔπεμψε μαιάδος γόνον,
 ἔς με χλοερὰ
 σρεπομέναν ἔσω πέπλων
 ῥόδεα πέταλα, χαλκίοικον
 ὥς Ἀθάναν μύλοισι
 μὲν ἀναρπάσας δι' αἰθέρος,
 τάνδε γαῖαν, ἧς ἀνολβον,
 ἔριν ἔριν τάλαίναν ἔθετο
 Γριμίδαισιν Ἑλλάδος.
 τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα
 παρὰ σιμωντίοις ῥοαῖσι
 μαφίδιον ἔχῃ φάτιν.
 ἔχεις τὴν ἀλγὴν οἶδα· συμφέρον δέ σοι,
 ὥς ῥᾶστα τὰναγκάια τῷ βίῳ φέρειν.
 ἐλέ φίλαι γυναῖκες, τίνι πότμῳ συνεξύγην.
 ἄρ' ἢ τεκῆσά μ' ἔτεκεν ἀνθρώποις τέρας;
 γυνὴ ἢ ἔθ' Ἑλληνίς, ἔτε βάρβαρος
 ταῦχος νεοσσῶν λανκὸν ἐκλοχάται,
 ἐν ᾧ με Λήδαν φασὶν ἐκ Διὸς τεκῆν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τέρας ἢ ὁ βίος, ἢ τὰ πράγματ' ἐστὶ μοι.
 τὰ μὲν δὲ ἦραν· τὰ δὲ, τὸν ἄλλος αἴτιον.
 ἣν ἔξαλκῶθ' ὥς ἀγαλμ' αὖθις πάλιν,
 αἶχιον εἶδος, ἀντὶ τῆς καλῆς λάβω.
 καὶ τὰς τύχας μὲν τὰς καλὰς, αἵ νῦν ἔχω,
 Ἕλληνες ἐπελάθοντο· τὰς δὲ μὴ καλὰς,
 ἔσωξον, ὥς περ τὰς κακὰς σῶξυσί μιν.
 ὅστις μὲν ἔν ᾧς μίαν ἀποβλέπων τύχην
 πρὸς θεῶν κακῶνται, βαρὺ μὲν οἶσεν δ' ὅμως.
 ἡμῶς δὲ πολλὰς συμφορὰς ἐγκήμεθα.
 πρῶτον μὲν ἔκ' ὅσ' ἀδίκος, εἰ μὴ δυσχερὴς.
 καὶ τὸτο μείζον τῆς ἀληθείας κακὸν,
 ὅστις τὰ μὴ προσόντα κέκτεται κακὰ.
 ἐπεὶ πατρίδος θεοὶ μ' ἀφιδρύσαντο γῆς,
 ᾧς βάρβαρ' ἦθι· καὶ φίλων τιτωμένη,
 δόλι καθέστη, ὅς ἐλευθέρων ἀπο.
 τὰ βαρβάρων ἢ δόλια πάντα, πλὴν ἐνός.
 ἀκνυρα δὴ μιν τὰς τύχας ὀχλὴ μόνη,
 πόσιν πόθ' ἤξεν, καὶ μ' ἀπαλλάξαι κακῶν.
 ὅτος τέθνηκεν· ὅτος ἔκ' ἐστὶ δὴ.
 μήτηρ δ' ὅλωλε, καὶ φονεὺς αὐτῆς ἐγὼ,
 ἀδίκως μὲν, ἀλλὰ τ' ἀδίκον τὸ τ' ἐς ἐμὴν.
 ὅδ' ἀγλαΐσμα δωμάτων ἐμῶν τ' ἔφυ,
 θυγάτηρ ἄνδρος πολὺ παρθενάεται.
 τὼ τῶ Διὸς δὲ λεγομένω Διοσκώρῳ,
 ἔκ' ἐσόν· ἀλλὰ πάντ' ἔχουσα δυσυχῇ,
 τοῖς πράγμασι τέθνηκα, τοῖσδ' ἔργοισιν ἔ.
 τὸ δ' ἔχατον τὸτ' ἦ μάλ' οἶμιεν εἰς πάτραν,
 κλείεθροισι ἀν' ἡρώοι μεῖθα, τ' ὑπ' Ἰλίῳ
 δουρῶντες Ἑλένην Μενέλεώ μ' ἐλθεῖν μέτα.

ΕΛΕΝΗ

ἥ μ' ἔξῃ πόσις, ἀνεγνώσθη μὲν ἂν
 ἥς ξυμβολ' ἐλθόντες, ἃ φανερά μόνοις ἂν ἦν.
 νῦν δ' ἔτε τῷτ' ἔς, ὅτε μὴ σωθῇ ποτε.
 τί δ' ἦτ' ἐτι ξῶ; τίν' ὑπολείπομαι τύχην,
 γάμος ἐλομένη τ' κακῶν ὑπαλλαγὰς,
 μετ' ἀνδρὸς οἰκῆν βαρβάρου, πρὸς πλεσίαν
 » τράπιξαν ἴξασ'. ἀλλ' ὅταν πόσις πικρὸς
 » ξυνῇ γυναικί, ἢ τὸ σῶμα ἔστι πικρὸν,
 » θανῆν κρᾶτισον. προθανοίμ' ἂν ὅ καλῶς.
 » ἀχήμενες μὲν ἀχέοναι μετάρσιοι,
 » καὶ τοῖσι δ' ἄλλοις δυσπρεπὲς νομίζεται.
 » σφραγὶς δ' ἔχουσιν ἀγενές τι, καὶ καλόν.
 σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς ἄρτ' ἀπαλλάξει βίην.
 ἥς μ' ἔτοσόν τ' ἦλθον βλάβος κακῶν.
 αἰ μὲν μ' ἄλλαι, διὰ τὸ κάλλος ἀντυχεῖς
 γυναῖκες. ἡ μὰς δ' αὐτὸ τῷτ' ἀπώλεσεν.
 χο Ελένη, τὸν ἐλθόνθ' ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος,
 μὴ πάντ' ἀληθῆ δοξάσης εἰρηκέναι.
 ἐλέ καὶ μὴν σαφῶς γ' ἔλεξεν ὀλωλέναι πόσιν.
 χο πολλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ φουδῶν ἔπι.
 ἐλέ καὶ τὰ μπαλίνγε τῶνδ' ἀληθῆς σαφῆ.
 χο εἰς ξυμπορὰν μ' ἀντὶ τὰ γαθῶ φέρει.
 ἐλέ φόβος μ' εἰς τὸ δῖμα περιβαλὼν μ' ἄγει.
 χο πῶς δ' αὐμενῆας τοῖσι δ' ἐν δόμοις ἔχεις;
 ἐλέ πάντες φίλοι μοι, πλὴν ὁ θηράων γάμος.
 χο οἷα δ' ἔν' ὁ δράσον; μνήματος λιπῶσ' ἔδραν,
 ἐλέ ἥς ποῖον ἔρπης μῦθον, ἢ παραινέσιν;
 χο ἐλθῶς ἐς οἶκον, ἢ τὰ πάντ' ἐπίσεται,
 τῆς ποττίας νηρῆδος ἐκγόνου κόρης,
 τυθῶ πόσιν σὸν Οἰονόης, ἔτ' ἔς' ἔτι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἥτ' ἐκλέλοιπε φέγγος· ἐκμαθῆσα δ' αὖ,
 πρὸς τὰς τύχας τὸ χάρμα, τὸς γόους τ' ἔχε·
 πρὶν δ' ὀδὲν ὀρθῶς φθάναι, τί σοι πλέον
 λυπημένη γένοιτ' αἶ; ἀλλ' ἐμοὶ πιθῶ·
 τάφον λιπῆσατόνδε, σύμμιξον κέρη,
 ὅθεν περ εἴσῃ πάντα τὰ λιθὴ φράσαι·
 ἔχουσ' ἐν οἴκοις τοῖσδε, τί βλέπῃς πρόσσω;
 θέλω ἢ καὶ γὰρ σοι συνηγεσθῆναι δόμους,
 καὶ συμπυθέσθαι παρθένους θεασίσματα·
 γυναικὰ κ' δὴ συμπονθήν γυναικὶ χρή·
 εἰλέ φίλαι, λόγους ἐδεξάμεν,
 βᾶτε, βᾶτε δ' ἤς δόμους,
 αἰῶνας ἐν τῶς δόμων
 ὥς πύθησθε τὸς ἐμὺς·
 χο θέλυσαν ἔ μολις καλεῖς·
 εἰλέ ἰὼ μέλεος ἀμέρα,
 τίν' ἄρα τάλαινα, τίνα θαυρυνό
 εντα λόγον ἀκῆσομαι;
 χο μὴ πρόμαντις ἀλγεται;
 προλάβαν ὧ φίλα γένος·
 εἰλέ τί μοι πόσις μέλεος ἔτλα;
 πότερα, δέρεται φάος,
 τέθριππά τ' ἀελίς,
 εἰς κέλευθα τ' ἀσέρων, ἢ νέκυσι κατὰ χθονὸς
 τὰν χθόνιον ἔχει τύχαν;
 χο Εἰς τὸ φέρτερον τίθει
 τὸ μέλλον ὅ,τι γενήσεται·
 εἰλέ σέ κ' ἐκάλεσα, σέ ἢ κατώμοσα,
 τ' ὑδρόεντα δ' ὄνακι χῶρον
 Εὐρώταν, θανόντος,

ΕΛΕΝΗ

ἢ βάξῃς ἔτυμος κῆδρὸς ἄδε μοι.

τί τὰδ' ἄσύνετα;

φόνιον αἰῶρημα διὰ δέρης ἱρέξομαι,

ἢ ξιφοκτόνον δῖωγμα λαίμαργον σφαγῆς

αὐτοσίδαρον ἔσω πελάσω διὰ σάρκας, ἄμιλλα,

θῦμα τριξύχοις θεῶσι, τῷ τε σύραγγ' αἰσι.

δαΐσέβισον Πριαμίδας πότ' ἀμφὶ βυσσέθμους.

χθ' ἄλλοσ' ἀποτροπὰ κακῶν γένοιτο. τοῦ ἧσόν, αὐτυχές.

ἐλέ' ἰὼ Τροία τάλαινα,

δ' ἱερῶν ἀνερῶν ὀλλυσαι, μέλεά τ' ἔτλῃς.

τὰ δ' ἐμὰ δῶρα, Κύπρις ἔτεκε,

πολὺν ἤϊμα, πολὺν ἧ δάκρυον,

ἄχεά τ' ἄχεσι, δάκρυα δάκρυσι.

ἔλαβε πάθει.

ματέρες τε παῖδας ὤλεσαν.

ἄπο ἧ παρθένοι νόμους

ἔθεντο, σύγγονοι νεκρῶν,

σκαμάνδριον ἀμφὶ φρύγιον δίδμα.

βοᾶν βοᾶν δ' Ἑλλὰς

μελάδῃσε, κἄνοτότυξεν.

ἐπὶ δὲ κρατὶ χέρας ἔθηκεν,

ἔνυχι δ' ἀπαλοχρῶα γένυν

ἔδωκε φονίαισι πλαγαῖς.

ὦ μάκαρ Ἀρηαδία ποτὲ παρθένη

Καλλισοῖ, Διὲς ἂν λεχέων ἐπέ

βας τετραβάμοσι γήοις,

ὥς πολὺ ματρὸς ἐμᾶς ἔλαχες πλέον.

ἄμορφά θηρᾶν λάχνα γήων,

ἔμματα λάβρω γῆμα λεάνης,

ἐξαλλάξας ἄχεα λύπης,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀντὶ ποτ' Ἀρτεμις ἐξεχορεύσατο,
χρυσοκέρω τέλαφον, Μέροπος τιτανίδα κῆραν,
καλλοσύνας ἐνεκέν· τὸ δ' ἐμὸν δέμας,
ῥάλεσεν, ῥάλεσεν

πέργα μαδαρδανίας,
ὀλομένους τ' Ἀχαιούς·

με ὧτάς τε θρίπτες Οἶνομάου Γίσαν κατὰ
Γέλοψ ἀμίλλας ἐξαμιλληθῆς ποτε,
εἴθ' ὠφέλες τόθ', ἠνίκα ἔρανον ᾗς θεὸς
πεισθεὶς ἐποίησεν, ἐν θεοῖς λιπὴν βίον,
πρὶν τὸν ἐμὸν Ἀτρέα πατέρα γεννῆσά ποτε,
ὃς ἐξέφυσεν Αἰρόπης λέκτρων ἄπο,
Ἀγαμέμνον', ἐμέ τε Μενέλεων, κληνὸν ξυζόν·
πλεῖστον ἔοιμαι, καὶ τόδ' ἔκ' ὀμπω λέγω,
στράτου μακρότη διορίσας Τροίαν ἐπὶ,
τύραννος ἔδην πρὸς βίαν στρατηλατῶν,
ἐκῆσι δ' ἄρξας Ἑλλάδος νεανίας,
καὶ τὰς αἰετ' ὄντας, ἀριθμῆσαι πάρα·
τὰς δ' ἐκ θαλάσσης ἀσμένους πεφονγότας,
νεκρῶν φέροντας ὀνόματ' ᾗς οἶκός πάλιν·
ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδ' μακρόν τιον γλαυκῆς ἁλὸς
τλήμων ἁλώμαι χρόνον ὅσον περ Ἰλίου
πύργος ἔπερσα· καὶ πάτραν χρήζω μολεῖν,
ὅκα ἀξιῶμαι τῶδε πρὸς θεῶν τυχεῖν·
Λιβύος τ' ἐρήμης, ἀξένους τ' ἐπιδρομάς
πέπληκα πάσας· χ' ὥταν ἐγγὺς ᾗ πάτρας,
πάλιν μ' ἀπωθεῖ πᾶν μακρόν· καὶ ποτ' ἔριον
ᾗς ἦλθε λαῖφος, ὥστε μ' ᾗς πάτραν μολεῖν·
καὶ νῦν τάλας ναυαγὸς, ἀπολέσας φίλος,
ἐξέπεισον εἰς γῆν τήνδε· καὶ πρὸς πέτρας
πολλὰς

ΕΛΕΝΗ

πολλὰς ἀριθμὺς ἄγνυται ναυαγίων·
 τρώϊς δ' ἐλήφθη ποικίλων ἄρμωμάτων,
 ἐφ' οἷς ἐσώθην μόλις ἀνελπίσῃ τύχῃ,
 Ἐλένη τε, Τρώϊας ἦν ἀποσπασσας ἔχω.
 ὄνομα ἢ χώρας, ἢ δ' ἐκ λεῶν
 ἔκ διδ' ὄχλον ἢ ἔσπεσθ' ἢ χυνόμην,
 ὥς θ' ἵστυρῆσαι τὰς ἐμὰς δυχαίνιας,
 » κρύπτων ὑπ' αἰδοῦς τὰς τύχας· ὅταν δ' ἀνὴρ
 » πράξῃ κακῶς ὑψηλὸς, ἢς ἀνθήαν
 » πίπῃ κακίῳ τῷ πάλαι δυσδαίμονος·
 χρεῖα δ' ἐτέρη μ'· ὅτε ἢ σῖτον πάρα,
 ὅτ' ἀμφὶ χρωτ' ἐσθῆτες· αὐτὰ δ' εἰνάσαι
 πάρεστι· ναὸς ἐκ βόλοισι ἀμπίχομαι·
 πέπλος ἢ τὸς πρὶν, λαμπρά τ' ἀμφιβλήματα,
 χλιδὰς τε, πόντος ἤρπασ'· ἐν δ' αὖτρυ μυχοῖς
 κρύψας γυναῖκα τ' κακῶν πάντων ἐμοὶ
 ἄρξασαν, ἢ κω, τὸς γε περιελθμμένους
 φίλων φυλάσσειν τὰ μ' ἀναγκάσας λίχη·
 μόνος ἢ νοστῶ, τοῖς ἐκ ξητῶν φίλοις
 τὰ πρόσφορ', ἢν πως ἐξερανῆσας λάβω·
 ἰδὼν ἢ δῶμα περιφερὲς θριγκοῖς τόδε,
 πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινός,
 » προσῆλθον· ἐλπίς δ' ἐκ τε πλοσίων δόμων
 » λαβὴν τινάυται· ἐκ ἢ μὴ χάντων βίον,
 » ὅδ' εἰ θέλειεν ὠφελῆν, ἔχοιεν ἄν·
 ὦ· τίς ἂν πυλῶρος ἐκ δόμων μύλοισι,
 ὅστις διαγγείλει τὰ μ' ἔσω κακὰ;
 » τίς πρὸς πύλαισιν; ἢ ἀπαλλάξῃ δόμων,
 καὶ μὴ πρὸς αὐλείοισιν ἐσθηνὸς πύλας,
 ὄχλον παρέξει δ' ἀσπύρας; ἢ κατθανῇ

Α Α Α

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἑλλην πεφυκώς, οἷσιν ὕμ' ἐπιστροφά·
 με ὦ γράα, ταῦτα ταῦτ' ἐπὶ καλῶς λέγεις·
 ἔξεσι· πείσομαι γάρ· ἀλλ' ἄνεις λόγον·
 γρ' ἀπελθ'· ἐμοὶ δ' ἔτ' το προσκείται ξένη,
 μηδ' ἐνα πελάξην τοῖσι δ' ἑλλήνων δόμοις·
 με ἄ· μὴ προσήλα χεῖρα, μὴ δ' ὠθεὶ βία·
 γρ' πείθῃ δ' ὕδ' ἐν, ὧν λέγω· σὺ δ' αἶτιος·
 με ἀγγελον ἴσω δεσπότοισι τοῖσι σοῖς·
 γρ' πικρῶς ἂν οἰμαί γ' ἀγγελῆν τὸς σὺς λόγους·
 με ναυαγὸς ἦκω, ξένος ἀσύλητον γένος·
 γρ' οἶκον πρὸς ἄλλον νῦν τιν' ἀντὶ τῷ δ' ἴθι·
 με ὕμ'· ἀλλ' ἔσω πάρεμι· καὶ σὺ μοι πιθῶ·
 γρ' ὀχληρὸς ἴδ' ὧν· καὶ τάχ' ὠδήσῃ βία·
 με αἰ· αἰ· τὰ κληνὰ πῶς εἰ μοι σρατῦματα;
 γρ' ὕμ' ἐν ἱεῖ πρ' σε μνὸς ἦδ', ὕμ' ἐνθάδε·
 με ὦ δαῖμον, ὡς ἀνάξ' ἵητι μὴ μεθεῖ·
 γρ' τί βλέφαρα τέγεις δάκρυσι; πρὸς τίν' οἰκτρὸς εἶ;
 με πρὸς τὰς πάροιθεν συμφορὰς αὐδαίμονας·
 γρ' ὕμ' ἀπελθὼν δάκρυα σοῖς δώσεις φίλοις·
 με τίς δ' ἦδε χώρα; τῶ, δὲ βασίλειοι δόμοι;
 γρ' Πρωτὰς τὰ δ' οἰκῆ δώματα· αἰγυπῖος ἢ γῆ·
 με αἰγυπῖος; ὦ δύσηνος, οἱ πέπλον ἄρα·
 γρ' τί δὴ τὸ Νήλε με μπλὸν ἐστὶ σοι γένος;
 με ὕ τῷτ' ἐμέ μφθην· τὰς ἐμὰς εἰνὼ τύχας·
 γρ' πολλοὶ κακῶς πράσσουσιν, ὕ σὺ δὴ μόνος·
 με ἔς ὃν ἐν οἴκοις, ὄντιν' ὀνομάξεις ἀνάξ;
 γρ' τόδ' ἐστὶν αὐτῶ μνημα· παῖς δ' ἄρχαι χθονός·
 με πῶς δ' ἦτ' ὧν εἶη; πότερον, ἐκτὸς, ἢ ἐν δόμοις;
 γρ' ὕ ἐν δον· ἑλλήσι ἢ πολεμιώτατος·
 με τίν' αἰτίαν χῶν, ἥς ἐπηυρόμην ἐγώ;

γρ' Ελέ

ΕΛΕΝΗ

ὅρ Ἑλένη κατ' οἴκῃς ἐπὶ τῆσδ' ἢ τῇ Δίῳ.
 με πῶς φῆς; τίν' ἤπας μῦθον; αὐθὶς μοι φράσον.
 ὅρ ἢ τυνδάρῃς παῖς, ἢ κατὰ Σπάρτην πότ' ἦν.
 με πόθεν μόλυσσα; τίνα τὸ πρῶτ' ἔχῃ λόγον;
 ὅρ Λακεδαιμόνος τῆς, δαῦρο νοσήσας ἄπο.
 με πότ'; ὅτι πῦρ λελήσμεθ' ἐξ ἀντρῶν λέχους.
 ὅρ πρὶν τῆς Ἀχαιῶς ὧξέν εἰς Τροίαν μόλειν.
 ἀλλ' ἔρπ' ἀπ' οἴκων· ἐστὶ γάρ τις ἐν δόμοις
 τύχῃ τύραννος, ἢ ταρασσεται δόμος.
 καιρὸν δ' ὅδ' ἐν ἡλθεσ· ἦν δ' ἀεσότης
 λάβῃ σε, θάνατος ξενία σοι γενήσεται.
 εἴνυς γάρ ῥ' ἐμ' Ἑλλησιν, ὅχ' ὅσον πικρὺς
 λόγος ἔδωκε, δεσπότην φοβημένη.
 με τί φῶ; τί λέξω; συμφορὰς δ' ἀθλίας
 ἐκ τῆ παροιθιν τὰς παρεσώσας κλύω,
 ῥ' ἢ μὲν αἰρεθείσαν ἐκ Τροίας ἄγων,
 ἡκω δ' ἀμαρτα, καὶ κατ' ἀντρά σάζεται.
 ὄνομα δ' ταυτ' τῆς ἐμῆς ἔχουσα τις
 δ' ἀμαρτος ἄλλη, τοῖσι δ' ἐνναίει δόμοις.
 Δίος γ' ἔλεξε παῖδά νιν πεφυμέναι.
 ἀλλ' ἢ τίς ἐστὶ Ζηνὸς ὄνομα ἔχων ἀνὴρ
 Νείλῳ παρ' ὀχθαῖς; εἰς δ' ὅγε κατ' ὕραν ὤν.
 Σπάρτῃ δ' πῦρ γῆς ἐστὶ, πλὴν ἴν' αἰ ῥοαὶ
 τῶ καλλιδόναιος ῥ' σιν Εὐρώτα μόνον.
 ἀπλὴν δ' ἢ τυνδάρειον ὄνομα κλήσεται.
 Λακεδαιμόνος δ' ἐξαί τις ξυνώνυμος,
 Τροίας τε· ἐγὼ μὲν ὅν' ἔχω τί χρὴ λέγειν.
 πολλοὶ δ' ὥς ἔφατιν ἐν πολλῇ χθονί,
 ὀνόματα ταῦτ' ἔχουσι, καὶ πόλις πόλει,
 γυνὴ γυναικὶ τ'· ὅδ' ἐν ἦν θαυμασιόν.

Α Α Α

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔδ' αὖ τὸ δεινὸν πρόπλον φανεῖ μεθεῖ.

- « Ἀνὴρ ἢ ἔδ' ἔς ῥ' ἔδε βάρβαρος φρένας,
 « ὅς ὄνομα κ' ἔσας τὸ μὲν, ἔδωσ' ἑ βοράν·
 κληνὸν τὸ Τροίας πῦρ· ἐγὼ θ', ὅς ἤψ' ἔκιν
 Μενέλαος, ἔκ' ἄγνωστος ἐν πάσῃ χθονί.
 δόμων ἀνακτα προσμινῶ ἔχει δέ μοι
 διακὲς φυλάξεις· ἦν μὲν ὠμόφρων τις ἦ,
 κρύψας ἐμαυτ', ἔμι πρὸς ναυάγια.
 ἦν δ' ἐνδιδῶ τι μαλθακὸν, τὰ πρόσφορα
 τῆς νῦν παρῆσης συμφορᾶς αἰτήσομαι.
 « κακῶν δ' ἐθ' ἡμῖν ἔλατον τοῖς ἀθλίοις,
 « ἄλλος τυράννης, αὐτ' ὄντα βασιλεῖα,
 « βίον προσαιτῆν· ἀλλ' ἀναγκάως ἔχει.
 « λόγος γάρ ἐστιν ἔκ' ἐμὸς, σοφῶν δ' ἔπος,
 « δεινῆς ἀνέγκης, ἔδ' ἐν ἰσχυρῇ πλέον·

- χ^ο « ἦκυσ' αἶς θεασιῶδ' ἡέρας,
 ἂν χρήξ' ὀφάνη τυράννοισ
 δόμοις, ὥς Μενέλαος ἔπω
 μελαμφοῖς οἴχεται
 δι' ἔρεβος, χθονὶ κρυφῆς,
 ἀλλ' ἔτι κατ' οἶδ' ἄλιον
 τρυχόμενος, ἔπω λιμένων
 φάσθε πατρίας γᾶς,
 ἀλατείε βίοντα
 ταλαίφρων, ἄφιλος φίλων,
 παντοδαπᾶς ἐπὶ γᾶς
 πόδα χριμπόμενος ἐναλίω
 κώπα Τρωάδος ἐκ γᾶς·
 ἐλέ ἥδ' αὖ τάφῳ τῷδ' ἔς ἔδρας ἐγὼ πάλιν
 σήλω, μαθῶσα Θεονόης φίλος λόγος,
 ἢ πάντ'

ΕΛΕΝΗ

ἢ πάντ' ἀληθῶς οἶδε· φησὶ δ' ἐν φάει
 πόσιν τ' ἄμ' ὤντα φέγγος εἰσορᾶν,
 πορθμὺς δ' ἀλλοῖσιν μυρίσ τε πλωκῶτα
 ἐκείν' ἐκείσε, ἃ δ' ἀγύμναστον πλάνοις
 ἤξεν· ὅταν δὴ τημάτων λάβη τέλος,
 ἐν δ' ἔκ' ἐλεξεν, ἃ μολὼν σωθήσεται·
 ἐγὼ δ' ἄπ' ἐσθ' ἐρωτῆσαι σαφῶς,
 ἡδ' ἔσ' ἐπεί νιν εἶπε μοι σεσωσμένον·
 ἐγγὺς δ' ἐνὶν πατῆσδ' ἔφασκεν εἶναι χθονός,
 ναυαγὸν ἐκπεσόντα σὺν παύροις φίλοις,
 ὥς μοι πόθ' ἤξεις, ὥς ποθενὸς ἂν μόλοις·
 εἰα, τίς ὅτος; ἔτι πα κρυπλύομαι
 Πρωτίως ἀσέπῃ παιδὸς ἐκ βυλὸν μάτων;
 ἔχ' ὡς δρομαία πῶλος, ἢ βάκχι θιῖ,
 τάρω ξυνάφω κῶλον; ἀγρίος δέ τις
 μορφὴν ὅδ' ἐστίν, ὅς με θηράται λαβεῖν·
 με σέ τ' ἴρυμα δῆνόν ἢ μιλλημίνην,
 τύμβος πὶ δ' ἐμπύρος τ' ὀρθοστάτας,
 μῆνον τί φάνης; ὥς δέ μας δ' ἔξασα σὸν,
 ἐκπληξίν ἡμῖν, ἀφατίαν τε προσθεῖς·
 εἰλέ ἀδίκ' μεθ' ὧ γυναικὲς ἄργόμιστα ἔ
 τάρα, πρὸς ἀνδρὸς τῶδε· καὶ μ' ἐλὼν, θέλει
 δῶναι τυράννοισ, ὧν ἐφύγομεν χάμους·
 με ἔκλωπες ἐσμεν, ἔχ' ὑπὶ πύρεται κακῶν·
 εἰλέ ἢ μὴν πολὴν γ' ἀμορφον ἀμφὶ σῶμ' ἔχεις·
 με σῆστον φόβον μιθεῖται, λαφύρον πόδα·
 εἰλέ ἴση μ' ἐπεί γε τῶδ' ἐφάπτομαι τόπα·
 με τίς δ' ἔτιν ὅφιν σὸν γύναι προσδέρομαι;
 εἰλέ σὺ δ' εἴ τίς; αὐτὸς γάρ σε, καὶ μ' ἔχ' λόγος·
 με ἔκ' πῶποτ' εἶδον προσφειρεσέραν δέ μας·

Λ Λ Λ ΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὦ θεοί. Θεός κ' ἢ τὸ γινώσκην φίλος.
 ἔλε' ἑλληνίς. ἀλλὰ κ' τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.
 με' Ελένησ' ὁμοίαν δὴ μάλιν εἶδον γύναι.
 ἔλε' ἐγὼ ἢ Μενελάω γε σέ. ὅδ' ἔχω τί φῶ.
 με' ἐγνώς κ' ὁρθῶς ἀνδρα δυσυχέστατον.
 ἔλε' ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας.
 με' ποίας δάμαρτος; μὴ θίγῃς ἐμῶν πέπλων.
 ἔλε' ἦν σοι δίδωσι Τυνδαρίως ἐμὸς πατήρ.
 με' ὦ φωσφόρ' Ἐκάτη, πέμπε φάσματ' ὦ μιν.
 ἔλε' ὅ νυκτίφαντον πρόσωπον ἐνοδίας μ' ὄρᾳς.
 με' ὅ μιν γυναικῶν γ' ἴς δυοῖν ἔφυν πόσις.
 ἔλε' ποίων ἢ λέντρων διαπότης ἄλλων ἔφυσ;
 με' ἦν ἀντρα καύθη, καὶ Φρυγῶν κομίξομαι.
 ἔλε' ὅ κ' ἔστιν ἄλλη σὴ τις ἀντ' ἐμῷ γυνή.
 με' ἦ πρὸ φρονῶ τί δ' αὖ, τὸ δ' ὄμμα με νασεῖ;
 ἔλε' ὅ γάρ με λούσων σὴν δάμαρθ' ὅραν δοῆς;
 με' τὸ σῶμ' ὅμοιον, τὸ ἢ σαφές μ' ἀποπερῆ.
 ἔλε' σκέψαι τί σε δῆ. τίς ἐστὶ σε σοφώτερος;
 με' ἵοικας. ὅτοι τῷτόν' ἐξαρνήσομαι.
 ἔλε' τίς ἦν διδάξῃς ἄλλος, ἢ τὰ σά' ὄμματα;
 με' ἐκείνο σ' ἔμιν, ὅτι δάμαρτ' ἄλλην ἔχω.
 ἔλε' ὅ κ' ἦλθον εἰς γῆν τρωάδ', ἀλλ' ἔδωλον ἦν.
 με' κ' τίς βλέποντα σώματ' ἐξεργάζεται;
 ἔλε' αἰθὴρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ' ἔχῃς λέχη.
 με' τίνος πλάσ αντος θεῶν; αἰλῆα κ' λέγεις.
 ἔλε' Ἡρὰ διάλλαγμα, ὥς Γάρις με μὴ λάβοι.
 με' πῶς ἦν ἂν ἐνθάδ' ἦσθ', ἐν Τροίᾳ θάμα;
 ἔλε' Τῆνομα γένοιτ' ἂν πολλαχ' ὅ, τὸ σῶμα δ' ὅ.
 με' μέθεις με. λύπας ἅλιν ἔχων ἐλήλυθα.
 ἔλε' λέγῃς κ' ἡμᾶς. τὰ δ' ἐκείν' ἐξέλες λέχη;

με 29

ΕΛΕΝΗ

με καὶ χαῖρέ γ', Ἑλένη προσφερίης ὅθ' ὕνεκεν ᾗ.
 ἔλε' ἀπώλομην· λαβῆσά σ', ὅχ' ἔξω πόσιν.
 με τῶν μὲ μέγεθος τ' ὀνών πῆθει, σὺ δ' ὅ·
 ἔλε' οἱ ἐγὼ· τίς ἡμῶν ἐγένετ' ἀθλιωτέρα;
 οἱ φίλτατοι λήπασιν· ὅδ' ἀφίξομαι
 Ἑλληνας, ὅ γ' πατρίδα τήν ἐμὴν ποτε.
 ἄλλ' Μενέλαε, μάσσων σε κιχάνω μόλις,
 πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα,
 πεμφθῆς ἐταίρων τ' λελειμμένων ὕπο·
 με τίδ' ἐστίν· ἥ τέ βαρβάρων συλαῖσ' ὕπο;
 ἄλλ' θαν μάς, ἔλασσον τῆνο μ', ἢ τὸ πρᾶγμ' ἔχων.
 με λέγ' ὡς φέρῃς τι τῆδε τῇ σπονδῇ νέον.
 ἄλλ' λέγω πόντος σε μυρίους τλῆναι μάτην.
 με παλαιὰ θρινῆς πῆματ' ἀγγέλλεις ἢ τί;
 ἄλλ' βέβηκεν ἄλοχος σὴ πρὸς αἰθέρος πύχας,
 ἀρθῆσ' ἀφαντος· ὕραν ᾧ ἢ κρύπτεται,
 λιπῆσα σε μὲν ἄντρον, ὅ σφ' ἐσώξομεν,
 τοσόνδε λέξασ', ὧ ταλαίπωροι φρύγες,
 πάντες τ' Ἀχαιοὶ, δ' ἴεμ' ἐπὶ σκαμάνδρῳ
 ἀκταῖσιν Ἥρας μηχαναῖς ἐθνήσκετε,
 δακνόντες Ἑλένην ὅκ' ἔχοντ' ἔχον Πάριν.
 ἐγὼ δ' ἐπειδὴ χρόνον ἐμειν' ὅσον μ' ἔχρην,
 τὸ μόρσιμον σώσασα, πατέρ' ἐς ὕραν ὄν
 ἄπειμι· φήμας δ' ἢ τάλανα Τυνδαρίς
 ἄλλως κακὰς ἤκυσεν· ὅδ' ἐν αἰτία.
 ὦ χαῖρε Λήδας θυγάτερ ἐνθάδ' ἡδ' ἄρα.
 ἐγὼ δ' ἐσ' ἄσρων ὡς βεβηκῆσαν μυχῆς
 ἤγγελλον, ἥ δ' ὡς ὅδ' ἐν, ὡς ὑπὸ πτερον
 δέμας φοροίοις· ὅκ' ἐγὼ σε κερτομῆν
 ἢ μάς τὸ δ' αὖθις, ὡς ἄδην ἐν Ἰλίῳ

Λ Λ Λ 1113

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πόντος παρήχες ὦ πόσι, καὶ συμμάχοις.
 με τῶτ' ἐς ἐκὼν· ξυμβεβᾶσιν οἱ λόγοι
 οἱ τῆσδ' ἀληθεὺς ὦ ποθινὸς ἡμέρα,
 ὡς εἰς ἐμὰς ἔδωκεν ὠλένας λαβῆν.
 εἰ δὲ ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Μενέλεως, ὅ κ' ἔχρονος,
 παλαιός· ἡ ἢ τέρψις, ἀρτίως πάρα.
 ἔλαβον ἀσμένει πόσιν ἐμὸν φίλαι,
 περιπετάσασα χέρα φίλιον
 ἐν μακρᾷ φλογὶ φαισφόρῳ.
 με καὶ γὰρ σε πολλὰς δ' ἐν μέσῳ λόγους ἔχων,
 ὅ κ' οἷός τοις πρῶτον ἄρξομαι ταῦν.
 εἰ δὲ γένηθα· κρατὶ δ' ὀρθίως ἐθήρας
 ἀνεπέρωκα, καὶ δάκρυ σκαλῶσα,
 περὶ ἣ γῆα, χθῆρας ἔβαλον,
 ἡδονὰν ὡς λάβω.
 ὦ πόσις, ὦ φίλτατη πρόσοψις.
 με ὅ κ' ἐμέ μωθην.
 ἔχω τὰ τῷ Διὸς λέκτρα, Λήδας τε,
 αἶν' ὑπὸ λαμπάδων κόροι
 λαύκιπποι, ξυνομαίμονες, ὠλβισαν ὠλβισαν
 τοπρῶθεν· ἐκ δ' ὁμῶν δ' ἐν ὀσφισαν θεοὶ σ' ὁμῶν·
 πρὸς ἄλλαν δ' ἰλαύνῃ θεὸς συμφορὰν τᾶσδε κρήσῳ
 τὸ κακὸν δ' ἀγαθὸν, σέ τε, καὶ μὲ συνάγαγε πόσι
 χρόνιον· ἀλλ' ὁμῶς ὀναίμαν τύχας.
 εἰ δὲ ὄναο δῆτα· ταυτὰ δὴ ξυνάχομαι.
 δυνεῖν ἢ ὄντοιν, ὅ κ' ἔτι τλήμων, ὅδ' ἔτι.
 φίλαι, φίλαι, τὰ πάρος
 ὅ κ' ἐτι σένομεν, ὅδ' ἄλλῳ.
 πόσιν ἐμὸν ἔχομεν, ἔχομεν,
 ἐν ἔμενον, ἔμενον ἐν Τροίᾳς

ΠΟΛΥΕ

ΕΛΕΝΗ

πολυετὴ μελῆν·

με ἔχῃς, ἐγὼ τέ σ' ἠλίας ἢ μυρίας
μόχλις διελθὼν, ἠδ' ὁμνῶν τὰ τῆς θεῆς·
ἐμὰ δ' ἀκρυα, χαρμονὰν
πλέον ἔχει χάριτος, ἢ λύπας·

ἐλέ τί φῶ; τίς ἂν τάδ' ἠλπίσε βροτῶν ποτε;
ἀδούκῃτον ἔχω σε πρὸς εἶρνοις·

με καὶ γὰρ σέ τ' δοκῶσαν ἰδαίαν πέλιν
μολῆν, Ἰλίου τε μελέης πύργου,
πρὸς θεῶν δόμων πῶς τ' ἐμῶν ἀπετάλης;

ἐλέ ἔ· ἔ· πικρὰς ἐς ἀρχὰς βαίνεις·
ἔ· ἔ· πικρὰν δ' ἐρύνας φάτιν·

μεο λέγ', ὥς ἀκυστὰ πάντα δῶρα δαιμόνων·
ἐλέ ἀπέπυσσα καὶ λόγον, δῖον δῖον ἐσώσομαι·

μεο ὅμως ἢ λέξον· ἠδ' οὗτοι μόχθων κλύειν·
ἐλέ ὅκ' ἐπὶ λέκτρῳ βαρβαρῶν νεανία,

πέτο μένας κώπας,
πέτο μένος δ' ἔρωτος ἀθλίων γάμων·

με τίς σε δαίμων, ἢ πότμος συλαὶ πάτραι;

ἐλέ ὁ Διὸς, ὁ Διὸς, ὃ πόσι πάϊς
μ' ἐπέλασε Νείλω·

με θαυμαστὰ τῷ πέμψαντος ὧ δεινοὶ λόγοι·

ἐλέ κατεδάκρυσα, καὶ βλέφαρον ὑγραίνω
δάκρυσιν· ὦ Διὸς μ' ἄλοχος ὤλεσεν
Ἥρα· Μεο· τίνων χρήξασα προθῆναι κακῶν;

ἐλέ ὦ μοι ἐμῶν δεινῶν, λυτῶν, καὶ κρηνῶν,
ἵνα θεὰ μορφῶν ἐφαίδρυναι,
ἐνθεν ἐμολε κρίσις·

με τάδ' εἰς κρίσιν σοι τῶνδ' ἐβηχ' Ἥρα κακῶν;

ἐλέ Κύπρις ὥς ἀφέλοιτο· Μεο· πῶς, αὐδά·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔλε Γάριν, ὥ μ' ἐένουσ'· Με· ὦ τλήμων·
 ἔλε τλάμων, τλάμων, ὥ δ' ἐπέλασ' Αἰγυπία·
 με ἔτ' ἀντέδωκε δῶλον, ὥς σέθεν κλύω·
 ἔλε τὰ ἥ κατὰ μέλαθρα πάθια, πάθια·
 μήτερ, οἱ ἐγώ· Με· τί φής;
 ἔλε ἔκ' ἐστ' μάτηρ· ἀγχόνειον δὲ βρόχον
 δι' ἐμὲ κατεδήσατο δύσχαμος αἰχύναν·
 με ὦ μοι· θυγατρός δ' Ερμιόνης ἐστ' βίος;
 ἔλε ἄχαμος, ἄτεκνος, ὥ πόσι, κατασένη
 γάμον ἄχαμον, αἰχύναν·
 με ὦ πᾶν κατ' ἄκρας δῶ μ' ἐμὸν πέρας Γάρις,
 τάδε κ' σὲ διώλεσε, μυριάδας τε
 χαλκίεσσι Δαναῶν·
 ἔλε ἐμὲ ἥ πατρίδος ἄπο, κακότητος
 ἀράαν' ἐβαλλε θεὸς
 ἄπο πόλεος, ἀπὸ τε σέθεν,
 ὅτι μέλαθρα, λέχεά τ' ἔλιπον,
 ἔλιπ' ὅσ' ἐπ' αἰχροῖς γάμοις·
 χο ἦ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τύχης ἀδάμωτος
 τύχοιτε, πρὸς τὰ προσθεν ἀρκέσθην ἄν·
 ἄγν Μενέλαε, καὶ μοι προσδότε τι τῆς ἡδονῆς,
 ἣν μανθάνω καὶ καὶ αὐτὶς, ἔσχατ' ἔχω·
 με ἀλλ' ὦ γεραιέ, καὶ σὺ κοινῶν λόγων·
 ἄγν ἔχ' ἡδὲ μόχθων τ' ἐν Ἰλίου βραβείς;
 με ἔχ' ἡδὲ πρὸς θεῶν δ' ἡμεν ἡπατι μένοι,
 νεφέλης ἀγαλμ' ἔχοντες ἐν χερσὶν λυγρῶν·
 ἄγν τί φής· νεφέλης ἄρ' ἄλλως ἔχομεν πόνους πέρι;
 με Ἡρας τάδ' ἔργα, καὶ θεῶν τριαῶν ἔρις·
 ἄγν ἡ δ' ὅσ' ἀληθῶς, ἐστὶν ἡδὲ σὴ δάμαρ;
 με αὐτὴ· λόγοις δ' ἐμοῖσι πίσανσον τάδε·

ΕΛΕΝΗ

ἄλλ' ὦ θυγάτηρ, ὅθεός ὡς ἔφη, τί ποιήσας,
 καὶ δυσέκμαρτον, αὖ δέ πως ἀνασείφει,
 ἐκείσε καὶ κείσε ἀναφύων· ὅ μιν, πονῆ.
 = ὅ δ' ἔτι πονήσας, αὖθις ὀλλυται κακῶς,
 = βέβαιον ἔδεν τῆς ἀγῆ τύχης ἔχων
 σὺ δέ, πόσις τε σὸς, πόνων μετέχευε,
 σὺ δέ, λόγοισιν, ὅ γ', ὁδὸς προθυμία·
 ἀπὸ δ' αὖθις ὅτ' ἐπ' αὖθις, ἔδεν ἔχει, νῦν δ' ἔχει,
 αὐτὸ ματαπράξας τὰ γὰρ, ἀντυχέσασα.
 εἴη ἄρα γέροντα πατέρα, καὶ Διοσκόρω
 ἡγήσας, ἔδ' ἔδρασας οἷα κλήζεται.
 νῦν ἀνακείμαι τὸν ὕμνον ἔμμενον πάλιν,
 καὶ λαμπάδων μεμνήμεθ', ὅς τε τράχοις
 ἵπποισι τροχάων, παρέφερον· σὺ δ' ἐν δίφροισι
 σὺν τῷδε νύμφῃ δῶ μ' ἔλιπες ὀλβιον.
 = κακὸς δ' ἔστις μὴ σέβῃ τὰ δεσποτῶν,
 = καὶ ξυγγένηθε, καὶ ξυνωδίνοι κακοῖς.
 ἐγὼ δέ φημι, καὶ πέφυχ' ὅμως λάτρεις
 ἐν τοῖσι γενναίοισιν ἠριθμημένος
 δ' ἄλλοισι, τὸν μὲν ἔχων ἐλάθερον,
 = τὸν δ' ἐμρεΐσας δ' ὅδ', ἢ δυοῖν κακοῖς
 = ἐν ὄντα χρῆσθαι, τὰς φρένας τ' ἔχειν κακὰς,
 = ἄλλων τ' ἀκύνειν δ' ὅλον ὄντα τ' πέλας.
 μετὰ γὰρ ὡς γεραιέ· πολλὰ δέ παρ' ἀσπίδα
 μοχθήματ' ἐξέπλησας ἐκ πόνων ἐμῶν·
 καὶ νῦν μεταχὼν τῆς ἐμῆς ἀπραξίας,
 ἀγῆστον ἐλθὼν τοῖς λεληθμένοις φίλοις
 τὰ δ', ὡς ἔχων ὕρηναι, οἱ τ' ἐσὶν τύχης,
 μένθ' ἐπ' ἀντάς, τὰς τ' ἐμὰς καραδοκῆν
 ἀγῶνας, οἱ μένυσιν, ὅς ἐλπίξομεν,
 καὶ τήνδ' ἐπὶ πῶς δύναί μεθ' ἐκπλῦσαι χθονὸς

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φρεσίν· ὅπως ἂν ᾗς ἐν ἐλθόντες τύχης,
 ἐκ βαρβάρων σωθῶμεν, ἣν δυνώμεθα.
 αὐτὸς τὰ δ' ὧ' νᾶξ· ἀλλὰ τοι τὰ μάντεων
 εἰσείδον, ὡς φαῦλ' ἐστὶ καὶ φανδῶν πλέα·
 » ὅδ' ἦν ἄρ' ὕγιες ὅδ' ἐν ἐμπύρῳ φλογός,
 » ὅτε πτερωτῶν φθέρματ' ἀνιθεῖς δέ τοι
 » τὸ καὶ δοκεῖν ὀρνίθας ὠφελεῖν βροτῆς.
 Κάλχας δ' ἔκ' εἶπ', ὅδ' ἐσήμηνε στρατῶ,
 νεφέλης ὑπερβήσκειντας εἰσορῶ φίλως·
 ὅδ' ἐν γέ, ἀλλὰ πόλις ἀνηρπάσθι μάστιγ·
 ᾗ τοις ἂν ἔνεχ' ὁ θεὸς ἔκ' ἡβύλετο;
 » τί δ' ἄτα μαντάνομεσθα; τοῖς θεοῖσι χρὴ
 » θύοντας αἰτεῖν ἀγαθὰ, μαντήας δ' ἔαν·
 » βίη δ' ἄλλως δέλεαρ ἀρέθῃ τόδε,
 » καὶ δ' ἴσ' ἐπλήτῃσ' ἐμπύροισιν ἀργὸς ὦν·
 » γνώμη δ' ἀρίστη, μάντις, ἥ τ' οὐβελία.
 χρὶς Εἰς ταῦτ' καὶ μοὶ δόξα μάντεων πέρι,
 » χωρεῖ γέροντι· τὸς θεὸς ἔχων τις ἂν
 » φίλως, ἀρίστην μαντικὴν ἔχοι δόμοις.
 εἰλέειν· τὰ μὲν δὴ δῶρ', ἀλλὰ καλῶς ἔχει·
 » ὅπως δ' ἐσώθῃς ὧ' τάλας Τροίας ἄπο,
 » κέρδος μὲν ὅδ' ἐν εἰδέναι, πόθος δέ τις
 » τὰ τ' φίλων φίλοισιν αἰσθέσθαι κακὰ.
 μετ' ἢ πολλὸν ἀνὴρ μὲν ὀλίγῳ, μίαν θ' ὁδῶ·
 τί σοι λέγοιμ' ἂν τὰς ἐν Αἰγαίῳ συμφοράς,
 τὰ Ναυπλίου τ' οὐβοῖν καὶ πυρπολήματα,
 Κρήτην τε, Λιβύην θ', ὡς ἐπεγράφη πόλεις,
 σκοπιάς τε Γερσεύως· ὅδ' ἐμπλήσαι μίση
 μύθων· λέγων τ' ἂν σοι κακὰ, ἀλγούων ἔτι·
 πάχων τ' ἐκαμνον· δὲς ἡ λυπηθῇμεν ἂν·

ΕΛΕΝΗ

ἑλέ κάλλιον ἦ παρ, ἢ σ' ἀνηρόμην ἐγώ.
 ἐν δ' εἶπε, πάντα παρλιπὼν, πόσον χρόνον
 πόντου τὶ νῶτοισ ἀλίου ἐφθείρε πλάνον.
 με ἐνιῶσιον, πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα
 ἔτεσι διήλθον δ' ἐπὶ ἀπεριδρομάς ἐτῶν.
 ἑλέ φῶν· μακρὸν γ' ἐλεξας ὦ τάλας χρόνον.
 σωθῆς δ' ἐκείθεν, ἐνθάδ' ἦλθες εἰς σφαγὰς.
 με πῶς φῆς; τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας γύναι.
 ἑλέ φῶν ὥς τάχιστα· τῆσδ' ἀπλλαχθῆς χθονός,
 θανῇ πρὸς ἀνδρὸς, ὃ τάδ' ἐστὶ δώματα.
 με τί χρεῖμα δράσας ἄξιον τῆς συμφορᾶς;
 ἑλέ ἤκεις ἀελπῆς, ἐμπόδων τ' ἐμοῖς γάμοις.
 με ἢ ἄγαμειν τις τὰ μ' ἐβηλήθη λέχη;
 ἑλέ ὕβριν θ' ὕβριξεν εἰς ἐμ', ἣν ἔτλην ἐγώ.
 με ἰδίᾳ θένων τις, ἢ τυραννίδων χθονός;
 ἑλέ ὅς γῃς ἀνάσσει τῆσδε Γρωτέως γόνος.
 με τόδ' ἐς ἐκὼν ἀαχμ', ὃ προσόλεα κλύω.
 ἑλέ ποίοις ἐπιστὰς βαρβάρους πυλώμασιν;
 με τοῖς, ἐνθεν ὥς περ πῶχός ἐξηλαυνόμην.
 ἑλέ ἦ κα προσήεις βίοτον; ὦ τάλαιν ἐγώ.
 με τῶργόν τι ἦν τῷτ', ὄνομα δ' ἔκιν εἶχον τόδε.
 ἑλέ πάντ' οἶδ' ἄρ' ὥς ἔοικας ἀμφ' ἐμῶν γάμων.
 με οἶδ'· εἰς ἡλέκτρα διέφυγες τόδ', ὅκιν ἔχω.
 ἑλέ ἀθικτον ἀνὴν ἴσθι σοι σεσωσμένην.
 με τίς τῷδε πειθῶ; φίλα κ', ἡ σαφὴ λίγῃς.
 ἑλέ ὄρας τάφον τῷδ' ἀθλίῳς ἐδρας ἐμάς;
 με ὄρω τάλαιν αὖτις βάρβαρας, ὣν τί σοι μέτα.
 ἑλέ ἐνταῦθα λέκτρων ἱκετεύομεν φυγὰς.
 με βωμῷ σπανίξας, ἢ γάμοισι βαρβάρους;
 ἑλέ ἐρρύνεθ' ἡ μάς τῷτ' ἴσον ναοῖς θεῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

με ὑδ' ἄρα πρὸς οἶκον ναυσολῆν ἔξεισί μοι;
 ἔλε ξίφος ἢ ἤσι μάλλον, ἢ τὸ μὸν λείχον.
 με ὕτως ἂν εἴην ἀθλιώτατος βροτῶν.
 ἔλε μὴ νῦν καταδ' ὦ· φῶγε δ' ἐκ τῆσδε χθονός.
 με λιπὼν σε; Τροίαν ἐξέπερσα σὴν χάριν.
 ἔλε κρῖνον ἢ, ἢ σὲ τὰ μὲ ἀποκτείνει λέχη.
 με ἄνδρ' ἄρ' εἶπας, Ἰλίου τ' ἔκ' ἄξια.
 ἔλε ὅκ' ἂν κτάνης τύραννον, ὃν σπένδεις ἴσως.
 με ὕτω σιδήρῳ τρωτ' ἔκ' ἐχθρὸν δέμας;
 ἔλε ἦγε· Τὸ τολμᾶν δ' αὐδύνατον, ἀνδρὸς ὕσσοφ' ἔ.
 με σιγῇ παράχῳ δ' ἡτ' ἐμὰς δῆσαι χέρας;
 ἔλε ἦς ἄπορον ἦκει· δεῖ ἢ μηχανῆς τινος.
 με δρῶντας ἢ, ἢ μὴ δρῶντας, ἢ διον θανθῆν;
 ἔλε μί' ἐστιν ἐλπίς, ἢ μόνῃ σωθεῖμεν ἂν.
 με ὦνιός, ἢ τολμητός, ἢ λόγων ὕπο;
 ἔλε εἰ μὴ τύραννος ἐκτύθοιτ' ἀφισμένον.
 με ἐρῇ ἢ τίς μ' ὕπνωσεται ὅς ἔμ' ἐγώ;
 ἔλε ἔς' ἐνδον αὐτῷ ξύμμαχος θεοῖς ἴση.
 με φῆμι τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἰδρυμένῃ;
 ἔλε ὅκ'· ἀλλ' ἀδελφῇ· Θεονόον καλῶσί νιν.
 με χρησῆριον ἢ τένος μ' ὅ, τι ἢ δρᾶ, φράσσον.
 ἔλε πάντ' εἴδ', ἐρῇ τε συγγόνῳ παρόντα σε.
 με θνήσκει μὲν ἂν· λαθῆν ἢ ἔχ' οἶον τέ μοι.
 ἔλε εἴ πως ἂν ἀναπείσαι μεν ἰκετάνοντέ νιν.
 με τί χρῆμα δρᾶσαι; τὴν ὕπαρχος μ' εἰς ἐλπίδα;
 ἔλε παρόντα γαῖα μὴ φράσαι σε συγγόνῳ.
 με πῆσαντε δ', ἐκ γῆς διορίσαι μεν ἂν πόδα;
 ἔλε κοινῇ τ' ἐκείνῃ ῥαδίως, λάθρ' ὕδα μ' ὕ.
 με σὸν ἔργον ὥς γυναῖκί πρόσφορον γύναι.
 ἔλε ὥς ὅκ' ἀχρωσαίνατ' ἐμῶν ἔξει χερῶν.

ΕΛΕΝΗ

με φέρ', ἦν δ' ἤντων μὴ ἀποδέξεται λόγους;
 ἔλε' θανῆ· γὰρ μὲν καὶ δ' ἡ τάλαν ἔγω βίβ'.
 με προδότης ἂν ᾔης· τήνδε βίαν σκήψας ἔχης.
 ἔλε' ἀλλ' ἄγρον ὄρκον σὸν κῆρα κατώμοσα.
 με τί φῆς; θανέσθαι, κ' ὅποτ' ἀλλάξειν λέχη;
 ἔλε' ταυτῶ ξίφη γε· κήσομαι δέ σε πέλας.
 με ἐπὶ τοῖσδε τοῖς νῦν, δεξιᾶς ἐμῆς θίγε.
 ἔλε' φαύω, θανόντος σε, τόδ' ἐκλήψην φάος.
 με καὶ γὰρ περηθεῖς σε, τελευτήσω βίον.
 ἔλε' πῶς ἔν' θανέμεθ', ὥστε καὶ δόξαν λαβῆν;
 με τύμβον πινύτω σε κτανῶν, ἐμὲ κτανῆ.
 πρῶτον δ' ἄγωνά μέγαν ἄγωνίῃ μεθὰ
 λέκτρων ὑπὲρ σῶν· ὃ δ' ἐθέλων, ἴτω πέλας.
 τὸ τρωϊκὸν ἅ, δ' καταχυνῶ λέχος.
 ἔδ' Ἑλλάδ' ἐλθὼν, λήθομαι πολὺν φόρον,
 ὅστις Θετὶν καὶ Ἑρῆσ' Ἀχιλλεύς,
 τελαμωνίῃ δ' Αἴαντος εἰσέειδον σφαγὰς,
 τὸ Θησέως τε παῖδα· διὰ δ' ἡ ἑμὴν
 ἔκ' ἀξιόσω κατθανῆν δ' ἄμαρτ' ἔγω;
 » μάλιστα γέ· Εἰ γὰρ ᾗσιν οἱ θεοὶ σοφοί,
 » αὐτῶν ἄνδρα πολεμίων θανόνθ' ὕπο,
 » κῆφῃ καταμπίχουσιν ἐν τύμβῳ χθονὶ,
 » κακὸς δ' ἐφ' ἔρμα σπεῖον ἐκβάλλουσι γῆς.
 ὦ θεοὶ, γενέσθω δ' ἡ ποτ' αὐτυχὲς γένος
 τὸ ταντάλειον, καὶ μεταστήτω κακῶν.
 ἔλε' οἱ ἐγὼ τάλανα· τῆς τύχης ἅ ὧδ' ἔχω.
 Μενέλαε, διαπετράγμεθ'· ἐμβαίνει δόμων
 ἡ θειασπιῶδός Θεονίη· κτυπῆ δ' ὅμοιος,
 κλήθρων λυθέντων· φῶν'· ἄτάρ τι φανκτίον.
 ἅπῃσά γάρ σε, καὶ παρ' ὅσ' ἀφίγμένον,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δ' αὖρ' οἶδεν· ὦ δ' ὅστις νῶς ἀπώλομην·
 Τροίης δ' ἐ σωθεῖς, καὶ πὸ βαρβάρῃ χθονὶ,
 ἥς βάρβαρ' ἐλθὼν, φάσγαν' αὐθις ἐμπίσῃ·
 θείῳ ἢ γὰρ σύ μοι φέρσας λαμπήρων σέλας,
 θεῖον δ' ἐ σε μινῶ θεομὸν αἰθέρος μυχῶν,
 ὥς πᾶν μα καθαρὸν ὕραν' δεξαίμεθα·
 σὺ δ' αὖ κέλαιον, ἥ τις ἐβλάψεν ποδὶ
 σείβων ἀνοσίῳ, δὸς καθαροῖσι φλογί·
 κρῶσον, ἢ πάνην, ἵνα διεξέλθω πυρός·
 νόμον ἢ τ' ἐμὸν θεοῖσιν ἀποδῶσαι, πάλιν
 ἐφ' ἐστον φλόγ' εἰς δ' ἡμᾶς νομίζετε·
 Ελένη, τί τὰ μὰ, πῶς ἔχει θεοπίσματα;
 ἦ κει πόσις σοὶ Μενέλεως ὅδ' ἐμφανής,
 νεῶν σεριθεῖς, τῷ τε σὺ τιμήματος·
 ὦ τλήμων, οἴκῃς διαφυγὼν, ἦλθες πόνης,
 ὅδ' ὁδοῖα νόσον οἴκαδ', εἴτ' αὐτῷ μενῆς·
 ἔρις ἅ ἐν θεοῖσι, σύλλογός τε σὺ πέρι
 ἔσαι, πάρεδρος Ζηνὶ τῷ δ' ἐν ἡματι·
 Ἥρα μὲν, ἢ σοὶ δυσμενὲς πάροιθεν ἦν,
 νῦν ἐστὶν ὄνους, καὶς πάτρην σῶσαι θέλει
 ξὺν τῇ δ', ἵν' Ἑλλὰς τὸς Ἀλεξάνδρῃ γάμους
 δώρημα Κύπριδος φουδονυμφάυτης μάθῃ·
 Κύπρις ἢ νόσον σὸν διαφθῆραι θέλῃ,
 ὥς μήτ' ἐλεγχθῇ, μὴ ἢ πριαμένη φανῇ
 τὸ κάλλος, Ελένης ὕνεκ' ὠνητοῖς γάμοις·
 τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν, εἴθ' ἂν βύλεται Κύπρις,
 λέξασ' ἀδελφῶν ἐνθάδ' ὄντα διολέσω,
 ἥ τ' αὖ μεθ' Ἥρας σᾶσαι σὸν σώσω βίον,
 κρύψας ὁμαίμονι, ἵς με προστάσει τάδε
 εἰπὼν, ὅταν γῆν τήνδε νοστήσας τύχῃς,
 τίς ἦς·

ΕΛΕΝΗ

τίς ἦς; ἀδελφῶ τόνδε σημανῶ γ' ἐμῶ
 παρόνθ' ὅπως ἂν τῷ μὲν ἀσφαλῶς ἔχῃ.
 ἔλε' ὦ παρθέν', ἰκέτις ἀμφὶ σὸν πίτνῳ γόνυ,
 καὶ προσκαθίσω θάκον ἐκ αὐδαίμονα,
 ὑπὲρ τ' ἐμαυτῆς, τῷ δέ θ' ὃν σὺ μόλις ποτὲ
 λαβῆς, ἐπ' αὐκμῆς ἧμι κατθανόντ' ἰδῆν.
 μὴ με κατῆλθης σὺ κασιγνήτῳ πόσιν
 τόνδε εἰς ἐμὰς ἥκοντα φιλάτατας χέρας.
 σῶσον ἢ λίσσομαι σε· συγγόνῳ ἢ σὺ
 τ' οὐδέ βηαν μὴ προδῶς τ' σὴν ποτε,
 χάριτας πονηρὰς, καὶ δίκης ὠνυμένη.
 Μισεῖ δ' ὁ θεὸς τ' βίαν· τὰ κτητὰ ἢ
 κτᾶσθαι κελεύει πάντας· ἐν ἐς ἀρπαγὰς.
 ἑατέος ὁ πλῆτος, ἀδίκος τις ὢν.
 κοινὸς γάρ ἐστιν ὕρανός πασι βροτοῖς,
 καὶ γαῖ', ἐν ἧ χρὴ δώματ' ἀναπληρῆμεν.
 τὰλλοτρία μὴ χεῖν, μὴ δ' ἀφαιρῆσθαι βίαν·
 ἢ μᾶς ἢ μακαρίως ἤ, ἀθλίως δ' ἐμοί,
 Ἑρμῆς ἔδωκε πατρὶ σὺ σώξαι πόσιν
 τῷ δ' ἔς παρέστι, καὶ πολάξουσαι θέλῃ.
 πῶς ἔν θανόντων ἀν' ἀπολάβοι; κείνος ἢ πῶς
 τὰ ζῶντα τοῖς θανόνσιν ἀν' ἀποδοίη ποτέ;
 ἢ δὴ τὰ τῷ θεῷ, καὶ τὰ τῷ πατρὸς σκόπη.
 πότερον, εἰ δαίμων, ἢ θανόντων τὰ τ' πέλας
 βύλονται ἂν, ἢ βύλονται ἂν ἀποδύναι πάλιν;
 δοκῶ μὲν ἔκιν' χρεῖ σε συγγόνῳ πλείον
 νέμειν ματαίῳ μάλλον, ἢ χρυσῷ πατρί.
 εἰ δ' ἔσσι μάντις, καὶ τὰ θῆ' ἤνυμένη,
 τὸ ἤ δίκαιον τῷ πατρὸς διαφθερεῖς,
 τῷ δ' ἢ δικάῳ συγγόνῳ δώσεις δίκην.

BBB

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰχρὸν τὰ μὲν σε θεῖα πάντ' ἐξειδέναί,
 τὰ τ' ὄντα, καὶ μὴ, τὰ ἣ δίκαια μὴ ῥέδναι.
 τήν τ' ἀθλίαν ἐμ', οἷσιν ἐγκειμαι κακῶς
 ῥῦσαι, πάρεργον δῖσα τέτο τῆς τύχης.
 Ἑλένην ἢ ὅστις ὅστις ὅσιν βροτῶν.
 ἢ κλέβομαι καὶ Ἑλλάδ' ὥς προδῶσ' ἐμὸν
 πόσιν, Φρυγῶν τ' ὥκησα πολυχρύσας δόμους.
 ἦν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω, καὶ πῖβ' ὅσον Σπάρτης πόλιν,
 κλύοντες, εἰσίδόντες, ὥς τέχνας θεῶν
 ὦλοντ', ἐγὼ ἣ προδότης ἐκ ἄρ' ἦν φίλων;
 πόλιν μ' ἀνάξουσ' ἥς τὸ σῶφρον αὖτις ἄν.
 ἐδνάτο μὰ τε θυγατέρ', ἦν ὅστις γαμέ.
 τήν δ' ἐνθάδ' ἐκλιπῶσ' ἀλητέαν πικράν,
 ὄντων ἐν οἴκοις χρημάτων ἰνῆσομαι.
 καὶ τὴν θανάων ὅδ' ἐν πυρὶ κατεσφάγη,
 πρόσω σφ' ἀπέντα, δακρύοις ἂν ἠγάπων.
 νῦν δ' ὄντα, καὶ σωθέντ' ἀφαιρεθήσομαι;
 μὴ δῆτα παρθένη. ἀλλὰ σ' ἵκετόν τοι τόδε.
 δὸς τ' χάριν μοι τήνδε, καὶ μιμῶν τρόπος
 πατρός δικάου. Παῖδ' ἢ κλέος τόδε
 κάλλιστον, ὅστις ἐκ πατρός χρυσὸν γεγώς,
 εἰς ταυτ' ἦλθε τοῖς τεκνύσι τῶς τρόπος.
 οἰκτρὸν καὶ οἱ παρόντες ἐν μέσῳ λόγοι,
 οἰκτρὰ καὶ σύ. τῶ ἣ Μενέλεω ποθῶ
 λόγους ἀκῶσαι, τίνας ἐρεῖ τύχης πέρι.
 ἐγὼ σὸν ὅτ' ἂν προασσῇν τλαίην γένυ,
 ὅτ' ἂν δακρύσαι βλέφαρα. τὴν Τροίαν ἢ ἂν
 δηλοὶ γενόμενοι, πλείστον ἀγώνιστον ἂν.
 καὶ τοὶ λέγουσιν ὥς πρὸς ἀνδρὸς ἀγενῆς,
 ἐν ξυμφοραῖσι δακρύα π' ἰφθαλμῶν βαλεῖν.
 ἀλλ'

ΕΛΕΝΗ

ἀλλ' ἔχ' ἵ τ' ἔτο' ἢ καλὸν, εἰ καλὸν τόδ' ἐ,
 αἰρήσομαι, τοπρόθε τῆς ἀδαιμονίας·
 ἀλλ' ἦ καὶ ἄνδρα σοι δοκεῖ σῶσαι ξένον
 ζητῶντά γ' ὀρθῶς ἀπολαβὴν δάμαρτ' ἐμὴν,
 ἀπόδος τε, καὶ πρὸς, σῶσον· εἰ ἢ μὴ δοκεῖ,
 ἐγὼ καὶ ἔ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις
 ἀθλῖος ἂν ᾔην, σὺ ἢ γυνὴ κακὴ φανῇ·
 αἰ δ' ἄξι' ἡμῶν, καὶ δὴ καὶ ἡγ' μεθεῖ,
 καὶ σῆς μάλιστ' καρδίας ἀνθάφεται,
 λέξω τόδ', ἀμφὶ μνήμα σὺ πατρός πόθω·
 ὦ γέρον, ὅς οἱ κείς τόνδε λάϊνον τάφον,
 ἀπόδος ἀπαιτῶ τ' ἐμὴν δάμαρτά σε,
 ἦν Ζεὺς ἔπεμψε δ' ἄνδρό σοι σῶξεν ἐμοί·
 οἶδ' ἔνεχ' ἡμῖν ἔποτ' ἀπολέσθης θανών·
 ἀλλ' ἦδε πατέρας γέρθεν ἀνακαλῶ μετον,
 ἔκ' ἀξιῶσθαι τ' πρὶν ἀκλῆεσσαν
 κακῶς ἀκῆσαι· κυρία γάρ ἐσι νῦν·
 ὦ νέρτε' ἄδ' ἡ, καὶ σὲ σύμμαχον καλῶ,
 ὅς πολλ' ἐδέξω τῆσδ' ἑκατὶ σώματα,
 πεσόντα τῷ μῶ φασγάνῳ, μισθὸν δ' ἔχθης,
 ἢ νῦν ἐκίνης ἀπόδος ἐμψύχης πάλιν,
 ἢ τήνδ' ἀνάγκασον γ' αὖσε βῆς πατρός
 κρῖνω φανήσαν, τὰ μ' ἀποδύναι λέχῃ·
 εἰ δ' ἐμὲ γυναῖκα τὴν ἐμὴν συλήσετε,
 αἶ σοι παρέλιπεν ἦδε τ' ἔργων, φράσω·
 ὄρκοις κεκλήμεθ' ὥς μάθης ὦ παρθένη,
 πρῶτον καὶ εἰλθεῖν διὰ μέλης σὺ συγγόνῳ·
 κακείνον, ἢ μὲ δ' εἰ θανεῖν, ἀπλῆς λόγος·
 ἦν δ' ἐς μὲν ἄλκην μὴ ποτ' ἀντιθῆ ποδὶ·
 λιμῶ ἢ θηρῶν τύμβον ἱκετάνοντε νῶ,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κτανῆν δ' ἐδοικται τήνδ' ἐμοί, καὶ πρὶτ' ἐμὸν.
 πρὸς ἥπαρ ὥσαι δίστομον ξίφος τόδε,
 τύμβου πινύτοισι τῷδε, ἵν' αἵματος ῥοαὶ
 τάρφῃ κατασάξωσι. κείσομαιθα ἢ
 νεκρῶ δ' ὕ' ἐξ ἧς τῷδ' ἐπὶ ξυστῶ τάρφῃ,
 ἀθάνατον ἄλλος σοί, φόρος ἢ σὺ πατρί·
 ὅτ' ἄγε μὲν τήνδ' ὅτε συγγόνος σέθεν,
 ὅτ' ἄλλος ὅδ' εἰς· ἀλλ' ἐγὼ σφ' ἀπάξομαι,
 εἰ μὴ πρὸς οἴκῃς δυνάμεθ', ἀλλὰ πρὸς νεκρῶς.
 ■ τί ταῦτα; Δακρύοις ᾗς τ' ὄψην τρεπόμενος,
 ■ ἐλεεινὸς ἦν μᾶλλον, ἢ δρᾶσῆριος.
 κτανῆν δ' ἐδοικ' σοι· δυσκλεῶς δ' ὅτ' κτανῆς.
 μᾶλλον γὰρ μέντοι τοῖς ἐμοῖς πείθε λόγους,
 ἢ ἧς δικάσαι, καὶ δάμαρτ'. ἐγὼ λάβω.
 20 ἐν σοὶ βραβύειν ὧ νεῶνι τὴς λόγῃς.
 ὅτ' ἔγωγε κρῖνον, ὥς ἀπατιν ἀνδάνης.
 30 ἐγὼ πέφυκά τ' αὖτε βεῖν, καὶ βύλομαι.
 φιλῶ τ' ἐμαυτὴν, καὶ κλέος τὸ μὲν πατρός.
 ὅτ' ἂν μιάναί μ', ὅτ' ἐν συγγόνῳ χάριν
 δόσιν ἂν, ἐξ ἧς δυσκλεῆς φανήσομαι.
 ἐνέστ' δ' ἱερὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα
 ἐν τῇ φύσει· καὶ τῷτο Νηρέως πάρα
 ἔχουσα, σώξεν Μενέλειωσ πειράσομαι.
 Ἡρὰ δ' ἐπέπερ βύλεται σ' αἰετρετῆν,
 ᾗς ταυτ' οἶσω φῆπον· ἡ χάρις δ' ἐμοί,
 ἵλιως καὶ ᾗ, συμβέβηκε δ' ὅδ' ἀμῦ.
 πειράσομαι ἢ παρθένος μένειν ἀή.
 ἀδ' ἀμφὶ τύμβῳ τῷδ' ὀνειδίξεις πατρί,
 ἡμῖν ὅδ' αὐτὸς μῦθος· ἀδικόσιν ἂν,
 ᾗ μὴ ἀποδώσω· καὶ ἂν κῆνος βλέπων,
 ἀπείδω

ΕΛΕΝΗ

- ἂν πέδωκεν ἄν σοι τήν γ' ἔχειν, ταύτη δ' ἐσέ.
 » Καὶ ἅ τί σις τῶν δ' ἐστὶ τοῖς τε νερτέροις,
 » καὶ τοῖς ἀνῶθεν πᾶσιν ἀνθρώποις· ὅν ῥ' ἔσ
 » τ' κατθανόντων, ξὺ δ' ἔν γ' ἔστιν ἡ δ' ἔχει
 » ἀθάνατον, εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπίσων.
 ὥς ἔν παραινῶ μὴ μακρὰν, σιγήσομαι,
 ἅ μιν καθικεύσας· ἔν γ' ἡ μωρία
 ξυμβολὸς ἔσομαι τῷ κασιγνήτῃ ποτέ.
 ἀνερχετῶ δ' ἡ γ' ἔστιν, ἔσθ' ὅμως.
 ἐξ αὐτεβόας ὅσιον, εἰ τίθῃ μιν νῦν.
 αὐτοὶ δ' ἔν γ' ἔξοδόν γ' αἰρήσῃτε.
 ἐγὼ δ' ἀποσᾶτ' ἐκ ποδῶν, σιγήσομαι.
 » ἐκ τ' θεῶν δ' ἄρχεσθε, χ' ἱκετεύετε
 » τὴν μὲν σ' ἔασαι πατρίδα νοσῆσαι Κύπριν,
 » Ἡρας δ' τὴν ἐννοίαν ἐν ταυτῷ μένειν,
 ἣν ῥ' ἐσέ, καὶ σὸν πόσιν ἔχει σωτηρίας.
 σὺ δ' αὖ θανάων μοι πάτερ, ὅσον ἐγὼ θένω,
 ἔσθ' ὅτε κεκλήσῃ δουραβὴς ἀντ' αὐτεβόας.
 » ἔσθ' ὅτε ποτ' αὐτὴ γένηται, ἐκδίκος γένηται.
 » ἐν τῷ δικάῳ δ' ἐλπίδες σωτηρίας.
 » ἔσθ' ὅτε Μενέλαε, πρὸς δ' ἡ παρθένε σε σώσῃ μεθεῖναι.
 τὸν θένει δὲ δὴ σε τὸς λίγας φέροντα χρεὶ,
 κοινὴν ξυνάπῃ μιν μηχανὴν σωτηρίας.
 » με ἀκρεὶ δὴ νῦν· χρόνιος εἰ κατὰ σέρας,
 καὶ συντέθραται προπύλοισι βασιλείῃς.
 » ἔσθ' ὅτε τί τ' ἔλεξας; ῥ' ὅφεις δ' ἐλπίδας,
 ὥς δὴ τι δράσων χρῆσθ' ὅς κοινόν γε νῦν.
 » με πείσας ἄν τιν', οἵτινες τετραξύνων
 ὄχων ἀνάσσει, ὥστε νῦν δ' ἔσθ' ὅφεις;
 » ἔσθ' ὅτε πείσαι μ'· ἀλλὰ τίνα φυγὴν φανέξῃ μεθεῖναι;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πιδίῳν ἄπειροι, βαρβάρῃ τ' ὄντες χθονός;
 ἄδύνατον ἔπας· Με· φέρε, τί δ' εἰ κρυφθῆς δόμοις
 κτάνοι μ' ἀναικτα τῷδε δισυμῷ ξίφει;
 ἔλε' ὅκ' ἂν ἀνάχοιτ', ὅδε σιγήσειεν ἂν
 μέλλοντ' ἀδελφῇ σύγγονον κατακταίνειν·
 με' ἄλλ' ὅδε μὴν ναῦς ἐστίν, ἣ σωθεῖμεν ἂν
 φάνογες· ἦν δ' ἔχουμεν, θάλασσ' ἔχει·
 ἔλε' ἄνεσον, ἦν τι καὶ γυνὴ λέξι' σοφόν,
 βύλῃ λέγεσθαι μὴ θανῶν λόγῳ θανεῖν;
 με' κακὸς μὲν ὄρνις· ἣ δ' ἡερδανῶ λέγειν,
 ἔτοιμός ἐμι μὴ θανῶν λόγῳ θανεῖν·
 ἔλε' καὶ μὴν γυναικίσις ἂν οἰκτισαίμεθα
 κερᾶσι, καὶ θρήνοισι πρὸς τ' ἀνόσιον·
 με' σωτηρίας ἢ τῶτ' ἔχει τί νῦν ἄκως;
 ἔλε' παλαμότης δ' τῷ λόγῳ γένεσι τις,
 ὥς δ' ἡ θανόντα σ' ἐνάλιον κενῶ τάφῳ,
 θάψαι τύραννον τῆσδε γῆς αἰτήσομαι·
 με' καὶ δὴ παρῆκεν· εἴτα πῶς ἂν νεὺς
 σωθισόμεθα κενοταφῶντ' ἐμὸν δέμας;
 ἔλε' δύναι κελεύσω πορθεῖν, ἣ καθήσομαι
 νόσμον τάφῳ σῷ, πελαγίας εἰς ἀγκάλας·
 με' ὥς αὖ τόδ' ἔπας· πλὴν ἐν, ἣ χέρσω ταφᾶς
 θεῖναι κελεύεισ', ὅδ' ἐν ἡσυχίᾳ φέρει·
 ἔλε' ἄλλ' ὅτ' νομίσεν φήσομεν καθ' Ἑλλάδα
 χέρσω καλύπτειν τὸς θανόντας ἐνάλιος·
 με' τῶτ' αὖ κατορθοῖς· εἴτ' ἐγὼ συμπλύσομαι,
 καὶ συγκαθήσω νόσμον ἐν ταυτῷ σκάφῃ·
 ἔλε' σὲ καὶ παρῆναι δεῖ μάλιστα, τὸς τε σὺς
 πλωτῆρας, οἵ περ' ἐφυγον ἐκ ναυαγίας·
 με' καὶ μὴν ἐάν περ ναῦν ἐπ' ἀγκύρας λάβω,
 ἀνὴρ παρ' ἀνδρα γήσεται ξιφηφόρος·
 ἔλε' σὲ

ΕΛΕΝΗ

ἔλε' σὲ χρὴ βραβύειν πάντα· τόμπιμοι μοῖον
 λαίφει πνοαὶ γένοιτο, καὶ νεὼς δρόμος.
 με' ἔσαι· πόνως ἢ δαίμονες παύσασί με.
 ἀτὰρ θανόντα τῷ, μ' ἔρεις πεπυσμένη;
 ἔλε' σὺ καὶ μόνοςγε φάσκε διαφυγεῖν μέρον,
 Ἀτρέως πλέων σὺν παιδί, καὶ θανόνθ' ἔρα·
 με' καὶ μὴν τάδ' ἀμφίβλητρα σώματος ῥάκη
 ξυμμεχρτυρήσει ναυτικῶν ἐρπύων.
 ἔλε' ἦς καίρῳ ἦλθε· τότε δ' ἄκαιρ' ἀπώλλυτο.
 τὸ δ' ἄθλιον ἦν, ἀντυχὲς τάχ' ἂν πέσοι.
 με' πότερα δ' εἰς οἴκῳ σοι συνησελεθῇ με χρὴ,
 ἢ πρὸς τάφῳ τῷ δ' ἥσυχος καθώμεθα;
 ἔλε' αὐτῷ μὲν ἦν ἢ καὶ τι πλημμελές σε δρᾶ,
 τάφος σ' ὅδ' ἂν ῥύσαιτο, φάσχαίν τε σίν.
 ἐγὼ δ' εἰς οἴκῳ βᾶσα, βοσρύχῳς τε μῶ,
 πέπλων τε λουκῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι,
 παρηΐδι τ' ὄνυχας φόνιον ἐμβαλῶ χροῖς.
 μέγας ἢ ὁ ἀγών, καὶ βλέπω δύω ῥοπᾶς.
 ἢ ἢ θανῇ δει μ', ἢν ἁλῶ τεχνωμένη,
 ἢ πατρίδ' ἀπελεθῇ, καὶ σὸν ἐκσῶσαι δέμας.
 ὦ πότνι, ἢ δίοισιν ἐν λείτροις πιτνῆς
 ἦρα, δὴ οἰκτρῶ φῶτ' ἀνάψυξον πόνων,
 αὐτὴ μεθ', ὀρθὰς ὠλένας πρὸς ὕραν
 ῥιπθῆνθ' ἵν' οἰκῆς ἀστέρων ποιήλματα.
 σὺ θ', ἢ πὶ τῷ μῶ κάλλος ἐκθήσω γάμῳ
 κῆρη Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσῃ.
 ἄλις ἢ λύμης, ἢν μ' ἐλυμήνῳ πάρος,
 τῆνομα παραχῆσ', ὅτ' ὅσῳ μ' ἐν βαρβάροις.
 θανῇ δ' ἔασόν μ', ἢ κατακτεῖναι θέλῃς,
 ἐν γῇ πατρώῃ· τί ποτ' ἀπληστὸς ἢ κακῶν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴρωτας, ἀπάτας, δολιὰ τ' ἐξουρήματα
 ἀσκήσας, φίλτρα θάϊ ματηρὰ δωμάτων.
 ἣ δ' ἦσθα μετρία, τὰλλα γ' ἠδ' ἴση θεῶν
 πέφυκας ἀνθρώποισιν· ὅκ' ἄλλως λέγω.
 σὲ τὰν ἐν αὐλείοις ὑπὸ δενδροκόμοις,
 μυστῆρα, κ' θάκυσ ἐνίξυσαν ἀναβοάσω,
 σὲ τὰν αἰοιδοτάταν ὄρνιθα μελωδὸν
 αἰδῶνα δακρυόενταν,
 ἐλθὲ διὰ ξυθαῖν
 γενύων ἐλελιζομένα,
 θρήνοις ἐμοῖς ξυνεργὸς,
 Ελένας μελέας πόνους,
 ἥ Ἰλιάδων τ' αἰὲ
 δῶσα δακρυόεντα πόνον
 Ἀχαιῶν ὑπὸ λόγχαις,
 ὅς ἐμολεν, ἔμολε πεδία
 βαρβάρῳ πλάτῃ
 ὅς ἐδράμε ρόθια μέλαια
 Γριαμίδαις ἄγων,
 Λακεδαιμόνος ἄπο,
 λέχεα σέθεν ὥς ἦλε
 Γάρις ἀνόγαμος
 πομπῇσιν Ἀφροδίτας.
 πολλοὶ δ' Ἀχαιῶν ἐν δορὶ, κ' πετρίταις
 ῥιπαῖσιν ἐκπνέσαντες, αἶδαν μέλεαν ἔχουσι,
 τάλαιναν ἥ ἀλόχων κήραντες ἔθειραν.
 ἄνυμφα ἢ μέλαθρα κῆται.
 πολλὰς ἢ πυρσούσας
 φλογερὸν σέλας ἀμφὶ ῥυτὰν
 Εὐβοίαν, ἥ δ' Ἀχαιῶν

μιν' ο

ΕΛΕΝΗ

- μνηστήρας ἀνὴρ, τέτρατος
 Καφειρίαις ἐμβαλὼν,
 Λιγυαῖς τ' ἐναλίοις αὐταῖς,
 δόλιον ἄσπερα λάμψας.
 ἀλίμενα δ' ὄρε' μέγιστα,
 βαρβάρων σολᾶς,
 ὅτε σὺ τὸ πατρίδος ἄπο, προ
 χυμμάτων πνοᾷ
 τέρας, ὃ τέρας, ἀλλ'
 ἔριν Δαναῶν νεφέλαις
 ἐπὶ ναυσὶν ἄγων,
 εἰδωλον ἱερὸν Ἡρας
 ὅτι θεὸς, ἢ μὴ θεός, ἢ τ' ἐμέσον,
 τί φῆς, ἐρυνήσας
 » βροτῶν μακρότατον τέρας εἶν
 » ρεῖν, ὃς τὰ θεῶν ἐσορᾷ
 » δῖν' ἢ αὖθις ἐκείσε,
 » ἢ πάλιν ἀντιλόχοις
 » πηδῶντ' ἀνελπίστοις τύχαις.
 σὺ Διὸς ἔφους ὦ Ελένα, θυγάτηρ.
 πᾶνός κ' ἐν κόλποις σε Λη
 δας ἐτέκνωσε πατήρ.
 ἢ ἰαχὴ σὴ καθ' Ἑλλαντίαν, ἄδίκος,
 προδότις, ἄπιστος, ἄθεος. ὃ δ' ἔχω
 τί τὸ σαφές, ὃ, τί ποτ' ἐν βροτοῖς. τὰ θεῶν
 ἔπος ἀλαθὲς ὄρον,
 » ἄφρονες ὅσοι τὰς ἀρετὰς πολέμῳ
 » κτεῖναι, δορὸς ἀλκαῖαν
 » λόγχαισι καταπαύ' μενοι
 » πόντος θνατῶν ἀπαθῶς.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰ ἅμιλλα κρίνει νιν
 αἵματος, ἥ ποτ' ἔρις
 λήψη κατ' ἀνθρώπων πέλγος,
 αἰ Γριαμίδος γὰρ ἔλιπον θαλάμους,
 ἔξ' ἐν διορθῶσαι λόγοις,
 σὺν ἔριν ὦ Ελένα.
 νῦν δ' οἱ καὶ αἰδοῦ μέλονται καὶ τῶ,
 τήχια δ', φλογερὸς ὥστε
 Δίος ἐπέσυτο φλόξ,
 ἐπὶ πάθει πάθει φέρεις,
 ἀθλίους ἐν συμφοραῖς Ἰλίοις.
 Θεοκ ὦ χαῖρε πατὴρ μνήμ' ἐπ' ἐξόδοισι καὶ
 ἔθατα Πρωτῶν σ', ἐνέκ' ἐμῆς προσρήσεως.
 ἀλλ' οὐδ' ἐξιών τε, καὶ ἔσιων δόμους.
 Θεοκλύμενος πᾶς ἔδε, προσεννέπει πατέρ.
 ὕμῃς καὶ ἔν κύνους τε, καὶ θηρῶν βρόχους
 δμῶτες, κομίζετ' ἔς δόμους τυραννικῆς.
 ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν πόλλ' ἰλοιδόρησα δῆ.
 ἔγάρ τι θανάτῳ τὸς κακὸς κολάσομεν.
 καὶ νῦν πέπυσμαι φανερόν Ἑλλήνων τιτὰ
 εἰς γῆν ἀφίχθαι, καὶ λεληθέναι σκοπὸς,
 ἦτοι κατόπῃν, ἢ κλοπαῖς θηρώμενος
 Ελένην· θανέεται δ', ἦνγε συλληφθῇ μόνον.
 ἔα· ἀλλ' ὥς ἔοικε πάντα διαπεπραγμένα
 ἄρρηκα· τύμβου γάρ κενὰς λιπῶσ' ἔδρας
 ἢ Τυνδαρίδης πᾶς, ἐκπεπόρθονται χθονός.
 ὦ· χαλᾶτε κληῖθρα· λυέθ' ἵππικας
 φάτνας ὀπαδοί, καὶ κομίζεθ' ἄρματα,
 ὥς ἂν πόνον ἔκατι μὴ λάβῃ με γῆς
 τῆσδ' ἐνκομιοῦσ' ἄλοχος, ἥς ἐφίεμαι.

ΕΛΕΝΗ

ἐπίχρετ' ἤσορ' ἅς δ' ἰώκομιν
 παρόντας ἐν δόμοισι, καὶ πεφονγέτας·
 αὐτὴ τί τίπλες μέλανας ἐξήλω χρόος
 λανκῶν ἀμείψας, ἔκτε κρατὲς ἀγένης
 κόμας, σίδηρον ἐμβαλὼς ἀπίθρισας,
 χλωροῖς τε τήγης δάκρυσι σὴν παρηίδα
 κλαύσας; πότερον ἐννύχοις πεπαισμένη
 σίνης ἀνέροις, ἢ φάτιν τίν' οἰκοθιν
 κλύσας, λυπησάς διέφθαρσαι φρένας;
 ἑλέ ὦ δέσποτ', ἦδ' ἡ δ' τόδ' ὄνομά μ' ἔπος,
 ὀλωλα φρεσὶ δατὰ μὰ, καὶ δ' ἐν εἴμ' ἔτι·
 θεο ἐν τῷ, ἢ κῆσαι συμφορᾶς; τίς ἡ τύχη;
 ἑλέ Μενέλαος, οἶμοι πῶς φράσω; τέθνηκέ μοι·
 θεο ὅδ' ἐν τι χαίρω σοῖς λόγοις· τάδ' αὖ τυχῶ·
 πῶς οἶδά; μῶν σοι Θεονόη λέγῃ τάδε;
 ἑλέ κείνη τέ φησιν, ὅ, τε παρὼν ὅτ' ὤλλυτο·
 θεο ἦ κει δ' ὅστις καὶ τάδ' ἀγγέλλει σαφῇ;
 ἑλέ ἦ κ' μοῖοι δ' ὥς ἐγὼ χρήξω μολεῖν·
 θεο τίς ἐστὶ πῦρ σιν, ἵνα σαφέστερον μάθω;
 ἑλέ ὅδ' ὅς κ' ἀθήται τῷ δ' ὑποπλήξας τάφῳ·
 θεο Ἀπολλων, ὥς ἰοῖται δυσμόρφῳ πρέπῃ·
 ἑλέ οἶμοι δοκῶ μοι καὶ μὲν ὧδ' ἔχῃ πόσιν·
 θεο ποδάρκτος δ' ὅδ' ἀνὴρ, καὶ πόθεν κατέχευ' ἡν;
 ἑλέ Ἕλλην, Ἀχαιῶν εἷς, ἐμῷ σύμπλες πόσει·
 θεο θανάτῳ ἢ ποίῳ φησὶ Μενέλειον θανεῖν;
 ἑλέ οἰκτρότατον, ὕγροισι κλυδωνίοις ἁλός·
 θεο πῦρ; βαρβάροισι πελάγεσιν αὐοθλήμενον;
 ἑλέ Λιβύης ἀλιμένοισι ἐκπεσόντα πρὸς πέτραις·
 θεο καὶ πῶς ὅδ' ἢ ὀλωλε κοινωνῶν πλάτης;
 ἑλέ Εὐθλῶν κακίους ἐνίοτ' αὖ τυχέστεροι·

ΕΥΤΡΙΠΙΔΟΥ

θεο λιτών ἢ γὰρ πῦρ πάρεστιν ἐκβολαῖς;
 εἰλέ ὅπν' κακῶς ὄλοιτο· Μενέλεως ἢ μή·
 θεο ὅλῳλ' ἐκῆνος; ἦλθε δ' ἐν ποίῳ σκάφη;
 εἰλέ ναῦται σφ' ἀνῆλόν, ἐντυχόντες ὡς λέγει·
 θεο πῦρ ἢ τὸ πεμφθέν ἀντὶ σὺ Τροίᾳ κακὸν;
 εἰλέ νεφέλης λέγεις ἀγαλμα; ἐς αἰθέρ' ὄχεται·
 θεο ὦ Γρία με, καὶ γῆ Τρωᾶς, ἔρρος μάτην·
 εἰλέ καὶ γὰρ μετέχον Γριάμίδας δυσπραξίας·
 θεο πόσιν δ' ἄθαπτον ἐλιπεν, ἢ κρύπτει χθονί;
 εἰλέ ἄθαπτον· οἱ ἐγὼ τ' ἐμῶν τλήμων κακῶν·
 θεο τῶνδ' ἔνεκ' ἔταμεις βοσρύχους ξανθῆς κόμης;
 εἰλέ φίλος γάρ ἐστιν, ὅς ποτ' ἐστὶν ἐνθάδ' ὢν·
 θεο ὀρθῶς τι ἥδε συμφορὰ διακρύβεται;
 εἰλέ ἐν ὠμαρῇ γυνὴν κασιγνήτην θανεῖν;
 θεο εἴ δ' ἦτα· πῶς ἔν; τόνδ' ἐτ' οἰκήσεις τάφον;
 εἰλέ τί κερτομῆς με, τ' θανόντα δ' ἔν' ἔας;
 θεο πῖσῃ δ' εἰσὶ σῶ πόσῃ, φάινσά με·
 εἰλέ ἀλλ' ἔκ' ἐτ' ἦδη δ' ἄρχε τ' ἐμῶν γάμων·
 θεο χρόνια τι ἦλθες, ἀλλ' ὅμως αἰνῶ τάδε·
 εἰλέ οἶαδ' ἔν' ὁδρᾶσον; τ' πάρος λαβοίμεθα·
 θεο ἐπὶ τῷ; χάρις δ' ἀντὶ χάριτος ἐλθέτω·
 εἰλέ σπονδάς τέ μωμεν, καὶ διαλλάχθῃ τί μοι·
 θεο καὶ μεθ' ἡμῖν ἔσθ' ὅς τ' ὄν· ἴτω δ' ὑπὸ πτερν·
 εἰλέ πρὸς νῦν σε γυνάτων τῶνδ', ἐπὶ περ εἰ φίλος,
 θεο τί χρῆμα θιρῶσ', ἵκέτις ὠρέχθης ἐμῶ;
 εἰλέ τ' κατθανόντα πόσιν ἐμὸν θάψαι θέλω·
 θεο τίδ' ἐς ἀπόντων τύμβος; ἢ θίψῃς σπιάν;
 εἰλέ Ἑλλησὶν ἐστὶ νόμος, ὅς ἂν πάντῳ θάνῃ,
 θεο πτὶ δρᾶν; Σοφοί τοι πελοπίδαι τὰ τοιάδε·
 εἰλέ κενόισι θάπην ἐν πέπλοις ὑφάσμασιν·

ΕΛΕΝΗ

θεο κτερίζ' ἀνίστη τύμβον, ὃ χρέεσθ' ἔχθονός·
 ἔλε ἔχ' ὧδ' ἐναύτας ὀλομένους τυμβάομεν.
 θεο πῶς δαί; λείλειμμα ἴ' ἐν Ἑλλησιν νόμων.
 ἔλε εἰς πόντον ὅσα χρὴ νέκυσιν ἐξορμίζομεν.
 θεο τί σοι παράγω δῆτα τῷ τεθνηκότι;
 ἔλε ἔκ' οἶδ' ἐγὼ δ' ἄπτερος, ἀτυχῆσα πρίν.
 θεο ὧξένε, λόγων ἔκ' κληδὸν ἠνεγκας φίλιν.
 με ἔκ' ἐν ἐμαυτῷ, ἔκ' ἢ τῷ τεθνηκότι.
 θεο πῶς τὸς θανόντας θάπτετ' ἐν πόντῳ νεκρὸς;
 με ὥσ' ἂν παρήσῃς ἑστίας ἐκαστος ἦ.
 θεο πλῆτε λέγ' ἔνεχ', ὅτι θέλεις, ταύτης χάριν.
 με προσφάξεται ἔκ' αἶμα πρῶτα νερτέροις.
 θεο τίνος; σύ μοι σήμαινε, πείσομαι δ' ἐγώ.
 με αὐτὸς σὺ γίνωσκ'. ἀρκέσειε γὰρ ἂν δίδως.
 θεο ἐν βαρβάροις ἔκ' ἵππον ἢ ταῦρον νόμος.
 με δίδως γε ἔκ' δὴ, δυσγενὲς μηδ' ἐν δίδω.
 θεο ἔκ' τῶνδ' ἐν ἀγέλαις ὀλβίαις σπανάξομεν.
 με ἢ σρωτὰ φέρετε λίκτρα σώματος κενά.
 θεο ἔσαι· τί δ' ἄλλο προσφέρειν νομίζεται;
 με χαλκήλαθ' ὅπλα· ἢ ἔκ' ἦν φίλος δορί.
 θεο ἄξια τάδ' ἔσαι Πειλοπιδῶν, ἀδῶσομεν;
 με ἢ τὰλλ', ὅσα χθὼν καλὰ φέρει βλαψήματα.
 θεο πῶς ἔν' ἐς οἶδμα; τίνι τρόπῳ καθίετε;
 με νῦν δεῖ παρῆναι ἢ ρετμῶν ἐπιστάτας.
 θεο πόσον δ' ἀπέρρη μῆκος ἐκ γαίης δόρυ;
 με ὥστ' ἐξορᾶσθαι ῥόθια χερσὸθεν μόλις.
 θεο τί δὴ, τόδ' Ἑλλὰς νόμιμον ἐκ τίνος σέβη;
 με ὥς μὴ πάλιν γῆ λυμάτ' ἐκβάλλῃ κλύδων.
 θεο φόνισα κώπη ταχύπορος γενήσεται.
 με καλῶς ἀν' ἣν Μενελεύ γε πρὸς χάριν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεο ὕκῃν σὺ χωρὶς τῆσδε, δρῶν ἀρκεῖς τάδε·
 με μητρὸς τόδ' ἔργον, ἢ γυναικὸς, ἢ τέκνων·
 θεο ταύτης ὁ μόχθος ὡς λέγεις, θάπῃν πόσιν·
 με ἐν ἀσεβῇ γῆν, νόμιμα μὴ κλέπῃν νεκρῶν·
 θεο ἦ τω πρὸς ἡμῶν ἄλοχον ἀσεβῇ τρέφῃ·
 ἐλθὼν δ' ἐς οἶκας, ἐξελῶ κόσμον νεκρῶ,
 καὶ σ' ὅ κεν αἴσι χερσὶ γῆς ἀποσελῶ,
 δράσαντα τῇδε πρὸς χάριν· φῆμας δέ μοι
 εἰσθλὰς ἐνεγκών, ἀντὶ τῆς ἀγλαΐας
 εἰσθῆτα λήψῃ, σῖτά τ' ὥστε σ' εἰς πάτραν
 ἐλθῇ· ἐπὶ νῦν γ' ἀθλίως ἔχονθ' ὄρω·
 σὺ δ' ὦ τάλανα, μὴ πὶ τοῖς ἀννηύτοις
 τρύχε σὺ σκαυτὴν· Μενέλειος δ' ἔχει πότμον·
 με κῆκ' ἂν δύναιτο ξῆν ὁ κατθανὼν πόσις·
 με σὸν ἔργον ὦ νῆανι, τ' παρόντα μὲν
 σέργῃν πόσιν χρή· τ' ἢ μὴ κέτ' ὄντ', εἴαν·
 ἄριστα γάρ σοι ταῦτα πρὸς τὸ τυγχάνον·
 ἦν δ' Ἑλλάδ' ἐλθῶ, κὶ τύχῳ σωτηρίας,
 αἴαν γενέσθαι χρή σε σὺ ξυνδυνέτῃ,
 παύσω φόρου σε τῷ πρὶν, ἦν γυνὴ γένῃ·
 εἰλέεσσι τάδ'· ὅ μ' ἐμμέλει πόσις ποτὲ
 ἡμῖν· σὺ δ' αὖτ' ἐγγὺς ὦν, ἔσῃ τάδε·
 ἀλλ' ὦ τάλας, εἰσελθε, κὶ λυτῶν τύχε,
 εἰσθῆτά τ' ἐξάλλαξον· ὅ κ' ἐς ἀμβολὰς
 ἀνεργετήσω σ'· ἀμείνεσρον κ' ἂν
 τῷ φιλτάτῳ μοι Μενέλειῳ τὰ πρόσφορα
 δρώης ἂν, ἡμῶν τυγχάνων, οἶων σε χρεῖν·
 χὲρσὶ ποτὲ δρομάδι κώλῃ
 μάτηρ θεῶν ἐσύθη
 ἀν' ὑλάεττα νάπη,

ΕΛΕΝΗ

ποτάμιόν τε χθονὶ δάκτων,
 βαρύβρομόν τε κῦμα ἄλιον,
 πόθῳ τὰς ἀποιομένας
 ἄρρηκτε κῆρας.
 κρόταλα ἢ βρόμια διαπρύσιον
 ἰέντα κέλαδον, ἀνεβόα,
 θηρῶν ὅτε θυγίης
 ξύλασσι θεὰ σατίναν,
 τὰν ἀρπαγῆσαν κυκλίων
 χορῶν ἔξω παρθενίων.
 μετὰ κερῶν δ' ἀελλόποδες,
 ἅ μ', τόξοις Ἀρτεμις,
 ἅδ' ἐγχέει Γοργὼ πάνοπλος.
 αὐγάων δ' ἐξ ὕρανίων
 ἄλλαν μοῖραν ἔκρανε.
 δρομαίων δ' ὅτε πολυπλανήτωι
 μάτηρ ἔπαυσε πόνων,
 μασούσῃ πόνους
 θυγατρὸς ἀρπαγῆς δολίης,
 χιονοθρέμμονας δ' ἐπέρα
 σ' ἰδάνειν νυμφῶν σκοπιᾶς.
 ῥίπῃ δ' ἐν πένθει,
 πέτρινα κατὰ δρύα πολυνηφία
 βροτοῖσι δ' ἄχλοα πεδία γᾶς
 ἢ καρπίξουσ' ἀρότοις.
 λαῶν ἢ φθείρει γένεσσιν.
 ποίμνας δ' ἔχ' ἵε θαλεράς,
 βοσκήας ἐφύλλων ἐλίκων.
 πολέων δ' ἀπέλειπε βίους,
 ἢ δ' ἦσαν θεῶν θυσίαι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

βωμοῖς τ' ἄφλεκτοι τέλανοι·
 πηγὰς τ' ἄμπαυ' ὀροσεράς,
 λονκῶν ἐμβαλῆν ὕδατων·
 ἔπει δ' ἔπαυσ' ἑλαπίνας
 θεοῖς, βροτείῳ τε γένει,
 Ζῶς μελίσσων συγίης
 ματρὸς ὀργὰς, ἐννέπει,
 βᾶτε σε μιν αἰ χάριτες,
 ἵτε τὰν περὶ παρθένῳ
 δηῖῳ θυμῳ σαμένα
 λυπὰν ἐξαλλάξαι τ' ἀλλὰ,
 μῦσά θ' ὕμνοισι χορὸν
 χαλκῷ δ' αὐδᾶν χθονίαν,
 τύμπανά τε λάβετε πυρσογενῇ,
 κάλλιπα τότε πρῶτα μακάρων,
 Κύπρις γέλασέ τε θεά,
 δέξατο τ' αἰς χέρας
 βαρύβρομον αὐλόν,
 τερφεῖσ' ἀλαλαγμῷ·
 ὧν ἔθέμις, ἔθ' ὅσια
 ἐπύρωςας ἐν θαλάμοις,
 μῆνιν δ' ἔχεις μεγάλας
 μητρὸς ὧπ' αἰ, θυσίας
 ἔσεβίξασα θεῶν·
 μέγα τοι δύνανται νεβρῶν
 παμποίκιλοι σολίδες,
 κιαῶ τε σερφεῖσα χλόα,
 νάρθηκας ἐς ἱερὸς,
 ῥόμβω δ' ἐλισσομένα,
 πυκλίοις ἐνοσίς ἀθερία,

βακχάντ' αἰ

ΕΛΕΝΗ

βακχύνουσα τ' ἑθεῖρα βρομίῳ,

ἢ παννυχίδες θεῶς.

αὖ δέ νιν ἄμασιν

ὑπέρβαλε σελάνα.

μορφᾷ μόνον ἠύχης.

ἐλέ τὰ μὲν κατ' οἴκῳ, αὐτὸν μὲν ὦ φίλαι.

ἢ ἥ συνεκκλέπῃσά Γρωτέως κόρη,

πόσιν παρίντα τ' ἐμὸν ἴσῃσιν μένῃ,

ἢ ἐπ' ἀδελφῷ· κατθανόντα δ' ἐν χθονὶ,

ἢ φησιν αὐτὰς εἰσορᾶν, ἐμὴν χάριν.

καλλίστα δ' ἡτ' ἀνῆρτασιν ἐν τύχῃ πόσις.

αἶ ἥ καθήσῃν ὅπλ' ἐμελλεν εἶς ἄλλα,

ταῦτ' ἐμβάλων, ὅρτασι γενναῖα χεῖρα

αὐτὸς κομίζει, δόρυ τε δεξιᾷ λαβὼν,

ὥς τῷ θανόντι χάριτα δὴ συνεκπονῶν.

πρῶτον δ' ἐς ἀλκὴν σῶμ' ὅπλοισι ἠσκήσατο,

ὥς βαρβάρων τρόπαια μυρίων χερσὶ

θήσων, ὅταν κωπήρεις εἰσβῶμεν σκάφος.

πέπλος δ' ἀμείψας ἀντὶ ναυφθόρου πολῆς,

αἶ γὼ νιν ἐξήστεισα, καὶ λυτροῖς χρόα

ἔδωκα, χρόνια νίπῃρα ποταμίας δρόσῳ.

ἀλλ' ἐκπερᾷ ἥ δωμάτων ὅτ' ἐμὸς

γάμος ἐτοίμος ἐν χερσὶν ἔχειν δοκῶν.

σιγητέον μοι· καὶ σε προαποῖν μεθὰ

ἄνδρ', κρατῆν τε σώματος, ἣν δυνώμεθα,

σωθέντες αὐτοῖ, καὶ σε συνῶσαί ποτε.

θεοὶ χωρῆτ' ἐφεξῆς, ὥς ἔταξεν ὁ ξένος

δμῶες, φέροντες ἐνάλῃα κτερίσματα.

Ελῖνη, σὺ δ' ἦν σοι μὴ κακῶς δόξω λέγειν,

πῶς· μέν' αὐτῷ· ταυτὰ δὲ παρῆσά τε

ΓΓΓ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πράξεις τ' ἄνδρα τ' σὸν, ἣν τε μὴ παρῆς.
 δέδοικα χάρισσι, μὴ τις ἐμπεσὼν πόθος,
 πῆσθαι μεθῆναι σῶμ' ἐς οἶδ' μακόντιον,
 τῷ πρόσθεν ἄνδρὸς χάρισιν ἐκτεπληγμένην.
 ἄραν δ' αὐτ' ἔπαρόνθ', ὅμως σέβεις.

ἐλέ ὦ κλεινὸς ἡμῖν πόσις, ἀναγκάως ἔχῃ
 τὰ πρῶτα λέκτρα, νυμφικὰς δ' ὁμιλίας
 τιμᾶν· ἐγὼ δ' ἡδὴ τ' αἰετρεῖν πόσιν,
 ἢ ξυθάνοι μ' ἄν· ἀλλὰ τίς κείνῳ χάρις,
 ξυγκατθανόντι κατθανῆν; ἔα δέ με
 αὐτ' ὀλοῦσθαι, ἐντάφια δῶναι νεκρῷ.

θεοὶ δ' ἡ σοὶ τε δοῖεν οἷ' ἐγὼ θέλω,
 ἢ τῷ ξένῳ τῷδ', ὅτι συνεκπονῇ τάδε.
 ἔξεις δέ μ' οἷαν χρῆν' ἔχειν ἐν δώμασιν
 γυναικ', ἐπειδὴ Μενέλεων ἀντρέτῃς,
 καὶ μ' ἔρχεται δ' ἡδὴ τιν' εἰς τύχην τάδε.
 ὅστις δ' ὀδώσει νῆαυ, ἐν ἧ' ἔταδ' ἄξομεν,
 πρόσσεξον, ὡς αὖν τ' χάριν πλήρη λάβω.

θεοὶ χάρις σὺν ἡ νῆαυ τοῖσδε πεντηκόντορον
 Σιδωνίαν δὸς, ἢ ῥετμῶν ἐπιστάτας.

ἐλέ ἔκβην ὅδ' ἄρχει νᾶος, ὃς κοσμεῖ τάφον.
 θεοὶ μάλιστα ἀκύνειν τῷδ' εὖ χρῆν νῆαυτας ἐμῆς.

ἐλέ αὖθις κέλευσον, ἵνα σαφῶς μάθωσί σε.
 θεοὶ αὖθις κελύω, ἢ τρίτον γ', ἧ' σοι φίλον.

ἐλέ ὄναο, καὶ γὰρ τ' ἐμῶν βελοῦ μάτων.
 θεοὶ μὴ νῦν ἄραν σὸν δάκρυσιν ἐκτῆξῃς χροῶ.

ἐλέ ἡδ' ἡμέρα σοι, τ' ἐμὴν δέξῃς χάριν.
 θεοὶ Τὰ τ' θανόντων ἔδεν, ἀλλ' ἀπλῶς πόθος.

ἐλέ ἔστιν τι κακὸν, καὶ γὰρ τῷδ', ὧν ἐγὼ λίγω;
 θεοὶ ἔδεν κακίῳ Μενέλεω μ' ἔξῃς πόσιν.

ἐλέ ἔδεν

ΕΛΕΝΗ

ἔλέ ἔδ' ἐν σὺ μεμπὸς τῆς τύχης μέλα μόνον·
 θεοὶ ἐν σοὶ τόδ', ἦν σὺν εἰς ἐμ' ἄνισαν δίδως·
 ἔλέ Οὐ νῦν διδασξόμεσθα τὴς φίλης φιλήν·
 θεοὶ βῆλξ ξυνεργῶν αὐτὸς ἐκπέμφω σῶλον·
 ἔλέ ἦκιστα, μὴ δ' ἄλανε σοὶς δ' ἄλοις ἀναξ·
 θεοὶ ἀλλ' ἴα· τὴς αἰ Πελοπιδῶν ἐὼ νόμους·

καθαρὰ ἢ ἡμῖν δώματ'· ὃ ἢ ἐνθάδε
 ψυχὴν ἀφῆκε Μενέλεως· ἴτω δέ τις
 φράσων ὑπάρχουσιν τοῖς ἐμοῖς, φέρειν γάμων
 ἀγάματ' οἴκους ἔς ἐμὸν· πᾶσαν ἡ χρῆν
 γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνωδίαις
 ὑμέναιον Ελένης, καὶ μὲν, ὡς ξηλωτὸς ἦ·
 σὺ δ' ὦ ξέν', ἐλθὼν πελαγίους ἐς ἀγκάλας,
 τῷ τῆσδε πρὶν ποτ' ὄντι δὲς πόσῃ τάδε,
 πάλιν πρὸς οἶκους παῖδ', ἐμὴν δάμαρτ' ἔχων,
 ὥς τὴς γάμους τὴς τῆσδε συνδαίσεις ἐμοί,
 σέλλῃ πρὸς οἶκους, ἡ μένων ἀνδραμονῆς·
 με ὦ Ζεῦ, πατήρ τε, καὶ σοφὸς κλήξῃ θεός,
 βλέψον πρὸς ἡμᾶς, καὶ μετάστησον κακῶν·
 ἔλκυσσι δ' ἡμῖν πρὸς λύπας τὰς συμφορὰς,
 παρδῇ συνάψαι· καὶ ἄν' ἀκρὰ θίγῃς χερί,
 ἥξομεν ἵν' ἐλθεῖν βελόμεσθαι τῆς τύχης·
 ἄλλος ἢ μόχθων, ὅς ἐμοχθῶμεν πάρος·
 κέκλησθέ μοι θεοὶ, πολλὰ χρεῖς ἐμᾶ κλύειν,
 καὶ λυπρὰν· ὀφείλω δ' ὅν' ἀγ' πράσσειν κακῶς,
 ὀρθῶν ἢ βῆναι ποδὶ· μίχην δέ μοι χάριν
 δόντες, τὸ λοιπὸν ἀντυχῇ με θήσετε·

χο φρίγισσα σιδωνιάς ὦ
 ταχεῖα κῶπα, ῥόθοισι μήτηρ
 ἡρεσία φίλα,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

χορὰ γὰρ ἡ καλλιχόρων
 δελφίνων, ἔταν αὔραις
 πέλαγος νήνεμον ἦ.
 γλαυκὰ δ' ὅσοντες θυγάτηρ
 Γαλαίνῃα, τὰ δ' ἔπει,
 κατὰ μὲν ἵστα πετάσας αὔραις
 λιπόντες ἐναλίας,
 λάβετε δ' ἐλατίνης πλάτας,
 ὧ νῆαυται, ἰὼ νῆαυται,
 πέμποντες ὀλιμένους
 περσέων οἰκῶν Ελέναν ἐπ' ἅκτας.
 ἦ τοι κόρας ἂν ποταμῷ
 παρ' οἷμα λυκίπιδας ἢ προῖαν
 Γαλάδος ἂν λάβοις,
 χρόνῳ ξυνελθῶσα χοροῖς,
 ἢ κώμοις ὑακίνθῃ
 νύχιον ἔς ἀφρόναν,
 ἂν ἐξαμιλλησάμενος
 τροχῷ τέρμονι δίσκῳ
 ἔκτανε Φοῖβος τῶ λακάνῃ τῶ,
 βύθυτον ἡμέραν.
 ὁ Διὸς δ' ἔπει σέβειν γόνος
 μόχλον θ' ἂν λίποιτ' οἰκοῖς,
 ἅς ἔγω πάντῃ πρὸς γάμων ἔλαμψαν,
 δι' ἄερος, εἰ ποτανοί.
 γενοίμεθα λίβυες
 οἰωνοὶ σοχάδες,
 ὄμβρον λιπῶσαι χειμέριον,
 νίσονται πρεσβυτάτα
 σύριγγι πηθόμεναι

ποιμένος,

ΕΛΕΝΗ

ποιμένος, ὃς ἄβροχα
 πεδία, καρποφόρα τε γᾶς,
 ἐπιπετόμενος ἰαχῇ,
 ὅπότεν αἰ δολιχαύχενες
 σύννομοι νεφέων δρόμοις,
 βᾶτε πεληιάδες ὑπὸ μέσας,
 Ωρίωνά τ' ἐννύχιον
 καρύξατ' ἀγγελίαν,
 αὐρώπαν ἐφεξόμεναι,
 Μενέλαος ὅτι Δαρδάνου
 πόλιν ἔλων, δόμον ἤξει·
 μόλοιτέ ποθ' ἵππειον ἄρμα
 δ' αἰθέρος ἰέμενοι
 παῖδες τυνδαρίδες,
 λαμπρῶν ἄστρον ὑπ' ἀέλαισιν,
 οἱ νῆαί τ' ὑρᾶνιοι
 σωτῆρες τὰς Ἑλένας
 γλαυκὸν ἐπ' οἰδ' ἰμῶλιον,
 κυανόχροά τε κυμάτων
 ῥόθια πολιά θαλάσσης
 ναῦταις ἀνέμων
 πέμποντες δ' ἰόθεν πνοάς·
 δύσκειαν ἀπὸ συγγόνε
 βάλετε βαρβάρων λεχέων·
 ἀν' ἰδαίων ἐρίδων
 πονηθῆσ' ἐκθήσατο, τὰν
 ἔκ' ἐλθῶσαν Ἰλίῃ
 φοιβήσας ἐπὶ πύργῳ.
 ἄλλ' ἄναξ, τὰ κῆκ' ἐν δόμοις αὐρήκ' αἰμίν,
 ὥς καὶ ἄνευ πῆματ' ἐξ ἑμῶ τάχα·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεοκ τίδ' ἐσιν; Ἄγν· ἄλλης ἐκπόνει μνηστῆρας
 γυναῖκός· Ελένη δ' βέβηκε ἔξω χθονός·
 θεοκ πῆροισιν ἄρθρόν, ἢ πεδοσβεῖ ποδί;
 ἄγν· Μενέλαος αὐτ' ἐκπεπόρθμυται χθονός,
 ὃς αὐτὸς αὐτ' ἦλθεν ἀγγέλλων θανεῖν·
 θεοκ ὦ δεινὰ λέξας, τίς δέ νιν ναυκληρία
 ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἀπίστα δ' λέγεις·
 ἄγν· ἦνγε ξένω δίδως σύ· τὴς τε σὺς ἔχων
 ναύτας βέβηκεν, ὥσ' ἂν ἐν βραχὺ μάθης·
 θεοκ πῶς; ἦ δὲ ναὶ πρόθυμος· ὅς δ' ἐλπίδων
 ἔσω βέβηκα, μίαν ὑπερδραμὴν χέρα,
 τοσούδε ναύτας, ὧν ἀπεστάλης μέτα·
 ἄγν· ἐπὶ λιπῶσα τῆσδε βασιλῆος δόμους
 ἢ τῷ Διὸς παῖς πρὸς θάλασσαν ἐστάλη,
 σοφώταθ' ἄβρὸν πόδα τιθεῖς, ἀνέστη
 πόσιν πέλας παρόντα, καὶ τεθνηκότα·
 ὧς δ' ἦλθο μιν σὺν περίβολον νεωρίων,
 σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλυν καθεύκομεν,
 ξυγῶν τε πεντήκοντα, καὶ ρετμῶν μέτα,
 ἔχουσιν, ἔργα δ' ἔργον ἐξήμειβετο·
 ὃ μὲν δ' ἰσὺν· ὃ δ' ἡ, πλάτην καθίστατο,
 ταρσὸν τε χειρὶ· λυκά θ' ἰστὶν ἐν ἡν,
 πηδάλια τε ξύγλαισι παρακαθίετο·
 καὶν τῷδε μόχθῳ, τῷτ' ἄρα σκοπόμενοι,
 Ἕλληνες ἄνδρες Μενέλειω ξυνέμποροι,
 προσῆλθον ἀκταῖς ναυφόροις ἡδὴ μένοι
 πέπλοισιν· οὐδεῖς μὲν αὖχμηρὸν δ' ὄραν·
 ἰδὼν δέ νιν παρόντας Ἀτρέως γόνος,
 προσεῖπε, δόλιον οἶκτον ἦς μέσον φέρων·
 ὦ τλήμονες, πῶς, ἐκ τίνος νεώς ποτε
 ἀχαΐδος

ΕΛΕΝΗ

ἀχαιῖδος θραύσαντες ἤκτε σκάφος ;
 ἄρ' Ἀτρέως παῖδ' ὀλέμενον συνθάπτε ;
 ὃν τυνδαρίς παῖς ἦδ' ἄκοντα κενόταφ' ;
 οἷδ' ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῶ τρόπῳ,
 ῥ' ἑνὶν ἐχῶρον Μενέλεω, ποττίσματα
 φέροντες ἤμιν δ' ἦν καὶ ἡδ' ὑποψία.
 λόγος δ' ἐν ἀλλήλοισι, τ' ἐπεισβατῶν
 ὥς πληθος εἶη· διεσκοπῶμεν δ' ὁμῶς,
 τὸς σὺς λόγος σῶζοντες· ἄρχην δ' νεῶς
 ξένον κελεύσας, πάντα συνέχεας τάδε·
 καὶ ταῦτα καὶ δὴ, ῥαδίως εἴσω νεῶς
 ἐθέμιθα κρητίζοντα· ταύρῳ δ' ἢ πῦρ
 ἔκ' ἤθελ' ὀρθὸς σάνίδα προσβῆναι κάτα,
 ἀλλ' ἐξεβρυχάτ' ἐμὲ ἀνασρέφων κύκλῳ,
 πυρτῶν τε νῶτα, καὶ κέρας παρ' ἐμβλέπων,
 μήθι γὰρ ἄν' ἀπ' ἔργῳ· οἷδ' Ἑλένης πόσις,
 ἐκάλεισεν ὧ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν,
 ἔκ' ἄν' ἀναρπύσαντες Ἑλλήνων νόμῳ
 νεανίας ὥμοισι ταύρῳ δέμας,
 εἰς πρῶραν ἐμβλήτε ; φάσαν ὃν θ' ἄμα
 πρόχειρον ὥσ' ἐσφάγια τῷ τεθνηκότι ;
 οἷδ' εἰς κέλευσ' ἐλθόντες, ἐξ ἀνὴρ πασαν
 ταῦρον· φέροντές τ', εἰσέθεντο σείματα·
 μονάμυκον δ' Μενέλειος φήχων δέριν,
 μέτωπά τ' ἐξέπεισεν ῥ' σβῆναι δόρυ·
 τέλος δ' ἐπειδὴ νῆος τὰ πάντ' εἰδέξατο,
 πλήσασα κλισμαντήρας εὐσφύρα ποδῶς
 Ἑλένη, καθέζετ' ἐν μέσοις ἐδωλίοις,
 ὅτ' ἔκ' ἐτ' ὧν λόγοισι Μενέλεως πέλας·
 ἄλλοι δ' οἰκίῃς διεξίης, λαῖς τ' ἴσοι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀνὴρ παρ' ἀνδρ' ἔξοντο, ὑφ' ἡμασι ξίφη
 λαβρά ἔχοντες· ὀρθρία τ' ἐξέπιμπλατο
 βοῆς κελεύθε φθέγμαθ', ὥς ἠκῶσαμεν·
 ἐπὶ δὲ γαίης ἤμεν ἔτ' ἄγαν πρόσω,
 ἔτ' ἐγγὺς, ἔτ' ὡς ἤρετ' οἰάκων φύλαξ·
 ἔτ' ὡξέν εἰς τὸ πρόσθεν ἢ καλῶς ἔχει,
 πλοῦσωμεν; ἀρχαὶ δ' ἐνέως μέλαςί μοι·
 ὅδ' ἔπειν, ἄλις μοι· δεξιὰ δ' ἐλὼν ξίφος,
 ἧς πρῶραν εἶρπε· κατὰ ταυρείῳ σφαγῇ
 σταθεὶς, νεκρῶν τε ὑδενὸς μνήμην ἔχων,
 τέμνων δ' αἰμονήυχετ' ὦ νείων ἄλλα·
 πίντιε Γόσθδον, Νηρέως θ' ἀγναὶ κόραι,
 σῶσατέ μ' ἐπ' ἀκτὰς ναυπλίας, δάμαρτά τε
 ἄσυλον ἐκ γῆς· αἵματος δ' ἀπορροαὴ
 εἰς οἶδ' μ' ἐσηκόντιζον ὕρια ξένω·
 καὶ τις τόδ' εἶπε, δόλιος ἦ ναυκληρία·
 πάλιν πλέωμεν Ναξίαν; κέλευε σύ·
 σὺ δ' ἔρ' οἶακ'· ἐκ δ' ταυρὸς φόνος
 Ατρείως σταθὲς παῖς, ἀνέβησε συμμάχης·
 τί μέλλετ' ὦ γῆς Ελλάδος λωτίσματα
 σφάξην, φονάειν βαρβάρους, νεῶς τ' ἄπο
 ῥίπην εἰς οἶδ' μα; ναύταις δ' τοῖσι σοῖς
 βοᾷ κελευσὴς τ' ἐναντίαν ὅπα·
 ἔκην δ' ὁ μὲν τις λοῖσθον αἰρεῖται δόρυ,
 ὃ δ', ἐνὶ ἄξας, ὅδ' ἀφελὼν σκαλμὺ πλάτην,
 καθαιματώσει κρᾶτα πολεμίῳ ξένων;
 ὀρθοὶ δ' ἀνῆξαν πάντες, οἳ τε, ἐν χερσὶν
 κορμὸς ἔχοντες ναυτικῆς, οἳ δ' ἐξίφην·
 φόνω δ' ναῦς ἐρρῆτο· παρακέλυσμα δ' ἦν
 πρύμνηθεν Ελένης· πῦρ τὸ τρωϊκὸν κλέος;

ΕΛΕΝΗ

δείξατε πρὸς ἄνδρας βαρβάρους· σπυρδῆς δ' ὕπο
 ἐπιπῆον· οἳ δ' ὠρῶντο· τὸς ἢ κειμένους,
 νεκρὸς ἂν εἶδες· Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα,
 ὅποι νοσῶεν ξυμμαχοὶ κατασκοπῶν,
 ταύτῃ προσῆγε χερὶ δεξιᾷ ξίφος,
 ὥστ' ἐκκολυμβᾶν νηὸς· ἠρήμωσε δὲ
 σῶν ναυβάτων ἐρέτμ'· ἐπ' οἰάκων δὲ βᾶς
 ἄναξ, εἰς Ἑλλάδ' εἶπεν ἀνύνην δόρυ·
 οἳ δ' ἴσθ' ἦρον· ἔρραι δ' ἦκον πνοαί·
 βεβᾶσι δ' ἐκ γῆς διαφυγὼν δ' ἐγὼ φόνον,
 καθῆκ' ἐμαυτὸν εἰς ἄλ', ἀγνυραν πάρα·
 ἦδ' ἢ κάμνονθ' ὀρμιάων τείνων μέ τις
 ἀνέλετ', εἰς ἢ γαῖαν ἐξίβησέ σοι
 = τάδ' ἀγγελλντα· Σώφρονος δ' ἀπιστίας
 = ἔκ' ἐστὶν ὅδ' ἐν χρησιμώτερον βροτοῖς·
 Χο ἔκ' ἂν ποτ' ἦνυχν ἔτε σ', ὅθ' ἡ μᾶς λαβῆν
 Μενέλκον ὧ' ἄναξ, ὥς ἐλάνθανεν παρῶν·
 θεοκ ὦ γυναικῆαις τέχναισιν αἰρεθεὶς ἐγὼ τάλας,
 ἐκπεφύχασι γάμοι με· κῆ' ἤν' ἀλώσιμος
 ναῦς διώχμασι, πονήσας ἔλκον ἂν τάχα ξένους·
 οὖν ἢ τὴν προδῆσαν ἡ μᾶς τισὸ μέγα σύγγονον,
 ἥ τις ἐν δόμοις ἐρῶσα Μενέλεων, ἔκ' ἔπέ μοι·
 τοιγὰρ ἔποτ' ἄλλον ἄνδρα φεύσεται μαντεύμασιν·
 Χο ἔτος, ὦ, ποῖ σὸν πόδ' αἶρεις δέσποτ' εἰς ποῖον φόνον;
 θεοκ οἷπερ ἢ δίκη κελεύει μ'· ἀλλ' ἀφίσταθ' ἐκ ποδῶν·
 Χο ἔκ' ἀφήσομαι πέπλῳ· μέγαλα δ' ἀπὸ δῆς κακὰ·
 θεοκ ἀλλὰ δεσποτῶν κρατήσας δ' ἔσλος ὦν; Χ· φρονῶ δ' αὖ
 θεοκ ἔκ' ἐμοίγ', εἰ μή μ' ἐάσεις· Χ· ἔκ' ἔν' σ' ἐάσομεν·
 θεοκ σύγγονον κτανῆν κακίστην; Χ· οὐσεβεσάτην δ' ἔν·
 θεο ἢ με πρῆδωκε; Χ· καλήν γε προδοσίαν δίκαια δρᾶν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεοι τὰ μὰ λ' ἐντὶ ἄλλω διδύσας; Χ· τοῖς γε κυριωτέροις.
 θεοι κύριος ἢ τ' ἐμῶν τίς; Χ· ὃς ἔλαβε πατρός πάρα.
 θεοι ἀλλ' ἔδωκεν ἡ τύχη μοι. Χ· τὸ ἢ χρεῶν ἀφείλετο.
 θεοι ὅ σέ τὰ μὰ χρὴ δικάξην. Χ· ἦν γε βελτίω λέγω.
 θεοι ἀρχόμεθ' ἄρ', ὅ κ' αὖτ' ἔμεν.
 χο ὅσια δρᾶν τὰνδ' ἐκδιδῶ.
 θεοι κατθανεῖν ἔρᾶν ἔοικας. Χ· κτεῖνε σύγγονον δ' ἐσὴν
 ὅ κτενῆς, ἡ μῶν ἐκόντων, ἀλλ' ἐμὲ πρὸ δεσποτῶν.
 τοῖσι γενναίοισι δ' ἔλοισ, ἀνκλέεσταιον θανῆν.
 δίο ἐπίχες ὀργὰς, αἷσιν ὅ κ' ὀρθῶς φέρῃ
 σκῆ Θεοκλύμενε, γῆς τῆσδ' ἄναξ. δῖοι δέ σε
 ροι Δίοσκηροι καλῶμεν, ὃς Λήδα ποτὲ
 ἔτικτεν, Ελένην θ', ἡ πέφυγε σὺς δόμους.
 ὅ κ' πεπρωμένοις ὀργίξῃ γάμοις.
 ὃ δ' ἡ θεᾶς Νηρῆδος ἐκγόνη κόρη
 ἀδινῆ σ' ἀδελφὴ Θεονόη, τὰ τ' θεῶν
 τιμῶσα, πατρός τ' ἐνδίκης ἐπιστολάς.
 ὃ κ' αἰετὸν παρόντα νῦν χρόνον
 κήνην κατοικεῖν σοῖσιν ἐν δόμοις ἐχρήν,
 ἐπεὶ δὲ Τροίης ἐξανεστάθη βάθρα,
 καὶ τοῖς θεοῖς παρέχετ' ἔνομα, ὅ κ' ἐτι
 ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δεῖν ἐξῆλθαι γάμοις,
 ἐλθεῖν δ' ἐς οἶκός, καὶ συνοικῆσαι πόσει.
 ἀλλ' ἴχευ' αἰσῆς συγγόνος μέλαν ξίφος,
 νόμιξε δ' αὐτὴν σωφρόνως πράττειν τάδε.
 πάλαι δ' ἀδελφὴν, καὶ πρὶν ἐξεσώσασθαι,
 ἐπέπερ' ἡμᾶς Ζεὺς ἐποίησεν θεός.
 ἀλλ' ἡσόνες ἦμεν τῷ πεπρωμένῳ θάμα,
 καὶ τ' θεῶν, οἷς ταῦτ' ἔδοξεν ὦσ' ἔχειν.
 σοὶ κ' ἐτάδ' αὐδῶ, συγγόνω δ' ἐμῇ λέγω,

ΕΛΕΝΗ

πλεῖν ξὺν πόσῃ σῶ· πνῦμα δ' ἄξει τ' ἕριον·
 σωτήρ· εἴ μ' εἴς σ' ὠκισσιν ἴτω διπλῶ,
 πόντον περὶ πλύνοντε, πέμφομεν πάτραν·
 ὅταν δὲ καμψῆς, καὶ τελευτήσῃς βίον,
 θεὸς κεκλήσῃ, καὶ Διοσκόρων μετὰ
 ἀπονδῶν μεθέξεις, ξένιά τ' ἀνθρώπων πάρα,
 ἔξεις μεθ' ἡμῶν· Ζεὺς δ' ὧδε βύλεται·
 ἔδ' ὠρίσιν σε πρῶτα Μαιάδος τόκος,
 Σπάρτης ἀπάρας τ' κατ' ἕραν ὀμόων
 κλέψας δέ μες σόν, μὴ Γάρις γῆ μεέ σε·
 φρυγ' παρ' ἀκτὴν τεταγμένη· νῆσον λέγω,
 Ἑλένη τὸ λοιπὸν ἐν βροτοῖς κεκλησέσθαι,
 ἐπὶ κλοπᾷ σὰς ἐκ δόμων ἐδέξατο·
 καὶ τῷ πλανήτῃ Μενέλεω θεῶν πάρα,
 μακάρων κατοικῆν νῆσόν ἐστι μόρσιμον·
 » Τὸς ἀγνέεις δ' ἔσσυγ' σι δαίμονες·
 » Τῶν δ' ἀναριθμήτων, μᾶλλον ἔσιν οἱ πόνοι·
 θεοὶ ὧ παῖδες Λήδας, καὶ Διὸς, τὰ μὲν πάρος
 νείκη, μεθήσω σφῶν κασιγνήτης πέρι·
 ἐγὼ δ' ἀδελφὴν ἔκείτ' ἂν κτάνοιμι ἐμὴν·
 κείνη δ' ἴτω πρὸς οἶκον, εἰ θεοῖς δοκεῖ·
 ἴσον δ' ἀρίστης, σωφρονεσάτης θ' ἅμα
 γεγῶτ' ἀδελφῆς, μονογενὲς ἀρ' αἵματος·
 καὶ χαίρεθ', Ἑλένης ἕνεκ' ἀγνεσάτης
 » γνώμης, ὃ πολλὰς ἐν γυναιξὶν ἔκ' ἐνι·
 20 πολλὰ μορφαὶ τ' δαίμονίων,
 πολλὰ δ' ἀέλπῳς κραινύσι θεοί·
 καὶ τὰ δοκῇ θέντ', ἔκ' ἐτελείσθαι·
 τῶν δ' ἀδοκῆτων, πόρον ἄρε θεός·
 τοῖόν δ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.
EVRIPIDISION.

ΥΓΟΘΕΣΙΣ
ΙΩΝΟΣ.

Κρέουσιν τὴν Ερεχθίδος, Ἀπόλλων φθόρας,
ἔχονον ἐποίησεν ἐν Ἀθήναις· ἡ δὲ, τὸ γεννηθὲν, ὑπὸ
τὴν ἀκρόπολιν ἐξέθηκε, τὸ αὐτὸν τόπον καὶ τῆς
ἀδικήματος, καὶ τῆς λοχίας μάρτυρα λαβῶσα.
τὸ μὲν ὅν βρέφος Ερμῆς ἀνελόμενος, ἦς Δελ-
φὸς ἤνεγκεν· ὠρῶσα δ' ἡ προφήτις, ἀνέθρεψε. Τὴν
κρέουσιν δὲ, οὗτος ἔχουμε· συμμαχήσας δὲ
Ἀθηναίοις, τὴν βασιλείαν, καὶ τὸν τῆς προει-
ρημένης γάμον ἔλαβε δῶρον· τότε γὰρ
οὐκ ἄλλος παῖς οὐκ ἐγένετο· τὸν δ'
ἐκτραφέντα ὑπὸ τῆς προφήτι-
δος, οἱ Δελφοὶ νεωκόρον
ἐποίησαν· ὁ δὲ, ἀγνοῶν,
ἐδούλουσε τῷ πα-
τρὶ· Ἡ σκηνὴ τῆς
δράματος ὑ-
πόκειται
ἐν Δελ-
φοῖς.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ερμῆς.

Ιων.

Χορὸς ἐκ θερα-

παιδῶν

Κρέουσος.

Κρέουσα.

Ξῖθος.

Γρεσβύτις.

Θεράπων Κρέουσος.

Γυβία, ἥτοι προφῆτις.

Αθηνᾶ.

Προλογίζει ὁ Ερμῆς.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΩΝ.

α Τλας ὁ χαλκίοισι νῶ=
 τοις ὕρανόν
 θεῶν παλαιὸν οἶκον ἐκ
 τρίβων, θεῶν

μίᾱς ἔφυσε Μαῖαν, ἥ μ' ἐγένετο
 Ἑρμῆν, μεγίστη Ζηνὶ δαιμόνων λάτριν.
 ἥκω δ' Δελφῶν τήνδε γῆν, ἣν ὀμφαλὸν
 μέσον καθίζων Φοῖβος, ὕμνωδ' ἄβροτοῖς,
 τὰ τ' ὄντα, καὶ μέλλοντα θεασίξων ἄψ.
 ἔστιν ἅ ἔκ' ἄσκημος Ἑλλήνων πόλις,
 τῆς χρυσολόχῃ Γαλλάδος κεκλημένη,
 ἣ παῖδ' Ἑριχθείως Φοῖβος ἔσχευεν γάμοις,
 βίᾳ Κρέυσαν· ἐνθα προσβόρυς πέτρας
 Γαλλάδος ὑπ' ὄχθῃ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς
 Μακρὰς καλῶσι γῆς ἀνάντες Ἀτθίδος.
 ἀγνῶς δ' πατρὶ, τῷ θεῷ ἅ ἦν φίλον,
 γαστρὸς δ' ἰήνεγκ' οἶκον· ὥς δ' ἦλθε χρίνος,
 τεκῶσ' ἐν οἴκοις παῖδ' ἀπῆνεγκε βρέφος
 εἰς ταυτ' ἀντρον, ἔπερ ἠνυάσθη θεῷ
 Κρέυσα, κακ' ἀντίθεσιν ὥς θανέμενον
 κοίλῃς ἐν ἀντίπηγος αὐτρώχῃ κύνῃ,
 προγόνων νόμον σώξασα, τὴν τε γηγενὲς
 Ἑριχθονίᾳ κείνῃ ἢ Διὶ σ' κέρη
 φρεσὶ παραξύνεσσα φυλακὰς σώματος,
 διαὼ δ' ὀρέοντε παρθένοισι ἀγρῶν ἰσι
 δίδωσι σώξην· ὅθεν Ἑριχθείδαις ἐκ
 νόμος τίς ἐστιν, ὅφρ' ἐσιν ἐν χρυσηλατοῖς
 τρέφην

ΙΩΝ

τρέφειν τέκν'· ἀλλ' ἦν ἤγε παρθένος χλιδὴν,
 τέκνῳ προσάψασ' ἔλιπεν, ὥς θανέμενῳ·
 καὶ μὲν ὦν ἀδελφὸς Φοῖβος, αἰτεῖται τάδε·
 ὦ σύγγον', ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα
 κλεινῶν Ἀθινῶν, διαθαῖ θεῶς Πείλιν,
 λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίτης πέτρας
 αὐτῷ σὺν ἄρχῃ, σπαργάνοισι θ', οἷς ἔχθ',
 ἔνεγκ' ἀδελφῷ τὰ μὰ πρὸς χρηστήρια,
 καὶ θεὸς πρὸς αὐταῖς εἰσόδοις δόμων ἐμῶν·
 τὰ δ' ἄλλ', ἐμὸς γὰρ ἐστὶν ὡς εἰδῆς ὁ πᾶς,
 ἡμῖν μελήσῃ· Λοξία δ' ἐγὼ χάριν
 πράσσων ἀδελφῷ, πλεκτὸν ἐξ ἄρας σκύτος
 ἦνεγκα· καὶ τ' παῖδα κρηπίδων ἐπι
 τίθημι νῆα τῷ δ' ἀναπύξας σκύτος,
 εἰληκτ' ἀντίπηγος, ὥς ὀράσθ' ὁ πᾶς·
 κυρεῖ δ' ἀνιππύοντος ἡλίου κύκλῳ
 προφῆτις ἡσβαίνεσσα μαντήϊον θεῷ·
 ὄφιν ἢ προσβαλῶσα παιδὶ νηπίῳ,
 ἐθαύμασ', ἥ τις Δελφίδων τλάη κορη,
 λαθραῖον ὦδ' ἦν ἥς θεῷ ῥίψαι δόμον
 ὑπὲρ ἢ θυμέλης διορίσαι πρόθυμος ἦν·
 οἶκτῳ δ' ἀφῆκεν ὠμότητα· καὶ θεὸς
 συνερχὸς ἦν τῷ παιδί, μὴ ἔπεσθ' ἐν δόμων·
 τρέφει δ' ἐνὶ λαβῶσα· τ' σπέραντα ἢ
 ἔκ οἷδε Φοῖβον, ἔδ' ἐμῆτέρ', ἥς ἔφυν·
 ὁ πᾶς τε τὸς τεκόντας ἔκ ἐπίσταται·
 νέος δ' ἔν ὦν, ἀμφὶ βωμίῃς τροφᾶς
 ἡλᾶτ' ἀθύρων· ὡς δ' ἀπινδρῶνθ' ἐμέας,
 Δελφοὶ σφ' ἐθεντο χρυσοφύλακα τῷ θεῷ,
 ταμίαν τε πάντων πύον· ἐν δ' ἀνακτόροις

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεῶν καταξή δ' αὖρ' ἀπὸ σε μὲν ὄν βίον·
 Κρέῖσσα δ' ἡ τεκῆσσα πῦν νεανίαν,
 Ξύθω γὰρ μέγαι συμφορᾷς τοιάδ' ὕπο·
 ἦν ταῖς Ἀθηναῖς, τοῖς τε Χαλκοδοντίδαις,
 οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων·
 ὅν συμπονήσας, κ' ξυνεξελὼν δορὶ,
 γάμων Κρεῦσης ἀξίω μ' ἐδέξατο,
 ὅν ἐγγενὲς ὦν, Αἰόλα ἢ τῷ Διὶ
 γεγώς ἀχαιὸς· χρόνια ἢ σφάρας λέχη,
 ἄτεκνός ἐστ', κ' Κρέῖσσ' ὦν ὕνεκα,
 ἤκυσσι πρὸς μαντῇ Ἀπόλλωνος τάδε,
 ἔρωτι παίδων· Λοξίας ἢ τὴν τύχην
 εἰς τῷτ' ἐλαύνει, κ' ἀέλιθεν, ὥς δοκεῖ·
 δώσει ἢ εἰσελθόντι μαντεῖον τόδε
 Ξύθω, τὸν αὐτῷ παῖδα· κ' πεφυκέναι
 κῆρυς σφε φήσει, μητρὸς ὥς ἐλθὼν δόμους,
 γνωστῇ Κρεῦση· καὶ γάμοι τε Λοξίᾳ
 κρυπτοὶ γένωνται, παῖς τ' ἔχει τὰ πρόσφορα·
 Ἰωνα δ' αὐτὸν κτίσθ' Ἀσιάδος χθονός,
 ὅνομα κεκληῖσθαι θήσεται καθ' Ἑλλάδα·
 ἀλλ' εἰς Δαφνώδην γύαλα βήσομαι τόδε,
 τὸ κρανθὲν ὥσ' ἂν ἐκ μάθω παῖδος πέρι·
 ὅρῳ ἢ ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
 τόνδ', ὥς πρὸ ναῦ λαμπρὰ θῆ πυλώματα,
 δάφνης κλάδοισιν ὄνομα δ' ὅ μ' ἔμμελλει τυχεῖν,
 Ἰὼν' ἐγὼ πρῶτος ὄνομάξω θεῶν·
 Ἰὼν ἄρματα μὲν τόδε λαμπρὰ τεθρίππων
 ἥλιος ἤδη λάμπη κατὰ γῆν,
 ἄστροι ἢ φλέγη πυρὶ τῷ δ' αἰθέρος
 ὅς νύ κ' ὀϊστάν·

παρνησιᾶδης

ΙΩΝ

παρνησιᾶδες δ' ἄβατοι κορυφαί
 καταλαμβάνει τὴν ἡμέραν,
 ἅψιδά βροτοῖσι δέχονται.
 Σμύρνης δ' ἀνύδρα καπνός,
 εἰς ὀρόφους φοῖβον πέταται.
 θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδά ξάθειον
 δελφίς, αἰείδουσ' Ἑλλήσι βοᾶς,
 αἷς ἂν Ἀπόλλων κελαιδῆσιν.
 ἀλλ' ὦ φοῖβον Δελφοὶ θέραπες,
 τὰς Κασπαίας ἀργυροειδεῖς
 βάνετε δίνους· καθαράς ἢ δρόσοις
 ἀφιδρανάμενοι, σείχετε ναῦς.
 σῶμα τ' ἀφίμον φρεσὶ τ' ἀγαθόν,
 φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέουσι μαντεύεσθαι,
 γλώσσης ἰδίᾳς ἀποφαίνην.
 ἡμῶς ἢ πόνους, ὅς ἐκ παιδὸς
 μοχθῶμεν αἰεὶ, πτόρθοισι δάφνης,
 σέρισι δ' ἱερῶς ἐσόδους φοῖβον
 καθαράς θήσομεν, ὑγράς τε πέδον
 ῥανίσι νοτερόν, πηνῶν τ' ἀγέλας, ἃ βλάπτουσιν
 σέ μιν ἀναθήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
 φυγάδας θήσομεν· ὥς ἔ' ἀμήτωρ,
 ἀπάτωρ τε γηγώς, τὺς θρέψαντας
 φοῖβον ναῦς θεραπείῳ.
 ἀλλ' ὦ νειθαλὲς, ὦ
 καλλίστας προπόλιν μαδάφνης,
 ἃ τὰν φοῖβον θυμέλαν
 σάειρ' ὑπὸ νηοῖς
 κήπων ἐξ ἀθανάτων,
 ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱερά,

ΔΔΔ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

τὰν αἰνυαον παλὰν
 ἐκπροΐῃσαι,
 μυρσίνας ἱερὰν φόβαν.
 ἃ σάϊρω δάπεδον θεῶ
 παναμέριος ἄμ' ἡλίῳ
 πῆρυγι βοῇ,
 λατράων τὸ κατ' ἡμᾶρ.
 ὦ παιᾶν, ὦ παιᾶν,
 οὐαίων, οὐαίων
 εἴης ὦ Λατῶς παῖ.
 καλόν γε τὸν πόνον ὦ
 Φοῖβέ σοι πρὸ δόμων λατράων,
 τιμῶν μαντῆον ἔδραν.
 κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι,
 θεοῖσι δ' ὕλαν χερ' ἔχην.
 ὕθνατοῖς, ἀλλ' ἀθανάτοισ,
 οὐφάμοις πόνοισ μοχθεῖν
 ὕκ' ἀποκᾶμψω.
 Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ.
 τὸν βόσκοντα ἔ' οὐλοῦ.
 τὸν δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος,
 ὄνομα λέγω
 Φοῖβε τῷ κατὰ νῆον.
 ὦ παιᾶν, ὦ παιᾶν,
 οὐαίων, οὐαίων
 εἴης ὦ Λατῶς παῖ.
 ἀλλ' ἐκπαύσω ἔ' μόχθους
 δάφνας ὀληοῖς.
 χρυτέων δ' ἐκ ταυχέων ῥίψω
 γαῖας παλὰν,

ΙΩΝ

ἀν' ἀποχάνονται Καταλίας
 δίνει, νοτερόν ὕδωρ
 βάλλων, ὅστις ἀπ' ἀνῶς ὦν.
 εἴθ' ὕτως ἀρᾷ, Φοίβη
 λατρεύων μὴ παυσαίμην,
 ἢ παυσαίμαν ἀγαθὰ μοίρα.
 ἔα· ἔα.

φοιτῶσ' ἤδη, λείπασίν τε
 πᾶντοὶ Γαργασὶ κοίτας.
 αὐδῶ μὴ χρίμπειν θριγκοῖς,
 μήδ' ἴς χρυσήρεος οἴκους
 μάρψω σ' αὐτίξοις· ὦ Ζηνὸς
 κῆρυξ, ὀρνίθων γαμφηλαῖς
 ἰχθὺν νικῶν.

ὅδε πρὶ θυμῆλας ἄλλος ἐρίσσει
 κύκλος· ἔκ, ἀλλὰ
 φοινικοφᾷ πόδα κινήσεις;
 ἔδέν σ' ἄφορμιγξ ἢ Φοίβη
 σύμμολπος τόξεων ῥύσαιτ' αὖ.
 παρὰ τε πτέρυγας
 λίμνας ἐτίβα τὰς Δηλιάδας.
 αἰμάξῃς ἢ μὴ πῆσῃ,
 τὰς καλλιφθόγγας ὕδαας.
 ἔα· ἔα.

τίς ὁδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα;
 μῶν ὑπὸ θριγκὸς, ἀναιίας
 καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
 ψαλμοὶ σ' ἔρξουσιν τίξεων.
 ἔπίσῃ; χωρῶν ἐν δίναις
 τῆς Αἰφροῦ παιδ' ἔρρει, ἢ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

νάπος ἰσθμίων,
ὥς ἀναθήματα μὴ βλάπῃται,
ναὶ θ' οἱ φοί

βη· κτείνειν δ' ὕμᾱς αἰδῶμαι,
τὺς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας
θνατοῖς· οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις,
φοίβῳ δαλύνσω, κ' ἐλήξω
τὺς βόσκοντας θεραπύων·

χ^ο ἐκ ἐν ταῖς ξαθείαις Ἀθάναϊς
ἀνιόνες ἦσαν αὐλαὶ
θεῶν μόνον, ὅδ' ἀγιάτιδες
θεραπῆ', ἀλλὰ γὰρ καὶ παρὰ Λοξίῃ
τῷ Λατῆς, διδύμων προσώ
πων καλλίφαρον φῶς·

ἴων ἰδὲ τὰνδ' ἄθρησον,
λερναῖον ὕδραν ἐνάει
χρυσέαις ἄρπαις ὁ Δίος παῖς·
φίλα πρόσιδ' ἑσσοισιν·

χ^ο ὄρῳ· ἴων· καὶ πέλας ἄλλος αὐτῷ,
πῆλ' ὄν πυρίφλεκτον αἶρει·

χ^ο τίς ἄρ', ὅς ἐμᾶς μυθῶνεται
παρὰ πῆλαισιν;

ἴων ἀσπίδας Ἰόλαος ὅς
κοινὸς αἰρόμενος πόντος,
δίψαι δὲ συναντλεῖ·
καὶ μὲν τὸνδ' ἄθρησον
πῆρ' ὄντος ἐφ' ἑδρον ἵππων,
τὰν πυρίπνευσαν ἐνάει
τριώματον ἀλκίαν·

χ^ο πάντα τοι βλέφαρον διώκω·

ΙΩΝ

Ἴων σκίψαι κλόνον ἐν τέχεσι
 λαῖνοισι γιγάντων.
 χο ὥδε δερκώ μεθ' ὧ φίλα.
 Ἴων λούσεις ἔν' ἐπ' ἐγχελάδῳ
 χορῶν τὸν πάλλεσσαν ἵππον;
 χο λούσω Γαλλάδ' ἐμὴν θεόν.
 Ἴων τί κ', κεραυνὸν ἀμφίπυρον, ὄμβριμον,
 ἐν Διὸς ἐκὴ βίβλης χερσίν;
 ὄρω τ' δαΐον
 Μίμνεντα πυρὶ καταιθαλοῖ,
 καὶ βρόμιος ἄλλον
 ἀπολεμίσις κιαίνουσι βάκτροις
 ἐναίρῃ γὰρ τέκν' οὐρανὸν.
 σί τοι τ' παρὰ ναὸν αὐδῶ,
 θέμις γυάλων ὑπερβῆναι
 λουκῶ ποδί; Ἴων. ὦ θέμις ὦ ξέναι.
 χο ὕδ' ἂν ἐκσέθεν ἂν πυθόμαν αὐδάν;
 Ἴων τίνα ἢ θέλεις; χο. ἄρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν γὰρ
 Φοῖβη κατέχει δόμος; Ἴων. σέμμασί γ' ἐνδυτὸς,
 ἀμφὶ ἢ χορῶνες. χο. ὕτω καὶ φάτις αὐδῶ.
 Ἴων ἢ καὶ ἐδύσατε πέλαγον πρὸ δόμων,
 καί τι πυθέσθαι χρήξετε Φοῖβη,
 παρίτ' ἢ θυμέλας. ἐπὶ δ' ἀτφάντοισι
 μήλοισι, δόμων μὴ παρίτ' εἰς μυχόν.
 χο ἔχω μαθῶσα θεῶν ἢ νόμον
 ὅ παρὰ βαίνομεν. ἀδ' ἐκτὸς, ὄμμα τέρεψι.
 Ἴων. πάντα θεῶν, ὅτι καὶ θέμις, ὄμμασι.
 χο μεθεῖσαν διαπύεται θεῶν με γυάλα τάδ' εἰσιδεῖν.
 Ἴων δ' μωαὶ ἢ τίνων κλήξεσθε δόμων;
 κρέ Γαλλάδος ἔνοικα τρόφιμα μέλαθρα

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τῶν ἐμῶν τυράνν'· παρῶσας δ' ἄμφι τάσδ' ἱρώτα.
 Ἰών γενναίότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον,
 ὅχῃ μ' ἔχεις τόδ', ἥ τις εἴποτ' ὦ γύναι.
 Ἰγνοίῃ δ' ἂν, ὥς τὰ πολλὰ γ' ἀνθρώπου πέρι,
 ὅχῃ μ' ἰδῶν τις, εἰ πέφυκεν ἀγενής.
 ἔα ἀλλ' ἐξέπληξάς μ', ὅμματα συγμλήσασα σόν,
 δακρύοις θ' ὑγράνας ἀγενὴ παρηΐδα,
 ὥς εἶδες ἀγὰ Λοξίου χρηστήρια.
 τί ποτε μερίμνης ἦς τόδ' ἦλθες ὦ γύναι;
 ὃ πάντες ἄλλοι γύαλα λούτοντες θεῶ,
 χαίρουσιν, ἐνταῦθ' ὅμματα σὸν δακρυρρόφ.
 κρέ ὦ ξένη, τὸ μὲν σόν, καὶ ἀπαιδύτως ἔχει,
 εἰς θαύματ' ἐλθὼν δακρύων ἐμῶν πέρι.
 ἐγὼ δ' ἰδῶσα τέσδ' Ἀπόλλωνος δόμας,
 μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρησάμην τινά.
 οἴκοι δ' ἐπὶ τὸν γυν' ἔρχομεν ἐνθάδ' ὕσάπῃ.
 ὦ τλήμονες γυναῖκες, ὦ τολμήματα
 θεῶν, τί δῆτα, ποῖ δ' ἵκιν ἀνήσομεν,
 εἰ τ' κρατάντων ἀδικίας ἐλπίμεθα;
 Ἰών τί χρῆμ' ἀνερούνητα δυοδυμῇ γύναι;
 κρέ ὕδεν· Μεθῆνα τίξας· τὰπὶ τῷδε δ',
 ἐγὼ τε σιγῶ, καὶ σὺ μὴ φρόντισέ τι.
 Ἰών τίς δ' ἦ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πατρὸς
 πέφυκας; ἵνομα τί σε καλῶν ἡμᾶς χρεῶν;
 κρέ Κρένσα μὲν μοι τῆνομ'· ἐκ δ' Ερεχθεὺς
 πέφυκας· πατὴρ γὰρ δ' Ἀθηναίων πόλις.
 Ἰών ὦ κληνὸν οἰκῶσ' ἄστυ, γενναίων τ' ἄπο
 τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω γύναι.
 κρέ τοσαῦτα· καὶ τυγχῶ μὲν ὦ ξέν' ὅπερα.
 Ἰών πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὥς με μύθουται βροτοῖς,

ΙΩΝ

κρέ τί χρήμ' ἐρωτᾷς ὧ ξέν', ἐκ μαθῆν θέλω.
 Ἴων ἐκ γῆς πατρός σε πρόγονος ἔβλασε πατήρ;
 κρέ Εριχθονίος γε τὸ ἡ γένος μ' ἔκ' ὠφέλῃ.
 Ἴων ἦ καί σφ' Ἀθῶνα γῆθεν ἔξανθήλετο;
 κρέ ἥς παρθένος γε χεῖρας ἔτεκ' ὅσ' αὖτις.
 Ἴων δίδωσι δ' ὥς περ ἐν γραφῇ νομίζεται;
 κρέ Κέκροπός γε σώξεν παισὶν ἔχ' ὀρώμενον.
 Ἴων ἤκυσσ' αὖτις παρθένος τὸνχος θεᾶς.
 κρέ τοι κ' θανῆσαι, σκόπελον ἦ μ' ἔξ' ἀν πέτρας.
 Ἴων εἴεν τί δαί; τόδ' ἄρ' ἀληθές, ἢ μάστιγ' λόγος,
 κρέ τί χρήμ' ἐρωτᾷς; καὶ κ' ἔκ' ἀμύνω χολῇ.
 Ἴων πατήρ Ερεχθίδος σᾶς ἔθυσσε συγγένους;
 κρέ ἔτλη πρὸ γαίης σφάγια παρθένους κτανεῖν.
 Ἴων σὺ δ' ἐξεπώθης πῶς κασιγνήτων μόνῃ;
 κρέ βρέφος νεογνὸν μητρὸς ἦν ἐν ἀγκάλας.
 Ἴων πατέρα δ' ἀληθῶς χόσμα σὸν κρύπτῃ χθονός;
 κρέ πληγαὶ τριαίνης, ποντίϊς σφ' ἀπώλεσαν.
 Ἴων Μακράν ἢ χῶρος ἐς ἑκὼς κεκλησμένος;
 κρέ τίδ' ἴσους τόδ', ὥς μ' ἀνέμνησας τινός;
 Ἴων τιμᾶσθε Γύθιος, ἀσραπαί τε Πύθια;
 κρέ τιμᾶ, τιμᾶ, ὥς μή ποτ' ὠφελὸν σ' εἰσιδῶν.
 Ἴων τί ἢ, συγγένος σὺ τῷ θεῷ τὰ φίλτατα;
 κρέ ἔδεν· ξέν' οἶδ' ἀντροισιν ἀγύνην τινά.
 Ἴων πόσις ἢ τίς σ' ἔρημ' Ἀθηνάων γύναι;
 κρέ ἔκ' ἄσους, ἀλλ' ἐπακτός ἐξ ἄλλης χθονός.
 Ἴων τίς; ἀγνήν νιν δ' ἔπεφυκέναι τινά.
 κρέ Ξεῖθος, πεφυκὸς Ἀϊόλῃ, Διὸς τ' ἄπο.
 Ἴων κ' πῶς ξένος σ' ὦν, ἔχεν ὅσ' αὖτις ἐγγεῆ;
 κρέ Εὐβοί' Ἀθῆναις ἐστ' τις γείτων πόλις.
 Ἴων ὅροις ὑγροῖσιν, ὥς λέγ' ὧς, ὠρισμένη;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέ ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῷ δορί·
 ἴων ἐπίκυρος ἐλθὼν, κατὰ σὸν γαμῆλός; ;
 κρέ φερνάς γε πολέμῳ, κ' δορὸς λαβὼν γέρας·
 ἴων σὺν ἀνδρὶ δ' ἦκας, ἢ μόνῃ χρησέρια;
 κρέ σὺν ἀνδρὶ· σικκὺς δ' ἐνστέφει Τροφῶνίη·
 ἴων πότερα, θεατὴς, ἢ χάριν μαντανμάτων;
 κρέ κήνυτε, Φοῖβ' ὅθ' ἐν θέλων μαθεῖν ἔπος·
 ἴων καρπὸν δ' ὑπὲρ γῆς ἤκετ', ἢ παίδων πέρι;
 κρέ ἄπαιδες ἐσμὲν, χρόνι' ἔχοντ' ἀνήματα·
 ἴων ὅδ' ἔτεκες ὅδ' ἐν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος ᾗ;
 κρέ ὁ Φοῖβος οἶδ' ἔμην ἄπαιδίαν·
 ἴων ὧτλήμον, ὥς τ' ἀλλ' αὐτὸς ᾗ, ὅκ' αὐτὸς ᾗ·
 κρέ σὺ δ' εἴ τίς; ὥς σὺ τὴν τεκνύσαν ὠλβισα·
 ἴων τῷ θεῷ καλῶμαι δ' ὕλος, εἰ μὴ τ' ὧ γύναι·
 κρέ ἀνάβημα πόλεως, ἢ τίνος πραθεῖς ὕπο;
 ἴων ὅκ' οἶδα, πλὴν ἐν, Λοξίῳ κεκλήμεθα·
 κρέ ἡμῶς σ' ἄρ' αὖθις ὧ ξέν' ἀντοικτείρομεν·
 ἴων ὥς μὴ ᾗ δ' ὅθ' ἦ τις μ' ἔτεκεν, ἐξ ὅτ' ἔφυν·
 κρέ ναοῖσι δ' οἰκῶς τοῖσδ' ἐγ', ἢ κατὰ σέλας;
 ἴων ἅπαν θεῶ μοι δῶμ', ἵν' ἂν λάβῃ μ' ὕπνος·
 κρέ πᾶς δ' ὧν ἀφίκεν ναόν, ἢ νεανίας;
 ἴων βρέφος λέγῃσιν οἱ δοκῶντες εἰδέναι·
 κρέ καί τις γάλακτί σ' ἐξέθρεψε δελφίδων;
 ἴων ὅκ' πώποτ' ἐγγὼν μάστιγ' ἢ δ' ἐθρέψέ με·
 κρέ τίς ὧ ταλαίπωρ; ὥς νοσῶσ' αὖρον νόσος·
 ἴων Φοῖβ' προφῆτις, μητέρ' ὥς νομίζομεν·
 κρέ ᾗ δ' ἀνδρ' ἀφίκεν, τίνα τροφὴν κεκτιμένος;
 ἴων βωμοί μ' ἔφερβον, οὐ πῶν τ' ἄγ' ἔενος·
 κρέ τάλαινά σ' ἢ τεκνύσ', ἢ τίς ποτ' ἦν ἄρα·
 ἴων ἀδίκημα τῷ, γυναικὸς ἐγένετο μὲν ἴσως·

ΙΩΝ.

κρέ ἔχεις ἢ βίοντον; ἂν ἢ ἡσκησαι πέπλοις.
 Ἰων τοῖς τῷ θεῷ κοσμήμεθ', ὧ δαλύνομεν.
 κρέ ἔδ' ἤξας εἰς ἔρουναν ἐξουρῆν γονάς;
 Ἰων ἔχω ἢ ἔδ' ἐν ὧ γύναι τεκμήριον.
 κρέ φῶ.
 πέπονθέ τις σὴ μητρὶ ταῦτ' ἄλλη γυνή;
 Ἰων τίς; εἶπον. ἢ μοι ξυλλάβη, χαίρομεν ἄν.
 κρέ ἥς ἔνεκ' ἦλθον δούρο, πρὶν πόσιν μολεῖν.
 Ἰων ποῖόν τι χρήξας, ὥς ὑπεργήσω γύναι;
 κρέ μάνταν μα κρυπτόν δεομένῃ Φοῖβη μαθῆν.
 Ἰων λέγοις ἄν· ἡμεῖς δ' ἄλλὰ προξενήσομεν.
 κρέ ἄκκε δὴ τ' μῦθον· ἀλλ' αἰδ' ἔμεθα.
 Ἰων ἔτ' ἄρα πράξεις ἔδ' ἐν· ἄργος ἢ θεός.
 κρέ Φοῖβη μιγῆναι φησὶ τις φίλων ἐμῶν.
 Ἰων Φοῖβη γυνὴ γεγῶσα; μὴ λέγ' ὧ ξένη.
 κρέ κ' παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρα πάρος.
 Ἰων ἔκ' ἐστὶν· ἀνδρὸς ἀδελικῆαν αἰχλύνεται.
 κρέ ὅ φησιν αὐτῇ, κ' πέπονθεν ἀθλία.
 Ἰων τί χρεῖμα δράσας, εἰ θεῷ συνεζύγη;
 κρέ τὸν παῖδ', ὃν ἔτεκεν, ἐξέθηκε δωμάτων.
 Ἰων ἰδ' ἐκτεθῆς παῖς, πῶς ἐστιν; ἢ σορᾶ φάος;
 κρέ ἔκ' οἶδεν ἔδ' εἰς· ταῦτα κ' μαντάνομαι.
 Ἰων ἢ δ' ἔκ' ἐστ', τίνι τρόπῳ διεφθάρη;
 κρέ θῆρας σφετὸν δύσηνον ἐλπίξῃ κτανεῖν.
 Ἰων ποῖω τόδ' ἔγνωσ' χρωμένην τεκμήριω;
 κρέ ἐλθ' σ' ἵν' αὐτὸν ἐξέθῃ, ἔχ' ἄρ' ἔτι.
 Ἰων ἦν ἢ σαλαγμός ἐν σίβῳ τις αἵματος;
 κρέ ἔφησι· καί τοι πολλὰ ἐπεσφάφη πέδον.
 Ἰων χρόνος ἢ τίς τῷ παιδὶ διαπεπραγμένω;
 κρέ σοὶ ταυτὸν ἤβης εἵπερ ἦν, ἢ χ' ἄν μέτρον.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων ἀδίκηει νιν ὁ θεός· ἡ τεκῆσα δ' ἀθλία.
 κρέ ἔκην ἔτ' ἄλλον ὕπερον τί κτει γόνον;
 ἴων τί δ' εἰ λάθρα νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;
 κρέ Τὰ κοινὰ χαίρων, ὅ δ' ἰκαία δρᾷ μόνος.
 ἴων οἱ μοι προσώδ'ος ἡ τύχη τῷ μῶ πάθῃ.
 κρέ καὶ σ' ὧ ξέν' οἶμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν.
 ἴων κ' μήν' ἐπ' οἶκτον μ' ἔξαλ', ὅ λελήσμεθα.
 κρέ σιγῷ· πέραντε δ' ὦν σ' ἀνιστοῦν πέρι.
 ἴων οἷός τ' ὅ κ' ἀμει τῷ λόγῳ μάλιστα σοι;
 κρέ τί δ' ἔκ' ἐκίνη τῇ ταλαιπώρῳ νοσεῖ;
 ἴων πῶς ὁ θεός, ὃ λαθὲν βύλεται, μαντεύσεται;
 κρέ ἔπερ καθίξει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος.
 ἴων ἀλύνεται τὸ πρᾶγμα· μὴ ξέλεγχέ νιν.
 κρέ ἀλύνεται δὴ γ' ἡ παθῆσα τῇ τύχῃ.
 ἴων ὅ κ' ἔστιν ὅστις σοι προφητεύσῃ τάδε.
 κρέ ἐν τοῖς κ' αὐτῷ δώμασι κακὸς φανῆς
 Φοῖβος, δικάως τὸν θεμισεύοντά σοι
 δρᾷσειεν ἄν τι πῆ μ'· ἀπαλλάσσον γύναι.
 » τῷ κ' θεῷ τάναντί' ὅ μαντεύεον.
 » εἰς κ' τοσῶτον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἄν,
 » εἰ τὸς θεὸς ἐκόντας ἐκπονήσομεν
 » φράξεν ἂ μὴ θέλυσιν, ἢ προβωμίῃς
 » σφαγαῖσι μῆλων, ἢ δ' οἰωνῶν πτεροῖς.
 » ἄν κ' βίᾳ σπύδωμεν ἀκόντων θεῶν,
 » ἄκοντα κεντήμεθα τάχα θ' ὧ γύναι.
 » ἂ δ' ἄν διδῶσ' ἐκόντες, ὠφελὺς μεθα.
 χθ Γολλαί γε πολλοῖς ἴσι συμφοραὶ βροτῶν.
 » μορφαὶ δ' διαφέρουσιν· ἐν δ' ἄν ἀντυχὲς
 » μόλις πότε ἐξύροι τίς ἀνθρώπων βίῳ.
 κρέ ὦ Φοῖβε, κακῆς, κακῆς δ' ἡ δίκαιος εἶ.

ἴδ' τὴν

ΙΩΝ

ἥς τὴν ἀπῆσαν, ἥς πάρεισιν οἱ λόγοι.
 σύ γ' ἔκ' ἔσωσας τ' σὸν, ὃν σῶσαι σ' ἔχρην,
 ὅθ' ἰσορῶσιν μητρὶ, μάντις ὦν ἐρῆς.
 ὥς εἰ μὴ ἔκ' ἐστίν, ὀγκωθῆ τάφῳ.
 ἃ δ' ἐστίν, ἔλθῃ μητρὸς ἥς ὅτιν ποτέ.
 ἀλλ' ἔαν χρὴ τάδ', ἃ πρὸς τῷ θεῷ
 κωλυόμεσθα μὴ μαθῆν ἁ βύλομαι.
 ἀλλ' ὧ ξέν', εἰσορῶ ἢ ἀγενῆ πόσιν
 Ξῖθον, πέλας δὴ τόνδε τὰς Τροφωνίῳ
 λιπόντα θαλάμας, τῶς λελεγμένους λόγους
 σίγα πρὸς ἄνδρα, μὴ τιν' αἰχύνῃν λάβω,
 διακονῶσα κρυπτή, καὶ προβῆ λόγους,
 ἢ χ' ἢ περ ἡμῶς αὐτ' ἐξεηλίσομεν.
 Τὰ δ' ἡ γυναικῶν, δυσχερῆ πρὸς ἄρσενας,
 καὶ τὰς κακῶσιν αἰ' γὰρ μεμιγμέναι,
 μισθὸς μεθ' ὅτ' αὖ δυνυχῆς πεφύκαμεν.
 πρῶτον μὲν, θεὸς τ' ἐμῶν προσφθεγμάτων
 λαβὼν ἀπαρχὰς, χαίρει τω, σὺ τ' ὧ γυναι-
 κῶν χρόνιος ἐλθὼν σ' ἐξέπληξ' ὀρρώδία;
 ἀρ' ἐὺ δένει. ἀφίκε δ' εἰς μέριμναν. ἀλλὰ μοι
 λέξον, τί θέσπισ' ἐκ Τροφωνίῳ φέρεις,
 παίδων ὅπως νῦν σπέρμα συγκαθήσεται.
 ἢ ἢ ἐξίωσε τῷ θεῷ προλαμβάνειν
 μάνταν μ'. ἐν γὰρ εἶπεν, ἢ ἢ ἀπαιδάμε
 πρὸς οἶκον ἥξειν, ἢ δ' ἐσ' ἐκ χρηστηρίων.
 ἀρ' ἐὺ πότνια Φοίβη μήτερ, ἃ δ' αἰσίως
 ἔλθοιμεν. ἃ, τε νῦν συμβόλαια πρόσθεν ἦν,
 ἐς παῖδα τὸν σὸν μεταπίσοι βελτίονα.
 ἢ ἢ ἔσαι τάδ'. ἀλλὰ τίς προφητὴς θεῶν;
 ἴωι ἢ μῆς τάχ' ἐξω. τ' ἔσω δ' ἄλλοις μέλει,

ΕΕΕ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οἱ πλησίον θάνασι τρίποδος ξένε,
 Δελφῶν ἀριστῆς, ὃς ἐκλήρωσεν πάλος.
 ξὺ καλῶς· ἐγὼ δὲ πάνθ' ὅσων ἐχρήσομαι·
 εἴχοι μ' ἂν εἶσω· ἢ ἥ ὥς ἐγὼ κλύω,
 χρηστῆριον πέπλωκε τοῖς ἐπὶ λυσι
 κοινὸν πρόναυ· βύλομαι δ' ἐν ἡμέρᾳ
 τῇδ', αἰσία ἢ θεῶν λαβὴν μαντεύματα·
 σὺ δ' ἄμφι βωμὸς ὧ γύναι, λαφνηφόρος
 λαβῶσα κλώνας ἀντέκνυς, ἄλκι θεοῖς,
 χρησμὸς μ' ἐνεγκεῖν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.
 ἡρὲ ἔσαι τάδ', ἔσαι· Λοξίας δ' ἐὰν θέλῃ
 νῦν, ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβὴν ἁμαρτίας,
 ἅπας αἰὲρ γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος.
 ὅσον ἢ χρήξῃ, θεὸς γάρ ἐστ', δέξομαι.
 ἴων τί ποτε λόγοισιν ἡ ξένη πρὸς τὸ θεὸν
 κρυπτοῖσιν αἰεὶ λοιδόρῃσ' ἀνίσταται;
 ἦτοι φιλοῦσα γῆς ὑπερμαντεύεται,
 ἢ καὶ τι σιγῶς, ὧν σιωπᾶσθαι χρεῶν;
 ἀτὰρ θυγατὸς τῆς Εὐρεχθέως, τί μοι
 μέλει, προσήκει τ' ἤδ' αὖ· ἀλλὰ χρυσέαις
 πρόχυσιν ἐλθὼν ἦς ἀπορροάνθηρια,
 δρόσον καθήσω· νυθετιτέος δέ μοι
 Φοῖβος τί πάχῃ παρθένος βία γαμῶν;
 προσδίδωσι παῖδας τεκνύμενος λάθρα
 θνήσκοντας· ἄ μέλει μὴ σὺν· ἀλλ' ἐπεὶ κρατῆς,
 ἀρετὰς δίδωκε· καὶ ἢ ὅστις ὦν βροτῶν,
 κακὸς πεφύκει, ξημιῦσιν οἱ θεοί·
 πῶς ἔν δίκαιον τὸς ν' ἡμᾶς ὑμᾶς βροτοῖς
 γράφαντας, αὐτὸς ἀνομίαν ὀφλισκάνει;
 εἰ δ' ἢ ἔσαι, τῷ λοιπῷ ἢ χρήσομαι,
 δίκας

ΙΩΝ

δίκας βιαιῶν δώσῃτ' ἀνθρώποις γάμων,
 σὺ, κὶ Προειδῶν, Ζεὺς θ', ὃς ἔραν' κρατεῖ.
 ναῦς τίνοντες δ' ἀδικίας κενώσετε.
 τὰς ἡδονὰς ἢ τῆς προμηθείας πάρος
 ἀνδρόντες, ἀδικεῖτ' οὐκ ἐτ' ἀνθρώπων κακῶς.
 λέγειν δίκαιον, ἢ τὰ θεῶν καλὰ
 μιμνέμεθ', ἀλλὰ τὺς διδάσκοντας τάδε.
 χ^ο σὲ τὰν ὠδίνων λοχίαν,
 εἰλείθυάντε ἐμὴν
 Αἰτάναν ἱκετύνω,
 Προμηθεῖ τιτάνι λοχῶν
 θεῖσαν κατ' ἀκροτάτας
 κορυφὰς Διὸς· ὧπότενα νίκα,
 μόλει πύθιον οἶκον,
 ὅλνμπε χρυσίων θαλάμων
 πλάμενα πρὸς ἀγῶας,
 φοιβήϊος ἔνθα γὰ,
 μεσέμφαλος ἐστία·
 παραχορονομένω τρίποδι
 μαντεύματα κρᾶναι,
 σὺ, κὶ παῖς Ἀλατογενῆς,
 δύο θεαί, δύο παρθένοι,
 κασίγνηται σεμναὶ τῷ Φοίβου·
 ἱκετεύσατε δ' ὧ κῆραι,
 τὸ παλαιὸν Ἐριχθέως
 γένος αὐτεκνίας χρονίῃ καθαροῖς
 μαντεύμασι κύρσαι.
 • ὑπερβαλλύσας ἢ ἔχθ
 • θνατοῖς ἀνδαιμονίας
 • ἀκίνητον ἀφορμὴν

ΕΕΕ //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

■ τέκνων, οἷς ἂν καρποτρόφαι
 ■ λάμπωσιν ἐν θαλάμοις
 ■ πατρίοισι νεανίδες ἦβαι,
 ■ διαδέκτορα πλῆτον
 ■ ὥς ἔξοντές γ' ἐκ πατέρων
 ■ ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις.
 ■ ἀλλὰ τε κ' ἐν κακοῖς,
 ■ σύν τ' αὐτυχίαις, φίλον,
 ■ δορί τε γὰρ πατρίᾳ φέρει
 ■ σωτήριον ἀλκίαν.
 ■ ἐμοὶ μὲν πλῆτ' τε πάρος,
 ■ βασιλικῶν θαλάμων τ' ἔην
 ■ τροφαὶ κήδαιοι κεδνῶν τέκνων.
 ■ τ' ἄπαιδα δ' ἄπο συγῶ
 ■ βίον· ὧς τε δοκεῖ, τέγω.
 ■ μετὰ ἡ κτεάνων μετρίων βιοτᾶς,
 ■ ἄπαιδος ἐχόιμαν.
 ■ ὦ Γανὸς θαυήματα, κῆ
 ■ παρὰ λήξασα πέτρα,
 ■ μυχοὶ δαισὶ μακρᾶς,
 ■ ἵνα χορὸς σείβῃσι ποδῶν
 ■ ἀγραίησ' ἰόραι τρίγονοι,
 ■ σάδ' αὖτε χλοερά πρὸ Γαλλάδος ναῶν
 ■ συρίγγων ὑπ' αἰόλας
 ■ ἰαχᾶς ὕμνων,
 ■ ὅταν αὐλίσις συρίξης
 ■ ὦ Γὰν, τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
 ■ ἵνα τεκῇ σάτις
 ■ παρθένος ὧ μελῖα, βρέφος Φοίβῃ
 ■ πᾶντοῖς ἐξώρισεν θόιναν,

θηροῖ τε

ΙΩΝ

θηρσί τε φονίαν
δαῖτα πιερῶν γάμων
ὑβριν, ὅτ' ἐπὶ κερκίσιν, ὅτε λόγοις
φάτιν αἶον αὐτυχίας μετέχεν,
θεόθεν τέκνα θνατοῖς.

Ἰων πρόπολοι γυναῖκες, αἱ τῶνδ' ἄμφι κρηπίδας δόμῳ
θυοδόκων φρέρη μ' ἔχοντα δεσπότην φυλάατε,
ἐκλέλοιπ' ἤδη τ' ἱερὸν τρίποδα, καὶ χρηστὴριον
Ξυθος, ἢ μίμνη κατ' οἶκον ἰσορῶν ἀπαδείαν;
χο ἔν δόμοις ἐς ὧ ξέν'. ὅπως δ' ὧ μ' ὑπερβαίνῃ τόδε.
ὥς δ' ἐπ' ἐξόδοισιν ὄντος, τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν
δύττον· ἐξίοντα τ' ἤδη δεσπότην ὄραν πάρα.
ἡ ὧ τέκνον, χαῖρ'· ἢ κ' ἀρχὴ τῆς λόγῃ, πρέπυσά μοι.
Ἰων χαίρομεν· σὺ δ' αὖ φρόνηγε· καὶ δὴ ὄντ' ἀπράξομεν;
ἡ δὲ χερὸς φίλη μά μοι σῆς τῶματός τ' ἄμφι πτυχάς.
Ἰων αὖ φρονῆς ἦ, ἢ σ' ἔμηνε θεῶ τις ὧ ξένε βλάβη;
ἡ σωφρονῶ τὰ φίλταθ' ἀνρῶν, εἰφυγῶν ἐφίεμαι.
Ἰων πάντε· μὴ φάσας, τὰ τῆς θεῆς
ἔμματα ῥήξεις χερί.
ἡ ἄφομαι, καὶ ῥυσιάξω· τὰ μὰ δ' ἀνρίσκω φίλα.
Ἰων ἡ ἀπαλλάξῃ πρὶν εἶσω τόξα πναμόνων λαβεῖν;
ἡ ὥς τί δ' ἡ φάυγες ἐμὲ στυγῶν γινώρισας τὰ φίλτατα;
Ἰων ὀφείλω φρενὸν ἀμύσσει, καὶ μεμνηότας ξένους.
ἡ κτάνε, καὶ πῖμπρη πατὴρ κ' ἦν κτάνης, ἴση φονεύς.
Ἰων πῶ δέ μοι πατὴρ σὺ; ταῦτ' ἔν' ὅ γέλως κλύειν ἐμοί;
ἡ ὅ τρέχων ὁ μῦθος ἂν σοι τὰ μὰ σὴ μῆνεεν ἂν;
Ἰων καὶ τί μοι λέξεις;
ἡ ἔξ' πατὴρ σὸς ἐμὶ, καὶ σὺ παῖς ἐμός.
Ἰων τίς λέγει τάδε;
ἡ ἔξ' ὅς σ' ἐθρέψεν ὄντα Λοξίας ἐμόν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἰων μαρτυρῆς σαυτῷ. -
 -ξὺ τὰ τῷ θεῷ ἐκ μαθὼν χρησέμεν.
 Ἰων ἐσφάλης ἀνιγμ' ἀκύνσας. =
 -ξὺ ἢ ἄρ' ὀρθ' ἀκύνομεν;
 Ἰων ὃ ἢ λόγος τίς ἐστ' Φοίβου; =
 -ξὺ πῶς συναντήσαντά μοι,
 Ἰων τίνα συνάντησιν; =
 -ξὺ δόμων τῶνδ' ἐξίοντι τοῦ θεοῦ,
 Ἰων συμφορᾶς τίνος κυρῆσαι; =
 -ξὺ πᾶσι δ' ἐμὴν πεφυκέναι.
 Ἰων σὸν γινώτ', ἢ δῶρον ἄλλως; -
 -ξὺ δῶρον ἄντ' ὅς ἐξ' ἐμῶν.
 Ἰων πρῶτα δὴ τ' ἐμοὶ ξυνάπῃς πόδα σόν; -
 -ξὺ ἢ ἄλλω τέκνον.
 Ἰων ἢ τύχη πόθεν πόθ' ἦκει; -
 -ξὺ δύο μίαν θάυμαζομεν.
 Ἰων ἔκ. τίνος δ' ἐσσι μητρὸς πέφυκα; -
 -ξὺ ἢ ἔχω φράσαι.
 Ἰων ἢ Φοῖβος εἶπε; -
 -ξὺ τερφεῖς τῷ τῷ, καὶν' ἢ ἡρόμην.
 Ἰων γῆς ἄρ' ἐκ πέφυκα μητρὸς. -
 -ξὺ ἢ πέδον τίκτει τέκνα.
 Ἰων πῶς ἂν ἦν σός; =
 -ξὺ ἢ οἶδ', ἀναφέρω δ' ἄς τὸν θεόν.
 Ἰων φέρε λόγων ἀφ' ὧ μεθ' ἄλλων. -
 -ξὺ ταῦτ' ἄμεινον ὧ τέκνον.
 Ἰων ἦλθες εἰς νόθον τι λίκτρον; -
 -ξὺ μωρίᾳ γε τῶν νέων.
 Ἰων πρὶν ἡόρην λαβεῖν Εὐρεχθέως; -
 -ξὺ ἢ ἄν' ὑπερονέπω.

Ἰων ἄρα

ΙΩΝ

Ἰων ἄρα δὴ τ' ἐκεῖ μ' ἐφυσας; -
 -ξὺ τῷ χρόνῳ γε συντρέχει.
 Ἰων καὶ τα πῶς ἀφικόμεθα δῶρο; Ξ. ταῦτ' ἀμνηστῶ.
 Ἰων διὰ Μακρᾶς ἐλθὼν κελύβη. -
 -ξὺ τῆτο καὶ μ' ἀπαλοεῖ.
 Ἰων Γυθίαν δ' ἦλθες πέτρην πρίν; -
 -ξὺ ῥε Φανάϊ γε βακχίῳ.
 Ἰων προξένων δ' ἐν τῷ κατέχευς; -
 -ξὺ ὅς με Δελφίσιν κούραις,
 Ἰων ἐθίασέ σ', ἢ πῶς τάδ' αὐδᾶς; -
 -ξὺ μαινάσιν τε βακχίου.
 Ἰων ἔμφρον', ἢ κάτοικον ὄντα; -
 -ξὺ βακχίῳ πρὸς ἠδοναῖς.
 Ἰων τῆτ' ἐκδ' νῦν ἐσπάρημεν. -
 -ξὺ ὁ πότμος σ' ἐξῶρε τέκνον.
 Ἰων πῶς δ' ἀφικόμεθα ναῦς; -
 -ξὺ ἐκβολὸν κούρης ἴσως.
 Ἰων ἐκπεφύγαμεν ἢ δῶλον. -
 -ξὺ πατέρα νῦν δέχου τέκνον.
 Ἰων Τῷ θεῷ γὰρ ἔκαστος εἰκός. Ξ. ὦ φρονῆς ἄρα.
 Ἰων καὶ τί βυλόμεθα ἄλλο; -
 -ξὺ νῦν ὄρας, ἀχρήσ' ἔρᾶν.
 Ἰων ἢ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖς; -
 -ξὺ ἥσσι γε γίγνεται.
 Ἰων ἢ θίγω δὴ θ', οἳ μ' ἐφυσαν; -
 -ξὺ πρὸς θόμεις γε τῷ θεῷ.
 Ἰων χαῖρέ μοι πάτερ. -
 -ξὺ φίλον γε φθέγγ' ἐδεξάμην τόδε.
 Ἰων ἡμέρα θ' ἢ νῦν παρῆσα. -
 -ξὺ μακάριόν γ' ἐθιθέ με.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων ὦ φίλη μήτηρ, πότε ἄρα κ' σὸν ὄψομαι δέμας;
νῦν ποθῶ σε μάλλον ἢ πρὶν, ἥ τις ἢ ποτ' ἔσιδ' ἔν.
ἀλλ' ἴσως τέθνηκας, ἢ μείς δ' ὕδ' ἵν' ἀναιμένα.

χο κοινὰ κ' ἡ μῖν δωμάτων ἀπραξία.
ὅμως ἢ καὶ δέσποιναν ἦς τέκν' ἀντυχῆν
ἐβλόμην ἄν, τὸς τ' Ἐρεχθέως δόμους.
ὦ τέκνον, εἰς κ' σὴν ἀνδρείῃ, θεὸς
ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοὶ τέσε.
σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' ἄνρες, ὅκ' εἰδὼς πάρος.
ὅδ' ἤξας ὀρθῶς, τῷτο καὶ μ' ἔχει πόθος,
ἅπως σύ τ' ὦ παῖ μητέρ' ἀρήσεις σίθιν,
ἐγὼ θ', ὅποιός μοι γυναικὸς ἐξέφυς.
χρόνῳ ἢ δόντες ταῦτ', ἴσως ἄνροι μὲν ἄν.
ἀλλ' ἐκλιπὼν θεῶν δάπιδ', ἀλητέαν τέ σὴν,
εἰς τὰς Ἀθῆνας σείχε κοινόφρων πατρί,
ἢ σ' ὀλβιον κ' σὴν ἡπύρον ἀναμένῃ πατρός,
πολύς δ' ἐπ' αὐτὸς. ἢ ἢ θάτερον νοσῶν
δυοῖν, κεκλήσῃ δυσγενῆς, πένης θ' ἄμα,
ἀλλ' ἀγενῆς τε, κ' πολυκτῆμων βίη.
σιγᾶς; τί πρὸς γῆν' ἔμμεσόν βαλὼν ἔχεις;
ἦς φροντίδας δ' ἀπῆλθες. ἐκ ἢ χαρμονῆς
παλιν μεταστὰς, δέμα προσβάλλεις πατρί.
ἴων Οὐ ταῦτ' ὀνείδος φαίνεται τ' πραγμάτων,
Γρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν θ' ὀρωμένων.
ἐγὼ ἢ, τ' κ' συμφορὰν, ἀσπάζομαι,
πατέρα σ' ἀνδρῶν ὧν ἢ γινώσκω πύρι,
ἄκτιστον. ἦναι φασὶ τὰς αὐτόχθονας
κλεινὰς Ἀθῆνας, ὅκ' ἐπέσκατον γένος,
ἴν' ἔσπεσθ' ἄμα δύο νόσω κεκτιμένος,
πατρός τ' ἐπακτῶ, καὶ νῦν ὧν νοθαγενῆς.

καὶ

ΙΩΝ

- ἢ τὸτ' ἔχων τὴν γένος, αἰθένης μ' ὦν,
 μηδ' ἐν κ' ὕδ' ἐν ὣν κεκλήσομαι.
- ἦν δ' ἔς τὸ πρῶτον πόλεως ὀρμηθῆς ξυγόν
  - ξητῶ τις εἶναι, τ' αὖ ἀδυνάτων ὑπο,
  - μισήσάμεθα· λυπρὰ δ' τὰ κρείσσονα.
  - ὅσοι δὲ χρηστοί, δυνάμενοι τ' εἶναι σοφοί,
  - σιγῶσι, καὶ σπουδῶσιν εἰς τὰ πράγματα,
  - γίλωτ' ἐν αὐτοῖς, μωρίαν τε λήθομαι,
  - ἔχ' ἡσυχάξων ἐν πόλει φόβη πλῖα.
  - τῶν δ' αὖ λόγιων τε, χρωμένων τε τῇ πόλει
  - εἰς ἀξίωμα βᾶς, πλεον φρενῆσομαι
  - φήφοισιν· ὕτω γὰρ τάδ' ὦ πάτερ φιλεῖ,
  - οἱ τὰς πόλεις ἔχουσι, καὶ ἀξιώματα,
  - τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰς ἰστομίωτατοι·
  - ἐλθὼν δ' εἰς οἶκον ἀλλότριον ἐπιλυτῶν,
  - γυναῖκά θ' ὥς ἄτεκνον, ἢ κοινὴ μένη
  - τὰς συμφορὰς σοὶ πρόσθεν, ἀπολαχῶσα νῦν,
  - αὐτὴ καθ' αὐτὴν τὴν τύχην οἴσει πιερῶς.
  - πῶς δ' ἔχ' ὑπ' αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
  - ὅταν παρὰ σὸν αὖ ἐγγύθεν ποδῶς,
  - ἢ δ' ὅσ' ἄτεκνος, τὰ σὰ φίλ' εἰσορᾷ πιερῶς.
  - κατ' ἢ προδὸς σύμ' ἐς δάμαρτα σὴν βλέπης,
  - ἢ τὰ μὰ τιμῶν, δῶμα συγχέας ἔχης.
  - ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων θανάσιμων,
  - γυναῖκες ἄνρον, ἀνδράσιν διαφθοράς.
  - ἄλλως τε, τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτείρω πάτερ,
  - ἀπαιδὰ ζηράσκουσιν· ὃ δ' ἀξία
  - πατέρων ἀπ' ἐσθλῶν ὅσ' ἀπαιδ' ἀννοσεῖν.
  - τυραννίδος ἢ τῆς μάτην ἀνυμμένης,
  - τὸ μὲν πρόσωπον ἡδὺ, τὰν δ' ὁμοιοῖ ἢ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

20 λυπηρά· τίς ἂν μακάριος, τίς ἀντυχῆς,
 21 ὅστις δεδοικώς, καὶ παραβλέπων βίον,
 22 αἰῶνα τῆναι; δὴ μὲν οὖν δ' ἂν ἀντυχῆς
 23 ἦν ἂν θέλοιμι μᾶλλον, ἢ τύραννος ὢν.
 24 ὦ τὸς πονηρὸς ἡδονὴ φίλος ἔχεν,
 25 ἐσθλὸς ὅ μισῶ, κατθανῆν φοβούμενος.
 26 ἦτοις ἂν ὥς ὁ χρυσοῦς ἐκνικῶ τάδε,
 27 πλατεῖν τε τερπνόν; ὅ φιλῶ ψίφους κλύειν
 28 ἐν χερσὶ σώζων ὄλβον, ὅ δ' ἔχεν πόνους.
 29 ἦν γ' ἐμοὶ μέτρια μὴ λυγρὸ μένω.
 30 ἂν δ' ἐνθάδ' ἔχον ἀγὰρ, ἄκυστον μὲν πάτερ·
 31 τὴν φιλότιμον μὲν πρῶτον ἀνθρώπων χολήν,
 32 ὄχλον τε μέτριον· ὅ δ' ἐμὲ ἐπληξ' ὁδῷ
 33 πονηρὸς ὅδ' εἰς κείνο δ' ἔκ ἀναχετόν,
 34 εἰκὲν ὁδῷ χαλῶντα τοῖς κακίαισιν,
 35 θεῶν δ' ἐν δόξαις, ἢ νόοισιν, ἢ βροτῶν
 36 ὑπηρετῶν, χαίρουσιν ὅ γινώσκουσιν.
 37 καὶ τὸς μὲν, ἐξέπεμπον· οἳ δ' ἦκον ξένοι.
 38 ὥς θ' ἡδὺς αἰεὶ καινὸς ὢν, καινοῖσιν ἦν.
 39 ἔδ' ἀντὶ ἀνθρώποισι, καὶ ἄκυστον ἦν,
 40 δίκαιον εἶναι μὲν νόμος, ἢ φύσις θάμα
 41 παρῆχε τῷ θεῷ· ταῦτα συννοῦμενος,
 42 κρήσσω νομίζω τὰνθάδ', ἢ τὰ κεί πάτερ.
 43 ἔα δ' ἐμὰν τῷ ξένῳ· ἴση δ' ἡ χάρις,
 44 μεγάλοισι χαίρειν, σμικρὰ θ' ἡδέως ἔχεν.
 45 καλῶς ἔλεξας, ἦ περ ὅς ἐγὼ φιλῶ,
 46 ἐν τοῖσι σοῖσιν ἀντυχίσουσιν λόγοις.
 47 πᾶσαι λόγων τῶνδ' ἀντυχῆν δ' ἐπίστασθαι.
 48 θέλω δ' ὅτι σ' ἄνδρ' ἄρξασθαι τέκνον,

ΙΩΝ

κοινῆς τραπέξης δαῖτα πρὸς κοινὴν πεσόντ,
 θύσας θ' ἅ σ' πρὶν γενέσθαι ἔκ' ἐθύσαμεν·
 ἐν νῦν καὶ ὡς δὴ ξένον ἄγων σ' ἐφίστοιν,
 δειπνοῖσι τέρω· τῆς δ' Ἀθηναίων χθονὸς
 ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς ἔκ' ὄντ' ἐμέν·
 ἐγὰρ γυναικα τὴν ἐμὴν ἔβυλομαι
 λυτῇν, ἅτε κνον ἔσαν, αὐτὸς αὐτυχῶν.
 χρόνῳ ἢ καιρὸν λαμβάνων, προσάξομαι
 δάμαρτ' ἔαν σε σκηπῆρα τὰ μ' ἔχῃν χθονός.
 Ἴωνα δ' ὄνομάξω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
 ἔθ' ἔνεκ' ἀδύτων ἐξίοντι μοι θεῷ,
 ἔχνος συνῆψας πρῶτος· ἀλλὰ τ' φίλων
 πλήρω μ' ἀθροίσας, βαθύτῳ σὺν ἡδονῇ
 πρόσθε· μέλλων Δελφίδ' ἐκλιπὴν πόλιν,
 ὅ μιν ἢ σιγᾶν δ' μωίδεσι λέγω τάδε,
 ἢ θάνατον εἰπάσαισι πρὸς δάμαρτ' ἐμὴν.
 Ἴων σείχοι μ' ἄν· ἐν δ' ἐ τῆς τύχης ἄπεισι μοι.
 ἢ μὴ ἅ τις μ' ἔτεκεν, ἀρήσω πάτερ,
 ἀβίωτον ἢ μιν· εἰδ' ἐπαύξασθαι χρεῶν,
 ἐκ τ' Ἀθηνῶν μ' ἢ τεκῆσ' εἴη γυνή,
 ὡς μοι γένεται μητρόθεν παρ' ῥησεία.
 καθαράν ἅ ἢν τις εἰς πόλιν πέσῃ ξένος,
 καὶ τοῖς λόγοισιν ἄσος ἢ, τό γε σύμα
 δ' ἔλκον, πίπτουται, καὶ ἔχῃ παρ' ῥησείαν.
 ὅρῳ δ' ἀκρυα καὶ πενθίμης ἄλλας
 γε σεναγμῶν ἡσβολάς,
 ὅταν ἐμὰ τύραννος ἀπαυδία
 πόσιν ἔχοντ' ἡδὴ,
 αὐτὴ δ' ἀπαισ ἢ, καὶ λελημμένη τέκνων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τίν' ὦ παῖ πρόμαντι Λατῆς,
 ἔχρησας ἄς ὑμνωδίαν;
 πόθεν ὁ παῖς ὅδ' ἀμφὶ νᾶδες σέθεν
 τροφίμος ἐξέβα; γυναικῶν τίνος;
 ὃ γὰρ με σάινει θίσφατα,
 μή τιν' ἔχη δόλον.
 δειμάνω συμφορὰν,
 ἔφ' ὅποτε βάσεται,
 ἄτοπος ἄτοπα ἔ
 παραδίδωσί μοι,
 τωδί ποτ' ἄφημα.
 ἔχθ' δόλον, τύχαν θ' ὁ παῖς,
 ἄλλων τραφῆς ἀφ' αἱμάτων.
 τίς ὃ τάδε ξυνοίσεται;
 φίλαι, πότερ' ἐμὰ διαποίνα τάδε τορῶς
 εἰς ὅς γε γωνήσομεν
 πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ', ἐλπιδῶν
 μέτοχος ἦν τλάμων;
 σὺν δ' ἡ μὲν, ἔρ' ῥ' συμφοραῖς, ὅδ' ἀτυχῆ,
 πολὺν ἔσπευσσά γῆρας.
 πόσις δ' ἀτίετος φίλων.
 μέλεος, εἰς θυραῖος ἐλθὼν δόμους,
 μέγαν εἰς ὄλβον ὅν' ἔσωσε τύχης.
 ὅλοιτ', ὅλοιτ', ὦ πότνια
 ἑξαπαφῶν ἐμάν,
 ἢ θεοῖσιν μὴ τύχοι
 καλλίφλογα πέλαγον
 ἐπὶ πυρὶ καθαγνίσας.
 ἧ δ' ἔμὸν εἴσεται τυραννίδος, τυραννίδος φίλα.
 ἦ δὴ πελάσας, δειπνῶν κυρεῖ

ΙΩΝ

παῖς, καὶ πατὴρ νέως νέων,
 ἵνα δειράδεις Παρνασσῶ
 πέτρας ἔχουσαι σκόπελον,
 ὕραινόν θ' ἔδραν,
 ἵνα Βάκχιος ἀμφιπόρουσ ἀνέχων
 πάντας, λαίηρά τηδ' αἶ
 συνητιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.
 μή ποθ' ἴς ἐμὴν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς.
 νέαν δ' ἀμέραν ἀπολιπὼν, θάνοι.
 σεο μίνα κ' ἂν πόλις, ἔχοι
 σκῆψιν, ξενικὸν εἰσβολὰν
 ἀλίσσας ὁ πάρος ἀρχαγὸς
 ὦν Εὐριχθίδος ἀναξ.
 ἀρ' ὦ πρέσβυ παιδῶν Εὐριχθείως, πατρός
 τῶ μὲν ποτ' ὄντος, ἡνίκ' ἦν ἐτ' ἐν φάει,
 ἔπαιρε σαυτὶν πρὸς θεῶν χρησέριαν,
 ὥς μοι συνηθῆς εἴ τι Λοξίας ἀναξ
 θέωπισμα παίδων εἰς γονὰς ἐφθέγγετο.
 Σὺν τοῖς φίλοις κ' ἡδὺ καὶ πράσιν καλῶς.
 ἀ μὴ γένοιτο δ', ἥ τι τυγχάνοι κακόν,
 εἰς ὅμματ' ὄντι φωτὸς εἰσβλέψαι γλυκύν.
 ἐγὼ δέ σ', ὥσπερ κ' σὺ πατέρ' ἐμὸν ποτε,
 δέσποιν' ὅμως ὅσ' ἀντικηδὼν πατρός.
 πρ' ὦ θυγάτηρ, ἀξί' ἀξίων γεννητόρων
 ἦν φυλάσσει, καὶ κατακύνεισ' ἔχεις
 τῆς σῆς παλαιῆς ἐκγόνουσ ἀυτόχθονας.
 ἔλχ', ἔλκε πρὸς μέλαθρα, καὶ νόμιξέ με.
 ἀπὸ γὰρ δέ μοι μακτῆρα. τῶ γήρωσ δέ μοι
 συνεκπονῶσα κῶλον, ἰατρὸς γενῶ.
 ἀρ' ἔπει νῦν ἵχθεις δ' ἐκφύλακας, ὅπν τιθείς.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πρ ἰδ'· Τὸ τῷ ποδὸς μὲν βραδύ, τὸ τῷ δὲ γ' ταχύ.
 κρέ βόκτρω δ' ἰρίδ' περιφερὴ σίβον χθονός.
 πρ καὶ τῷτο τυφλόν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.
 κρέ ὀρθῶς ἔλεξας· ἀλλὰ μὴ παρεσκεῖπω.
 πρ ἔκ' ἐκὼν γε, τῷ δ' ἄκοντος ἔκρατῶ.
 κρέ γυναῖκες, ἰσῶν τ' ἐμῶν, κ' κερκίδος
 δόλυν μα πῖσυν, τίνα τύχην λαβὼν πόσις,
 βέβηκε παίδων, ὧν περ ἔνεχ' ἤκομεν,
 σὺ μὴ νῆατ'· ἢ ἅ' ἀγαθὰ μοι, μὴνύσατε.
 ἔκ' εἰς ἀπίστους δεισσοτάς βαλῆς χαράν.
 χο ἰὼ δαῖμον.
 τὸ φροῖμιον αἰ τ' λόγων, ἔκ' ἀτυχές.
 ἰὼ τλαῖμον.
 ἀλλὰ τί θεσφάτοισι δεισσοτῶν νοσῶ;
 ἔκ'· τί δρῶμεν θάνατος ὧν κῆται πέρι;
 κρέ τίς ἦδ' ἐμῶν, χ' ὧ φόβος τίνων πέρι;
 χο εἰπώμεν, ἢ σιγώμεν, ἢ τί δράσομεν;
 κρέ ἔφ' ὥς ἔχ' εἰσγε συμφορὰν τίν' εἰς ἐμέ.
 χο ῥήσεται τοι, κ' εἰ θανῇ μέλλω διπλῇ.
 ἔκ' εἰς σοὶ δεισσοῖν ἐπ' ἀγκάλας λαβῇ
 τέκν', ἔκ' ἡ μακρῶ σῶ προσαρμόσαι τάδε.
 πρ ὦ μοι· θάνοιμι θύγατερ· ὦ τάλαιν' ἐγώ.
 κρέ ἔφ' ὥς ἔχ' εἰσγε συμφορὰν τίν' εἰς ἐμέ.
 συμφορὰς ἔλαβον, ἔπαθον ἄχος βίοντον ὦ φίλας.
 πρ διοιχόμεσθα τέκνον· Κρέ· αἶ· αἶ· αἶ· αἶ.
 διανταῖος ἔτυπεν ἔτυπεν ὀδύνα με
 πνολμόνων τῶνδ' ἔσω.
 πρ μήπω σενάξῃς,
 κρέ ἀλλὰ πάρεσι γόοι.
 πρ πρὶν ἂν μάθωμιν,

ΙΩΝ.

- κρέ ἀγγελίαν τίνα μοι;
 πρ εἰ ταῦτα πράτων δεσπότης, τῆς συμφορᾶς
 κοινῶνός ἐστιν, ἢ μόνῃ σὺ δυσυχῆς.
 χρ κῆν' ἢ ὧ γεραιέ, παῖδα Λοξίας
 ἔδωκεν· ἰδίᾳ δ' ὀνυχῇ ταύτης δίχα.
 κρέ τὸ δ' ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον
 ἔλακας ἄλγος ἐμοὶ σένην.
 πρ πότερα, διαφύναί δὴ γυναικὸς ἔκτινος
 τ' παῖδ', ὃν ῥῆσας, ἢ γεῶτ' ἐθέσπισεν;
 χρ ἤδη πεφυκότ' ἐκτελῇ νεανίαν
 δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας· παρῆν δ' ἐγώ.
 κρέ πῶς φῆς;
 ἄφατον, ἄφατον, ἀναύδητον
 λόγον ἐμοὶ θροῆς.
 πρ καὶ μοιγε. Κρέ· πῶς δ' ὁ χρησμὸς ἐκπεράνεται,
 σαφέστερόν μοι φράξει, χ' ὥς τις ἐσθ' ὁ παῖς;
 χρ ὅτ' ἐξυαντήσῃεν ἐκ θεῶν συθῆς,
 πρῶτ' ὅστις σὸς, παῖδ' ἔδωκε αὐτῷ θεός.
 κρέ ὅπ' ὅσοι ποιοῖ.
 τὸ δ' ἐμὸν, ἄτεκνον, ἄτεκνον ἔλαβεν
 ἄρα βίοντον· ἐρημία δ' ὀρφανὸς δόμους οἰκήσας.
 τίς ἔν' ἐχρήσθη; τῷ, συνῆψ' ἵχνος ποδὸς
 πόσις ταλαίνης; πῶς δ' ἐπεὶ νιν ῥσίδω;
 χρ οἷός τ' ὦ φίλῃ δέσποιν' αὖτὸν νεανίαν,
 ὅς τόνδ' ἔσαιρε ναόν; ἔτος ἐσθ' ὁ παῖς.
 κρέ ἂν ὕγρον ἂν πῶνιν αἰθέρα
 πρόσσω γαίας Ἑλλαντίας,
 αἰέρας ἐσπερίους.
 οἶον, οἶον ἄλγος ἔπαθον.
 πρ ὅτομα ἢ ποῖον αὐτὸν ὀνομάξει πατήρ;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θίαθ' ἢ σιωπῇ τὺτ' ἀκύρωτον μένη;

χ^ο Ἴων, ἐπεὶ πρῶτος ἠντήσεν πατρί·

πρ μητρός δ' ἐποίας εἶν; Χο· ὅκ' ἐχὼ φράσαι·
φρῦδος δ', ἵν' ἔδῃς πάντα τὰ π' ἐμὺ γέρον,
παῖδος προθύσων ξένια, καὶ γενέθλια,
σκηναὶς ἐς ἱεράς τῆσδε λαθραίως ποσσὶς,
κοινῇ ξυνάφων παῖδα παιδὶ τῷ νέῳ.

πρ δέσπονα, προδεδόμεθα· σὺν γάρ σοι νοσῶ,

τὴν σὺ πρὸς ἀνδρός· καὶ μεμηχανη μένως

ὑβριξόμεθα, δῶμάτων τ' Ἐριχθείως

ἐκβαλλόμεθα· καὶ σὺν ὅσων πόσιν,

λέγω, σὲ μέντοι μᾶλλον, ἢ κείνον φιλῶν,

ὅστις σε γῆμας ξένος ἐπείσελθὼν πόλιν,

καὶ δῶμα, καὶ σὴν παραλαβὼν παγκληρίαν,

ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπύμενος

λάθρα πέφηνεν· ὡς λάθρα δ', ἐγὼ φράσω·

ἐπεὶ σ' ἄτεκνον ἦσθι, ὅκ' ἐσεργέ σοι

ὅμοιος εἶναι, τῆς τύχης τ' ἴσον φέρειν·

λαβὼν ἢ δ' ἄλλα λείκτρα, νυμφεύσας λάθρα,

τὸν παῖδ' ἐφυσεν· ἐξενωμένον δ' ἐτῷ

Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν· ὅδ' ἐν θεῷ

δ' ὁμοισιν ἄρετος ὡς λάβοι, παιδύεται·

νεανίας δ' ὡς ἦσθι τ' ἐπετραμμένον,

ἄλθην σ' ἐπέσσε δ' οὐρ' ἀπαιδίας χάριν·

καὶ θ' ὁ θεὸς ὅκ' ἐφύσαθ'· ὅδ' ἐφύσατο,

πάλα τρέφων τὸν παῖδα· καὶ πλεκε πλοκάς

τοιάσδ'· ἄλλος μὲν ἀνέφερ' ἤς τὸν δαίμονα·

ἄλθων δ' ἐκ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,

τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἐμελλεγῆς·

καὶ τὸν ἢ τῷ νόμῳ ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,

Ἴων,

ΙΩΝ

Ἰων, ἴοντι δῆθεν ὅτι συνήντετε.
 οἱ μοι κακὲρ γυνὲς ἄνδρας ὥς ἀδ' ἐγὼ,
 οἱ συντιθέντες τάδ' ἐκ' ἧτα μηχανὰς
 κοσμήσει· φαῦλον χρῆσθ' ἀναλαβὴν φίλον
 θέλοιμι μᾶλλον, ἢ κακὸν σοφώτερον.
 καὶ τῶνδ' ἀπάντων ἔχοντα πείσῃ κακὸν,
 ἀμύτορ', ἀναρίθμητον ἐκ δ' ἕλης τινὸς
 γυναικὸς, εἰς σὸν δῶμα δεσπότην ἄγην.
 ἀπλὴν ἂν ἦν ἢ τὸ κακὸν, εἰ παρ' ὀυγενῶς
 μητρὸς πίθων σε σὴν λέγων ἀπαδείαν,
 ἐσώκισ' οἴκῃς· εἰ δέ σοι τόδ' ἦν πικρὸν,
 ἥ Αἰόλῳ νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.
 ἐκ τῶνδε δέ σε δὴ γυναικεῖον τι δρᾶν,
 ἢ ἢ ξίφος λαβῆσαι, ἢ δόρυ τινί,
 ἢ φαρμάκοισι, σὸν κατακτείναι πόσιν,
 καὶ παῖδα, πρὶν σοι θάνατον ἐκ κείνων μολεῖν.
 εἰ γὰρ γυφίσεις, τῶνδ' ἀπαλλάξῃ βίου.
 δυσὶν ἢ ἐχθροῖν εἰς ἐν ἐλθόντοιν ἔσθης,
 ἢ θάτερον δ' ἢ δυστυχῆν, ἢ θάτερον.
 ἐγὼ μὲν σοι, καὶ συνεκπονῆν θέλω,
 καὶ συμφρονῶναι παῖδ' ἐπεισελθὼν δόμοις.
 εἴ δ' αὖθ' ὀπλίξῃ, καὶ τροφῆα δεσπότης
 ἀποδὴς, θανεῖν τε, ξῶν τε φέγγος ἡσορᾶν.
 ἐν γὰρ τι τοῖς δ' ἕλοις αἰχμήνῃ φέρει,
 τῆνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα, ἥ ἐλευθέρων
 ἢ δ' εἰς κακίῳ δ' ἕλος, ὅστις ἐσθλὸς ἦ.
 καὶ γὰρ φίλη δέσποινά, συμφορὰν θέλω
 κοινὴ μένῃ τήνδ', ἢ θανεῖν, ἢ ξὴν καλῶς.
 κρέ' ὦ τύχῃ, πῶς σιγῶσω; πῶς ἢ
 = σκοτίας ἀναφάνω οὐδ' αἶς;

ZZZ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰδῶς δ' ἀπολεηθῶ;
 τί κ' ἐμπόδιον κῶλυμ' ἔτι μοι;
 πρὸς τίν' ἄγῃνα τίθ' ἐμὴν ἀρετὴν;
 ὅς τις ἢ μῶν προδότης γέγονε;
 εἶρομαι δ' οἴκων, εἶρομαι παίδων.
 φρῆσαι δ' ἐλπίδες, αἷς διαθείσθαι
 χρήσασθαι καλῶς, ὅτε ἐδυνάσθην,
 σιγῶσα γάμος, σιγῶσα τόκους πολυηλαύτης.
 ἀλλ' ὅτ' Ἰδὸς πυλῦατρον ἔδος,
 αἷ' ἔπ' ἐμοῖς σιωπέλοισι θείαν,
 λίμνης τ' ἐνύδρου τριτωνιάδος
 πότνιαν ἀκτάν, ὅτε κρύψω λέχος, ὡς εἶρῶν
 ἀπονισαμένη ῥῶν ἔσομαι.
 σάξῃσι κόραι δακρύοισιν ἐμὰ,
 ψυχὴ δ' ἀλγὴ κακοβλαθεῖς
 ἐκ τ' ἀνθρώπων, ἐκ τ' ἀθανάτων,
 ὅς ἀποδείξω
 λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.
 ὦτάς ἐπαφθόγη μὲλτων
 κιθάρης ἐνοτάν, ἃ, τ' ἀγρῶλοις
 κέρασιν ἐν ἀψύχοις ἀχῆι μεσῶν, ὅμνους ἀαχύντες,
 σοὶ μομφὰν ὦ Λατῆς παῖ.
 πρὸς τάνδ' αὐτὴν αὐδάσω.
 ἦλθες μοι χρυσῷ χαίταν
 μαρμαίρων, αὐτ' εἰς κόλπους
 κρόκεα πέταλα φάρεσιν ἔδρεπον,
 ἀνθίσθην χρυσοανταυγῇ.
 λαυκῶς δ' ἐμφύσας καρπῶς
 χαρῶν, ὅς αὐτρεκνοῖτας
 κρωγάν μ' ὦ μάτερ μ' αὐδῶσαν,

θεῶν

ΙΩΝ

θεὸς ὁ μόνετ' αὖς
 ἄγχι ἀναιδέα,
 Κύπριδι χάριν πράων·
 τίκτω δ' ἄδυσήν ἐς σοι
 ἡἶρον, τ' ὀφρίκα μητρός,
 εἰς ἀνὰν βάλλω τὰν σάν,
 ἵνα με λήχεσι μελέαν μελίοις
 ἐξείξω τὰν δύσανον·
 οἱ μοι μοι· ἢ τῦν ἔρ' ῥ' ῥ'
 Πανόις ἀρπαθεὶς θόνα
 παῖς μοι, ἢ σὸς τλάμων·
 σὺν ἧ κιθάρα κλάξεις,
 παῖανας μέλτων·
 ὦν· τ' Λατῶς αὐδῶ·
 ὅς γ' ὀμφὰν κληροῖς
 πρὸς χρυσέας θάκους, ἢ
 γαῖας μεσσηρεὶς ἔδρας
 εἰς ἕς αὐδὰν καρύξω·
 ἰὼ κακὸς δυνάτωρ,
 ὅς τῳ ἢ ἐμῳ νυμφέτ' αὖ
 χάριν ἔ' προλαβὼν,
 παῖδ' ἕς οἴκους οἰκίξῃς·
 ὅς δ' ἐμὸς γενέτας, ἢ σὸς γ' ἀμαθὴς,
 οἰωνόις ἔρ' ῥ' εἰ συλαβείς, οἰκεία
 σπάργνα ματέρος ἐξαλλάξας·
 μισθὶ σ' ἄδ' ἄλος· ἢ δάφνας
 ἔρνεα φόνια παρ' ἄβροκόμαν,
 ἔνθα λοχάματα σέ μν' ἐλοχόσατο,
 Λατῶ δίοισί σε καρπῶις·

20 Οἱ μοι, μέγας θεσσαυρὸς ὡς ἀνόητυται

Z Z Z n

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐμβάλοι δάκρυ.
 πρ ὅνυατερ, ὅτοι σὺν βλέπων ἐμπίπλωμαι
 πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγένομην γῶμης ἐμῆς.
 κακῶν ἅ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ,
 πρὺ μνηθεν αἶρε μ' ἄλλο σὺν λ' ὧν ὅπο.
 ὅς ἐκβαλῶσα, τ' πχερώτων κακῶν
 μετῆλθες ἄλλων τημάτων κακὰς ὁδούς.
 τί φῆς; τίνα λόγον Λοξίᾳ κατηγορεῖς;
 ποῖον τέκν' φῆς παῖδα; πῦθ' εἶναι πόλεος
 θηρσὶ φίλον θύμβου μ' ἢ ἀνελθέ μοι πάλιν.
 κρέ αἰχλύνωμαι μέν σ' ὦ γέρον· λέξω δ' ὅμως.
 πρ ὥς συσπνέξεν γ' οἶδα γενναίως φίλοις.
 κρέ αἶψα τοίνυν· οἶδα κεκροπίας πέτρας
 πρόσβορ' ῥον ἄντρον, ὅς Μακρὰς κινλήσκομεν;
 πρ οἶδ'. ἐνθα Γ' ἀνὸς ἀδύτα, κ' βωμοὶ πέλας.
 κρέ ἐνταῦθ' αἰῶνα δφνὸν ἠγωνίσμεθα.
 πρ τί ν' ἢ ὥς ἀπαντὰ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
 κρέ Φοῖβη συνήψ', ἀκυσσάδυσινον γάμον.
 πρ ὦ ὅνυατερ, ἄρ' ἦν ταῦθ' αἰγ' ἠδομένη ἐγώ;
 κρέ ὅκ' οἶδ'. ἀληθὴ δ' εἰ λέγεις, φαίημεν ἄν.
 πρ νόσον κρυφαίαν ἠνίκα ἔσενες λάθρα;
 κρέ τῶτ' ἦν, ἃ νῦν σοι φανερά σιμαίνω κακὰ.
 πρ κατ' ἐξέκλεψες πῶς Ἀπόλλωνος γάμος;
 κρέ ἔτεκον ἀνάχωνταῦτ' ἐμῶ κλύων γέρον.
 πρ πῦ τίς λοχάει σ' ἢ μόνη μοχθῆς τάδε;
 κρέ μόνη κατ' ἄντρον, ὅπερ ἐξάχθην γάμοις.
 πρ ὅπως ἢ πῦ σιν, ἵνα σὺ μηκέτ' ἦς ἄπαις;
 κρέ τίθνηκεν ὦ γεραιέ, θηρσὶν ἐκτεθῆς.
 πρ τέθνηκεν; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς ὅδ' ἐν ἤρκεισιν;
 κρέ ὅκ' ἤρκεισ' αἰδώς δ' ἐν δόμοις παιδάνται.
 πρ τίς

ΙΩΝ

πρ τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; ὃ δὲ δὴ σύ γε.
 κρέ ἡ μὲς ἐν ὄρφνῃ παρκαίνωσαντες πέπλοις.
 πρ ὃ ξυνήδει σοί τις ἐκθεσιν τέκνη;
 κρέ αἰ ξυμφοραί γε; κὶ τ' λανθάνην μόνον.
 πρ καὶ πῶς ἐν ἄντρῳ παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
 κρέ πῶς δ' οἰκτρὰ πολλὰ σῶματος ἐμβαλῶς ἔπι.
 πρ φῶ.
 τλήμων σὺ τόλμης· ὃ ὃ θεὸς μᾶλλον σέθεν.
 κρέ ἡ παῖδά γε ἴδεις χεῖρας ἐκτάνοντά μοι.
 πρ μακρὸν διώκοντ', ἢ πρὸς ἀγκάλας πεσεῖν;
 κρέ ἐνταῦθ'· ἴν' ὅκ' ὦν, ἄδικ' ἔπαχεν ἐξ ἐμῶ.
 πρ σοὶ δ' ἐς τί δόξης ἦλθεν ἐμβαλεῖν τέκνον;
 κρέ ὥς τ' θεὸν σώζοντα τόν γ' αὐτῷ γόνον.
 πρ οἵ μοι δόμων σῶν, ἄλβος ὡς χει μᾶξεται.
 κρέ τί κρᾶτα κρύψας ὦ γέρον, δακρυρροεῖς;
 πρ σέ, κὶ πατέρα σὸν δυσυχύντας εἰσορῶν.
 κρέ Τὰ θνητὰ τοιαῦτ', ὃ δὲν ἐν ταυτῷ μένῃ.
 πρ μὴ νῦν ἐτ' οἰκτων θύγατερ ἀντεχώμεθα.
 κρέ τί γάρ με χρεὶ δρᾶν; Απορία τὰ δυσυχεῖν.
 πρ τὸν πρῶτον ἀδικήσαντά σ' ἀποτίνε θείῃ.
 κρέ Καὶ πῶς τὰ κρείσσω θνητὸς ὅς, ὑπερδράμω;
 πρ τί μπρὶ τὰ σεμνὰ Λοξίς χρησίμια.
 κρέ δέδοικα· κὶ νῦν τιμμάτων ἄδην ἔχω.
 πρ τὰ δυνατὰ νῦν τόλμισον, ἄνδρα σὸν κτανῆν.
 κρέ αἰδῶ μεθ' ὧνὰς τὰς τόθ', ἠνίκ' ἐσθλὸς ἦν.
 πρ νῦν δ' ἄλλὰ παῖδα τ' ἐπὶ σοὶ πεφηνότα.
 κρέ πῶς; ἡ δὲ δυνατὴν, ὡς θέλοι μίγ' ἄν.
 πρ ξιφίφορος σὺς ὀπίστας ὀπάοντας.
 κρέ σείχοι μ' ἄν· ἀλλὰ πῶς γένησεται τόδε;
 πρ ἱεραῖσιν ἐν σκηναῖσιν, ὃ θοινᾷ φίλος.

ZZZ 118

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέ ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δ' ὅλον ἀσθενές·
 πρ ὧμοι· κακίξῃ· φέρε σὺ νῦν βέλανέ τι·
 κρέ καὶ μὴν ἔχωγε δόλια, καὶ δραστήρια·
 πρ ἀμφοῖν ἂν ᾔην τοῖνδ' ὑπηρετής ἐγώ·
 κρέ ἄκνε τῶνυν· διαθὰ γηγενὴ μάχην;
 πρ οἷδ' ἢν φλέγῃ γίγαντες ἔσησαν θεοῖς·
 κρέ ἐνταῦθα γοργόν' ἔτεκε γῆ, δεινὸν τέρας·
 πρ ἢ παισὶν αὐτῆς σύμμαχον θεῶν πόνον;
 κρέ νάε· καὶ νιν ἔκταν' ἢ Διὸς Παλλὰς θεά·
 πρ ποῖόν τι μορφῆς ᾗ μ' ἔχσαν ἀγρίας;
 κρέ θώρακ' ἐχίδνης περιβόλοις ὠπλισμένον·
 πρ ἄρ' ὅτος ἰσθ' ὁ μῦθος, ἐν κλύῳ πάλαι;
 κρέ ταύτης Ἀθάνας δέρος ἐπὶ σέρνοισ ἔχειν·
 πρ ἢν ἀγὶ δ' ὄνομάξῃσι, Παλλάδος σολήν;
 κρέ τόδ' ἔχεν ὄνομα θεῶν, ὅτ' ἦλθεν εἰς δόρυ·
 πρ τί δῆτα θύγατερ τῷτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;
 κρέ Εὐριχθόνιον οἶδ'; ἢ τί γ' ὅ μ' ἐλλας γέρον;
 πρ ἐν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξ ἀνῆκε γῆ;
 κρέ τύτῃ δίδωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνῳ,
 πρ τί χρῆμα; μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος·
 κρέ διαύδς σαλαγμὸς αἵματος γοργὸς ἄπο·
 πρ ἰχὺν ἔχουσ' ἂν τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν;
 κρέ τὸν μὲν, θανάσιμον· τὸνδ' ἀνεσφόρον νόσων·
 πρ ἐν τῷ καθάρτας ἀμφὶ παιδὶ σώματος;
 κρέ χρυσοῖσι δισμοῖς· οἷ δίδωσ' ἐμῷ πατρί·
 πρ κήνῃ κατθανόντος, εἰς σ' ἀφίκετο;
 κρέ νάε· καὶ πὶ καρπῷ γ' αὐτὸ γὰρ χερὸς φέρω·
 πρ πῶς ἂν κέκρανται διπύχον δέρος θεῶς;
 κρέ κούλης μ' ὅστις φλεβὸς ἀπέσπευεν φόνος·
 πρ τί τῷδε χρῆσθε; δύνασιν ἐκφέρει τίνα;
 κρέ ν' οὐκ

ΙΩΝ

κρέ νόσους ἀπείρηγῃ, καὶ τροφὰς ἔχει βίῃ·
 πρ ὁ δ' αὐτερος δ' ἄριθμός, ἐν λέγῃς, τί δ' ἄρ' αἶ;
 κρέ κτήνι, δρακόντων ἰὸς ὦν τ' ἰορρόνων·
 πρ εἰς ἐν δὲ κραθὲν ταυτὸν ἰχθῶρ ῥ' ἰσφορεῖς;
 κρέ χωρίς. Κακῶ δ' ἐσθλὸν ὅσιν μίγνυται.
 πρ ὦ φιλότατι παῖ, πάντ' ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.
 κρέ τὴν τῶ θανέται παῖς· σὺ δ' οὐκ ἐνὶ νῶν ἔσῃ.
 πρ πῶ, ἢ τί δ' ἄρ' αἶς; σὸν λέγειν, τολμᾶν δ' ἐμὸν.
 κρέ ἐν ταῖς Ἀθήναις, δῶ μ' ὅταν τὸ μὲν μόλῃ.
 πρ ἢ κ' αὖ τόδ' ἔσῃ; καὶ σὺ δ' ἐμὸν φέρεται.
 κρέ πῶς ἄρ' ὑπείδῃς τῶν, ὃ καὶ μ' ἰσέρχεται;
 πρ σὺ παῖδα δόξῃς διαλέτῃ, καὶ μὴ κτενῆς.
 κρέ ὁρθῶς. Φθονῶν γὰρ φασὶ μητρὶός τε κνέοις.
 πρ αὐτῶ νῦν αὐτὸν κτείνον, ἵν' ἀρνῆσθαι φέρεται.
 κρέ προλάξωμαι γὰρ τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς.
 πρ καὶ σὸν γὰρ λήσεις πόσιν αἶ, σε σπένδει λαβεῖν.
 κρέ οἷα δ' ἐν δ' ὁ δ' ἄρ' αἶς; χερὸς ἐξ ἐμῆς λαβὼν
 χρύσω μ' Ἀθάνης, τ' δὲ παλαιὸν ὄργανον,
 ἐλθὼν ἵν' ἢ μὲν βυθυτεῖ λάβρα πόσις,
 δόκνον ὅταν λήγῃσι, καὶ σπονδὰς θεοῖς
 μέλλωσι λείβειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε,
 καὶ θεὸς βαλὼν ῥ' ἔσῃ πῶμα τῷ νεανίᾳ.
 ἰδίᾳ δὲ, μὴ πᾶσι, χωρίσας ποτόν
 τῷ τ' ἐμῶν μέλλοντι δεσπίζῃ δόμων.
 καὶ περ διέλθῃ λαίμην, ὅποθ' ἴξεταί
 κλεινὰς Ἀθῆνας· κατθανὼν δ' αὐτῶ μὲν γ.
 πρ σὺ μὲν νυν εἴπω προξένων μέγας πόδα.
 ἢ μᾶς δ' ἐφ' ὧ τετάχμεθ', ἐκπονήσομεν.
 ἄρ' ὧ γεραιὲ πᾶς νεανίας γένῃ
 ἔργοισι· καὶ μὴ τῷ χρόνῳ πάρεσσι σοι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐχθρὸν δ' ἐπ' ἀνδρᾶς ἔχχε δειπνῶν μίτα,
 καὶ συμφόνονε, καὶ συνεξαίρει δόμων.
 • τὸ δ' αὖσ' ἐβήαν, εὐτυχῶσι καὶ καλὸν
 • τιμᾶν ὅταν ἢ πολέμους δράσαι κακῶς
 • θέλη τις, ὅδ' ἔς ἐμποδὼν κέτα νόμος.
 20 ἡνοδία θυγάτηρ Δάματρος, αἵ τ'
 νυκτιπόλων ἐφ' ὁδῶν ἀνάσσει,
 καὶ μεθαμερίων, ὅδωσον
 δουρῶν ἀνέμων κρατήρων πλη
 ρώματ', ἐφ' οἷσι πέμπῃ
 πόντια πόντι ἐμὰ
 χθονίας χορῶδες λαο
 μοτάμων ἀπὸ σαλαγμῶν,
 τῷ τ' Ἐρεχθίδαν
 δόμων ἐφαπτομένη.
 μηδέ ποτ' ἄλλος ἄλλων ἀπ' οἴκῳ
 πόλειω ἀνάσσει,
 πλὴν τ' ἀνγενετᾶν Ἐρεχθίδαν.
 ἣ δ' ἀτελής θάνατος, σπασδαί τε δειπνῶ
 νας, ὅτε καίρος ἀπῆσι τόλμας,
 ὥτε νῦν φέρετ' ἱλπίς, ἢ θη
 κτ' ξίφος, ἢ δαίμων ἐξέ
 φην βρόχον ἀμφὶ δέριν.
 πάθεισι πάθεια δ' ἐ
 ξανύττω, εἰς ἄλλας
 βίους μορφὰς κἀπῆσιν.
 ἔκ δ' ὁμῶν γ' ἑτέρως
 ἄρχοντας ἄλλοδαπὸς
 ζῶσα ποτ' ὁμμάτων ἐν φαινεῖσι
 ἀνέχοιτ' ἀν' αὐγαῖς,

ΙΩΝ

ἃ τ' ἀπατρίδ' ἀν γελῶσ' οἰκῶν
 αἰχύνομαι τ' πολὺ μνον
 θεῖν, εἰ περὶ καλλιχόροισι παῖσι,
 λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων
 ὥφεται ἐνύχιος, αὐπνος ὦν,
 ἕτε κ' Δι' ὁσπερὶ πῶς
 ἀνεχόρουσιν αἰθῆρ,
 χορῶνι ἢ σελάνῃ,
 ἢ πεντήκοντα κῦραι
 Νηρίος, αἰ κατὰ πόντον,
 αἰνάνων τε ποταμῶν
 δίνας χοροῦόμεναι,
 τὰν χρυσεοσίφανον κόραν,
 ἢ ματέρα σεμνάν,
 ἣν ἐλπίξει βασιλεύσειν,
 ἄλλον πόνον τ' ἡσπερῶν,
 ὅφριβος ἀλάτας
 ὄρασθ' ὅσοι δυσκελεύουσιν
 κατὰ μῦσαν ἰόντες,
 ἀγδ' ἐθ' ὕμνοισ·
 ἀμέτερα λέχεα, ἢ γάμους
 Κύπριδος ἀθέμιτας, ἀνοσίους,
 ὅσον ἀσεβὴς κρητῦμεν,
 ἄδικον ἄροτρον ἀνδρῶν,
 παλὶ μφας αἰοιδά,
 ἢ μυσίας ἀνδρας ἴσω,
 δυσκέλαδος ἀμφὶ λέντρων·
 δῆμνυσι κ' ὁ Διὸς ἐκ
 τῶνδ' ἀμνημοσύνας
 ὃ κοινὰν τεκνέων τύχην

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οἴκοισι φυτεύσας
 δευποίνῃ· πρὸς δ' Ἀφροδίταν
 ἄλλαν θέμενος χάριν,
 νόσθαι παῖδ' ἐκυρσεν.
 θε κλειναὶ γυναῖκες, πῦν κόριν ἔρεχθέως
 διαποιναν ὄρω; πανταχὴν ἅ' ἄσπετος
 ζητῶν νιν, ἐξέπλησα, καὶ ἐχὼ λαβῆν.
 χο τίδ' ἐστὶν ὧ ξύνδουλε; τίς προθυμία
 ποδῶν ἔχρει, καὶ λίσσας τίνας φέρει;
 θε θηρώμεθ' ἀρχαὶ δ' αἰδ' ἐπιχώριοι χθονὸς
 ζητῶσιν αὐτὴν, ὡς θάνη πετρὸν μίνη.
 χο οἶμοι, τί λέξεις; ὅτι πῦν λελήμεθα
 κρυφαῖον εἰς παῖδ' ἐκπορίζουσαι φόνον;
 θε ἐγνώσμεθ' ἔϊσθαι, καὶ ὑστάτοις κακοῖς.
 χο ἔφθην ἢ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα;
 θε Τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡσώμενον
 • ἐξῴρεν ὁ θεὸς, ὃ μίαν θῆναι θέλων.
 χο πῶς ἀντιάξω σ' ἵκέτις ἐξεπῆν τάδε.
 • πεπυσμέναι γὰρ, ὃ θανεῖν ὑμᾶς χρεῶν,
 • ἥδ' ἴον ἀν' ὅτι νοίμεν, ὃ δ' ὁρᾶν φάος.
 θε ἐπὶ θ' εἴ μαντῆον ὥχετ' ἐκλιπῶν
 πόσις Κρεῦσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβὼν,
 πρὸς δ' ἄπνα, θυσίᾳς θ', αἷς θεοῖς ὠπλίξετο,
 ἔσθ' ἢ ὥχετ', ἐνθα πυρρὰ πηδᾷ θεῖον
 βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας
 δάσφει διατὰς παῖδ' ἀντ' ἐπιήριων,
 λέξας· σὺ δ' ἔνυν τέκνον ἀμφήρης δ',
 σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασι.
 θύσας ἢ γενέταις θεοῖσιν, ἢν μακρὸν χρόνον
 μενῶ, παρῶσι δ' αἶψα ἐπὶ σωσάν φίλοις.

ΙΩΝ

λαβὼν ἢ μόχθῃς, ὥχθη· ὃ ἢ νεανίας
 σεμνῶς ἀτόλμῃς περιβολὰς σκηνωμάτων
 ὀρθοστάταις ἰδρύεθ', ἡλίου φλογὸς
 καλῶς φυλάξας, ἕτε πρὸς μίσην βολὰς
 ἀκτῖνας, ἕτ' αὖ πρὸς τελευτῶσας βίον,
 πλῆθρα σαθμῆσας μῆκος ἢς ἀγώνιον,
 μέτρη μ' ἔχουσιν τὴν μέσῳι κυρίων
 ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί.
 ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν ἢς θοίνην καλῶν,
 λαβὼν δ' ὑφ' ἄσματος ἱερὰ θησαυρῶν πάρα,
 κατεσιίαξε, θαύματ' ἀνθρώποις ὄρεν.
 πρῶτον δ' ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,
 ἀνὰ θημά δι' οὐρανόσ· ἕς Ἡρακλῆος
 ἁμαξόνων σκυλάνματ' ἤνεγκεν θεῶ.
 ἐνὴν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαῖδ' ὑφαί.
 ἕρπυς ἀθροίσων ἄσρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ,
 ἵππας δ' ἡλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα
 ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν ἑσπέρην φάος.
 μελάμπεπλος ἢ νύξ, ἀσφύρωτον ξυγῶς
 ὄχη μ' ἐπαλλεν· ἄσρα δ' ὠμάρτης θεῶ.
 πλειὰς δ' ἢ μεσοτόρε δ' αἰθέρος,
 ὅ, τε ξιφῆρης ὠρίων· ὑπερθε δ' ἐ,
 ἄρητος σρέφει ἕρπυς χρυσήρη πύλω.
 κύκλος δ' ἐπανσέληνος ἡκόντις ἄνω
 μινθὸς διχῆρης, ὑάδες τε ναυτίλοις
 σαφές αὖτον σιμείον, ἢ τε φωσφόρος
 ἕως δ' ὠκεὸς ἄσρα· τοίχοισιν δ' ἵπι,
 ἢ μιτιχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφ' ἄσματα,
 ἀντιέτμος ναὺς ἀντίαις ἑλληνίσιν,
 καὶ μιξόθηρας φῶτας, ἵππας τ' ἄσρας

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐλάφῳ, λείοντων τ' ἀγρίων θηράματα·
 κατ' εἰσόδους ἤ, Κέκροπα θυγατέρων τέλας
 ἀπείραις συνειλίσσοντ', Ἀθηναίων τινὸς
 ἀνάθημα χρυσέας τ' ἐν μέσῳ συναίτιον
 κρητῆρας ἔστη· ἐν δ' ἄμφοισι βᾶς ποσὶ
 κῆρυξ, ἀνείπε· τ' θέλοντ' ἐγχώριον
 εἰς δ' αὖτα χωρῆν· ὥς δ' ἐπληρώθη σέση,
 σεφάνοισι κοσμηθέντες, ἀνέχοντο βορᾶς
 ψυχὴν ἐπλήρην· ὥς δ' ἀνῆσαν ἡδονήν,
 παρελθὼν πρέσβυς εἰς μέσον πέδον,
 ἔστη· γέλων δ' ἐθήκε σὺν δέπνοις πολὺν,
 πρόθυμα πράσσων· ἔκτε δ' κρωσσὼν ὕδωρ
 χερσὶν ἔπεμπε νίπτρα, καὶ ξεθυμία
 σμίρνης ἰδρώτα· χρυσέων τ' ἐκ πωμάτων
 ἦρχ' αὐτὸς, αὐτῷ τόνδε προσέξας πόνον·
 ἐπεὶ δ' εἰς αὐλὸς ἦκεν, εἰς κρατῆρά τε
 κακὸν, γέρων ἔλεξεν, ἀφαρπάξειν χρεὼν
 οἰνηρὰ σκόνη σμικρὰ, μεγάλα δ' ἄσφerein,
 ὥς θάσσον ἔλθωσ' οἷδ' εἰς ἡδονὰς φρενῶν·
 ἦν δ' ἡ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτης,
 χρυσέας τε φιάλας· ὃ ἤ λαβὼν ἐξαίρετον
 ὥς τῷ νέῳ δὴ δεσπόσῃ χάριν φέρων,
 ἔδωκε πλήρες τῶνχος ἥς οἶνον βαλὼν,
 ὅφρασι δύναι φάρμακον δραστήριον
 δέσποιναν, ὥς πᾶς ὄνεος ἐκλίποι φόος·
 καὶ δ' ἥς τάδ' ἦσθ' ἐν χερσὶν ἔχοντι ἢ
 σπονδαῖς μετ' ἄλλων παιδὶ τῷ πεφηνότι,
 βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγγετο·
 ὃ δ' ὥς ἐν ἱερῷ, μάντε σὶ τ' ἐσθλοῖς τραφεῖς,
 οἰωνὸν ἔθετο, καὶ κέλευσ' ἄλλον νέον

ΙΩΝ

κρατῆρα πληρὺν· τὰς ἣ πρὶν σπονδὰς θεῶ,
 δίδωσι γαίᾳ, πᾶσι τ' ἐκσπένδειν λέγει·
 σιγὴ δ' ὑπῆλθεν· ἐκ δ' ἐπίμπαλ' ἀνέστη
 κρατῆρας ἱερὰς, βιβλίνου τε πώματος·
 καὶ τῷδε μόχθῳ, πῆνός ῥ' ἀπὶ πῆι δόμοισιν
 ἡῶμος πελειῶν· Λοξίῳ δ' ἐν δόμοισιν
 αἰτρεσσάμενος· ὥς δ' ἀπέσπεισαν μέθυ,
 καὶ αὐτὰ χύλῃ πώματος κεχρημέναι,
 καθήκαν· ἔλκον δ' ὑπὲρ ῥος ἐς αὐχένους·
 καὶ ταῖς ἡ ἄλλαις, ἄνοστος ἦν λοιβὴ θεῶ·
 ἥ δ' ἔξετ' ἐνθ' ὁ καὶνὸς ἔσπευσεν γένος,
 ποτὶ τ' ἰγνύσκει· αὐτὸς δ' ὑπὲρ ῥος δέμας
 ἔγειρε, καὶ βάλε χυσεῖν· ἐκ δ' ἐκλαγέ' ὅπως
 ἀξύνετον, αἰάρεσσα· θάμβησε ἣ πᾶς
 θοινάτορων ὄμιλος ὄρνιθος πόνας·
 θνήσκουσα δ' ἀπαπαύρουσα, φοινικοσκελῆς
 χιτῶν παρῆσα, θυμὸν δ' ἐκ πέπλων μέλει
 ὑπὲρ τραπέζης ἦεν ὁ μαντρυτὸς γένος·
 βοᾷ ἣ, τίς μ' ἐμελεῖν ἀνθρώπων κτανέειν,
 σήμηνε πρέσβυ· σὴ δ' ἦ προθυμία·
 καὶ πῶμα χερὸς σῆς ἐδεξάμην πάρα·
 αὐτὸς δ' ἐρουνᾶ γράαν ὠλένην λαβὼν,
 ἐπ' αὐτοφώρῳ πρέσβυν ὥς ἔχονθ' ἔλοι·
 ὥφθη ἣ, καὶ κατὰ π' ἀναγκαθῆς μόγις,
 τόλμας Κρεῦσης, πώματος τε μηχανάας·
 θεὸν δ' αὐτὸς ἔξω συλλαβὼν θοινάτορας,
 ὅπως οὐχ ὀχρησας Λοξίῳ νεανίας·
 καὶ κοιρανίοισι πυθικῶς σταθῆς λέγει·
 ὦ γαῖα σεμνὴ, τῆς Εὐρυπύλου ὑπο
 ξένης γυναῖκος, φαρμάκοισι θνήσκομεν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Δελφῶν δ' ἀνάκτες ὤρισαν πέτρορ' ῥίφῃ
 θανέν ἐμὴν δ' ἐπιοῖναν ἢ ψήφῳ μίᾳ,
 τὸν ἱερὸν ὥς κτείνεσαν, ἐν τ' ἀνακτόροις
 φόνον τιθεῖσαν· πᾶσα δ' ἐκ τῆ πόλιν
 τὴν ἀθλίως ἀπύσασαν ἀθλίαν ὀδόν·
 παίδων δ' ἐλθὼς εἰς ἔρον Φοῖβον πάρα,
 τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν·

20

ἢ ἐς, ἢ ἐστὶ θανάτῳ
 παρατροπὰ μελέα μοι·
 φανερά δ' φανερά τάδ' ἦδη
 σπονδάς ἐκ Διονύσου βοτρυῶν θαῶς
 ἐχίδνας σάχουσι μινυμένους φόνῳ
 φανερά θύματα νερτέρων·
 συμφορὰ δ' ἐμῷ βίῳ,
 λύσι μοι δ' καταφθορά·
 δέσποινά, τίνα
 φυγὰν πειρώεσθαι, ἢ
 χθονὸς ὑπὸ σκοτίων μυχῶν,
 πορευθῶ, θανάτῳ λύσιμον
 ἅταν ἀποφύγησα, τεθρίππων
 ὠκίσαν χαλὰν ἐπιβάσ', ἢ
 πρύμνας ἐπὶ ναῶν·
 ἢ ἐστὶ λαβὴν ὅτε μὴ χρεῖζων
 θεὸς ἐκκλέπῃ·

τί ποτ' ὦ μελέα δέσποινά μελεῖ
 ψυχῇ σε παθεῖν; ἄρα θέλῃσαι
 δρᾶ· αἱ τι κακὸν τῆς πέλας, αὐταῖ
 πεισόμεθ' ὥσπερ τὸ δίκαιον;
 κρεῖ πρόσπολοι, δίκαιό μεθ' ἐκθανασί μιν ἐπίσφαζας
 πυθίῳ ψήφῳ κρατιθεῖσ'· ἐκδοτός δ' εἴνομαι·

Χ^ο ἴσμεν ὧτάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς ἴν' αὐτῆς.
 κρέ πῶι φύγῳ δῆτ' ἐκ τῶν πρῶτα βον μόγῃς τόδ' α
 μὴ θανεῖν, κλοπῇ δ' ἀφῆμαι, διαφυγῶσα πολέμους.
 Χ^ο πῶι δ' ἄν' ἄλλοσ', ἢ πὶ βωμόν;
 κρέ τί μοι πλέον τόδε;

Χ^ο ἰκέτιν ὃ θέμις φονεύειν. Κ. τῷ νόμῳ δέ γ' ὀλλυμαι.

Χ^ο χερσὶ γ' ἄλυσσα. Κ. κὶ μὴν οἷδ' ἀγωνισαὶ πικροὶ,
 δαῦρ' ἰκέγονται ξιφῆρης. Χο. ἴξε νῦν πυρᾶς ἐπι.
 κὰν θάνῃς κ' ἐνθάδ' ἦσα, τοῖς ἀποκτίνεσσί σε
 προσρόπαον αἶμα θήσῃς. Οἷον ἢ τὴν τύχην.

ἰ^{ων} ὧταυρόμορφον ὅμμα Κηφισὸν πατρός,
 οἶαν ἐχιδνὰν τὴνδ' ἐφυσας, ἢ πυρὸς
 δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινῖαν φλέγα,
 ἢ τὸλμα πᾶσ' ἐνεστὶν. ὃ δ' ἦσων ἐφῆ
 γοργῶς σαλαγμῶν, οἷς ἐμελλέ με κτανῆν.
 λάξυαδ', ἴν' αὐτῆς τὴς ἀκηράτης πλόκῃς,
 νόμῃς καταξήνωσι Παρνησὸν πλάκεις,
 ὅθεν πετράϊον ἄλμα δισκουθήσεται.
 εἰσὶ δ' ἐκυρσα δαίμονος πρὶν εἰς πόλιν
 μολῆν Ἀθηνῶν, χ' ὑπὸ μητρυᾶν πεσῆν.
 ἐν συμμάχοις κ' ἀνεμετρησάμην φρένας
 τὰς σὰς, ὅσον μοι πῆμα, δυσμενὲς τ' ἔφους.
 εἴσω κ' ἂν με περιβαλῶσα δωμάτων,
 ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας ῥῆσ' ἄδ' αὖ δόμους.
 ἀλλ' ὅτε βωμόν, ὅτ' Ἀπόλλωνος δόμος,
 σώσει σ'. ὁ δ' οἶκτος ὁ σὸς, ἐμοὶ κρήσων πάρα,
 κὶ μητρὶ τῇ μῆ· κ' κ' ἡ τὸ σῶμά μοι
 ἀπέστιν αὐτῆς, τὸ νομ' ὅν' ἀπέστ' ἐγώ.
 ἴδεσθε τὴν πανῶργον ἐκ τέχνης τέχνην
 οἶαν ἐπλεξ' ὃ βωμόν' ἐπῆξεν θεῶν,
 ὅς γ' ὃ δίκην δώσῃσα τ' ἔργα μένων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέ ἄπιννέτω σε μὴ κατακτείνην ἐμὲ,
 ὕπέρ τ' ἐμαυτῆς, τῷ θεῷ θ' ἴν' ἔσμεν.
 ἴων τίδ' ἐστ' Φοίβῳ, σοί τε κοινὸν ἐν μέσῳ;
 κρέ ἱερὸν τὸ σῶμα τῷ θεῷ δίδωμ' ἔχον.
 ἴων καὶ περ' ἐκτανες φαρμάκοις τ' τῷ θεῷ;
 κρέ ἀλλ' ἐκείτ' ἦσθα Λοξίῳ, πατρὸς δ' ἐσθ'.
 ἴων ἀλλ' ἐγὲν' μεσθα· πατρὸς δ' ὅσιον λέγω.
 κρέ ἐκὼν τότ' ἦσθα· νῦν δ' ἐγὼ, σὺ δ' ἐκείτ' εἶ.
 ἴων ἐκ αὐσεβήσῃ, τὰ μὰ δ' αὐσεβῇ τότ' ἦν.
 κρέ ἐκτεῖνα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.
 ἴων ἔτοι σὺν ὅπλοισιν ἦλθον εἰς τὴν σὴν χθίνα;
 κρέ μάλιστ'· καὶ τίμπρας δ' Ἐρεχθέως δόμους.
 ἴων ποίοισι δαλῶις, ἢ πυρὸς ποίᾳ φλογί;
 κρέ ἐμελλες οἰκῆν τάμ', ἐμὲ βίβλα βῶν.
 ἴων πατρὸς γε γῆν διδόντος, ἦν ἐκτίσαστο.
 κρέ τοῖς Αἰόλου ἢ πῶς μετὴν τῆς Γαλλάδος;
 ἴων ὅπλοισιν αὐτ', ἢ λόγοις ἐρρύσατο.
 κρέ ἐπίκυρος οἰκῆτωρ γ' ἂν ἐκ εἴη χθονός.
 ἴων καὶ πρῶτα τῷ μέλλειν μ' ἀπέκτενες φόβῳ;
 κρέ ὥς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.
 ἴων φθονῆς ἅπασ ἔσ', εἰ πατὴρ ἐξ αὐρέ με;
 κρέ σὺ τ' ἀτέκνων δ' ἦτ' ἀναρπάσῃς δόμους;
 ἴων ἡμῖν δέ γ', ἀλλὰ πατρικῆς ἐκ ἦν μέρος;
 κρέ ὅσ' ἄσπις, ἐχὼς θ', ἡδὲ σοι παμπησία.
 ἴων ἐκλιπε βωμὸν, καὶ θεηλάτῃς ἔδρας.
 κρέ τὴν σὴν ὅπως σοι μητέρ' ἐστ', νυθέτει.
 ἴων σὺ δ' ἐχ' ὑφέξῃς ξημίαν κτείνουσ' ἐμέ;
 κρέ ἦν γ' ἐν τῷ αὐτῶν τῶνδ' ἐμὲ σφάξαι θέλεις.
 ἴων τίς ἡδονὴ σοι θεῷ θανῆν ἐν σέμμασι;
 κρέ λυπήσομέντιν', ὧν λευπήμειδ' ὕπο.

ἴων φῶ.

ΙΩΝ

Ἴων φῶν.

- » Δεινὸν γε θνητοῖς τὸς νόμους ὥς ἔκαλῶς
- » ἔθηκεν ὁ θεός, ἔδ' ἀπὸ γνώμης σοφῆς.
- » τὸς μὲν δ' ἀδίκους, βωμὸν ἔχ' ἵξιν ἐχρῆν,
- » ἀλλ' ἐξελεύειν· ἔν' ἢ φάειν καλὸν,
- » θεῶν πονηρὰν χῆρα· τοῖσι δ' ἐνδίκοις
- » ἱερά καθίξιν ὅστις ἠδίκητ' ἐχρῆν,
- » καὶ μὴ πὶ ταῦτ' ἔχ' ἴοντ' ἔχειν ἴσον,
- » τὸν τ' ἐσθλὸν ὄντα, τὸν τε μὴ, θεῶν πάρα.

πυ ἐπίχευ ὧ παῖ· τρίποδα δ' χρυσήριον
 λιπύσα, θριγκῶ τῷ δ' ὑπερβάλλω ποδὶ,
 Φοίβη προφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
 σῶξασα, πασῶν Δελφίδων ἐξαιρέτος.

Ἴων χαῖρ' ὧ φίλη μοι μήτηρ, ἔτεκ' ἑσάπερ.

πυ ἀλλ' ἔν λεγόμεθ'· ἢ φάτις δ' ἔμοι πιερά.

Ἴων ἠκυσας ὥς μ' ἐκτενεν ἠδ' ἐμὴ μηχανᾷς;

πυ ἠκυσά· καὶ σὺ γ' ὧ μὸς ὦν, ἁμαρτάνεις.

Ἴων ἔχρημέ τὸς κτείνοντας ἅντα πολλύναι;

πυ Προγόνους δ' ἁμαρτες δυσμενῆς αἰέ ποτε.

Ἴων Ἡμεῖς ἢ μητρὶ γαῖς τε πάχοντες κακῶς.

πυ μὴ ταῦτα λέγων ἱερά, καὶ σείχων πάτραν.

Ἴων τί δ' ἡ με δρᾶσαι νεθετύμενοι χρεῶν;

πυ καθαρῶς Αἰθῆρας ἔλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.

Ἴων καθαρὸς ἅπας τοι πολέμινε, δ' ἂν κτάνῃ.

πυ μὴ σύ γε· παρ' ἡμῶν δ' ἔκλαβ' ὅς ἐχω λόγους.

Ἴων λέγοις ἂν· ὅνους δ' ἔσ', ἐρεῖς ὅς ἂν λέγῃς;

πυ ὄρᾳς τόδ' ἄγχιος χερὶς, ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς;

Ἴων ὄρῳ παλαιὰν ἀντίπηγ' ἐν σέμμασιν.

πυ ἐν τῇ δέ σ' ἔλαβον νεογόνον βρέφος ποτέ.

Ἴων τί φῆς; ὁ μῦθος εἰσενήνεκται νέος.

πυ σιγῇ δ' εἶχον αὐτά νῦν ἢ δῆμνυμεν.

Η Η Η

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων πῶς ἔν' ἐκρυπῆς τόδε, λαβῶσ' ἡμᾶς πάλαι;
 πυ ὁ θεὸς σ' ἐβύλετ' ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.
 ἴων νῦν δ' ἔχ' ἰχρήξει; τῷ, τόδε γινώσκ' ἡμεχρή;
 πυ πατέρα κατὰ πῶν τῆσδ' ἐσ' ἐκπέμπει χθονός.
 ἴων σύ δ' ἐκ κελυσμῶν, ἢ πόθεν σώξεις τόδε;
 πυ ἐν θύμιον μοι τόδε τίθησι Λοξίας.
 ἴων τί χρῆμα δράσθην λέγε· πέρανε σὺς λόγους.
 πυ σῶσαι τόδ' αὖρ' ἢ μὴ; τ' ὄντα νῦν χρόνον.
 ἴων ἔχ' ἡμῶν τί κέρδος, ἢ τίνα βλάβην;
 πυ ἐνθάδε κ' ἐκρυπῆαι σπαργάνοισιν διαθα σύ;
 ἴων μητρὸς τάδ' ἡμῖν ἐκφέρεις ζητήματα.
 πυ ἐπὶ γὰρ ὁ δαίμων βύλεται· πάροιθε δ' ἔ.
 ἴων ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἡδ' ἡμέρα.
 πυ λαβὼν νῦν αὐτὰ, τ' τεκῶσαν ἐκπόνος.
 πᾶσαν δ' ἐπελθὼν Ἀσίαν, Εὐρώπης θ' ὄρους,
 γνώσῃ τάδ' αὐτός· τῷ θεῷ δ' ἑκατί σε,
 ἔθρεψά τ' ὦ παῖ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
 ἃ κείνος ἀκέλυσόν μ' ἐβλήθη λαβεῖν,
 σῶσαι θ'· ὅτε δ' ἐβύλεθ' ἔνεκ', ὅκ' ἔχω λέγειν.
 ἡδεῖ ἢ θνητῶν ἔτις ἀνθρώπων τάδε
 ἔχοντα; ἡμᾶς, ἢ δ' ἵν' ἦν κεκρυμμένα.
 ἢ χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὥς τεκῶσ' ἀσπάξομαι.
 ἄρξαι δ' ὅθεν σὴν μητέρα ζητῶσθαι χρὴ.
 πρῶτον μὲν εἴ τις Δελφίδων τεκῶσά σε,
 ἧς τ' ἔσδ' ἐναὺς ἐξέθηκε παρθένος.
 ἐπεὶ δ' ἔτις Ἑλλάς· ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
 ἅπαντα, Φοίβη θ', ὅς μετέχευε τῆς τύχης.
 ἴων φῶ· φῶ· κατ' ὅσων ὥς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ.
 ἐκείσε τ' νῦν δ' ἔς, ὅθ' ἡ τεκῶσά με,
 κρυφαῖαν μφουθεῖσ', ἄπη μπόλα λάβρα,

Ι Ω Ν

- καὶ μάστιγ' ἔχ' ὑπέχεν, ἀλλ' ἀνώγυμος
 ἐν θεῷ μελάνθοις ἔχον οἰκίτην βίον.
- τὰ τῷ θεῷ μὲν, χρηστὰ τῷ δ' αἰμόνος,
  - βαρεία· χρόνον δ', ὃν μ' ἔχρην ἐν ἀγκάλας
 μητρός τρυφῆσαι, καὶ τι τερφῆναι βίῳ,
 ἀπεσερήθην φιλάτης μητρός τροφῆς.
 τλήμων δέ θ' ἢ τεκῆσά μ', ὡς ταυτ' πάθος
 πέπονθε παιδὸς, ἀπολέσασα χαρμονάς.
 καὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπην, οἶσον θεῷ,
 ἀνάθην μ' ἴν' αὖρω μιθὲν, ὣν ἔβύλομαι.
 εἰ γὰρ με δ' ὅλη τυγχάνῃ τεκῆσά τις,
 αὖρην κάκιστον μητέρ', ἢ σιγῶντ' ἴαν.
 ὦ Φοῖβε, νυκτὶς ἀνατίθην μὴ τήνδε σοῖς.
  - καί τοι τί πάχω; τῷ θεῷ προθυμία
  - πολεμῶ, τὰ μητρός σύμβολ', ὅς ἐσωσέ μοι.
  - ἀνοικτέον τὰ δ' ἔστι, καὶ τοι μητέον.
  - τὰ δ' ἐπεπρωμέν' ἔδ' ὑπερβαῖν ποτ' ἄν.
 ὦ σέ μ' μαθ' ἱερά, τί ποτέ μοι κενάσθε,
 καὶ σὺν δέ θ' οἷσι τὰ μ' ἐφρρήθη φίλα;
 ἰδὲ περίπυγ' ἀντίπιζος ἀκύνητα,
 ὡς ἔγεγάρακ' ἐκ τιγος θειλάτης.
 αὖρως τ' ἄπεισι πλεγμαίων· ὅδ' ἐν μέσσω
 χρόνος, πολὺς δ' ἡ τοῖσδε θησαυρίσμασι.
- κρὶ τί δῆτα φάσμα τ' ἀνελπίτων ὄρω;
 χθρὶ σιγῶν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν διαθά μοι.
 κρὶ Οὐκ ἐν σιωπῇ τὰ μά· μή με νυθέτει.
 ὄρω δ' ἄγχι, οὐδέ τι κεν ἐγὼ ποτε.
 σέ γ' ὦ τέκνον μοι βρέφος ἔτ' ὄντα Νήπιον,
 Κίερος ἐς ἄντρα, καὶ Μακράς πετρηρεφῆς,
 λίγῳ γ' βωμὸν τόνδε, καὶ θαντὴν με χρεῖ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων λάξυαθε τήνδε θεομανῆς ἅ ἤλατο,
 βωμῷ λιπῦσα ξόανα· δεῖτε δ' ὠλένας.
 κρὲ σφάξοντες ὃ λήγοιτ' ἄν, ὥς ἀνθέξομαι
 καὶ τῆσδε, καὶ σὺ, τῶν τε σῶν κεκρυμμένων.
 ἴων τάδ' ὅχι δεινά; ῥυσιάξομαι λόγῳ.
 κρὲ ὅκ' ἀλλὰ σοῖς φίλοιςιν εὐρίσκη φίλος.
 ἴων ἐγὼ φίλος σός; κατὰ μ' ἐκτείνες λάθρα;
 κρὲ πᾶς γ', ὃ τέδ' ἐστὶ τοῖς τεκῦσι φίλτατον.
 ἴων παῦσαι πλέκυσσα· λήθομαι δ' ἐγὼ καλῶς.
 κρὲ εἰς τῶν ἰκίονην, τῶνδε τοξῶσαι τέκνον.
 ἴων κενὸν τόδ' ἄγχιος, ἢ σέγγ' πλήρωμά τι;
 κρὲ σάγ' ἐνδυθ', οἷσι σ' ἐξέθην ἐγὼ ποτε.
 ἴων καὶ τῶν μ' αὐτῶν ἐξερεῖς πρὶν εἰσιδῆν;
 κρὲ καὶ μὴ φράσωγε, κατθανῆν ὑφίσταμαι.
 ἴων λέγ' ὥς ἔχει τί δεινὸν ἢ τόλμα γέ σ'·
 κρὲ σκίψαθ', ὃ πᾶς ποτ' ὅσ' ὕφασμ' ὕφην ἐγὼ.
 ἴων ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα.
 κρὲ ὃ τέλειον, οἷονδ' ἐκδίδασμα κερκίδος.
 ἴων μορφήν ἔχον τίν', ὥς με μὴ ταύτη λάβης;
 κρὲ χορῶν καὶ ἐν μέσοισιν ἡτρίων πέπλων.
 ἴων ὦ Ζεῦ, τίς ἡ μᾶς ἐκκυνηγετὶ πότμος;
 κρὲ καὶ κρασπέδωτ' ὄφρ' εἰσιν, αἰγίδος τρόπον.
 ἴων ἰδὲ.
 τόδ' ἐσθ' ὕφασμα θέσφαθ', ὥς εὐρίσκομεν.
 κρὲ ὦ χρόνιον ἰσῶν παρθένον ματ' ἐμῶν.
 ἴων ἔστιν τί πρὸς τῶν, ἢ μόνω τῶνδ' ἀντυχεῖς;
 κρὲ δράκοντες ἀρχαῖον τι παγχρύσω γένος.
 ἴων δώρημ' Ἀθάνας, ἢ τέκν' ἐντρέφειν λέγει;
 κρὲ Εὐριχθονίαν τῶν πάλαι μιμήματα.
 ἴων τί δρᾶν; τί χρῆσθαι; φράξε μοι χρυσώμια.
 κρὲ δέριαια παιδὶ νιογόνω φέρειν τέκνον.
 ἴων ἔνθ' εἰσιν

ΙΩΝ

Ἰων ἐνείσιν οἶδε τὸ ἥ τρίτον, ποθῶ μαθῆν.
 κρέ εἶφανον. ἐλαίας ἀμφίβηκ' αἶσσι τότε,
 ἦν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελον ἔσθινέματο.
 ὅς ἔπερ' ἐστίν, ἔπερ' ἐκλήπει χλόην,
 θάλλει δ' ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γένος.
 Ἰων ὦ φιλάτι μοι μήτηρ, ἄσμενός σ' ἰδὼν,
 πρὸς ἄσμενας πέπλωκα σὰς παρηίδας.
 κρέ ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ, κρῆσαν ἡλίου,
 συγγνώσεται ἅ' ὁ θεός, ἐν χερσὶν σ' ἔχω,
 ἀελλπὸν ἄρημι, ὃν κατὰ γὰς ἐνέρων
 χθόνιον; μετὰ Περσεφόνος τ' ἐδόνων νάειν.
 Ἰων ἀλλ' ὦ φίλη μοι μήτηρ, ἐν χερσὶν σέθεν
 ὁ κατθανὼν τε, καὶ θανῶν φαντάζομαι.
 κρέ ἰὼ. ἰὼ. λαμπρὰς αἰθέρος ἀναπύχαι,
 τίν' αὐδ' ἀν' αἴσσω;
 βοάσω; πόθεν μοι
 συνέκυρσ' ἀδούκητος ἡδονά;
 πόθεν ἐλάβομεν χαράν;
 Ἰων ἐμοὶ γενέσθαι πάντα μᾶλλον ἂν ποτε,
 μήτηρ παρ' ἐστὶ τῶνδ', ὅπως σὸς εἰ μ' ἰώ.
 κρέ ἔτι φόβω τρέμω. Ἰων. μῶν ἔκ' ἔχθ' μ' ἔχεται;
 κρέ τὰς ἅ' ἐλπίδας ἐπέβαλον πρόσω.
 ἰὼ γύναι, πόθεν πόθεν ἐλαβες ἐμ' βρέφος ἀγνάλ';
 τίν' ἀνὰ χεῖρα δόμος ἔβα Λοξίς;
 Ἰων θεῶν τόδ'. ἀλλὰ τὰ πύλοιπα τῆς τύχης
 ἀδαμονοῖμεν, ὥς τὰ πρίασε, δυστυχῆ.
 κρέ τέκνον, ἔκ' ἀδακρυτος ἐκλοχάνη,
 τόσις ἡ ματρὸς ἐκ χερῶν ὀρίξῃ.
 νῦν ἡ γενειάσι παρὰ σέθεν πνέω,
 μακαριωτάτας τυχῶσ' ἡδονᾶς.

ΗΗΗ III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἴων τὸ μὲν λέγῃσα, καὶ τὸν κοινῶς λέγῃς.

κρί ἀπαίδες ἔκτε' ἐσμεν, ἔδ' ἀτεκνοί.

δῶμα δ' ἐστῆται, τάδε δ' ἔχῃ τυράννης.

ἀνὴρ δ' ἔρεχθίδης, ὃς, τε γηγενέας

δόμος, ἔκτε νύκτας δέρεται,

ἀλίς δ' ἀναβλέπει λαμπάσι.

Ἴων μήτερ, παρὼν μοι καὶ πατήρ, μεταχέτω

τῆς ἡδονῆς τῆσδ', ἧς ἴδωχ' ὑμῖν ἐγώ.

ἔϋ ὦ τέκνον, τί φῆς; Ἴων. οἶον οἶον ἀνελέγχουμαι.

ἔϋ πῶς ἦπας, ἄλλοθεν γέγονας ἢ ἄλλοθεν;

Ἴων ὦ μοι νόθον με παρθένα μ' ἐτίμτε σὸν.

ἔϋ ἔχ' ὑπὸ λαμπάδων,

ἔχ' χορὸν μῶτων,

ὑμῖναος ἐμὸς τέκνον,

ἐτίμτε σὸν κάρα.

Ἴων αἶ. αἶ. πέφυκα δυσγενὲς μήτερ πόθεν;

κρί ἴσω γοργοφύονα. Ἴων. τί τὸτ' ἔλιξας;

κρί ἀ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς

τ' ἐλασφυνὴ πάγον θάλασσαν.

Ἴων λέγεις μοι δόλια, καὶ σαφῆ τάδε.

κρί παρ' ἀνδρότιον πέτραν Φοῖβω.

Ἴων τί Φοῖβον αὐδᾷς;

κρί κρυπτόμενον λέχος ἡννάσθην.

Ἴων λέγῃς ἔρεῖς τι κεινὸς, αὐτυχές τέ μοι.

κρί δεκάτῃ δέ σε μινὸς ἐν κύκλῳ,

κρύφιον ὡδ' ἵν' ἔτεκον Φοῖβω.

Ἴων ὦ φίλτατ' ἦ πῶς, ἦ λέγεις ἐτήτυμα.

κρί παρθένα δ' ἐμᾶς μητέρος

σπάρταν' ἀμφίβολά σοι τάδε,

ἐν ἡφ' αἰερκίδος ἐμᾶς πλάνης,

ἔχλακτι

ΙΩΝ

γάλακτι δ' ἔνι πέτρῳ, ὅδ' ἐμάσθη
 τροφῆα μητρός, ἢ ἡ αὐτὰ χερσὶν.
 αἰνὰ δ' ἄντρον ἔρημον,
 οἰωνῶν γαμφηλαῖς
 φόνου μα, θοῖν κατ' ἤσ' αἰδοῦν ἐμβάλλῃ.
 Ἰὼν ὦ δὲ γὰρ τλάσσει μήτηρ.
 κρέ ἐν φόβῳ καταδεδῆσθαι, σῶσ
 ψυχὰν ἀπέβαλον τέκνον.
 ἔκτρεν ἄσ' ἄκιστα.
 Ἰὼν ἐξ ἐμὴ τ' ἔχ' ὅσι' ἐβησκει.
 κρέ ἰὼ, δὲ γὰρ ἡ τότε τύχη,
 δελία ἢ καὶ τάδε.
 ἐλίσσόμεθ' ἐκείθεν
 ἐνθάδε δυστυχίαισιν,
 εὐτυχίαις τε πάλιν.
 μεθίσταται ἢ πνύματα.
 μενέτω· τὰ πάροιθεν ἄλῃς κακὰ· νῦν
 δ' ἐγένετο τις ἕρος ἐν κακῶν ὦ πάϊ.
 χθ' μηδεὶς δοκέτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ,
 ἀελπὼν ἔχει πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.
 Ἰὼν ὦ μεταβαλῶσα μυρίους ἡδὴ βροτῶν,
 καὶ δυστυχῆσαι, καὶ οὖτος αὖ πράξει καλῶς
 τύχῃ, παρ' οἷον ἦλθομεν σάθμιν βίου,
 μητέρα φονεύσαι, καὶ παθῆν ἀνάξια.
 φῶ.
 ἄρ' ἐν φαιναῖς ἡλίου περίπυχαῖς
 ἐνεστὶ πάντα τάδε καθ' ἡμέραν μαθεῖν.
 φίλον ἢ ὅν σ' οὐρῆμα μήτηρ οὐρομεν,
 καὶ τὸ γένος ὅδ' ἐν μεμπτῶν ὥς ἡμῖν τόδε,
 τὰ δ' ἄλλα πρὸς σέ βύλομαι μόνην φράσαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δαῦρ' ἔλθ' ἐς ὅς τ' ἔτι λήγεις ἢ πέν θέλω,
 καὶ περικαλύψαι τοῖς πράγμασι σκότον.
 ὄρα σὺ μήτερ μὴ σφαλῆσαι παρθένος,
 ἐγγίνεται νοσήματ' εἰς κρυπῆος γάμος.
 ἔπειτα τῷ θεῷ προστίθεις τ' αἰτίαν,
 καὶ τὸ μὲν αἶχρὸν ἀποφυγὴν περὶ μένη,
 Φοῖβω τεύχην με φῆς, τεύχε' ἔκ ἐκ θεῶ.
 κρεῖ ματ' παραπείθεσσαν ὄρμασιν ποτε
 νίκην Ἀθηνᾶν Ζηνὶ γηγενεῖς ἐπι,
 ἔκ ἐστιν ὅστις σοι πατὴρ ἐνητῶν τέκνον,
 ἀλλ' ὅσπερ ἐξέθρεψε Λοξίας ἀναξ.
 ἴων πῶς ἔν τ' αὐτῇ παῖδ' ἔδωκε ἄλλω πατρί,
 ἔθ' ὅθ' ἐφίτι παῖδά μ' ἐκτεφυκέναι;
 κρεῖ πεφυκέναι καὶ ἔχ' ἰδωρεῖται δέ σε
 αὐτῷ γεῶτα καὶ ἂν φίλος φίλῳ
 δόιν τ' αὐτῇ παῖδα δεσπότην δόμων.
 ἴων ὁ θεὸς ἀληθὴς, ἡ μάτην μαντεύεται,
 ἐμὴ τυχάνων μήτερ εἰκότως φρένα.
 κρεῖ ἄκχε δὴ νῦν, ἄμ' ἐσθλὸν ὦ τέκνον,
 ἀνερχετῶν σε Λοξίας εἰς ἀγένη
 δόμον καθ' ἵξ' ἔτ' θεῶν ἡ λεχόμενος,
 ἔκ ἐχες ἂν ποτ' ἔτε παγκλήρους δόμος,
 ἔτ' ὄνομα πατρός πῶς ἂν ἔχ' ἰγὼ γάμος
 ἐκρυπτον αὐτῇ, καὶ σ' ἀπέκτενον λάβρα;
 ὁ δ' ὠφελῶν σε, προστίθεις ἄλλω πατρί.
 ἴων ἔχ' ὥδε φαύλως αὐτ' ἐγὼ μετέρχομαι,
 ἀλλ' ἵσორήσω Φοῖβον εἰσελθὼν δόμους,
 ἥτ' εἰ μὴ ἐνητῷ πατρός, ἔτε Λοξία.
 ἔα· τίς οἴκων θεοδότων ὑπερτελής;
 ἀνθήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν;

ΙΩΝ

φύγω μιν ὧ τέκῃσα, μὴ τὰ δαίμονων
 ὀρώμεν, εἰ μὴ καὶ ῥὸς ἑσθ' ἢ μᾶς ὀρᾷν.
 αἰθι μὴ φύγετ'· ὃ δ' ἔτι πολέμιαν με φύγετε,
 ἀλλ' ἐν τ' Ἀθήναις, καὶ νύκτ' ὅσταν εὐμενῇ.
 ἐπώνυμος ἢ σῆς ἀφινόμεν χθονὸς,
 Γαλλὰς δρόμῳ σπῶσας Ἀπόλλωνος πάρα.
 ὅς ῥ' ἔτι δ' ὅτιν σφῶν, μολεῖν ἔκ' ἡξίου,
 μὴ τ' ἀροῖθε μέμψιν ῥ' ἐς μέσον μόλη.
 ἢ μᾶς ἢ πέμπετ' ὅς λόγος ὑμῖν φράσαι,
 ὥς ἡδὲ τίκτει σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρός,
 δίδωσι δ' οἷς ἔδωκεν, ὃ φασί σε.
 ἀλλ' ὡς νομίσεις δίκον ἀνένεστατον.
 ἐπεὶ δ' ἀνῶχθι πρᾶγμα μνησθὲν τόδε,
 θανὲν σε δῖας μῆτρὸς ἐκ βυλῶν μάτων,
 καὶ τήνδε πρὸς σ', μηχαναῖς ἐρύσατο.
 ἐμελλε δ' αὐτὰ διασιωπήσας ἀναξ,
 ἐν ταῖς Ἀθήναις γνωρίῃν ταύτην τε σῆν,
 σέ θ' ὡς πέφυκας τῆσδε, καὶ φοίβης πατρός.
 ἀλλ' ὡς περαίνω πρᾶγμα, καὶ χρησμὸς θεῶν,
 ἐφ' οἷς ἐξέλεσθ' ἄρματ', εἴσακνύσατον.
 λαβῆσα τῶνδε παῖδα, κενροπίαν χθονα
 χώρῃ Κρήνῃ, καὶ θρόνος τυραννικὸς
 Ἰδρυσον· ἐκ δ' ἔτι Εὐρεχθίδος γεγώς,
 δίκαιος ἀρχεῖν τῆσ' ἢ μῆς ὅδε χθονός.
 εἴσαι τῶν Ἑλλὰδ' ἀνελκείης· οἱ τῶνδε δ' ἔτι
 παῖδες γινόμενοι τίσαρες ῥίξης μίᾶς,
 ἐπώνυμοι γῆς, καὶ τιφυλὶν χθονὸς
 λαῶν ἔσονται, σκόπελον οἰναιῶσ' ἐμῶν.
 τελέων δ' εἴσαι πρῶτος, εἴσαι δ' αὐτερος·
 ὃ πάντες ἀργολῆς τ' ἐμῆς ἀπ' ἀγίδας

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔμφυλον ἔχουσ' ἀγικορῆς· οἱ τῶνδε δ' αὖ
 παῖδες γενόμενοι σὺν χρόνῳ πεπρωμένῳ,
 κνηλάδας ἐποιήσασιν νησαίᾳς πόλεις,
 χέρονες τε παράλῃς, ὁσθένος τῇ μὴ χθονὶ
 δίδωσιν ἀντίπορθμα δ' ἡγήροιν δυοῖν
 πεδία κατοικήσασιν, Ἀσιάδος τε γῆς,
 Εὐρωπίας τε· τῷδε δ' ὀνόματος χάριν,
 Ἰωνες ὀνομασθέντες ἔξασιν κλέος.
 Ξεῖθω ἦ, καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος.
 Δῶρος μὲν ἐνθεὶ δωρὶς ὑμνηθήσεται
 πόλις, κατ' αἶαν πελοπίαν γ' ὁ δαῖτερος
 Ἀχαιοῖς· ὅς γ' ἡ παραλίας ρίε πέλας
 τύραννος ἔσται, καὶ πῖσι μαυθήσεται,
 κείνου κελήσθαι λαὸς ὀνομ' ἐπώνυμος.
 καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἐπράξε· πρῶτα μὲν,
 ἄνοσον λοχύσθ', ὥστε μὴ γινῶναι φίλος.
 ἐπεὶ δ' ἔτι κτεας τόνδε παῖδα, καὶ πέθου
 ἐν σπαραγμοῖσιν, ἄρπασαντ' ἐς ἀγνάλας,
 Ἑρμῆν κελάνη δαῦρο πορθμῆσαι βρέφος,
 ἔθρεψέ τ' ὅδ' ἤσασιν ἐκπνῶσαι βίον.
 οὐκ ἔν σιώπα· παῖς ὁδ' ὥς πέφυκε σὸς,
 ἵν' ἡ δόκησις Ξεῖθον ἡδέως ἔχη.
 σὺ τ' αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ' ἔχουσ', εἴης γύναι.
 καὶ χαίρετ'· ἐκ δ' ἐκ τῆσδ' ἀνατυχῆς πόων,
 ἀνδράμον ἢ μῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.
 ἴω γὰρ Διὸς Γαλλὰς μεγίστον θύγατερ, ἐκ ἀπιστίας
 σὺς λόγους ἐνδεξόμεσθα· πρήσθαι δ' ἔγωγε πατρός.
 Λοξίε, καὶ τῆσδε· καὶ πρὶν τῷτο δ' ἐκ ἀπιστον ἦν.
 κρεῖττα μὰν οὐκ ἄκιστον· αἰνῶ Φοῖβον ἐκ αἰνῶσα πρὶν,
 ἔνεχ' ὅτ' ἡ μέλεισε παιδὸς, ἀποδίδωσί μοι.

ΙΩΝ.

αἶδι δ' αὖ ποὶ πύλαι μοι, ἐν θεῷ χρηστῆρια
 δυσμενῇ παροισθὲν ὄντα· νῦν ἧ καὶ ῥ' ὀπίρῳν χέρας
 ἠδ' ὡς ἐκ κρημνάμεσθαι, καὶ προσεννέπω πύλαις.
 αἶθι ἦνισ' ἔνεκ' ἀλογεῖς θεὸν μεταβαλῶσ' αἰέτη.
 = Χρόνια μὲν τὰ τῶν θεῶν πως, εἰς τέλος δ' ἔκ αἰθέρι.
 κρὶ ὧ τέκνον, σείχοιμεν οἶκος.
 αἶθι σείχεσθ', ἔφομαι δ' ἐγώ.
 κρὶ ἀξίαν ἡμῶν ὁ δὲ ρὸς, καὶ φιλοῦσά γε πόλιν.
 αἶθι ἦς θρόνος δ' ἴξαι παλαιός· Κρ· ἄξιον ἢ κτήμ' αἰμοί.
 χθ' ὧ Διὸς, Λητῆος τ' Ἀπολλων, χαῖρ', ὅτ' ἔλαύνεται
 συμφορὰς οἶκος, τίβοντα δαίμονας θάρρ' ἦν χρεῶν.
 = ἦς τέλος ἅ οἱ μὲν ἐσθλοὶ, τυγχάνουσιν ἀξίων,
 = οἱ κακοὶ δ' ὥς περ τεφύκας, ἔποτ' ἀπράξειαν ἄν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΩΝ.

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, arranged in two columns. The text is dense and appears to be a formal document or a page from a manuscript. The script is a Gothic or similar medieval hand, with some ink bleed-through visible from the reverse side.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

HERCVLES FVRENS.

ΥΓΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.

Ηρακλῆς γήμας Μεγάρων τὴν Κρέοντος, παῖδας
ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε· καταλιπὼν ἡ τρίτους ἐν ταῖς Θύ-
ραις, αὐτὸς δὲ Ἀργεὺς ἦλθεν, Εὐρυπύλῳ τὴν ἄλλαν ἐκπα-
νήσαν· πάντων ἡ περιγινόμενος, ἐπὶ πᾶσιν δὲ ἄδου
κατήλθε· καὶ πολὺν ἐκὼς διατρίψας χρόνον, δόξαν ἀπέ-
λιπε παρὰ τοῖς ξῶσιν, ὥς εἴη τεθνηκώς· σπασιάσαντες
ἡ οἱ Θηβαῖοι πρὸς τὴν δυνάστην Κρέοντα, Λύκον ἐκ
τῆς Εὐβοίας κατήγαγον.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΓΡΟΣΩΓΑ,

Ἀμφιτρύων.

Λύαα.

Μεγάρων.

Ἀγγελος.

Λύκος.

Ηρακλῆς.

Ιρις.

Θησῆς.

Προλογίζει ἡ ὁ Ἀμφιτρύων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

†   Ἰς τὸν Διὸς σύλλεκτρον
                      ἔκ δ' ἴδ' εἰ βροτῶν,
                      Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων', ὅν
                      Ἀλκίαιός ποτε

ἔτιπτεν ὁ Περσείως, πατέρα τόνδ' Ἡρακλῆος;
ὅς τάσδε Θήβας ἔχεν, ἐνθ' ὁ γηγενὴς
σπαρτῶν σάχυσ ἐβλάσεν ὧν γένος Ἀρης
ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον· οἱ Κάλμυ πόλιν
τεκνύσι παίδων πατρίν· ἐνθεν ἐξέφυ
Κρέων Μενονιδέως παῖς, ἀναξ τῆσδε χθονός·
Κρέων ἢ Μεγάρας τῆσδε γίνεταί πατήρ,
ἦν πάντες ὕμειάοισι Κασμῆϊσι ποτὲ,
λωτῶ συνηλάαξαν, ἦν ἢ εἰς ἐμὸς
δοῦμος ὁ κληνὸς Ἡρακλῆς νιν ἦγετο·
λιπὼν ἢ Θήβας, ὅς κατωκίασθιν ἐγὼ,
Μεγάραν τε τήνδε, πενθερὸς τε παῖς ἐμὸς,
ἀργεῖα τέχῃ, καὶ κυκλωπῆαν πόλιν
ᾠρέξατ' οἰκῆν· ἦν ἐγὼ φόνῳ μετανῶν
Ἡλεκτρυνᾶνα· συμφορὰς ἢ τὰς ἐμὰς
ἐξὼ μαρίζων, καὶ πάτραν οἰκῆν θέλων,
καθόλῃ δίδωσι μισθὸν Εὐρυπύλῃ μέγαν,
ἐξὼ μερῶσαι γαῖαν, ἥθ' Ἡρας ὕπο
κέντροις δαμασθῆς, ἥ τέ τοι χρεῶν μέτα·
καὶ τὸς καὶ ἄλλους ἐξεμόχθησεν πόνοις·
τὸ λοίσθιον ἢ, Ταινάρῳ διὰ σῶμα
βέβηκ' ἐς ἄλσος, τὸν τρισώματον κύννα
εἰς φῶς ἀνάξων· ἐνθεν ὕχ' ἔκειτ' ἄλιν·

⊙ ⊙ ⊙   11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

γέρωσ δὲ δὴ τις ἐστὶ Καδμείων λόγος,
 ὡς ἦν πάρος Δίρκης ἀνὴτῶρ Λύκος,
 τῷ ἐπὶ ἄπυργον τήνδε δεσπόζων πόλιν,
 τὼ λυκοπώλῳ πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς
 Ἀμφίων, ἡ δὲ Ζῆθον, ἐκχένω Δίος.
 ἔταυτ' ὄνομα παῖς πατρός κεκλημένος,
 καδμῆος υἱὸν, ἀλλ' ἄπ' Εὐβοίας μολῶν,
 κτείνῃ Κρέοντα καὶ κτανῶν, ἄρχει χθονὸς,
 σάσει νοστήσαν τήνδ' ἐπιδασεῶν πόλιν.
 ἡμῖν ὃ κῆδος ὅς Κρέοντ' ἀνηγμένον,
 κακὸν μέγιστον ὡς εἴοικε γίγνεται.
 τὸ μὲν ἔ' ὄντος παιδὸς ἐν μυχαῖς χθονὸς,
 ὁ κλεινὸς ἔτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος,
 τὸς Ἡρακλῆος παῖδας ἐξελεθῆν θέλει
 κτανῶν δάμαρθ', ὡς φόνῳ σβέσῃ φόνον,
 καὶ μ', εἴ τι δὴ χρὴ καὶ μ' ἐν ἀνδράσι λέγειν,
 γέροντ' ἀχρῆον· μή ποθ' οἶδ' ἠνδρωμένοι,
 μήτρῳσιν ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
 ἐγὼ δ', ἀγέει γάρ με τοῖσδ' ἐν δώμασιν
 τροφὸν τέκνων οἰκυρὸν, ἠνίκα χθονὸς
 μέλαιναν ὄρφνιν εἰσέβαινε παῖς ἐμὸς
 σὺν μητρὶ, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλῆος
 βωμὸν καθίζω τόνδε σωτήρος Δίος.
 ὃν καλλινίκῃ δορὸς ἄγαλμα ἰδρύσατο
 Μινύας κρατήσας, οὐ μὲς ἀγενὴς τόκος.
 πάντων ὃ χρῆσθαι τάσδ' ἰδρῶς φυλάσσομεν,
 σίτων, ποτῶν, ἐσθῆτος, ἀσρώτῳ πέδῳ
 πλουρὰς τιθέντες· ἐν δ' ἐσφραγισμένοι
 δόμων καθήμεθ' ἀπορίᾳ σωτηρίας.
 φίλων ὃ τὸς μὲν, ὃ σαφῶς ὁρῶ φίλους,
 οἱ δ' ἐν

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

οἱ δ' ὄντες, ὀρθῶς ἀδύνατοι προσωφελῆν·
 ■ τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἡ δύσπραξία·
 ■ ἥς μὴ ποθ' ὅστις κ' μέσως ὄντας ἐμδί,
 ■ τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀφαιδέσαστον·
 με ὦ πρέσβυ Ταφίων, ὅς ποτ' ἐξῆλθες πόλιν
 στρατηλατῆσας κλεινὰ Καδμείων δορός,
 ■ ὡς ὕδ' ἐν ἀνθρώποισι τ' θεῶν σφαίρες·
 ἐγὼ δ' ἔτ' ἤς πατέρ' ἀπηλάθην τύχης,
 ὡς ἔνεκ' ὀλβῷ μέγας ἐκομπάσθην ποτ',
 ἔχων τυραννίδ', ἥς μαρὰ λόγῳ πέρι
 πηδῶσ' ἔρωτι, σῶματ' εἰς αὐδαίμονα·
 ἔχων ἢ τέκνα, ἢ ἃ μ' ἔδωκε παιδὶ σῶ,
 ἐπίσθιμον οὐκ ἔνν' Ἡρακλῆ συνοικίσας·
 κ' νῦν ἐκείνῃ καὶ θανόντ' ἀνέπλωτο·
 ἐγὼ δ' ἢ, καὶ σὺ, μέλλομεν θνήσκειν γέρον,
 οἱ θ' Ἡράκλῃοι παῖδες, ὅς ὑποπτόμενοι
 σώξω νεοαῖς, ὅρνευ ὡς ὑφ' ἐμῇ·
 οἷδ' εἰς ἔλεγχον ἄλλης ἄλλοθεν πιττῶν,
 ὦ μήτερ αὐδᾶ, ποῖ πατὴρ ἄπεισι γῆς;
 τί δ' ἄρ' ἔστι; πόθ' ἤξει; τῷ νέῳ δ' ἐσφαλμένοι,
 ζητῶσι τ' τεκνόντ'· ἐγὼ δ' διαφέρω
 λόγοισι μυθώεσσι· θαυμάξω δ' ὅταν
 πύλαι φοφῶσι· πᾶς τ' ἀνίστησιν πόδα,
 ὡς πρὸς πατρῶον προσπεσέμενοι γόνυ·
 οὐκ ἔστιν ἐλπίς, ἢ πέδον σωτηρίας,
 ἐξουμαρίξῃ πρέσβυ; πρὸς σὲ δ' ἔβλεπω
 ὡς ἔτε γαῖας ὅρι' ἂν ἐμβαῖμεν λάθρα,
 φυλακὰς δ' ἡμῶν κρέσσονες κατ' ἐξέδρας,
 ἔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
 ἔτ' ἤσιν ἡμῖν· ἦντιν' ἔν γ' ὧμιν ἔχεις,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

λέγῃς τὸ κῆρνον, μὴ θανῶν ἔτοιμον ἦ,
 χρόνον ἢ μηκύνωμεν ὄντες ἀσθενῆς.
 αἰ μὲν ὦ θυγάτερ, ἔτοι ρῆθιον τὰ τοιάδε
 φάτως περαινεῖν σπασάσαντ' ἄνδρ' ὄνον.
 με λύπης τὴ προσδῆσ', ἢ φιλῆς ἔτω φάος;
 αἰ μὲν καὶ τῷδε χαίρω, καὶ φιλῶ τὰς ἐλπίδας.
 με καὶ γὰρ Δοκεῖν ἢ τὰ δόκητ' ἔχρη γέρον.
 αἰ μὲν Ἐν ταῖς ἀναβολαῖς, τ' κακῶν ἐνέσ' ἄκη.
 με ὅδ' ἐν μέσῳ με λυπρὸς ὢν, δάκνη χρόνος.
 αἰ μὲν γένοιτ' ἂν ὦ θυγάτερ, ἔρις δρόμος
 ἐκ τ' παρόντων τῶνδ' ἐμοὶ, καὶ σοὶ κακῶν.
 ἔλθοιτέ ποτ' ἂν παῖς οὐ μὰς, ἀννήτωρ ἢ σῶς.
 ἀλλ' ἡτύχαξε, καὶ διακρυρ' ῥ' οὐς τέκνον
 πηγὰς ἀφαίρει, καὶ περ σκῆλ' ἐλπίσιν,
 καὶ πῆρ' ἄν' ἐμὸν σῶμα μύθοις ἀβλήσας κλοπὰς ὁμῶς.
 » Κάμνησι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἰ συμφοραί.
 » Καὶ πνύματ' ἀνέμων, ἔκ' αἰετῶν ῥώμην ἔχει.
 » Οἷτ' ἀντυχῶντες, διὰ τέλους ἔκ' ἀντυχῆς.
 » Εξίσταται δ' ἅπαντ' ἀπ' ἀλλήλων δίχα.
 » Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσιν
 » Γέποιθεν αἰεὶ. τὸ δ' ἀπορεῖν, ἀνδρὸς κακῆ.
 χθ' ὕπωροφα μέλαθρα, καὶ γεραιὰ
 δέ μιν ἄμφ' ἐβήκτροις
 ἔρσμα θέμενος, ἐσάλην ἱηλέμων
 γόων ἀοιδός, ὥστε πολὺς ὄρνις,
 ἔπειτα μόνον, καὶ δόκημα νυκτερωπὸν
 ἐννύχων ὀνείρων,
 προμερὰ μόνον, ἀλλ' ὁμῶς πρόθυμα.
 ἰὼ τέκνα, τέκνα πατέρων
 ἀπᾶτορ' ὦ γεραιὲ,

σὺ τε

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

σὺ τε τάλανα μάτερ, αἶ
 τ' αἶδ' αὖ δόμοις πόσιν
 ἀνασενάξῃς,
 μὴ προκαμήτε πόδα, βαρὺ τε κῶλον,
 ὥστε πρὸς πετραῶν
 λέπας ξυμφόρον
 πῶλον ἀνέντες, ὥς
 βάρος φέρων τροχιάτοιο πῶλον,
 λαβῶν χερῶν, καὶ πέπλων,
 ὅτε λείποιτε ποδὸς ἀμαυρὸν ἵχνος.
 γέρον γέροντα παρακόμεϊζε,
 τὸ πάρος ἐν ἡλίκων τόνοις.
 ὦ ξυνοπλα δ' ἄρα τα νῆα,
 νῆω ξυνῆν τοτ' ἀνικλεσάτας
 πατρίδος ἐκ ὀνείδη.
 ἴδετε πατρὸς ὡς γοργῶπις αἶδε προσφερέῃς
 ἐμμάτων αὐγᾷ.
 τὸ δ' ἡ κακοτυχὴς, ἧ λείλοιπεν ἐκ τέκνων,
 ἧ δ' ἀποίχεται χάρις.
 Ἑλλὰς ὦ ξυμμάχους
 οἷος οἷος ὀλέσασα
 τὴν σὺ δ' ἀποπερήση.
 ἀλλ' εἰσφρῶν ἢ τῆσδε κοίρανον χθονὸς,
 Λύκον παρ' ἵντα τῶνδε δωματων πέλας,
 τ' ἠρώκλειον πατέρα, καὶ ξυνάορον.
 αὐ εἰ χρὴ μ', ἐρωτῶ, χρὴ δ', ἐπεί γε διαπύθης
 ὑμῶν καθέστηχ', ἵσφρῆν ἂν βύλομαι.
 τί ν' ἤς χρόνον ζητεῖτε μνηῦναι βίον;
 τί ν' ἐλπιδ', ἀλκὴν τ' ἤσορᾶτε μὴ θανεῖν;

⊙ ⊙ ⊙ IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἢ τὸν παρ' ἄδῃ πατέρα τῶνδε κείμενον
 πισυῖθ' ἤξεν, ὥσθ' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν
 τὸ πένθος αἶρεσθ', ἢ θανῆν ὑμᾶς χρεῶν.
 σὺ μὲν καὶ Ἑλλάδ' ἐμβαλὼν κόμπους κενύς,
 ὥς σύγγαμος σοι Ζεὺς τέκοι νέον.
 σὺ δ' ὡς ἀρίστη φῶς ἐκλήθης δάμαρ,
 τί δὴ τὸ σεμνὸν σὺ κατήργασαι πόσει,
 ὕδραν ἔλθον, εἰ διώλεσε κτανῶν;
 ἢ τὸν νέμνον θῆρ'; ἢ ἐν βρόχοις ἔλῳτ,
 βραχίονος φῆσ' ἀχλὺν αἰσιν ἐξελεῖν
 τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθε; τῶνδ' ἄρ' ὕνεκεν
 τὸς ἡρακλῆος παῖδας ὑπεθήσκειν χρεῶν;
 ὅς ἔχε δόξαν ὕδ' ἐν ὧν, ἀνψυχίας,
 θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τᾶλλα δ' ὕδ' ἐν ἀλκίμοις.
 ὅς ὑποτ' ἀσπίδ' ἔχε πρὸς λαῖα χερσὶ,
 ὕδ' ἦλθε λῶγῃς ἐγγὺς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων.
 κέκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ προχείροσ' ἦν.
 ἀνδρὸς δ' ἐλεγχος, ὕχλ' τόξ' ἀνψυχίας,
 ἀλλ' ὅς μένων βλέπει τε, κἀντιδέρκεται
 δορὸς ταχῆα ἀλὸς κατὰ ξιν ἐμβεβώς.
 ἔχει ἢ τὸ μὲν ὕμ' ἀναιδέα γέρον,
 ἀλλ' ἀλάβειαν οἶδα κ' κατακτανῶν
 Κρέοντα πατέρα τῆσδε καὶ θρόνος ἔχων,
 ὕμ' ἐν τραφέντων τῶνδε, τιμωρὸς ἐμὺς
 χρήξω λιπέσθαι τῶν δεδραγμένων δίκην.
 μ.μ. τῷ τῷ Διὶς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει
 παιδός· τόδ' εἰς ἐμὴν Ἡράκλεις ἐμοὶ μέλει,
 λόγοισι τ' τῶνδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
 δεῖξαι· κακῶς γὰρ σ' ὕμ' ἐπ' ἐπὶ κλύειν.
 πρῶτον μὲν ὕμ' ἀρρήτ'· ἐν ἀρρήτοις κ'

τὴν σὴν

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

τὴν σὴν νομίζω δειλίαν Ἡράκλειος,
 σὺν μάρτυσιν θεοῖς, δῆμ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
 Διὸς κεραιὸν δ' ἠρόμην, τέθριππά τε,
 ἐν οἷς βεβηκώς, τοῖσι γῆς βλασθήμασιν
 χίχῃσι πλουροῖς πῆν' ἐναρμόσας βέλη,
 πρὶν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασεν,
 τετρασκελὲς θ' ὕβρισμα κενταύρων γένος.
 Φολὸν ἐπελθὼν ὧ κακίστη βασιλείῳ,
 ἔρ' ἂν τὴν ἀνδρ' ἄριστον ἐγκρίναιεν ἄν.
 ἢ ὅτ' αἰδοῖτο τὸν ἐμὸν, ὃν σὺ φῆς εἶναι δοκῆν.
 Δίρφην τ' ἐρωτῶν, ἥ σ' ἐθρεψ' ἀβαντίδα,
 ἢ ἂν γ' ἐπαινέσειεν· ὅτ' ἀρετῆς ὅπου
 ἐσθλὸν τι δράσας, μάρτυρ' ἂν λάβοις πάντῃ,
 τὸ πάνσοφον δ' ἄρ' ἤμα τοξήρην σάκην
 μέμψῃ κλύων νῦν τ' ἀπὲ μῦ, σοφὸς γίνεο.
 ἀνὴρ ἐπλίτης, δ' ἄλός ἐστι τ' ὅπλων,
 καὶ τοῖσι συνταχθῶσιν ὅσι μὴ γὰροῖς,
 αὐτὸς τέθνηκε δολιχὰ τῆ τῶν πέλας.
 θραύσας τε λόγχην, ὅτ' ἔχῃ τῷ σώματι
 θάνατον, ἀμύναι γὰρ ἔχων ἀλκήν μόνον.
 ὅσοι δ' ἐτόξευς χεῖρ' ἔχουσιν ἀνύχον,
 ἐν μὲν τὸ λῶσον, μυρίους οἵ σους ἀφείς
 ἄλλοις, τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν·
 ἐκὰς δ' ἀρετῶς, πολέμιους ἀμύνεται,
 τυφλοῖς ὁρῶντας ὑτάσας τοξάμασιν,
 τὸ σῶμά τ' ὅτ' εἰδῶσι τοῖς ἐναντίοις,
 ἐν ἀφυλάκτῳ δ' ἐστὶ· τῦτο δ' ἐν μάχῃ
 σοφὸν μάλιστ' ἀρῶντα πολέμιους κακῶς,
 σώσειν τὸ σῶμα, μὴ κτύχῃς ὥρμισμένους.
 λόγοι μὲν οἷδε, τοῖσι σοῖς ἐναντίαν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

γνώμην ἔχουσι, τὴν καθιστάτων πέρι·
 πᾶσδ' αὖ δὴ τί τ' ἄποκτείναι θέλεις;
 τί σοι δ' ἔδρασαν; ἐν τίς ἡγῶμαι σοφόν,
 ὃ τ' ἀρίστων τάκρον αὐτὸς ὦν κακός,
 δέδοικας· ἀλλὰ τῷ ὅμως ἡμῖν βαρύν,
 ὃ δ' ἐλίας σῆς, κατθανὺν μεθ' ἐνέκα.
 ὃ χρὴν σ' ὕψ' ἡμῶν τ' ἀμεινόνων παθεῖν,
 ὃ Ζεὺς δικάσας ἔχεν εἰς ἡμᾶς φρένας·
 ὃ δ' ἔν' ἔχεν γῆς σκῆπτρα τῆσδ' αὐτὸς θέλει,
 ἔχσον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός.
 βίαν ἢ δράσῃς μηδ' ἐν, ἢ πῆσῃ λίαν,
 ὅταν θεῶσσι πᾶν μα μεταβαλὼν τύχη·
 φῶν·
 ὦ γὰρ Κάλμῃ, καὶ γὰρ ἤς σ' ἀφίξομαι,
 λόγος ὀνηδισῆρας ἐνδατῶμενος,
 τοιαῦτ' ἀμύνεθ' Ἡρακλῆϊ, τέκνοισί τε;
 εἰς ἣς Μινύασι πᾶσι διὰ μάχης μολῶν,
 Θηβαῖς ἔθηκεν ὅμ' ἐλάνθρον βλέπειν,
 ὅδ' Ἑλλάδ' ἤνεσ', ὅδ' ἀνέξομαί ποτε
 σιγῶν, κακίστην λαμβάνων εἰς παῖδ' ἐμόν,
 ἣν χρὴν νεοαοῖς τοῖσδε, πῦρ, λόγχας, ὅπλα
 φέρονσαν, ἐλθεῖν ποντίων καθαυμάτων,
 χέρσιν τ' ἀμοιβὰς, ὧν ἐμόχθησεν χάριν·
 τάδ' ὅ τέκν' ὕμιν, ὅτε Θηβαίων πόλιν,
 ὅδ' Ἑλλάς ἀρκεῖ· πρὸς δ' ἐμ' ἀδελφὴν φίλον
 δειδόρκατ', ὅδ' ἐν ὄντα, πλὴν γλώσσης φόρον·
 ῥώμῃ δ' ἐκλέλοιπεν, ἣν πρὶν ἔχομεν,
 γῆρα ἢ τρομερὰ γῆρα, καὶ μαυρὸν σθένος·
 ὃ δ' ἦν νέος τε, καὶ τὶ σώματος κρατῶν,
 λαβὼν ἂν ἔχῃς, τῷσδε τὸς ξανθὺς πλόκαυς

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

καθ' ἡμάτωσ' ἄν' ὥστ' ἀτλαντικῶν πέρας
 φάσκειν ὄρων ἄν' θηλία τὸ μὲν δόρυ·
 αἶρ' ἔκ' ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν οἱ γὰρ οἱ
 θνητῶν ἔχουσι, καὶ βραδύς τις ἢ λέγειν;
 λύ σὺ καὶ λέγ' ἡμᾶς, οἷς πεπύργωσαι λόγοις.
 ἐγὼ δ' ὁράσω σ' ἀντὶ τ' ὅλων κακῶς.
 ἄλ' οἱ καὶ Ἑλικῶν, οἱ δ' Ἰ, Γαρνασσὺ πύχας
 τέ μιν εἰν ἄνωχθ' ἐλθόντας ὑπερῶς δρυὸς
 κορμῶς· ἐπεὶ δ' ἄν' εἰσομιοῦσιν πόλει,
 βωμῶν περίεχθ' ἄμφω ξύλα,
 ἐμπίπρατ' αὐτ', καὶ πυρρῶτε σώματα
 πάντων, ἵν' ἴδωσ' ὅτι καὶ κατθανῶν
 κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ τανῦν τάδε.
 ὅ μιν δ' ἡ πρέσβης ταῖς ἐμαῖς ἐναντίαι
 γνώμασιν ὄντες, ὅ μόνον σενάξετε
 τὸς ἡρακλῆος παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου
 τύχας ὅταν πάχῃ τί· μεμνήσεσθε δέ,
 δ' ἄλλοι γεγῶτες τῆς ἐμῆς τυραννίδος.
 αἶ μ' ὦ γῆς λόχου μα, τὸς Ἀρης σφῆρ' ποτὲ
 λάβρον δράκοντος ἐξεργμώσας γένυν,
 ὅ σκῆπτρα χειρὸς δεξιᾶς ὀρίσματα
 ἀρῆτε; καὶ τὸ δ' αἰδρὸς ἀνόσιον κάρα
 καθαιμονώσεθ' ὅστις ὅ καὶ μῆκος ὦν,
 ἀρχὴ κακίστος τ' νέων, ἔπηλυσ ὦν;
 ἀλλ' ὅτι ἐμῶ σὺ δεσπόσεις, χαίρων ποτέ.
 ὅ δ' ἄ πόνησαι πόλιν ἐγὼ καμὼν χερὶ,
 ἐξῆς· ἀπ' ἑρῶν δ' ἐνθεν ἦλθες ἐνθάδε;
 ὕβρις· ἐμῶ καὶ ξῶντος, ὅ καὶ νῦν ποτε
 τὸς ἡρακλῆος παῖδας· ὅ τὸν δὲ γῆς
 ἐνερθ' ἐκείνης κρύπτεται λιπὼν τέκνα.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐπεὶ σὺ μὲν γὰρ τήνδε διολέσας ἔχεις,
 ὁ δ' ὠφελήσας, ἀξίῳ ἢ τυγχάνει.
 καὶ περὶ πρῶτον πολλὰ ἐγὼ φίλος ἐμὲς,
 θανόντας οὐδ' ὄντων, ἢ φίλων μάλιστα δεῖ.
 ὡς δ' ἐξ ἰατρῆς, ὡς ποθὲς λαβὴν δόρου,
 ἐν δ' ἀσθενείᾳ τὸν πότμον διολέσας.
 ἐπεὶ σὺ ἐπ' αὐτῶν, δῶλον ἐννέποντά με,
 καὶ τάσδε Θήβας ἀνελὼς ᾤκησάμεν,
 ἐν αἷσι σὺ χαίρης· ἢ κ' οὐ φρονεῖ πόλις,
 στασινοσύνη, καὶ κακοῖς βαλάνμασιν.
 ἢ γὰρ ποτ' ἄν σε δεσπότην ἐκτίσαστο.
 μὲν γέροντες, αἰνῶ, τ' φίλων κ' ὅντων
 ὄργας δ' ἰδικίας τὰς φίλος ἔχειν χρεῶν.
 ἡμῶν δ' ἕκαστι δεσπότης θυμῶμενοι,
 πάθῃτε μηδὲν· τῆς δ' ἐμῆς Ἀμφιτρυῶν
 γνώμης ἄκρον, ἢν τί σοι δοκῶ λέγειν.
 ἐγὼ φίλῳ μὲν τέκνῳ, πῶς κ' ἢ φίλῳ
 ἄτικτον, ἀμύχθησα; καὶ τὸ κατθανεῖν
 θνήσκον νομίζω· τῷ δ' ἀναγκάῳ τρόπῳ
 ὃς ἀντιτίθει, σκαιὸν ἢ γὰρ βροτὸν.
 ἡμᾶς δ' ἐπειδὴ δεῖ θανῆν, θνήσκον χρεῶν,
 μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσι γέλων
 διδόντας, οὐ μοι τῷ θανῆν μῆξον κακόν.
 ὀφείλωμεν κ' πολλὰ δώμασιν καλὰ.
 σὲ μὲν δ' ἰκνήσεις ἐλαβὲν ἀνελὲς δόρος,
 ὥστ' ἢ ἀνεκτὸν δελίᾳ θανεῖν ὕπο.
 οὐ μὲν δ' ἀμαρτύρητος ἀνελὲς πόσις,
 ὡς τὰςδε παῖδας ἢ ἂν ἐκώσσαι θέλοι,
 δόξαν κακὴν λαβόντας· οἳ κ' ἀγένης,
 καμύνοσι τοῖς ἐχθροῖσι τ' τέκνων ὕπερ.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἄ μοι τε μή μιν μ' ἀνδρὸς ἔκ' ἀπώσσειν,
 σκέψαι ἢ τὴν σὴν ἐλπίδ', ἢ λογίζομαι·
 ἤ ξένον νομίζεις παῖδα σὸν γαῖας ὑπὸ;
 καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ ἄλλου πάλιν,
 ἀλλ' ὥς λόγοισι τόνδε μαλθ' ἀξάμεν ἄν;
 ■ ἤμισα φεύγειν σκαῖον ἄνδρ' ἐχθρόν, χρεῶν,
 ■ σοφοῖσι δ' εἴκειν, καὶ τιθραμμένοις καλῶς·
 ῥᾶν κ' αἰδῶς ὑπολαβὼν, φίλ' ἂν τελοῖς·
 ἦ δ' ἡ δ' ἐσῆλθέ μ', εἰ παραιτησαί μεθα,
 φυγὰς τέκνων τῶνδ' ἀλλὰ καὶ τόδ' ἄθλιον,
 πένι' αὖ σὺν οἰκτρᾷ περιβαλεῖν σωτηρίαν·
 ■ ὥς τὰ ξένων πρόσωπα φεύγουσιν φίλοι,
 ■ ἐν ἡμαρ ἡδὺ βλέμ' ἐχθρὸν φασὶν μόνον·
 τόλμα μεθ' ἡμῶν θάνατον ὅς μιν σ' ἔμωσ·
 προκαλῶ μεθ' ἀγένηιαν ὧ γέρων σέθεν·
 ■ τὰς τ' θεῶν κ' ὅστις ἐκ μοχθῆς τύχας,
 ■ πρόθυμός ἐστιν· ἢ προθυμία δ' ἄφρων·
 ■ ὃ χρεὶ κ' εὐδὲς μὴ θεῶν θήσει ποτέ·
 20 ἢ μ' ἀφένοντων τ' ἐμῶν βραχιόνων
 ἦν τις ὑβρίζων, ῥαδίως ἐπαύσατ' ἄν·
 νῦν δ' εὐδὲν ἐσμεν· σὸν ἢ τὴν τ' αὖθεν σκοπεῖν,
 ὅπως διώσῃ τὰς τύχας Ἀμφιτρύων·
 αὐ μ' ἔτσι τὸ δειλὸν, ἢ τὸ βίον πόθος
 θανῆν ἐρύκη μ', ἀλλὰ παιδὶ βέλομαι
 σῶσαι τέκν'· ἄλλως δ' ἀδυνάτων εἰσὶν ἔρα·
 ἰδὲ πάρεστιν ἡδὲ φασγάνῳ δέρι,
 κεντῆρ' ἐφονεύειν, ἵεναι πάτρας ἅπα·
 μίαν ἢ νῦν δ' ὅς χάριν ἀναξ' ἵκν' ἔμεθα·
 κτείνον με, καὶ τήνδ' ἄθλίαν παῖδων πάρος,
 ὥς μὴ τέκν' ἐσίδωμιεν ἀϊέσιον θέαν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ψυχορραγούντα, καλῶντα μητέρα,
 πατρός τε πατέρα. τᾶλλα δ' ἢ πρέθυμος εἶ,
 πρᾶα· ὃ δ' ἀλκήν ἔχομεν, ὥστε μὴ θανῆν.
 μὲ καὶ γὰρ σ' ἐκνῦμαι, χάριτι προαθεῖναι χάριν,
 ἵν' ἀμφοῖν ἤσ' ὑπεργήσῃ διπλᾶ.
 κόσμον πάρες μοι παῖδ' ἰ προαθεῖναι νεκρῶν,
 δ' ὅ μιν ἀνοίξας· νῦν δ' ἐκκεκλείσμεθα.
 ὥς, ἀλλὰ ταῦτ' ἀπολάχων οἴκων πατρός.
 λυῖται τάδ'· οἴκην κληῖρα προπαόλοις λέγω.
 κοσμήσθ' ἔσω μολόντες· ὃ φρονῶ τέπλων.
 ὅταν ἢ κόσμον περιβάλλῃσι σώμασιν,
 ἥξω πρὸς ὑμᾶς νερτέρᾳ δύσων χυθόνι.
 μὲ ὦ τέκν', ὁ μαρτῆρ' ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ
 πατρῶον ἢς μέλαθρον, ὃ τῆς ὑσίας
 ἄλλοι κρατῆσι· τὸ δ' ὄνομα ἔσθ' ἡμῶν ἔτι.
 αἰμὲ ὦ Ζεῦ, μάτην ἄρ' ὁ μόγαμόν σ' ἐκτισάμην,
 μάτην δ' ἐ παιδὸς τοι νεῶν ἐκλήξομεν.
 σύ δ' ἦσθ' ἄρ' ἡσων, ἢ δ' οἶκίς ῥ' ἔναι φίλος.
 ἀρετῇ σε νικῶ, θνητὸς ὢν, θεὸν μέγαν.
 παῖδας δ' ὃ πρὸ δῶκα τὸς Ἡρακλῆος.
 σύ δ' εἰς τὴν αἰνὰς, κρύφιος ἢ πίτω μολῆν,
 τὰλλότριά λεκτρα δόντος ὕδενός, λαβῶν.
 σώξεν ἢ τὸς σὺς ὃ κ' ἐπίστασαι φίλος.
 ἀμαθὴς τις ἢ θεός, ἢ δίκαιος ὃ κ' ἔφους.
 20 αἰλινον τὴν ἐπ' αὐτοῦ χειρὶ
 μολπᾶ Φοῖβος ἰαχῇ,
 τὰν καλλίφθοιτον κιθάραν
 ἐλαύνων πλήκτρῳ χρυσίῳ.
 ἐγὼ ἢ τ' ἄλλος, ἐνέρων τ' ἐς ὄρφνην
 μολόντα παῖδ', ἢ τε Διὸς γινῆτω,

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

ἦτ' Ἀμφιτρύωνος ἴνιν,
 ὑμνήσαι σεφάνω μα μόχθων,
 δῖ' αὐλογίας θέλω.
 γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων,
 τοῖς θανῶσιν ἀγαλμα.
 πρῶτον ἤ Διὸς ἄλσος
 ἠρήμωσέ λεοντος,
 πυρσῷ δ' ἀμφεκαλύφθη,
 ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινωτίσας
 θειῷ χάσματι θηρός·
 τὰν τ' ὀρειόμων ἀγρίων
 κενταύρων ποτὲ γέναν
 ἔτρωσε τόξοις φονίοις,
 ἐναιρῶν πᾶν οἷς βέλεσιν,
 ξύνοιδε Γηνηὸς ἱκαλλιδίτας,
 μακρὰ τ' αἶψα καὶ πεδίων ἄκαρτοι,
 ἢ πηλιάδες θεράπται,
 σύγχορτοὶ τ' Ὀμόλας ἐναυλοὶ
 πάνκαισιν· ὅθεν χέρως
 πληρῶντες, χθόνα Θεσσαλῶν
 ἱππῆαις ἐδάμαξον.
 τὰν τε χρυσοκάρανον
 Δόρκαν ποικιλόνωτον
 συλήτῃραν ἀγρώσαν
 κτείνας, θηροφόρον θέαν,
 θινὰ τιν' ἀγάλλει,
 τιθρίππων τ' ἐπέβα,
 ἢ φαλίοις ἐδάμασε πώλως
 Διομήδεος, αἰ φονίαισι φάτναις
 ἀχάλιν' ἐθάξον,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καθ' αἶμα σῖτα γέννυσι, χαρ
 μοναῖσιν ἀνδροβῶσι δυσπράπιτοι,
 τέραν δ' ἀργυροῖ' ῥύταν
 Ἑβρον ἐξέπρασ' ὄχθον
 μηκυνάϊα πονῶν τυράννων,
 τὰν τε πηλιάδ' ἀκτῶν
 Ἀναύρου παρὰ πύλας.
 Κύκνον δὲ ξενοδαίματα
 τόξοις ὤλεσεν ἀμφαναΐας,
 οἰκῆτορ' ἄμικτον,
 ὕμνωδ' ὅς τε κόρας.
 ἤλυθεν ἐσπέριον ἐς αὐλὰν
 χρυσέων πετάλων ἄπο, μηλοφόρον
 χερὶ καρπὸν ἀμέρξων
 δράκοντα πυρσύνωντον,
 εἰς ἄπλατον ἀμφ' ἐλικτὴν
 ἐλικ' ἐφρύρη
 κτανῶν, ποντίας θ' ἄλως
 μυχὺς εἰσέβαινε θιατοῖς
 ταλανίας τιθεὶς ἐρετμοῖς.
 ὕραν' ὅ' ὑπὸ μέσων
 ἐλαύνει χέρας ἔδραν
 Ἀτλαντος δόμον ἐκθῶν.
 αἰσρωπὺς τε κατέχεν οἶκον
 ἀανορίαν θεῶν.
 τὸν ἱππυτὰν τ' ἀμαξόνων στρατὸν
 Παιῶτιν ἀμφὶ πολυτόταμον
 ἔβα δ' ἄλξεινον οἶδ' ἡλίμνας.
 τίν' ἔκ' ἀφ' ἑλλανίας
 ἀγορὸν αἰλίσας φίλων,

κόρας

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

πόρας ἀργίας πέπων
 χρυσέουλον φάρος,
 ξωπήρος ὀλιθίους ἀγρὰς·
 τὰ κληνὰ δ' Ἑλλάς ἔλαβε
 βαρβάρων κόρας λάφυ
 ρα, καὶ σώζειτ' ἐν Μυκῆναις·
 τὰν τε μυρίακρανον
 πολύφωνον κύναι λέρνας
 ὕδραν ἐξεπύρωσε,
 βέλεσί τ' ἄμφεβαλε
 τὸ τρισώματον, οἷσιν
 ἔκτα βοτῆρ' Ἐρυθράς·
 δρόμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' ὀνυχῶ
 διήλθε· τὸ πολυδάκρυτον
 ἔπλουτ' ἐς αἶδαν, πόνων τελευτὰν,
 ἵν' ἐκπεράνη τάλας
 βίοτον ὑδ' ἔβα πάλιν·
 σῆγα δ' ἔρι μοι φίλων·
 τὰν δ' ἀνόσμον τέκνων
 Χάρωνος ἐπιμένει πλάτα,
 βίη κέλαιθον ἄθεον,
 ἄδικον· ἥς ἢ σὰς χέρας
 βλέπει σῶμα τῶ παρόντος·
 εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἥβων,
 δόρυ τ' ἑπαλλον ἰν' αἰχμῶ,
 Καδμείων τε σύνηβοι,
 τέκνισιν ἂν παρίσταν
 ἄλλῃ· νῦν δ' ἀπολείπο
 μαι τὰς αὐδαίμονας ἥβας·
 ἀλλ' ἐσορῶ καὶ τὴν σδε, φθιμῖνον

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄνδρ' ἔχοντας,
τὸς τῷ μεγάλῃ δ' ἡ ποτε παῖδας
τοπρὶν Ἡρακλῆος, ἄλοχόν τε φίλην
ὑπὸ σειραίοις ποσσὶν ἔλησσαν
τέκνα, καὶ γεραίον πατέρ' Ἡρακλῆος.

δύσῃνος ἐγὼ,
δακρύων ὥς ὃ δύναμαι κατέχειν
γυαίας ὄσων ἐτι πηχάς.

με γέν· τίς ἱερὸς, τίς σφαγὴς τ' δυσπότημων,
ἢ τῆς ταλαίνης τῆς ἐμῆς ψυχῆς φονὸς,
ἔτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς ἄδ' αὖτάδε;
ὦ τέκν', ἀγόμεθα ξάντος ὃ καλὸν νεκρὸν,
ὁμῶς γέροντες, καὶ νέοι, καὶ μητέρες.
ὦ μοῖρα δύσταλαιν' ἐμῶν τε, καὶ τέκνων.
τὸς δ' ὅς τ' ἀνύσαι ὁμῶς προσδέρνομαι,
ἔτεκον καὶ ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐβρεφάμην
ὑβρισμα, καὶ πίχχρμα, καὶ διαφθοράν.
φῶν· ἢ πολὺ με δόξης ἐξέπαισαν ἐλπίδες,
ἦν πατὴρ ὑμῶν ἐκ λόγων πότε ἤλπισα.
σοὶ καὶ Ἄργος ἐνεμ' ὁ κατθανὼν πατήρ,
Εὐρυπείδης δ' ἐμελλες οἰκήσιν δόμους,
τῆς καλλιπάρπου κρᾶτος ἔχων πελασγίας.
σπλὴν τε θηρὸς ἀμφέβαλες σὺ κάρα
λέοντος, ἢ περ αὐτὸς ἐξωπλίξετο.
σὺ δ' ἦσθα Θηβῶν τ' φιλαρμάτων ἀναξ,
ἔγκληρα πέδ' ἰατὰ μὰ γῆς κεκτημένος.
ὥς ἐξέπεθε τ' κατασπείραντά σε.
εἰς δεξιὰν ἢ σὴν, ἀλεξιτήριον
ξύλον καθίς, Δαιδάλου φονδῆ δόσιν.
σοὶ δ' ἦν ἔπερσε τοῖς ἐκὼν βόλοις ποτὲ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

τόξοισι, δώσεν Οἰχαλίαν ὑπέχετο·
 τρῆς δ' ὄντας, τριπύχοις τυρανίσι
 πατήρ ἐπύργη, μέγα φρονῶν ἐπ' ἀνδρίᾳ·
 ἐγὼ ἢ νύμφας ἠεροθινιαζόμεν,
 κῆδον συνάψας ἐκτ' Ἀθηναίων χθονός,
 Σπάρτης τε, Θηβῶν τε, ὥς ἀνημμέναι κάλως
 πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' ἀδάμονα.
 καὶ ταῦτα φρῆδα· μεταβαλῶσα δ' ἠτύχη,
 νύμφας καὶ ὑμῖν κῆρας ἀντίδωκ' ἔχειν,
 ἐμοὶ ἢ δάκρυα λυτρά· δύσηνος φρενῶν·
 πατήρ ἢ πατὴρ ἐστὶ γάμος ὅδε,
 ἄδην νομίξων πενθερόν, κῆδος πατρός·
 ὦ μοι· τίν' ὕμῶν πρῶτον, ἢ τίν' ὕστατον
 πρὸς σέρνα θῶμαι; τῷ, προσαρμόσω σῶμα;
 τίνος λάβωμαι; πῶς ἂν ὥς ξεθόπτερος
 μέλισσα συνενέγκαι μ' ἂν ἐκ πάντων γόνος;
 ἥς ἐν δ' ἐνεγκῆς, ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ;
 ὦ φίλτατ', εἴ τις φθόγγον ἥσανέσεται
 θνητῶν παρ' ἄδῃ, σοὶ τάδ' Ἡράκλεις λέγω,
 θνήσκει πατήρ σός, καὶ τέκν', ὅλλυμαι δ' ἐγὼ,
 ἢ πρὶν μακαρία διὰ σ' ἐκλεξόμεν βροτοῖς·
 ἄρῃξον, ἐλθέ, καὶ σκηλὴ φάνηθί μοι·
 ἄλῃς κ' ἐλθὼν ἱκανὸν ἂν γένοιο σύ·
 κακοὶ κ' ἦς σέγ', οἱ τέκνα κτείνεσι σά·
 αἶμα σὺ καὶ τὰ νύμφην ἀντρεπῇ ποῖς γύναι·
 ἐγὼ δ' ἐσ' ὦ Ζεῦ, χεῖρ' ἐς ὕραν ὀδυνῶν,
 αὐδῶ τέκνοισιν, ἥ τι τοῖσι δ' ὠφελῆν
 μέλλεις, ἀμύνειν, ὥς τάχ' ὕδ' ἐν ἀρξίεσσι·
 καὶ τοὶ κέκλησαι πολλάκις· μάτην ποινῶ·
 θανῆν κ' ὥς ἐοικ' ἀναγκάως ἔχει·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀλλ' ὦ γέροντες, μικρὰ καὶ τὰ τῶ βίη.
 τῶτον δ' ὅπως ἡδιστα διαπεράσετε,
 ἐξ ἡμέρας ἥς νύκτα μὴ λυτῶ μένοι.
 » ὡς ἐλπίδας καὶ ἰσχύος ὅν ἐπίσταται
 » σώξην· τὸ δ' αὐτὸ σπυδάσας, διέπματο·
 » ὁρᾷτέ μ', ἐς πύρρην περίβληπτος βροτοῖς,
 » ὄνομαστέ πρᾶσων, καὶ μ' ἀφείλεθ' ἡ τύχη,
 » ὥσπερ πτερόν πρὸς αἰθέρ' ἡ μέρα μίαν·
 » ἰδ' ὁλβος ὁ μέγας, ἢ τε δόξ', ὅν οἱ δ' ὅτω
 » βέβαιός ἐστι· χαίρειτ' ἀνδράς ἅ φίλον
 » πανύστατον νῦν ἡλικίης δεδόρματε.
 με ἔα.
 ὦ πρέσβυ, λύσω τὰ μὰ φίλτατ' ἢ τί φῶ;
 αὐτὸν οἶδα θυγατέρα· ἀφασία ἢ καὶ μ' ἔχῃ.
 με ἴδ' ἐστίν, ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκόμεν,
 » ἥ μὴ γ' ὄνηρον ἐν φάστί λείσομεν.
 τί φημι; ποῖ ὄνηρα κηραίνουσ' ὀρώ;
 ὅν ἐσθ' ὅδ' ἄλλος ἀντὶ σὺ παιδὸς γέρον.
 δαῦρ' ὦ τέκν' ἐκκρήμνασθε πατρῶων πέπλων·
 ἴτ' ἐγμονῆτε· μὴ μεῖνθ' ἐπὶ Διὸς
 σωτήρος ὑμῖν ὑδὲν ἐσθ' ὅδ' ὕστερος.
 ἦρα ὦ χαῖρε μέλαθρον, πρόπυλόν θ' ἐστίας ἐμῆς,
 ὡς ἄσμενός σ' ἐσθ' ὅδ' ἐς φάος μολῶν.
 ἔα· τί χρῆμα; τέκν' ὀρώ πρὸ δωμάτων
 σολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεσεμμένα,
 ὅχλῳ τ' ἐν ἀνδρῶν τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
 πατέρα τε δακρύνοντα συμφορᾶς τινος·
 φέρ' ἐκ πύθωμαι τῶνδε πλησίον σαθῆς·
 γύναι, τί καινὸν ἦλθε δώμασι χρέος;
 με ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολῶν πατρί,
 ἥκει

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἦ κεις, ἐσώθης, ἥς ἂν μὴν ἐλθὼν φίλοις·
 ἦρα τί φῆς; τί ν' ἥς ταραχμὸν ἥκομεν πάτερ;
 με διολλύμεσθαι· σὺ ἢ γέρον, σύγγνωθί μοι,
 ἥ πρόθεν ἦρπας, ἃ σε λέγειν πρὸς τόνδ' ἐχρῆν·
 τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν ἄρσένων·
 καὶ τὰ μ' ἐθνήσκε τέκν', ἀπωλλύμην δ' ἐγώ·
 ἦρα Ἀπολλων, οἷοις φρομίσις ἀρχηγός·
 με τεθνῶσ' ἀδελφοί, καὶ πατήρ οὐ μὸς γέρον·
 ἦρα πῶς φῆς; τί δράσας; ἢ δορὸς ποίου τυχών;
 με Λύκος σφ' ὁ κλεινός, γῆς ἀνάξιδι ὠλεσεν·
 ἦρα ὅπλοισι πάντων, ἢ νοσησάσης χθονός;
 με πᾶσαι τὸ Κᾶδμου γ' ἐπ' ἀπυλον ἔχῃ κράτος·
 ἦρα τί δῆτα πρὶς σέ, καὶ γέροντ' ἦλθεν φόβος;
 με κτείνειν ἐμελλε πατέρα, καὶ μέ, καὶ τέκνα·
 ἦρα τί φῆς; τί τερβῶν ὀρφάνου μ' ἐμῶν τέκνων;
 με μήποτε Κρέοντος θάνατον ἐκτισάσθαι·
 ἦρα κόσμος ἢ πέπλων τίς ὅδε νερτέροις πέπλων;
 με θανάτῃ τὰ δ' ἤδη περιβόλαι' ἀνήμεθα·
 ἦρα καὶ πρὸς βίαν ἐθνήσκετ'; ὦ τλήμων ἐγώ·
 με φίλων ἔρημοι· σὲ ἢ θενόντ' ἠκούομεν·
 ἦρα πόθεν δ' ἐς ὑμᾶς ἦδ' ἐσῆλθ' ἀθυμία;
 με Εὐρυπύθεος κήρυκες ἠγγελλοντάδε·
 ἦρα τί δ' ἐξελέπετ' οἶκον, ἐστὶν τ' ἐμὴν;
 με βίᾳ πατήρ καὶ ἐκπεσὼν σρωτὺς λέχος·
 ἦρα καὶ ἔχεν αἰδῶ τ' ἡ γέροντ' ἀτιμάσαι;
 με Αἰδώς γ' ἀποικεί τῆσδε τῆς θεῆς πρόσω·
 ἦρα ὅτω δ' ἀπόντες ἐσπανάξομεν φίλων;
 με φίλοι γάρ εἰσιν ἀνδρὶ δυσυχῆ τινές;
 ἦρα μάχας ἢ Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπυσαν;
 με Αφίλον, ἵν' αὐθὶς σοι λέγω, τὸ δυσυχές·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦρα ὃ ρίψεθ' ἄδ' ἅσδε περιβολὰς νόμῃς;
 καὶ φῶς ἀναβλέψαθε, τῷ κάτῳ σκότους
 φίλας ἀμοιβὰς ὁμμάσι δεδορκότες;
 ἐγὼ δ', νῦν ἅ τῆς ἐμῆς ἔργον χερὸς,
 πρῶτον ἢ εἴμι, καὶ κατασκάψω δόμους,
 καινῶν τυράννων· κρᾶτα δ' ἄνόσιον τέμνω,
 ρίψω πυλῶν ἑλκίμα· Καδμῶν δ' ὅσους
 κακὸς ἐφ' αὔρον, αὖ παθόντας ἐξ ἐμῶν,
 τῷ καλλινίκῳ τῷδ' ὅπλῳ χειρώσομαι.
 τὸς δ', πῆρωτοῖς διαφορῶν τοξόμασι,
 νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμινὸν ἐμπλήσω φόνου.
 Δίρκης τε νῶμα λυκὸν, αἰμαχθήσεται.
 τῷ, γὰρ μ' ἀμύνειν μᾶλλον, ἢ δάμαρτι χρὴ,
 καὶ παισὶ, καὶ γέροντι· χαίροντων πόνοι.
 μάτην ἅ αὐτὸς τῶνδε μᾶλλον ἤνυσα.
 καὶ δ' ἄμ' ὑπὲρ τῶνδ', εἴπερ οἶδ' ὑπὲρ πατρὸς,
 θνήσκην ἀμύνοντ'· ἢ τί φήτομεν καλὸν,
 ὕδρα ἢ ἐλθεῖν εἰς μάχην λέοντί τε,
 Εὐρυθέως τομπᾶσι, τῶνδ' ἐμῶν τέκνων
 ἢ ἐκπονήσω θάνατον; ἢ ἄρ' Ἡρακλῆς
 ὁ καλλινίκος, ὥς πάροιθεν λέξομαι.
 δίκαια τὸς τεκόντας ὠφελῆν τέκνα,
 πατέρα τε πρέσβυν, τὴν τε κοινῶν ὄν γάμων.
 ἄμ' πρὸς σὺν ἢ ὧ πάϊ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον,
 τὰ τ' ἐχθρὰ μισῆν· ἀλλὰ μὴ πείρου λίσσιν.
 ἦρα τίδ' ἐστὶ τῶνδε θάνατον, ἢ χρεῶν πάτερ;
 ἄμ' πολλὰς πένητας, ὀλβίους δ', τῷ λόγῳ
 δοκῶντας εἶναι, συμμάχους ἀναξ' ἔχει.
 οἱ σάσιν ἐθήκαν, καὶ διώλεσαν πόλιν,
 ἐφ' ἄρπαγαῖσι τ' πέλας· τὰ δ' ἐν δόμοις,
 δαπάναισι

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

διαπάναισι φρεσὶ δα, διαφυγόνθ' ὑπ' ἀργίας·
 ὥφθης ἐπελθὼν πόλιν ἐπὶ δ' ὥφθης, ὄρα
 ἔχθρας ἀθρόοις, μὴ παρὰ γνώμην πέσης·
 ἦρα μέλῃς ἢ ὅδ' ἐν, εἴ με πᾶσ' εἶδεν πόλις·
 ὄρνιν δ' ἰδὼν τιν' ἐκ ἐν ἀσίοις ἑδραῖς,
 ἔγνω πόνον τιν' εἰς δόμους πεπληκότα·
 ὥς ἐκ προνοίας κρύφιος ῥήθηθον χθίνα·
 αἰμ καλῶς προσελθὼν νῦν, προσεπέθ' ἑστάν,
 καὶ δὸς πατρώοις δώμασι σὸν ὄμ' ἰδεῖν·
 ἦξει ἢ αὐτὶς, σὴν δ' ἀμαρτα, καὶ τέκνα,
 ἔλξων, φονεύσων, καὶ μ' ἐπισφάξων, ἀνάξ·
 μένοντι δ' αὐτῶν, πάντα σοι γενήσεται,
 τῇ τ' ἀσφαλῆα κερδαλῆς· πόλιν τε σὴν
 μὴ πρὶν ταραξῆς, πρὶν τόδ' οὐ θιάσαι τέκνον·
 ἦρα δράσω τάδ'· οὐδ' εἴπας· εἴ μ' εἴτω δόμων·
 χρένῳ δ' ἀνελθὼν ἐξανηλίων μυχῶν,
 ἄδ' ἐκ κόρης ἐνερθεν, ἐκ ἀτιμάσῳ
 θεὸς προσεπέειπεν πρῶτα τῆς κατὰ σέως·
 αἰμ ἦλθες ἢ ὄντως δώματ' ἔς ἄδ' ἐκ τέκνον;
 ἦρα καὶ θῆρά γ' ἔς φῶς τὴν τρικάρηνον ἦγαγον·
 αἰμ μάχη κρατήσας, ἢ θεῶς δωρήμασιν;
 ἦρα μάχη· τὰ μυτῶν δ' ὄρχι αὐτύχισ' ἰδὼν·
 αἰμ ἦ καὶ κατ' οἴκους ἐστὶν Εὐρυθείως ὀθήρ;
 ἦρα χθονίας νιν ἄλσος, Ερμιῶν τ' ἔχθ' πόλις·
 αἰμ ὅδ' οἶδεν Εὐρυθαύς σε γῆς ἠκοντ' ἄνω;
 ἦρα ἐκ οἶδεν· ἐλθὼν τὰνθάδ' εἰδεῖν πάρος·
 αἰμ χρόνον ἢ πῶς τοσσόντ' ἦσθ' ὑπὸ χθονί;
 ἦρα Θησέα νομίζων, ἐχρόνισ' ἐν ἄδ' ἐκ πατέρ·
 αἰμ καὶ πᾶ' ἐστιν; ἢ γῆς πατρίδος οἴχεται πίδον;
 ἦρα βέβηκ' Ἀθῆνας, νέρθεν ἄσμενος φυγών·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀλλ' ὅμαρτέϊτ' ὦ τέκν' ἧς δόμος πατρί·
 καλλιόνες τ' ἄρ' ἧσοδοι τ' ἐξέδων
 πάρεσιν υἱ μῖν· ἀλλὰ θάρσος ἴχετε,
 καὶ τὰ ματ' ὄσων μνηκέτ' ἐξανύεται.
 σύ τ' ὦ γύναι μοι, σύλλογον ψυχῆς λάβε,
 τρόμος τέ παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων.
 εἴ κ' ἢ περὶ ὧς, εἴ ἢ φουξίῳ φίλος.
 αἶ· οἶδ' ὅκ' ἀφίξιον, ἀλλ' ἀνάπνεται πέπλος.
 • Τοσῶδε μᾶλλον ὥδ' ἐβητ' ἐπὶ ξυρῶ.
 ἄξω λαβών γε τέσσε' ἐφορκίδας χερσίν.
 ταῦς δ' ὡς ἐφέλξω· καὶ κ' ὅκ' ἀνείνομαι
 • θεράπων μα τέκνων· πάντα τὰνθρώπων ἴσα.
 • φιλοῦσι παῖδας οἱ τ' ἀμείνονες βροτῶν,
 • οἱ τ' ὅδ' ἐν ὄντες· χρήμασιν ἢ διάφοροι
 • ἔχουσιν· οἶδ' ὅκ' πᾶν ἢ φιλοτεκνον γένος.
 20 ἀνεότας μοι, φίλον ἄ
 • χθος· τὸ ἢ γήρας, αἰεὶ
 • βαρύτερον Αἴτνας σκοπέλων,
 • ἐπὶ κρατὶ κῆσαι,
 • βλεφάρων σκοτεινὸν
 • φάρος ἐπικαλύψαν.
 • μὴ μοι μήτ' ἀσιήτιδος
 • τυραννίδος ὄλβος εἴη,
 • μὴ χρυσῶ δώματα πλήρη,
 • τὰς ἥβας ἀντιλαβῆν.
 • ἀ καλλίστα τὴν ἐν ὄλβῳ,
 • καλλίστα δ' ἐν πενίᾳ.
 • τὸ ἢ λυγρὸν, φονιὸν τε γήρας,
 • μισῶ· κατὰ κυμάτων
 • δ' ἔρροι· μηδέ ποτ' ὄφελειν

• θνατ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

- » θνητῶν δώματα, καὶ πόλεις
- » ἐλθεῖν, ἀλλὰ κατ' αἰθέρ' ἄλ'
- » πῆροισι φορέω.
- » ἣ ἱ θεοῖς ἦν ξύνεσις,
- » καὶ σοφία κατ' ἀνδρας,
- » δίδυμον ἄν' ἦβαν ἔφερον,
- » φανερόν χρακτῆ
- » ρ' ἀρετῆς, ὅσοισι
- » μέτα, καὶ θνατοὶ ἐς
- » τὰς αὐγὰς πάλιν ἄλ' ἴσ,
- » διαυγὲς ἄν' ἦβαν διαύλ' ἴσ.
- » ἃ δυσγένεα δ' ἀπλῆν ἄσ
- » εἶχε ξωᾶς βιοτάν.
- » καὶ τῷ δ' ἴ, τὸς τε κακὸς ἄσ
- » γνῶναι, καὶ τὸς ἀγαθὸς
- » ἴσον, ἅτ' ἐν νεφέλαισιν ἄσρων,
- » ταύταις ἀριθμὸς πέλει.
- » νῦν δ' ἔσθ' ὅρος ἐκ θεῶν
- » χρηστοῖς, ἔσθ' ἐκ κακοῖς σαφές.
- » ἀλλ' ἡλιασμένους τις αἰών,
- » πλῆτον μόνον αὖξει.
- » ἔκλυσομαι τὰς χρίτας
- » μέσας συνηκτα μινύς,
- » ἡδίσταν συζυγίαν,
- » ἡ ξώνην μετ' αὐμυσίας.
- » αἰὲ δ' ἐν στεφάνοισιν εἶη.
- » ἔτι τοι γέρων αἰοιδός
- » κελαδεῖ μνημοσύνα.
- » ἔτι τὰν Ηρακλῆος
- » παλλίνικον ἀγῶν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

παρὰ τε βρόμιον οἶνοδότην,
 παρὰ τε χέλυνος ἑπ' αὐτὸν
 μολπᾶν, καὶ λίβυν αὐλὸν,
 ἔγω καταπαύσομεν.
 μύσας, αἳ μ' ἐχόρυσαν.
 παῖᾶνα δὲ Δηλιάδες
 ὑμνῶσ' ἀμφὶ πύλας, τὸν
 Λατῆς ἄπαιδα γόνον,
 εἰλίανσαι καλλιχόρον.
 παῖᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελίσσοις,
 κύντος ὡς γέρων αἰοιδὸς
 πολὺν ἐκ γενύων,
 κελαδήσω. ὃ δ' αὖ
 τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει,
 Διὸς ὁ πάϊς· τὰς δ' ἄν γενεάς
 πλέον ὑπερβάλλων.
 μοχθήσας τὸν ἄκνυμον
 θῆκεν βίοτον βροτοῖς,
 πέρας δέματα θηρῶν.
 αὖ σ' ἔς καιρὸν οἶκων Ἀμφιτρυῶν ἔξω περᾶ.
 χρόνος δ' ἦδη δαρός, ἐξ ὅτε πέπλοις
 ποσὶ μῆθε σῶμα, καὶ νεκρῶν ἀγάλμασι.
 ἀλλ' εἴα, παῖδας, καὶ δάμαρβ' Ἡρακλῆος
 ἔξω κέλανε τῶνδε φαίνεσθαι δέμων,
 ἐφ' οἷς ὑπέστην αὐτὸν πάγχελτοι θανῆν.
 αἴ μ' ἀνάξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγέτα,
 ὕβριν θ' ὕβριξαις ἐπὶ θανῶσι τοῖς ἐμοῖς.
 ἀχρὴν σε μετρίως, καὶ κρατεῖς, σπυδὴν ἔχεν.
 ἐπεὶ δ' ἀνάγκην προσθεῖς ἡμῖν θανῆν,
 σέρχην ἀνάγκη· δραστέον δ' ἅ σοι δοκεῖ.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

λύσ πῦ δῆτα Μεγάρα; πῦ τέκν' Αλκμήνης γόνυ;
 ἄμ δοκῶ καὶ αὐτὴν ὡς θύραθεν ῥηάσαι.
 λύσ τί χρεῖμα δόξης τῆσδ' ἔχεις τεκμήριον;
 ἄμ ἰκέτιν πρὸς ἀγνοῖς ἑστάς θάλασσαν βόθροισ.
 λύσ ἀνίνιτάγ' ἱκετεύσας ἐκσῶσαι βίον.
 ἄμ καὶ τὸν θεόντα γ' ἀνακαλεῖ μάτην πόσιθ'.
 λύσ ὅδ' ἔπαρεστιν, ὅτ' ἢ μή, μόλη ποτέ;
 ἄμ ἔκ' ἔτι μή τις θεῶν ἀναστήσει ἐνιν.
 λύσ χώρῃ πρὸς αὐτὴν, καὶ ἐομίζ' ἐκ δωμάτων.
 ἄμ μέτοχος ἂν ᾔην τῶ φόνου, δράσας τόδ' ἐ.
 λύσ ἡμεῖς, ἐπεδήσοι τόδ' ἐς ἐνθύμιον,
 οἱ δὲ μάρτων ἔξωθεν, ἐκπορεύσομεν
 σὺν μητρὶ παῖδας· δαῦρ' ἔπειθε πρ' ἀσπλοῖ,
 ὡς ἂν χολὴν λύσωμεν ἄσμενοι πόνων.
 ἄμ σὺ δ' ἔν' ἴδ' ἔρχῃ δ' ἡ χρεῶν· τὰ δ' ἄλλ', ἴσως
 ἄλλω μελήσει· προσδύκα δ' ὄρων κακῶς,
 κακὸν τι πράξειν· ὦ γέροντες, ἦς καλὸν
 εἴχη· βρόχοισι δ' ἀρμύων γενήσεται
 ξιφιοφόροις, τὴς πέλας δοκῶν κτενεῖν
 ὁ παγκύκλιτος· εἴμι δ' ὡς ἴδω νεκρὸν
 πίπτοντ'· ἔχει δ' ἡδονὰς θνήσκων ἀνὴρ
 ἐχθρὸς, τίνων τε τ' δεδραμένων δίκη.
 λχ Μεταβολὰ κακῶν,
 μέγας ὁ πρόσθ' ἀνάξ,
 πάλιν ὑποσφίρει
 βίοντον εἰς αἶδαν.
 ἴω δ' ἴκα, καὶ θεῶν
 παλὶ ῥ' ἔς πότμος.
 ἄμ ἦλθες χρόνῳ καὶ, ὅτ' ἴκην δώσεις θανάτῳ,
 ὕβρις ὑβρίων ἀμείνονας σέθεν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- 20 Χαρμοναῖ, δακρύων
 = ἔδουσάν ἐκβολάς.
 πάλιν ἔμολεν ἂν πάρος
 ἔποτε δῖα φρενὸς ἥλ
 πισε παθῶν γὰρ ἄναξ.
 ἀλλ' ὦ γεραιέ, κὶ τὰ δωμάτων ἔσω
 σκοπῶμεν, εἰ πράσσει τις ὡς ἐγὼ θέλω.
 21 ἰώ μοι μοι. Χο. τόσῃ κατάρχεται
 μέλος ἐμοὶ κλύειν
 φίλιον ἐν δόμοις.
 θάνατος ἔ πρόσω βοᾷ,
 βοᾷ, σενάξων φροῖμιόν γ' ἄναξ, φένη.
 22 ὦ πάσα Κἀδ' με γαῖ', ἀτόλυν μαι δόλω.
 20 κὶ δὲ διώλλυσ'. ἀντάποινα δ' ἐκτίνων,
 τέλμα, δίδύς γε τ' δεδραμένων δ' ἵκη.
 20 Τίς ἔθεός ἀνομία χραίνων, θνητὸς ὢν;
 = ἄφρονά λόγον ἔρανίων μακάρων
 = κατέβαλ', ὡς ἄρ' ἔσθ' ἐνδοσι θεοί.
 γέροντες, ἔκ' ἐστ' ὀυαίβης ἀνὴρ.
 σιγᾷ μέλαθρα· πρὸς χορὸς τραπώμεθα.
 φίλοι δ' αὖτις ἔσιν, ὅς ἐγὼ θέλω.
 χοροὶ, χοροὶ, κὶ θαλίαι μέλασι Θήβας
 ἱερὸν κατ' ἄστυ.
 μεταλλαγαὶ δ' δακρύων,
 μεταλλαγαὶ συντυχίας
 ἔτεκον αἰσδάς.
 βέβακεν ἄναξ ὁ κλεινός.
 ὅ γ' παλαιότερος,
 κρατεῖ, λιμένα λιπών γε τ' ἀχερόντιον.
 23 δοκημάτων ἐκτὸς ἤλθεν ἱλπίς.

ΗΡΑ. ΜΑΙΝΟ.

- θεοί, θεοί, τ' ἀδίκων μέλλουσι, καὶ τ'
  - ὀσίων ἐπαίειν.
  - ἑχρυσός, ἃ τ' αὐτυχία,
  - φρονεῖν βροτὸς ἐξάγεται,
  - δύνανσιν ἀδικον
  - ἐφέλκων χρόνον ἅ' ἔταε
- τοπάλιν εἰσορᾶν,
νόμον παρέμενος, ὅνομι' αὖ χάριν δίδύς.
ἔθραυσεν ὄλβη κελευνὸν ἄρμα.
- Ἰσμινῶ' σεφανοφορία,
ξεῖται θ' ἐπ' ἀπυλοὶ πόλεως,
ἀναχορεύσασα γαί.
- Δίρκα θ' ἄκαλλιρῆθρος,
σύν τ' ἄσωπίδες κόραι,
πατρὸς ὕδωρ βᾶτε
- λιπῶσαι συναοιδῶι
εὐμφαί' ὃν Ἡρακλῆος
καλλίνικον ἄγων' ὦ
- πυθίᾳ δένδρῳ τι πέτρα,
μυσῶν θ' ἐλινωνίδων δώματα,
ἤξειτ' ἀγαθῇ κελεύθῳ
- ἑμᾶν πόλιν, ἑμὰ τε τείχη,
σπαρτῶν ἵνα γένος ἔφανε
χαλκασπίδων λόχος, ὃς γὰρ
- τέκνων τέκνοις μεταμείβει,
Θήβαις ἱερὸν φῶς.
- ὦ λέκτρων δύο συγγενῆς
οὐαὶ, θνατογενὲς τε,
καὶ Διὸς, ὃς ἦλθεν ἐς οὐρανόν,
εὐμφαί' τὰς περσίδας, καὶ τίσυ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μοι τ' παλαιὸν ἦδ' ἡ
 αἰχρὸς ὦ Ζεὺς τὸ σὸν,
 ἔκ' ἐπ' ἐλπίδι φάνθη,
 λαμπρὰν δ' ἐδέξ' ὁ χρόνος
 τὰν Ἡρακλῆος ἀλκάν.
 ὅς γ' αὖς ἐξέβα θαλάμῳ,
 Γλυτῶνος δ' ὦμα λιπὼν νέρτερον.
 κρείσσων μοι τύραννος ἔφες,
 ἡδύς γένει ἀνάκτων,
 ἃ νῦν ἐσορᾶν φαίνει,
 ξίφην φόρων ἐς ἀγώνων
 ἄμιλλαν εἰς τὸ δίκαιον,
 θεοῖς ἔτ' ἀρέσκει.
 εἰα· εἰα·
 ἄρ' εἰς τ' αὐτ' πίτυλον ἤκομεν φόβῳ;
 γέροντες, οἷον φάσ' ὑπὲρ δόμων ὀρῶ-
 φυγῇ φυγῇ
 νωθεὺς πέδαιρε κῶλον, ἐκποδὼν ἔλα·
 ὦ νὰξ παιᾶν,
 ἀπότροπος γένοιό μοι τ' τημάτων.
 ἦρις θαρσῆτε νυκτὸς τήνδ' ὀρῶντες ἐκγονόν
 Λύσαν γέροντες, καὶ μὲ τὴν θεῶν Λάτριν
 Ἰριν· πόλῃ δ' ἔδ' ἐκ ἤκομεν βλάβος,
 ἐνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς σώματα στρατεύομεν,
 ὅν φασιν εἶναι Ζηνὸς, Ἀλκμήνης τ' ἄπο·
 πρὶν γὰρ ἢ ἄλλος ἐκτελευτῆσαι πικρὸς,
 τὸ χρεὶν νιν ἐξέσωξεν· ἔδ' ἦ πατήρ
 Ζεὺς νιν κακῶς δρᾶν, ἔτ' ἐμ', ἔθ' Ἡρὰν ποτέ·
 ἐγὼ γ' ὁ μόχθος διεπέρασ' Εὐρυθέως,
 Ἡρὰ προσάψαι καινὸν αἷμα αὐτῇ θέλει,

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

τὰ δ' αὖτε κατὰ κτείναντι· συνθέλω δ' ἐγὼ·
 ἀλλ' ἢ ἀτεκνητον συλλαβῆσα καρδίαν,
 νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,
 μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε, καὶ παιδοκτόνου
 φρενῶν ταραχμῆς, καὶ ποδῶν σκιρτήματα,
 ἔλαινε· κίνη· φόνιον ἐξίη κάλων·
 ὅς ἂν φονεύσας δ' ἄλχερ ἔσιον πόρον
 τ' καλλίπαιδα σέφανον αὐθέντη φόνῳ,
 γνῶναι τὸν Ἡραεῖος ἐς αὐτῷ χόλος,
 μάθῃ ἢ τὸν ἐμὸν· ἢ θεοὶ καὶ ἔδωκεν,
 τὰ θνητὰ δ' ἔσαι μεγάλα, μηδόντος δ' ἱκνῇ·
 αὖς ἐξ ἀγενῆς καὶ πατρὸς, ἐκ τε μητέρος
 πέφυκα, νυκτὸς ἔραν ἔτ' ἀφ' αἵματος·
 τι μᾶς τ' ἔχω τάσδ' ἔκ ἀγαθῆναι φίλοις,
 ἔδ' ἡδομαι φοιτῶς ἐπ' ἀνθρώπων φίλος·
 παραινέσαι ἢ πρὶν σφαλῆσαν ἡσίδην,
 Ἡρα θέλω σοὶ τ' ἦν πίθηθ' ἐμοῖς λόγοις.
 ἀνὴρ ὅδ', ἔκ ἄσημος, ἔτ' ἐπὶ χθονὶ,
 ἔτ' ἐν θεοῖσιν, ἔγχε μ' ἡσπέρας δόμος·
 ἄβαστον ἢ χώραν, καὶ θάλασσαν ἀγρίαν
 ἐξ ἡμερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μόνος
 τι μᾶς, πῆνυσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὑπο·
 σοὶ τ' ἔπαραιν' ἡ μεγάλα βύλαται κακὰ·
 ἴρις μὴ σὺ νυθέτει, τὰ δ' Ἡρας κακὰ μηχανήματα
 εἰς τὸ λῶσον ἐμβιβάζουσ' ἵχνος, ἀντὶ τ' ἔκακ'·
 αὖς ἔχ' ὡφρονεῖν ἔπεμψε δ' αὐρὸς ἡ Διὸς δάμαρ;
 ἴρις ἥλιον μαρτυρόμεθα δρῶς, ἃ δρᾶν ἔβλομαι·
 αὖς ἡ δ' ἐδ' ἡμ' Ἡρα θ' ὑπεργαῖν σοὶ τ' ἀναγκάως ἔχ'·
 τάχος, ἐπὶ ῥ' εἰβδην θ' ὁμαρτεῖν ὡς κυνηγέτη κύων
 ἢ μίγ'· ἔτε πόντος ἔτω κύμασι σένων λάβρως,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- ὅτε γῆς σεισμός, κεραυνὸν τ' οἶστρος ὠδίνης πνέων,
- οἷ' ἐγὼ παδιδράμῃμαι σέρνον εἰς Ἡρακλῆος,
- καὶ καταρρήξω μέλαθρα, καὶ δόμους ἐπεμβαλῶ
- τέκν' ἀποκτείνασα πρῶτον. ὃ δ', κανὼν, ἔκ' ἔσεται
- παῖδας, ὅς ἐτι κτ' ἐναῖρ', πρὶν ἂν ἐμᾶς λύσας ἀφῇ.
- ἦν ἰδού καὶ δὴ τινάσκει κρᾶτα βαλβίδων ἄπο,
- καὶ διασρόφους ἐλίσσει σῖγα χορῶντες κόρας.
- ἀμνοῦσ' δ' ἐ σωφρονίζει ταῦρος, ὡς ἐς ἐμβολὴν
- θεινός· μυκᾶται δ', κῆρας ἀνακαλῶν τὰς ταρτάρους.
- τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω, καὶ καταυλήσω φόβῳ.
- σῆχ' ἐς ἔλυμπον πεδάμενος Ἴρι, γενναῖον πόδα.
- ἥς δόμους δ' ἡμεῖς ἄφαντοι δυσόμεσθ' Ἡρακλῆος.

20 ὅτοτοτοτοτοί.

σέναξον, ἀπόκειρέ τε σὺν ἄνθος

πόλις· ὁ Δίος ἐκγονος

μίλεος Ἑλλὰς, ἀ τὸν οὐεργέταν

ἀποβαλῆς, ὅλεις μανίαισι λύσας,

χοροῦ βέντ' ἐναύλοισ.

βέβαιεν ἐν δίφροισιν ἅ πολύστονος.

ἄρμασι δ' ἐνδίδωσι κέντρον ὡς ἐπιλώβη,

συνκτὸς χορῶν, ἐκατὸν κεφαλαῖς,

ὄφρων ἰαχήμασι λύσας μαρμαρωπός.

- ταχὺ τὸν οὐτυχῇ μετέβαλε δαίμων.

ταχὺ δ' πρὸς πατρός τέκν' ἐπνύσατε.

ἰώμοι μέλεος· ἰὼ Ζεῦ· τί σὸν γένος, ἄγονον αὐτίκα

λύσας δέ σ' ὠμόβρωτος, ἀποινόδικοι

δίκαι, κακοῖσιν ἐκπιτάσσουσιν· ἰὼ σῖγαι.

κατάρχεται χοροῦ ματυμπάνων ἄτερ,

ἔβρομίῳ κεχρησμένα θύρῳ· ἰὼ δόμη.

πρὸς αἵματ' ἔχ' ἰ τὰς διονυσιάδος

βοτρυών

ἩΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

βοτρυῶν ἐπὶ χάμασι λώβας,
 φυγῇ τέκν' ἐξορμάτε,
 δάϊον τόδε, δάϊον
 μέλος ἐπαυλήται,
 κυναγετῆ, τε τέκνων διωγμῶν·
 ὅποτ' ἀκρυγντα δόμοισι
 λύσας βακχύνσει·
 αἶ· αἶ· κακῶν·
 αἶ· αἶ· δῆτα·
 τ' γεραιὸν ὥς σένω
 πατέρα, τὰν τε παιδοτρόφον·
 μάταν τέκεα γεννᾶται·
 ἰδ'· ἰδ'·
 θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει σέση·
 ἦ· ἦ· τί δρᾷς ὦ παῖ Διός,
 μελάρῳ τάραγμα ταρτάρηον,
 ὥς ἐπ' ἐρχελάδῳ ποτὶ Γαλλὰς,
 εἰς δόμους πέμπτεις·
 ὦ λονκὰ γῆρας σώματα, ἀνακαλῆς μετῖνα βοάν;
 ἄλαστα τὰν δόμοισι· μάντιν ὑχέτερον ἄξομαι·
 τεθνᾷσι παῖδες·
 αἶ· αἶ· σενάξεθ', ὥς σεναντά·
 δάϊοι φόνοι,
 δάϊοι ἡ τοκέων χθῆρες·
 ἔν' ἄν τις ἔποι μάλλον ἢ πεπόνθαμεν,
 πῶς πασι σεναντὰν ἄταν,
 ἄταν πατέρος ἀμφάνεις,
 λέγε τίνα τρόπον ἑαυτο θεόθεν,
 ἐπὶ μελάρῳ κακὰ τάδε,
 τλήμονας τε παίδων τύχας·

ΚΚΚ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄλλ' ἱερὰ μὲν ἦν πάροιθεν ἐχάρας Διὸς
 καθάρσι' οἰκῶν, γῆς ἀνάκτ' ἐπεὶ κτανῶν
 ἐξέβαλε τῶνδε δωμάτων Ἡρακλῆος.
 χορὸς ἢ καλλίμορφος εἰσήκη πέπλων,
 πατήρ τε, Μεγάρων τ'· ἐν κύκλῳ δ' ἦδη κατ' ἔν
 ἤλιντο βωμῷ· φθέρμα δ' ὅσιον εἶχομεν·
 μέλλων ἢ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν,
 εἰς χέρνιβ' ὡς βλάψειν Αἰκμήνης τόκος,
 ἔση σιωπῇ· καὶ χρονίζοντος πάρος,
 παῖδες προσέχον ὁμῆ· ὃ δ' ἔκ' αὐτὸς ἦν·
 ἀλλ' ἐν σροφάσιν ὁμμάτων ἐφθαρμένος,
 ῥίξας τ' ἐν ὅσοις αἰματωπὰς ἐμβαλὼν,
 ἄφρον κατέσας ἀντρίχ' ἀνεϊάδος·
 ἔλεξε δ' ἄμα γέλωτι παραπεπληγμένῳ,
 πάτερ, τί θυμῷ πρὶν κτανεῖν Εὐρυθεία,
 καθάρσιον πῦρ, καὶ πόνας διπλῆς ἔχω,
 ἐξὸν μίᾳς μοι χειρὸς αὐθίᾳ τάδε;
 ὅταν δ' ἐνέγκω δαῦρο κρᾶτ' Εὐρυθείως,
 ἐπὶ τοῖσι νῦν θανόνσι ἀγνῶ χέρας·
 ἐκχῆτε πηγὰς, ῥίπτετ' ἐκ χειρῶν κατὰ
 τίς μοι δίδωσι τόξα; τίς ὅπλον χερός;
 πρὸς τὰς Μυκήνας εἴμι· λάξυθε χρεῶν
 μοχλῆς, δικέλας θ', ὥστε κυκλώπων βάθρα,
 φοίνικι κανόνι, καὶ τύχαις ἡρμωσμένα,
 σρεπῶ· σιδήρῳ συντριάνωσεν πόλιν·
 ἐκ τῶνδε βάνων, ἄρματ' ἔκ' ἔχων, ἔχεν
 ἔφασκε· δῖφρα τ' εἰσέβαινεν ἄντυγα,
 κᾶθενε, κέντρῳ δ' ἦθεν ὡς θένων χερί·
 διπλῆς δ' ὀπαδοῖς ἦν γέλως, φόβος θ' ὁμῶ·
 καὶ τίς τόδ' εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρανὼν,
 παῖς δ'

ἮΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

παίξει πρὸς ἡμᾶς δεσπότης, ἢ μαινεται;
 ὅδ' ἔρπεν ἄνω τε, καὶ ἥατο κατὰ σέλας.
 μέσση δ' εἰς ἀνδρῶν εἰσπεσῶν, Νίσου πόλιν
 ἦεν ἐφάσκει, δωμάτων εἰσω βεβώς.
 κλινθῆς δ' εἰς ἔδρας, ὥς ἐκὶ σκαυάξεται
 θόινην, διελθὼν δ' εἰς βραχὺν χρόνον μονῆς,
 ἰοθ' μὲν παῖδας ἔλεγε προσβαίνην πλάκας.
 κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεῖς πορπαμάτων,
 πρὸς ὕδ' ἐν ἡμιλλᾷ το· καὶ ἐκινύατο
 αὐτὸς πρὸς αὐτῷ καλλίνικος, ὕδενος
 ἀκοὴν ὑπὲρ πῶν· δὴνὰ δ' Εὐρυαθεῖ βρέμων,
 ἦν ἐν Μυκῆναις τῷ λόγῳ πατήρ δ' ἐνιν
 θίγων κραταίᾳς χειρὸς, ἐννέπῃ τάδε,
 ὦ παῖ, τί πάχης; τίς ὁ τρόπος ξενώσεως
 τῆσδ'; ὅτι που φόνος σ' ἐκβάλλουσιν νεκρῶν,
 ὅς ἄρτι κείνης; ὅδ' ἐνιν Εὐρυαθείως δοκῶν
 πατέρα προταρβῆνθ' ἱκέσιον φάειν χερὸς,
 ὡθεῖ· φαρέτραν δ' ἀντρεπῇ σκαυάξεται,
 καὶ τόξ' αὐτῷ παισὶ, τὴν Εὐρυαθείως
 δοκῶν φονεῖν· οἷον, ταρβῆντες φόβῳ,
 ὥρπον ἄλλος ἄλλος ὅς πέπλος· ὁ μὲν,
 μητρὶς ταλαίνης, ὅδ' ὑπὸ κίονος σιάν·
 ἄλλος ἢ βωμὸν ὄρνις ὥς, ἐπὶ νῆξ' ὕπο·
 βοᾷ ἢ μήτηρ, ὡτεκὼν, τί δ' ἄρ' εἰς; τέκνα
 κτήνεις; βοᾷ ἢ πρέσβυς, οἰκετῶν τ' ὄχλος·
 ὅδ' ἐξελίστων παῖδα κίονος κύκλῳ,
 τόρμα δὴνὸν ποδὸς ἐναντίον σταθεῖς,
 βάλλει πρὸς ἥπαρ· ὕπτιος ἢ λαΐνης
 ὀρθοστάδας ἔδουσιν, ἐκπνέων βίον·
 ὅδ' ἡλάλαξε, καὶ πεκόμψασιν τάδε,

ΚΚΚ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἥς καὶ νεοσῶς ὅδε θανὼν Εὐρυπείως,
 ἔχθραν πατρῶαν ἐκτίνων, πέπλωκέ μοι.
 ἄλλω δ' ἐπῆχε τόξ'· ὧς ἀμφὶ βωμίαν
 ἔπληξε κρητῆδ', ὡς λεληθέναι δοκῶν.
 φθάνει δ' ὁ τλήμων γόνατι προσπετὼν πατρός·
 καὶ πρὸς γένειον χθρὰ, καὶ δέριν βαλὼν,
 ὦ φίλτετ' αὐδ' ἄ, μὴ μ' ἀποκτίνεις πάτερ,
 σὸς γ' ἐμὶ, σὸς παῖς· ὃ τ' Εὐρυπείως ὀλῆς.
 ὃ δ' ἀγριωπὸν ἴμμα γοργόνος τρέφει,
 ὡς ἐντὸς ἔστι παῖς λυγρὸν τοξόμαχος,
 μυδροκτύπον μίμη μ' ὑπὲρ κῆρα βαλὼν,
 ξύλον καθῆκε παιδὸς εἰς ξανθὸν κῆρα.
 ἔρρηξε δ' ὅσα δούτερον ἢ παῖδ' ἑλὼν,
 χωρεῖ τρίτον θυμ', ὡς ἐπισφάξων δούσιν·
 ἀλλὰ φθάνει νιν ἢ τάλαιν' ἥσω δόμων
 μήτιρ ὑπεκλαβῆσα, καὶ κλέει πύλας.
 ὃ δ' ὡς ἐπ' αὐτοῖς δὴ κυκλωπῆοισιν ὦν,
 σκῆπτει, μοχλοῦς θυρετρα καὶ βαλὼν σταθμά,
 δάμαρτα, καὶ παῖδ' ἐνὶ κατέστρωσεν βέλει.
 κἄνθενδε πρὸς γέροντος ἱππύει φόνον.
 ἀλλ' ἦλθεν εἰκὼν, ὡς ἱρᾶν ἐφάνετο,
 Παλλὰς κραδάνυσσ' ἔγχος ἐπὶ λόφῳ κέαρ,
 καὶ ῥ' ῥιφε πέτρων σέρνον ἥς Ηρακλῆος.
 ὅς νιν φόνου μαργῶντος ἔχε, κείς ὕπνον
 καθῆκε· πῖτν' δ' ἥς πέδον, πρὸς κίονα
 νῶτον πατάξας· ὃς πεσῆμασι σέβης
 διχορ' ῥαγῆς ἔκειτο κρηπίδων ἐπὶ,
 σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σπειρώων βροχῷ.
 ἦ μῆς δ' ἐλευθερῶντες ἐκ δρυσμῶν πόδα,
 ἀνήπτομεν πρὸς κίον', ὡς λήξας ὕπνου,
 μηδ' ἐν

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

μηδ' ἐν προσεργάσαιτο τοῖς δειδραμένοις·
 αὖθι δ' ὅ τλήμων ὕπνον ἐκ ἀνδράμονα,
 παῖδας φονεύσας, καὶ δάμαρτ'· ἐγὼ μὲν ἔν
 ἐκ οἷδα θνητῶν ὅστις ἀθλιώτερος·
 χ^ο ὁ φόνος ἦν, ὃν ἀργολὶς ἔχει πάτρα,
 τότε μὲν περιστάματος, καὶ ἄριστος
 Ἑλλάδι τ' τῷ Δαναῷ παίδων,
 τάδ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε
 τὰ τότε κακὰ τάλανι
 διοχνητὴν κούρην μονοτέκνου Πρόκηνς·
 φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον μύσαις·
 σὺν ᾧ τέκνα τρίγονα τεκόμενος ὦσαίς,
 λυαῖάδι συγκατηργάσω μοῖραν·
 εἰς τίνα σεναγμὸν, ἢ γούον,
 ἢ φθιτὴν αὐδάν,
 ἢ τ' αἰῶνα χορὸν ἰαχέσω;
 φῶ· φῶ·
 ἴδεσθε δεινὰν διχὰ κληῖθρα,
 κλίνεταί ὑφ' ἱπύλων δόμων·
 ἰώ μοι·
 ἴδεσθε τάδε τέκνα πρὸ πατρὸς ἄθλια,
 κείμενα δυσάνου,
 αὖθις οὗτος ὕπνον δεινὸν ἐκ ποδῶν φόνος·
 περὶ δεσμὰ ἢ, καὶ πολὺ βροχ' ἀμμάτων
 ἐρῆσθαι ἡράκλειον ἀμφὶ δέμας
 τάδε, λαῖνοις ἀνημμένα,
 ἀμφὶ κίονσιν οἰκεῖν·
 ὅδ' ὥς τις ὄρνις, ἀπ' ἑρὸν κατασένωσεν
 ὠδ' ἴνα τέκνων, πρέσβυς ὑστέρῃ ποδ' ἰ
 πικρὰν δ' ἰώνων τὴν λύσιν, πάρεσθ' ὅδε·

ΚΚΚ 112

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- ἄμ καδ' μῆσι γέροντες, ὅ σίγα, σίγα,
 τ' ὕπνῳ παρεμένον,
 εἴσατε λαθέσθαι κακῶν;
 χο καὶ σὲ δακρύοις σένῳ πρέσβυ, καὶ
 τέκεα, καὶ τὸ καλλίνικον κἄρα.
 ἄμ ἐκαστέρῳ πρόβατε, μὴ κτυπήτε,
 κτυπήτε· μὴ βοᾶτε, μὴ
 τ' αὖ διαλόντα,
 ὑπνώδεά τ', οὐκ ἄς ἐγείρετε.
 χο οἵ μοι, φόνος ὅσος ὅδε. Α. μ. ἄ· ἄ διαμολήτε.
 κεχυμένος ἐπαντέλλῃ.
 ὅν αἶτρε μέγα θρήνον αἶ
 ἄξετ' ὧ γέροντες; μὴ,
 δέσμ' ἀντ' ἐρόμενος
 χαλάσας, ἀπολεῖ πόλιν,
 ἀπὸ ἧ πατέρᾳ, μέλαθρά τε καταράξῃ;
 χο ἀδύνατ', ἀδύνατά μοι.
 ἄμ σίγα, πνοᾶς μάθω.
 φέρε πρὸς οὗ βάλω.
 χο αὐδαί; Α. μ. ναί, αὐδαί ὕπνον ὕπνον ὀλόμενον,
 ὃς ἐκάνεν ἄλοχον,
 ἐκάνε ἧ τέκεα, τοξήρη
 φάλμῳ τοξόσας. Χο. σέναξε νῦν.
 ἄμ σενάξω τέκνων ὄλεθρον·
 χο ἰὼ μοι σέθεν τε παιδός.
 αἶ αἶ ὧ πρέσβυ. Α. μ. σίγα, σίγα, παλίντροπος
 ἐξεγρόμενος σφίφεται.
 φέρ' ἀπόκρυφον δέμας
 ὑπὸ μέλαθρον κρύψω.
 θάρσει· νύξ' ἔχῃ βλέφαρα παιδὶ σῶ.
 ἄμ ὄραθ', ὄρατε.

HPA·MAINO

τὸ ἄφ' ὧς ἐκλιπὲν ἐπὶ
κακοῖσιν ὥ φάνη τάλας.
ἀλλ' ἔμε καὶ πατέρ' ὄντα,
πρὸς δὲ κακοῖς, κακὰ μήσεται,
πρὸς ἐρινύσι θ' ἅμα σύγχρονον ἔξει.

20 τότε θανείν σ' ἔχρην, ὅτε δ' ἁμαρτί σ' ἄ
φόνον ὁμοσπύρων ἔμελλες ἐκπράξειν,
Ταφίων περίκλυτον ἄνυ πέρας.

αμ φυῶ φυῶ γέροντες
ἀπόπροθωμάτων
δίωκετε, φάγετε μέλλον
ἀνδρ' ἐπεγρόμενον.

τάχῃ φόνον ἕτερον ἐπὶ φόνῳ βαλὼν,
ἀναβαλὼν σὴ Κασμείων πόλιν.

ἡρα ὦ Ζεῦ, τί παιδ' ἤχθηρας ὦδ' ὑπεριότως
τ' σὸν, κακῶν ἢ πέλαρος εἰς τόδ' ἤγαγες;
εἰα.

ἔμπυος μὲν εἰμι, καὶ δ' ἐδορξά περ με δῖα,
αἰθέρα τε, καὶ γῆν, τόξα θ' ἡλίου τάδε,
ὥς ἐν κλύδωνι, καὶ φρενῶν ταραγμάτι
πέπλωκα δαινῶ, καὶ πνοᾶς θερμὰς πνέω,
μετάρσι, ὅς βέβαια πνομῶν ἄπο·
ἰδὲ, τί θεομοῖσιν αἰὲς ὅπως ὠρμισμένος,
παινίαν θώρακα, καὶ βραχίονα

πρόσσι μιθραυσῶ καὶ νωτῆχίσματι·
 ἢ καὶ νεκροῖσι γέτονας θάνατος ἔχω,
 πτέρωτά τ' ἔχη· τόξα δ' ἑσπάρται πείδῳ,
 αἱ πρὶν περασιζόντ' ἐμοῖς βραχίουσιν,
 ἔσωξαι πλουτοῖς, ἐξ ἐμῶ τ' ἐσώξετο·
 ἔγω κατῆλθον αὐτοῖς εἰς ἄσος· πάλιν

К К К   III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Εὐρυπείδης δ' ἰαυλον εἰς ἄλυσιν μολῶν;
 ἀλλ' ὅτε σισύφειον εἰσορῶ πτόνον,
 Πλῆτωνά τ', ὅδ' ἐσκήπτρα Δῆμιτρος κόρης.
 ἔκτοι πέπληγμαι· πῦ ποτ' ὦν ἀμυχανῶ.
 ὦ· τίς ἐγγύς, ἢ πρόσω φίλων ἐμῶν,
 δύσχοιαν ὅστις τὴν ἐμὴν ἰάσεται;
 σαφῶς κ' ὅδ' ἐν δόδα τ' εἰωθότων.
 ἄμ γέροντες, ἔλθω τ' ἐμῶν κακῶν πέλας.
 χο καὶ γὰρ σὺν σοὶ, μὴ προδῶς τὰς συμφοράς.
 ἦρα πάτερ, τί κλάεις, κ' συναμπίχῃ κόρας,
 τῷ φιλότῳ σοι τηλόθεν παῖδος βιβῶς;
 ἄμ ὦ τέκνον, εἴ κ' κ' κακῶς πράσσων, ἐμός.
 ἦρα πράσσω δ' ἐγὼ τί λυπρόν, ὅ δακρυρροῆς;
 ἄμ ἀκονθεῶν τίς ἔπαθ', οἱ κατασένοι;
 ἦρα μέγας ὁ κόμπος, τὴν τύχην δ' ἔγω λέγεις.
 ἄμ ὁρᾷς κ' αὐτὸς, ὅ φρονῶν ἦδη κυρῆς.
 ἦρα ἔπ' ἔτι καὶ νῦν ὑπογράφῃ τῷ μῶ βίῳ.
 ἄμ ὅ μὴ καθ' ἄλυσιν Βάκχος, ἐκφράσαι μιν ἄν.
 ἦρα παπαὶ τόδ' ὡς ὑποπτόν ἡνίξεω πάλιν.
 ἄμ καὶ σ', εἰ βεβαίως αὖ φρονεῖς, ἦδη σκοπῶ.
 ἦρα ὅ γάρ τι βακχούσας γε μέμνημαι φρένας.
 ἄμ λύσω γέροντες δεσμὰ παῖδος, ἢ τί δρῶ;
 ἦρα κ' τότ' γε δῆσαντ' ἔπ' ἀναινόμεθα γάρ.
 ἄμ τοσῶτον ἴαθι τ' κακῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἔα.
 ἦρα ἀρῇ σιωπῇ κ' μαθῆν ὅ βέλομαι.
 ἄμ ὦ Ζεῦ, παρ' Ἡρας ἄρ' ὁρᾷς θρόνων τάδε;
 ἦρα ἀλλ' ἢ τι κῆθεν πολέμιον πεπόνθαμεν;
 ἄμ τὴν θεὸν ἔασας, τὰ σὰ περιέλλε κακὰ.
 ἦρα ἀπωλόμεθα· συμφορὰν ἔχεις τίνα;
 ἄμ ἰδὲ, θέασαι τάδε τέκνων πεσέματα.
 ἦρα οἶμοι·

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἦρα οἶμοι τίν' ὅφιν τήνδε δέρομαι τάλας;
 ἄμ ἀπόλεμον ὦ παῖ πόλεμον ἑσσόντας τέκνοισ·
 ἦρα τί πόλεμον ἤπας; τὺσδε τίς διώλεσεν;
 ἄμ σὺ, κὶ σὰ τόξα, κὶ θεῶν, ὃς αἴτιος·
 ἦρα τί φῆς; τί δράσας; ὦ καὶ ἀγγέλλων πάτερ·
 ἄμ μανείς· ἐρωτᾷς δ' ἄθλι' ἐρμηνύματα·
 ἦρα ἢ κὶ δάμαρτος εἴμ' ἐγὼ φονὸς ἐμῆς;
 ἄμ μίᾳς ἅπαντα χερὸς ἔργα σῆς τάδε·
 ἦρα αἰ· αἰ· σεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος·
 ἄμ τῶτων ἕκατι, σὰς κατασένω τύχας·
 ἦρα ἢ γὰρ συνήραξ' οἶκον, ἢ βάνχουσ' ἐμόν;
 ἄμ ἔκ οἶδά, πλήν ἐν, πάντα δυσυχεῖ τὰ σά·
 ἦρα πῦρ δ' οἶστρος ἡμᾶς ἔλαβε; πῦρ διώλεσεν;
 ἄμ ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἠγνίσου πυρί·
 ἦρα οἶμοι· τί δή γε φέδομαι ψυχῆς ἐμῆς,
 ᾧ φιλτάτων μοι γενόμενος παίδων φονὸς,
 καὶ ἔμ' ἰπὶ πέτρας λυσιάδος πρὸς ἄλματα,
 ἢ φάσγανον πρὸς ἦπαρ ἐξακοντίσας,
 τέκνοισ δικάσῃς αἵματος γενήσομαι;
 ἢ σάρκα τ' ἐμὴν ἐμπρήσας πυρί,
 δύσκληαν, ἢ μένθ' ἄπώσομαι βίου;
 ἀλλ' ἐμποδὼν μοι θανάσιμων βελούματων,
 Θησὺς ὃδ' ἔργῃ, συγγενὴς, φίλος τ' ἐμός·
 ὀφθυσόμεθα· καὶ τεκνοντόνον μύσος,
 εἰς ὅμ' μαθ' ἤξει φιλτάτων ξένων ἐμῶν·
 οἶμοι· τί δράσω; ποῖ κακῶν ἐρημίαν
 εὕρω; πῆρως, ἢ κατὰ χθονὸς μολῶν;
 φέρ' ἂν κρατὶ περιβάλω σκότος·
 αἰχύνομαι ἔκ τοις δεδραμένοις κακῶις·
 κὶ τῷδε προστρέπαιον αἶμα προσλαβὼν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅδ' ἐν κακῷσαι τὰς ἀναιτίους θέλω.

θη ἦκω· σὺν ἄλλοις· οἱ παρ' Ἀσωπῷ ῥοὰς
 μένυσιν ἐνοπλοὶ γῆς Ἀθηναίων κόροι,
 σὺ παιδὶ πρέσβυ, σύ μ' μαχὼν φέρων δόρυ.
 πληθὺν δ' ἦλθεν εἰς Ερεχθεῖδων πόλιν,
 ὥς σκῆπτρα χώρας τῆσδ' ἀναρπάσας Λύκος,
 ὅς πολεμον ὑμῖν, καὶ μάχην καθίσταται.
 τίνων δ' ἀμοιβὰς ὧν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς,
 σώσας με νέρθην, ἦλθον, εἴ τι δὲ γέρον,
 ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἱμῆς, ἢ συμμάχων.
 εἶα· τί νεκρῶν τῶνδε πληθύνει πέδον;
 ὅπω τι λείμμαι, καὶ νεωτέρων κακῶν
 ὕπερος ἀφείμαι; τίς τὰ δ' ἐκτείνειν τέκνα;
 τίνος γεγῶσαν τήνδ' ὀρῶ συνάρορον;
 ὅ δ' ἑσθ' ὅς γε παῖδες ἴστανται πέλας,
 ἀλλ' ἄλλο τοί περ καὶ νόον ὑρίσκω κακόν.

ἀμ ὦ τ' ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων.

θη τί χρῆμά μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προσιμίοις;

ἀμ ἐπάθομεν πάθεα μέλεια πρὸς θεῶν.

θη οἱ παῖδες οἶδε, τίνες, ἐφ' οἷς δακρυρροεῖς;

ἀμ ἔτεκε καὶ οὐ μὲς ἴνις τάλαι.

τεκόμενος δ', ἔκτανε,

φόνιον αἶμα τλάς.

θη εὐφίμα φώνει. Α. μ. βυλομένοισιν ἐπαγγέλλη.

θη ὦ δὲ γὰρ λέξας.

ἀμ οἰχόμεσθ', οἰχόμεσθα πάντοί.

θη τί φῆς; τί δράσας; Α. μ. μαινομένῳ πιτύλῳ,

πληχθεῖς ἐκατοκεφάλῳ βαφαῖς ὕδρας.

θη Ἡρας ὅδ' ἄγῶν τις δόλη νεκροῖς γέρον.

ἀμ ἐμὸς ἐμὸς ὅδε γόνος

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἔς πολὺ πονος, ἐπὶ
 δόρυ γιγντοφόνον,
 ἦλθε σὺν θεοῖς Φλεγῶν
 ᾗς πεδῖον ἀσπίδας·
 θη φῶ· φῶ· τίς ἀνδρῶν ὦδε δυσδαίμων ἔφυ;
 ἀμ ἔκ ἀντ' ἡδῆς ἕτερον πολυμοχθότερον,
 πολυπλαγκτότερόν τε θνατῶν·
 θη τί ἢ πέπλοισιν ἄβλιον κρύπτῃ κῆρα;
 ἀμ αἰδέμενος τί σὸν ὄμμα,
 καὶ φιλίαν ὁμόφυλον,
 αἰμά τε παιδοφόνον·
 θη ἀλλ' ᾗς συναλγὺν τ' ἦλθον· ἐκ κἀλυπτείν·
 ἀμ ὦ τέκνον, πάρες ἀπ' ὁμμάτων
 πέπλον ἀπόδιδε· ῥέθοσ ἀελίῳ δῆξον·
 βάρος ἀντίπαλον δακρύοις συναμιλλᾷται·
 ἱκετόομεν ἅμφι
 σὺν γενειάδα, καὶ γόνυ, καὶ
 χεῖρα, προσιπνῶν,
 πολὺν τε δάκρυον ἐμβαλῶν·
 ἰὼ παῖ·
 κῆρα χεῖρας ἀγρίῃ θυμὸν γ', ὅπως
 βρόμον ἐπὶ φόνιον, ἀνόσιον ἐξάγῃ,
 κακὰ θέλων κακῶις συνάψαι τέκνον·
 θη εἶεν· σὲ τ' ὁ θάσσοντα δυσήνης ἔδρας
 αὐδῶ, φίλοισιν ὄμμα δακνύναι τὸ σόν·
 ἴδ', εἰ σκότος ἢ ὧδ' ἔχει μέλαν νέφος,
 ἔστις κακῶν σῶν, συμφορὰν κρύψεν ἄν·
 τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόνον,
 ὥς μὴ μύσος με σῶν βαλεῖ προσφθεγμάτων;
 ἦ δ' ἐν μέλῃ μοι σύννε· σὸν πράσσειν κακῶς·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κ' γὰρ ποτ' αὐτὴ χηρὸν ἐκείσ' ἀνοίσειον,
 ὅτ' ἐξέσωσάς μ' εἰς φάος, νεκρῶν πάρα·
 » χάριν ἢ γηράσκουσιν ἐχθαίρω φίλων·
 » κ' τῶν καλῶν καὶ ὅστις ἀπολαύειν θέλῃ,
 » συμπλῆν ἢ τοῖς φίλοισι δυσυχῶσιν, ὅ·
 ἀνίστασ', ἐκκάλυψον ἄβλιον κάρα,
 » βλέπον πρὸς ἡμᾶς ὅστις ἀγενὴς βροτῶν,
 » φέρει τὰ τ' θεῶν γε πῶματ', ὅδ' ἀνάνηται·
 ἦρα Θησῆος, Διδορκας τῶνδ' ἀγῶν ἐμῶν τέκνων;
 θη ἦκησα· κ' βλέποντι σημαίνεις κακὰ·
 ἦρα τί δ' ἤτ' ἀμ κ' αὐτ' ἀνεκάλυψας ἡλίω;
 θη τίδ', ὅ μιν αἰεὶς θνητὸς ὢν, τὰ τ' θεῶν;
 ἦρα φῶν ὦ ταλαίπωρ, ἀνόστιον μίαισ' ἐμὸν·
 θη Οὐδὲν ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τ' φίλων·
 ἦρα ἐπ' ἡνέσ'· αὖ δ' ἰδὼν δέ σ', ὅν ἀνάνομαι·
 θη οἰκτρὸς πάρεμι, τὰ μ' ἀποκτείνας τέκνα·
 ἦρα ἐγὼ ἢ πάγων αὖτότ', οἰκτῆρ' ὦ σε νῦν·
 θη καλῶ χάριν σὴν ἐφ' ἐτέρασι συμφοραῖς·
 ἦρα αἶρες δέ γ' ἄλλος ἐν κακοῖσι μῆξοσιν;
 θη ἀπ' ἡ κατὰ τῶνδε ἔραν' ὅδ' ἀσπαραξία·
 ἦρα τοιὰ παρεστηκὸς μεθ', ὥς ἐκατθανῆν·
 θη δοκεῖς ἀπειλῶν μέλιν τι δάμοσιν;
 ἦρα Αὔθαδες εἰ θεός· πρὸς ἢ τῶνδε θεῶν, ἐγώ·
 θη Ἰχέ' γὰρ σὸ μ' ὥς μὴ μέγα λέγων, μῆξον πάθης·
 ἦρα γέ μιν κακῶν δὴ, καὶ ἐν τ' ἐσθ' ὅτ' ἔτι τεθῇ·
 θη δ' ἰδὼν δέ σ' ἢ τί; ποῖ φέρῃ θυμὸν μένος;
 ἦρα θαγῶν, ὅθεν περ ἦλθον, ἤμι γῆς ὑπο·
 θη ἔρηνκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγος·
 ἦρα Σὺ γ' ἐκ τῶνδε ὢν γε συμφορᾶς, μενεθετῆς·
 θη ὅ πολλὰ δὴ τλᾶς Ἡρακλῆς λέγει τάδε;

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἦρα ἔκην τοσαῦτά γ', εἰ μέτρῳ μοχθητέον·
 θη οὐ γένης βροτοῖσι, κ' μέγας φίλος;
 ἦρα οἶδ' ἔδ' ἐν ὠφελῦσί μ', ἀλλ' Ἡρα κρατεῖ·
 θη ἔκ' ἀν' ἀνάχοισ' Ἑλλὰς ἀμαθίᾳ θανῆν·
 ἦρα αἶψα δὴ νῦν, ὥς ἀμιλληθῶ λόγοις
 πρὸς νεθεσίας σᾶς, ἀναπύξω δέ σοι
 ἀβίωτον ἢ μῖν νῦν τε, κ' πέροισεν ὄν·
 πρῶτον αἶ, ἐκ τῆς δ' ἐγνώμην, ὅστις κτανὼν
 μητρὸς γεραῖον πατέρα, προστρόπαιος ὦν,
 ἔγχευε τὴν τεκῆσαν Αἰημήνην, ἐμέ·
 ὅταν ἡ κρηπίς μὴ καταβληθῇ γένους
 ὀρθῶς, ἀνάγκη δυσυχέειν τὸς ἐκγόνους·
 Ζεὺς δ' ὅστις ὁ Ζεὺς, πολέμιόν μ' ἐρείνατο
 Ἡρα· σὺ μέντοι μηδ' ἐν ἀχθεσθῆς γέρον·
 πατέρα δ' ἀντὶ Ζηνὸς ἡγῶμαι σ' ἰγῶ·
 ἔτ' ἐν γάλακτι τ' ὄντι, γοργωπὺς ὄφης
 ἐπεισέφρησε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς
 ἢ τῆς Διὸς σύλλεκτρος, ὥς ὀλοόμεθα·
 ἐπὶ δ' ἡ σαρκὸς περιβόλαι' ἐκθησάμην
 ἡβῶντα, μόχθους, ἃς ἔτλην, τί δ' αἶ λέγην;
 ποῖας πότ' ἢλέοντας, ἢ τρισωμάτας
 τυφῶνας, ἢ γίγαντας, ἢ τετρασκελεῖς,
 κενταυροπληθὴ πόλεμον ἔκ' ἐξήνυσα;
 τὴν τ' ἀμφίκρανον, κ' παλιμβλαστὴν κύναι
 ὕδραν φονεύσας; μυρίων τ' ἄλλων πόνων
 διήλθον ἀγέλας, κείς νεκρὸς ἀφινόμεν,
 ἔδ' αὖ πυλωρὸν κύναι τρίκρανον εἰς φάος
 ὅπως πορεύσαι μ', ἐντολαῖς Εὐρυθέως·
 τ' λοίσθιον ἢ τόνδ' ἔτλην τάλας φόνον,
 παιδοκτονήσας, δῶμα θριγκῶσαι κακῶς·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦ κ' ὅτ' ἀνάγκη δὲ τόδ'· ἔτ' ἐμὰς φίλαις
 Θήβαις ἐνοικεῖν, ὅσιον· ἦν ἢ κ' μένω,
 εἰς ποῖον ἱερὸν, ἢ πανήγυριν φίλων,
 ἤ μ'· ὅτ' ἅτας εὐπροσηγόρεος ἔχω.
 ἀλλ' ἄρ' ὅς ἐλθω; πῶς, ἐπὶ φούρῳ πάτραι;
 φέρε', ἀλλ' εἰς ἄλλην δὴ τιν' ὁρμήσω πόλιν;
 καὶ περ' ὑποβλεπώ μεθ' ὧς ἐγὼ σμένονοι,
 γλώσσης πικροῖς κέντροισι κληιδυχόμενοι,
 ἔχ' ὅτος ὁ Δῖος, ὅς τέ κ' ἐκτάνεν ποτε,
 δάμαρτά τ'· ὅτ' ἡὲς τῆσδ' ἀποφθαρήσεται;
 κ' κλημένῳ ἢ φωτὶ μακκαρίῳ ποτὲ,
 αἰ μεταβολαὶ λυπηρόν· ὧδ' αἰεὶ κακῶς
 εἰς· ὅτ' ἐν ἀλγῇ, συγγενῶν δ' ὕσινος ὦν.
 δὲ τὸτο δ' ἤξειν συμφορᾶς οἵ μ' αἰ ποτε.
 φωνὴν ἢ ἤσει χθών, ἀπεννέπυσά με
 μὴ θιγγάνειν γῆς, κ' θάλασσα, μὴ περᾶν,
 πηγαί τε ποταμῶν· κ' τ' ἄρ' ματιηλάτην
 Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκ μιμήσομαι.
 καὶ ταῦτ' ἄριστα μὴ δέν' Ἑλλήνων μ' ὄραν,
 ἐν οἷσιν αὐτυχεῖντες, ἦ μὲν ὀλβιοί.
 τί δ' ἡγὰρ με ξὴν δεῖ; τί κέρδος ἔξομεν,
 βίον τ' ἀχρεῖον, ἀνόσιον κ' κτημένον;
 χορεύετω ἢ Ζηνὸς ἢ κληνὴ δάμαρ,
 κ' ὅσ' ὀλυμπίου Ζηνὸς ἀρβύλη πόδα.
 ἔπραξε ἢ βύλησιν, ἢν ἐβύλετο,
 ἀνδρ' Ἑλλάδος τὸν πρῶτον, αὐτοῖσιν βάθροισι
 ἄνω καὶ ὥς ἐφάσα· τοιαύτη θεῶ
 τίς ἂν προσάχοιθ'· ἢ γυναικὸς ὕνεκα
 λέκτρων φθονῶσα Ζηνὶ, τὴν δ' ἀεργέτας
 Ἑλλάδος ἀπώλεσ', ὅτ' ἐν ὄντας αἰτίης.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ΘΗ ἔκ' ἐστὶν ἄλλαν δαίμόνων ἀγῶν' ὄδῳ,
 ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος· αὐτὸ δ' αἰδομένη·
 παραινέσαι μ' ἂν μάλλον, ἢ τάχην κακῶς·
 » ἔδ' ἔγ' ἢ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀκήρατος,
 » ἔθρων, αἰδῶν ἥπερ ἔφανδ' εἰς λόγοι·
 » ἔλκτρα τ' ἀλλήλοισιν, ὣν ἔδ' εἰς νόμος,
 » συνῆψαν· ἔδεσ' μοῖσι διὰ τυραννίδας
 » πατέρας ἐκηλίδωσαν, ἀλλ' οἱ κ' ὅμως
 » ὄλυμπον, ἠνέχοντο θ' ἡμαρτηκότες·
 » καί τοι τί φήσεις, εἰ σὺ κ' ἰθνητὸς γεγώς,
 » φέρεις ὑπὲρ φωνὰς τύχης, θεοὶ ἢ μή;
 Θήβας κ' ἔν' ἐκλείπε τὸν νόμον χάριν·
 ἔπε δ' ἄμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Γαλλιάδος·
 ἐκεῖ χέρως σὰς ἀγνίστας μιάσματος,
 δόμος τε δώσω, χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος·
 ἀδ' ἐκ πολιτῶν δῶρ' ἔχω, σώσας νόρως
 δὲς ἐπ' αὖ, ταῦρον κνώσιον κατὰ κτηνῶν,
 σοὶ ταῦτα δώσω· πανταχ' ἔδ' μοι χθονὸς
 τεμένη δέδασται ταῦτ' ἐπὶ νομασμένα,
 σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται,
 ξῶντος· θανόντος δ' αὐτ' ἂν ἔσ' ἄδου μόλης,
 θυσίαισι, λαῖν' οἷσί τ' ἐξογκώμασι,
 τίμιον ἀνάξει πάσ' Ἀθηναίων πόλις·
 » καλὸς κ' ἀσπὶς σέφανος Ἑλλήνων ὕπο,
 » ἀνδρ' ἐσθλὸν ὠφελῶντας, ἀνελγὰς τυγχάν·
 καὶ γὰρ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 τήνδ' ἀντιδώσω· νῦν κ' ἔχ' ἄρ' ἔσθ' φίλων·
 » θεοὶ δ' ὅταν τι μῶσιν, ἔδ' ἐν δ' ἔφίλων·
 » ἄλλ' ἰς κ' ὁ θεὸς ὠφελῶν ὅταν θέλῃ·
 ἦρα οἱ μοι, παρέργα τάδ' ἐς ἐμῶν κακῶν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐγὼ δὲ τὸς θεὸς ὅτε λέκτρ' ἂν μὴ θέμις
 σέργειν νομίζω, δεσμά τ' ἐξάππειν χερσίν,
 ὅτ' ἡξίωσα πώποτ', ὅτε πείσομαι,
 ὅδ' ἄλλον ἄλλω δεσπότην πεφυκέναι.
 = δῖται δ' ὁ θεὸς, εἰπὲρ ἐς ὄντως θεὸς,
 = ὅδ' ἐνός· αἰσιδῶν δ' οἶδε δύσθηνοι λόγοι.
 εἰς κτεφάμην δ', καί περ ἐν κακοῖσιν ὦν,
 μὴ δαλίαν ὄφλω τίν', ἐκλιπὼν φάος.
 = ταῖς συμφοραῖς δ' ὅστις ὕψι φέσται,
 = ὅδ' ἀνδρὸς ἀνδύναθ' ὑποσῆναι βέλος.
 ἐγκαρτερήσω θάνατον· ἤμι δ' ἤς πόλιν
 τήν σὴν, χάριν τε μυρίων δώρων ἔχω.
 ἀτὰρ πόων δὴ μυρίων ἐγασάμην.
 ὦν ὅτ' ἀπείπον ὅδ' ἐν, ὅτ' ἀπ' ὁμμάτων
 ἔσαξα πηγὰς· ὅδ' ἀν' ὥομιν ποτὲ
 ἤς τ' ὅθ' ἰκέσθαι, δακρύ' ἀπ' ὁμμάτων βαλεῖν.
 νῦν δ' ὡς εἰσικε, τῇ τύχῃ δουλεύειν.
 ἤεν· γεραιέ, τὰς ἐμὰς φυγὰς ὄρας,
 ὄρας δὲ παίδων ὄντα μ' αὐθέντην ἐμῶν,
 δὸς τ' ἐσθ' ἐτύμβω, καὶ περίσθειλον νεκρὸς,
 δακρύοισι τιμῶν ἐμὲ δ' ὅθ' ἐξ νόμος
 πρὸς σέρον ἐρήσας μητρὶ, δὲς τ' ἐς ἀγκάλας
 κοινωσίαν δύσθηνον, ἣν ἐγὼ τάλας
 διώλεσ' ἄκων· γῆ δ' ἐπ' ἀν' κρύψης νεκρὸς,
 οἴκη πόλιν τήνδ'· ἀθλίως αἶ, ἀλλ' ὅμως
 ψυχὴν βιάξου τὰ μάστιγ' ἀνέρειν κακὰ.
 ὦ τέκν', ὁ φύσας, χ' ὡς τεκνῶν ὅμ' ἀπ' αὐτῆρ,
 ἀπ' αὐτῆρ· ὅδ' ὥνασθε τ' ἐμῶν καλῶν,
 ἀγὼ παρ' ἐσθ' ἀξον ἐκ μόχθων βία,
 ἀνκλειαν ὅμ' ἀπ' αὐτῆρ, ἀπ' ἀλλοῖσιν καλὴν.
 σέ τ' ὕχ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

σέ τ' ἔχ' ὁμοίως ὧ τάλαϊν' ἀπώλεσα,
 ὥσπερ σὺν τὰ μὰ λέντρ' ἔσωξες ἀσφαλῶς,
 μακρὰς διαντλῶς ἐν δόμοις οἰκυρίας·
 οἵ μοι δ' ἀμαρτος, κ' τέκνων· οἵ μοι δ' ἔμψ,
 ὡς ἀθλίως πέπραγα, καὶ ποξάγνυμαι
 τέκνων, γυναικὸς τ'· ὧ λυγρὰ φιλημάτων
 τέρεθρις, λυγρὰ τε τῶνδ' ὅπλων κοινωνία·
 ἀμυχάνῳ ἢ πότερ', ἔχω τάδ', ἢ μεθῶ;
 ἀπλουρὰ τὰ μὰ προσωιτνόντ' ἔρῃ τάδ'·
 ἢ μὲν τέκν' ἔλεις, κ' δ' ἀμαρθ'· ἢ μᾶς ἔχεις
 παιδοκτόνους σὺς· ἦ τ' ἐγὼ τάδ' ὠλέναις
 οἶσω; τί φάσινων; ἀλλὰ γυμνωθῆς ὅπλων,
 ξὺν οἷς τὰ κάλλις ἐξέτραξ' ἐν Ελλάδι,
 ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν αἰχρῶς θάνω;
 ἢ λειπλέον τάδ'· ἀθλίως ἢ σωσέον·
 ἐν μοι τί Θεοῦ σύγκημ'· ἀθλίς κυνὸς
 νόμισθ' ἔς Αργος συγκατάσῃσιν μολῶν·
 λύπη τί παίδων μὴ πάθω μονέμενος;
 ὧ γὰρ Κάδμω, πᾶς τε θηβαῖος λεῶς,
 κήρασθε, συμπενήσαστ', ἔλθετ' ἄς τάφον
 παίδων· ἅπαντες δ' ἐνὶ λόγῳ πενήσασθε
 νεκρὺς τε, καὶ μέ· πάντες ἐξολώλαμεν,
 Ἡρας μιᾷ πληγέντες ἀθλίῳ τύχῃ·
 Θη ἀνίστασ' ὧ δύσηνε· δακρύων δ' ἄλῃς·
 ἦρα ἔη ἂν δυνάμην· ἄρθρα ἢ πέπηγέ μιν·
 Θη Καὶ τὺς θένοντας ἢ καθαιρῶσι τύχαι·
 ἦρα φῶ·
 αὐτῶ γενόμην πέτρος ἀμνήμων κακῶν·
 Θη παῦσαι· δίδου ἢ χῆρ' ὑπηρέτη φίλῳ·

Λ Λ Λ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦρα ἀλλ' αἶμα μὴ σοῖς ἐξομόξωμαι πέπλοις·
 θη ἔκμασε, φείδε μὴ δ' ἐν· ὅκ' ἀνάινωμαι.
 ἦρα παίδων σερηθῆς, παῖδ' ὅπως ἔχωσ' ἐμόν·
 θη δίδω δ' ἐρῇ σὴν χθρ', ὁδὴ γήσω δ' ἐγώ.
 ἦρα Ζῦγος ἢ φίλιον· ἄτερος ἢ, δυσυχής.
 αὖ ὦ πρέσβυ, τοῖονδ' ἄνδρα χρὴ κτᾶσθαι φίλον·
 αἶμ ἡ γὰρ τεκνύσας τόνδε πατρίς, ὅντεκνος.
 ἦρα Θησῦ, πάλιν με σρέφον, ὥς ἴδω τέκνα·
 θη ὥς δὴ τι φίλτρον τῷτ' ἔχων, ῥάων ἔση.
 ἦρα ποθῶ· πατρός γε σέρνα προαθῆναι θέλω.
 αἶμ ἰδὲ τὰ δ' ὦ παῖ· τὰ μὰ Ἄσπυδεις φίλα·
 ἔτ' ὡς πόνων σῶν ὕκ' ἐτι μνήμην ἔχεις;
 ἦρα ἅπαντ' ἐλάσσω κείνα τῶνδ' ἔτλην κακὰ·
 αἶμ εἰσόφεται τις θῆλυν ὄντα, κῆκ' ἀν' αἰνέση·
 ἦρα ξῶσοι ταπεινός· ἀλλὰ προαθῆναι δοκῶ·
 αἶμ ἄγαν γ' ὁ κλεινός Ηρακλῆς, πῦ κείνος ὢν;
 ἦρα σὺ ποῖος ἦς ἀν', νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὢν;
 αἶμ ὥς εἰς τὸ λῆμα παντὸς ἦν ἡσων ἀνὴρ·
 ἦρα πῶς ἔν' ἐτ' ἔφης, ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
 αἶμ πρόσβαινε· Ηρα· χαῖρ' ὦ πρέσβυ·
 αἶμ καὶ σὺ μοι τέκνον·
 ἦρα θάπθ' ὥσπερ εἶπον παῖδας·
 αἶμ ἐμὲ ἢ τίς τέκνον;
 ἦρα ἐγώ· Αμ· ποτ' ἐλθὼν;
 ἦρα ἡνίκα δ' ἀν' θάψης τέκνα·
 αἶμ πῶς; Ηρα· εἰς Αθήνας πέμφομαι Θηβῶν ἄπο·
 ἀλλ' εἰσπόμιξε τέκνα δυσκόμισα γῆ·
 ἡμῶς δ' ἀναλώσαντες αἰχύναις δόμον
 Θησῆ πανώλεις ἐφόμεθ' ἐφορκίδες·

αὖ ὅστις

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

- ὅστις ἢ πλῆτον, ἢ θένος μάλλον φίλων
- ἀγαθὸν πεπᾶσθαι βύλεται, κακῶς φρονεῖ.
- ἔχουσιν οἰκτροὶ, καὶ πολὺ κλαυτοί,
τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

Secundum uolumen Euripidis
incipit a duobus. Λ Λ.

Regula Quaternionum.

Λ Λ II

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΑΤΟΥ

πέμπει φίλους

σείχεται, νύσσει

Μ Μ III

μύσσει ήνων

εμοί ή φώς

εξήλθεν.

διο ήν,

αθην και

Ν Ν IV

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΑΤΟΥ

Ερημία

ειδώς

Ξ Ξ V

δοξας ανηρ

πρ σκάφος

νυν ή μέλος

δισιν Αχιλώς

Ο Ο VI

ήνω ή την

Κύπρις ή

τα μωρα

μήνυν νεώς

Ρ Ρ VII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θίασος εμός

ής όρος

Τ Τ VIII

ειρή ή

πιν αν

Διονύσας

ήμι άπτε

ΣΣ ss.

νόμιμον,
γυναικας
τα τιμα̃ν
Γενθεα
αλλ' ο θεος

ΤΤ tt.

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
δέξα
δδν τίνες

ΥΥ ηη

κα̃πίνες
τὸς ἐνδον
σιλ δοκεί.

ΦΦ xx

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
ΤΑ ΤΟΥ
ἐγὼ δέ
ῖ ῖ

ΧΧ γγ

ἐσιν σάφ'

καί, τήν
παρόν σεῶσθε
ῖο ἔσαι

ΥΥ ζζ

θανόντ'
μή ποτ'

ΩΩ θθ

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
τί δῆτ'
ἐλε̃ εἰδεις

ΑΑΑ ααα

πολλὰς
ἔρ Ελένη
ἢ πάντ'
με κα̃

ΒΒΒ βββ

τίς ῖς
ἀλλ' ὅχι
ἀπέδωκεν
ἐλε̃ σ' ἔ

ΓΓΓ ccc

βαλχύνσά
ἐλέ ὕδεν
ποιμένος

ΔΔΔ ddd

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
ΤΑΤΟΥ
τρέφην
παρνησιάδες

ΕΕΕ eee

εἰς τὴν
δίκασ
θερσίτε
ἴων ἄρα

ΖΖΖ fff

ἴων
θεὸς
πρ τίς
πρὶ νόσους

ΗΗΗ ggg

ἴων φᾶ.

καὶ ματὸν
γάλακτι

ΘΘΘ hhh

ΗΡΑΚΛΗΣ
ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ
οἱ δ' ὄντες
σὺ τε τάλαινα

ΙΙΙ iiii

κόρας ἀρείας
τόξεοις
ἦκεις
δαπά

ΚΚΚ kkk

βοτρυών
παίξῃ
μηδ' ἐν
τὸ μὲν

ΛΛΛ ll

σέτ' ὕχ
ὅστις ἔ

5824555

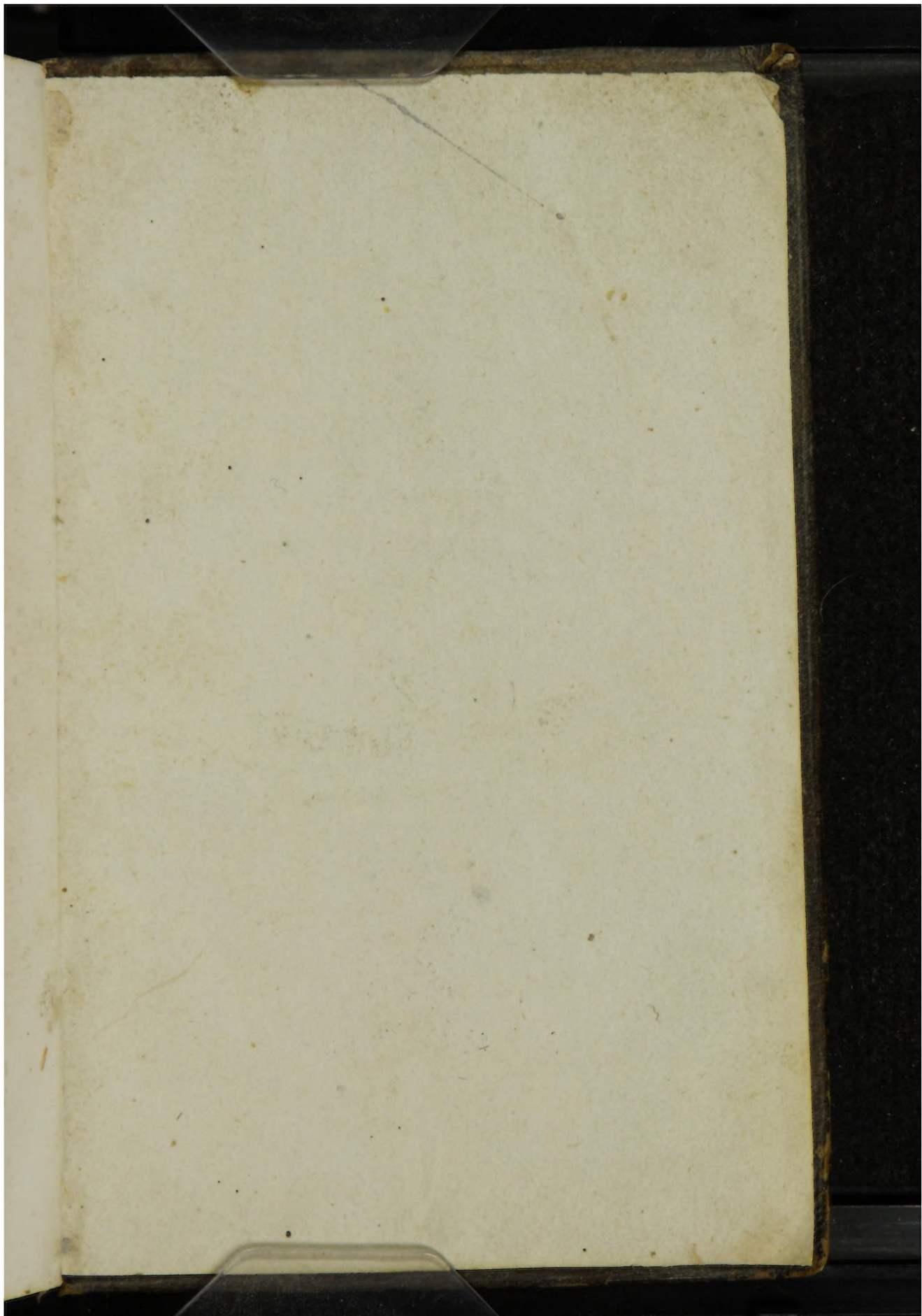
VENETIIS APVD ALDVM
MENSE FEBRVA
RIO·M·D·III.

*Hoc in libro cautum est ut prius
legioin Ceteris.*

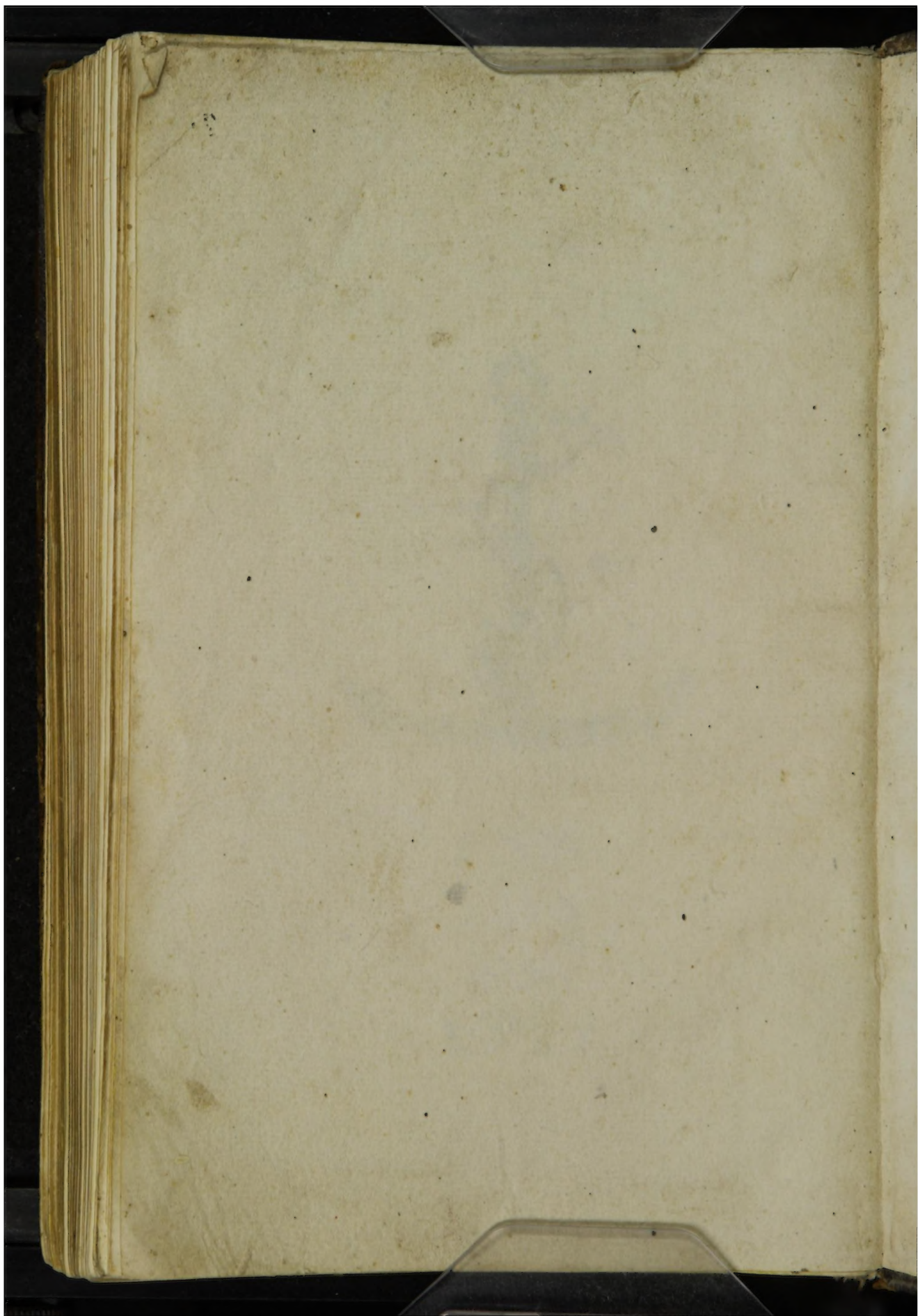

20[#]